

ATHARVA VEDA
OF THE
PAIPPALĀDAS

Books 1-13

10229

Prof. Dr. Raghu Vira

Saraswati Vihara Series

EDITED BY

Raghu Vira, M. A., Ph. D., D. Litt. et Phil.

DIRECTOR, INTERNATIONAL ACADEMY OF

INDIAN CULTURE, LAHORE

IN COLLABORATION WITH

OTHER SCHOLARS

Volume 1

ATHARVA VEDA OF THE PAIPPALĀDAS

Books 1-13

Rupees 30/-

Shillings 45/-

November 1936

Published by the Director

for

~~The International Academy of Indian Culture,~~

~~Lahore, India~~

Printed by Mr. Sadhu Ram, M. A., at the Academy's

own printing works, the Arya Bharati Press

LAHORE

सरस्वती-विहार-ग्रन्थाः

१

अथर्ववेदीया

पैप्पलाद-संहिता

काण्डाः १-१३

आचार्य-रघुवीरेण परिष्कृता

मूल्यं—रुप्याणां त्रिंशत्

विक्रमाब्दाः १९९३

प्रकाशिता—सरस्वती-विहारः, लवपुरम्

एषा संहिता सरस्वती-विहार आर्यभारत्य्-अभिधे मुद्रण-गृहे मुद्रिता

*Introduction and appendices
appear as another
volume*

SRI VENKATESWARA UNIVERSITY LIBRARY. Accn. No. <u>008849</u> Date..... TIRUPATI.
--

S
R
294.514
R126.1

अस्मिन् ग्रन्थे सर्वत्र पृष्ठेषु त्रयः कोष्ठाः कल्पिताः । तत्र प्रथमे टिप्पणम् । तच्च च संहिताब्राह्मणकल्पानां सदृशवचोनिर्देशभूविष्टम् । द्वितीयस्मिन् कोष्ठे यथाशब्दं परिष्कृता पैप्पलादसंहिता । मन्त्रकाण्डानुवाकाङ्का यत्र कचिद् एव कोशे दृश्यन्ते । अध्येतॄणां सौकर्यं यथा भवेत् तथास्माभिर् एकैकं मन्त्रा विभक्ताः संख्याङ्काश् च दत्ताः । तृतीयस्मिन् कोष्ठे कोशापपाठा निवेशिताः । मन्यामह एषा कोष्ठत्रययोजना सर्वेषां विदुषां रुचिकरा भविष्यति ।

इह ये केचिद् अभिनवाः संकेतात् तान् व्याचक्ष्महे ।

प्रथमे तावत् कोष्ठे— सूक्ष्मः पाठः परिष्कर्तुं टिप्पणं स्थूल उद्धरणम् ।

तृतीयस्मिन् त्व् अन्यथा । सूक्ष्मः कोशापपाठः स्थूलश् च परिष्कर्तुं वचनम् ।

[एका दक्षिणामिमुखी यष्टिर् अधस्तन्वा उपरितन्वा वा पङ्क्त्याः संतानस्य वृत्तिः । एवम् इतरयोर अपि कोष्ठयोः ।
१' इत्यादिभिः शिरस्वैर् अङ्गैर् मन्त्राणां पादसंख्यातिः ।

ग्रन्थनिर्देशाश् चान्ये—

आप म }	आपस्तम्बगृह्यमन्त्रपाठः
आ म }	(Oxford, 1897)
आश्व औ	आश्वलायनश्रौतसूत्रम्
ऋ	ऋग्वेदः
ऋ लि	काश्मीरदेशीयः खिलग्रन्थः (Die Apokryphen des Rgveda, herausgegeben und bearbeitet von J. Scheftelowitz, Breslau, 1906)
का	काठकसंहिता (कृष्णयजुर्वेदीया चरकाध्वर्युणाम्)
का अश्व	काठकानां पञ्चमो ग्रन्थो ऽश्वमेधो नाम (Herausgegeben von Leopold von Schroeder, Leipzig, 1909)
काण्व	काण्वसंहिता (सुक्लयजुर्वेदीया)

कोशः । कोशाः	प्रतिसंस्कृत्य सुद्रितानां ग्रन्थानाम् आधारभूता हस्तलिपयः
को	कौशिकसूत्रम्
तै	तैत्तिरीयसंहिता (कृष्णयजुर्वेदीया)
तै आ	तैत्तिरीयारण्यकम्
तै ब्रा	तैत्तिरीयब्राह्मणम्
पै	पैप्पलादसंहिता
मा गु	मानवगुह्यसूत्रम्
मा औ	मानवश्रौतसूत्रम्
मै	मैत्रायणीसंहिता (कृष्णयजुर्वेदीया)
वा	वाजसनेयिसंहिता (शुक्लयजुर्वेदीया)
वै	वैतानसूत्रम्
शा औ	शाङ्खायनश्रौतसूत्रम्
शौ	शौनकसंहिता (अथर्ववेदीया)
सा ब्रा	साममन्त्रब्राह्मणम्
सा म }	
सायणः	सायणकृतं शौनकसंहिताभाष्यम्
हि गु	हिरण्यकेशिगुह्यसूत्रम्

द्वितीयस्मिन् कोष्ठे—

× × ×	कस्तम्भ्यः, कोशे अक्षराणि यत्र त्रुटितानि । एवं तृतीयस्मिन् कोष्ठे ।
[.....]	कोशे सर्वथा लुप्तान् अक्षराणि ।
[ ]	यष्टिद्वये निगृहीतः पाठः कोशे लुप्तस् त्रुटितो वेति परिष्कृष्टाध्याहृतः पूरितश् च ।
॥ ?	संदंशयोर् मध्यस्थः पाठः संदिग्धः ।
?	संदंशैकस्मात् पूर्वभूताक्षरसंहतिः संदिग्धा ।
ना म झ सं स्व यं ज्ञ से न् ?	इत्येवमादीनां सावकाशानाम् अक्षराणां पदबंधो न शक्यते ।

स्वराणां संकेता यथा—

अ	उदात्तः
अ	अनुदात्तः
अ	उदात्तात् परः स्वरितः
अ	जात्यः स्वरितः
अ	एवं तृतीयस्मिन् कोष्ठे

तृतीयस्मिन् कोष्ठे—

*	एका तारा द्वितीयकोष्ठस्याम् एकाम् अक्षरसंहतिं प्रतिनिधायति । द्वे तारे द्वे अक्षरसंहती । एवं तिस्रश्चतस्रः पञ्च वा ।
...	बिन्दुश्रिकं द्वे अधिका वाक्षरसंहतीः प्रति- निधायति ।
°	अन्यम् अक्षरसंहतिसंक्षेपमिति ।
अधः } उपरि }	= कोशे { पङ्क्त्या अधः पङ्क्त्या उपरि

अथर्ववेदीया

पैप्पलादसंहिता

श्री १.१४.२.३.१,४

'अमीवायास्तु चातनम् इति वा

श्री १.१४.२.३.१,४

क १.०.१७४.१

क २

क ३

क १.०.१५९.१,२

क १.०.१७४.५

क ५

क ५

श्री १.१४.२.३.४,३

श्री १.१४.२.३.५ जनिमा विवक्ति

श्री गुपितः

श्री १.१४.४-७

श्री १.१४.४-७ जनिमा विवक्ति

श्री अग्र ऊर्जा स्वधामजरां सा त [एषा]

श्री १.१४.१-४

श्री सचेतसो मे मृगुतेदम्

श्री परि दृष्टमेतं स्वस्वेन

श्री दिवि ह वे पुषिण्यां ये

अन्तरिक्षे

सज्जातान् उग्रेहा [वद्] ब्रह्म चाप चिकीर्हि नः ॥४॥ ॥का०४॥

१.१०

सीसायान् आह वरुणस् सीसायाश्चि उपावति ।
 सीसं म इन्द्रः प्रायच्छद् अमीवायातुचात[न]म् ॥१॥
 इदं विष्कन्धं सहत इदं बाधते [अ]त्रिणः ।
 अनेन विद्वा सासहे या जातानि पिशाच्याः ॥२॥
 ये [अ]मावास्यां रात्रिम् उदस्थुर् ब्राजम्? अत्रिणः ।
 अग्निस् तुयौ यातुहासौ नः पातु तेभ्यः ॥३॥
 यदि इत्थं अश्वं? यदि गां यदि पुरुषम् ।
 सीसेन विद्यामस् त्वा यथा नो ऽसौ [अ]वीरहा ॥४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०२॥

१.११

अभीवर्तेन मणिना येनेन्द्रो अभिवावृते ।
 तेनेमं ब्रह्मणस् पते [अ]भि राष्ट्राय वर्तय ॥१॥
 अभि वरि सपत्नहा? अभि या नो अरातयः ।
 अभि घृतन्यन्तं तिष्ठामि यो नो दुरस्थति ॥२॥
 अभि त्वा देवस् सविताभि सोमो अवीवृतत् ।
 अभि त्वा विद्वा भूतान्य् अभीवर्तो यथासस्ति ॥३॥
 उद् असौ सूर्यो अगाद् उद् इदं मामकं वचः ।
 यथाहं शत्रुहासान्य् असपत्नस् सपत्नहा ॥४॥
 सपत्नक्ष[य]णो वृषामिराष्ट्रो विषासहिः ।
 यथाहम् एषां वीराणां विराजानि जनस्य च ॥५॥ ॥का०१॥

१.१२

तुभ्यम् एव जरिमन् वर्धताम् अयं मेनम् अन्ये मृत्यवो हिंसिषुस् त्वाम्? ।
 मातेव पुत्रं प्रमना उपस्थे मित्र एनं मित्रियात् पात्व अहसः ॥१॥
 मित्रम् च त्वा वरुणश् च रिशादौ जरामृत्युं कृणुतां संविदानौ ।
 तद् अग्निर् होता वयुनानि विद्वान् विद्वानि देवो जनिमानि वक्ति ॥२॥
 यौषे दे पिता पृथिवी माता जरामृत्युं कृणुतां दीर्घम् आयुः ।
 यथा जीवा क्रत्या उपस्थे प्राणापानाभ्यां गुप्तेषु? शतं हिमान् ॥३॥
 त्वम् ईशिषे पशूनां पार्थिवानां ये जाता उत वा जनित्वाः ।
 मेमं प्राणो हासीन् मो [अ]पानो मेनं मित्रा वधिषुर् मो अभिजाः ॥४॥ ॥का०२॥

१.१३

[इन्द्रेण दत्तो वरुणेन सृष्टो मरुद्भिर् उग्रः प्र[हितो न आगन्] ।
 × × [द्यावापृ]थिवी परि ददामि स मा [क्षुधन् मा लुपत् ॥१॥]
 ऊर्जम् अस्मा ऊर्जस्वती धत्तं पयो अस्मै पयस्वती धत्तम् ।
 ऊर्जम् अस्मै द्यावापृथिवी अधातां विद्ध्ये देवा मरुत ऊर्जम् आपः ॥२॥
 शिवास् ते इदं तर्पयन्त्व् अनमीवो मोदमानश् चरेह ।
 सवासिनो पिबतां मन्थम् एवाश्विनो रूपं परिधाय मायाम् ॥३॥
 वरुण पातारै सज्जातां पुरीषम् ऊर्जे स्वधा सज्जाताम् एतम् एषा? ।
 इन्द्र पतां ससृजे विद्धो अग्रम् ऊर्जे स्वधाम अजिताम् एतम् एषा? ।
 तया त्वं जीव शरदस् सुवर्चा मा त वा सुहोद् मिषजस् ते अक्रन् ॥४॥ ॥का०३॥

१.१४

विद्ध्ये देवासो [अ]भि रक्षतेमम् उतादित्या जायुत यूयम् अस्मिन् ।
 मेमं समान उत वान्यनाभिर् मेमं प्रा[पत् पौ]रुषे[यो वधो यः] ॥१॥
 ये घो देवाः पितरो ये च पु[त्रास्] × × [शृणु]तेदम् उक्तम् ।
 सर्वेभ्यो वः परि × × × × [जर]से नयाथ ॥२॥
 ये देवा दि[वि] × × × × [अ]न्तरिक्ष ओषधीन् अप्सु ।

* उग्रह... ह न

... ०ती
 ... अमीवायस्तु
 * विष्कन्धं साते ...
 * सासही * मिशाच्य
 * वर्या * उग्रस्तु चावमंत्रिणः

यशहंस्वरवं...
 * विद्यामस् * यथायथ * * *

* ह * तु
 ... अमीवृशत्

... अयं * *

... वृषासहि

* * जरिमं * * * मन्येनहिंसिषुस् *
 * मित्रं प्रमिना * मित्रेनं मित्रियात् मात्वहसा
 ... रिशादौ * * * से
 * * * वयोनाभि * विद्वादि ...

... हिमां
 ... जनित्वा
 ... वधिषमो मित्र

... यथोरमा * *

शिवस् ...
 * * सत्यम् ...

* * * विषोममूर्जस्वधामजताम् * *
 ... सुवर्चा सा ता शुश्रो * * *

... जायत ...
 सेमं ...
 ... तेनमुग्रम्
 ... नयाथा

१ शौ ते कृणुत जरसमायुरस्मै
१ शौ वृणक्तु सावणस्तु वृणक्तु

१ शौ येषां वः पञ्च

शौ १.१४.१-४

१ शौ अधि वृक्षादिव स्रजम्

१ शौ वधूर्नि धृतं यम

१ शौ नक्तोशेषु सर्वत्र शमोप्यात्
[सावणस्तु समोप्यात्]

शौ १.२३.१-४ तै ब्रा २.४.४:१,२

शौ तै ब्रा इदं रजनि रजय

शौ तै ब्रा किलासं पलितं च यत्

शौ तै ब्रा किलासं च पलितं च

१ शौ तै ब्रा परा शुक्लानि तै ब्रा श्वे-

तानि पातय

१ शौ तै ब्रा आस्थानमसितं तव

१ शौ तै ब्रा असिक्तयस्योषधे

१ शौ तै ब्रा अस्थिजस्य किलासस्य

शौ १.१२.१

[रजन्

१ शौ स नो मुडाति तन्व क्रजुणो

शौ २.१४

१ शौ २३

शौ ३

शौ ४ तै ५.२.१२.२ वा २३.४४

[का अश्वं १०.६

शौ ३.८.१-४

शौ अधास्मभ्यं वरुणो वायुर-

शिवृहद्राण्यं संवेक्यं दधातु

शौ धाता रातिस्सविदेदं जुष-

न्तामिन्द्रस्वष्टा प्रति हयन्तु

१ शौ हुवे देवीमदिति शूरपुत्रम्

१ शौ हुवे सोमं सवितारं

शौ १.९.१

शौ २.१९

ते कृणु[त] × × [श]तम् अन्यान् परि वृ[ण]क मृत्यून् ॥३॥

येषां प्रयाजा उत वातुयाजा हुतभागा अहुतादश्च देवाः ।

येषां वयः? पञ्च प्रदिशो विभक्तास् तान् वो अस्मै सन्नसदः कृणोमि ॥४॥

॥का०४॥

१.१५

अहं ते भगम् आ ददे ; अधि शीर्षण्य अव स्रजम् ? ।

महामूल इव पर्वतो ज्योक् ; पितृष्व आसातै? ॥१॥

यत् ते राजन् कन्या ; नयून् वि? धृतये यम ।

सा मातुर् चभ्यतां गृहे अयो भ्रातुर् अयो पितुः ॥२॥

यत् ते केतपा राजन् इमां ते परि दद्यासि ।

ज्योक् पितृष्व आसाता आ शीर्णस् समोप्यात् ॥३॥

असितस्य ब्रह्मणा कश्यपस्य गयस्य च ।

अन्तःकोशम् इव जामयो अपि नह्यामि ते भगम् ॥४॥

॥का०५॥ ॥अनु०३॥

१.१६

नक्तंजातास्य ओषधे रामे कृण्वे असिक्ति [च] ।

× × × × × ॥१॥

किलासं च × × × ×

[आ] त्वा स्वो अश्नुतां वर्णः × × ॥२॥

[असि]तं ते प्रलयनम् आ[स्थानम्] × ।

× × × निरु इतो नाराया वृ[षत्] ॥३॥

× × × तनूजस्य च यत् त्वचि ।

दूष्या कृतस्य ब्रह्मणा लक्ष्म श्वेतम् अनीनशम् ॥४॥ ॥का०१॥

१.१७

जरायुजः प्रथम उक्षियो वृषा वातभ्रजास् स्तनयन् पतु वृष्ट्या ।

स नो ; सुतात त्वगो भजं? य एकम् ओजस् वेधा विचक्रमे ॥१॥

अक्ते[अ]क्ते शोचिषा शिश्रियाणो ; यो ऽग्रहीत् पर्वस्य प्रभीता? ।

अङ्कान् समङ्कान् हविषा यजामि हवि श्रितो मनसो यो जज्ञान ॥२॥

मुञ्चामि शीर्षकस्या उत कास एनं परः परर् आविवेशा यो अस्य ।

यो ऽभ्रजा वातजा यश् च शुष्मो वनस्पतीन् सचतां पर्वतांश्च च ॥३॥

शं ते परस्मै गात्राय शम् अस्तु अपराय ते ।

शं ते पृष्टिभ्यो मज्जभ्यश्च शम् अस्तु तन्वे तव ॥४॥ ॥का०२॥

१.१८

आ यातु मित्र क्रतुमिः कल्पमानस् संवेशयन् पृथिवीम् उक्षियाभिः ।

तद् अस्म[भ्यं] × × × दधातु ॥१॥

× × × × प्रति गृह्णन्तु मे व[चः] ॥२॥

× × × [स]जातानां मध्यमेष्टा [यथासानि ॥२॥]

× × [सवि]तारं नमोमि विश्वान् देवी [अ]हम् उत्तरत्वे ।

अयम् अग्निर् दीदायद् अहंनम् ; पव सजातैर् इक्षो ऽप्रतिबुधङ्गिः ॥३॥

इहेद् असाथ न परो गमाथेयो गोपाः पृष्टिपतिर् व आजत् ।

अस्मै ; वः कामा ? उप कामिनीर् विश्वे देवा उप सत्याम् ? इह ॥४॥

॥का०३॥

१.१९

अस्मिन् वसु वसवो धारयन्त्व इन्द्रस् त्वष्टा वरुणो मित्रो अग्निः ।

इमम् आदित्या उत विश्वे च देवा ; उत मे देवा? ज्योतिषि धारयन्तु ॥१॥

अस्य देवाः प्रदिशि ज्योतिर् अस्तु सूर्यो अग्निर् उत वा हिरण्यम् ।

... अन्यान् * * मृत्युं

* प्रयाथ * 'याथ ...

... तां नो स्मै सन्नसदः क्षणोमि

... धि वेष्ण यव स्रज

महामूलैव * ज्योगपतिरिन्वासासहि

* * राजन् ... यमः

* * व' ...

यन्ते केतमा * * उ * दध्मसि

ज्योगपतिरिन्वासाता शीर्णस्समोप्या

... गयस्य * *

'कोशविभ जामयोप * * *

* * सोपतां *

... नारायामि

* * वत्वाचि

धूष्या ... अनेनशम्

... वातभ्रज * * वृष्ट्या

... र्दे क्रम् * * 'क्रये

* शोचिषा शुभियायानो यो गृहीत परस्य गृभीति

अङ्को नमङ्को ... सनसा * *

* शीर्षकस्या उद काशः * पतुः पभर् 'श' * स्वः

* ववा ... स्रजतां * *

... गात्राय शमस्तु पराय *

* * गृह्णन्तु * *

... सजातैश्चो प्रतिबुधङ्गिः

इहेदसाथ पुरो गमाथेयो * * वाजव

... धारयन्त

अस्मिन् * * प्रदिशा ...

श्री ०.०.१.३ नि ३.२.८.५४वादि
श्री १.५.३ मे १.५.३ नि ३.५.
[५.२ का ५.६
श्री ५ वचनं ददेऽहं रायस्यो-
[वसुत चित्तान्यसे

उत्तरेण ब्रह्मणा वि भाहि कृष्णानो अन्यान् अधरान् सपत्नान् ॥२॥
येनन्द्राय समभरन् पर्यास्त्प उत्तरेण ब्रह्मणा जातवेदः ।
तेन त्वम् अन्न इह वर्धयेमं रायस् पोषं श्रेष्ठ्यम् आ घेह्य अस्मै ॥३॥
एषां यन्नम् उत वचो वनेयं? रायस् पोष[म्] × × ।
[सप]त्नान् अस्मद् अधरे भवन्तु तमे देवा ज्योतिषि ऽदधत् एनम्? ॥४॥
[का०५॥

१.२०

*श्री १.१५.१
श्री १.१५.२
*श्री ईर्षमनुज्वेषयो
श्री ३.१५ [२७.७
श्री ३.१५.३ ५.४.३* श्री २.
श्री १.१५.४*

मा नो विदन् विव्याधिना मो [अ]भिव्याधिना विदन् ।
आपाच् छरव्या अस्मद् विपृचीर् इन्द्र पातय ॥१॥
विश्वञ्च अस्मद् छरवः पतन्तु ये [अ]स्ता ये चास्याः ।
ऽदेवा मनुष्या ऋषयो? [अ]मित्रान् नो वि विध्यन्तु ॥२॥
यस् समानो यो ऽसमानो [अ]मित्रो नो जिघांसति ।
रुद्रश्च शरव्यया तान् अमित्रान् नो वि विध्यतु ॥३॥
सबन्धुश्च चासबन्धुश्च यो न इन्द्राभिदासति ।
देवास् तं सर्वे धूर्वन्तु ब्रह्म वर्म ममान्तरम् ॥४॥ [का०५॥ [अनु०५॥

१.२१

*श्री ०.७६.१ आ सुक्ष्मः सुक्ष्मो
*श्री ६.८३.१
श्री २
श्री ३
श्री १.३१.१-४

नाम च सं स्वयं स सं न? असतीभ्यो असत्तराः ।
सेहोर् अरसतरा लवणाद् विह्वदीयसीः ॥१॥
अपचितः प्र पतत सुपर्णा वसतेर् इव ।
सूर्यः कृणोत भेषजं चन्द्रमा वो [अ]पोच्छतु ॥२॥
पन् पका इत्यन् पका कृष्णका रोहिणी द्वे ।
सर्वासां अग्रमं नामावीरग्रीर् अपेतन ॥३॥
असूतिका रामायण्य अपचित् प्र पतिष्यति ।
ग्लौर् इतः प्र पतिष्यति सकल तेन शुष्यति ॥४॥
अपेतो [अ]पचित् त्वी त्वरीर् इन्द्रः पूषा तु चिक्यतुः ।
अपेत्य अस्य ग्रीवाभ्यो अप पद्भ्यां विजानता? ॥५॥ [का०१॥

१.२२

श्री १.३२.१-४
श्री १.३२.१-४

आशानाम् आशापालेभ्यश्च चतुर्भ्यो [अ]भृतेभ्यः ।
इदं भृतस्याध्यक्षेभ्यो विधेम हविषा वयम् ॥१॥
य आशानाम् आशापालाश्च चत्वारस् स्थन देवाः ।
ते नो निरुक्त्या पशेभ्यो सुञ्जतांहसो [अ]हसः ॥२॥
अधोणस् ते हविषा विधेयम् अश्रामस् ते धृतेन जुहोमि ।
य आशानाम् आशापालस् तुर्यो देवस् स नस् सुभूतम् पृह वक्षत् ॥३॥
स्वस्ति मात्र उत पित्रे नो [अ]स्तु स्वस्ति गोम्य उत पूरुषेभ्यः ।
विश्वं सुभूतं सुविदत्रम् अस्तु ज्योग एव दृशये सूर्यम् ॥४॥ [का०२॥

१.२३

श्री १.३५.१
श्री १.३५.२
श्री ४
श्री १.३५.१-४

इदं जनासो विदथं महद् ब्रह्म वदिष्यति ।
न तत् पृथिव्यां नो दिवि यतः प्राणन्तु वीरुधः ॥१॥
अन्तरिक्षम् आसां स्थानं श्रान्तसदाम् इव ।
आस्थानम् अस्य भूतस्य विदुष उद् भेषतोदनः? ॥२॥
यद् रोदसी रेजमाने भूमिश्च च निरतक्षताम् ।
आर्द्रं तद् अद्य सर्वदा विदुरस्तेव वतंसी? ॥३॥
विश्वम् अन्यामि ववार विश्वम् अन्यस्याम् अधि श्रितम् ।
दिवे च विश्ववेदसे पृथिव्ये चाकारं नमः ॥४॥ [का०३॥

१.२४

श्री १.३५.१
श्री १.३५.२
श्री ४

सं सं स्रवन्तु सिन्धवस् सं याता दिव्या उत ।
तेभिर् मे सर्वस् संस्त्रावैर् धने सं स्रावयामसि ॥१॥
य संस्त्रावास् संस्रवन्ति क्षीरस्य चोदकस्य च ।

*** धारि...
अं वै * पर्यास्...
* त्वगिरिह...
*** [व]रय...
श्रामस् *** ज्योतिषपतुनम

*** विदं...
* छव्यास्मद्...
विश्वो *** * स्था * चास्या
... विदुत
... तिघांसति
* चर्वा *** न * विदुत
... समात्तरं

... वसतरा
मेहोरसतरा...
... वासतेर् *
येन्येका स्यन्येका कृष्णीका * *
* * नाम वीरग्रीरपेतन
* रामायण्यपचित * *
* इति...
अपीतो... ०तु

*** विधेमम्...
... सभूतम् * *
* सुतो * * योग * दृशव *

अन्तरिक्षम् * * शान्तमदाम् *
... कृद् *
* रोषसी रेजमाने * चानरक्षता
आर्ध...
... श्रुतं

श्री १.०.३.३

श्री १.०.३.३
श्री १.०.३.३

श्री १.०.३.३-५, ३.३.३

श्री १.०.३.३

श्री ५.४.६, ८-१०

श्री १.२.५.१-४, ५.२.२.१३

श्री १.२.५.१-४

श्री ५.४.६, १५.३.५.१०

श्री १.२.५.१-४ श्री ५.४.६

श्री ५.४.६ श्री ५.५.१

श्री ५.४.६

पतम् अप्सरसां रातुं ब्रह्मणाच्छा वदामसि ॥१॥
याः पद्माद् आचरन्ति जिह्वा मुपाकनिच्छति? ॥
अहतः पतायतो नम्यं ततस् सुतन्वति? ॥२॥
याः कुल्या या वान्यथा उचोमादयिष्णवः? ॥
सर्वास ता मृष्टुपाकरं दृषदा खल्वी इव ॥३॥
चेतन्तीम् अस्मलां पलां तासां वो नमो ऽर्चिषे? ॥
आराद् यक्ष्म नि घन्तास्मान् नो [अ]धि पौरुषम् ॥४॥ ॥का०४॥

१.३०

कामस् तद् अग्रे सम् अवर्तत मनसो रेतः प्रथमं यद् आसीत् ।
स काम कामेन बृहता सयोनी रायस् पोषं यजमानाय धेहि ॥१॥
त्वां काम सहसासि प्रतिष्ठितो विभुर विभावा सुपत्न्या सखीयते ।
त्वम् उग्रः पृतनासु सासहिस् सह ओजो यजमानाय धेहि ॥२॥
बृगव चकमानाय प्रविषाणायाक्षये ।
आस्मा अष्टुष्वन् आशाः कामेनाजनयत् सहः ॥३॥
कामेन मा काम अगन् हृदयाद् धृदयं परि ।
यद् अमीषां कामदो मनस् तद् ऐतप माम् इह ॥४॥
यत् काम कामयमाना इदं कृष्मसि ते हविः ।
तत् नस् सर्वं सम् ऋध्यताम् अयेतस्य हविषो वीहि स्वाहा ॥५॥
फे इदं कस्मा अदात् कामः कामयादात् ।
कामो दाता कामः प्रतिग्रहीता कामस् समुद्रम् आ विवेश ।
कामेन त्वा प्रति गृह्णामि कामैतत् ते ॥६॥ ॥का०५॥ ॥अनु०६॥

१.३१

इमे मे कुष्ठ पुरुषं तम् आ वह तं निष् कृधि ॥१॥
उदङ् जातो हिमवतस् स प्राच्यां नीयसे जनम् ।
तत्र कुष्ठस्य नामान् उत्तमानि वि भेजिरे ॥२॥
उत्तमो नामास्य उत्तमो नाम ते पिता ।
यतः कुष्ठ प्रजायसे तद् एष्ट् अरिष्टतातेये ॥३॥
शीर्षहत्याम् उपहत्याम् अक्ष्योस् तन्वो रपः ।
कुष्ठो नो विश्वतस् पातु दैवं समह वृण्यम् ॥४॥ ॥का०१॥

१.३२

यद् अग्निर् आपो अदहत् प्रविश्य यत्राकृष्वन् धर्मभृतो नमांसि ।
तत्र त आहुः परमं जनिषं स नस् संविद्वान् परि वृद्धि तक्मन् ॥१॥
यद् अर्चिर् यदि वासि धूमश् शाकल्येषु यदि वा ते जनित्रम् ।
इदुर् नामासि हरितस्य देवस् स नस् संविद्वान् परि वृद्धि तक्मन् ॥२॥
यदि शोको यद् अतीशोको रुद्रस्य प्राणो यदि [वा] वारुणो ऽसि ।
इदुर् नामासि हरितस्य देवस् स नस् संविद्वान् परि वृद्धि तक्मन् ॥३॥
नमश् शीताय तक्मने रुराय कृष्णो वयं ते ।
यो अन्येषु उभयेषु चागतस् तृतीयकाय नमो [अ]स्तु तक्मने ॥४॥
तृतीयकं विदुतीयं सवन्दिम् उत ह्ययनम् ।
तक्मानं विश्वशारदं श्रेष्ठं नाशय वार्षिकम् ॥५॥ ॥का०२॥

१.३३

आपो अद्यान्व अचारिषं रसेन सम् अगन्महि ।
एयस्वान् अग्न आगमं ते मा सं सृज वचसा ॥१॥
सं मासे वचसा सृज प्रजया च बहु कृधि ।
विधुरं से अस्य देवा इन्द्रो विधात् सवर्षिभिः ॥२॥
इदम् आपः प्र बहतावर्षं च मलं च यत् ।
यत् च दुद्रोहाचूतं यत् च शेषे [अ]मीरुणम् ॥३॥

... ब्रह्मणोच्छा वरामसि
यददनाद्...

* त्वा मृत्तिसागरं पृषदा *

* * * दत्ता * * पौरुष

... रेतः * * *

* * * बृहदा सयोनिं ...

* * साहसासहि ...

... सखीयो * *

अरात् * प्रविषाणायाक्षि

आस्माश्च * कामेनाजनयत् सह

... तदीमूप * *

... कृण्वत् * *

... विह * *

* * कस्मादात् ...

* धाता * शुद्धीता ...

कामेन त्वा प्रति गृह्णामि ... ते

* * * पौरुष ...

... प्राचं निहमे *

... उत्तमान * * ॥१॥

... तातय ॥२॥

... अक्षयस्तन्यो रप

* ने * * देवं समाह वृष्टिं

* * * दुहत् ...

* ताडः ... तक्मन्

* * ईरि वास ...

इदुर्नामास्वरितस्य ... तक्मन्

* * * अदीशोको ...

* नामास्वरितस्य ... तक्मन्

... उरायकृष्णा * *

* न्येष्टुदुभयेभ्यश्च इतस्तृतीयकाय ...

तृतीयकं सवन्त स्वात *

* * शीर्षं ...

... रसेन अगन्महि

* अग्न ... वचसा

... इन्द्रो विधात्सवर्षिभिः

यत् * * यत् ...

शौ १६.१.१२
शौ १३
तै मा ३.७.१२.६

शौ ७८.१०

शौ ७८.१०

शौ ६.९०.३

शौ ६.२१.१-३, १३७.३

तै २.४.५.१

शिवेन मा चक्षुषा पश्यतापथ शिवया तन्वोप स्पृशत त्वचं मे ।
शिवान् अग्नीन् अप्सुपदो हवाम[हे] मयि क्षत्रं वचो धत्त देवीः ॥४॥
यद् आपो नक्तं मिथुनं चचार यद् वा दुद्रोहं दुरितं पुराणम् ।
हिरण्यवर्णास् तत् पुनन्तु मा प्र मा मुञ्चन्तु वरुणस्य पाशात् ॥५॥ ॥का०१॥

१.३४

अग्निर् जनविन् मह्यं जायाम् इमाम् अदात् ॥१॥
सोमो वसुविन् मह्यं जायाम् इमाम् अदात् ॥२॥
पूषा ज्ञातिविन् मह्यं जायाम् इमाम् अदात् ॥३॥
इन्द्रस् सह्यान् मह्यं जायाम् इमाम् अदात् ॥४॥ ॥का०४॥

१.३५

अग्नये जनविदे स्वाहा ॥१॥
सोमाय वसुविदे स्वाहा ॥२॥
पूषे ज्ञातिविदे स्वाहा ॥३॥
इन्द्राय सह्यसे स्वाहा ॥४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०॥

१.३६

या० पुरस्ताद् आचरन्त्य आ वा पश्चात् सदान्वाः ।
अस्मान् अनृच्छन्तीर् यन्ति यूयं स्वादावनाद्यः ? ॥१॥
या० पश्चाद् आचरन्ति पुरस्ताद् वा [सदान्वाः ।
[अस्मान् अनृच्छन्तीर् यन्ति यूयं स्वादावनाद्यः ? ॥२॥
या उत्तराद् आचरन्त्य अधराद् वा सदान्वाः ।
अस्मान् अनृच्छन्तीर् यन्ति यूयं स्वादावनाद्यः ? ॥३॥ ॥का०१॥

१.३७

उभयीर् अहम् आयात० पराचीर् अ[कर्तं त्वत् ।
देवेभिर् अन्यास् त्वा वहीर् अन्या अथो दिवम् ? ॥१॥
नमस् ते रुद्रास्यते नम० प्रतिहिताभ्यः ।
नमो विद्युज्यमानाभ्यो नमो निपतिताभ्यः ॥२॥
हिरण्यैर् मौलिवर्णाषु षट् सहस्राणि षट् शता ।
ताभिः परि श्रयामहे ता नो रक्षन्तु सर्वतः ॥३॥
अयस्मयान् मे विमतं युष्मभ्यं महत् कृतं नमसा नमसेन्यम् ।
तेना परि श्रयामहे तन् नो रक्षतु सर्वतः ।
बह्व इदम् अन्यद् विष्टितं तस्य कामं वि विध्यत ॥४॥
अयस्मयं वरुणं कृण्वे द्वारं कृण्वे अयस्मयम् ।
खीलान् अयस्मयान् कृण्वे ते नो रक्षन्तु सर्वतः ।
बह्व इदम् अन्यद् विष्टितं तस्य कामं वि विध्यत ॥५॥ ॥का०२॥

१.३८

इमा यास् तिस्रः पृथिवीस् तासां ह भूमिर् उत्तमा ।
तासाम् अधि त्वचो [अ]हं सम् उ जग्रभं भेषजम् ॥१॥
श्रेष्ठम् असि वीरुधानां वसिष्ठं भेषजानाम् ।
यज्ञो भग इव यामेषु देवेषु वरुणो यथा ॥२॥
रेवतीर् अनाधृष्टास् सिपासन्तीस् सिपासत ।
पतास् स्थ केशवर्धनीर् अथो स्थ केशवर्धणीः ॥३॥
दृढं मूलम् आग्रं यच्छा मध्यं यामयौषधे ।
केशवर्धनम् अस्पर्धाय केशवर्धनम् अस्पर्धाय केशवर्धनम् ॥४॥ ॥का०३॥

१.३९

अग्ने गोभिर् न आ गहीन्दो पुष्टया मदस्व नः ।

* माच ...
... दत्त देवि

हिरण्यवर्णस्य ततत्...

* जनमिदं महीनं जायमिमासता
{ * वसुविन् * जाया सिसमता ॥२॥
* सोमो वसुविन् मह्यं जाया सिसमता ॥२॥
* ज्ञातिविन् * जाया सिसमता
* सहा * * इमासता

* विधे *

* ज्ञातिविदे *
* सहस्वेहा

य० आचरन्त्य वा * सदानम् ।
* अनृच्छन्तीर्... ॥२॥
{ य० पश्चादाचरन्ति पुरस्ताद् वा ॥३॥
{ य० पश्चादाचरन्ति पुरस्ताद् वा ॥३॥

... न्वा
* अपृच्छन्तीर्... ॥४॥

* * * तन्वो ...
... विद्यता
अन्यस्मयं वसु ...
खीलान् * कृण्वे ...
... विद्यता

* * * * * बहवो मरुत्तमा
* असि ... जवम *

* * एव ...
रेवतीर्नाषिष्ठा शि० *
पता स्व * * स्तु ०
* मूलमसाम् यत्सा मर्दं यमरूपे

* गोभिर्नाशहीन्दो रथ्यासदस्वि नः ।

वा १३.२०^४ इत्यादि
श्री ७.१.७.१

श्री १३.३.३

श्री ७२.१४ तै ४.२.१.२-३ वा
[१२.७-१० मै १.७.१ का १६.८

वा ११.७७-८० तै ४.१.१०.२-३
[मै २.७.७ का १६.७

श्री २.३६.६^१

तै ८.२.४^१ श्री ५.१३.६^१

इन्द्रो धर्ता गृहेषु नः ॥१॥
सविता यस सहस्रियस् स नो गृहेषु रण्यतु ।
आ पूषा एव आ वसु ॥२॥
त्वष्टा यो वृषभो युवा स नो गृहेषु रारणत् ।
सहस्रेण शतेन च ॥३॥
धाता दधातु नो रयिम् ईशानो जगतस् पतिः ।
स नः पूषेन यच्छतु ॥४॥ ॥का^१४॥

१.४०

ममोभा मित्रावरुणा ममोभेन्द्रावृहस्पती ।
मम त्वष्टा च पुषा च ममैव सविता वशे ॥१॥
मम विष्णुश्च च सोमश्च च ममैव महतो भवन् ।
सस्वाश्च च भगश्च च विश्वे देवा वशे मम ॥२॥
ममोभे धावापृथिवी अन्तरिक्षं स्वर् मम ।
ममोमास् सर्वा ओषधीर् आपस् सर्वा वशे मम ॥३॥
मम गावो ममाश्वा ममाजाश् चावयश् च ।
ममैव पुरुषा भवन् ममेदं सर्वम् आत्मन्वद् पजत् प्राणद् वशे मम ॥४॥
॥का^१५॥ ॥अनु^१८॥

१.४१

अग्ने ऽभ्यावर्तिन् अभि न आ ववृत्स्व ।
आयुषा वर्चसा सन्या मेधया प्रजया धनेन ॥१॥
अग्ने ज्ञातवेदश् शतं ते सन्त्वा आवृतस् सहस्रं त उपावृतः ।
अथा पुष्ट्येशानं पुनर् नो रयिम् आ कृधि ॥२॥
सह रय्या नि वर्तस्वाग्ने पिन्वस्व धारया ।
विश्वेभ्यः विश्वतस् परि ॥३॥
पुनर् ऊर्जा ववृत्स्व पुनर् अन्न इषायुषा ।
पुनर् नः पाह्य अहसः ॥४॥ ॥का^११॥

१.४२

यास् सेना अभीत्वरिर् आव्याधिनीर् उगणा उत ।
यस् स्तेनो यश् च तस्करस् तास् ते अग्ने ऽपि दधाम्य आसनि ॥१॥
वि जम्भैर् मलिम्लान् अग्ने दध्याभ्यां तस्करान् उत ।
हन्त्र्यां स्तेनान् मघवस् तास् त्वं खाद सुखादितान् ॥२॥
ये ग्रामिषु मलिम्लवस् स्तेनासस् तस्करा वने ।
ये कक्षेषु अघार्यवस् तास् ते अग्ने परि दधाम्य आसनि ॥३॥
यो अस्मभ्यम् अरातीयाद् यश् च नो द्वेषद् द्विजन्म ।
आमादः क्रव्यादो रिपुस् ताव अग्ने सं दह त्वम् ॥४॥ ॥का^१२॥

१.४३

आ क्रन्दय धनपते उदेनमदतास्तुतः ।
अर्वाञ्च पुनर् आ कृधि यथाहं कामये तथा ॥१॥
परिमन्तः? परि धाव अकन्तः? पुनर् आ कृधि ।
अथो असीन्द्रश् चाग्निश् चासुम् आ नयताद् इह ॥२॥
एकात्क? एककामायास्मै कामाय ह्यसे ।
तेन मे विश्वधावीर्या सम आ नयताद् इह ॥३॥ ॥का^१३॥

१.४४

असितस्य तैमातस्य बभ्रोर् उपोदकस्य च ।

अपुष्टमेव त्वावसु

*** यवा *** गृहेष्ट *

ममभा * ममोभे इन्द्रा^१

*** सोमश्च सोमश्च *** युवं ।

*** भवं *** एतत्...

अग्निभ्यां वतिलभि ना वभृत्स्व

... च *

* पुष्ट्येशानः ...

विशिष्टाभ्याम् * *

... अग्नि विषायुषा

पुनर् नः पाह्यहसः

सेनाभीत्वरिर्... उगणा *

यश्चेनो... अग्निवि दधाम्यासि

वी जम्भैर्मलिम्लानेभ्यः * * उभ

हन्त्र्यां स्तेनामघव * * * खादतां

* * * स्त्वव स्तेनामास्

...ते भे परि दधाम्यासिनी

* * अरातीयाभ्यश्च नो द्वेष द्विजन्म

आसादः क्रव्यादो * * अग्ने सं दह *

* * थावा ...

* * सिन्द्रश् ... नयतान् *

* * एककामाय अस्मै * हायसे

* तयिमातस्य * उपोदकस्य*

सर्वा विषस्य धामानि ब्रज्जेवाग्निसमीवरे? ॥१॥
 इषीकादन्त दुर्लभं किं मे सखायम् आ तुदः ।
 नमामि शच्यागतं सन्निहं विषदुषणम् ॥२॥
 यत् तालव्योजति? संसिस्त्रि विषं त्वम् ।
 त्रयस् तुदा तुदामसि बभ्रुको नकुलस् त्वत् ॥३॥
 त्रयो वै अस्मत्सखायो बभ्रुको नकुलस् त्वत् ।
 ते सर्वे अस्य वातयन् आह्वयम् अरसं विषम् ॥४॥ ॥का०४॥

१.४५

सारस्वतं वृषणं बभ्रुवक्ष्य शीतरूरे तन्वं पश्यन्ती? मे ।
 अन्येद्युष्कं सदन्दि त्वा तृतीयकं हवे नमस्यं महादेवम् अप्सुजम् ॥१॥
 यो अप्सुजो अरुणो मानुषे जने विवेश बभ्रुर् हर्षयिष्णुर् अक्षतः ।
 शीतरूराय तरुषयिष्णवे जुषे शीर्षं मा ते श्रमन् नमो [अ]स्तु देवाः ॥२॥
 यो हर्षयन् जज्ञाम स्वेदो वशी ऽवशप्रहारः शीतरूरा? शिषेम तु ।
 सो ऽस्मभ्यं सुत्वेन? प्रेहि शोषितो यं वयं द्विष्मस् तम् अभि प्र जनम् ॥३॥
 नमस् ते विघ्नने काशानाय यतोयतस् सुरमेस् संवभूविथ ।
 स नो मा हिंसीन् नमो [अ]स्तु तुभ्यं शीर्षक्याद् इह पारया नः ॥४॥
 ॥का०५॥ ॥अनु०९॥

१.४६

अस्य त्वं ददत्स सोम राजन् वमैव तं त्वं परि पाहि विश्वतः ।
 यो ब्रह्मणो राधो विद्धो ऽददात् तस्य सोमः प्र त[र]द् दीर्घम् आयुः ॥१॥
 अस्य सोमः प्र त[र]द् दीर्घम् आयुर् अहानीव सूर्यो वात्सराणि ।
 सास्यात्सुश्रून्? नाशयाद् वेदमनो विषं बहिश् शल्यश् चरति रोपोऽस्मात् ॥२॥
 दानं तृष्णायाः परि पात विद्धं दानं क्षुधो दानं ऽसंदेवा मृत्याः ।
 अविष्कन्धो भवति यो ऽददाद् आ प्यायते पपुर् दक्षिण्या ॥३॥
 आ प्यायतां पपुर् दक्षिण्या वमैव स्युतं परि पातु विश्वतः ।
 बहिर् विषं ऽतन् मे तस्य क्रोषतां? शल्या उद् धारयास्मात् ॥४॥
 ब्रह्म शरव्याम् अप बाधताम् इतो दभ्यात् कूलान् नावम् इवादि सुस्वी ।
 तस्मै ददद् दीर्घम् आयुः कृमाण्डः शतं जनश् शरदो जीवताद् इह ॥५॥
 यदा [द]दाति प्रददाति यदा ब्रह्मा प्रतिगृह्णाति राधो अस्य ।
 आ ददुर्विन्धा दुप हत्या राति स? सर्वे यन्ना उप तिष्ठन्तु साकम् ॥६॥
 ॥का०१॥

१.४७

व्याघ्ररूपस् सुरभिस् सिंहस्य रेतसा कृतः ।
 मध्ये पृथिव्यां निष्ठितस् सम् अगच्छद् यातुधान्या ॥१॥
 अभिप्रेतम् आप व्यक्तम् अगृभायम् आपदे ।
 अवैव सर्वा जम्भय याः काश् च यातुधान्यः ॥२॥
 प्रतीचोपश् चतुरभस् अक्त्यो अमेव? वीडुधुत् ।
 प्रतीचीः कृत्या आकृत्याम् कृत्याकृतो जहि ॥३॥
 कृत्याकृतं वलगिनं मूलिनं शपथेय्यम् ।
 इन्द्रस् तु सर्वास् तान् हन्तु ऽसस्वमेन भवाम् इव? ॥४॥ ॥का०२॥

१.४८

अरसस्य कर्कोटस्य नीचीनस्योपसर्पतः ।
 विषं हि सर्वम् आदिष्य अथो एनम् अजीजभम् ॥१॥
 न ते बाहो रसो [अ]स्ति न शीर्षं नोत मध्यतः ।
 किम् इदं पापयामुया पुच्छे विमर्ष्य अर्भकम् ॥२॥
 यत् ते स्कन्धान् उपतस्थौ विजासि यश् च ते परौ? ।
 जषामित्युमिवा दतं मलं? ते प्रति दध्मसि ॥३॥
 अदन्ति त्वा पिपीलिका वि वृश्चान्ति मयूर्यः ।
 सर्वे मलं ब्रवाथ शाकौटम् अरसं विषम् ॥४॥ ॥का०३॥

* * धामां ...
 * दुर्लभा ... तुदा
 ... विषदुषणम्
 * * सी ...
 * * रुदामसि ...

* * वातयं आह्वयसरसं *

* * 'वक्षो सीत' तन्वा पत्यती *
 अन्येदुक्तं सदन्तं ... सहेदेवम् *
 ... वभ्रु * अक्षत
 * * 'वक्षो जुष' शीर्षं सा ते अं ...
 * * 'जंजभ' ...
 * * युत्वेन * शोसितो य वयो वयं ...
 * * काशनाय * सुरमेस् वभ्रुवथ
 ... ना

... राजं वरैव ...
 * * * पिद्धो ...

* * विघ्नानो ...
 ... दान संदेव मर्त्याः
 अविष्कन्धो * * ददाता * * *

... शल्योद्धारयस्मात्
 * शल्योत्पु ...

... त्वा
 ... यज्ञ * * *

* * सिंहस्य * कृत
 ... दान्या
 * * व्यक्तापदे गुभायम् * [धानः]
 * * जम्भया यः कश्च यातुधान्यः (प्रान्ते)
 * * अक्त्यो * वेडुधुत्
 * कृत्याकृत्या अम् * कृत्याकृतं *
 * बाहुमिनं मूलिनो शपथेयं

* कां नीचीनस्योपसर्पत
 विषो * * आदिष्ययोधेनम् *
 * * बाहवो * * नि ...
 * * पाप (प्रान्ते पाप) वाससा प्रसे विमर्ष्य *
 * * यस्कन्धान् * 'जासी ...

इदं भित्वा * * वृश्चान्ति मयं
 शल्ये तर वृवाथ साकौटम् * *

१.४६.४

श्री १०.१.६.४

श्री ५.३.१.१२

श्री १.७६.४

श्री १०.१.६.४

श्री ५.३.१.१२

श्री ७.५६.५

श्री ६

श्री ७

शौ ७.५०.८

शौ ९

शौ ९.३.२१

शौ ४.२

शौ १.३१.१२

शौ ५.७.४.३

शौ ३.४

शौ १९.४१.१ शौ ६.६४.२

शौ ४

शौ १०.१९१.३ शौ ६.६४.२

१.४९

कृतं मे दक्षिणे हस्ते सव्ये मे जय आहितः ।
 गोजिद् भूयासम् अश्वजित् कृतंचयो? हिरण्यजित् ॥१॥
 अक्षाः फलवतीं द्रुवं दत्तं गां क्षीरिणीम् इव ।
 सं मा कृतस्य धारया धनुस् स्नात्रेव नह्यत ॥२॥
 उभौ हस्तौ प्रतिदीप्नो ब्रह्मणा रोम्मा मस्ति? ।
 कलिर् एनं यथा हनद् आस्य वेदो भ्रामहै ॥३॥
 आ भद्रं द्वापरम् उत वेतां परा कलिम् ।
 कृतं मे हस्त आहितम् अमू सौमनसौ सदा? ॥४॥ ॥का°४॥

१.५०

यद् एथ परेथ यत् ते तन् मे नीयते ।
 ततस् त्वा पुनर् अवोञ्चं भूतस्याजीगमत् पतिः ॥१॥
 आ त्वा नयाद् भूतपतिर् आ देवो बृहस्पतिः ।
 आदित्यास् सर्वे त्वा नेपन् विश्वे देवास सुवर्चसः ॥२॥
 अन्नपतिस् सरस्वती भगो राजास्या नयः ।
 शाला मानस्य पत्नीर् इवास्य नमस् कर्तु ॥३॥
 यस् त्वा निनाय नेपत् स उ त्वेहा नयात् पुनः ।
 मनो हि ब्रह्माणो विदुर् विद्वकर्मा मनीषिणः ॥४॥ ॥का°५॥ ॥अनु°१०॥

१.५१

गातोर् हविर् जनयन्तस् स्थ इन्द्राग्रं ज्येष्ठं पर्य अगामेह देवाः ।
 सुगातो गातोत? स पन्था अपि सो ऽस्मभ्यम् इन्द्रं ददाति प्रचेताः ॥१॥
 अग्निर् नः पुरस्ता त्व ओजसा बृहस्पतिस् सत्यो अस्तु नस् सखा ।
 इन्द्रं हुवे? वृत्रहणं पुरन्दरं भगेनाभ्य अगाम भगवन्तस् त्वाम् ॥२॥
 त्वं सोम विद्यो नृचक्षास् सुगी अस्मभ्यं पथो ऽनु गच्छ ।
 अभि नो गोत्रं विदुषीव? नेपो अरुह्य नो वाचम् उशती जिगासि ॥३॥
 इमाम् अग्ने शरीणि मीसुषो न इमम् अध्वानं यम् अगाम दूरम् ।
 आपिः पिता प्रमतिस् सोम्यानां भूमिर् अस्य ऋषिर्हन् मर्त्यानाम् ॥४॥
 ॥का°१॥

१.५२

ये पुरस्ताद् आस्यन्देते गावौ स्तृषभे? यवकृणो म्यर्वणी अहस्य इव
 वारादनीयसी? ॥१॥
 ये [अ]धराद् आस्यन्देते [गावौ...] ॥२॥
 ये पश्चाद् आस्यन्देते [गावौ...] ॥३॥
 [ये] उत्तराद् आस्यन्देते गावौ स्तृषभे? यवकृणो म्यर्वणी अहस्य
 इवावारादनीयसी? ॥४॥ ॥का°२॥

१.५३

अग्ने यशस्विन् यशसं वर्धयेमम् इन्द्रावतीम् उपचितिम् इहा वह ।
 अयं मूर्धा परमेष्ठी सुवर्चास् समानानाम् उत्तमश्लोको अस्तु ॥१॥
 धाता विधाता परमोत संदक् प्रजापतिः परमेष्ठी विराद् ।
 स्तोमाथ छन्दासि निविदो माम् आहुस् ते अस्मै राध्द्रम् उप सं नमन्तु ॥२॥
 भद्रम् इच्छन्तु ऋषयस् स्वर्विदस् तपो दीक्षाम् उप नि षेवुर् अग्ने ।
 ततो राध्द्रं बलम् ओजस्य च जातं तद् अस्मै देवा उप सं नमन्तु ॥३॥
 उपा वतध्वम् उप न इत सर्वे अयं च यत्ताम्? अधिपतिर् वो [अ]स्तु ।
 समानं मन्त्रम् अभि मन्त्रयध्वम् इमं पश्चाद् उप जीवाथ सर्वे ॥४॥
 समानो मन्त्रस् समितिस् समानी समानं मनस् सह चित्तम् पथाम् ।
 समानं मन्त्रम् अभि मन्त्रये वस् समानेन [वो] हविषा जुहोमि ॥५॥ ॥का°३॥

... नयाहित

गोजित ...

अक्षाः * दिवं ... (ग्राम्ने क्षीरवतीं गां दत्त्वा)

* * * धारय * स्नात्रेव नह्यता

* * * दीपो .

... वेदो भ्रामहि

* * * त्वापरम् ...

... हस्ताशितोमी * *

... म *

... अथाञ्चं भूतस्याजीगमुपति

* * * नया ...

... नेपं ...

अनुप(अनुम इति वा)तिम् ... नया

... नेपत् ...

* * * जनयन्त * * * ज्येष्ठ ...

* * * सा पथा * मात्सस्थम् * ददति *

... अजसा * सत्या ...

* हविर् * * * रां ... त्वाम्

... सुगमस्तभ्यं * * *

... नेपु * * * उपती जिघासि

* अग्ने शरीणि मी° ... अगाम *

आपिः * * * सोम्यानां प्रमदस्युशिकुर् *

... स्तरिषभे ...

... स्तृषभे ...

... उपचितिम् इहा वह

... सिद्धम् ...

स्तोमश् * * * हय ...

* * * सविदस् ...

* * * नेपु ...

... सर्वे ॥ अन्येह्व ॥

समापु * समेति समाने ... शर्षा

समापु * * * मन्त्र इव ...

क १.१२.१.१०^१

श्री १.१२.३.७.१

श्री २ का ४०.३

श्री ३

श्री ४, ५, २८.१.३

श्री २.३०.५^१हि गृ १.२४.६। श्री ७.३६.१^१[शाखां
श्री १.३४.४ मामिच्छित्वं वनाःक १०.१०३.१३। श्री ३.
[१५.७१.२

क १०

श्री ६.१२

श्री ६.१५

क ६.७५.१६ श्री ८

श्री २.११.१-५

१.५४

त्वम् अग्ने प्रमत्तिस् त्वं पितासि नस् त्वं संखा याज्योऽसि ज्ञानवेदः ।

त्वं विश्वविद् गातुर्वित् कविर् विश्वपा? उभयास् सन्त् अस्मै ॥१॥

इदं वचो [अ]ग्निना दत्तम् आगन् भगो यशस् स[ह] ओजो वयो बलम् ।

त्रयस्त्रिंशद् यानि वीर्याणि तान्य अग्निः प्र ददातु मे ॥२॥

वचो धेहि मे तन्वां सह ओजो वयो बलम् ।

इन्द्रियाय त्वा कर्मण वीर्याय प्रति गृह्णामि शतशारदाय ॥३॥

ऊर्जे त्वा बलाय त्वौजसे सहसे त्वा ।

अभिभूयाय त्वा राष्ट्रभूयाय पर्य ऊहामि शतशारदाय ॥४॥

ऋतुभिर् ददातवैर् आयुषे वर्चसे त्वा ।

संवत्सरस्य तेजसा तेन संहनु कृण्वमि ॥५॥ ॥का^१५॥

१.५५

इदम् आज्ञनम् आनजे षौल्लुम्? आकनिक्रदम् ।

अभि मा चक्रन्द भग ऋषभो वाशिताम् इव ॥१॥

अश्वः कनिक्रदद् यथा प्रत्यङ् मा भग आगमत् ।

तम् आह प्रेणा पुत्रम् इवोपस्थाचिकम्? ॥२॥

अक्ष्यौ मे मधुसंकाशे जिह्वा मे मधुसुदिनी ।

नसोर अधि प्रमन्दनं दत्सु मे सारवं मधु ॥३॥

मधुमन् ममान्योसनं? जघनं मधुमन् मम ।

माम् अतिकृत्वं? वावनश् शाखां मधुमतीम् इव ॥४॥ ॥का^१५॥ ॥अनु^११॥

१.५६

प्र याता जयता नर उग्रा वस् सन्तु बाहवः ।

इन्द्रो वश शर्म यच्छन्त्य अनाधृष्या यथासथ ॥१॥

उद् धर्षन्तां मघवन् आधुधान्य उद् सत्त्वनां मामका[नां मे]नांसि ।

उद् धर्षन्तां वाजिनां वाजिनान्य उद् वीराणां जयताम् पतु घोषः ॥२॥

पृथग् घोषा उल्लुल्यः केतुमन्त उद् ईरताम् ।

देवा इन्द्रज्येष्ठा मरुतो यन्तु सेनया ॥३॥

अवसृष्टा परा पत शरव्ये ब्रह्मसंशिते ।

जयामित्रान् प्र पद्यस्व मामीषां कं चनोच्च छिषः ॥४॥ ॥का^११॥

१.५७

दृष्या दृषिर् असि हेत्या हेतिर् असि मेन्या मेनिर् असि ॥१॥

सक्त्योऽसि प्रतिसरोऽसि पुनश्चरोऽसि प्रत्यभिचरणोऽसि ॥२॥

प्रति तम् अभि चर योऽस्मान् हेदि यं च वयं द्विष्मः ॥३॥

सुरिर् असि वचोधास् तनूपान आप्यः कृत्यादूषणः ॥४॥

शुक्रोऽसि भ्राजोऽसि ज्योतिर् असि स्वर असि ।

आप्नुहि श्रेयांसम् अति समं क्राम ॥५॥ ॥का^१२॥

१.५८

विष्कन्धस्य काष्ठस्य कर्दमस्योलक्या? ।

अपस्फानस्य कृत्या यास् तेषां त्वं रघुगिले जहि ॥१॥

प्रमरणीष्युषहज्या? कर्दमे नीलशाक्यम्? ।

अघासात्? इव दारुणम् आयुः कुणोम्य अन्तरम् ॥२॥

विविद्धस्या विकर्णस्य ऋतस्य? च ।

त्रिपर्णी विश्वभेषजीदं कृणोतु भेषजम् ॥३॥

काष्ठस्य विष्कन्धस्यापस्थापनभेषजम् ।

इदं कृणोमि भेषजं यथायम् अगदोऽस्ति ॥४॥ ॥का^१३॥

.. संस यज्यो * *

* विश्वविद् गात्रं कविर् विश्वसां * * अग्ने

* * * धत्तमाग ...

* देहि ...

* * * दौजसे ...

... पवुषामि *

... मोहन *

* सा * भगवतो ...

* * प्रेष्वा ...

अक्षौ * सङ्घो ...

साम् * * शाखा ...

* यता ... बाहवाः

... यथासता

उद्धर्षन्ता मघव आधुधान्य * * * नीसि

... अश्व वीराणां * * घोषाः

* * उल्लुल्यः केतुमन्तु ...

अवसृष्टा परा पत * संशिते

* * * मामीषां * चनोच्च * * ॥ एकदशा-

[नुवाके प्रथमस्तुक्तः ॥

दृषा दृषिर्...

प्रतितयो (प्रान्ते लक्षितो)...

प्रथममभि...

सर्वेद * * तनूपानाव्य * दूषणा

आप्नुहि श्रेयांसिमति शुभं क्रामा ॥ द्वितीय-

[स्तुक्तः ॥

विष्कन्धस्य (प्रान्ते विष्कन्धस्य) * कर्दमस्य

[उद्धस्या

* भेषजी इदं ...

* विष्कन्धस्य अप

... मति ॥३॥

१.५९

यद् अस्माद् अङ्गात् संसुखाव यद् बभूव गलत्तत् ।
गावो वत्सम् इव जानानात् । तद् उपैति यथायथम् ॥१॥
नासृगस्य ? पतङ्गस्य तन्मस्य मथ गा इयः ? ।
वेणोः पौतुमौञ्चास्ति सृन्मास्य ? ग्लौर् माः पचिदत्तवत् ? ॥२॥
अहं वेद यद् आसिध गित्विका ? नाम वासि ।
अमुं तं त्वम् इतो गच्छ यम् अहं द्वेष्मि पुरुषम् ॥३॥
तस्यापि मध्य आ सीद नीलग्रीवासु सीदत ।
वातस्यालु प्लवानमप ? कस्यालु संविदम् ॥४॥
अपेतो यन्त् अयुवो निर् अतो यन्त् अयुवः ।
अधराची क्रतः परा ग्राह ग्लावमधुसासम् ? ।
निर् अहं ग्लावमधुमासम् ? अधराची क्रतः परा ॥५॥ ॥का०४॥

१.६०

अभि त्वाम् अहम् ओजसेन्द्रो दस्युन् इवाभुवम् ।
सपत्नी नश्यताद् इतो दूरं गच्छात् ओकसः ॥१॥
सासहा इदं पत्योस् सासहीषु सुराबुभू ? ।
अथो सपत्यो सासहीर् ? नश्यात् ओकसः ॥२॥
अभिभू अहम् आगमं विश्वकर्मा महो मे अदात् ।
अहं मित्राणि कल्पयन्वेषु गृहेषु पुष्टिरः ? ॥३॥
उत् तिष्ठ मम वा इदं न तवेहापि किं चन ।
मां चैव पश्यन् ? आयत् अमुं च दिवि सूर्यम् ॥४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१२॥

१.६१

यस् त्वा मृत्युर् अभ्यधत् जायमानं सुपाशया ।
तं ते सत्यस्य हस्ताभ्याम् इदं मुञ्चतु बृहस्पतिः ॥१॥
अभि त्वा जरिमाहितं गाम् उक्षणम् इव रज्ज्वा ।
व्य अन्ये यन्तु मृत्यवो यान् आहुर् इतराश् छतम् ॥२॥
प्र विशतं प्राणापानाव् अनङ्गाहाव् इव व्रजम् ।
शरीरम् अस्याङ्गानि जरिष्णे नयतं युवम् ॥३॥
युवं स्तं प्राणापानो मे सोऽहामिष्टं ? मृत्यवे ।
अयं जरिष्णश् शेवधिर् अरिष्ट इह वर्धताम् ॥४॥
जरसे त्वा परि दध्मो जरसे निर् ऊहामसि ।
जरा त्वा भद्रा नषद् ? ।
व्य अन्ये यन्तु मृत्यवो यान् आहुर् इतराश् छतम् ॥५॥ ॥का०१॥

१.६२

मुञ्चामि त्वा हविषा जीवनाय कम् अज्ञातयश्माद् उत राजयश्मात् ।
प्राह्णा गृहीतो यद्य पश्यतस् तत इन्द्राग्नी प्र मुमुक्षुम् एनम् ॥१॥
यदि क्षितायुर् यदि वा परेतो यदि मृत्योर् अन्तिकं नीत एव ।
तम् आ ह्वामि निर्ऋतेर् उपस्थाद् अस्पर्षम् एनं शतशारदाय ॥२॥
सहस्राक्षेण शतवीर्येण शतायुषा हविः शारदार्यम् एनम् ।
इन्द्रो यथैनं जरसे नयति विश्वस्य दुरितस्य पारम् ॥३॥
शतं जीव शरवो वर्धमानश् शतं हेमन्ताश् छतम् उ वसन्तान् ।
शतम् इन्द्राग्नी सविता बृहस्पतिश् शतायुषा हविषाहार्यम् एनम् ॥४॥ ॥का०२॥

१.६३

यत् ते अन्नं भुवस् पत आक्षितं पृथिवीम् अनु ।
तस्य नस् त्वं भुवस् पते संप्रयच्छ प्रजापते ॥१॥
व्याप्ते परमेष्ठिनो ब्रह्मणापीपदाम तम् ।

... शुश्राव * * *

* * यथासित ...

... पौरुषं

* मध्या * * सेवता

पीतो ... योक्वमुवाः

* * * ग्रहं ...

... ओजसेन्द्रो ...

... गच्छाम्योषसा

... नश्यात् * *

* * आसमं विश्वकर्मा महामदात्

* * पश्यन्त्यायन् ...

... जायमानो सुपाशया

... इवर्ज

नित्ये * * * इतरा यो *

* * पानामनङ्गाहम् * *

* * जरिष्के ...

* जरिष्क ...

... उहामसि

* * भद्रया *

वित् * * * इतरा यो *

... यश्मा

... अयनं

यदु क्षरायु वंदि ...

... अस्पर्शम् * *

* शतं वीर्येण ... अयनं

* * * नयत ...

... अयनं

... आक्षीत * *

१क १०.१६६.४१

श्री ३.११.८३-६

श्री ८१.२

श्री ५२.४

श्री ५२.५, ५३.५, ५४.२

श्री ३.११.६३.४

श्री ६१

श्री ७.५३.५३.४

श्री ३.११.७१.२

श्री ७३ जरा त्वा भद्रा नेष्ट

श्री ७४.५

श्री ३.११.१-४, २०.१६.६-९,

[१क १०.१६१.१-४

श्री १०.५.४५

श्री ४२.४

शौ ४३

शौ ४४

का १७.१३

का १३

संवत्सरस्य दंष्ट्राभ्यां हेतिसं तं सम् अघाद् अभि
इयं तं प्सात्? आहुतिसं समिद् देवी सहीयसी ॥२॥
राक्षो वरुणस्य बन्धो ऽसि । सो ऽमुम् आमुष्यायणम् अमुष्याः पुत्रम्
अह्ने राज्यै बधान ॥३॥
मृणो ऽसि देव सवितर् गायत्रेण छन्दसा मृणामुष्य पशून् द्विपदश्
चतुष्पदः ॥४॥
यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं जहि ।
तं मृड तस्मै सा मयि मृड तस्मै दुराहाः? ॥५॥ ॥का०३॥

१.६४

नि ते पदं पदे मम नि चित्ते मे त निष्कृतुः ।
अदासः केवलो मम अहिंसा धारणी तव ॥१॥
परदेन गा मर्दयन्ति पदेना शम्बरा रथम् ।
पदेन मर्या मत्तं न एषो नो ह त्वत् ॥२॥
माप मृणो मा मा परा मृणो मान्यत्रासि मनस् कृता ।
यं त्वा हिरिवभोगैर्नाकुलेन परीमसि ॥३॥
न त्वा कृण्वे सं नृहने न कुरीरित्योपशेन ।
त्वा दमसि लोम्नि न त्वा पुश्कयोत्सृजे? ॥४॥ ॥का०४॥

१.६५

धृताहुतः पृथिवीम् आ नयैनो अस्मान् प्रदाध्वो च ति? कित्विषाणि ।
अनन्तरास् सुमनसस् सुवीरा ज्योग् जीवन्तस् तव सख्ये स्याम ॥१॥
अन्तरेमे यातुधाना अन्तरेण किमीदिनः ।
नश्यामसि त्रयान्? वयं सरस्वत्या चरामसि ॥२॥
मा ते रि[षन्] खनिता यस्मै च त्वा खनामसि ।
द्विषा चतुष्पाद् अस्माकं मा रिषद् देव्य ओषधे ॥३॥
अन्या वो अन्याम् अवत् अन्यान्यस्या उपावत ।
सधीचीस् सुमता भूत्वास्या अवत वीर्यम् ॥४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

१.६६

ध्रुवस् तिष्ठ भुवनस्य गोपा मस? व्यक्ता वनस्पते ।
अत्रैव त्वम् इह वयं सुवीरा विश्वा मृधो ऽपि महती व्यस्य? ॥१॥
यो वानस्पत्यानाम् अधिपतिर् बभूव यस्मिन् इमा विश्वा भुवनान्य अपिता ।
तम् अतस्मि मधुना दैव्येन यस्मान् मणिं निर्मेमे विश्वरूपम् ॥२॥
इमे मणिं विश्वजितं सुवीरम् अस्माद् अश्वत्थात् पर्य उद् भरामि ।
येन विश्वाः पृतनास् संजयाम्य अथो सुमत् समितिम् आ वदामि ॥३॥
सबन्धुश् चासबन्धुश् च यो न इन्द्राभिदासति ।
वृश्चाम्य आ? तस्याहं मूलं प्रजां चक्षुर् अथो बलम् ॥४॥ ॥का०१॥

१.६७

देवी देव्यां जातासि पृथिव्याम् अघ्य ओषधे ।
तां त्वा नितलि केशोभ्यो दृहणाय खनामसि ॥१॥
इन्द्रस् त्वा खनतु प्रथमो वरुणस्य दुहितृभ्यः ।
दृह जाताञ् जनयाजातान् ये जा[ता]स् तान् वर्षीयसस् रुधि ॥२॥
यस् ते केशो [अ]वततस् समूलो यश् च दृश्यते ।
सर्वे तं विश्वभेषज्यामि विश्वामि वीरुधा ॥३॥
अमीशुता मेयो अस्तु व्यामेनानुमेयः ।
केशो न न त्वैर्? वर्धतां शीर्णस् ते असितस् परि ॥४॥ ॥का०२॥

१.६८

यथा नडं कशिपुने स्त्रियो भिन्दन्त्य अश्मना ।

** हेतिसं ससुदादिभिः हेतिसं ससुदा-
यं त्वं कसुत्वाहूतस् ** * [विभिः ॥
** वरुणो सि बन्धो सि सो मपामनुष्यावणम-
मुष्यः पुत्रमहने रात्रीये वधानाः

...ते *

हृताः * * नयेनो ...
अनाचरा * सुवीर ज्योग् ...
अन्तरेम यातुदानान्तरेण किमीदि
* त्रिया ...
...अस्मै * * *
द्विपदश् ...
...वपावत
* सुमता भूत्वा अन्याम् ति वीर्यं

...भुवनाभाषिता
...वस्या * * *
इमां ...
...चमितसमिदुय * *

वृश्चात्य * * * * *

* देव्या ...
तं नितलि * दृहणाय *

* जातां जातां ...

* * ज्यासि ...
अमीशुता मेयो स्त विजामेनानुपेय
केयो * * शीर्णसे * * ॥२॥

* नल्वं * यस्तु * *

शौ ३३.९ क १०.९७.२० इत्यादि

शौ ४ क १४.१.२ इत्यादि

शौ १.२०.४.१ शौ ६.१५.२.१
[५४.३.१]

शौ ६.१३६.१

शौ २

शौ ३

शौ ६.१३७.२

शौ केशा नडा इव वर्धन्तां

शौ ६.१३८.५

गौ ५.२५.२
गौ ६.१३८.१

श्री २.

५३

ਸੀ ੪

श्री ६.११३.१^२ तै जा ३.७.
[१२.५^{१.२}
श्री ६.११२.३

पथा भिनश्चि ते मुष्कौ तस्मै त्वाम् अवसे हुवे ॥१॥
 त्वं वीक्ष्वां श्रेष्ठतममिभ्रुतात्स्य ओषधे ।
 इमे मे अद्य पूरुषं ह्रीवम् ओपशिनं रुधि ॥२॥
 ह्रीवं रुध्म् ओपशिनम् अद्यो कुरीरिणं रुधि ।
 उभाभ्याम् अस्य प्रावभ्याम् इन्द्रो भिनव् आण्डौ ॥३॥
 ह्रीव ह्रीवं त्वाकं वध्रे वधि त्वाकम् अरसं त्वाकम् अरसारसो ऽसि
 कुरीरम् अस्य शीरिणं कुम्बं चानविद्धमसि ॥४॥
 ये ते नाड्यौ देवकृते ययोस तिष्ठति वृष्णम् ।
 ते ते भिनश्चि [श]स्ययामुष्य [अधि मु]ष्कयोः ॥५॥ ॥कां३॥

१.६२

॥ जायमानो निनुजत् सपत्नान् नो दतो भयम् ।
 स वै सपत्नानां समा अवालिप्सो अनाशयत् ॥१॥
 आराद अरातिं कृणुते यशस् तमो ऽव बाधते ।
 अवालिप्सस् स यो मणिस्र सद्व्यान् अभिमातिहा ॥२॥
 इमं मणिम् अवालिप्सं यस्मिन् आरोहयामसि ।
 स वै सपत्नान् आ दत्ते स एनं पातु विश्वतस् स एनं जरस्ते नयात् ॥३॥

१.७०

यातो जीवेभ्यो न पितृन् उपैति न मातुषे दुष्कृतं दैधिषव्यम् ।
अग्रयणः प्रथमो यो विवेश कृच्छ्रमिह ज्योतिर् अग्न्यस्तुवाते ॥१॥
नायौषधीष्व अग्न्यस्तु नाप्यन्तरं नाप्यस्योर्वं संचक्षाम पति चक्षुः ।
भूमिर् द्रेष्टि तरन्मनु पणं यत् मातुषे दुष्कृतं दैधिषव्यम् ॥२॥
जिते देवा अमुज्जैतो यतस्व जिते पणं मातुषे दुष्कृतं दैधिषव्यम् ।
जिते तद् उ मैयारक्षेदते ? प्र मुमुकं ज्योतिर् अघि दूरम् पति ॥३॥
एभिः पाशैर् दधिबुषपतिर् विबद्धः परौषण्व आपितो अङ्गेअङ्गे ।
वि ते वृत्त्यन्तो विवृतो हि सन्ति भूषणि पूषन् दुरितानि मृक्ष्व ॥४॥

१.७१

अग्निं टे विषाण नयाद् इन्द्रो वा[युर् इहृहस्पतिः ।
 स ते धर्मम् अदीधर्तु धाते ? बभूव × × ॥१॥
 पुरपता विषम अग्निः पश्चाद् अग्नि उदत्य आयति ।
 वायुर् एव दक्षिणतः पूर्वोत्तराद् अपादुदत्त ॥२॥
 आ सहस्रीव ? तरय आरे अवाह्य येतु नो विषम ।
 पन्द्रो वामेन विश्वतिष्ठ आ रूपेण इहृहस्पतिः ॥३॥
 स्वर्जुहृ कश्यपस्य मुपाप्यो जगतरु स्वे ।
 कृममस्याथ मा तुदः स्वे दत्ता विहतो देवाय यत्नेन बोधय ॥४॥ ॥भा०॥

१.७३

महाज्ञानाः प्रथमा ये दिदीविरे धनाय संगत्य महति द्विपजे ।
 एषां वरयः? प्रथमो जिगाय तस्यां लोकम् उद् मिदेयम् ॥१॥
 मेदिनस् त वैभीतकास् तत् त इन्द्र उपावतु ।
 अन्या वृक इव संरभ्य जिगीवान् अस्तम् आयसि ॥२॥

X X X X

१.७३-७५

X	X	X	X
X	X	X	X

३.७६

× × × धनु ओजस्वान् आ तरुष्व ? ।
 प्रतिदूहांदह ? स × × × × रं कृणुष्व ॥१॥

* भिनदि * पुष्की...
 ...श्रेष्ठतमामविश्रुतस्यौषधे
 * माम् * पौरुषं क्रीवापशुनं *
 * क्रुद्धोपशुनम् * कुरीरणं *
 * प्रावाभ्याम् * * *
 ...सुरस्तं * * *
 कुबीरस्य शीर्ष्णाणं कुम्भं *
 ए ते नाडौ...वृष्टिं
 * भिनदि [श]मया अमुष्या * [सु]ण्णयोः

... अवलिप्सो *
* अराभिं * * तूपव *
... मणि * °सातिह

यतो जीवेद्यो * * अपैति ...
 अयग्नयः प्रथमो ... °धुवातै
 नास्यो° ...
 * * * अयनं ...
 * देवामृततन यात त्रितनं म° *

* * ददुषौपतिर् ...
* * * °चृतां * * भृगुनि पूषं * सृष्टं

* * विष णायाद् * * *
 * * * अधीदरद् * वमुव = xयx

...°नुदा
...वाङ्मैतु * *
ऐन्द्रो ...

...दिदिबिरे धनय मंगत्य महत *
...अद्भिदेयं
* * वैभीतका * * इन्द्र उजपावतु
* वृक्षैव ... आयसी

<p>वे १.४७.३१.२</p> <p>शौ ७.८४.२,३ क्र १०.१८०.३,२</p>	<p>प्रत्य एनं याहि प्रति भङ्घ्य एनं विविद्धं नो ऽग्ने वितः × । प्रत्यङ्गु एहि वर्त्मना जह्वाणः कृत्याकृतं दुष्कृतं माधि वोचः ॥२॥ × × हाद् धृदयं नाभि वस्ते यश् चक्षुषा मनसा यश् च वाचा । प्रत्यग् अ × × भ्याम् अभि तं बुभूतु कृत्याकृतं दुष्कृतं निद् दहाग्ने ॥३॥ प्रतीवोधश् चतुरक्षो × × श्रमेव वीदुभृत् । प्रमज्ज्य छत्रं प्रति याह्य अग्ने कृत्याकृतिं विध्य हृदये मर्मणि ॥४॥ ॥का० १॥</p>	<p>* एन * * भङ्घ्येन * नग्ने ... [प्र]त्यङ्गुएहि * जह्वाण ... वोच ... वभृं ... ... वीदुभृता प्रमज्जनि शत्रुन ...</p>
	<p>१.७७</p> <p>इन्द्र क्षत्रम् अभि वामम् ओजो ऽजायथा वृषभ चर्षणीनाम् । अपानुदो जनम् अमित्रयन्तम् उहं देवैभ्यो अरुणोर् उ लोकम् ॥१॥ मृगो न भीमः कुचरो गिरिष्ठाः परावत ओ जगम्यात् परस्याः । [ख]कं संशाय पर्विम् इन्द्र तिग्मं वि शत्रुं तादि वि मृधो नुदस्व ॥२॥ ॥का० २॥</p>	<p>... वषभा * अपानुदो ... * न भीमः * * परिमि</p>
<p>शौ ८२.१३ । मै ४.१४.१४^२</p>	<p>१.७८</p> <p>× × × ×ीत्त पृथिवी उत द्यौर् अधिद्रुतः पूष्णिमातरः । × × × भिः पविर् इव नैमिर् अधरस् सो [अ]स्तु ॥ ॥ यस्य त्रया गतम् अनु प्रयन्ति देवा मनुष्याः पशवश् च सर्वे । तं नो देवं मनो ऽधि ब्रवीतु सुनीतिर् नो नयतु द्विषते मा रधाम ॥ ॥ ॥का० ३॥</p>	<p>*** यन्त ... ... ब्रवीतु पुनी ... मः</p>
	<p>१.७९</p> <p>वर्चस्वान् असि देवेषु वर्चस्वान् ओ[व]धीष् असि । अथो वर्चस्विनं कृधि यम् अश्वत्थाधि × × × ॥ × × × × × ×</p>	<p>... धीष्वा</p>
	<p>१.८०-८२</p> <p>× × × × × × × × × × × ×</p>	
<p>शौ १.३५.२</p>	<p>१.८३</p> <p>× × × × × × × × × × × ×</p>	
<p>शौ ३ [यामो शौ इन्द्र इवेन्द्रियाण्यधि धार-</p>	<p>[नैनं रक्षांसि न पिशाचांसि सहस्ते देवानाम् ओजः प्रथमजं ह्य एतत् । [यो विभर्ति दा]क्षायणा हिरण्यं स जीवेषु कणुते दीर्घम् आयुः ॥२॥ अपां रेतो ज्योतिर् ओजो बलं च वनस्पतीनाम् उत वीर्याणि । इन्द्र इव इन्द्रियमवीरुधसो? [अ]स्मिन् सुवक्ष्यमाणो विभरद् धिरण्यम् ॥३॥</p>	<p>* क्षायणां ... अपो ... ... विरुध * ... ति</p>
<p>शौ ४१.२ शौ ९६.३, ९७.६</p>	<p>समाना मासा]म् ऋतुमिष द्वाहं संवत्सरस्य पयसा पिपर्मि । इन्द्रासी त्वा ब्रह्मणा वाट्टधानाव आयुष्मन्तम् उत्तमं त्वा कराथः ॥४॥ ॥का० ३॥</p>	<p>*** वाट्टधानाम् ... ध</p>
<p>क्र १०.५८.४ क्र ३ क्र १</p>	<p>१.८४</p> <p>यत् ते चतस्रः प्रविशो मनो जगाम दूरकम् । तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे ॥१॥ यत् ते भूमि चतुस्त्राकि मनो [जगाम दूरकम् । [तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥२॥ यत् ते यम वैवस्वत मनो [जगाम दूरकम् । [तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥३॥</p>	<p>... प्रविशो ... ... जीवसे * भूमि चतस्रस्त्रिमानो * यम वैवस्वत मनो</p>

<p>५ यत् ते वायुर् अन्तरिक्षे मनो जगाम दूरकम् । तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे ॥४॥</p> <p>२ यत् ते समुद्रम् अर्णवं मनो जगाम दूरकम् । [तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥५॥</p> <p>८ यत् ते दिवं यत् पृथिवीं मनो जगाम दूरकम् । [तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥६॥</p> <p>८ यत् ते सूर्यं यद् उषसं मनो जगाम दूरकम् । [तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥७॥</p> <p>७ यत् ते चन्द्रं नक्षत्राणि मनो जगाम दूरकम् । [तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥८॥</p> <p>७ यत् ते अपो यद् ओषधीर् मनो जगाम दूरकम् । [तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥९॥</p> <p>११ यत् ते परा परावर्तं मनो जगाम दूरकम् । तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे ॥१०॥ ॥का°४॥</p>	<p>यं गृह्णन्त्य् अप्सरसो यं ब्रह्मति बृहस्पतिः । त्वां कश्यपस्य ब्रह्मणा सविता पुनर् आ भरत् ॥१॥</p> <p>सविताग्निर् ब्रह्म सोमस् त्वष्टा बृहस्पतिः । पते मरुद्युतं त्वां ब्रह्मणा पुनर् आ भरन् ॥२॥</p> <p>भद्रं वादं शिवं चक्षुर् मरुद्युताय कृष्मसि । इमां ह्य अस्मा ओषधिम् आ हरस्व अरुन्धती ॥३॥ ॥का°५॥ ॥अनु°१७॥</p> <p>१.८६</p> <p>त्रिभ्यो रुद्रेभ्यः प्र वष न्य जा मि ? ज्येष्ठः कनिष्ठ उत मध्यमो यः । ज्योतिर् अकारः ? कवयस् सोमपा ये कण्वा यजन्ति निर् अतो वधेन ? ॥१॥</p> <p>इन्द्राग्नी वीतं हविषस् संविदानौ समिद्धो ऽग्निस् समिद्धो गीर्भिर् इन्द्रः । युदेधां कण्वा निर् अतो अरातिम् आराद् रक्षांसि त प तो ष्व ? अस्मत् ॥२॥</p> <p>वास्तोष् पते सुप्रजासस् सुवीरा वष्ट्यांशानि शरद्व्य शतानि । द्रुहस् तु कण्वाभि निर् युदस्व शिवस् त्व अस्मान् उप सं विशस्व ॥३॥</p> <p>या तं वष दक्षलस द्या ? च गोष्ठे या जाता शकधूमे सजयाम् ? । प्रपायां जात उत यस सु भिश्चु ताश्चा त य ? स शिवो नो ऽस्तु ॥४॥</p> <p>दुद्रा च दुद्रती च स्थ [स] त द्वा ह्वा म त द्वा ह ? नामधेयम् । रुद्रप्रेषिते स्थो वे ना म प तो स्स न ? वृद्धं यो नो द्वेष्टि स मिद्यताम् ॥५॥</p> <p>नीची नामास्य अघारा ? नाम नमस् ते ऽस्तु वातके । अन्यतो ऽस्मद् अघां ? कृषि ॥६॥</p> <p>ऋजीते परि णो नमाग्रेण परि णो नम । अस्मान् तन्वं कृष्महे अभ्य आ नस् सोम मृडय ? ॥७॥ ॥का°१॥</p> <p>१.८७</p> <p>त्वं दभौ ऽसि पतिर् ओषधीनां विभिन्दान् यासि कन्या यवैनान् । मित्रसिर् रुमे जायां न्यस्व शरीरं भिन्द्यति भिन्द्यस्ति ॥१॥</p> <p>यः कीकसास्तो विरजः परुषि यस्योद्धार उष्णीषस् ता हि वव्रे । हनिष्यामि वां निर् अतः परेत तृणान्य् अक्षम् अविशी रि वाम् इव ॥२॥</p> <p>यां यस् ते जठरेष्व् अन्तः कस्मै वशं निरक्ष्वं मर्त्येभ्यम् ।</p>	<p>* * वायुर् अन्तरिक्षे मनो</p> <p>* * समुद्रमर्णवं मनो</p> <p>* * दिवं यत् पृथिवीं मनो</p> <p>* * सूर्यं यद् उषसं मनो</p> <p>* * नक्षत्राणि मनो</p> <p>यत्ते आप ओषधीर्मनो</p> <p>यत्ते परा परावर्तं मनो जगाम दूरकं तत्त ... जीवसे</p> <p>य ... ब्रह्मणु *</p> <p>त्वं ...</p> <p>सविताग्नि * * त्वष्टा *</p> <p>... भरं</p> <p>भद्रां * सिवं ... कृष्मसि</p> <p>इमा ...</p> <p>... ज्येष्ठ ...</p> <p>... हविमस् * * * समिधा * इन्द्र</p> <p>द्रुहास् ... शिवास्तु तस्मान् * * *</p> <p>... सविश्वता * *</p> <p>* स्थौ ...</p> <p>अन्यतास्मद् * *</p> <p>ऋजीते ...</p> <p>... अघा (ग्रान्ते अस्या) * * युवय</p> <p>* * * परितोषधीनां विभंदन् * * यवैनां</p> <p>... परुषि * उष्णीषस् * * *</p>
--	---	---

मै २.३.८
शौ २.३.५.२^{१-२} तै ३.२.८.१,२
शौ ३^{१-२} तै २,३
शौ ३^{१-२} तै २ मै
शौ २^{१-२}
मै, तै ३
शौ ४ तै २ मा शौ २.३.७.४

शै १.१९.४^१

शौ ६.१२.७.१
शौ विसल्यकस्यौषधे
शौ २
शौ शीघ्रदुर्
शौ ६.१४.२^१
५क १०.१३.७.४^१ शौ ४.१३.५^१
[७.५३.६^२
शौ ६.१२.७.३^१
कौ ११५.२

कौशिकसूत्रकोशेषु उत्थेषु, उत्थेषु,
[उत्थेषु]

कौ ईशानं, प्रदत्ता, अहणीयमाना

१.८८
हनिष्यामि वां निरु अतः परेतं स्तायते तु प्रति वामनुत्सि ॥३॥
ये नेयथुस् तेन पथा परेतं स्तायते तु प्रति वामनुत्सि ।
ब्रह्मणा वा न परिवृज्य समन्तं वृश्चस्यामि नकुल इव सर्पम् ॥४॥ ॥का^१२॥

यज्ञपतिम् ऋषय एनसाहुर् निर्मका भागाद् अनुतप्यमानाः ।
यद् एनश् चकृवान् वद्ध एष ततो विश्वकर्मन् प्र मुमुग्ध्य एतम् ॥१॥
अनन्यान् सोमपान् मन्यमानो यज्ञस्य विद्वान् समये न धीरः ।
मध्व्यान् स्तोकान् अप यान् रराध सं मा तेभिस्? सृजद् विश्वकर्मा ॥२॥
ये भक्षयन्तो न वसन्त्य आनुधुर् यान् अन्नयो अन्वतप्यन्त धिषण्याः ।
या तेषाम् अबया दुरिष्टा स्विष्टे तद् विश्वकर्मा कृणोतु ॥३॥
भीमा ऋषयो नमस् तेभ्यश् चक्षुर् यद् एषां मनसश् च स्रष्टु ।
बृहस्पते महिषाय दिवे नमो विश्वकर्मन् नमस् ते पाह्य अस्मान् ॥४॥

॥का^१ १॥

१.८९

सर्वा इमा ओषधयः पृथिव्याम् अधि निष्ठिताः ।
अथैव भद्रके त्वाम् असुरेभ्यो अजायत ॥१॥
शतम् अप्सरसां शतं सुन्वतीनां गन्धर्वपत्नीनां शतं स्योन्दो? ।
अपकृतश्छिरयः पतन्ति परोवातं पतन्ति रेण्वमभिस्सह? ॥२॥
चेतन्तीम् अश्मलां पलाम् इन्द्रो अप्सरसो अरत्? ।
वि वो यशो भजामहे वि वो हविष्यं मोदनम् ।
अपावरीर् अपो न्युतामस्स द्यक्ष्मस पोन्नत वातस्ते? जने यथा ॥३॥

॥का^१ ४॥

१.९०

असितस्य विद्रधस्य लोहितस्य वनस्पते ।
विकल्पकस्यापधे मोच्छि[षः] पिशितं चन ॥१॥
उत् ते बलास तिष्ठतः कक्षे मुष्काव् अपाकृतौ ।
वेदाहं तस्मिन् भेषजं शीघ्रदाव् अभिचक्षणम् ॥२॥
निर्बलासं बलासिनो विमलम् उत विद्रधम् ।
परोपहत्यां ते वयं परा यक्ष्मं सुवामासि ॥३॥
शीर्षरोगम् अङ्गुरोगं स्रक्चिक्लं विलोहितम् ।
परा ते ऽज्ञातं यक्ष्मम् अधराञ्च सुवामासि ॥४॥ ॥का^१ ५॥ ॥अनु^१ १८॥

१.९१

पयो देवेषु पय ओषधीषु पय आशासु पयो [अ]न्तरिक्षे ।
तन् मे धाता सविता च धत्तां विश्वे तद् देवा अभि सं गृणन्तु ॥१॥
पयो यद् अप्सु पय उन्मियासु पय उत्सु? पय उत पर्वतेषु ।
तन् मे धाता सविता च धत्तां विश्वे तद् देवा अभि सं गृणन्तु ॥२॥
यन् मृगेषु पयो विष्टम् अस्ति यद् एजति पतति यत् पतत्रिषु ।
तन् मे धाता सविता च धत्तां विश्वे तद् देवा अभि सं गृणन्तु ॥३॥
यानि पर्यासि दिव्यं आपितानि यान्य् अन्तरिक्षे बहुधा बहूनि ।
तेषाम् ईशाने वशिनी नो [अ]द्य प्र दत्तां चावापृथिवी अहणीयमाने ॥४॥

॥का^१ १॥

१.९२

आगन्मेमां सुमतिं विश्वरूपां यस्यां पूर्वम् अनु तद् देव एकः ।
सा नस् सूक्तैर् जुजुषाणा शमीभ्यस् सा नो वृणीतां सुमनस्यमाना ॥१॥
इयं देवी सुमतिर् विश्वरूपा शिल्पं कृष्वाना चरति चरेषु ।
तां राजानः कवयो हस्तु केतैर् अराजानश् च वदनैः पुनन्ति ॥२॥
अग्निर् या मामि त्यम् उप सं सदेम वाचप्रिये मधुमत्या वदन्तः? ।
सोमो राजा वरुणो मित्रो धर्मा मयि श्रीयमाणा उप सं नमन्तु ॥३॥

... स्तायदे ...
येनतुस्तेन * * स्तायदे ...
... परिदृश्य ... वकुलैव * ॥३॥

* कथयेन आहुनिमंगता * ना
* * चकृमा ... मुमुग्धेन
नान्वान सोमपा * * विद्वान् ...
मध्व्या * * उप या रराध * * तरे * *
* रक्षयन्तो * विपुत्रानधी * * अन्नतप्यच
* तेषाम् * * सिष्टे ... [धृष्या
भीम ... एषा * * *

* इमां उपधवः * अवि ...

चेतन्तीस् * पपलान् ...
* * यसो ... हविष्य *

* विद्रधस्य ...
* स्तोपधे * पिशितं *
तद् * * तिष्ठत क * के * कृतं
विराहं तस्मिन्नि * चीप *
... विद्रध
* हन्यां ...

... अधरान्तं *

... पयाशासि * *
* * दाता ...
... उत्सु * उद् *
धने * * द ...
... पद् * * * *
* * * * द ...
... रिक्खि * *
... अहणीयमानो

... दव *
... समीप्यस् * न * * भानाः
... चनेषु

... मित्र * * शिवमाणा ...

मे ४.१.१०.१२.२१ २.४.१६.१ का १०.१२ श्री ७.८१.६	चतस्रो दिशः प्रदिशो ह पञ्च पद उर्वार आह रजसो विमाना । द्वादशान्तर्धा कृतवत् च ते मा प्याययन्तु भुवनस्य गोपाः ॥३॥ यथादिन्या [अंशुम्] अप्याययन्ति यथाक्षितम् अक्षितयः पिवन्ति । एवा माम् इन्द्रो वरुणो बृहस्पतिर् आ प्याययन्तु भुवनस्य गोपाः ॥४॥ ॥का१२॥	...आहु * * यथादित्या ... पिवन्ति
श्री ७.७१.३	१.१०३ आगन् राज्ञी संगमनी वसुतां विश्वं पुष्टं वस्व आवेशयन्ती । अमावास्यां हविषा विधेमोर्जं वसाना पयसा न आगन् ॥१॥ मा त्वा रात्रि पुरो दमन् मोत पश्चाद् विभावति । आयुष्मन्तस् सुप्रजसस् सुवीरा हृद्यास् सत्वा[नस्] ? सुवर्चसः ॥२॥ यस्य देवस्य सुमतौ सुमति गृह्णाणाम् ? । आ मा पुष्टि च पोष्यं च राज्य आ देवानां सुमतौ स्याम ॥३॥ अहम् एवास्म्य अमावास्या मा[म्] आ वसन्तु सुकृतो मर्यामे । मयि देवा उभये साध्याश्चेन्द्रज्येष्ठास् सम् अगच्छन्त सर्वे ॥४॥ ॥का१३॥	आगन् राज्ञीस् ... न्ति अमावस्यां ... वसानः * नागं ... दमं सोत * *
श्री ३.१०.७-१ श्री ७.७१.१	१.१०४ प्रथमा ह व्य उवासा धेनुर् अभवद् यमै । सा नः पयस्वती दुहा उत्तरामुत्तरां संमाम् ॥१॥ या देवाः प्रतिनन्दन्ति धेनुं रात्रिम् उपायतीम् । संवत्सरस्य या पत्नी सा नो अस्तु सुमङ्गला ॥२॥ संवत्सरस्य प्रतिमां ये त्वा रात्रिम् उपासते । तेषाम् आयुष्मती प्रजां रायस् पोषेण स सृज ॥३॥ इयम् एव सा या प्रथमा व्यौच्छत् साप्स्व अन्तरं चरति प्रविष्टा । वधूर् मियाय नवगज् जनित्री त्रय एतां महिमानस् सचन्ते ॥४॥ ॥का१४॥	* * व्यास सा * अभिवद् * ... उत्तरामुत्तरां संमा ... रात्रिमुपायती संवत्सरस्य या पत्नी सा नो अस्तु सुमङ्गला संवत्सरस्य प्रतिमां * त्वा रात्रिमुपासते ... पोषेण सं सृज ... अन्तरं चरति प्रविष्टा वधूमियाय नवगज्जनित्री त्रित एतां * *
श्री ३.१०.१-४ मे २.१३.१० का ३०.१० ते ॥४.३.११.५	१.१०५ वानस्पत्या प्रावाणो घोषम् अकृत हविष कृण्वन्तः परिवत्सरीणाम् । एकाष्टकायै हविषा विधेम वयं स्याम पतयो रयीणाम् ॥१॥ इडायास् पदं धृतवत् सरीसृपं जातवेदः प्रति हव्या गृभाय । ये ग्राम्याः पशवो विश्वरूपास् तेषां सप्तानां मयि रन्तिर् अस्तु ॥२॥ इडया जुह्वतो हविर् देवान् धृतवता यजे । गृहान् अलुभ्यतो वयं सं विशेमोप ? गोमतः ॥३॥ यजुर् ऋत्विभ्य आर्तवेभ्यो माद्रथस् संवत्सराय च । आने विधात्रे समृधे भूतस्य पतये यजे ॥४॥ ॥का१५॥	वनस्पत्या * घोषमवात हविष्कृण्वन्तः परिवत्सरीण एकाष्टकायै ... * * * सरीसृपं जातवेदः प्रति हव्या गृभाय ये ग्राम्याः पशवो विश्वरूपास्तयां सप्तानां मयि ... यजे रन्तिर् * गृहानलुभ्यतो * गृध्रे सोप गोमत * * * माभ्यस ... * विधेयं ... यज
श्री ३.१०.८-१ [अरिष्टमसं चरेमहि *का म १.१०.१४ आप म २.३.१ श्री ६.५५.२ का १३.१५-३	१.१०६ आयम् अगन् संवत्सरः पतिर् एकाष्टके तव । तस्मै जुहोमि हविषा धृतेनासौ नश् शर्म यच्छतु ॥१॥ एकाष्टकायै हविषा विधेमर्तुन पञ्चासुप्रविष्टा । सस्येन सस्यम् उप सं चरताम् अरिष्टास् सन्त ? उप सं चरेम ॥२॥ वसन्तो ग्रीष्मो मधुमन्तो वर्षाश्च शरद् धेमन्तं कृतवो नो जुषन्ताम् । आ नो गोषु विशन्व आ प्रजायां शर्मण्य एषां त्रिवरूधे स्याम ॥३॥ एकाष्टका तपसा तप्य[मि]ना जजान गर्भं महिमानम् इन्द्रम् । तेन देवा व्य असहन्त शोकं हन्तासुराणाम् अभवच्च छचीपतिः ॥४॥	* अगं ... * * * धृतेनसौ ... एकाष्टकायै * विधेमो ऋतु पंचानं सस्येन * * * चरन्ते अरिष्टा स्यन्तुम् * * * मा वसन्तो ग्रीष्मो मधुमन्त * * * धेमह * * * * * * विशत् * * * शिशुर्मन्या * * एकाष्टका तपसा तप्यना ... * * विषहन्त शतृहन्तासु * छचीपतिः

श्री ७^{३-६} वा ३.४९^{१.२} इत्यादि

क्र १०.१६८.१

क्र २

क्र ४

क्र ३ गोत्रा १.२.८

श्री १०.८.१४^{३.४}

श्री १९.२०.१-४

श्री ७.४२.१ क्र ६.७४.२

क्र ४ श्री ५.६.७

श्री ८

क्र ११.२

श्री ७.४२.२

श्री १९.५८.१-४

पूर्णा दर्वे परा पत सुपूर्णा पुनर् आ पत ।
सर्वान् यज्ञान् संपृचतीषम् ऊर्जं न आ भर ॥५॥
इडया पशुभिस् सह सरस्वति त्वम् अस्मासु रायस् पोपं नि यच्छ ॥६॥
॥का^१६॥ ॥अनु^२१॥

१.१०७

वातस्य तु महिमा[नं] रथस्य भञ्जयन् पति स्तनयन् अस्य घोषः ।
दिवस्पृष्ट यात् अरुणानि कृण्वन् अथो पति पृथिव्या रेणुम् अस्यन् ॥१॥
सं प्रेरते अनु वातस्य विष्टा ऐनं गच्छन्ति सुमना इव योयाः ।
ताभिर् विद्वान् सरथं देवं ईयते पतिर् विश्वस्य भुवनस्य गोपाः ॥२॥
आत्मा वै देवानां भुवनस्य गोपा यथावशं चरति देव एकः ।
घोष इद् अस्य श्रूयते न रूपं तस्मै वाताय हविषा विधेम ॥३॥
अन्तरिक्षे पथिभिर् ईयमानो न नि विशति कतमच्च चनाहः ।
अपां योनिः प्रथमजा कृतस्य क स्वित् जातः कुत आ बभूव ॥४॥
अन्तरिक्षे पतयन्तं वात त्वाम् आशुम् आशुभिः ।
पश्यन्ति सर्वे चक्षुषा न सर्वे मनसा विदुः ॥५॥
उपविकं सं च वि च त्रि यं मे च तुरे कजं ? ।
तं मातरिद्वानं देवं दिवो देवा अवास्तुजन् ॥६॥ ॥का^११॥

१.१०८

अप न्ययुः पौरुषेयं वर्धं यम् इन्द्राद्रीं धाता सविता बृहस्पतिः ।
सोमो राजा वरुणो अश्विना यमः पूषास्मान् परि पातु मृत्योः ॥१॥
यानि चकार भुवनस्य यस्य पतिः प्रजापतिर् मातरिद्वे प्रजाभ्यः ।
प्रदिशो यानि वसते दिशश् च तानि मि वर्माणि बहुलानि सन्तु ॥२॥
यत् ति तनूष्व अनहन्त देवा विराजो योधिनः ।
इन्द्रो यच्च चक्र वर्म तद् अस्मान् पातु विश्वतः ॥३॥
वर्म मे द्यावापृथिवी वर्माहर् वर्म सूर्यः ।
वर्म मे विश्वे देवाः कृण्वन् मा मा प्रापत् प्रतीचिका ॥४॥ ॥का^१२॥

१.१०९

सोमारुद्रा वि बृहते विष्वीम् अमीवा या नो गयम् आविवेश ।
बाधेयां द्वेषो निर्कृतिं च पराचैः कृतं चिद् एनं प्र मुमुक्षुम् अस्मत् ॥१॥
तिग्मायुधौ तिग्महेती सुरेशा सोमारुद्राव इह सु सृढतं नः ।
प्र णो मुञ्चतं दुरितांद् अ]वद्याद् गोपायतं नस् सुमनस्यमानौ ॥२॥
सोमारुद्रा धारयेथाम् असुर्यं वि वाम् इष्टाव् अरम् अश्नुवाते ।
युर्व नो धत्तम् इह भेषजानि प्र यच्छतं वृषणा जैत्वानि ॥३॥
सोमारुद्रा युर्वम् अस्मास्व अन्तस् तनूषु विश्वा भेषजानि धत्तम् ।
अव स्यतं मुञ्चतं किं चिद् एनो अङ्गेषु बद्धम् उत यन् सृशते ॥४॥ ॥का^१३॥

१.११०

घृतस्य जूतिस् सुमनास् सुदेवा संवत्सरं हविषा वर्धयन्ती ।
अत्र चक्षुः प्राणो अन्दिष्ठो नो अ]स्व अन्दिष्ठो वयम् आयुषो वर्चसः ॥१॥
उपास्मान् प्राणो ह्यताम् उप वयं प्राणं हवामहे ।

* द्रव्ये ...

सर्वाण्यज्ञानं संपृचती इषमूर्त्तं ना मृत्यु (प्रान्ते
[इषमूर्त्तं नाभर इ पाठः])

... भञ्जयन् * * * घोषा

दिवस्पृष्टयेभ्यरुणानि * * * एभि * * * अस्थन्

* * * अनु वातस्य * नैनं * सुमनेव योषा

ताभिर्विद्वान्...

* * * * गोप ...

घोषैरस्य * * * नस्मै ... मा

... नं * कतमश् *

... सिज् * कुज् * *

... भि

... देवावास्तुजं

अपां विदुः पौरुषेयं * सदिन्द्राग्नी * सविता *

* * * वरुणो अश्विना यमः पूषास्मान्परि * मृत्योः

यानि दकारं भुवनस्य यस्य * * * मातरिद्वे प्रजाभ्यः

प्रदिशो यानि वसते दिशश् * * * वर्माणि बहुलानि *

* * * तनूष्वनहन्ति * विराजो योधिना

* यश् * * * तस्मात् * *

* से * वर्माहर् ...

* * * * कृण्वन् ...

* * * विष्वीत्समीचा ...

बाधेयां द्वेषो * * * कृतं * * * मुमुक्षुम् अस्मात्

... इह सु सृढतं नः

* णो मुञ्चतं ... यानोः

* * * असुर्यं वि वासिष्ठां वरमण्यवाते

* * * धत्तमिह * * * यच्छतं वृषणा जैत्वानि

* * * अस्मास्वन्तस्समृषि विश्वे * *

* * * स्यतं मुञ्चतं * चित्तं नो अङ्गेषु बद्धम् * यद् दृश्यते

घृतस्य यूतिस्सुमनास्सुदेवास्संवत्सरं हविषा वर्धयन्ती

* चक्षुः प्राण * * * अन्दिष्ठो ह्ययमायुषा वर्चसा

अपां * ह्यतासुप वयं प्राणो हवामहे

क १०.१०१.८

श्री ६.५१.२ क १०.६०.११

श्री ६.५२.२ क १.१९१.४१.२

वर्चो जग्राह पृथिव्यं अन्तरिक्षं वर्चसं सोमो बृहस्पतिर् विभर्ति ॥२॥
वर्चसो द्यावापृथिवी संम्रहणी बभूवथुर् वर्चो गृहीत्वा पृथिवीम् अनुसंचरेम ।
यशसा गावो गोपतिम् उप तिष्ठन्त्य आयतीर् यशो गृहीत्वा पृथिवीम्
अनुसंचरेम ॥३॥

वर्जं कृणुध्वं स हि वो नृपाणो वर्मा सीव्यध्वं बहुला पृथ्वि ।
पुरः कृणुध्वम् आयसीर् अधृष्टा मा वस सुस्त्रोच् चमसो दहता तम् ॥४॥
॥का०४॥

१.१११

न्यय वातो वाति न्यक् तपति सूर्यः ।
नीचीनम् अच्या दुहे न्यय भवतु ते विषम् ॥१॥
नि गावो गोष्ठे असदन् नि वत्सटितांघां ? ।
न्य ऊर्मयो नदीनां न्य उच्छुष्मा रसानाम् ॥२॥
अहीनाम् एकानां सं हि शीर्षाण्य अग्रं हृदं सहस्रबाहुः ।
परी द्रव्या नि जमहे विषं तुराणा विषामरुक्षतामुत ? ।
कृणोमि विश्वं भेषजम् आह्वेयम् अरसं विषम् ॥३॥ ॥का०५॥

१.११२

इमातरौ सवासिनौ वर्चसाञ्जे अहं समनामहेनयोर्वदो ? ।
यथा नो बहवो विदुः ॥१॥
वर्चसा पीना पृथिवी सूर्येणोत्तमिता द्यौः ।
त्विषीयां पश्यासो वा ते तान्यच्छे समौर्वा ? ॥२॥
वेद वै वा नामधेयं जिगीवद् अपराजितं प्रजां च बर्हीम् आ शासे ।
राष्ट्रं चेन्द्राभिरक्षितं विदुषी वां नामधेयम् अश्विना सारधं मधु ॥३॥
सूर्यो वै चक्षुर भूतानां प्रजां धारयतं मयि रयिं धारयतं मयि ।
शत्रुपा व्यतनोम्य क्रगभ्यां जघनेन च ? ।
तस्मिन् यो बध्यते बन्धे स मे अस्तु निरक्षकः ॥४॥
॥का०६॥ ॥अनु०२२॥

इत्यथर्ववेदे पैपलादशाखायां प्रथमकाण्डस् समाप्तः ॥

२.१

श्री ४.७.१-६

श्री तिर्य पीवस्पाकमुदारयिष्य
श्री जक्षिबान्स
श्री मदावति
श्री वरमिव वेपन्तं

सामयः अभिषाते (अभिषननेन
[बन्धे ओषधे])

अरसं प्राच्यं विषम् अरसं यद् उदीच्यम् ।
अथेदम् अधराच्यं करम्मेण वि कल्पते ॥१॥
करम्मं कृत्वा तुरीयं पीवस्पाकम् उदाहृतम् ? ।
क्षुधा किल त्वा दुष्टनो जक्षिषीष्यस्य ? न रुषः ॥२॥
वि ते मदं सारयति ? शरम् इव पातयामसि ।
परि त्वा वमैव शान्वं ? वचसा स्थापयामसि ॥३॥
परि ग्रामम् इवाचितं परि त्वा स्थापयामसि ।
तिष्ठा वृक्ष इव स्थामन् अभिषाते ? न रुषः ॥४॥
पवस्तेस् त्वा पर्ये अक्रोणन् दूरोभिर् अजिनैर् उत ।
प्रकीर् असि त्वम् ओषधे अभिषाते ? न रुषः ॥५॥ ॥का०१॥

* * पृथिव्यान्तरिक्षं * सोमो बृहस्पतिर्विभर्ति
वर्चसा वावृष्टिर्वी संम्रहणी * * * * अनु०
* * गोपतेस् * ति तिष्ठन्त्यायतीर् * * पृथिवीम्

* कृणुध्वं * हि * * * सीव्यध्वं * *

पुनः कृणुध्वस् * अनुष्ठसां * सुतोश् * बृहता ति

न्यहोतो वाति न्यक्पति *

* * दुह न्ययभवतु ते *

न्ययमवो ...

* न ...

... जिववां ...

* चन्द्रा ...

सूरीव * * * धारयितं * रसि ...

... म मे अस्तु * ॥ ओं स मे अस्तु निरक्षकः ॥

* पैपला ...

ओं नमस्तिजोतमाये ॥ ओं रसं ...

यथेदस् ...

... पिवस्पाकम् *

* कृत्वा जुष्टनो * तु रूपः

... सरयति शन्तमिव *

... वमिषे शान्वं वर्चसा *

* द्याव्यवाचितं ...

त्वष्टा वृक्षेव स्थासं अभिषाते * रूपः

पवस्त्वं यस्त्वा परियक्रीणं दुरोभिरजनीर् *

... ओषधी अतिषाते * रूनमः

क खि २.१.१.१.२ शौ ५.३०.८

सा म २.६.१.८

वा १.६.५.१.२ त ४.५.१.२.२ मे
[२.९.२.१.२ का १७.१.१.२]

शौ २.१०.१

[शौ २.१.२]

तैमा २.५.६.२ हिगु २.३.१०

शौ ३.१.२

शौ ४ तैमा, हिगु २.४.१

शौ ८-१० तैमा ३ हिगु २.३.१०

तैमा २-३ शौ ६.१.२

शौ ७.१.२

शौ २.१४.१,५,६,२,३

शौ छणुं धिषणं

शौ असरन् । सायणः ग्लाह्याम्
[[... काष्ठापरपर्यायः]]

शौ २.१२.१,३,२,४-६,८,७

२.२

आवेद्य द्यावापृथिवी आवेद्य भगम् अभिना ।

आवेद्य ब्रह्मणस् पतिं कृणोम्य अ[र]सं विषम् ॥१॥

वसो हेद्विषं यद् एतद् अहम् आशियम् ।

उतैर दद्यात् प्ररुषो भवादि जगद् पुनः? ॥२॥

मां विभेर् न मरिष्यसि परि त्वा पामि विश्वतः ।

रसं विषस्य नाविदम् ऊर्ध्वं फेनम् अदन् इव ॥३॥

अपावोचद् अपवक्ता प्रथमो दैव्यो मिषक् ।

सम् उ गच्छासीन्द्रजा यवयावा च विषदूषणः ॥४॥

यच् च पिष्टं यच् चापिष्टं यच् च गृह्यं यच् चादेहम्? ।

देवस्य सर्वस्य विद्वान् सो ऽरसं कृणुतां विषम् ॥५॥ ॥का१३॥

२.३

क्षेत्रियात् त्वा निर्क्रत्या जामिशंसाद् द्रुहो मुञ्चामि वरुणस्य पाशात् ।

अनागसं ब्रह्मणा त्वा कृणोमि शिवे ते द्यावापृथिवीह भूताम् ॥१॥

शं ते अग्निस सहोद्भिद् अस्तु शं गावस् सहोपधीभिः ।

शम् अन्तरिक्षं सहवातम् अस्तु ते शं ते भवन्तु प्रदिशश् चतस्रः ॥२॥

या देवीः प्रदिशश् चतस्रो वातपत्नीर् अभि सूर्यां विचष्टे ।

तास्व एतं जरस आ दधामि प्र यक्ष्म एतु निर्कृतिः पराचैः ॥३॥

सूर्यम् कृतं तमसो प्राह्या यथा देवा मुञ्चन्तो असृजन् परेतासः? ।

एवां त्वां क्षेत्रियां निर्क्रत्या जामिशंसाद् द्रुहो मुञ्चामि वरुणस्य

पाशात् ॥४॥

अमोचि यक्ष्माद् दुरिताद् अवचाद् द्रुहो पाशाद् प्राह्याश् चांद् अमोचि ।

अहो अवर्तिम् अविदत् स्योनम् अप्य अभूद् भद्रे सुकृतस्य लोके ॥५॥ ॥का१३॥

२.४

निस्सालां धिषण्यां धिषणाम् एकवाद्यां जिघत्स्वम् ।

सर्वाश् चण्डस्य नप्त्यो नाशायामस् सदान्वाः ॥१॥

यदि वा घ? क्षेत्रिया यदि वा पुरुषेपिताः ।

यदि स्थ दस्युभ्यो जाता नश्यतेतस् सदान्वाः ॥२॥

परि धामान्य आसाम् आशुः गाह्याम् इवासरम् ।

अजैषं सर्वान् आजीन् वो नश्यतेतस् सदान्वाः ॥३॥

निर् वो गोष्ठाद् अजामसि निर् योनेर् निर् उपानसात् ।

निर् वो मगुन्या दुहितरो गृहेभ्यश् चातयामसि ॥४॥

अमुष्मिन् अधरे गृहे सर्वास् सन्व अराध्यः ।

तत्र पाप्मा न्य उच्यतु? सर्वाश् च यातुधान्यः ॥५॥ ॥का१४॥

२.५

द्यावापृथिवी उर्व अन्तरिक्षं क्षेत्रस्य पत्न्य [उरु]गायो ऽद्भुतः ।

उतान्तरिक्षम् उरु वातगोपं ते [अ]नु तप्यन्तां मयि तप्यमाने ॥१॥

इदम् इन्द्र शृणुहि सोमप यत् त्वा हवा शोचता जोहवीमि ।

वृश्चामि तं कुलिशेनेव वृक्षं यो [अ]स्माकं मन इदं हिनस्ति ॥२॥

इदं देवाश् शृणुत ये यक्षियास् स्थ भरद्वाजो मह्यम् उक्थानि शंसतु ।

पाशे स बद्धो दुरिति ऽमि युज्यतां यो [अ]स्माकं मन इदं हिनस्ति ॥३॥

अशीतिमिस् तिसृमिस् सामगेभिर् आदित्येभिर् वसुभिर् अङ्गिरोभिः ।

इष्टापूर्तम् अवतु नः पितॄणाम् आमुं ददे हरसा दैव्येन ॥४॥

आविषद् * आविष ...

आविष ...

... मरिष्यसि * * मासि *

... दैव्य *

समगच्छसिन्द्रजा यवयाव चो विषदूषणिः

यश् * * यश् * यषगृहं यक्ष देहं

देवाम् * विदं * कृणुता *

क्षेत्रिया * * जहोसिंसां द्रुहो मुञ्चसि वरुणस्य

* ब्रह्मणा * * शिव ...

* * * सह पीभिर् * * * सहो°

... प्रदिशश्चतस्रः

... वातपत्नीर् ...

... एतं * * * वरमि * * * क्षमेत * * * चः

* * * चमसो * * * * मुञ्चन्तु * * * तसः

एवां * क्षेत्रियां निर्क्रत्या जहोसिंसां द्रुहो

[मुञ्चामि * पाशा

अहो मोचि यक्ष्मां दुरितां वदचां द्रुहः पात्राद् ...

मुहोर्वातिम् * स्योनम् * अमृत ...

* धिषण्य * एका°

सर्वशब्दम नपतिथो * * दात्वा

वा देवाश् क्षेत्रियाद् ... दात्वा

यदस्तु दक्षिण्यो ... दात्वा

* * * आसगाह्याम् *

अजीषो * आभिन्यो * * दात्वा

निर * * * * योमिन्पानश

* * * सर्वास्सन्तरावः

* * * नि यच्छतु सर्वश् ...

... क्षेत्रस्य पतिर्गायोऽद्भुतः

उतान्तरिक्षम् उरुवातगोपं ते तप्यन्तां मयि तप्यमाने

यदम् * शृणुहि * य ...

वृश्चामि ...

* * * शृणुते * * * स्त * * * उक्थानि *

* * * * * शृच्यतां ...

... आदित्येभिर्वसुभिर्अङ्गिरोभिः

इष्टापूर्तम् अवतु नः पितॄणां आमुं ददे हरसा दैव्येन

श्री ३.१४.२, ४, ६, १, ३

२.१३

सं वत् सृजात् अर्यमा सं पूर्णां सं बृहस्पतिः ।

सम् इन्द्रो यो धनंजय इह पुष्यति यद् वंछु ॥१॥

इहैव गाव एतनेहो शका इव पुष्यत ।

इहो अद्य? प्र जायध्वं मयि सञ्ज्ञानम् अस्तु वः ॥२॥

मया गावो गोपतिना? सचध्वं मयि वो गोष्ठ इह पोषयति ।

रायस् पोषेण बहुला भवन्तीह जीवा जीवन्तीह उप वत् सदेम ॥३॥

सं वो गोष्ठेन सुषदा सं ख्या सं सुपुष्टया ।

अहर्जातस्य यन् नाम तेना वत् सं सृजामसि ॥४॥

संजग्माना अविहृता अस्मिन् गोष्ठे करीषिणीः ।

विभ्रतीस् सोम्य हविस् स्वावेशा म एतन ॥५॥ ॥का०३॥

श्री इहैवोत

श्री ४.२.१०

२.१४

उद्यन् आदित्यः किमीन् हन्तु सूर्यो निम्रोचन् रश्मिभिः ।

हन्तु ये [अ]न्तः किमयो गवि नः ॥१॥

यो द्विरीषां चतुरक्षः किमिस् सारङ्गो अर्जुनो हतः ।

हतभ्राता किमिस् हतमाता हतखसा ॥२॥

हतो राजा किमीणाम् उतैषां स्थपतिर् हतः ।

हतासो [अ]स्य वेशसो हतासः परिवेशसः ॥३॥

प्र ते शृणामि शृङ्गे याभ्यां वितुदायसि ।

अयो भिनदि तं कुम्भं यस्मिन् ते निहितं विषम् ॥४॥

अत्रिवत् त्वा किमे हन्मि कण्ववज् जमदग्निवत् ।

अगस्त्यस्य ब्रह्मणा सर्वे ते किमयो हताः ॥५॥ ॥का०४॥

श्री २.३२.१

श्री ५.२.३, ५

श्री २.३२.४, ५

श्री ४.१

श्री ५.१

श्री ६

श्रीनकशेषेषु कुबुम्भस्य श्वादेवः }
पाठाः । सामयः कुबुम्भस्य }

श्री ३

श्री ५.३.१, १-५

२.१५

इन्द्रस्य या मही दृषत् किमे विश्वस्य तर्हणी ।

तया पिनप्ति सं किमीन् दृषदा खल्वी इव ॥१॥

दृष्टम् अदृष्टम् अद्रष्टम् अथो कुरीरम् अद्रष्टम् ।

अल्पाङ्गून् सर्वांश् छल्लान् किमीन् वचसा जम्भयामसि ॥२॥

अल्पाङ्गून् हन्मि महता वधेन दुना अदुना अरसा अभूवन् ।

सृष्टान् असृष्टान् नि किरामि वाचा यथा किमीणां नकिर् उच्छिषति? ॥३॥

अन्वान् शीर्ण्यम् अथो पाट्यं किमीन्? ।

अवस्कवं व्यध्वरं किमीन् वचसा जम्भयामसि ॥४॥

ये किमयः पर्वतेषु ये वनेषु य ओषधीषु पशुष्व अप्स्व अन्तः ।

ये [अ]स्माकं तन्वः स्थाम चक्रु इन्द्रस् तान् हन्तु महता वधेन ॥५॥

॥का०५॥ ॥अनु०३॥

श्री धमवन् अनुहम् । श्रीनकको-
शेषु कुबुम्भस्य, कुबुम्भस्य स्वयि }

श्री शल्लुलान्

श्री सिद्धान्तसिद्धान् नि किरामि
सामयः पाण्येयम्

श्री २.२०.१

श्री २.६

श्री ४.६

श्री ५.६

श्री ५.१

श्री ५.१

श्री ५.१

श्री ५.१

२.१६

या शत्रून् संजयात् सहमानाभिभूः असि ।

सामून् प्रतिप्राशो जयारसान् कृण्व ओषधे ॥१॥

सुपणैस् त्वान् अविन्दत् सूकरैस् त्वाखनन् नसा ।

इन्द्रस् त्वा चक्रे बाहाव् असुरेभ्यस् स्तरीतवे ॥२॥

पादाम् इन्द्रो व्य आश्राद् धन्तवा असुरेभ्यः ।

तयाहं शत्रून् साक्ष्य इन्द्रस् सालावृका इव ॥३॥

रुद्र जलापमेधज नीलशिखण्ड कर्मरुत् ।

प्राशं दुरस्थतो जहि यो [अ]स्मी अभि दासति ॥४॥

* वत्... सं *

* इन्द्रो यो धनंजय * पुष्यति * वत्सु.

* गाव येनेहो शका ...

* यत् ...

* * गोपत्यस् ...

... वा सदेम

°जातम् * * तेन मत्सृजामसि

संजानानां विहृताम्...°णी

* सोम्य ... स एतनः

उद्यन् आदित्यः * किमीन् ... निम्रोच * *

... गवी *

... किमिदृशागो * *

हतभ्राता किमिदृशमहता हतखसा

... स्थपतिर् *

* * वेपतो ...

प तश् * * याभ्या यत् वितुदायसि

* भिनदि ... निहत *

* * क्रमे ...

अगस्त्य ...

इन्द्राद * महि ...

* भिनदम् * कर्मा दृशव खल्वजिब

... अद्रुहां

अल्पाङ्गून् सर्वांश् छल्लान् किमिण वचसा जम्भ°

अल्पाङ्गून् * * वदेन दुनादुनारसा भूवे

सृष्टामसृष्टीन्यकिलासि वाचान्यथा * न्यखिलदृष्ट-

अत्वाहेत्यहं शीर्ण्यम् * पाद्वेयं कर्मा [वातिः

* यरं किमीण वचसा जम्भ°

* * तत्रो * चक्रि...

* * तत्रो * चक्रि...

यशस्तु...

... जयरसा * ओषधे ।

* त्वानविददसुखचरसाखनं * ।

... चक्रे ह्यो * * ।

पायस् * * आष्णान्दन्तवा *

* शत्रून् साक्ष्ये इन्द्रशालावृकानिव

* जलाज° नीलशिख * *

पूर्ण...

शौ ७

शौ २.३०.१, ५, २, ४, ३

शौ २.९.२.५

शौ यत्सुपर्णा विवक्षवो अनमीवा
[विवक्षवः]शौ ६.३८.१ का ३६.१५ तैत्रा
[२.७.७.१]

शौ २ तैत्रा १, २ का

शौ ४ तैत्रा १ का

शौ ३ तैत्रा २ का

तस्य प्राशं [त्वं] जहि यो न इन्द्रमिदासति ।
अधि नो बृहि शक्तिभिः प्राशि माम् उत्तरं रुधि ॥५॥ ॥का०१॥

२.१७

यथेदं भूम्या अधि वातस् तृणम् मथायति ।
एवा मथ्यामि ते मनो यथा मां कामिन्त्य अस एवा माम् अन्व आयासि ॥१॥
एयम् अगन् पतिकामा जनिकामो ऽहम् आगमम् ।
अश्वः कनिकदद् यथा भगेनाहं सदागमम् ॥२॥
सं चेन् नयाथो अश्विना कामिना सं च नेपथः ।
सं वां मनांस्य अगमत सं चक्षुषि सप् उ व्रता ॥३॥
यद् अन्तरं तद् बाह्यं यद् बाह्यं तद् अन्तरम् ।
कन्यानां विश्वरूपाणां मनो गृह्णाद् ओषधे ॥४॥
यास् सुपर्णा ऽरक्षणा वा न वक्षणा वा ? ।
तत्र त अपितं मनश् शल्य इव कुस्मलं ? यथा ॥५॥ ॥का०२॥

२.१८

सिंहं व्याघ्रं उत या पुंदाकौ त्विषि अशौ ब्राह्मणे सूर्ये या ।
इन्द्रं या देवी सुभगा ववर्ध सा न ऐतु वर्वसा संविदाना ॥१॥
या हस्तिनि द्वीपिनि या हिरण्ये त्विषि अश्वेषु पुरुषेषु गोषु ।
इन्द्रं या देवी सुभगा ववर्ध सा न ऐतु वर्वसा संविदाना ॥२॥
या राजन्ये दुन्दुभावे आयतायां त्विषि अश्वेनायां ? स्तनयित्वो घोषे या ।
इन्द्रं या देवी सुभगा ववर्ध सा न ऐतु वर्वसा संविदाना ॥३॥
रथे अश्वेषु वृषभस्य वाजि पर्जन्ये वाते वरुणस्य शुष्मे ।
इन्द्रं या देवी सुभगा ववर्ध सा न ऐतु वर्वसा संविदाना ॥४॥
या रुद्रेषु या वसुष्व आदित्येषु मरुतु या त्विषि विश्वेषु देवेषु ।
[इन्द्रं या देवी सुभगा ववर्ध] सा न ऐतु वर्वसा संविदाना ॥५॥ ॥का०३॥

२.१९

यदि गाधानां यदि नाव्यानां नदीनां पारे नृपतिस् सखा नः ।
विश्वे देवासो अग्नि रक्षतेमं यथा जीवो विदथम् आविदासि ॥१॥
यद् अवारे यदि वा घ पारे यदि धन्वनि नृपतिस् सखा नः ।
[विश्वे देवासो अग्नि रक्षतेमं यथा जीवो विदथम् आविदासि] ॥२॥
यद्यत्सु हत्यां ? यदि समृत्यां नृपतिस् सखा नः ।
[विश्वे देवासो अग्नि रक्षतेमं यथा जीवो विदथम् आविदासि] ॥३॥
अधस्प र्यतां मघनेभवा न्वेन सूर्यं मघवानं पृतन्याम् ? ।
विश्वे देवासो अग्नि रक्षतेमं यथा जीवो विदथम् आविदासि ॥४॥
इमं मृत्यो मैत्रं हिंसी यो मां ह दामनुसा च गोपा ? ।
यो मां पिपति यम् अहं पिपमि सुप्रजसां मघवान् सुरि अस्तु ॥५॥ ॥का०४॥

२.२०

इमां नावम् आ रोहताच्छिद्रां पारयिष्युवम् ।
नराशंसस्य या गृहं शतरित्रा भंगस्य च ॥१॥
उपघो ? गुल्गुलनायक्षमास् सन्त्व अग्रयाः ।
रुद्रस्येष्वा यातुधानान् अथो राहो भवस्य च ॥२॥

* पुष्पं... ० त ।
अधि नो बृहि शक्तिभिः ...

* भूम्यादि * * मथायति
एव मथ्यामि ... कामित्वसो * ममत्वावसी
वेमर्ग * * * आगमाम्

स ... नेपथः
सं वीजुनास्य * * * अ *
* अन्तरं तद् बाह्यं यद् बाह्यं तद् अन्तरम्
... गृणाथ *
यस् * रक्षणा वा ...
वातापितं मनः शल्येव कुस्मलं *

... त्विषिरनौ ब्राह्मणे * *
* या * * * आ नैतु वर्वसा संविदाना
* * * हिरण्ये ...
* या * सुभगा ववर्ध सा आ नैतु वर्वसा संविदाना
* * * आयताया * * स्तनयित्वं गोषु *
* या * सुभगा ववर्ध सा आ नैतु वर्वसा संविदाना
* अश्वेषु परिभंस ...
... आ नैतु * संविदाना

सा नैतु * संविदानाम्

* गाधानां ...

... धन्वनि * * *

* * निरक्षतेमं * जीवो * आविदासि
* मृत्यु * हिं ...
* महं पिपति योम् * * * सा वां मघवां सुरिरास्तु
[[प्राप्ते अन्य ? पुस्तके मघवां सुरिरास्तु]]

इमां * * रोहता अश्विद्रां *
नराशंसस्य या ...
* यक्ष्मस् * अग्रया

कद्रो वा ईशाने द्विपदां चतुष्पदां तयोर् वयम् अगुवाके? स्याम ।
एकी विंशती? प्रतियुवन्ती नो वयं देवानां सुमतौ स्याम ॥३॥
प्रतीची नाम ते माता शतवतरो ह ते पिता ।
ततो ह जज्ञिषे त्वम् अमृरित्? ॥४॥
अरुन्धती माता नामासि मातृती अमृतस्यैव वासि ।
अरुन्धति त्वां सर्वम् अभिजीवम् अधायुधम्? ॥५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०४॥

२.२१

आ नो अग्ने सुमति ऽस्कन्दलोके इदमां कुमार्यो मा? नो भगेन ।
बुद्धा वरेषु समनसु वन्तुर् ओषं पत्या भवति सुभगेयम् ॥१॥
[१]यम् अग्ने नारी पति विवेष्ट सोमो हि राजा सुभगां कृणोतु ।
सुधाना पुत्रान् महिषी भवासि गत्वा पति सुभगे वि राज्ञः ॥२॥
सोमबुधं [अज्ञबुधम्] अर्वम्णा संयुतं भगम् ।
धानुर् देवस्य सत्येन कृणोमि पतिवेदनम् ॥३॥
यथावतरो मध्वं [श] चारु एष मियो मृगाणां सुपदा बभूव ।
इदं वधुर् बुद्धा भगस्यास्तु संप्रिया पत्याविराधयन्ती ॥४॥
भगस्य नावम् आ रोह पुष्पांम् अनुपदस्वतीम् ।
तयोपप्रतारितो? यः पतिः प्रतिकाभ्यः ॥५॥
इदं हिरण्यं शुल्गुस्व अयम् औक्षो अथो भगः ।
पते पतिभ्यस् त्वाम् अनुः प्रतिकामाय वेत्तवे ॥६॥ ॥का०१॥

२.२२

युनक्त सीरा विं दु युगा तनोत कृते स्त्रे वपतेह बीजम् ।
विराज्य स्तुष्टिस् संभरा असन् नो नैदीय इत् सुण्यः पक्कम् आ युवन् ॥१॥
सीरा युजन्ति कवयो युगां वि तन्वते पृथक् ।
सीरा देवेषु सुज्ञयौ ॥२॥

अनुवाहः पुरुषा ये कृण्वन्ति ऽलाङ्गलं फालं सुमनजि स्फात्या? ।
शुनं कीनाशो अन्व एतु वाहाय शुनं फालो भिन्दन् एतु भूमिम् ।
शुनासीरा हविषा यो यजते सुपिपला ओषधयस् सन्तु तस्मै ॥३॥
शुनं वरो लाङ्गुलेनानुद्विर् [अमः फालेस् सीरपतिर् मरुद्भिः] ।
पर्जन्यो बीजम् ईर्यानो हिनोतु शुनासीरा कृणुत धान्यं नः ॥४॥
इन्द्रस् सीतां नि गृह्णातु तां पूर्वां मह्यं रक्षतु ।
सा नः पयस्वती दुहाम् उत्तरामुत्तरां समाम् ॥५॥

उव् अस्याद् रथजिद् गोर्जिद् अश्वजिद् धिरण्यजिद् सन्तुतया परीवृतः ।
पक्कक्रेण सविता रथेनोर्जो भावैः पृथिवीम् एत्स् आपृणन् ॥६॥ ॥का०२॥

२.२३

गवां गृहाणां रसम् ओषधीनाम् अनुज्येष्ठं वर्च आयुर् विकल्पयः ।
मा मा? हिसिपुः पितरो वर्धमाना मद्रा गच्छांसि? अमि लोकम् एहि ॥१॥
यदीदं भक्तं यदि वा विभक्तं क्षेत्रं देवानां यदि वा पितृणाम् ।
उव् उ सर्वे? उदिते निवामनुष्यवशः क्षिवा नो [अ]स्तु पृथिव्य उत द्यौः ॥२॥
ऊर्जो वा भागो वरा पृथिव्यां देवेद द्वारो? ब्रह्मणा वा धारयामि ।
शिवं शम्भम् अवसानं नो ऽस्तु रातिर् देवेभिः पितृभिर् मनुष्यैः ॥३॥
विश्वामसो ऽस्तु आसादनं? कुलायं गन्धर्वास् सुवेदसो महाम् ऊचुः ।

कद्रा वैशति...
...देवानां...

* * * सुमतेषु... भवति स्तुभगेयं
... विवेष्टम् * * * सुभगां *
... राजा
सोमो बुद्धो अर्वम्णा संयुतो भग
... पतिवेदनम्
यथावतरो * * * एतु...
यं वर्च...
* * * रथं * परस्वती
वयोपः पूषाहितं * * * पतिकार्यं
... शुल्गुवपस्यक्षो * भग
... अनुः पतिः *

... तनोत * * * वपतेह बीजं
विराज्य निष्ठस्तभरादिष्ठो नैदीय * सुण्यः *
* युजन्ति... [आ युवं
... सुज्ञयौ
अनुवाहाः * * * कृण्वन्ति...
* केनाशो * वाहां शुनं * विनदन्नयतु *
शुनासीरा * * * वजात्रै (प्रान्ते तै) सुपिपला
शुनवरो लाङ्गुलेन अनुद्विः
पर्जन्यो बीजमिर्वरो * शुनासीरा कृणुत धान्येन
इन्द्रः सीतां नि गृह्णातु...

... धिरण्यजिद् * *
पक्कक्रेण... पृथिवीम् * आपृणं

... विकल्पयस् [* लोकमेहि
स मा हि सीः पितरो वर्धमानो * गच्छांसि
यदीदं भक्तं यदि वा * क्षेत्रं * यदि...
... पृथिवी * *
... रतिं देवेभिः * *
... आसादनं कुलायां गन्धर्वा सोवेदसो * *

नक्षत्रकल्पान्ते पञ्चमो मन्त्रः । तत्र
अपस्कन्दं नो विदूरमस्मात्, सष्ट-
च्छात् तस्मै प्रसुवामसि

श्री ८.५.५१.२

श्री १४.२.५९

श्री ७.६५.१, ४.१९.७

श्री ४.१७.८

श्री १९.३६.१-४, ६

ऽमा मा हिंसीश शिवा धीयन्ते हेतो शतं द्विमाः परि दध्मो मनुष्यम् ॥१॥
रुद्रा उत्से सदम् अक्षीयमाणे देवा मदन्ति पितरो मनुष्याः ।
यं भागो भागपतिश् च देवा उर्वीरस्त र्याः शरदस् तरेम ॥५॥ ॥का१॥

२.२४

यो अस्मिन् यक्ष्मः पुरुषे प्रविष्ट इषितं दैव्यं सहः ।
अग्निष् टं घृतबोधनो अप स्कन्दयत्वं अतिदूरम् अस्मात् ।
सो [अ]न्येन सम् कृच्छतां त्वाम् अस्मै प्र सुवामसि ॥१॥
यस् त्वा यक्ष्मो देवेषित इषितः पितृभिश् च यः ।
तस्मात् त्वा विश्वे देवा मुञ्चन्तु पर्य अहसः ।
ते ते यक्ष्मम् अप स्कन्दयन्त्वं अतिदूरम् अस्मात् ।
[सो] अन्येन सम् कृच्छतां त्वाम् अस्मै प्र सुवामसि ॥२॥
ऽयत् त्वाम् एनो [अ]न्यकृतं यदा त्वम् अकृतम् आहृतः ? ।
तस्मात् त्वा विश्वा भूतानि मुञ्चन्तु पर्य अहसः ।
तानि ते यक्ष्मम् अप स्कन्दयन्त्वं अतिदूरम् अस्मात् ।
[सो] अन्येन सम् कृच्छतां त्वाम् अस्मै प्र सुवामसि ॥३॥
यद् वा ददर्श यद् वा चकार निष्टयम् ।
तस्मात् त्वा पृथिवी माता मुञ्चतु पर्य अहसः ।
सा ते यक्ष्मम् अप स्कन्दयत्वं अतिदूरम् अस्मात् ।
[सो] अन्येन सम् कृच्छतां त्वाम् अस्मै प्र सुवामसि ॥४॥
अपस्कन्देन हविषा यक्ष्मं ते नाशयामसि ।
तद् अग्निः आह तद् उ सोम आह बृहस्पतिस् सविता तद् इन्द्रः ।
ते ते यक्ष्मम् अप स्कन्दयन्त्वं अतिदूरम् अस्मात् ।
सो अन्येन सम् कृच्छतां त्वाम् अस्मै प्र सुवामसि ॥५॥ ॥का१॥

२.२५

ऽअग्ने अग्रा इन्द्र बला आदित्या य इदो इदुः ।
ऽयुधो इधि प्रतिष्ठिताय होता जैत्राय जुहोति ॥१॥
ऽअभियुक्तस्य प्रधने नय बोधार्थम् इच्छताम् ।
ऽहवीन्त्य अग्ने विद्यतां प्रति गृह्णात जुह्वताम् ? ॥२॥
जैत्रा राज्ञा वल्गेन जैत्रा रुद्रेण केशिना ।
भवेन जिष्णुना जयेत पजेन्येन सहीयसा ॥३॥
अस्त्रा ताम्रेण ? बृहतास्त्रा सर्वेण युज्यता ।
गन्धर्वेण त्विषीमता रयेनोपयोधिना ॥४॥
सिनीवाल्म्य अनुमतीन् वाहाश्वान् निषङ्गिणः ।
जयन्तो ऽभि प्रथतामित्रान् साकम् इन्द्रेण मेदिना ॥५॥ ॥का१॥ ॥अनु१॥

२.२६

यत् स्वप्ने निजगन्थ यद् वा शेषिषे [अ]नुत्तम् ।
अग्निष् द्वा तस्माद् एनसो ब्रह्मा मुञ्चत्वं अहसः ॥१॥
यद् अक्षेषु दुद्रोहिथ यद् वा मित्रेभ्यस् त्वम् ।
सोमस् त्वा तस्माद् एनसो ब्रह्मा मुञ्चत्वं अहसः ॥२॥
यत् कुमारः कुमारेषु यद् वा ज्यायांस् तुरेषु ? ।
निमेत ? कृत्वा शेषिषे तशत्कृण्वो ? अगदं शिवम् ॥३॥
प्रतीचीनफलो हि त्वम् अपामार्गं बभूविथ ।
सर्वान् मच्च छपथी अधि वरीयो यावयास् त्वम् ॥४॥
अपामार्गं ओषधीनां विश्वासाम् एक इद् पतिः ।
तेन ते मृज्म आस्थितम् अथ त्वम् अगदश् चर ॥५॥ ॥का१॥

२.२७

शतवारो अनीनशद् यक्ष्मान् रक्षांसि तेजसा ।

मं मा हिंसीश्वे * * शन्तं...

* * भागपतिश्... तरेमा

यं... सह

* * घृतबोधनो...

* * सष्टच्छातां त्वमस्मै प्र सुवामसि

... स्कन्दयत्वाधि

य त्वम्...

... स्कन्दयत्वाधि

* * सादृश * * * निष्टया

... स्कन्दयत्वाधि

... स्कन्दयत्वाधि...

* * त्वेन मष्टच्छातां त्वम्...

... जुहति

जयत्रा * * जयत्रा...

... ईहता अस्त्रा सन्धेनि *

... रथेना उप

* * अनुमति वाहाश्वा *

* * मित्रा...

* * निजगन्थ...

अधिष्टात्...

* * दुद्रोहित्...

यद्... ज्यायांस्तेषु

प्रतीचीनफलं ह त्वाम् * * बभूविथः

सर्वो गच्छ पथाम् * * मर्षो यावया *

प्रा अपा... उपति

* * मृज्म... चरः ॥१॥

* * रक्षांसा...

श्री १४.२.८^{१,२}

इन्द्रं हृष्यतां विधिर् वि नः पाशान् इवा चरत् ।
 एमं पन्थाम् अदक्षाम् सुगं स्वस्तिवाहनम् ॥३॥
 यत्र विश्वान् परि द्विषो वृणक्ति निन्दितेष्व् आन्तम् पत्न्य अनाहतः ।
 परा व्रजत किं तत् तव कां वक्षनन् इव? ॥४॥
 विश्वञ्चो यन्तु शफला? विश्वञ्च परिपन्थिनः ।
 विश्वक् पुनर्मुवा मनो असमुद्धा [अ]घायवः ॥५॥
 स्वस्ति व्यचाकशं स्वस्ति प्रत्युचाकशं स्वस्ति परिदिग्धं न्य अप
 स्वस्त्य् अप्स्व अन्तः ।
 परि व्रजं स्वरिजं स्वस्तेन स मे भरद्वाजं स्वस्ति पुनर् आयणम्? ॥६॥

॥का^१६॥ ॥अनु^१६॥श्री १२.७.२^{१,४}श्री ६.९.५.३^१

श्री १९.६.२.१

२.३२
 य उत्तराद् आजायते मधुवो मधुवाद् अधि ।
 वेदा[म]हे तद् भेषजं जिह्वा मधुमती पिब ॥१॥
 मधुमती पौर्णमासी मधो[श] शृङ्गो अथ पुष्पकम् ।
 मधुमान् पर्वताम्? असि यतो जातास्व ओषधे ॥२॥
 गर्भो ऽस्य ओषधीनाम् अपां गर्भे उतासिध ।
 अथो सोमस्य आतासि मधुना प्राव मे वचः ॥३॥
 ओषणि? वहं मधुघस्य पितृणाम् एव जग्रभ ।
 यो मा हिरण्यवर्चसं कृणोति पूरुषं प्रियम् ॥४॥
 प्रियं मा कृणु देवेषु प्रियं राजसु मा कृणु ।
 प्रियं सर्वस्य पश्यत उत शूद्र उतार्ये ॥५॥ ॥का^११॥

२.३३

ऊमा वन हृदा वन मुखेन जिह्या वन ।
 प्रपीना पयसा वन ॥१॥
 वाञ्छ मे पादौ तन्वं वाञ्छाक्ष्यौ वाञ्छ सकथ्यौ ।
 वीचिम् अनु प्र ते मनो निजं वार इव धावतु ॥२॥
 ऊर्ध्वानि ते लोमानि तिष्ठन्त्य् अक्ष्यौ कामेन शुष्येताम् ।
 शिमीवता वत्सेन गौर इव ऊमा सुरैव पश्यताम्? ॥३॥
 इमा गावस् सवन्धवस् समानं वत्सम् अक्रत ।
 हिङ्कृति कनिक्कती राक्षारानिरविद्वसा? ॥४॥
 शृङ्गोपशा गलभूषा अक्ष्याश् चर्मवासिनीः ।
 गावो घृतस्य मातरस् ता वत्स इवा नयामसि ॥५॥ ॥का^१२॥

२.३४

यच्च च वर्चः कन्यासु यच्च च हस्तिष्व् आहितम् ।
 हिरण्येषु यद् वर्चस् तस्य भक्षीह वर्चसः ॥१॥
 यच्च च वर्चो राजस्ये यच्च च राजस्व आहितम् ।
 निष्के रुक्षे यद् वर्चस् तस्य भक्षीह वर्चसः ॥२॥
 यद् अस्तु यद् वनस्पतौ यद् अग्नौ यच्च च सूर्ये ।
 यक्षे दक्षिणायां वर्चस् तस्य भक्षीह वर्चसः ॥३॥
 वर्चस्वान् मे सुखम् अस्तु वर्चस्वाद् उत मे शिरः ।
 वर्चस्वान् विश्वतः प्रत्यङ् वर्चस्वान् वर्णो ऽस्तु मे ॥४॥
 सुभगं मे सुखम् अस्तु सुभगम् उत मे शिरः ।
 सुभगो विश्वतः प्रत्यङ् सुभगो वर्णो ऽस्तु मे ॥५॥ ॥का^१३॥

२.३५

उद् असौ सूर्यो अगात् सहवत् तत्र नाम म[म] ।
 अहं ते मधुमती मधुघान् मधुमत्तरा ॥१॥
 यद् गिरिषु पर्वतेषु गोष्व् अह्वेषु यन् मधु ।

* इष्यतां विधि...
 इदमं * अदक्षाम् सुगो *
 * विधा * * * * * निन्दितस्व...
 * वनशफला * परिपन्थिनः
 * पुनर्मुवा...
 (प्रान्ते स्वत्यक्चा)
 * अपस् *

ये उचारादजायते मधुवो मधुवाद् *
 ...पिब
 मधुमते पौर्णमासि...
 ...आतस्व *
 ...उतासितः
 * * * आतासि मधुना * * * वच
 शुणं वहं मधुघस्य ... जग्रभः
 ...कृणोति पूरुषं *

ऊमा * * * वन...
 ...वन
 वाञ्छ से पादौ तलं वाञ्छाक्ष्यौ * वज्रो
 वीचिम् * * * दे वनो...
 ...अक्षौ * शिष्यतं
 सिमिध...ऊमा * *

*पसा...*सिनी
 ...वत्सेबा *

यश्च * * * यश्च...
 ...भक्षी इह *
 यश्च * * * रक्षिर् यश्च...
 ...भक्षी इह *
 ...यश्च * *
 ...भक्षी इह *
 वर्चस्वान्...वर्चस्वाद् * *
 वर्चस्वां * * * रत्नां...
 ...सुभगम् * * *
 सुभगो * * * सुभगो...

...त * *
 * * * मधुगं *
 * * * गिरिषु...

१क १०.१५९.१^१ श्री १.२९.५^१श्री १.३४.४^१श्री ९.१.१८^{१,२}

श्री ६.६९.१^{१४}श्री ६.७०.१^{१५}श्री ६.७०.१^{१६}श्री ४.२६.१०^{१७}, ५.१४.६^{१८}श्री ६.८९.२ व २.९०.५^{१९}

सुरायां सिच्यमानायां कीलाले मधु तन् मयि ॥२॥
 यथा सुरा यथा मधु यथाक्षा अधिदेवने ।
 यथाह गव्यतो मन एवा माम् अमि ते मनः ॥३॥
 यथा ते पदं पदेनर्थतां मनसा मनः ।
 प्रत्यञ्जम् अग्रमं त्वाध्वम् इवाश्वामिधान्या ॥४॥
 मह्यं त्वा द्यावापृथिवी मह्यं देवी सरस्वती ।
 मह्यं त्वा मध्यं भूम्या उभाव् अन्तो सम् अस्यताम् ॥५॥ ॥का^{१४}॥

२.३६

या वैश्वदेवीर् इषवो या वसूनां या रुद्रस्य सोमस्य या भगस्य ।
 विश्वे देवा इषवो यावतीर् वस ता वो अग्निना शर्मणा शमयामि ॥१॥
 या आदिदेवीर् इषवो या वसूनां या रुद्रस्याश्विनोर् यावतीस् ताः ।
 विश्वे देवा इषवो यावतीर् वस ता वो देवस् सविता शमयाति ॥२॥
 वास ते ऽग्र इषवो वात या[स्] ते अपाम् उत्सृष्ट्याम् उत वा मरुतु ।
 इन्द्रस्य साक्षा वरुणस्य राक्षस् ता वस सूर्यो बृहता शमयाति ॥३॥
 मा विमृष्ट आदित्याय वसुभ्यो मा रुद्राग्नान्ये पार्थिवाय ।
 इन्द्रस्य शुचो वरुणस्य या शुचिस् ता वो देव्य अदितिश् शमयाति ॥४॥
 याश् च वाते विष्वग्वाते याश् च रुद्रस्य धन्वनि ।
 अग्निश् टा वसोर् ईशानस् तास् सर्वा भिषज् करत् ॥५॥ ॥का^{१५}॥ अतु^{१७}॥

२.३७

चिचि यकासि? मनसा चित्ति देवी क्रतावृधः ।
 जातवेदः प्र णस् तिर अग्ने विश्वामरुद्धिः? ॥१॥
 यवयास्मद् द्वेषांसि यवमयेन हविषा ।
 यस् ते मृत? दुष्प्रस्य भावस् स ते तुदन्त पतं प्र हिष्मः ॥२॥
 यथा कलां यथा शफं यथर्णे संनयन्ति ।
 एवा दुष्प्रस्यं सर्वम् अग्रिये सं नयामसि ॥३॥
 अररो हीष्? शतम् अद्य गवां भक्षीय शतम् अजानां शतम् अवीनाम् ।
 शतम् अश्वानां पुरुषाणां शतानि? भक्षीय ॥४॥
 अमुस् आमुष्यायणम् अमुष्याः पुत्रं तम् अहं निर्गतये प्रेष्यामि ।
 तं मृत्योः पाशे बध्नामि स बद्धो हतो ऽस्तु स ततो मा मोचि ॥५॥ ॥का^{१६}॥

२.३८

ये नश् शपन्त्य अप ते भवन्तु वृक्षान्व? वृक्षणी अपि तान् जयाम ।
 द्राघीय आयुः प्रतरं दधाना वयं देवानां सुमतौ स्याम ॥१॥
 कृत्याकृतं पयस्वान् ; अदर्शत अग्नेः? ।
 प्रत्यस्य तु युध्यस्व प्रति स्म ईवतं बृहः ॥२॥
 यस् त्वा कृत्ये प्रतिघाय? विद्धी अविदुषो गृहम् ।
 पुनस् त्वा तस्मै वृधो यथा कृत्या[कृतं] हनत् ॥३॥
 पुनः कृत्यां कृत्याकृते हस्तगृह्य परा णय ।
 उतो त्वम् उत्तमा पुनस् त तमैव सुदर्नेस्व? ॥४॥
 कृत्या यन्तु कृत्याकृतं वृक्षीवाविमतो गृहम् ।
 स्तोके पाकस्य वर्धतां संवृष्टा ओषधीर् इव ॥५॥ ॥का^{१७}॥

२.३९

यत् ते प्रावा बाहुच्युतो अञ्जुच्योन नरो यद् वा ते हस्तयोर् अञ्जुक्षन् ।
 तत् त आ प्यायतां तत् ते नि ष्यायतां सोम राजन् ॥१॥
 यत् ते प्राण्या चिच्छिदुस् सोम राजन् प्रियाण्य अज्ञा सुकृता पुरुणि ।
 तत् सं धत्स्वाज्येनोत वर्धयस्वानागसो यथा सदम् इत् संक्षियेम ॥२॥
 यांते त्वचं विमिदुर् यां च योनिं यदि वा स्थानात् प्रच्युतो[य]दि वासुतो ऽस्ति ।
 तस्मै ते सोम जुष्टम् अस्माकम् एतद् उप नो राजन् सुकृते ह्यस्व ॥३॥
 सं प्राणापाताभ्यां सं चक्षुषा सं ओत्रेण गच्छस्व सोम राजन् ।

या * * * पेदन कथ्यतं...

... त्वा अध्वम् *

... रुद्रस्यभिन्नो * *

यस् * गन्... उच्छिष्ट्याम् * * *

* * * राजा * वद...

* वृक्षादित्यो मा * * * पाक्तिवाय

यस् * * * यस्...

* वृक्ष ईशानस्वा * भेषजः *

यवयायवयास्मद्...

* * * दिव्यग्रीयस्व...

... यथर्णे सोन्नयन्ति

* दुस्त्व... सुन् *

... तत्रापि मक्षय

... प्रेष्यामि

* * * पाशये वक्ष्यामि... मोचि:

... वृक्षां * तां *

आवी(प्रान्ते द्राघी)व * प्रतिरं दधानां ...

प्रत्यस्व * पुद्गलस्व ...

* * * तस्मा दधिमो * * * हनः

* कृत्यां * हस्तिगृह्य ...

* पाकस्व * मवृष्ट * *

* * * * चक्षो ... षं

* ताप्यायतां उव...

* * * विभूदस् * राजन्... परोणि [मिस्संक्षियेम]

* संजत्स्वाज्येनोत ... । ओ अनागसो यथा सद-

* * * विभू तां त योनिर्हयां स्थाना ...

... गच्छस्व * *

उतापि मक्षीय वा

श्री १९.५७.३^{२०}श्री १.६.४६.२ क ८.४७.१७^{२१}श्री ५.१४.६^{२२}श्री ५.१४.६^{२३}श्री ६.६७.१^{२४}

व २.४.१ तैमा २.७.२६.१-२

श्री त्वया सोम वल्लभस्माकम्

यत् ते विरिष्टं सम् उ तत् त एतज् जानीतान् नस् संगमने पथीनाम् ॥४॥
अद्याय शरीरं पयसा समेत्यान्योऽन्यो भवति वर्णो [अ]स्य ।
तस्मै त इन्दो हविषा विधेम वयं स्याम पतयो रयीणाम् ॥५॥
अभिस्तरन्ति जुहो घृतेनाङ्गा परुषि तव वर्धयन्ति ।
तस्मै ते सोम नम इद् वषट् चोप नो राज[न] सुकृते ह्यस्व ॥६॥ ॥कां३॥

२.४०

इहैत देवीर् अयम् अस्तु पन्था अयं वो लोकश् शरणाय साधुः ।
इदं हविर् जुषमाणा उदित ? क्षिप्र [रा]ज्ञा वरुणेन प्रसूताः ॥१॥
इहेतु राजा वरुणो वदामिर् देवो देवेषु हविषो जुषताम् ।
ऋणुष्व पन्थां मृदयान् वृद्धिभिर् ? अनेन बभ्रो महता पृथिव्याम् ॥२॥
म्रियद् भ्रियद् व मृदयान् अभुञ्ज तीरोको घाताम् इह राणीतु ।
अनेनेवे गां मृजत द्विषीमतो जहोरां शम्भुं अजनां अधृणतः ? ॥३॥
ये पारतो मध्यतो ये च यन्ति ये अप्सुषदो निहितास् तीरे अग्नयः ।
ते देवजा इह नो मृदन् आपस् त आ जिन्वन् उभये सवन्धवः ॥४॥
इदं व आपो हृदयम् अयं वत्स क्रतावरीः ।
इहेत्थम् एत शक्ररी[र] यत्रैवं वेदायामसि ॥५॥ ॥कां४॥

२.४१

उद् असौ सूर्यो अगाद् उद् अयं मामको भगः ।
तेनाहं विद्वला पतिम् अभ्य असाक्षि विषासहिः ॥१॥
अहं केतुर् अहं मूर्धाहम् उग्रा विषादनी ? ।
ममेद् अप क्रतुं पतिस सहानाया उपाचरात् ॥२॥
मम पुत्राश् शशुहृणो अथो मे दुहिता विराद् ।
उताहम् अस्मि संजया पत्युर् मे रुडोक्त उत्तमः ॥३॥
येन देवा असुरेभ्यो भवन्ति ममेत्तरा ?
इदं तद् अग्नि देवा असपत्ना किलाभुवम् ॥४॥
असपत्ना सपत्नामी जयन्त्य अभिभूवरी ।
मुष्णाम्य अन्यासां भगं वचो अस्थेयसाम् इव ॥५॥ ॥कां५॥ ॥अनु०८॥

२.४२

शेरभक शेरभ पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् हेतिः किमीदिनः ।
यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहेत् तम् अत्त स्वा मांसान्य् अत्त ॥१॥
शेवृधक शेवृध [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् हेतिः किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहेत् तम् अत्त स्वा मांसान्य् अत्त] ॥२॥
सर्पातुसर्प [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् हेतिः किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहेत् तम् अत्त स्वा मांसान्य् अत्त] ॥३॥
ओक्रानुओक्र [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् हेतिः किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहेत् तम् अत्त स्वा मांसान्य् अत्त] ॥४॥
जूर्णि [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् हेतिः किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहेत् तम् अत्त स्वा मांसान्य् अत्त] ॥५॥
भरुजि [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् हेतिः किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहेत् तम् अत्त स्वा मांसान्य् अत्त] ॥६॥
अर्जुनि [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् हेतिः किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहेत् तम् अत्त स्वा मांसान्य् अत्त] ॥७॥
उपव्दे पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूतिः ? किमीदिनः ।
यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहेत् तम् अत्त स्वा मांसान्य् अत्त ॥८॥ ॥कां१॥

२.४३

द्यावापृथिवी उपश्रुतेर् मा पातं स्वाहा ॥१॥
धनयायुषे प्रजायै मा पातं स्वाहा ॥२॥

*** विलिष्टं *** तन्वयत्तज् *** मनी *
अहश् *** सेमैल * वरुणो *
तस्मै * दो * विधेमः ...
अन्व * जिहो * वागा परुषि त वर्धयन्ती
*** नस यद्विष्ट वप ...

इहत * * * पन्थ ...

* * * जुषमाना ...

इहत ... जुषताः

* पन्था ...

... यन्त * अभुज्यदो निहितास् * *

... रुडरापक्षा जिह(उपरि न्व)उभये *

* वापो * * वत्सवितावरी

इहत्वाम्...

... मासको *

... मूर्ध्ना अहम् * नि

नमेद् * कर्त * * उपचरा

* * * वो...

... पत्यार् * * *

* देवास्त्रेभ्यो ...

* उतक * सपत्ना *

सपत्ना सपत्नामी जयन्त्य *

* * * वामो वत्सेयशम् *

शरभक शेरभ * मो वान्ति वादवः * इति * *

* * * दम् * * * व प्राही तदुत्त म्मासांसामन्यसा

शेवृध ...

सर्पांसर्प

सोक्रान्त्रो

अप्यर्धत्रोजुन्वप्रदो पुनर् वान्ति वादवः
पुनर् जूतिः किमीदिनः

* * * दम् * * * न प्राही * उत स्वा मांसान्यसा

श्री २.१३.७

क १०.१५५.१-५ आ म १.१६.

[१-५]

१क, आ म विवाचनी

१आ म कोशेषु सपत्निमी

श्री २.२४.१,२,४,५,६,७,८,९

श्री २.१६.२

श्री १
श्री २
श्री ४, ५

प्राणापानौ मृत्योर् मा पातं स्वाहा ॥३॥
सर्वं चक्षुषी मा पाहि स्वाहा ॥४॥
अग्ने विश्वंभर विश्वंतो मा पाहि स्वाहा ॥५॥ ॥का० २॥

२.४४

आयुर्दो अग्ने आयुर् मे दास् स्वाहा ॥१॥
वचोदा अग्ने वचो मे दास् स्वाहा ॥२॥
तेजोदा अग्ने तेजो मे दास् स्वाहा ॥३॥
सहोदा अग्ने सहो मे दास् स्वाहा ॥४॥
बलदा अग्ने बलं मे [दास्] स्वाहा ॥५॥ ॥का० ३॥

२.४५

आयुर् अस्व आयुर् मयि धेहि स्वाहा ॥१॥
वचो ऽसि वचो मयि धेहि स्वाहा ॥२॥
तेजो ऽसि तेजो मयि धेहि स्वाहा ॥३॥
सहो ऽसि सहो मयि धेहि स्वाहा ॥४॥
बलम् असि बलं मयि धेहि स्वाहा ॥५॥ ॥का० ४॥

२.४६

पिशाचक्षयणम् असि पिशाचजम्भनम् असि स्वाहा ॥१॥
यातुधानक्षयणम् असि यातुधानजम्भनम् असि स्वाहा ॥२॥
सदान्वाक्षयणम् असि सदान्वाजम्भनम् असि स्वाहा ॥३॥
सपत्नक्षयणम् असि सपत्नजम्भनम् असि स्वाहा ॥४॥
भ्रातृव्यक्षयणम् असि भ्रातृव्यजम्भनम् असि स्वाहा ॥५॥ ॥का० ५॥ ॥अनु० १॥

२.४७

आ ते सौवीर्यं ददे मयि ते सौवीर्यम् ॥१॥
आ [ते] सौवर्चो ददे मयि ते सौवर्चम् ॥२॥
आ [ते] सौतेजो ददे मयि ते सौतेजः ॥३॥
आ [ते] सौतृष्णं ददे मयि ते सौतृष्णम् ॥४॥
आ ते सौशुक्रं ददे मयि ते सौशुक्रम् ॥५॥ ॥का० १॥

२.४८

अग्ने यत् ते तपस् तेन तं प्रति तप यो ऽस्मान् हेष्टि यं च वयं द्विष्मः ॥१॥
[अग्ने यत्] ते हरस् तेन तं प्रति हर [यो ऽस्मान् हेष्टि यं च वयं द्विष्मः] ॥२॥
[अग्ने यत्] ते शोचिस् तेन तं प्रति शोच [यो ऽस्मान् हेष्टि यं च वयं द्विष्मः] ॥३॥
[अग्ने यत्] ते ऽर्विस् तेन तं प्रति ऽर्व [यो ऽस्मान् हेष्टि यं च वयं द्विष्मः] ॥४॥
अग्ने यत् ते ज्योतिस् तेन तं प्रति वह यो ऽस्मान् हेष्टि यं च वयं द्विष्मः ॥५॥ ॥का० २॥

२.४९

प्राची दिग् गायत्रं देवता यद् देवेषु पितृषु मनुष्येषु नथ चकारायत्तं ?
तस्यावेदनम् असि ।

सं चेमम् अस्माद् यच्छ ? तस्माद् आमयतु ? स्वाहा ॥१॥
दक्षिणा दिग् रथन्तरं देवता [यद् देवेषु पितृषु मनुष्येषु नथ चकारायत्तं ?
तस्यावेदनम् असि ।

[सं चेमम् अस्माद् यच्छ ? तस्माद् आमयतु ? स्वाहा] ॥२॥
पृथीची दिग् धामदेव्यं देवता [यद् देवेषु पितृषु मनुष्येषु नथ चकारायत्तं ?
तस्यावेदनम् असि ।

[सं चेमम् अस्माद् यच्छ ? तस्माद् आमयतु ? स्वाहा] ॥३॥
उदीची दिग् यज्ञायज्ञियं देवता [यद् देवेषु पितृषु मनुष्येषु नथ चकारायत्तं ?
तस्यावेदनम् असि ।

आयुर्मा असि * * धा *
वचोदाभिर् * * धा *
तेजोदाभिस् * * धा *
* अस् * * धा *
* अशिर् ...

* अस्याया * मे * *

वहम् ... धेयि *

* क्षीणम् ...

* क्षीणम् ...

* क्षीणम् ...

सपत्नक्षीणम् * सपत्न * *

* क्षीणम् ... (प्रान्ते रक्षामन्त्रं वा अशिः)

अं अघ ...

* योः ...

स्वं * * यक्ष * आमयेतु *

* * वामदेवं ...

नामन्योऽयं पाठः

तैत्रि २.७.१७.१,२

श्री १.६८.३

श्री ३

मै २.६.३ का १५.२

[सं चेमम् अस्माद् यच्छ? तस्माद् आमयतु? स्वाहा] ॥४॥
ऊर्ध्वा दिग् बृहद् देवता यद् देवेषु पितृषु मनुष्येषु नश् चकारापच्छं?
तस्यावेदनम् असि ।

सं चेमम् अस्माद् यच्छ? तस्माद् आमयतु? स्वाहा ॥५॥ ॥का०३॥

२.५०

अग्निं वयं त्रातारं हवामहे [य] इमं त्रायते ऽस्माद् यक्ष्मात् तस्माद् आम-
यत? ।

जुषाणो अग्निर् आज्यस्य त्राता त्रायतां स्वाहा ॥१॥

मित्रावरुणौ वयं त्रातारौ हवामहे याव् इमं त्रायेते ऽस्माद् यक्ष्मात्
तस्माद् आमयत? ।

जुषाणौ मित्रावरुणाव् आज्यस्य त्रातारौ त्रायेतां स्वाहा ॥२॥

मरुतो वयं त्रातृन् हवामहे [य] इमं त्रायन्ते ऽस्माद् यक्ष्मात् तस्माद्
आमयत? ।

जुषाणा मरुत आज्यस्य त्रातारस् त्रायन्तां स्वाहा ॥३॥

अधय गृहस्पतये स्वाहा । अग्निनाग्निं गृहेभ्य स्वाहा । वाजस्य नभिसे स्वाहा । अहिं वयं स्वाग्रय
स्वाहा । तेन ब्रह्मणा तेन च्छन्दसा तथा देवतयाऽक्रिरस्व देवेभ्यस् स्वाहा ॥ इति अग्निसूक्तम् ॥

पितृन् वयं त्रातृन् हवामहे [य] इमं त्रायन्ते ऽस्माद् यक्ष्मात् तस्माद्
आमयत? ।

जुषाणा पितर आज्यस्य त्रातारस् त्रायन्तां स्वाहा ॥४॥

बृहस्पतिं वयं त्रातारं हवामहे [य] इमं त्रायते ऽस्माद् यक्ष्मात् तस्माद्
आमयत? ।

जुषाणो बृहस्पतिर् आज्यस्य त्राता त्रायतां स्वाहा ॥५॥ ॥का०४॥

२.५१

अग्निं वयं त्रातारं यजामहे मेनिहन् वलगहनम् ।

जुषाणो अग्निर् आज्यस्य मेनिहा वलगहा त्राता त्रायतां स्वाहा ॥१॥

इन्द्रं वयं [त्रातारं यजामहे मेनिहन् वलगहनम्] ।

जुषाण इन्द्र आज्यस्य [मेनिहा वलगहा त्राता त्रायतां स्वाहा] ॥२॥

सोमं वयं त्रातारं यजामहे मेनिहन् वलगहनम् ।

जुषाणस् सोम आज्यस्य मेनिहा वलगहा त्राता त्रायतां स्वाहा ॥३॥

विश्वान् वयं देवीस् त्रातृन् यजामहे मेनिहो वलगघ्नः ।

[जुषाणा विश्वे देवा आज्यस्य मेनिहनो वलगहन]स् त्रातारस् त्रायन्तां
स्वाहा ॥४॥

बृहस्पतिं वयं त्रातारं यजामहे मेनिहन् वलगहनम् ।

जुषाणो बृहस्पतिर् आज्यस्य मेनिहा वलगहा त्राता त्रायतां स्वाहा ॥५॥

॥का०५॥ ॥मनु०१०॥

२.५२

ये केशिनः प्रथमास् सत्वम् आसत येमिर् आसुतं यद् इदं विरोचति ।

तेभ्यो जुहोमि हविषा घृतेनाश्ववान् गोमान् अयम् अस्तु वीरः ॥१॥

नर्ते ब्रह्मणस् तपसो मुच्यते द्विनाम्नीयं दीक्षा वशिनीयं ह्य एतत् ।

प्र केशास् सुवते काण्डिनो भवन्तु तेषां ब्रह्मे [द ह] शे वपनस्य वाग्यः ॥२॥

येनावपत् सविता शीर्ष्णो अग्रे क्षुरेण राक्षो वरुणस्य केशाश्च ।

तेन ब्रह्मणो वपतेदम् अस्यायुष्मान् दीर्घायुर् अयम् अस्तु वीरः ॥३॥

मा ते केशान् अनु गाद् वर्च एतत् तथा धाता दधातु ते ।

तुभ्यम् इन्द्रो वरुणो बृहस्पतिस् सविता वचोऽदधत् ॥४॥

आ रोह प्रोष्ठं विश्वहस्व शश्वत् अवाक्साय? दीक्षा वशिनी ह्य जप्ता ।

देहि दक्षिणां ब्राह्मणेभ्यो अथो मुच्यस्व वरुणस्य पारात् ॥५॥ ॥का०१॥

२.५३

ये देवाः पुरस्सदो ऽग्निनेत्रा रक्षोहणस् ते नः पान्तु [ति नो ऽवन्तु] तेभ्यो

... मनुष्येभ्यः * *

... यक्षः * * * इमं रक्षामन्तं दिव्यन्धनम् ॥

... त्रायातास्मायक्ष्मा * *

... यावयिमं त्रायति * यक्ष

मरुतान् * त्रायीन् ... त्रायात् * * *

जुषाणो मरुताभ्यस्व ...

... त्रायन्तास्मायक्ष्मा *

* पितराभ्यस्व ...

... त्रायातास्मायक्ष्मा *

... त्रातारं * *

... हन वरुणं

... मेनिहलं *

... मेनिहलं *

* * * अक्षित ...

... घृतेन अयान्गोममान् * * * वीराः

नर्ते शान्तास् * * * पुदिनाम्नीयं दीक्षां वशिनीयं ...

याव्यं * * * सुवते काण्यतो ... तान्मया

* * * अस्यायामो ...

* * * केशामनुगदधत् तथा ...

... दधे

* * * विश्वहस्व शश्वत् अवाक्सादीक्षां ...

* * * ब्रह्मणेभ्यो ...

२.५७.१.१

नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥१॥
 ये देवा दक्षिणात्सदो यमनेत्रा रक्षोहणस् ते नः पान्तु [ते नो ऽवन्तु]
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥२॥
 ये देवाः पश्चात्सदो मरुत्नेत्रा रक्षोहणस् ते नः पान्तु [ते नो ऽवन्तु]
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥३॥
 ये देवा उत्तरात्सदो सोमनेत्रा रक्षोहणस् ते नः पान्तु [ते नो ऽवन्तु]
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥४॥
 [ये देवा दिवस्सदो अवसद्वल्नेत्रा रक्षोहणस् ते नः पान्तु ते नो ऽवन्तु]
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥५॥
 ये देवा अन्तरिक्षात्सदो बृहस्पतिनेत्रा रक्षोहणस् ते नः पान्तु ते नो ऽवन्तु
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥६॥ ॥का०२॥

* * दक्षिणात्सदो ...

* * अन्तरिक्षात्सदो ...

२.५४

अग्नये पुरस्सदे रक्षोमे स्वाहा ॥१॥
 यमाय दक्षिणात्सदे रक्षोमे स्वाहा ॥२॥
 मरुद्भ्यः पश्चात्सद्भ्यो रक्षोहभ्यस् स्वाहा ॥३॥
 सोमायोत्तरात्सदे रक्षोमे स्वाहा ॥४॥
 अवसद्वल्नेत्रे दिवस्सदे रक्षोमे स्वाहा ॥५॥
 बृहस्पतये अन्तरिक्षात्सदे रक्षोमे स्वाहा ॥६॥ ॥का०३॥

सोमाय उत्तरात्सदे ...

अवसद्वल्नेत्रे दिवस्सदे ...

* अन्तरिक्षात्सदे ...

२.५५

दिवो जातो दिवस् पुत्रो अस्माद् जातं सहस् सहः ।
 अम्भथम् अग्रे जैत्रायात् सहदेवं दामसि? ॥१॥
 तं त्वाम् आ यथा रथम् उप तिष्ठन्तु राजानः ।
 सुमतिभ्यो वि वसुवे? ॥२॥
 त्वया वयं देवजात सर्वाः प्र शोचयामसि ।
 उत सत्या उताचूताः ॥३॥
 यो अम्भत्येन मित्रेण सुमतीर्? इव गच्छति ।
 जयेन् वा सर्वाः पृतना याश्च स सत्या उताचूताः ॥४॥
 अथरात्रो नि द्रवन्तु सुमत्या उलुलाकृताः ।
 अम्भत्यमित्रं पुरुषं ये ऽवाताः पृतन्यन्ति ॥५॥ ॥का०४॥

... सह

* * देवजातस् * प्रा *
...तःजयेन् सर्वं... पृतः
... द्रवन्तु * उलुलाकृता
... वाता पृतन्या

२.५६

उमा नाम स्थ तेषां वः पुरो युहाः प्राची दिक् तेषां वो अग्निर् इषवः ।
 ते नो सुडत क्षिपदे चतुष्पदे तेषां वो यान् आयुधानि या इषवस् तेभ्यो
 नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥१॥
 कम्पा नाम स्थ तेषां वो दक्षिणाद् युहा दक्षिणा दिक् तेषां व आप इषवः ।
 [ते नो सुडत क्षिपदे चतुष्पदे तेषां वो यान् आयुधानि या इषवस् तेभ्यो
 नमस् तेभ्यस् स्वाहा] ॥२॥
 विराजो नाम स्थ तेषां वः पश्चाद् युहाः प्रतीची दिक् तेषां वः काम इषवः ।
 [ते नो सुडत क्षिपदे चतुष्पदे तेषां वो यान् आयुधानि या इषवस् तेभ्यो
 नमस् तेभ्यस् स्वाहा] ॥३॥
 अवस्था नाम स्थ तेषां व उत्तराद् युहा उदीची दिक् तेषां वो वात इषवः ।
 [ते नो सुडत क्षिपदे चतुष्पदे तेषां वो यान् आयुधानि या इषवस्
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा] ॥४॥
 उत्तरं नाम स्थ तेषां व उपरि युहा ऊर्ध्वा दिक् तेषां वो वर्षम् इषवः ।
 ते नो सुडत क्षिपदे चतुष्पदे तेषां वो यान् आयुधानि या इषवस् तेभ्यो
 नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

* * युहात ... वा * *

... काम *

* नाम ...

* * युड(उपरि र)त ...

२.५७

यदीदं दिवो यत् अवाजगाम यत् अन्तरिक्षाद् यदि पृथिव्याः ।
 यदि यद्वा यद्वपतेत् सर्गस् तेभ्यस् सर्वेभ्यो नमसा विधेम ॥१॥

... पार्थिवो वः

* * पत... मनसा *

२.५७.१.०.४

ये अवस्थावामो नाम स्थ

श्री १९.११.५^१। श्री १०.४.२३^२

यम् इन्द्रम् आहुर् यं मित्रम् आहुर् यं सोमम् आहुर् यम् अग्निम् आहुः ।
 यं [वरुणं बृहस्पतिम्] आहुस् तेभ्यस् सर्वेभ्यो नमसा विधेम ॥२॥
 यदिन्द्रिया जल्प्याः प्रोक्षन्ति स्वप्नं दुर्भूतम् अग्निं ये पिबन्ति ? ।
 ये देवानाम् ऋत्विजो यज्ञियानां तेभ्यस् सर्वेभ्यो नमसा विधेम ॥३॥
 ये शशमाना नमसा नियन्ति सूर्यस्य रश्मीन् अनु सं चरन्ति ।
 ये देवानां धर्मघृतो बभूवुस् तेभ्यस् सर्वेभ्यो नमसा विधेम ॥४॥
 स्वर्गं सिंयेरग्निं ये भायन्ति येभ्यः कृण्वन्ति यो रोदयन्ति ? ।
 ये वा स्त्रीणां प्रतिकृपा बभूवुस् तेभ्यस् सर्वेभ्यो नमसा विधेम ॥५॥ ॥का^११॥

२.५८

व्यावृत्तौ पयौ गावौ विश्वौ विज्ञातत विद्वेषणम् ।
 किलासि तय तै नौ व्यत द्विषः ॥१॥
 किं लीनावत द्विषत् वासतीभ्यस् समाभ्यः ? ।
 अथोत्सुकम् इव खादिरम् अग्निर् वाम् अस्त्वं अन्तरः ॥२॥
 सिंहस् ते चक्षुषो व्याघ्रः परिधुं जने ।
 अग्निर् वाम् अस्त्वं अन्तरो यथा वां नशासति ? ॥३॥
 वि द्यौ व्यत तद् वयास्तत कपळवः ? ।
 व्या ओषधे प्ररस्यस्व ? अग्निर् इव तं दहः ॥४॥
 व्यवयन्तु हृदयानि वि चिन्तानि मर्नासि च ।
 अथो यत् तन्वो संगतं तद् वाम् अस्तु विधुलकम् ॥५॥
 अस्ति वैषां विद्विषम् उभौ सञ्चेतरा ? ।
 विश्वञ्चौ पर्यावर्तयेतं यथा वां नशासति ? ॥६॥ ॥का^२१॥

२.५९

त्रयः पोषास् त्रिवृतश्च भ्रयन्ताम् अनक्तु पूषा पयसा घृतेन ।
 अन्नस्य भूमा पुरुषस्य भूमा भूमा पशूनां त इह भ्रयन्ताम् ॥१॥
 इमम् आदित्या वसुना सम् उक्षतेमम् अग्ने वर्षेय वावृधानः ।
 यस्मिन् त्रिवृच्च कृत्यां पोषयिष्युर् इमम् इन्द्र सं सृज वीर्येण ॥२॥
 भूमिर् द्वा पातु हरितेन विश्वभृद् अग्निः पिपत्वं अयसा सजोषाः ।
 वीर्यद्विस् ते अर्जुनं संविदानं वचो दधातु सुमनस्यमानम् ॥३॥
 त्रेधा जातं जन्मनेदं हिरण्यम् अग्नेर् एकं प्रियतमं बभूव ।
 सोमस्यैकं हिंसितस्य परापतद् अपाम् एकं वेधसो रेत आहुस् तत् ते
 हिरण्यं त्रिविद् अस्त्वं आयुषे ॥४॥
 त्रियायुषं जमदग्नेः कश्यपस्य त्रियायुषम् ।
 त्रेधासुतस्य चक्षुषं त्रीण्य आयुषि नस् कृषि ॥५॥
 त्रयस् सुपणोस् त्रिवृता यद् आयन् एकाक्षरम् अभिसंभूय शक्राः ।
 प्रत्य औहन् सुत्युम् असुतेन साकम् अन्तर्दधाना दुरिता नि विश्वा ॥६॥
 विवस् त्वा पातु हरितं मन्त्र्यात् त्वा पात्व अर्जुनम् ।
 [भूम्या अयसो] य पातु ग्राहर्द् देवपुरा अयम् ॥७॥
 इमास् त्रिभ्यो देवपुरास् तास् त्वा रक्षन्तु सर्वे तः ।
 तास् त्वं विश्वद् आयुष्मान् वर्षस्वान् उचारी द्विषतां भव ॥८॥
 [पुरं देवानाम् अ]मृतं हिरण्यं य आवेधे प्रथमो देवो अग्निः ।
 [तस्मै नमो दश प्राचीः कृ]णोभ्यः अनु मन्यतां त्रिवृद् आवेधे मे ॥९॥
 नव प्राणान् नवभिस् सं मिमीते दीर्घा युत्वाय शतशारदाय ।
 हरिते त्रीणि रजते त्रीण्य अयसि त्रीणि रजसाविष्टितानि ॥१०॥
 आ त्वा वृतत्वं अर्धमा पूषा बृहस्पतिः ।
 [अ]हजातस्य यद् नाम तेन ते ऽति शु[तामसि] ॥११॥ ॥का^३१॥

२.६०

यज्ञं यन्तं तपसा बृहन्तम् अन्वारोहामि मनसा सयोनिः ।
 उपहृता अग्ने जरसः परस्तात् तृतीये नाके सधमादं मदेम ॥१॥

श्री ३.१४.१^१

श्री ६.१२२.४

* * * * * आहु वम ...

...स्वदुर्नं...

वेदशशानान * * * रश्मीर्...

...नरा

* वसन्तेरा...

व्यवर्तन्त ...

* य तनो ...

* वर्तयेतां ...

* पोष ...

अन्वस्य भीमा पुरुष भीमा * * * दहि *

* * * समक्षतेसर् * वर्षवानावृधानः

यस्मिन् त्रिवृच्छतां पृषयिष्युर्... सृजा *

... विश्वमिर् * पिपत्वं वयसा मयैषा

* * अर्जुनो...

देवा ... प्रियतं बभूवः

... देवलो रेतङ्गस् * *

* विद्वतास्व *

* * श्रितायन् * * शक्रा

मत्स्य सृ * * * न विश्वा

* * * प्रहरोदेवपुरां

तांस् * विप्रतायुष्मान्...

... यामेधेः * * *

... विद्वता वनेन

अत मिलत्स

जातस्य * * * * * विश्व

यज्ञेन...

उपहृताये...

[तं प्रजानन्] प्रति गृह्णाति विद्वान् बृहस्पतिः प्रथमजा क्रतुस्य ।
[अस्माभिर्दत्तं जरसः पर]स्ताद् अ[च्छिन्नं तन्तुम् अनु सं तरेम्] ॥२॥

२.६१

× × × × × ने ।
पस्यार विद्वा भुवनानि गोपा अन्तरिक्षस्य [महतो] विमानः ॥ ॥
× ना मिलं ते घृतश्चुतं नदीनां पथे? सुश्रुतं जुहोमि ।
प्रविद्वान् × मुमुग्धि पाशान् अस्य पत्नी विधवा यथासत् ॥ ॥
अनातुरेण वरुणः × ये नो स्वस्तिभिर् अति दुर्गाणि वेप्यन्? ।
तम् अभिना प्रतिगृह्णा स्वस्त[ये] दोषवेन? पूषा मे सं प्र यच्छात् ॥ ॥
॥का०५॥ ॥अनु०१२॥

२.६२

ये पिशाचा इमां विद्याम् आकूतिं मोहयन्तु नः ।
तेषां त्वम् अग्ने नाशय वर्च[श्चि]त्तम् अथो प्रजाम् ॥१॥
नाशयाग्ने पिशाचानां वर्चश् चित्तम् अथो प्रजाम् ।
यथाशां मह्यं धारय यथा ह कामयन्तु मे ॥२॥
आशां मह्यं धारयत् इन्द्रियेण × × ताम् ।
त्वम् अग्ने कव्यादस् सर्वान् पिशाचीं अर्चिषा दह ॥३॥
प्रति दह [यातु]धानान् सूर देवान् विचर्षणीन् ।
यो नो दुरस्याद् वेपणं यथाशां × × नः ॥४॥
ये नः पशन् अग्न इच्छन्त्य आशायां पुरुषेषु च ।
तांस् त्वं सहस्र[चक्षसः] पि[शाचीं अर्चि]षा [द]ह ॥५॥ ॥का०१॥

२.६३

× × × × × ×
× × × × × ×

२.६४

× × × × × × ×
× × × × × × ×
[क]श्चिदस्ति देवानां सर्वेषां सजातानां × द × व × निर्ऋतिर् ह? ॥ ॥
[क]श्यपस्य प्रतिसरो द्यौर् पिता पृथिवी माता ।
यथामिचक्र देवास् तथाभि कृणुता पुनः ॥ ॥
याः कृत्या नीलवतीर् याः कृत्याः पद्म्यावती? ।
कृत्या याश् चक्रुर् लोहिनीस् ता इतो नाशयामसि ॥ ॥
यदि वा यद् इमा जाहुर् इमे भद्रासि सुन्वति? ।
कृत्यासि कृत्याण्य् असि सामु कतोरस्व? जहि ॥ ॥ ॥का०३॥

२.६५

बृहत् ते वर्चः प्रथताम् अभि यां मित्रो ऽभ्य पति सुदुमिस्? सुवर्चाः ।
क्रते राजा वरुणो ब्रवीतु तस्मात् त्वं हविषा भागधा असः ॥१॥
शतं हेमन्तान् दमया सपत्नान् विशस् त्वा सर्वा युद्धवो भवन्तु ।
यस्तोतिपानां प्रत्य उत पातयस् त्वा सुजातो विलहा त्वे नि च ॥२॥
इन्द्रस् त्वं योक्ते अधि मे विनक्त्य् अस्मे यस त्वा यच्छन्वं प्रत्युं सि ×
× × स्मा जिगीषां पृत न स्त पयै बृह स्त मवजं घनी × ×
× रास्य ते बलिं सोम मृ जा ता तु प सं × × × ×
× × × × × × × × × ×
× × × रो अभ्य प्रयुक् दमया सपत्नान्?
क्रते राजा वरुणो ब्रवीतु तस्मात् त्वं हविषा भागधा असः ।
शतं हेमन्तान् दमया सपत्नान् विशस् त्वा सर्वा युद्धवो भवन्तु ॥ ॥का०४॥

२.६६

भगाय राक्षे प्रथमं जुहोमि विध्वे देवा उत्तरे मादयन्ताम् ।

पतिगृह्णाति विद्वान्
स्ताद्

पस्यारि...

... पाशान्...

... पूष से * * *

* * * विषम्...

... प्रजानां

* * धारयथाई * *

* म्यई राधत्...

... पिशाचां * *

... दानां * देवां विचर्षण

* * वेपण यथाशे ...

पनः पशुमिस्तस्य * * *

चक्रु...

* * * पृथतामप * मिलेभ्येति * सुवर्चः

... ब्रवीतु तस्मा ... भागदास

* हेमन्तां दशया सपत्नां * * * सर्वान्युद्धवो *

... ब्रवीतु ... भागदास ॥

* हेमन्तां * सपत्नां * * * सर्वान्युद्धवो *

उशनः पत्नीभ्यः उशतीभ्यः आभ्यः पतिम् अग्न आ वह रातहव्य ॥१॥
 पतिं वृणीष्व हविषा यृणाना तम् आ वहत् सविता ते ते अग्निः ।
 तम् इन्द्रम् अस्मि ? शतशारदाय भगभक्ता भगवती सुवीरा ॥२॥
 यमपा ? सं पतिम् अस्ये दिदेशिथ जने धित्सन्तं तम् इहा वहसि ।
 सुमङ्गल्य अपतिप्री सुपेवा रायस् पोषेण सम् इषा सृजस्व ॥३॥
 यत् ते पतिम् अयमा जायमानं यं धाता च कल्पजम् इहावहासि ।
 अभि वरेण हविषा जुहोमि प्रजां नयतु सुमनस्यमानाम् ॥४॥
 पतिं ते द्यावापृथिवी आ धातां पतिं मित्रावरुणा धातो [अ]ग्निः ।
 सप्तर्षयो ऽदितिस् सोम इन्द्रस् ते त्वा देवाः पतिवर्तीं कृण्वन्तु ॥५॥
 ॥का०५॥ ॥अनु०१३॥

२.६७

यस् त्वारायः प्रविशेश जानु जानिवाद्भुतः ।
 अथो तन्वं पस्पर्श तम् इतो निर् नयामसि ॥१॥
 निर् द्वायाय ? नयामसि य इमां प्रविदेशिथ ।
 आत्मानम् अस्या मा हिंसी अन्यत्र चर मेह भूः ॥२॥
 येजरायामा ? उपायसि घेह्य अस्ये रायस् पोषणम् ।
 प्रजां च तस्या मा हिंसी अन्यत्र चर मेह भूः ॥३॥
 येजराये ? व्यायसि हनामि वीरुधा त्वा ।
 अथो खनित्रमीस् ? त्वा वरेण यथा भगम् ॥४॥
 येजरायास्यस्त्वं पुत्रमावतो क्यम् ? ।
 यत् पौत्रसद्यं दौर्भाग्यं तम् इतो निर् नयामसि ॥५॥ ॥का०१॥

२.६८

अग्ने वो बलवतो बलेन मन्त्युं वि नयामसि ॥१॥
 इन्द्रस्य वो [बलवतो बलेन मन्त्युं वि नयामसि] ॥२॥
 सोमस्य वो [बलवतो बलेन मन्त्युं वि नयामसि] ॥३॥
 बृहस्पतेर वो [बलवतो बलेन मन्त्युं वि नयामसि] ॥४॥
 प्रजापतेर वो बलवतो बलेन मन्त्युं वि नयामसि ॥५॥
 यत् ते सूर्यं विवि देवेषु वचंस तस्य नो धेहि तमसि प्रचेताः ।
 अहं च विप्रस् ? त्विषितस् त्विषीमान् इमां वाचं वि चक्षीय ॥६॥ ॥का०२॥

२.६९

वातः पुरस्तात् ऽपव मे ? नभस्वान् नमस् ते विश्व ते नामधेयं मा नो
 हिंसीः ॥१॥
 तपोदाः पुरो दक्षिणतः ऽपव मे ? नभस्वान् नमस् ते विश्व ते नामधेयं
 मा नो हिंसीः ॥२॥
 विश्वायुर् विश्वजनीनः प्रतीच्या दिशः ऽपव मे ? नभस्वान् नमस् ते विश्व
 ते नामधेयं मा नो हिंसीः ॥३॥
 शिवो वैश्वदेव उदीच्या दिशः ऽपव मे ? नभस्वान् नमस् ते विश्व ते
 नामधेयं मा नो हिंसीः ॥४॥
 अतिष्ठावा बार्हस्पत्य ऊर्ध्वाया दिशः ऽपव मे ? नभस्वान् नमस् ते विश्व ते
 नामधेयं मा नो हिंसीः ॥५॥ ॥का०३॥

२.७०

अपघोरपाउतनद् ? अपस्कन्ध वधेद् अहिम् ।
 कल्याण्य आयताः स्मृते ? सुमन[स]स् सन्तु विद्युतः ॥१॥
 यत् पर्जन्यस् स्तनयितुस् सं सं व्यथते जगत् ।
 पतन्तु द्वितीया त्रयावती ? पृथिवी प्रति मोदते ॥२॥
 एष नाभ्यर्कदीवृकाश्वेधेतुं काम् ? इव ।
 अर्हीस् त्वं विद्युतां जहि मास्माकं पुरुषान् वधीः ॥३॥

क ५.८३.९

उद्यं ... अग्निः * * * इन्द्रा
 * * * यृणानस् ... सविता * * *
 ... सुवीराः
 ... अस्ये दिदेशित * दिच्छन्तं * इषा *
 ... उचिषा सुतस्
 * * * जायमानां यां ...
 ... नैतु *
 ... पतिवर्ती *

यश्वाराय ...
 * * पस्पर्श * * निर् *
 ... इमान् प्रविशेशतः
 * अत्य ...
 ... घेह्यै रवि *

* विशायसि ...

* पौत्रसद्यं ...

... मन्त्युं व्य *

... मन्त्युं *
 * * सूर्यं ... देहि * प्रचेतां
 ... षा(उपसि मा)क्षीय

[पुरस्तात्]
 ॥ शतिपद्वत् सृजन् ॥ ॥ आग्ने पद्वत् सृजं वाता

... अपस्कन्ध वधेद् *
 ... विद्युतः
 * * स्तनयितुस् * * व्यथते *

अहिस् ... पुरुषां *

४१

३
 R
 209A.514
 R126.1

अभिकन्दस् स्तनयिन्नोर् अवास्कुर्जद् अशन्या उत ।
देवा मरुतो मुह्यन् नः पान्तु नो दुरिताद् अवद्यात् ॥५॥
वीक्षिते? परि णो नम अदित्याश् शर्म यच्छत ।
युयोत पणिनो शरम् उतापर्ण रिशादसः ॥५॥ ॥का१॥

२.७१

कृतव्यधनि विध्य तं यश् चकार तम् इज् जहि ।
न त्वाम् अचक्रुषे वयं वधाय सं शिशीमहि ॥१॥
यथा ऽत्वा देव्य ओषधं प्रतीचीनं फलं कृतम्? ।
एवा त्वं कृत्यन् कृतं हस्तयुष्टा परा णय ॥२॥
पुनः कृत्या कृत्याकृते गौर धेनुका वडुमुं? नयत् ।
श कृत्यं श कृपे इयं? प्रतीचीः प्रति तद् वसत् ॥३॥
यां ते चक्रुर् वतनेषु वन्ता कृषु मैतासु? च ।
मण्डूके कृत्यां यां चक्रुस् तया कृत्याकृतो जहि ॥४॥
अग्निर् इवैतु प्रतिकूलम् अनुकूलम् इवोदकम् ।
सुखो रथ इव वर्ततां कृत्या कृत्याकृतं पुनः ॥५॥ ॥का१॥ ॥अनु१॥

२.७२

अग्निर् युञ्जेन सूर्यो ज्योतिषा द्यौर् महिन्नान्तरिक्षं व्यचसा ।
दिश आशामिः पृथिवी पयोमिर् इदं राष्ट्रं वर्धयन्तु प्रजावत् ॥१॥
त्वष्टा रूपेण सविता सवेनाहर् मित्रेण वरुणेन रात्री ।
पूषा पुष्टिमिर् भागधेयेन भागधा इदं राष्ट्रं वर्धयन्तु प्रजावत् ॥२॥
यानि विश्वकर्मा निजघान सदिम् अन्तरा द्यावापृथिवी उभे ।
तस्याहुः क्षत्रियं गर्भं परि मा वपथा मूर्धनि धारयस्व ॥३॥
छन्दास् अमित्रो मयुक्षास् स्तोमात्तमायजरस्याः? ।
पुरीषं तस्याहुः क्षत्रियं निर्मितं परि मा वपथा मूर्धनि धारयस्व ॥४॥
पराणि तस्य ऽव्रतथा यापि महति मदस्पर्दं? कृणुष्व दुर्धराय वा ।
मा त्वा दभन् सपत्ना दिप्सतस् तव राष्ट्रम् उत्तमं युञ्जम् अस्तु ॥५॥ ॥का१॥

२.७३

इदं तन् मित्रावरुणा हविर् वा येनाग्ने देवा अमृतत्वम् आयन् ।
येनास्मे क्षत्रम् अधिधारयोजो असपत्नाः प्रदिशस् सन्व अस्मे ॥१॥
घृतस्य धारा मित्रावरुणा दुहे वां धेनुर् अनपस्कुरन्ती ।
देवस सवितोत वायुर् अग्निर् भूतस्य पतिर् इह शर्म यच्छात् ॥२॥
शं नस् तन् मित्रावरुणा शुणीतां त्रेधा मित्रा बहुधा वशेरात्? ।
जयते सेना अप घोष पतत् पृथक् सत्त्वानो बहुधा भवन्ताम् ॥३॥
हनाम मित्रावरुणा अमित्रान् भवाम भद्रे सुकृतस्य लोके ।
पारयान्? नस् सविता देवो अग्निर् जयामेदं हविषा कश्यपस्य ॥४॥
वातो यन् मित्रावरुणा तद् अह हविष् अन्तरं निर्मितं कश्यपस्य ।
अध्वर्यवो मरुतो यस्यासन् तेन देवेभ्यो वरिमाणि चक्रुः ॥५॥ ॥का१॥

२.७४

अचिक्रदत् स्वधा इह भवद् अग्ने दस्म[य] रोदसी उरूची ।
आमुं नय नमसा रातहव्यं युञ्जन्ति सुप्रजसं पञ्च जनाः ॥१॥
दूरे चिद् सन्तम् अरुषास इन्द्रम् आ ज्यावयन्तु सख्याय विप्रम् ।
यद् गायत्री बृहतीम् अर्कम् अस्मै सौवामण्या दधुषन्त देवाः ॥२॥
अद्रथस् त्वा राजा वरुणो जुहाव सोमस् त्वायं ह्ययति पर्वतेभ्यः ।
इन्द्रस् त्वायं ह्ययति विद्वभ्य आभ्यश् इयेनो भूत्वा विशा आ पतेमाः ॥३॥
इयेनो हविर् नयत् आ परस्माद् अन्यक्षेत्रे अपरुद्धं चरन्तम् ।
अभिना पन्थां कृणुतां सुगं ते गर्भं सजाता अभिसंविशध्वम् ॥४॥
इयेनो हविः कश्यपस्योप शिखे इन्द्रं वातः प्रहितो वृता वा ।
विषिय शम्भुर् सेनाग्ने विषो वृषणानो अधराकासी? ॥५॥

अभिकन्दाः ... अवस्कुर्जद् *
* * युडु(उपरि डा)त * पातु ...
... आदित्यश् *
युयोत पणिनो * 'पणो' ऋषादश

व्यधन विद्...

द * इचक्षिषे * * शं समीमहे

* त्वां कृत्यने * हस्तिमीह * यनः (उपरि नयः)
* * * प्रतीचीनं फलं कृतं एवा त्वं कृत्यने कृतं
[हस्ति ग्री परा नयः पुनः कृत्या कृतांकृती
* * * वन्तनेषु ... [मो धेनुका वडुमुं नयत्

* वतुः प्रतिकूलम्...
शुक्रं रथे * कृत्य * ताः

... महिन्ना अन्तरिक्षं *

दिशाशामिः ...

त्वष्टा * * सवेन अहर्...

* पुष्टीभगंसेन भगद्विदं ...

* * गिजघान भेदिम् * थाकां *

... चारयस्व

छन्दांत्वाभितो ...

... वपत्था * *

* * दभं सपत्ना दिप्सत्तम् ...

* तं ...

... 'धारयोजो सपत्ना' ...

... दुह * * अनु

देव ...

* * तं ...

* सेनो ...

* * समित्रां ...

* रं * तदाह ...

[वरिमाणि चक्रुः

* मरुता ... वरुणानि * । अं तेन देवेभ्यो

असिक्रदत्...

* * * रातहव्यो ...

* दिदृच्छन्तमशांस ... द्याव° * रिपुं

यदि गायत्रियं ... ददृशन्तु *

* * * विद्वभ्याभ्यः ... विशा पतेमश्

* हविन् ... अपरुद्धं *

अभिनां * * सजन् * * * अभिसंविशध्वं

शौ ६

शौ ५

यस् ते हवं प्रतिष्ठितं सजात उत निष्ठयः ।
अपाञ्चम् इन्द्रं तं भीत्यायमम् अव गमय ॥६॥
हयन्ति त्वा पञ्च जनाः प्रति मित्रा अशुषत ।
इन्द्राग्नी विश्वे देवा[स् ते] विशि क्षेमम् अदीधरन् ॥७॥ ॥का^१३॥

२.७८

प्रजापतिर् अनुवर्तिस् स प्रजामिर् अनुवर्तिः ।
स मानुवर्तिर् अनुवर्ति कृणोतु ॥१॥
इन्द्रो अनुवर्तिस् स वीर्येणानुवर्तिः ।
[स मानुवर्तिर् अनुवर्ति कृणोतु] ॥२॥
सोमो अनुवर्तिस् स ओषधीभिर् अनुवर्तिः ।
[स मानुवर्तिर् अनुवर्ति कृणोतु] ॥३॥
आपो [अ]नुवर्तयस् ताः पर्जन्येनानुवर्तयः ।
ता मानुवर्तयो अनुवर्ति कृण्वन्तु ॥४॥
देवा अनुवर्तयस् ते ऽमृतानुवर्तयः ।
ते मानुवर्तयो अनुवर्ति कृण्वन्तु ॥५॥ ॥का^१४॥

२.७९

पयो मह्यम् ओषधयः पयो मे वीरुधो दधन् ।
अपां पयस्वद् यत् पयस् तन् मे वर्पन्तु वृष्टयः ॥१॥
पयो मह्यं परस्वन्तो हस्तिनो मे पयो दधन् ।
पयः पतत्रिणो मह्यं वीणया मे पयो दधन् ॥२॥
पयस्वन् मे क्षेत्रम् अस्तु पयस्वद् उत [मि] धाम ।
अहं पयस्वान् भूयासं गावो म उत पयस्वतीः ॥३॥
पयो मह्यम् अप्सरसो गन्धर्वा मे पयो दधन् ।
पयो मे विश्वा भूतानि वातो दधातु मे पयः ॥४॥
पयो मह्यं द्यावापृथिवी अन्तरिक्षं पयो दधत् ।
पयो मे विश्वा भूतानि धाता दधातु मे पयः ॥५॥
पयः पृथिव्यां पय ओषधीषु पयो दिव्य अन्तरिक्षे पयो धाः ।
पयस्वतीः प्रदिशस् सन्तु मह्यम् ॥६॥ ॥का^१५॥ ॥अनु^१५॥

२.७७

अहं विभर्मि ते मनो अहं चित्तम् अहं व्रतम् ।
ममेद् अहं कृताव् असो मामासश्चेदसीदपि ? ।
आज्ञासैस्त्वा ? मयि ते रमतां मनः ॥१॥
आञ्जनस्य मदुषस्य कुष्ठस्य नलदस्य च ।
वीरोदीकस्य ? मूलेन मुखेन मर्दनं कृतम् ॥२॥
मधु मे अन्तर आस्ये मुखेन मर्दनं कृतम् ।
तत्र त्वं वि वर्तस्व नरावी इव वर्तसि ? ॥३॥
यथा नेमी रथचक्रं समन्तं परिवस्वजे ।
एवा परि ष्वजस्व मां यथासन् मयि ते मनः ॥४॥ ॥का^१६॥

२.७८

यथेदम् अश्विना तृणं वातो बहव भूस्याम् ।
एवा वयं वहामसि यां वयं कामयामहे ॥१॥
उत् त्वा माता स्थापयतु प्र त्वा युदताम् अश्विना ।
दाश्वशुर् ? इव मातरं माम् एवोर्णोतु ते मनः ॥२॥
यथा क्षीरं च सर्पिश् च मनुष्याणां हृदे म्रियम् ।
एवाहम् अस्या नार्या हृदो भूयासम् उत्तमः ॥३॥
अग्निर् द्वा तपस् तपतु वातस्य धाजिर् मा स्पृक्षत् ।
तानि षदनानि साधाव उत् तिष्ठ प्रेक्ष्य अश्विन् त्वा कृणोमि ॥४॥

* * * प्रतिनिष्ठयाद् * * निष्ठया ॥२॥

अपात * * भीत्यायमेहम् * गावः

* * * जन्वाः * मित्रावर्षत

...अधीधरं

...अनुवर्तिः

* वति अनुवर्ति *

* अनुवर्तिस्...

* अनुवर्तिस्...

...कृणोतु

देवानुवर्...

* तवोर् * कृणोतु

...दधं

* पयस्वाद्...वे * * (प्रान्ते पयः पृथिव्या)

...दधं

...दधं

* दे * * * कृतु भा

...मोत *

* * अपसरतं ...दधं ।

...विश्वान्तरिक्ष * धः

...अहं व्रतं

* अप ...

* संहि * * * । मयि ते रमतां मनः

* मधुपस्य * नलदस्य * ।

...मन्दनं *

तयो...

* * पस्व मा वथासं पवि * *

* * त्रिणं * हवतु *

उ...

...एवाजोतु * *

...हये *

* * नारीया...

अग्निर्...मयि * स्पृक्ष

ताति * मापव...

वा १८.३६ मै २.१२.१

पै २.९०.३३.५ । शौ १.३४.२३

शौ ६.१०२.३१.३

शौ ६.८.१.३५

सूर्यस् त्वा तपस् तपतु वातस्य भ्राजिर् मा स्पृक्षत् ।
तानि षदनानि साधाव उन् तिष्ठ प्रेहि सूर्यवत् ते कृणोमि ॥५॥ ॥का०२॥

२.७९

हिरण्यपुष्पी सुभगा रूपश् चायं सुमङ्गलः ।
ताव् पनां भद्रया दत्ताम् अमृताव् अमृते भगे ॥१॥
हिरण्यपिण्डं हरितं तत् ते अङ्गेषु रोहति ।
तेनेमाम् अश्विना नारीं भगेनामि पिञ्चताम् ॥२॥
यथा रूपसुधृतस् तृप्यन्तो यन्ति कामिनः ।
एवा त्वा सर्वं देवराः पेतयो? यन्तु कामिनः ॥३॥
हिरण्याक्षो मधुवर्णो हिरण्यपरिचन्तन? ।
अङ्गो हिरण्यो यस्य तव तेनास्यै पतिम् आ वह ॥४॥
यदि वासि तिरोचनं यदि वा नद्यस् तिरः ।
[र]यं त्वा मह्यम् ओषधिर् अङ्गेन मे न्यानयत् ॥५॥ ॥का०१॥

२.८०

पुनः प्राणं पुनर् अपानम् अस्मै पुनर् व्यानम् उत सोम देहि ।
आत्मानं चक्षुर् उदिते समानस्? तम् अनु पाहि तम् अनु जीव
जागवि? ॥१॥
त्वष्टा रूपेण सविता सवेनाहर् मित्रेण वरुणेन रात्री ।
इन्द्रो ज्येष्ठेन ब्रह्मणाय बृहस्पतिः पूषास्मै पुनर् असुं ददातु ॥२॥
यथादित्या वसवो ये च रुद्रा विद्वे देवा अदितिर् या च रात्री ।
यज्ञो भगस् सविता ये च देवा यमो ऽस्मै पुनर् असुं ददातु ॥३॥
सोमो राजा वसुवित् ते पुनर् दातु ।
इन्द्रो मरुद्भिर् अश्विना ते भिषग् यद् अग्नी रुद्रो वसुवित् ते पुनर् दातु ॥४॥
पुनर् द्यौर् देवी पुनर्[र] अन्तरिक्षम् अग्निर् वातः पवमानो भिषज्यतु ।
प्राज्ञाः पाशान् निर्रक्त्याः पाशान् मृत्योः पाशाद् वाक् च देवी पुनर्
ददातु ॥५॥ ॥का०४॥

२.८१

इदं चक्षुर् कृतावरी मा हिंसीत् पुर आयुषः ।
यद् वा तमो यत् किल्बिषम् अप वाचा नि दध्मसि ॥१॥
इदं चेह् अद गणं यथोर्माति रोहति ।
अयम् अयस्तराङ्कुशो अक्षौररं समपुलं पतु ॥२॥
यमो ह्य आभ्याम् उज् जयन् नृचक्षा यं शंसेनश् ।
शक निर्ये सुपर्णो उद् आहुश् चक्षुर् उदितेर् अनन्तम्? ।
सोमो नृचक्षा मयि तद् धर्मं दधातु ॥३॥
यथा चक्षुस् सुपर्णस्य यथा अश्ववा यथा गुनः ।
एवा मे अश्विना चक्षुः कृणुतां पुष्करज्जा ॥४॥
यस् सुपर्णस्य प्रपातश् चक्षुषा चक्षुर् आदधे ।
तस्याहं समुद्रं जेतवे चक्षुषा चक्षुर् आ दधे ॥५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१६॥

२.८२

अग्निं ते हारस् सिषकु यातुधान स्वाहा ॥१॥
वातं ते प्राणस् सिषकु [यातुधान स्वाहा] ॥२॥
सूर्यं ते चक्षुस् सिषकु [यातुधान स्वाहा] ॥३॥
अन्तरिक्षं ते श्रोत्रं सिषकु [यातुधान स्वाहा] ॥४॥
परमं ते परावतां मनस् सिषकु यातुधान स्वाहा ॥५॥ ॥का०१॥

२.८३

अपस् ते रसस् सिषकु यातुधान स्वाहा ॥१॥

.. माणि * स्पृक्ष
ताति * माधव...

... सुमङ्गल

हिरण्यपिण्डं...

* * नारी * तं

हिरण्याक्ष...

अङ्गं हिरण्य * तुव तेनास्यैः...

* वास्य तिरोचनं * * नभ्यस्तिर

... म न्यानय

* * * अपातुम्... धेहि

* * * संवनं अहर्...

* * ब्रह्मणाय... असं दधातु

... असं दधातु

* * अश्विचित् पुनर्मा

* * * * भिषज्... त * *

* पाशां * पाशां * पशाद्...

* * पतावरी * * पुण्युषः

* * * यदुलपिषं * वाचं...

यम * * उजयं...

... दर्मं धातु

* * सुपर्णश्च * श्वशू...

... कृणुतां पुष्करज

यस्य सुपर्णं प्रपातस्...

तस्याहं समुद्रं जेतव...

अभिस्...

परमां * परावतं...

ओषधीस् ते लोमानि सिपजन्तु [यातुधान स्वाहा] ॥२॥
समुद्रं ते वाक् सिपक्तु यातुधान स्वाहा ॥३॥ ॥का० २॥

२.८४

इदं ते शिरो भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते मस्तिष्कं ऽनितर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम् ॥१॥
[इदं] ते हनू भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते जिह्वा ऽनि[तर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम्] ॥२॥
[इदं] ते ग्रीवा भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते स्कन्धान् ऽनि[तर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम्] ॥३॥
इदं ते हस्तौ भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते बाहू ऽनि[तर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम्] ॥४॥
[इदं] ते हृदयं भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते पशून् ऽनि[तर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम्] ॥५॥
[इदं] ते श्रोणी भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते क्लोम ऽनि[तर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम्] ॥६॥
[इदं] ते पृष्ठे भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते ऽवस्थं नि[तर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम्] ॥७॥
इदं त ऊरू भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते जङ्घे ऽनि[तर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम्] ॥८॥
इदं ते गुल्फौ भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते पादौ ऽनि[तर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम्] ॥९॥
[इदं] ते त्वचं भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते प्राणं ऽनि[तर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम्] ॥१०॥
इदं ते परुषि भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते मज्जा ऽनितर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम् ॥११॥ ॥का० ३॥

२.८५

ऽनन्दसो दलमन्तकजिष्णुहा पराजित अमुं भुषान् अर्पय स्वयं
पाशान् यायती अक्षर? ॥१॥
ऐतु सहकतुर् ऐतु मा प्राणो अथो बलम् ।
मनो दधातु भद्रयाग्निर विभ्वाद्रसुर् मा स्वस्तये ॥२॥
दक्षिणा मा दक्षिणतो दक्षिणा पातु सव्यतः ।
पश्चाद् एनं व्य अघात् पातु सर्वस्या भवहेभ्या? ॥३॥
शतम् आपो दिव्या मित्रस्य च दक्षिणः ।
धाता सविता रुद्रस् ते नो मुञ्चन्व अंहसः ॥४॥
शतं पाशास् तु वरुणस्य ब्रह्मणस् पतेः ।
ऽशते मान्तन् पाशां नो विश्व शतात् पाशेभ्यो वयन्ताम्? ॥५॥ ॥का० ४॥

२.८६

प्रार्ची दिशम् आस्थाम् अग्निर् मावत् ओजसे बलाय ।
दिशां प्रियो भूयासम् अनु मित्रा मे दिशो भवन्तु घृतप्रतीकाः ॥१॥
दक्षिणां दिशम् आस्थाम् इन्द्रो मावत् ओजसे बलाय ।
[दिशां प्रियो भूयासम् अनु मित्रा मे दिशो भवन्तु घृतप्रतीकाः] ॥२॥
प्रतीचीं दिशम् आस्थां वरुणो मावत् ओजसे बलाय ।
[दिशां प्रियो भूयासम् अनु मित्रा मे दिशो भवन्तु घृतप्रतीकाः] ॥३॥
उदीचीं दिशम् आस्थां सोमो मावत् ओजसे बलाय ।
[दिशां प्रियो भूयासम् अनु मित्रा मे दिशो भवन्तु घृतप्रतीकाः] ॥४॥
ध्रुवां दिशम् आस्थां विष्णुर् मावत् ओजसे बलाय ।

* दे वास् ... (प्राप्ते रक्षामन्त्रं इह)

*** नितरणदि *

** इनो...

** जिह्वा...

... भिनदि **

** स्कन्धा...

** सो...

... भिनदि **

** परिचूर्णि

... भिनदि **

** क्लोमा...

** वस्ता...

... भिनदि **

*** सितरि यातुधान स्वाहा

... भिनदि **

... भिनदि **

** परुषि भिनदि...

** मज्जो नितरणेनदि *

** आतु... आयो *

** नद्रया अभिविभाद्रास्तु ...

* अतं ...

* पाशा ...

*** मित्वा... तीका

... औजसे *

... औजसे *

ध्रुवं ... औजसे *

[दिशां प्रियो भूयासम् अनु मित्रा मे दिशो भवन्तु घृतप्रतीकाः] ॥५॥
ऊर्ध्वा दिशम् आस्थां बृहस्पतिर् मावत् ओजसे बलाय ।
दिशां प्रियो भूयासम् अनु मित्रा मे दिशो भवन्तु घृतप्रतीकाः ॥६॥
॥का०५॥ ॥अनु०१७॥

को १०७.०

२.८७

कैचित् को कोशाः साध्वीनः
को माधुरेनु (तेनु वा) रथो वृतः
को बोदेव (कोशेनु वृता, वृताः)

को मेन्द्र (मेन्द्रा, मेन्द्र वा)
वास उतोदिर (उतोदिर, उ-
तोदिरा, उतोदे, उतोदि वा)
क १०.१.५२.१,१,४,४,२,५

श्री १.२०.४

श्री १.२१.३

श्री २

श्री १

श्री ४

अथस्तात् ३, ५

मनायै तन्तुं प्रथमं पश्येद् अन्या अतन्वत ।
तन् नारीः प्र ब्रवीमि वस् साध्वीर् वस् सन्तुर्वरीः ॥१॥
साधुर् वस् तन्तुर् भवति साधुर् ओतुरेतु? वृतः ।
अथो होर्वरीस् यूयं प्रातर् बोदेव धावत ॥२॥
खर्गला इव पत्नरीर् अपाम् उग्रम् इवायनम् ।
पतन्तु पत्नरीर् इवोर्वरीस् साधुना पथा ॥३॥
अवाच्यौ ते तोतुयेते तोदेनाभ्यतराव् इव ।
प्र स्तोमम् उर्वरीणां शशयानाम् अस्ताविषम् ॥४॥
नारी पञ्चमयूखं सूत्रवत् कृणुत वसु ।

अरिष्टो [अ]स्य वस्ता प्रियं द्वासिततौतिर? ॥५॥ ॥का०१॥

२.८८

शास इत्या मही अस्य अमित्रखादो अबुधतः ।
न यस्य हन्यते सखा न जीयते कदा चन ॥१॥
वि रक्षो वि मृधो जहि वि वृत्रस्य हन् रुज ।
वि मन्युम् इन्द्र वृत्रहन् अमित्रस्याभिदासतः ॥२॥
वि न इन्द्र मृधो जहि नीचा यच्छ पृतन्यतः ।
अधमं गमया तमो यो अस्मीं अभिदासति ॥३॥
स्वस्तिदा विशां पतिर् वृत्रहा विमृधो वशी ।
वृषेन्द्रः पुर एतु नस् सोमपा अभयंकरः ॥४॥
अपेन्द्र द्विषतो मनो [अ]प जिज्यासतो वधम् ।
वि महच् छर्म यच्छ वरीयो यवया वधम् ॥५॥ ॥का०२॥

२.८९

[देवो] यो ऽतितरो मणिस् तेनाति तरुष्व द्विषः? ।
सपत्नान् द्विषतो मणे प्र शुदस् पृतन्यतः ॥१॥
प्र शुदस् प्र दहस् सपत्नान् द्विषतो मणे ।
तराति महस्व द्विषां वचो भङ्गिध पृतन्यताम् ॥२॥
वचो जहि मन्युं जङ्घ आकृतिं द्विषतां मणे ।
देवो यो ऽतितरो मणिस् तेनाति तर धूर्वतः ॥३॥
ये धूर्वन्ति ये दुहन्ति ये द्विषन्ति पृतन्यन्तः ।
सर्वान् सपत्नान् तान् मणिर् निर्मेन्यून द्विषतस् करत् ॥४॥
तव चित्ते तव व्रते तवैवाधस् पदं करम् ।
देवो यो ऽतितरो मणिस् तेनाति तर दुष्वमा? ॥५॥ ॥का०३॥

२.९०

आ ते मनश् चक्षुश् चा ते हृदयं ददे ।
पादोष् टे पद्यम् आ ददे यथा तिष्ठसि मे वशे ॥१॥
वाञ्छ मे पादौ तन्वं वाञ्छाक्ष्यौ वाञ्छ सकथ्यौ ।
अक्ष्यौ वृषण्यन्याः केशा ओष्ठौ मां ते कामेन शुष्येताम् ॥२॥
मयि त्वा दोषणिस्पृशं कृणोमि हृदयस्पृशम् ।
मेमेद् अह कृताव असो ममासञ्जे दसञ्जे दसीदपि? ॥३॥
यासां नाभिर् आरोहणं हृदि संवत्तनं कृतम् ।
गावो घृतस्य मातरो अमूं सं वानयन्तु मे ॥४॥

पै २.४३.२१.१ श्री ६.९.१

श्री २

पै २.७७.१५.१ श्री १.१४.२

श्री ६.९.३ श्री आरोहणं

...औजसे *
* प्रिय भूयासां ... तीका

मनायी तंतु * पक्षेदं व्यातन्वत
तं नारी * ब्रवीमि व सादीनां सन्तुर्वरी
साधुर्व्यस्तन्तु * साधुनोद्धरितो वृकः
...मात्तर् * धावता
* युषं पत्नरीरपा अग्रम् *
* प्रत्नरीर्...
अवच्यु तौतुभ्येते तेदेवाभ्यतराव् *
* * * खपयानामस्ताविषं
* पञ्चमयोधं ...

* * वस्था ...

* * महं * आमित्रखापातो *

वृक्षो वि मृधो...
* * अन्तु * सुति
* नीन्द्र वि मृधो * नीद्रा वस्त प्रधन्यतः
...तसो * असा *
* * पति * वि मृधो जहि

* महश्चर्म * * वधवा *

...सः
सपत्नान् * * शृणुतस्व प्रदन्यतः
शृणुतस्व * * सपत्नान् ...
तरापि महत्तं दुष्वमां वचो भङ्गि प्रदन्यतां

...धूर्वता
...प्रतन्यतः
सर्वान् सपत्नान् मनिर्मेन्युं * *
...चरां
* * न्यतरो...

* * * च आ मा * * *
पदोष्...वशे । वशे
* से * तन्वां वाञ्छाक्षू * सकथ्य
अक्षो...आयतां
मे * दूषणिस्पृशं पोमि स्पृशम्
* अप ...

...अमु * * *

पै २.३५.५१.९

पै २.४२

मह्यं त्वा द्यावापृथिवी मह्यं देवी सरस्वती ।
मह्यं त्वेन्द्रश्चाग्निश्चाहोरात्रे नि यच्छताम् ॥५॥ ॥का०॥

२.९१

भूलि मूल्य अर्जुनि पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूतिः किमीदिनीः ।
यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त ॥१॥
अच्छवो जिघत्सवः [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूतिः किमीदिनीः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त ॥२॥
हविष्यवः पाश्यवः [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूतिः किमीदिनीः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त ॥३॥
स्फातिहारि रमहारि [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूतिः किमीदिनीः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त ॥४॥
वातजूते मनोजवाः पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूतिः किमीदिनीः ।
यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त ॥५॥
॥का०॥ ॥अनु०१८॥

इत्यथर्ववेदे पैपलादशाखायां द्वितीयः काण्डसु समाप्तः ॥

भूलि * अर्जुनी * * यन्ति यादवः...नी
* * दम् * * व प्राहीत् * उक्त म संस्तान्यतः
* जिघच्छवः

हारी रमहारी

* * * * * यन्ति यादवः...नी
* * दम् * * व प्राहीत् * उक्त... अतः ॥ अर्जु लसुच
[स्मा मांसान्यतः (द्विरुक्तिः काण्ड-
(समासिसूचिका)
इति अथर्वणि पिपलाद...

शौ ३.४.१-७ ऋ १०.१७३.६

शौ प्राक् सायणस्तु प्राक्

शौ हविनः सजाता अग्निर्दूतो
[अजिरः सं चराते

पै ३.२३.५१

शौ स उपेदमेहि

शौ ७.९४.१

शौ ३.७.१

शौ २

शौ ३

शौ २.८.१

शौ वि क्षेत्रियस्य मुञ्चतामथमं
[प्राशमुत्तमम्

३.१

आ त्वा गन् राष्ट्रं सह वर्चसोद् इहि प्राग् विशां पतिर् एकराद् त्वं वि राज ।
सर्वास त्वा राजन् प्रदिशो ह्ययन्तुपसवो नमस्यो भवेह ॥१॥
त्वां विशो वृणतां राज्याय त्वाम् इमाः प्रदिशः पञ्च देवीः ।
वर्षन् राष्ट्रस्य ककुदि श्रयस्तातो वसुनि वि भजास्य उग्रः ॥२॥
अच्छ त्वा यन्तु ध्रुवनस्य जाता अग्निर् दूतो ऽव जरसे दधाति ।
जायाः पुत्रास् सुमनसो भवन्तु बहू वलि प्रति पद्यासा उग्रः ॥३॥
अश्विना त्वाग्ने मित्रावरुणोभा विश्वे देवा मरुतस् त्वा ह्ययन्तु ।
सजातानां मध्यमेष्टा इह स स्यात् स्वे क्षेत्रे सविते[व] वि राज ॥४॥
आ प्र द्रव परमस्याः परावतश् शिवे ते द्यावापृथिवी बभूताम् ।
तद् अयं राजा वरुणस् तथाह स त्वायम् अहत् स पतम् पदि ॥५॥
इन्द्रेन्द्र मनुष्याः प्रेहि सं ह्य अश्वास्था वरुणेन संविदानः ।
स त्वायम् अहत् स्वे सधस्ये स देवान् यक्षत् स उ कल्पयाद् विशः ॥६॥
पथ्या रेवतीर् बहुधा विरूपास् सर्वास संगत्य वरीयस् ते अक्रन् ।
तास् त्वा सर्वास संविदाना ह्ययन्तु दशमीम् उग्रस् सुमना वशेह ॥७॥
यद् अजरेण हविषाधि त्वा गमयामसि ।
अत्रा त इन्द्रः केवलीर् विशो वलिहृतस् करत् ॥८॥ ॥का०॥

३.२

हरिणस्य रघुष्यदो [अ]धि शीर्षणि भेषजम् ।
स क्षेत्रियं विषाणया विषूचीनम् अनीनशात् ॥१॥
अनु त्वा हरिणो वृषा पङ्क्तिश्चतुर्भिर् अकमीत् ।
विषाणे वि प्य गुणितं यत् किं चित् क्षेत्रियं हदि ॥२॥
अदो यद् अवरोचते चतुष्पक्षम् इव च्छदिः ।
तेना ते सर्वे क्षेत्रियम् अङ्ग्रेभ्यो नाशयामसि ॥३॥
उद् अगातां भगवती विपुतौ नाम तारके ।
विः × × × × × ॥४॥

अे नमो गणाधिपतये ॥ ॥ अे * * भि * *
[वचंसोधिः * * * * * राजा

* * वपुतां ...
वर्षन् * ककुधि ... भजास्यः
अश्वि * यन्तु * जाताभिर्...
... पद्यासा उग्र
अदना ...
* मेष्टा म त्वा ...

... २३ * *
इन्द्रो इदं मनुष्य * * हि यक्षिणास्त्वा * *
... यक्षस्तौ * दिशः
... वरिवस् * *
... वेशत
यदि जरेण हविषाद...

* रघुष्यदो...
सु * * दिपूचीमन् *

* * य शुण्पितं यदि ...
... च्छति
तेन...

श्री ३.७.६ । 'श्री यदासुतेः
[किमप्युवाचः]

श्री ७

श्री ५

श्री ३.६.१

श्री २ । 'श्री शत्रुन् वैबाध-
'श्री वृत्रघ्ना मेदी

श्री ३.१.१

श्री ३.१.५

श्री ४ । 'श्री कोशेषु प्रावशः चरसि

श्री ५

श्री ७

'श्री न वैबाधप्रनुत्तानां

श्री ८

श्री ३.१३.१-६ ते ५.६.१.२-४
[मे २.१३.१ का ३५.२

'सावणोऽपि गन् श्री गमेत्

'श्री बाह् मासो ते बाह् न आ-
सां का ३.५.१ बाह् मा आसां
मे बाह्मासां (कोशेषु नाणा)

'श्री ते मे मन्ये का मेने । 'अन्यत्र
[संहितासु अतुपं

श्री ३.२.१-६

श्री ३.६.१

एकस्मिन् श्री कोशे वि बो, बो धमतु

श्री ३.६.५.५

का १०.१०३.१२

[.....] क्षेत्रियं त्वाभ्यानयो ।
वदाहं तस्मिन् भेषजं क्षेत्रियं नाशयामि ते ॥५॥
अपवासे नक्षत्राणाम् अपवास उतोषसाम् ।
अपास्मत् सर्वम् आमयद् अप क्षेत्रियम् अकमीत् ॥६॥
आप इद् वा उ भेषजीर् आपो अमीवचातनीः ।
आपो विश्वस्य भेषजीस् तास् त्वा मुञ्चन्तु क्षेत्रियात् ॥७॥ ॥का^१२॥

३.३

पुमान् पुंसः परिजातो अश्वत्थः खदिराद् अधि ।
स हन्तु शत्रुन् मामकान् यांश् चाहं द्वेष्मि ये च माम् ॥१॥
तान् अश्वत्थ निशु शृणीहि शत्रुन् मयि बाध दोषतः ।
इन्द्रेण वृत्रघ्ना मेमयाद्? अग्निना वरुणेन च ॥२॥
यथाश्वत्थ निशु शृणासि पूर्वान् जातान् उतापरान् ।
एवा प्रतन्यतस् त्वम् अभि तिष्ठ सहस्र च ॥३॥
यथाश्वत्थ वि भिनत्स्य अन्तरं [म]हत् अणवे ।
एवा मे शत्रोश् चित्तानि विष्वग् भिन्दि सहस्र च ॥४॥
यस् सहमानश् चरति सासहान् इवर्षभः ।
तेनाश्वत्थ त्वया वयं सपत्नान् सहिषीमहि ॥५॥
सिनात् एनान् निर्कृतिर् मृत्योः पावैर् अविमोक्ष्यैः ।
अश्वत्थ शत्रुन् मामकान् यांश् चाहं द्वेष्मि ये च माम् ॥६॥
[ते] अधराञ्च प्र प्लवन्तां छिन्ना नौर इव बन्धनात् ।
न निर्बाधप्रनुत्तानां पुनर् अस्ति निवर्तनम् ॥७॥
प्रेषान् नुदामि मनसा प्र चित्तेनोत ब्रह्मणा ।
प्रेषान् वृक्षस्य शाखयाश्वत्थस्य नुदामसि ॥८॥ ॥का^१२॥

३.४

यद् अदस् संप्र[य]तीह अहाव् अनदता हते ।
तस्माद् आ नद्यो नाम स्थ ता वो नामानि सिन्धवः ॥१॥
यत् प्रेषिता वरुणेनाच् छीमं समवल्गता ।
तद् आपोद् इन्द्रो वो यतीर् अस्माद् आपो अनु ध्रुन ॥२॥
अपकामं स्यन्दमाना अवीवरत वो हि कम् ।
इन्द्रो वशु शक्तिमिर् देवीस् तस्माद् वार नाम वो हितम् ॥३॥
एको न देव उपातिष्ठत् स्यन्दमाना उपेत्य ।
उद् आनिषुर् महीर् इति तस्माद् उदकम् उच्यते ॥४॥
आपो देवीर् धृतम् इद् आप आहूर् अग्नीषोमौ विभ्रत्य आप इत् ताः ।
तीमो रसो मधुपृचाम् अरंगम आ मा प्राणेन सह वर्चसा गन् ॥५॥

आद् इत् पश्याम् उत वा शृणोम्य आ मा घोषो गच्छद् वाह्य आसाम्? ।

मेने भेजानो [अ]मृतस्य तर्हि हिरण्यवर्णा अखदं? यदा वः ॥६॥ ॥का^१४॥

३.५

अग्निर् नो दूतः प्रत्येतु शत्रुन् प्रतिदहन् अमिशस्तिम् अरातिम् ।
स चित्ता[नि] मोहयतु परेषां निर्हस्तांश् च कृणवज् जातवेदाः ॥१॥
अयम् अग्निर् अमुमुहद् यानि चित्तानि वो हृदि ।
वि वो धमत आकसः प्र वो धमतु सर्वतः ॥२॥
इन्द्र चित्तानि मोहयावोर् आकृत्या अधि ।
अग्नेर् वातस्य भ्राज्या ताव विवृचो वि नाशय ॥३॥
य एषाम् आकृतय इताथो चित्तानि मुञ्चत ।
अथो यद् अथैषां हृदि तद् एषां परि निर् जहि ॥४॥
अमीषां चित्तानि प्रतिलोहयन्ती गृहाणाङ्गन्य अण्वे परेहि ।
अभि प्रेहि निर् दह इत्सु शोकैर् प्राह्यामित्रांस् तमसा विह्य शत्रुन् ॥५॥

* नक्षत्राणा अपास्तततोषतां
अपस्सत्...

* हतु शत्रुन्...

* * तिष्णीहि शत्रुन् * बाध तोषत

* निष्णासि...

* धृद्...ता

...भिनदछत * *

* * शतो * * मिधि महस्व ता

...सासहानैव क्षयमा

...संविधीवहि

* ऐनां निर्कृति...

* शत्रुन्...

अधराञ्च * प्लवन्तां छिन्ना नौर * बन्धनां

* तुर्बाधप्रनुत्तानं...

* नदामि * * श्वलेन ब्राह्मणा

* * शाखाया अश्वत्थस्य *

...हवे

* अ नुपो...

* * 'णेनात् सीमं समवल्गताः

* आपुनोरिद् * * यतीः...ध्रुना

अपकामां सिन्दमाना अवेव्रत...

* वस्सकुम्भिदेवै तस्मात् * * हिकं

...सिषमाना उपेत्यः

* * * इतापाहूर् * * * इत्या

* * 'शशामरुमा * * सा * 'गृहं

यादित् * * * शृणु...वास्याषां

...वर्णस्यमं * वा

* * * प्रत्येतु शत्रुन्...

* चित्तां मोहितु * निहस्तांश् * * 'वेदः

* वो धमात् * * वो धमातु सर्वता

...वोहयावोर्गाकृत्याधि

वि धामाकृतयथातो * मुञ्चता

* * ओदथा हत तर् * * विर् *

* * 'मोदयन्ती...

...मित्रास्तपसा * शत्रुन्

वा १.७.४७

श्री ३.१.१-६

पै ३.५.१

श्री तान् (अपपाठः)

क ३.३०.६

श्री विष्णुस्य सत्यं कृणुहि चित्त-

पै ३.५.३.१.५

श्री ३.९.६, १-५

पै ३.६.४ द्वितीया पङ्क्तिः । श्री क-

[श्रीकस्य विशाफस्य]

श्री कोशेषु अश्रेयमाणो अपि

श्री कोशेषु अवस्थं, अवस्थं

श्री कोशेषु भक्त्यामि अपि

श्री उदाशवो

श्री १.९.५६.१-६

श्री कोशेषु मर्त्यान् अपि

श्री कोशेषु बन्धुस्य, विशाचयाः अपि

क ८.४७.१५

श्री कोशेषु असचन्त, अपचन्त, }
असचन्त अपि । श्री पुण्यमायुः }

द्विषेमिर् वा

श्री १०.४.३ अहीनामरसं विषं
[वाक्यम्]

असौ या सेना मरुतः परेषाम् अस्मान् अभ्य ऐन् ओजसा स्पर्धमाना ।
तां गृहत् तमसापमतेन यथैषाम् अन्यो अन्यं न जानात् ? ॥६॥

[का^१५] [अनु^११]

३.६

अग्निर् नो विद्वान् प्रत्य पतु शत्रुन् प्रतिदहन् अभिशस्तिम् अरातिम् ।
स सेनां मोहयतु परेषां निहंस्तीथि च कृणवज् जातवेदाः ॥१॥
यूयम् उग्रा मरुत ईदशे स्थामि प्रेत मृणत सहध्वम् ।
अभीमृणन् वसवो नाथितेभ्यो अग्निर् येषां विद्वान् प्रत्येतु शत्रुन् ॥२॥
अभिचसेनां मघवन् अस्मात् छत्रयतीम् अभि ।
तां त्वम् इन्द्र वृत्रहन् अग्निर् च दहतं प्रति ॥३॥
प्रसूत इन्द्र प्रवता हरिभ्यां प्र ते वज्रः प्रमृणन् याहि शत्रुन् ।
जहि प्रतीचो [अ]नूचः पराचो विश्वं विष्टं कृणुहि सत्यम् एषाम् ॥४॥
सेनामोहनं कृणव इन्द्रामित्रेभ्यस् त्वम् ।
अग्नेर् वातस्य ध्राज्या तान् विष्टो वि नाशय ॥५॥
इन्द्रस् सेनां मोहयन् मरुतो प्रन्त्व ओजसा ।
चक्षुष्य अग्निर् आ दत्तां पुनर् पतु पराजिता ॥६॥ [का^११]

३.७

एकशतं विष्कन्धानि चिह्निता पृथिवीम् अनु ।
तेषां च सर्वेषाम् इदम् अस्ति विष्कन्धदूषणम् ॥१॥
कर्मस्य विषमस्य दौष्ट पिता पृथिवी माता ।
यथा[भि]चक्र देवास्य तथाप कृणुता पुनः ॥२॥
अश्रेयमाणो [अ]धरयन् तथा तन् मनुना कृतम् ।
क्षिणोमि वभि विष्कन्धं मुष्कावहो गवाम् इव ॥३॥
सुत्रे पिशङ्गे शुगलं यद् आवगन्तु वेधसः ।
स्रवस्यं शुभ्रं काववं वभि कृणवन्तु बन्धुरः ॥४॥
येना स्रवस्यवश् चरथ देवा इवासुरमायया ।
शुनां कपिर् इव दूषणो बन्धुरा काववस्य च ॥५॥
दुष्टयै हि त्वा भक्त्यामि दूषयिष्यामि काववम् ।
उत्तराशवो रथा इव [श]पथेमिस् सरिष्यथ ॥६॥ [का^११२]

३.८

यमस्य लोकाद् अघ्य आ बभूविथ प्रमदा मर्तान् प्र सुनक्षि धीरः ।
एकाकिना सरथं यासि विद्वान् स्वप्नं मिमानो असुरस्य योनौ ॥१॥
बन्धुस् त्वाग्रे विश्ववया अव पश्यत् पुरा राज्या जनितोर् एके [अ]हि ।
ततस् स्वप्नम् अभ्य आ बभूविथ मिषज्यं रूपम् अपगृहमानः ॥२॥
बृहद्वासासुरेभ्यो ऽपि देवान् उपावर्तं महिमानम् कृच्छन् ।
तस्मै स्वप्ना[य] दधुर् आधिपत्यं त्रयस्त्रिंशसस् स्वर् आनशानाः ॥३॥
नैतां विदुः पितरो नोत देवा येषां जल्पिथ चरन्त्य अन्तर् एदम् ।
जिते स्वप्नम् अदधुर् आपत्ये नर आदित्यासो वरुणेनानुशिष्टाः ॥४॥
व्य अस्य क्रूरम् अभजन्त दुष्कृतो [अ]स्वप्नेन सुकृतः पुण्यम् आपुः ।
स्वर् आ सजसि परमेण बन्धुना तप्यमानस्य मनसो ऽपि जज्ञिषे ॥५॥
विष्ण ते सर्वाः परिजाः परस्ताद् विष्ण स्वप्न यो [अ]धिपा इहा ते ।
यशस्विनो नो यशसेह पात्र आराद् विषेमिर् अप याहि दूरम् ॥६॥ [का^११३]

३.९

अम्बत्सपुषात्सु तपद्भ्यस्तु जत सत्ययज्ञियेयं सुजामिह ण्डताम् ? ।
अस्मै विषाय हन्तये वा उग्रम् अरसं विषम् आह्वयम् अरसं विषं
निर्विषम् ॥१॥

असु... अभिष *

* गृहत् तपसा^१ अभैषाम् * * व्य जानाम्

* * मोहितु * निहंस्तीथि ...

यूयम् ... प्रेत मृणत *

अभीमृडां ... शत्रुन्

* मघवान्यस्मान् शत्रुवताम् *

* त्वाम् * वृत्रहन् ...

* इन्द्रः ... प्रमृणन् * शत्रुन्

* कृणव ...

* अग्न्याम् * विष्टो चो ...

इन्द्रस्येनान्तीहिन् * शिस्व *

चक्षुष्य ... जितः

... चिह्निता * *

* * धीः ...

* देवत्वापि ...

अश्रेयमाणो ...

क्षिणोमि वभिच * * बहो ...

* पिनुङ्गे शुगलं ...

* स्रवस्यं शुभ्रं काववं ...

* स्रवस्यो चरत देवासासुरमाय

... दूषणं * काववस् *

दुष्टी त्वा कांश्छामि जेषयिष्यामवन्

उत्तरामनो रथावच * * श्वत

... बभूविथ * मर्ता * पुनश्च *

एकाकिना ... स्वप्न * असुरस्य *

* बन्धुस् * विश्ववयावपश्यन् ...

* स्वप्नम् * * चभूविथ मिषज्य * अग्नि^१* बृहद्वासा^१ मि * उपावर्तु * कृच्छन्

... श्रास * आनिशान

... जल्पन्त * * *

* * अरिद्विहाप्रते नरा * * सिद्धा

* * अभिजतं दुष्कृते ...

* अ * * यद्विना ...

विधि त... शो *

* * यशसोहि ...

इन्द्रम् अहम् इयं हुवे सोमपम् उभयाविनम् ।
अस्मै [विषाय हन्तवे वाऽ उग्रम् अरस् विषम् आह्वेयम् अरस् विषं
निर्विषम्] ॥२॥
वरुणम् अहम् इयं हुवे उग्रो राजन्यस् सासहिः ।
[अस्मै विषाय हन्तवे वाऽ उग्रम् अरस् विषम् आह्वेयम् अरस् विषं
निर्विषम्] ॥३॥
अदितिम् अहम् इयं हुवे शरपुत्रां कनीनिकाम् ।
अस्मै [विषाय हन्तवे वाऽ उग्रम् अरस् विषम् आह्वेयम् अरस् विषं निर्विषम्] ॥४॥
बृहस्पतिम् अहम् इयं हुवे यो देवानां पुरोहितः ।
अस्मै [विषाय हन्तवे वाऽ उग्रम् अरस् विषम् आह्वेयम् अरस् विषं
निर्विषम्] ॥५॥

आ णाश्वा णाश्च ण्डा मर्कान् ? ।
अस्मै विषाय हन्तवे वाऽ उग्रम् अरस् विषम् आह्वेयम् अरस् विषं
निर्विषम् ॥६॥
नवानां नवतीनां विषस्य रोपुषीणाम् ।
सर्वांसाम् अग्रसं नाम वीतापतारसं विषम् ॥७॥ ॥का०॥

३.१०

मृत्युर् एको यम एकस् सर्वेषु शस्त्र उद्भव ।
ते नः कृण्वन्तु भेषजं देवसेनाभ्यस् परि ॥१॥
पुनर् नो यमः पितृभिर् ददातु पुनर् मित्रावरुणा वातो [अ]ग्निः ।
अघमारो अघशंसः पुनर् दातु पुनर् नो देवी निर्ऋतिर् ददातु ॥२॥
या देवी प्रहितेदुः पतासः तपसे वा महसे वाचसुष्टा ।
सोमस् त्वाम् असद् यावयतु विद्वान् पितरो वा देवद्वता नृचक्षसः ॥३॥
सहस्राक्षो अमर्त्यः पुनरूपः इहावतु ।
प्रत्येद् उग्रम् आहारं सहस्रसु सहस्रपुरुषः ॥४॥
यस् ते मन्युस् सहस्राक्ष विषेण परिषिच्यते ।
तेन त्वम् असम्यं मृड शिवो नय शंभुर् आ चर ॥५॥
मा ते मन्युस् सहस्राक्ष भामेत् तन् मामकं जगत् ।
यो नो द्रष्टि तं गच्छ यं [वयं] द्विष्मस् तं जहि ॥६॥ ॥का०॥ ॥अनु०॥

३.११

रक्ष । ये स्थास्यां प्राच्यां दिशि हेतयो नाम देवास् तेषां वो अग्निर् इषवः ।
ते नो मृडत ते नो [ऽधि] ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥१॥
रक्ष । ये स्थास्यां दक्षिणायां दिश्य अविष्यवो नाम देवास् तेषां व आप इषवः ।
ते नो मृडत ते नो [ऽधि] ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥२॥
रक्ष । ये स्थास्यां प्रतीच्यां दिशि विराजो नाम देवास् तेषां वः काम इषवः ।
ते नो मृडत ते नो [ऽधि] ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥३॥
रक्ष । ये स्थास्याम् उदीच्यां दिशि प्रविध्यन्तो नाम देवास् तेषां [वो] वात इषवः ।
ते नो मृडत ते नो [ऽधि] ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥४॥
रक्ष । ये स्थास्यां ध्रुवायां दिशि विलिम्पा नाम देवास् तेषां वो [ऽक्षम्] इषवः ।
ते नो मृडत ते नो [ऽधि] ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥५॥
रक्ष । ये स्थास्याम् ऊर्ध्वायां दिश्य अवस्वन्तो नाम देवास् तेषां वो वर्षम् इषवः ।
ते नो मृडत ते नो [ऽधि] ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥६॥ ॥का०॥
रक्षोष्णं वाचिनम् आ जिषमि मित्रं प्रथिष्ठम् उप यामि शर्म ।
शिशानो अग्निः क्रतुभिस् समिद्धस् स नो दिवा स रिषः पातु नक्तम् ॥
प्रत्य् अग्निं हस्तेति जेषत् सर्वम् ॥ इति रक्षामन्त्रम् ॥

३.१२

यो अप्स्व अन्तर् अग्निर् यो वृत्रे अन्तर् यः पुरुषे यो [ऽश्मिनि] ।
य आविवेशोषधीर् यो वनस्पतीस् तेभ्यो [अ]ग्निभ्यो हुतम् अस्व पतत् ॥१॥

... सोमपा *

... राजन्यो मामहि

... पुत्रं *

नवानं...

... वीतापयतारसं *

अघमानो अघशंसः ... दधातु
* दीवीः * पतासु ... सष्टम्
* * * * विषान् ...
* मर्त्याः ...
... पीरुषाः

... शम्भुः *
* * * * मन्त्रुः * भामेत् *
ये ... अग्निं यन्निद्रमस्तजहि

अथ रक्षामन्त्रं ॥ जै ...
* * * * मृडत तो * * * ब्रूत ...
... अविष्यवो * * * * वो प *
* * * * मृडत * * * * ब्रूत तेभ्यः ...

* * * * मृडत * * * * ब्रूत ...

* * * * मृडत * * * * ब्रूत ...

* * * * मृडत * * * * ब्रूत ...

* * * * अविष्यन्तो ...

* * * * मृडत * * * * ब्रूत ...

* * * * वाचिनमा विगन्मि * प्रतिष्ठम् ...

* * * * शेषाणो * कृतुभिस्समिद्धा * * * दिवस्स रिषा *

* * * * हर् इति ... [नक्तः]

... स्मति

यो विषेण ओषं ...

का १.१५१.१३-१

ते ३.१.८.२

वे १.१५.४

जो ६.२६.३

जो ३.२६.१-६

आदित्यं रक्ष-पदं नाक्षं भाति

रक्षोष्णमिति प्रतिपद्य प्रत्यये हर-
सिष्यवसानसृष्येदे दशममण्डले ८७
-तमं सूत्रम् । नावमन्त्रः पाठः

जो ३.२१.१-९

	<p>यस् सोमे अन्तर् यो गोष्व् अन्तर् य आविष्टो वयसि यो मृगेषु । य आविवेश द्विपदो यश् चतुष्पदस् तेभ्यो [अग्निभ्यो हुतम् अस्व् एतत्] ॥२॥</p> <p>य इन्द्रेण सरथं संवभूव वैश्वानर उत विश्वदाव्यः । यं जोहवीमि पृतनासु सासहिं तेभ्यो [अग्निभ्यो हुतम् अस्व् एतत्] ॥३॥ यो देवो विश्वाद् यम् उ कामम् आहुर् यं दातारं प्रतिगृह्णन्तम् आहुः । यो धीरश् शक्रः परिभूर् अदाभ्यस् तेभ्यो [अग्निभ्यो हुतम् अस्व् एतत्] ॥४॥</p> <p>यं त्वा होतारं मनसाभि संविदुस् त्रयोदश भौवनाः पञ्च मानवाः । वचोघसे यशसे सनुतावते तेभ्यो [अग्निभ्यो हुतम् अस्व् एतत्] ॥५॥ उक्षात्राय वशात्राय सोमपृष्टाय वेधसे । वैश्वानरज्येष्ठेभ्यस् तेभ्यो [अग्निभ्यो हुतम् अस्व् एतत्] ॥६॥ दिवं पृथिवीम् अन्व अन्तरिक्षं ये विष्टुतम् अनुसंचरन्ति । यो दिक्ष्व् अन्तर् यो वाते अन्तस् तेभ्यो अग्निभ्यो हुतम् अस्व् एतत् ॥७॥ बृहस्पतिं वरुणं मित्रम् अग्निं हिरण्यपाणिं सवितारम् इन्द्रम् । विश्वान् देवान् अक्षिरसो हवामह इमं क्रव्यादं शमयन्व् अग्निम् ॥८॥ शान्तो अग्निः क्रव्याद् अथो पुरुषरेषणः । अथो यो विश्वदाव्यस् तं क्रव्यादम् अशीशमम् ॥९॥ ॥का०२॥</p>	<p>वेम्... वो विष्टो * * *</p> <p>येन्द्र... 'द्वयः ३ * * सासधं... * * * * अ... दातारं प्रतिगृह्णन्तम् * * धीरं शक्रः * इदाभ्यम् *</p> <p>... सुवना * 'वः उक्षात्राय वशात्राय * वेदसे</p> <p>व दक्ष... * * मित्रं अन्वो 'पाथ्यं... ... अक्षिरसं * इन्द्रं... ... 'रविणः ... क्रव्यादमपीशमम्</p> <p>* अगं पूर्व'(उपरि पणं)... 'मं * ... ओषधीरा मयि * जिवन्व प्रयच्छं ... महि * * अहो... 'तरा * निदिधिर् * वाजि...</p> <p>* * * * आगन्... सखः * मारुतु...</p> <p>* मयित्व * * आत्ता... पुनन्वो धृष्यासो... इहैव वद... मणीषिणाः * त्वा... 'ना ... जतार्य * त्वा...</p>
श्री ३.५.१	आयम् अगन् पर्णमणिर् बली बलेन प्रमृणन् सपत्नान् । ओजो देवानां पय ओषधीनां मयि राष्ट्रं जिवन्व प्रयच्छन्? ॥१॥ मयि राष्ट्रं पर्णमणे मयि धारय राष्ट्रम्? । अहं राष्ट्रस्यामीवर्गो यजा? भूयासम् उत्तरः ॥२॥ यं निदधुर् वनस्पतौ वाजं देवाः प्रियं निधिम् । तं म इन्द्रस् सहायुषा मणिं ददातु भर्तवे ॥३॥ सोमस्य पर्णस् सह उग्रम् आगन् इन्द्रेण दत्तो वरुणेन शिष्टः । तम् अहं बिभर्मि बहु रोचमानो दीर्घायुत्वाय शतशारदाय ॥४॥ आ मारुक्षत् पर्णमणिर् मग्ना अरिष्टतातये । यथाहम् उत्तरो ऽसानि ऽमनुष्या अधिसेशतः? ॥५॥ पुनर् मैत्र् इन्द्रियं पुनर् आत्मा द्विविधं ब्राह्मणं च । पुनर् अग्नयो धिष्यासो यथास्थाम् [क]स्पयन्ताम् इहैव ॥६॥ ये तक्षाणो रथकाराः कर्मांरा ये मनीषिणः । सर्वास तान् पर्णं रन्धयोपस्तिं कृणु मेदिनम् ॥७॥ उपस्तिर् अस्तु वैश्य उत शूद्र उतार्यः । सर्वास तान् पर्णं रन्धयोपस्तिं कृणु मेदिनम् ॥८॥ ॥का०३॥	
श्री ३.५.२	येन वेह[... ..] दध्मसि ॥१॥ आ ते गर्भो योनिम् एतु [... ..] ॥२॥ पुमांसं पुत्रं जनय तं पुमान् अतु जायताम् । भवासि पुत्राणां माता जातानां जनयाश् च [यान्] ॥३॥ यानि भद्राणि बीजान् ऋषभा जनयन्ति [च] । तैस् त्वं पुत्रं विन्दस्व सा प्रसूद् घेनुका भव ॥४॥ कृणोमि ते प्राजापत्यम् आ गर्भो योनिम् एतु ते । विन्दस्व [त्वं] पुत्रं नारि [यस्] तुभ्यं शम् असन् छम् उ तस्मै त्वं भव ॥५॥	
श्री ३.५.३	येन वेह[... ..] दध्मसि ॥१॥ आ ते गर्भो योनिम् एतु [... ..] ॥२॥ पुमांसं पुत्रं जनय तं पुमान् अतु जायताम् । भवासि पुत्राणां माता जातानां जनयाश् च [यान्] ॥३॥ यानि भद्राणि बीजान् ऋषभा जनयन्ति [च] । तैस् त्वं पुत्रं विन्दस्व सा प्रसूद् घेनुका भव ॥४॥ कृणोमि ते प्राजापत्यम् आ गर्भो योनिम् एतु ते । विन्दस्व [त्वं] पुत्रं नारि [यस्] तुभ्यं शम् असन् छम् उ तस्मै त्वं भव ॥५॥	
श्री ३.५.४	येन वेह[... ..] दध्मसि ॥१॥ आ ते गर्भो योनिम् एतु [... ..] ॥२॥ पुमांसं पुत्रं जनय तं पुमान् अतु जायताम् । भवासि पुत्राणां माता जातानां जनयाश् च [यान्] ॥३॥ यानि भद्राणि बीजान् ऋषभा जनयन्ति [च] । तैस् त्वं पुत्रं विन्दस्व सा प्रसूद् घेनुका भव ॥४॥ कृणोमि ते प्राजापत्यम् आ गर्भो योनिम् एतु ते । विन्दस्व [त्वं] पुत्रं नारि [यस्] तुभ्यं शम् असन् छम् उ तस्मै त्वं भव ॥५॥	
श्री ३.५.५	येन वेह[... ..] दध्मसि ॥१॥ आ ते गर्भो योनिम् एतु [... ..] ॥२॥ पुमांसं पुत्रं जनय तं पुमान् अतु जायताम् । भवासि पुत्राणां माता जातानां जनयाश् च [यान्] ॥३॥ यानि भद्राणि बीजान् ऋषभा जनयन्ति [च] । तैस् त्वं पुत्रं विन्दस्व सा प्रसूद् घेनुका भव ॥४॥ कृणोमि ते प्राजापत्यम् आ गर्भो योनिम् एतु ते । विन्दस्व [त्वं] पुत्रं नारि [यस्] तुभ्यं शम् असन् छम् उ तस्मै त्वं भव ॥५॥	

श्री ६
श्री देवीः मायनस्तु देवीः

यासां पिता पर्जन्यो भूमिर्माता बभूव ।
तास् त्वा पुत्रविधाय देवीः प्रावन्त्व ओषधीः ॥६॥
यस् ते योनिम् उदिक्क्याद् वृषभो रेतसा सह ।
स त आ सिञ्चतु प्रजां दीर्घायोश्च शतशारदम् ॥७॥ ॥का०४॥

३.१५

यां त्वा वातो वरयारिद्रनाभा? महर्षभः ।
तस्यास् ते विश्वधायसो विषदूषणम् उद् भरे ॥१॥
यां त्वा वराहो अस्नत् एकस्मिन् अधि पुष्करे ।
[तस्यास् ते विश्वधायसो विषदूषणम् उद् भरे] ॥२॥
यां त्वादिति अवपद् बीजवापम् अधि पुष्करे ।
[तस्यास् ते विश्वधायसो विषदूषणम् उद् भरे] ॥३॥
यस्याः कुलायं सलिले अन्तर् महत् अणवे ।
तस्यास् ते विश्वधायसो विषदूषणम् उद् भरे ॥४॥
उद् ते भरम् उत्तमाया अधमायास् तद् भरे ।
अनु मध्या मध्यमे तव विषदूषणम् अग्रभम् ॥५॥
[मध्यं भूम्यास्] सम् अग्रभम् उभाव् अन्तो सम् अग्रभम् ।
दिवश्च च पृथिव्याश्च च विषदूषणम् उद् भरे ॥६॥ ॥का०५॥ ॥अनु०३॥

३.१६

पैत्रो ऽसि पृतनायुस् स्वाहा ॥१॥
सोम हिंसीत् सोम हिंसितो ऽसि स्वाहा ॥२॥
ब्रह्मणम्? हिंसीत् ब्रह्म हिंसितो ऽसि स्वाहा ॥३॥
[नाभूद् अहिर् भूणमान्महिर् अग्निम् अरसावधी ।
[विषस्य ब्रह्मणाम् आसीत्? ततो जीवन् न मोक्ष्यसे ॥४॥
उद्यो ऽहि[स्] समुद्यो ऽहि[स्] निवीतो ऽरसः कृतः ।
[विषस्य ब्रह्मणाम् आसीत्? ततो जीवन् न मोक्ष्यसे ॥५॥
पुनर् ददाति मे विषं पूर्वपथम् उदाहृतम्] ।
मां ददध्वान् मन्यसे मया दद्यो न मोक्ष्यसे ॥६॥ ॥का०१॥

३.१७

पकशतं भेषजानि तेषां मातास्य ओषधे ।
समुद्रम् इव गच्छसि पृथिव्याम् अधि निष्ठिता ॥१॥
यस्यां वेदादिभेषजं दशशीर्षो दशजिह्वः ।
ते प्रथमा दधे सं श्रावन्त्? ओषधे यमराक्षीरयद्? भिषक् ॥२॥
पुनश्चक्षुः पुनः प्राणः पुनर् आयुर् न आ गमत् ।
निष् द्वाकरं निष्कृत्या निष् द्वा निष्कृत्याकरम् ॥३॥
मुञ्चामि त्वा शपथ्याद् अथो वारुणाद् उत ।
अथो यमस्य पट्टीशाद् विश्वस्माद् देवदुष्कृतात् ॥४॥
सं ते शीर्ष्णः कपालानि हृदयस्य च यो विधुः ।
उद्यन् सूर्य आदित्यो अङ्गभेदम् अनीनशत् ॥५॥
हिमवतः प्र स्रवत सिन्धौ समह संगमः ।
ता आपस् सर्वास संगत्य चक्षुः प्राणं दधतु नः ॥६॥ ॥का०२॥

३.१८

हस्तिवर्चसं प्रथतां बृहद् यशो अदित्या यत् तन्वस् संवभूव ।
तत् सर्वं सम् अदुर् मह्यम् एतद् विश्वे देवासो अदितिस् सजोषाः ॥१॥
मित्रश्च च वरुणश्च चन्द्रो रुद्रश्च च चेततु ।
देवासो विश्वधायसस् ते माञ्जनु वर्चसा ॥२॥
यत् ते वर्चो जातवेदो बृहद् भवत्प आहुतम् ।
तेन माम् अद्य वर्चसाग्ने वर्चस्विनं ह्यधि ॥३॥

श्री ३.२२.१

श्री २। श्री चेततुः तावन्तु चेततु

श्री ४.१.१

श्री ३

... दाम्

वास * * धनद्...

* * सरद्...

...मोक्षसे
...निवीतो * *
...मोक्षसे
...मोक्षसे

...तः

* * * प्राणं * आयुर्नागमत्
... निष्कृत्याकरं

...ऊत
* * पञ्चि(उपरि द्वि)शदिशाद् * *
शं...विदुः
उद्यं सूर्यादित्यो अङ्गभेदमनीशत्
* * स्रवतस्सिन्धु समाह *
तापस्सर्वस् * * * चधतु *

* पृथतां * दिपु * य ...

* * सविदुर् मह्यम् ...

...तेजतु(अधः सः)

...मादितु *

* * अभ्य ...

शौ ३.१.१.१ शौ मनुष्येष्वन्तः }
इत्य् अणु-पदक्षेपोऽपार्थः }

शौ १.१.१.३७
शौ ३.२.२.४-६

शौ ५

येन हस्ती वर्चसा संबभूव येन राजा मनुष्येष्व् अन्तः ।

येन देवा ज्योतिषा द्याम् उदायन् तेन माग्ने वर्चसा सं सृजेह ॥४॥

यावद् वर्चस् सूर्यस्यासुरस्य च हस्तिनः ।

तावन् मे अश्विना वर्चः कृणुतं पुष्करस्रजा ॥५॥

यावच्च चतस्रः प्रदिशथ चक्षुर यावत् समश्नुते ।

तावत् समैव इन्द्रियं मयि तद् धस्तिवर्चसम् ॥६॥ ॥का०३॥

३.१९

संशितं म इदं ब्रह्म संशितं वीर्यं मम ।

संशितं क्षवं मे जिष्णु येषाम् अस्मि पुरोहितः ॥१॥

सम् अहम् एषां राष्ट्रं इयामि सम् ओजो वीर्यं बलम् ।

वृश्चामि शत्रूणां बाहून् सम् एषाम् अश्वान् अहम् ॥२॥

तीक्ष्णीयांसः परशोर अग्नेस् तीक्ष्णतरा उत ।

इन्द्रस्य वज्रात् तीक्ष्णीयांसो येषाम् अस्मि पुरोहितः ॥३॥

अधस् पद्यन्ताम् अधरे भवन्तु ये न इन्द्रं मघवानं पृतन्यान् ।

क्षिणामि ब्रह्मणामित्रान् उन् नयामि स्वान् अहम् ॥४॥

एषाम् अहम् आयुधा सं इयाम् एषां राष्ट्रं सुवीरं वर्धयस्व ।

एषां क्षत्रम् अजरम् अस्तु जिष्णुम्रम् एषां चित्तं बहुधा विश्वरूपम् ॥५॥

अभि प्रेत जयत प्रसृतास् सं इयामि निर्ः आयुधानि ।

तीक्ष्णपवोऽचलधन्वो हतोप्रायुधा [अ]बलान् उग्रबाहवः ॥६॥ ॥का०४॥

३.२०

इहैव भुवां नि मिनोमि शालां क्षेमे तिष्ठसि घृतम् उक्षमाणा ।

तां त्वा शाले सर्ववीरास् सुवीरा [अरिष्टवीरा] अभि सं चरेम ॥१॥

इहैव भुवा प्र[ति] तिष्ठ शाले अश्ववाती गोमती सृतावती ।

ऊर्जस्वती घृतवती पयस्वत्य् उच्च क्ष्यस्व महते सौमगाय ॥२॥

धरुण्य् असि शाले बृहच्छन्दास् सृताधान्याः ।

आ त्वा वत्सो गमेद् आ कुमार आ घेनवस् सायम् आस्यन्दमानाः ॥३॥

इमां शालां सविता वायुर् अग्निस त्वष्टा होता नि मिनोतु प्रजानन् ।

उक्षन्तुद्वा मरुतो घृतेन सोमो नो राजा नि कृषिं तनोतु ॥४॥

मानस्य पत्नि शरणा स्योना [देवी] देवेभिर् निमितास् अग्रे ।

तृणं वसाना सुमना असस् त्वं रयिं नो धेहि ? सुभगे सुवीरम् ॥५॥

आ त्वा कुमारस् तरुण आ वत्सो जगता सह ।

आ त्वा परिश्रितः ? कुम्भ आ दध् कलशश् च यः ॥६॥ ॥का०५॥ ॥अनु०४॥

३.२१

इमम् इन्द्र वर्धय क्षत्रियं म इमं विशाम् एकवृषं कृणु त्वम् ।

निर्ः अमित्रान् अक्षुण्ण् अस्य सर्वासं तान् रन्धयास्मा [अ]हमुत्तरेषु ॥१॥

अयम् अस्तु धनपतिर् धनानाम् अयं विशां विष्टपतिर् अस्तु राजा ।

अस्मिन् इन्द्र महि वर्चांसि धेष् अवर्चसं कृणुहि शत्रुम् अस्य ॥२॥

एमं भज ग्रामे अश्वेषु गोषु निष् टं भज यो [अ]मित्रो [अ]स्य ।

वर्ष्मन् क्षत्राणाम् अयम् अस्तु राजेन्द्र शत्रु रन्धय सर्वम् अस्मै ॥३॥

अस्मै द्यावापृथिवी भूरि वामं संदुहायां धर्मदुषेव धेनुः ।

अयं राजा प्रिय इन्द्रस्य भूयात् प्रियो गवाम् ओषधीनाम् उतापाम् ॥४॥

युनज्मि तम् उत्तरावन्तम् इन्द्र येन [जयन्ति न परा] जयन्ते ।

यस् त्वा कर्तुं एकवृषं जनानाम् उत राजन् उत्तमं मानवानाम् ॥५॥

उत्तरस् त्वम् अधरे सन्त् अन्ये ये के च राजन् प्रतिशत्रवस् ते ।

* इत्ये ... मनुष्ये *

* * * भ्यामुदायं ...

... सजः

* मघीदं ...

* * * राष्ट्रं पश्यामि ...

* शत्रूणां बाहून् * अश्वान् ...

* कर्षोर * तराद् *

* वजस् * एषामस्मिन् *

... भवन्त्येन * मघवानां * न्वा

क्षिणामि ब्रह्मणामित्रान् न्यायाम् आन् *

येषाम् आयुधा ...

{ येषां ... जिष्णु उग्रमेवां राष्ट्रं सुवीरं वर्धयस्व ये

{ वा क्षमजरमस्तु जिष्णु उग्रम् * * * रूपः

* प्रवत * प्रसृता ...

* तीक्ष्ण पवो * हतो उग्रः * * हवावः

* भुवा न्य ...

सं ...

... गृहच्छन्दा *

* * * मयि मेदा कुमारा घेनवस्यावमावन्ध-

... स्तोतु प्रजानां [भासा]

उक्षन्तु ... कृष *

सानस्य * शरणा ... देवीभिर् * अग्रे

ऊर्जन् * * * वजस् * * * पि ...

* * * तरण ...

* * * परिश्रुत * ... वा

... एकवृष *

नि मित्त्रानस्तु तस्व * ता रथवस्मा *

... निवृक्षपतिस्तु *

* इन्द्र मयि ...

इदं * * * धेनु गोष ...

वर्ष्मन् ... शत्रु * * *

* * * भूयात् संदुहिता धर्मदुषेव धेनु

वयं * प्रिये * भूयाः ...

* * * इन्द्र ...

... राजन् * *

... प्रदिशयस्व

शौ पूतिधान्या

[सायणः परिरुतः

शौ कोशेषु परिरुतः, *श्रुतः एव।

शौ ४.२.२.१,२,४,५,६ तैत्रा

[२.४.७.७-९

शौ कोशेषु वर्ष्म, शत्रून् अपि

शौ तैत्रा युनज्मि त। *तैत्रा येन
[जयासि न परा जयासे]

श्री ७.७३.१०*

एकवृष इन्द्रसखा जिगीवास् छत्र्यताम् अभि तिष्ठा महान्सि ॥६॥ ॥का०१॥

३.२२

श्री ६.१००.३* ॥ ६.१२१.१*

विषाणास्य आङ्गिरसी देवजा प्रतिचक्षिणी ।
 दिवस पृथिव्यास् संभूता सहस्राक्षी [वि प्य] धि नः ॥१॥
 सहस्राक्षी यद् गृभ्माति [तेन?] पद्यास्य ओषधे ।
 सदान्वाग्नी रक्षोग्नी भवेह प्रतिचक्षिणी ॥२॥
 ये हरन्त्य आसुतेयं? पयस्स्फाति चोषधे ।
 सदान्वाग्नी रक्षोग्नी भवेह प्रतिचक्षिणी ॥३॥
 ऽयातुधानान् रन्धयन्ती रुष्यन्तं? च विहृतम् ।
 तांस् त्वं सहस्रचक्षो गृभ्माय कृतवीर्याय? ॥४॥
 यथा श्वा चतुरक्षो रात्रि नकात् पश्यति ।
 एवा सहस्रचक्षो त्वं प्रति पद्यास्य आयतः ॥५॥
 गोभिर् अश्वैर् वसुभिर् अपकीतास्य ओषधे ।
 श्यावाश्वस्य चक्षुषा प्रति पद्य किमीदिनः ॥६॥ ॥का०२॥

३.२३

श्री १९.३५.३*

श्री ४.२०.५*

श्री ५*

सं शुन्धध्वं सं पिबध्वम् अन्नं वो मधुमत् सहः ।
 व्रतं वस् सर्वं सप्रथक् समानं वेतो [अ]स्तु वः ॥१॥
 सं जानीध्वम् इन्द्राय चित्ता वो ऽस्व अयं वो ऽग्निर् नि हरः शमयाति ।
 यद् वैरहत्यम् उ भीमम् आसीद् विश्वे देवा उन् प्रावयन्तु ॥२॥
 शं वदस् अस्तु बृहस्पतिश् शं द्यावापृथिवी उभे ।
 शम् अन्तरिक्षम् उत वो मरुत्वान् शं वशिन् अस्व अदितिर् देवपुत्रा ॥३॥
 कल्पेतां द्यावापृथिवी कल्पन्ताम् आप ओषधीः ।
 कल्पन्ताम् अन्नयस् सर्वं अस्मै श्रेष्ठयाय सर्वदा ॥४॥
 सं वस् सृजामि हृदयं संसृष्टं मनो अस्तु वः ।
 संसृष्टा वस् तन्वस् सन्तु संसृष्टः प्राणो अस्तु वः ॥५॥
 सं वः पशूनां हृदयं सृजामि सं पुत्राणाम् उत या दुहितरो वः ।
 सं जायानां मनसा मनांसि सं पतीनाम् उत चक्षुषा सृजामि ॥६॥ ॥का०३॥

३.२४

[६.२
का ७.१४ तै ४.४.११.१ मै १.

का ७.१२

श्री ३.२७.१-६

प्राची दिग् अग्निर् अधिपतिर् असितो रक्षितादित्या इषवः ।
 तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितृभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
 यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जम्मे दध्मस् तम् उ प्राणो जहातु ॥१॥
 दक्षिणा दिग् इन्द्रो ऽधिपतिस् तिरश्चिराजी रक्षिता वसव इषवः ।
 तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितृभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
 यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जम्मे दध्मस् तम् उ प्राणो जहातु ॥२॥
 प्रतीची दिग् वरुणो ऽधिपतिः पृथाक् रक्षिता मित्र इषवः ।
 तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितृभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
 यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जम्मे दध्मस् तम् उ प्राणो जहातु ॥३॥
 उदीची दिक् सोमो ऽधिपतिस् स्वजो रक्षिता वात इषवः ।
 तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितृभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
 यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जम्मे दध्मस् तम् उ प्राणो जहातु ॥४॥
 भूवा दिग् विष्णुर् अधिपतिः कल्पावग्रीवो रक्षिता वीरुध इषवः ।
 तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितृभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
 यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जम्मे दध्मस् तम् उ प्राणो जहातु ॥५॥
 ऊर्ध्वा दिग् बृहस्पतिर् अधिपतिश् श्वित्रो रक्षिताशनिर् इषवः ।

एकवृषा * जिगीवां शत्रू ...

* रसि ...
 * संभूतस् ...
 सहस्राक्षि पाद् ...
 सदान्वाग्नी ...
 ... पयस्फाति च ओषधे
 सदान्वाग्नी ...
 यातुनो रंधयन्ते रुष्यन्तं ...
 * त्वा सहस्रचक्षो * कृतवीर्ये

... आवत
 ... षधी
 श्यावाश्वस्य ...

* शुद्धध्वं * पिबध्वम् ... सह
 * * * सप्रथक् ...
 * * * चेत्ता ...
 * वेर् ...
 सं आस्तु बृहस्पतिस् * * *
 ... मरुत्वां सं वदस् * * *
 ... धी
 ... श्रेष्ठयाय *

* वो जायानां ... चक्षुषस् *

अथ रक्षामन्त्रम् ॥ ओं ... रक्षतां *
 ... रक्षतृभ्यो नमो कृषिभ्य * * *

... तिरश्चिराजे रक्षता * *

* दिग् * * * प्रजाक् रक्षता * *

... रक्षता * *

... कुल्पावग्रीवो रक्षता वीरुधो *

... शत्रो * *

श्री ४.११.१

श्री ४

श्री २

श्री ५

श्री ३

श्री ६
श्री तपसा यशस्यवः

श्री ११

श्री १२

श्री ९

श्री ८

श्री १०

श्री ७.६०.१ वा ३.४१.१५

श्री २

५ वा ४२५

श्री ६

श्री अतृप्या अक्षुध्या स्त

श्री ३ वा ४२

श्री ५ वा ४३

श्री ४१२

हि गृ १.२९.१ इत्यादि

तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितृभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जप्ते दध्मस् तम् उ
प्राणो जहानु ॥६॥ ॥का०५॥

३.२५

अनङ्गान् दाधार पृथिवीं धाम् उतामूस् अनङ्गान् दाधारोर्व् अन्तरिक्षम् ।
अनङ्गान् दाधार प्रदिशाप् पद् उर्वोर् अनङ्गान् इदं विश्वं भुवनम् आ विवेश ॥१॥
अनङ्गान् दुहे सुकृतस्य लोकं पेनं प्याययत् पवमानः पुरस्तात् ।
पजंभ्यो धारा मरुत ऊभो अस्य यक्षः पयो दक्षिणा दोहो अस्य ॥२॥
अनङ्गान् इन्द्रस् स पशुभ्यो वि चष्टे त्रयान् यशः शक्र आमिमीते अध्वनः ।
भूतं भविष्यद् भुवनं दुहानस् सर्वा देवानां विभ्रंश् चरति व्रतानि ॥३॥
यस्य नेशो यक्षपतिर् न यज्ञो नास्य दातेशो न प्रतिग्रहीता ।
यो विश्वदग् विश्वभृद् विदवर्कमा धर्मं नो व्रत यतमश चतुष्पात् ॥४॥
इन्द्र एष मनुष्येष्व् अन्तर् धर्मस् ततश् चरति संशिवानः ।
सुप्रजास् सन् स उदारो ण सपेद् यो नाश्रीयाद् अनङ्गो विजानन् ॥५॥
येन देवास् स्वर् आरुहुद् द्वित्वा शरीरम् अमृतस्य धाम ।
तेन गोष्म सुकृतस्य लोकं धर्मस्य व्रतेन यशसा तपस्यवः ॥६॥
द्वादशैता रात्रीर् व्रत्या आहुः प्रजापतेर् व्रत्या रात्रीर् द्वादश ।
तद् वापि ब्रह्म यो वेद् तद् वा अनङ्गो बलम् ॥७॥
दुहे वा अनङ्गान् सायं दुहे प्रातर् दुहे दिवा ।
दोहा ये [अ]स्य संयन्ति तान् विश्वानुपदस्ततः ॥८॥
यो वेदानङ्गो दोहान् सप्तानुपदस्ततः ।
प्रजां च लोकं चाप्नोति तथा सप्तर्षयो विदुः ॥९॥
मध्यम् पतद् अनङ्गो यक्षे वह आहितः ।
एतावद् अस्य प्राचीनं यावान् प्रत्यङ्ग समाहितः ॥१०॥
पद्भिस् सेदिं समाक्रामन् इरां जङ्गमिर् उत्तिष्ठन् ।
श्रमेणानङ्गान् कीलालं कीनाशश् चोप गच्छतः ॥११॥
इन्द्र एष मनुष्येष्व् अनङ्गान् इत्य् उच्यते ।
शफस् सोम्यः पाद्वं सर्वा याश् चास्य कुष्ठिकाः ॥१२॥
इन्द्रो बलेनास्य परमेष्ठी व्रतेन येन गौस् तेन वैश्वदेवाः ।
यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तस्य प्राणान् अप बहेत् तस्य प्राणान्
वि बहेः ॥१३॥ ॥का०५॥ ॥अनु०५॥

३.२६

गृहान् पेमि मनसा मोदमान ऊर्जे विभ्रद् वस् सुमतिस् सुमेधाः ।
[अ]धारेण चक्षुषा मित्रियेण गृहाणां पश्यन् पय उक् तरामि ॥१॥
इमे गृहा मयोभुव ऊर्जस्वन्तः पयस्वन्तः ।
पूर्णा वामस्य तिष्ठन्तस् ते नो जानन्तु जानतः ॥२॥
सुनुतावन्तस् सुभगा इरावन्तो हसामुदाः ।
अक्षुध्या अतृप्यासो गृहा मासद् बिभीतन ॥३॥
येषाम् अध्येति प्रवसन् येषु सौमनसो बहुः ।
गृहान् उपह्वयाम यान् ते नो जानन्तु आयतः ॥४॥
उपह्वता इह गाव उपह्वता अजावयः ।
अथो अन्नस्य कीलाल उपह्वतो गृहेषु नः ॥५॥
उपह्वता भूरिवनास् सखायस् स्वाहुसमुद्ः ।
अरिष्टास् सर्वपूरुषा गृहा नस् सन्तु सर्वदा ॥६॥ ॥का०१॥

३.२७

ऽहन्तायमस्वप्रतिधात्यसा सं वाम् इन्द्र पृतनावृष्टिः ? ।
प्रजापतिर् आदधाद् ओजो ऽसौ वृहद् धविर् हविषा वर्धनेन ॥१॥

*** नम रक्षितृभ्यो * ऋषिभ्यो ...
* द्विष्टि...
प्राण *

अनङ्गां दधार पृथिवीं धामुतामूस् अनङ्गां दधारोर्व्
अनङ्गां ... भुवनाम् * *
अनङ्गां * * * लोकं पते पश्ये...
... मरुतोपो स्व * * * इहो स्व
* इन्द्रस्य ... त्रयां व शक्रो अमि *
... विभ्रंश् * *
* नेश यक्षपतिर् * * * दातेश * "गृहीता
* "हृद् * धर्मं नो व्रत यतमश् *
... तपनश् * *
सुप्रजास्तस् * * * सरिषौ नाश्रीयाद्...
* * * तुवास्वतद्विह्वा * * *
... तपस्यवा
* * * कर्वाङ्ग * * * कर्वा रात्री *
... नानुङ्गो *
* नानुङ्गान्...
* * * सयन्ता * "स्वतः
ये वेदानङ्गो * अत्रमानुपदस्य च

... यत इष बाहितः
* * * प्राचीन ववाह ...
* * * तेषि ... उक्षिद
"दान * कीनाशस्य उप गच्छत

शफ सोम्य पाद्वं ... कुष्ठिनः
... मतेन * * *
... अत * * *
* बहेः

* धमि * मोदमानोर्जे * व * सुमेधा
... पश्यं * * *

... हसामुद
अक्षुध्या अतृप्यासो गृहा मासद् बिभीतन * * * बिभीतनः
एषामध्येति प्रवसेष सोमनसो *
* उपह्वयामय ...

* न्यस्व...
* भूमिना * "सैनर
* सर्वापूर्णा * भस् * सर्वदः

* अदधाद्...

वा ८.४६ नै ४.६.२.६ नै २.१०.
[२ का १८.२]

'अधनान् ६'

'श्री ७.५२.२'

श्री ६.८९.१.२'

श्री ७.३८.१'

श्री ७.३८.२

'प्रतिनन्दनीं वा (श्री १)

श्री २.७७.१.५, ९०.३.५

श्री ७.३८.४

श्री २.७९.५ श्री ५

श्री १९.५७.१-६

श्री २.३७.३

'श्री सायणा

प्रजापते हविषा वर्धने[न] हन्तारम् इन्द्रम् अकृणोर् अवध्यम् ।
तस्मै विशो देवकृता नमन्त सखन्तस् ? स हि हव्यो बभूव ॥२॥
प्रजापते अग्नि नो नेपि वसुर्वी राव्युतिम् अभिमातिषाहः ।
वर्धयन् इन्द्रं बृहते रणाय देवं देवेन हविषा वर्धनेन ॥३॥
यथा विद्वाः पृतनास् संजया यथा शत्रून् सहसा मनसा ।
मही यथासस् सप्राङ् ? सुसप्राङ् देवस् त्वेन्द्रो अप्रतिवर्धं कृणोतु ॥४॥
अयं वीरो प्रति हन्तु शत्रून् विद्वे देवा उपसदस्क राय ? ।
नास्य प्रजां रीरिषन् नोत वीरान् इमान् इन्द्रः ॥५॥
अहि शत्रून् प्रति रन्धयस्वाग्निं टे गोपा अधिपा वसिष्ठः ।
शर्म ते राजा वरुणो नि यच्छा[व] देवस् त्वेन्द्रो अप्रतिवर्धं कृणोतु ॥६॥
॥का० २॥

३.२८

सं स्पृशेयां तनुभ्यां सं मुखाभ्यां सम् आत्मना ।
सं वा ब्रह्मणस् पतित् सोमस् सं स्पर्शयातु वाम् ॥१॥
अभ्यस्य नहमि ? वाचा दधामि नहसोक्षसे ।
[उ]प मे दाहिनं कामे लभे कृष्णम् इवाश्वरे ॥२॥
यः प्रेमा प्रेष्याम् आसीद् दत्तस् सोमेन वञ्चुण ।
तस्माद् अधि श्रुतं मनो मय्य अस्य मन आहितम् ॥३॥
यं पुमांसं कामयते यस्मिन् आ भगम् इच्छते ।
इच्छोकम् अस्मिन् आ दध्मो यथा शुभ्याति त्वाम् अनु यथास्य
हृदयं शुभ्यात् ॥४॥
अपिच्छेनेवशं गुणी ? चक्षुर् आकाशं भीमं मांपश्यम् अभिरोदम् ।
प्रियंकर[ण]म् उत्तमं मनुष्येन तद् आश्रुतम् ॥५॥
त्वं हासि वचस्यो अथो हासि सुमङ्गलः ।
अथो सर्वासां वीरुधां प्रियंकरणम् उच्यसे ॥६॥ ॥का० ३॥

३.२९

प्रतीची सोमम् अस्व ओषधे प्रतीच्य अनु सूर्यम् ।
प्रतीची विश्वान् देवांस तथा त्वाच्छावदामासि ॥१॥
इमां खनाम्य ओषधिं वितन्वीम् अनुतन्तुनाम् ? ।
आयतः प्रतियन्धी ? परायतो निवर्तनाम् ॥२॥
अमुष्याहं परायत आयतो मनो अग्रभम् ।
अग्रमे हासि ? मनो अथो हृदये मनः ॥३॥
मयि ते मन आहितं मयि चित्तं मयि व्रतम् ।
ममेद् अप कृताव असो ममासञ्चेदसीद् पि ? ॥४॥
अहं वदानि माह त्वं सभायाम् [अ]ह त्वं वद ।
ममेद् असस् त्वं केवलो नान्यासां कीर्तयाश चन ॥५॥
यदि वासि तिरोचनं यदि वा नद्यस् तिरः ।
[इ]यं त्वा मह्यम् ओषधिर् वदध्वेव न्यानयत् ॥६॥ ॥का० ४॥

३.३०

यथा कलां [यथा शर्फं यथर्णं संनयन्ति ।
[एवा दुष्पण्यं सर्वम् अग्निं सं नयामसि] ॥१॥
सं राजानो [अ]गुस् [स]म् कृणान् अगुस् सं कुष्ठा अगुस् सं कला अगुः ।
सम् अस्मासु दुष्पण्यं ? निर् द्विषते दुष्पण्यं ? सुवाम ॥२॥
देवानां पत्नीनां गर्भे यमस्य करण यो भद्रस् स्वप्न ।
स मम यः पापस् तं द्विषते प्र हिष्मः ॥३॥
दृष्टामा नामासि कृष्णशकुनेर् मुखं निकृतेर् मुखं तं त्वा स्वप्न तथा विप्र ।
ऽस्वप्नोस् स्वप्ना ? अश्वीव कायम् अश्वीव नीनाहम् ।
सास्माकं देवपीथु पियारं वप ॥४॥

प्रजापतेर... हंतावम् * * अगाधं
* विषो * निमन्तस् ...
... वसोर्वी * *
* * बृहते रणाय * देवेन...
* * पृतनात्... मानसा
... सुसप्राङ् देवात् इन्द्रो * *
... शत्रून् विद्वे * *
* * रीरिषं * * इममिन्द्र
... देवा * * *

* * ब्राह्मणस्... स्पर्शयातु *
* * दाहिनं ...
* * प्रेमा... वञ्चुणां
... मनाहितं
* * कामयते...
हृदयं * * * * शिष्याति ...
* * शिष्याद्
... भीमं * अभिनोदं
* * मनुष्येन...
... हास्य *

* * रंधनी * निवर्तनं
* * मनाहितं ...
* * मह...
* * अशंसि * नाम्यासां * चिन
* * वास्य तिरोचनं...
* * महम् * वध्वेव न्यानयः

यथा कलामितेका (पूर्वं साकश्येनाधीतत्वाद्
[अत्र प्रतीकेन निर्देशः]
... शुभ्यात् * कलायुस्
* * सुष्यति * दिशते दुष्पण्यं *
स्व शुभ... हिष्म
त्यष्टामा ...
* * अश्वीवा ...
* * प्रियारुवन्त

<p>शौ निर्दयामसि</p>	<p>यद् अस्मासु दुष्कृत्यं यद् गोषु यच्च च नो गृहे । सास्माकं देवपीयुं पियाहं निष्कम् इव प्रति मुञ्चताम् ॥५॥ नवारत्नीन् अपमायास्माकं तन्वस् परि । दुष्कृत्यं सर्वं दुर्भूतं द्विषते निः द्विषामसि? ॥६॥ ॥का०५॥ ॥अनु०६॥</p>	<p>* * दुष्कृती * * वस्... * देवपीयुः पियाहं... दुष्कृत्यो... द्विषते * * । द्विषतो निर्दयामसि * * पुष्णि * * दत्तोदिति * ...क्षत्राया नेत * * आः... * अग्नी * सूर्ये अपः</p>
<p>मे २.४.७ तै २.४.८.१ का ११. [९ देवाः शर्मण्याः]</p>	<p>३.३१ देवा मरुतः पृथिव्यातरो अपो दत्तोदधि भिन्त । दिवस् पृथिव्या उरोः अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इत ब्रह्मणाभ्यः? प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥१॥ देवा अग्न इन्द्र सूर्यापो [दत्तोदधि भिन्त । [दिवस् पृथिव्या उरोः अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इत ब्रह्मणाभ्यः? प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥२॥ देवाश्च चोजो? मित्रावरुणार्यमन् अपो [दत्तोदधि भिन्त । [दिवस् पृथिव्या उरोः अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इत ब्रह्मणाभ्यः? प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥३॥ देवाः पितरो वसव्याः ऋत्यादो ऽपो [दत्तोदधि भिन्त । [दिवस् पृथिव्या उरोः अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इत ब्रह्मणाभ्यः? प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥४॥ देवा अप्सुषदो ऽपां नपात् तनूनपान् नाराशंसापो दत्तोदधि भिन्त । [दिवस् पृथिव्या उरोः अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इत ब्रह्मणाभ्यः? प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥५॥ देव बृहस्पते अपो देह्य उदधि भिन्ति । [दिवस् पृथिव्या उरोः अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इति ब्रह्मणाभ्यः? प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥६॥ देव प्रजापते अपो [देह्य उदधि भिन्ति । [दिवस् पृथिव्या उरोः अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इति ब्रह्मणाभ्यः? प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥७॥ देव परमेष्ठिन् अपो देह्य उदधि भिन्ति । दिवस् पृथिव्या उरोः अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इति ब्रह्मणाभ्यः? प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥८॥ ॥का०१॥</p>	<p>* * मित्रावरुणा वरं तपः * * मात्वाः कृत्वाः देवाप्सुषदो * * तनूनपां नाराशंसापो दत्तोदिति * ...अदिति भिति * परमेष्ठिनापो * अदिति भिति देवस्...क्षेत्राधानेन प्रक्षयन्</p>
<p>का ३०.८ तै ३.१.४.१ का तै १.२ शौ २.३४.१ का तै २.३ शौ २ शौ ३ का तै २ का तै शौ ४ शौ ५ का तै १ तै ४.१.७.१.२ वा २७.१-७ शौ २.६.१ [मे २.१२.५ शौ २</p>	<p>३.३२ प्रजापतेर् जायमानाः प्रजा जाताश्च च या इमाः । ता असौ प्रति वेद्य चिकित्वा अनु मन्यताम् ॥१॥ येषाम् ईशे पशुपतिः पशूनां चतुष्पदाम् उत वा ये द्विपादः । निष्कीतास् ते यक्षिणं यन्तु लोकं रायस् पोषा यजमाने सचन्ताम् ॥२॥ प्रमुञ्चन्तो भुवनस्य गोपा गातुं देवा यजमानाय ध्वज । उपाकृतं शशमानं यद् अस्यात् प्रियं देवानाम् अप्य एति पाथः ॥३॥ ये बध्यमानम् अनु दीध्याना अन्वेक्षन्त मनसा चक्षुषा च । अग्निष् टान् अग्रे प्र मुमोक्तु देवः प्रजापतिः प्रजाभिस् संविदानः ॥४॥ येषां ऽप्राणं न बध्नन्ति बद्धं? गवां पशूनाम् उत पौरुषाणाम् । इन्द्रस् तान् [अग्रे प्र मुमोक्तु देवः प्रजापतिः प्रजाभिस् संविदानः] ॥५॥ य आरण्याः पशवो विश्वरूपा [विरूपा] उत य पकरूपाः । वायुष् टान् अग्रे प्र मुमोक्तु देवः प्रजापतिः प्रजाभिस् संविदानः ॥६॥ प्रजानन्तः प्रति गृह्णन्तु देवाः प्राणम् अङ्गेभ्यस् पर्य आचरन्तम् । द्यां गच्छ प्रति तिष्ठा शरीरैस् स्वर्गं याहि पथिभिश्च शिवेभिः ॥७॥ ॥का०१॥</p> <p>३.३३ समास् त्वाप्त कृतवो वर्धयन्तु संवत्सराः ऋषयो यानि सत्या । सं युञ्जेन दीदिहि रोचनेन विश्वा आ भाहि प्रविशश्चतस्रः ॥१॥ सं वेध्यस्वाप्ते प्रति बोधयेनम् उच्च च तिष्ठ महते सौमगाय ।</p>	<p>* * मानः * * जातः * * य * * * * वेदवा चिकित्वा * * मन्यते एषाम्... द्विपदः * * यक्षिणा इति...मजन्तां ...पथः * शिशुमानं वरुणा... * * मानम् * * दीध्यानां नीक्षन्त... * * * मुमुक्तु देवाः... 'दानां' * प्राणो... ...तां... ...विश्वरूपा * * वे कूरुपाः * * युष् * * मुमुक्तु... 'दानां' ...चरन्ता स्यां... ...संवत्सर * * यातु सत्या * * दीदिहि...भाभिः * * * * * बोधयेनम्...</p>

श्री ३ । ^१अन्वत्र संवरणे भवा नः^२अन्वत्र स्वे गये

श्री ७.८२.३

^३अन्वत्र ते अनिष्टृतःश्री २.६.४ । ^४अन्वत्र मित्रधेये^५वे ३.१.४^६ [(श्री मित्रधा)यवस्व

श्री ५

श्री ७.८४.१

श्री ३.२०.१

श्री १.७.१३.४^१

श्री २

श्री ३

श्री ७

श्री ४

श्री ६

श्री ५

^१श्री देव दातवे

श्री ८

श्री ९

श्री १०

^१श्री ६.१४१.१^१

श्री १९.१५.१-६

क ८.६१.१५

क ६.४७.८

मा ते रिपन् उपसत्तारो अग्ने ब्रह्माणस् ते यशस्व सन्तु मान्ये ॥२॥
 त्वाम् अग्ने वृणते ब्राह्मणा इमे शिवो अग्ने प्रभृणो नेदिहि ? ।
 सपत्न्याग्ने अभिमातिजिद् उ भव स्वे क्षत्रिणी दीदिह्य अग्र्युच्छन् ॥३॥
 इहैवाग्ने अधि धारया रयि मा त्वा दभन् पूर्वचित्ता निकारिणः ।
 क्षत्रं सुयमम् अस्तु तुभ्यम् उपसत्ता वर्धतां ते अनिष्टृतः ॥४॥
 क्षत्रेणाग्ने स्वेन सं रभस्व मित्रेणाग्ने मित्रधेयं वचस्व ? ।
 सजातानां मध्यमेष्टा इह स स्या राह्वाम् अग्ने विहव्यो दीदिहीह ॥५॥
 अति निहो ऽति निर्वर्तीर् अत्य् अरातीर् अति द्विषः ।
 विश्वा ह्य अग्ने दुरिता चर त्वम् अथास्मभ्यं सहवीरं रयि दाः ॥६॥
 अनाधृष्यो जातवेदा अनिष्टृतो विराद् अग्ने क्षत्रभृद् दीदिहीह ।
 विश्वा अमीवाः प्रमुञ्चन् मनुष्येभ्यश्च शिवेभिर् अद्य परि पाहि नो गयैः ॥७॥

३.३४

॥का^१३॥

अयं ते योनिर् ऋत्वियो यतो जातो अरोचथाः ।
 तं जानन् अग्न आ रोहाथा नो वर्धया रयिम् ॥१॥
 प्रदातारं हवामहे अग्निम् उग्रम् ऊतये ।
 शुचिर् यो वृत्रहन्तमः ॥२॥
 अग्ने [अ]च्छा वदेह नः प्रत्यह् नस् सुमना भव ।
 प्र णो यच्छ विद्यां पते धनदा अस्ति नस् त्वम् ॥३॥
 प्र णो यच्छत् अर्यमा प्र भगः [प्र वृहस्पतिः] ।
 प्र पूषा प्रोत सृता रयि देवी दधातु नः ॥४॥
 अर्यमणं वृहस्पतिम् इन्द्रं दानाय चोदय ।
 वातं विष्णुं सरस्वतीं सवितारं च वाजिनम् ॥५॥
 सोमं राजानम् अवसे [अ]ग्निं गीर्भिर हवामहे ।
 आदित्यं विष्णुं सूर्यं ब्रह्माणं च वृहस्पतिम् ॥६॥
 [इन्द्रवायु उभाव इह] सुहवेह हवामहे ।
 यथा नस् सर्वे इज् जनस् संगत्यां सुमना असत् ॥७॥
 त्वं नो अग्ने अग्निभिर् ब्रह्म यज्ञं च वर्धय ।
 त्वं नो देवतातये रयि दानाय चोदय ॥८॥
 वाजस्येदं प्रसवे सं बभूव यः इमा च विदवा भुवनान् अन्तः ।
 उतादित्सन्तं दापयतु प्रजान् रयि धेहि सर्ववीरं नि यच्छताम् ॥९॥
 दुह्ना मे पञ्च प्रदिशो दुह्नाम् उर्वीर् यथाबलम् ।
 प्रापेयं सर्वा म आकृतीर् मनसा हृदयेन च ॥१०॥
 गोसमि वाचम् उदेयं वर्चसा माभ्यरुण्यहि ? ।
 आ रुन्धां सर्वतो वा[युस्] त्वष्टा पोषाय प्रियताम् ॥११॥ ॥का^१४॥

३.३५

यत इन्द्र भयामहे ततो नो अभयं कृधि ।
 मधवन् छग्धि तव त्वं न ऊतिभिर् वि द्विषो वि सृघो जहि ॥१॥
 इन्द्रं वयम् अनूराधं हवामहे अनु राध्यास्म द्विपदा चतुष्पदा ।
 मा नस् सेना अरुणीर् उप युर् विषूचीर् इन्द्र दुहो वि नाशय ॥२॥
 इन्द्रस् त्रातोत वृत्रहा परस्या नो वरेण्यः ।
 स रक्षिता चरमतस् स मध्यतस् स पश्चात् स पुरस्तान् नो [अ]स्तु ॥३॥
 उरं नो लोकम् अनु नेषि विद्वान् सर्वज् ज्योतिर् अभयं स्वस्ति ।
 उग्रो त इन्द्र स्थविरस्य बाहू उप क्षियेम शरणा बृहन्ता ॥४॥
 अभयं नः कर्त्य अन्तरिक्षम् अभयं यावाग्भुवि उभे ।
 अभयं पश्चाद् अभयं पुरस्ताद् उत्तराद् अधराद् अभयं नो [अ]स्तु ॥५॥
 अभयं मित्राद् अभयम् अमित्राद् अभयं ज्ञाताद् अभयं पुरो यः ।
 अभयं नक्तम् अभयं दिवा नस् सर्वा आशा [मम] मित्रं भवन्तु ॥६॥

॥का^१५॥ ॥अनु^१७॥

*** उपसत्ताते * ब्रह्मणास् *** पान्ये
 ** वृणते ब्रह्मणा ** अग्ने ...
 सपत्न्याग्ने अभिमातिचदु भवः ...
 ... दभं **
 क्षत्वमग्ने स्यमम् * * उतसत्त्व ...
 * न्येन ...
 * मध्यमेष्टेह ... दीदिह्य
 * तुहो * * अन्यतातीर् ...
 ... स्मन्यां * * *
 * अनिष्टृतो * अग्ने क्षत्रिभिर्दीदिह्य
 विमीवा प्रमुञ्च * * अभ्य(प्रान्ते य) * * *
 [गयैः]

... रोहाथा * * *

* * वृत्रहन्तमां
 (प्रान्ते सोमं राजानं आशेर्वचन)
 ... धनदासि * *
 प्रा ...
 * * * सृताः ...
 ... दानया *

* * सर्वम् * * सङ्गसत्यां सुमाना हसत्
 * * अग्न * ब्रह्माणं * *

उतादित्सन्तं दामवतु प्रजानां ... तम्
 दूरान् * * * दूरामुर्वी *
 * * माकृतिर् ...
 ... वर्चस *
 आतु ! ... पूषाय श्रीयतां

मधवं सक्ति * * * तुष्टिर् ...
 * * अनोराधं * अनूराध्यासद् द्विपदाश् *
 * न सोनारुणीस्म(उपरि प) ...
 * त्रातोतु ... वरेण्याः
 च रक्षता * स्व * स्व * स्व ...
 रुं ... स्ववं * * *
 ... बाहुः * क्षेम * *
 ... उत्तराधाद् * * *
 ... अमित्रात्मी * * * *
 ... सर्वोशा * * *

<p>क १.१०२.१०</p> <p>क ६।^१क बाहू अमितकतुः सिमः</p> <p>क ४ शौ ७.५०.४</p> <p>क ९</p>	<p>३.३६</p> <p>मा प्रेहि माप कामश्च शत्रूणां वेद आ खिद । इन्द्रस् सपत्नहा भीमस् संजयस् ते सम् आनुषक् ॥१॥ त्वं जयासि न परा जयासा अमेष्वा आज्ञा मघवन् महत्सु च । उग्रं चित् त्वाम् अवसे सं शिशीमेहे स त्वं न इन्द्र हवनेषु मृड ॥२॥ गोजिता बाहू समक्रतूयत्? कर्मन्कर्मण् छतम् ऊतिः खजंकरः । अकल्प इन्द्र प्रतिमानम् ओजसा स त्वं न इन्द्र हवनेषु मृड ॥३॥ वेदाहम् इन्द्र प्रियम् अस्य शेवाधि यद् अस्य नाम गुह्यं समीके । संयज्जयापि मघवा समान् प्रत्य् अस्माकं विधो विह्वे? हवं गमत् ॥४॥ वयं जयेम त्वया युजा वृता वृधो अस्माकम् अंशम् उद् अवा भरेभरे । अस्मभ्यम् इन्द्र वरिवस् सुगं कृधि प्र शत्रूणां मघवन् वृष्ण्या रुज ॥५॥ त्वां देवेषु प्रथमं सम् आ रमे त्वं बभूविथ पृतनासु सासहिः । सोमं? न कारुम् उपमन्युम् उद्भिदम् इन्द्र करासि प्रसवे रथं पुरः ॥६॥ ॥का^११॥</p>	<p>मे * * * शत्रूणां वेदाखिद * सपत्नह ... ... अभ्येषालो * * * * * * ताम् * * * शिशी ... मृडा * * * कर्मकर्ता शतमूर्तीर्दकता ... मृडा * * * ममां प्रत्यक्षा(प्रान्ते रमा)कं ... * * * त्वा ... अंशमुतवा * ... बभूव * * *</p>
<p>शौ ४.१४.१</p> <p>[आन्</p> <p>शौ २। शौ उख्यान् सायणः अ- [१०.६ का १८.४ शौ ५ वा १७.६९ तै ४.६.५.२ मै २.</p> <p>शौ ४। इतरासु संहितासु रोहन्ति रोदसी</p> <p>तै ४.७.१३.१ मै २.१२.३ शौ ६</p> <p>[ओदनः कौ ६८.२६ वा १८.५२ तै।^१कौ कोशेषु कौ पथ्यास्म अन्यत्र पतेम</p>	<p>३.३७</p> <p>सर सरो ऽसि देवैर् दत्तो ऽसि सर । अमुष्य मनस् सर यथाहं कामये तथा शोचयास्य हृदयम् ॥ काम गच्छाङ्गा ज्वरो दहतु शोचतु त्मना । ऽसं कल्यास्य सरन्ता धीमिदं यमै वास्य दिधो ऽहनमन्या न रा न न्दाः प्रमुध्यतो मनुमहो नैवो नष्टकर्म अर्णवः ऽआवेशिनीः प्रदुपो रोपयिष्युर् एतास् त्वाद्य प्रा हिणोमि ब्रह्मणा ऽकृतुकन्तु नी कृत्वि दा प्र मा भ्यासि नी स्वप्न यच्छतु दुष्मनो मुह ऽआवेशिनीः प्रदुपो रोपो रोपयिष्युरेरास्त्वाद्य प्रा हिणोमि ब्रह्मणा ऽइन्द्राग्नी मित्रावरुणा चेभ्यो त यत द्यावापृथिवी मातरिश्वा अश्विना ऽदेवस् सविता भगश्च मनस् तू ध्र यन्तु न र मा सा तु त्रयास्त्रिंशस् त्वा ऽभूभंतु देवाग्निश्चिद् यम् उप ते भरद्वाजश्च मुत यस त्रिंशतांश् छिन्ने ऽवनोर्ध्वं घना प्र लुवस्व? ॥ एताः पतन्त्य आध्वो वार्षिकीर् इव विद्युतः । तासां प्र तिग्रहो भव सायं गोष्ठो गवाम् इव ॥ निशीर्षो निपातितोभ्यो वेशयामि ते । ऽतास् त्वा समुत्तन्तीर् बोधयन्तीर् उपा सभाम् एतास् त्वाद्य प्रा हि- णोमि ब्रह्मणा ॥ ऽस्त्रिः प्रा पुरोगवां? तास् त्वा तृणम् इव शोकयाम् । अथो त्वा रोदया बहुः ॥ ॥का^२२॥</p>	<p>* मनास्सर ... * गच्छाङ्गा ... ... (त्वाम्)(उपरि च) * * * * पतन्त्यान्वो(उपरि चो) ... ... पश्यैन् * * * * * * आग्रयन् ... आरोहम् * * * ... विप्रत * पूर्ण * * * देवयतां ... * * * नापेक्षन्तान्तां * * * अग्नि विभतो सविदांसो * ... स * * * * ... ओदनः यदि तिष्ठो सिवस् * * * अथो(उपरि चो)दनः अन्वायं धर्मो ब्रह्मणा...</p>
<p>शौ ४.१४.१</p> <p>[आन्</p> <p>शौ २। शौ उख्यान् सायणः अ- [१०.६ का १८.४ शौ ५ वा १७.६९ तै ४.६.५.२ मै २.</p> <p>शौ ४। इतरासु संहितासु रोहन्ति रोदसी</p> <p>तै ४.७.१३.१ मै २.१२.३ शौ ६</p> <p>[ओदनः कौ ६८.२६ वा १८.५२ तै।^१कौ कोशेषु कौ पथ्यास्म अन्यत्र पतेम</p>	<p>३.३८</p> <p>अजो ह्य अग्ने अजनिष्ट शोकात् सो अपश्यज् जनितारम् अग्ने । तेन देवा देवताम् अग्र आयन् तेन रोहान् अरोहन् उप मेधीयांसः ॥१॥ क्रमध्वम् अग्निमिदं नाकम् एक्षां? हस्तेषु बिभ्रतः । दिवस् पृष्ठे खर् गत्वा मिथ्वा देवेभिर् आप्वम् ॥२॥ अग्ने प्रेहि प्रथमो देवयतां चक्षुर् देवानाम् उत मर्त्यानाम् । इयक्षमाणा भृगुभिस् सजोषस् खर् यन्तु यजमानास् स्वस्ति ॥३॥ खर् यन्तो नापेक्षन्त आ द्यां रोहन्तु राघसः । यज्ञं ये विश्वतोघारं सुविद्वांसो वितेनिरे ॥४॥ अग्नि युनजिम् शवसा घृतेन दिव्यं समुद्रं पयसं रुहन्तम् । तेन गोष्म सुकृतस्य लोकं स्वो रुहणा अधि नाकम् उत्तमम् ॥५॥ इमो ते पक्षा अजरो पतत्रिणौ याभ्यां रक्षास् अपहंस् ओदन । ताभ्यां पत्यास्मि? सुकृतस्य लोकं यत्रययः प्रथमजाः पुराणाः ॥६॥ यद् अतिष्ठो दिवस् पृष्ठे व्योमन् अघ् ओदन । अन् आयन् सत्यधर्माणो ब्राह्मणा राघसा सह ॥७॥</p>	<p>... पश्यैन् * * * * * * आग्रयन् ... आरोहम् * * * ... विप्रत * पूर्ण * * * देवयतां ... * * * नापेक्षन्तान्तां * * * अग्नि विभतो सविदांसो * ... स * * * * ... ओदनः यदि तिष्ठो सिवस् * * * अथो(उपरि चो)दनः अन्वायं धर्मो ब्रह्मणा...</p>

श्री ३

श्री ५.५.१६

श्री १७

श्री ३७

श्री १८

श्री ५.२५.८' अधि स्कन्द वीर-

श्री १

[यस्व]

श्री ६.४४.११, ७७.११

श्री ४.२ मे २.१३.२३ का
४०.१ ते ४.१.८ वा २३.
१ म् १०.१२१

पृष्ठात् पृथिव्या [अह]म् अन्तरिक्षम् आरुहम् अन्तरिक्षाद् दिवम् आरुहम् ।
दिवो नाकस्य पृष्ठात् स्वरं ज्योतिर् अगाम् अहम् ॥८॥
अजो ऽस्य अज स्वर्गो ऽसि त्वया लोकम् अङ्गिरसः प्राजानन् ।
तं लोकम् अनु प्र क्षेपम् ॥९॥
येन वा सहस्रं वहसि येन वा सर्ववेदसम् ।
तेनिमं यक्षं नो वह स्वरं देवेषु गन्तवे ॥१०॥
अजं च पचत पञ्च चोदनान् ।
अजं पञ्चोदनान् पक्वा देवा लोकान् सम् आनयुः ॥११॥ ॥का०१॥

३.३९

॥या ते प्रजा विहता पराभू[द्] ध्रुवेणाश्वितापं भराणि ।
॥अग्निं दे ताम् आद्यम्॥ पुनर् [द्]वाद् वैश्वानरः ॥१॥
परमस्माभ्यो? ऽस्य तां पतिशु शिवो ऽग्निर् द्वितीयं मे प्रजां जरदधि सतस्व ? ।
मुञ्चैनं ब्रह्मा निर्ऋतिर्यद् अवग्राह्य अग्ने प्रजां प्रजाकामाय घेहि ॥२॥
त्वम् अग्ने वृषभं वाशितेयम् आन्यजात् पुत्रकामासु पर्य पति ।
ताम् आ रोह सुमनस्यमानः प्रजापते प्र णय रेचिणीनाम् ॥३॥
तुभ्यं नारी पुत्रकामा यद् अग्ने शुद्धं पूतं घृतम् आजुहोति ।
॥तामनि तामनि कन्धः वीलयस्व रेतोधा उग्रः प्रजया सं सृजैनाम् ॥४॥
पर्वताद् दिवो योनेर् गात्राद्वात्रात् समाश्रितम् ।
॥रेतो देवस्य देवस् सरो पर्णम् इवाधात् ॥५॥
इन्द्रस्य जातस्य प्र पपात नाभिस् ताम् एकोदेनः प्रति जग्राह कामी ।
त्वया वयं ब्रह्मणास् सोमपास् सुपयास् सुतयान् सृयते ॥६॥ ॥का०४॥

३.४०

त्यजनात् त्यजनं जातं त्यजनं जायते शरः ।
नैषति न शोचति यस् त्वा विभर्ति तेजन ॥१॥
पवित्रम् असि तेजन पवित्रं ते प्रभञ्जनम् ।
पवित्रो [अ]स्तु स कामो येन मूर्छाम् आयामहे ॥२॥
॥या दोषश् शरो ऽस्व ओदनेभ्यः कृणवद्भयाम् ।
॥ताव दोषस् त्वं तेजनः त्यजनं मरुतो दधन् ॥३॥
त्यजनं मे विश्वे देवास् त्यजनं पितरो दधन् ।
॥तेनाहम् अन्येषां स्त्रियो त्याक्षं पुरा मध्यंदिनाद् उत ? ।
पुरा सायित्यादि ? त्याक्षं तेजने यन् महद् विलम् ॥४॥
अस्थाद् द्यौर् अस्थात् पृथिव्य अस्थाद् विश्वम् इदं जगत् ।
अस्थाद् विह्वरित एव तिष्ठात् कामो अयं तव ॥५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०८॥

इत्यथर्ववेदे पैपलादशाखायां तृतीयः काण्डस् समाप्तः ॥

४.१

हिरण्यगर्भस् सम् अवर्ततामे भूतस्य जातः पतिर् एक आसीत् ।
स दाधार पृथिवीं द्याम् उतेमां कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥१॥
य ओजोदा बलदा यस्य विश्व उपासते प्रशिषं यस्य देवाः ।
यस्य च्छायासृतं यस्य मृत्युः कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥२॥
यः प्राणतो निमिषतो विधतो पतिर् विश्वस्य जगतो बभूव ।
इतो यो अस्य द्विपदश् चतुष्पदः कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥३॥
येन द्यौर् उग्रा पृथिवी च दृढा येन स्वस् स्तमितं येन नाकः ।

* * * आईमन्तरिक्षा * आई

...तया * * *

...क्षेपम्

* * सहस्रं * * या *

अज त * * चोदना

* पंचोदनं * देव ...

* * तं ... वि * मी * जरदधी *

* ब्रह्मान् * * अवन्वाग्ने ...

त्वाम् ... अति

* * * प्रजापते ...

* * * यम् ...

...नेतोधा * * * सजीनां

* * येने ... सुतम्

नेतो * * मरो * इयाधो

... जग्राह *

त्यजनान् ... शर

न एषति ...

पौत्रम् * तेजनः पौत्रं ..

पौत्रो * सो ... अयामहे

* दोष * तेजनस् * * दधम्

... दधम्

... य * विलं

* म्यारितात् ...

* द्विपदेवारितात् ...

इत्याथर्वणिकपैपलादं ... साः

ओ नमो नारायणाय ॥ ओ ... जाता * * *

... प्रसिधं *

* * * विधतं ...

यन * * * वृश ... नाकं

अयं सन् इतरासु संहितासु न वर्तते

श्री ४.८.१, २, ३, ४, ५, ६ का
[३७.९]

तैत्रा २.७.८.१

क ३.३.८.४ इत्यादि

मै २.१.९

^१अन्यत्र विशस्

तैत्रा २.७.१५.४, ५

का ३७.९

श्री १३.१.१० तैत्रा २.७.१५.३

तैत्रा २

तैत्रा

तैत्रा ३

तैत्रा २.७.८.१, २

तैत्रा

तैत्रा २.७.१६.२ श्री ६.५३.१

श्री १.७.१-८.८.१, ३, २

^१श्री कोशेषु परमेष्ठि अपि

यो अन्तरिक्षं विममे वरीयः कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥४॥
य इमे द्यावापृथिवी तस्तमाने अधारयद् अवसा रेजमाने ।
यस्मिन् अधि वितत पति सूरः कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥५॥
यस्य विश्वे हिमवन्तो महित्वा समुद्रं यस्य रसया सहाहुः ।
विशो यस्य प्रदिशः पञ्च देवीः कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥६॥
आपो ह यस्य विश्वम् आयुर् दधाना गर्भे जनयन्ति मातरः ।
तत्र देवानाम् अधि देव आस्त एकस्थणे विमिते दृढ उभे ॥७॥
आपो गर्भे जनयन्तीर् वत्सम् अग्ने सम् पेरयन् ।
तस्योत जायमानस्योल्ब [आ]सीद् चिरण्ययः ॥८॥
हिरण्य उल्ब आसीद् यो ऽग्ने वत्सो अजायत ।
ऽत्वं यो त्योर्ध्वं वन्त्योः पर्य अपश्यद् ऊर्ध्वं महीः ॥९॥ ॥का^११॥

४.२

भूतो भूतेषु पय आ दधाति स भूतानाम् अधिपतिर् बभूव ।
स ते मृत्युश्च चरते राजसूर्यं स राजा राज्यम् अनु मन्यताम् इदम् ॥१॥
अग्निं प्रेहि वीड्यस्योग्रश्च चेत्ता सपत्नहा ।
आ तिष्ठ मित्रवर्धन तुभ्यं देवा अधि ब्रुवन् ॥२॥
आतिष्ठन्तं परि विश्वे अभूयन् ऋषी वसानश्च चरति स्वरोचिः ।
महत् तद् वृष्णोर् असुरस्य नामा विश्वरूपो अमृतानि तस्यौ ॥३॥
यना व्याघ्रं परिपस्वजानाः सिंहं हिन्वन्ति महते सौभगाय ।
महिषं न सुषुवस् तस्थिवांसं परि मृज्यन्ते ह्रीपिनम् अप्स्व अन्तः ॥४॥
व्याघ्रो अधि वैयाघ्रे वि क्रमस्व विशो महीः ।
दिशस् त्वा सर्वा आ यान्त्य आपो दिव्याः पयस्वतीः ॥५॥
या आपो दिव्याः पयसा मदन्त्य अन्तरिक्ष उत पार्थिवा याः ।
तासां त्वा सर्वासाम् अपाम् अग्निं पिञ्चामि वर्चसा ॥६॥
अग्निं त्वा वर्चसासृजन् दिव्येन पयसा सह ।
यथासो मित्रवर्धनस् तथा त्वा सविता कर्तु ॥७॥ ॥का^२॥

४.३

यत् ते चन्द्रं कश्यप रोचनावद् यत् संहितं पुष्कलं चित्रभातु ।
यस्मिन् सूर्यो आपितास् सप्त साकं तस्मिन् राजानम् अधि वि श्रेयम् ॥१॥
येभिश्च शिल्पैः पप्रथानाम् अर्हद् येभिर् धाम् अभ्यर्षितात् प्रविष्टान् ।
येभिर् बालं पुष्कलेभिर् अव्ययं तेन मात्रे वर्चसा सं सृजेह ॥२॥
येभिस् सूर्यस् तपति प्र केतुभिर् येभिर् अग्निर् दृढो चित्रभातुः ।
येभिर् आपश्च चन्द्रवर्णा अजिन्वन् तेन मात्रे वर्चसा सं सृजेह ॥३॥
आयं भातु प्रदिशः पञ्च देवीर् इन्द्र इव ज्येष्ठो भवतु प्रजानाम् ।
अस्मिन् धेहि पुष्कलं चित्रमान् आयं पृणतु रजसोर् उपस्थम् ॥४॥
अनु त्वेन्द्रो ऽवत्वं अनु बृहस्पतिर् अनु त्वा सोमो ऽन्व अग्निर् आवीत् ।
अनु त्वा विश्वे अवन्तु देवास् सप्त राजानो य उदाभिषिक्ताः ॥५॥
अनु त्वा मित्रावरुणा इहावताम् अनु द्यावापृथिवी सहोषधीभिः ।
सूर्यो ऽहोभिर् अनु त्वावतु चन्द्रमा नक्षत्रैर् अनु त्वेदम् आवीत् ॥६॥
द्यौश्च त्वा पृथिवी च प्रचेतसा शुक्रो बृहद् दक्षिणा त्वा पिपतु ।
अनु स्वधा चिकित्तां सोमो [अ]ग्निः पूषा त्वावतु सविता सवेन ॥७॥
॥का^३॥

४.४

स्तुवानम् अग्न आ नय यातुधानं किमीदितम् ।
त्वं हि देवानां स्तुतो हन्ता वस्योर् बभूविथ ॥१॥
अन्यस्य परमेष्ठिन् जातवेदस् तनूवशिन् ।
अग्ने त्वलस्य प्राशान यातुधानान् वि लापय ॥२॥
वि लपन्तु यातुधाना अग्निणो ये किमीदितः ।

*** विमम ...

... तस्तमाना भरिद् ***

* विधो ...

... जनयन्त मातरा

... आस्यं त्स्ते विमिते ***

... ईरयन्

* स्तोत्रं ...

* उल्बसीद् ...

*** वीड्यस्यो ...

... अभूयं दिष्टो ***

*** विष्णोर् ...

येना * जाना ... सामगाय

* नस् सुभवस् ... अपमृतः

*** वैव्याघ्रे ...

दिशस् * सर्वासाम् ...

य ... अन्तरिक्ष ***

*** सृजं ...

... सविता *

*** कश्यपो * विद् ... भातुः

अस्मिन् सुर्वापितस् ...

* शिल्पैः पप्रथानामर्हद् ... पिथ * *

... मात्रे ***

अयं *** देवी ...

*** अयं ...

* मित्रावरुणावताम् ... मोषधीभिः

... आधि

... पिपतु

*** सित्ता ...

* अग्न नय *

*** देवां * तस्योत बभूव्यथा

* परमेष्ठि ... तनूवशिन्

*** प्राशानं * धानाद् * यः

*** धानाधिणो ...

अयेदम् अग्ने नो हविर् इन्द्रश्च च प्रति हर्यतम् ॥३॥
 अग्निः पुरस्ताद् आ यच्छतु प्रायेन्द्रो नुदद् बाहुमान् ।
 ब्रवीतु सर्वो यातुमान् अयम् अस्मीत्य् पत्य ॥४॥
 पश्यामि ते वीर्यो जातवेदः प्र णो ब्रूहि यातुधानान् नृचक्षः ।
 त्वया सर्वे परितप्ताः पुरस्ताद् आ यान्तु प्रभुवाणा उपेदम् ॥५॥
 आ रभस्व ब्रह्मणा जातवेदो हवि कामाय रन्धय ।
 दूतो नो अग्न उद् तिष्ठ यातुधानान् इहानय ॥६॥
 त्वम् अग्ने यातुधानान् उपबद्धान् इहानय ।
 अथेषाम् इन्द्रो वज्रेणाप शीर्षो[णि] वृक्षतु ॥७॥
 इदं हविर् यातुधानान् नदी फेनम् इवा वहत् ।
 य इदं स्त्री पुमान् अकम् इह स स्तुवतां जनः ॥८॥
 यातुधानस्य सोमप जहि प्रजां नयस्व च ।
 नि स्तुवानस्य पातय परम् अक्ष्य उतावरम् ॥९॥
 अयं स्तुवान् आगमत् तं स्मोत प्रति हर्यत ।
 बृहस्पते बशो कृत्वानीषोमा [वि] विच्यतम् ॥१०॥ ॥का०४॥

४.५

यां त्वा गन्धर्वो अखनद् वरुणाय व्रतमजे ? ।
 तां त्वा वयं खनामस्म ओषधीं शेषहर्षणीम् ॥१॥
 वृषाणिस्ते ते खनितारो वृषा त्वम् अस्म्य ओषधे ।
 वृषासि वृष्ण्यावति वृषणे त्वा खनामसि ॥२॥
 उद् उपा उद् उ स्ये उच्च वृष्णीषधीनाम् ।
 उद् एजतु प्रजापतिर् वृषा शुष्मेण वाजिनाम् ऊर्ध्वस्त्राणिम् इदं कृधि ? ॥३॥
 यथा स्म ते विरोहतो अभितप्तम् इवानति ।
 ततस्ते ते शुष्मवत्तरम् इयं कृणोत्व ओषधिः ॥४॥
 अपां रस ओषधीनाम् अथो वनस्पतीनाम् ।
 अथो सोमस्य भ्रातास्य आर्यम् असि वृष्ण्यम् ॥५॥
 अश्वस्य ऋषस्य वस्तस्य पुरुषस्य च ।
 य ऋषमस्य वाजास् तान् अस्मै देष्टु ओषधे ॥६॥
 सं वाजा ऋषभाणां सं शुष्मा ओषधीनाम् ।
 सं पुंसाम् इन्द्र वृष्ण्यम् अस्मै देहि तनूबलम् ॥७॥
 अद्याग्ने अद्य सवितर् अद्य देव बृहस्पते ।
 अद्य मे ब्रह्मणस् पते धनुर् इवा तानया पसः ॥८॥
 ऊर्ध्वासं तिष्ठन्ति गिरय ऊर्ध्वा वाता उद् ईरते ।
 ऊर्ध्वां ऽयं मामको मायुः पीवाहाद् भूम्याम् ॥९॥
 उद् तिष्ठो अग्रे वि ध्रुवश्च वि तेष्वा आ यन्तु नान्याडयाः ।
 उतो द्रोष्वा पायवना वग्वा यो ऽधि मुच्योः ? ॥१०॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

४.६

हिरण्यशृङ्गो वृषभो यस समुद्राद् उदाचरत् ।
 तेना सहस्येना वयं नि जनान् स्वापयामसि ॥१॥
 न भूमि वात उद् वाति नाति पश्यति सूर्यः ।
 जनांश्च च सर्वान् स्वापय शुनश्च वेन्द्रसखा चरन् ॥२॥
 बहोवायाः प्रोष्टेशया नारीर् यास् तस्यशीवरीः ।
 स्त्रियो याः पुण्यगन्धास् तान् सर्वासं स्वापयामसि ॥३॥
 एजदेजद् अजग्रभं चक्षुः प्राणम् अजग्रभम् ।
 अज्ञान्य अजग्रभं सर्वा रात्रीनाम् उत शर्वरे ॥४॥
 य [आ]स्ते यय [च] चरति यय च तिष्ठन् विपश्यति ।
 तेषां सं द्यौषो [अ]क्षाणि यथेदं इम्यं तथा ॥५॥
 स्वपन् माता स्वपन् पिता स्वपन् भ्राता स्वपन् विरपतिः ।
 स्वपन् सर्वे हातयस् सर्वे नि ऽश्वाजने शय्यः ? ॥६॥

वयेदम्... हर्यताम्
 * पुरस्ताद् * * मथ इन्द्रो * अथाहुमा
 ब्रवीतु * यमान् * असंतेया
 ... वेद * * ब्रूहि यातुधाना नृचक्ष
 ... परस्ताद् * * प्रभुवाणा *
 * रभ(उपरि भ)स्व ब्राह्मणा ...
 * नु अग्रि...

* * वज्रेण अप...
 * * धानां * हेनम् * वहां
 नीदं * * कर्षे शम्भुवतां *
 ... नयस्व *
 न्य ... पदमक्षतावरं
 * स्तुवानागमत् वं ...
 ... कृता * विद्धतम्

* * * घनद्...
 ... ओषधियं शेषहर्षणी
 * * खनितारो * स्वापय *
 * * वती...
 ... अ * * वृष्णा ओषधीनाम्
 * एजितु ... वजिनाम्...
 * स्त्रि ... नती
 ... अपधीः
 * रसोषधीनाम्...
 अवो * प्रातान्धारिभ्यम् * वृष्णेहं
 * ऋषस्य भस्तस्य...
 ये * वाजस्तम्...

* पुंसाम् * वृष्णिहमस्यै * वलं
 * अग्न्य सवितुर् * देवि बृहस्पतिः

* * * मयू...
 * * अग्र * धोनुष...
 (प्रान्ते आशीर्वचनं)

... समद्राद् *
 ... जनान्स्वा
 * * वातोद्वातु नाउ...
 जिनश्च * * * सनश्च * चरं
 वैशेषया पुष्टिभया * या तस्यशीवरे
 ... सर्वास्त्रा (उपरि स्वा)
 येजनेज...
 अज्ञान्य...
 ... यस्य तिष्ठं *

सप्त * सप्त * सप्ताथा सप्त विरपतिः
 स्वपन्तु...

श्री ४.४.१ । श्री सुतभजे

श्री ४.४.१४

श्री ४

श्री ३

श्री ५

श्री ८

श्री ४

श्री ६

श्री ४.५.१-७

श्री ७.५.७

श्री ८

श्री सप्तमीनामतिशयि

श्री ६

श्री स्वयम्भुवमभितो जनः

शौ २.३३.१ क १०.१६३.१

शौ २ क २

शौ ३ १ शौ हलीक्षणात्

क ३

शौ ४.१.२ क ३१.२

शौ ४.१.४

शौ ४.१.२

शौ ४.१.४

शौ ५ क ४

शौ ७ क ६

स्वप्न स्वप्राधिकरणेन सर्वं नि ज्वापया जनम् ।
ओत् सूर्यम् अन्यान् स्वापयोद् व्युषं चरताद् अहम् इन्द्र इवारिष्टो
अक्षतः ॥७॥ ॥का० १॥

४.७

अक्षीभ्यां ते नासिकाभ्यां कर्णाभ्याम् आस्याद् उत ।
यक्ष्मं शीर्षिण्यं मस्तिष्काल् ललाटाद् वि बृहामसि ॥१॥
ग्रीवाभ्यस् त उष्णिहाभ्यः कीकसाभ्यो अनुक्यात् ।
यक्ष्मं दोषण्यम् अंसाभ्याम् उरस्तो वि बृहामसि ॥२॥
क्लोन्नस् ते हृदयाद् अधिः हलीक्ष्मात् पाश्वर्भाभ्याम् ।
यक्ष्मं मतस्नाभ्यां प्लीहो यक्ष्मस् ते वि बृहामसि ॥३॥
आन्त्रेभ्यस् ते गुदाभ्यो वनिष्ठोर् उदराद् उत ।
यक्ष्मं पाण्योर् अङ्गलिभ्यो नखेभ्यो वि बृहामसि ॥४॥
अस्थिभ्यस् ते मांसिभ्यस् स्नावभ्यो घमनिभ्यः ।
यक्ष्मं पृष्टिभ्यो मज्जभ्यो नाभ्या वि बृहामसि ॥५॥
ऊरुभ्यां ते अष्टीवद्भ्यां पाणिभ्यां प्रपदाभ्याम् ।
यक्ष्मं भसद्यं श्रोणिभ्यां भंससो वि बृहामसि ॥६॥
अङ्गादङ्गाल् लोन्नोलोन्नो बद्धं पर्वणिपर्वणि ।
यक्ष्मं त्वचस्यं ते वयं विष्वज्जं वि बृहामसि ॥७॥ ॥का० २॥

४.८

अग्नी रक्षोहा तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरार्तिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥१॥
इन्द्रो रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरार्तिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम] ॥२॥
सोमो रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरार्तिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम] ॥३॥
वरुणो रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरार्तिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम] ॥४॥
वायू रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरार्तिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम] ॥५॥
त्वष्टा रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरार्तिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम] ॥६॥
शता रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरार्तिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम] ॥७॥
सविता रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरार्तिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम] ॥८॥
सूर्यो रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरार्तिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम] ॥९॥
चन्द्रमा रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरार्तिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम] ॥१०॥

... विने

* * अन्याद् स्वापय विने ...

* स्ते ... नास्याद् *

... वनेमसि

... अनुक्याः

* दोषण्यं मांसान् पुरतो * बृहामसि

* * हृदयाभ्यां ...

यक्ष्मं मतस्नाभ्यो प्लीहो यक्ष्मस्ते * बृहामसि

अविभ्यस् ... वनिष्ठोर् उदराद् *

हस्तोभ्यस् * * स्नावभ्यो घमनिः *

... नाभ्यां विष्वज्जं

ऊरुभ्यां पृष्टिभ्यो मज्जभ्यो * गुपदाभ्यां

* भसद्यं * * वीरहामसि

{ यक्ष्मन् तत्तत्सं * * विष्वज्जं * बृहामसि ॥

{ अङ्गादङ्गाल् लोन्नोलोन्नो तव पुरुषः

अघं * * कपिरा ... तमा

* दुरितां ...

* रक्षोहा

वायू ...

त्वष्टा ...

बृह[स्प]ती रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
[अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
[अघायते अघं प्रति हराम् ॥११॥
प्रजापती रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
[अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
[अघायते अघं प्रति हराम् ॥१२॥
परमेष्ठी रक्षोहा तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं [प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम् ॥१३॥ ॥का०३॥

श्री ७.१०९.६,१,२,५,३,७,४

४.९

संवसव इति वो नामधेयम् उग्रपश्या राष्ट्रभृतो ह्य अक्षाः ।
तस्मै त इन्दो हविषा विधेम वयं स्याम पतयो रयीणाम् ॥१॥
इदम् उग्राय बभ्रवे यो [अ]क्षेपु तनूवशी ।
धृतेन कल्पं शिक्षाम स नो मुडातीदृशे ॥२॥
धृतम् अग्ने अप्सराभ्यो वह त्वं पांसून् अक्षेभ्यस् सिकता अपश् च ।
यथाभागं हव्यदाति जुषाणो मदन्तु देवा उभयानि हव्या ॥३॥
यो नो देवो धनम् इदं दिदेश यो [अ]क्षाणां ग्रहणं शेषणं च ।
स नो [अ]वतु हविर् इदं जुषाणो गन्धर्वैस् सधमादं मदेम ॥४॥
या अप्सरसस् सधमादं मदन्त्य अन्तरा हविर्धानं सूर्यं च ।
ता नो हस्तं कृतेन सं सृजन्तु सपत्नान् नः कितवान् रन्धयन्तु ॥५॥
यद् देवान् नाथितो हुवे ब्रह्मचर्यं यद् ऊषिम ।
अक्षान् यद् बभ्रून् आलभे ते नो मुडन्त्व ईदृशे ॥६॥

श्री धृतेन कलिं शिक्षामि

श्री जुषाणाः

श्री रलहनं (सायणः ग्रहणं=स्व-
[कीपरिक्षेपित्वा स्वीकरणम्])

श्री आदिनवं प्रतिदीप्ते धृतेना-
स्मो अभि क्षर । वृक्षमिवा-
क्षन्या जहि यो अस्मान्-
प्रतिदीप्यति ॥

आदिनवं [... ..]
[... ..] ॥७॥ ॥का०४॥

४.१०

भगस् त्वेतो नयतु हस्तशृङ्ग बृहस्पतिः [पु]रपता ते अस्तु ।
देवस् त्वा सविता सत्यधर उपसद्यां नमस्यां कृणोतु ॥१॥
याम् अश्विना मधुकशां देवा अग्रे अजनयन् ।
तया त्वा पत्याम्? अवतां कृण्मो मधुमती वयम् ॥२॥
उत्तरा श्वश्रुवा भव ननान्दुर् उप शिक्षाः ।
विशस् त्वा पत्यां? कृण्वन्तु भवा[स्ति] देवेषु प्रिया ॥३॥
अङ्गिर् आत्मानं तन्वं शुम्भमाना शृहान् प्रेहि महिषी भवासि ।
तत्र त्वाहुर गार्हपत्याय देवाः प्रजापतिर् जरदष्टिर् यथासत् ॥४॥
उद् उत्तरम् आरोहन्ती व्यस्यन्ती धृतन्यतः ।
अङ्गिर् द्वा? शत्रोर् मूर्धानं सहपुत्रा विराद् भव ॥५॥
श्वश्रूणां श्वशुराणां गृ[हा]णां च धनस्य च ।
वि राज पत्यां? देवेषु सजातानां विराद् भव ॥६॥
यद् गिरिषु पर्वतेषु गोप्स् अश्वेषु यन् मधु ।
येनाक्षा अभ्यषिच्यन्त तेनाहम् अस्या मूर्धान[म्] अभि पिञ्चामि नार्याः ॥७॥
यद् वचो गवि कल्याणे यद् वा सूर्ये ऽवसे तृणे ।
अभ्यञ्जनस्य यद् वचस् तेन मानज्मि वचसे ॥८॥ ॥का०५॥ ॥अनु०२॥

आ म १.६.७

श्री ९.१.१८१.२

श्री १४.१.३६३

४.११

येनाचरद् उशना काव्यो ऽग्रे विद्वान् कर्तुनाम् उत देवतानाम् ।
सहृदयेन हविषा जुहोमि संप्रीचीनं वो मनो [अ]स्तूग्रम् ॥१॥
महत् सत्यं महद् धविर् उशना काव्यो महान् ।
देवानाम् उग्राणां शतं हृदयानि सहाचरा ॥२॥

... कषिरा * * *

* दुरितां ...

... न्तराम

* * तो ... अक्षा

यदम् * वज्रव ... तनुं

... मुडात ईदृशे

... पांशुं नखेभ्यस्सिक्तापश् *

भागो ...

... दिदेश * * * शपणं *

... सदमादं *

याप्सरसस्सदमादं पादन्त्य...

... सपत्नं * कितवं *

* देवां तातितो ... कविम

अक्षाण् * वभ्रूणालभेता * * मुडान्त *

आदिनवमित्येका(अत्र प्रतीकेनैव निर्देशः)

... सत्यधरोपसद्यां नमसा *

... देवाग्निं अजनयं

... कृण्वो मधुमती *

... नाचादुदपशिक्षा

विश ... प्रियः

* आत्मानं ...

* * गृहपत्याय ...

यद् * आरोहन्तीव्यस्यन्ती* धृतन्यतः

... भवः

... देवेषु * विराद् *

* गिरिषु ...

येनाख्याम्ब* ... नार्याः

... सूर्ये * *

... सहृदयेन ...

उशना * * *

... चर

अहं सत्येन सयुजा चराम्य अहं देवीम् अनुमतिं प्र वेद ।
इन्द्रो देवानां हृदयं वो [अ]स्तु सध्रीचीनं वो मनो [अ]स्तुग्रम् ॥३॥
त्वष्टा वायुः कश्यप इन्द्रो अग्निर् मनसा त्वायन् हविषस् पदेन ।
अविन्दन् शक्नो? रजसि प्रविष्टं सध्रीचीनं वो मनो [अ]स्तुग्रम् ॥४॥
येनेमे द्यावापृथिव्य् अतः कतुर्? येनाभवद् [अ]न्तरिक्षं स्वरं यत् ।
मनसा विद्वान् हविषा जुहोमि सध्रीचीनं वो मनो [अ]स्तुग्रम् ॥५॥
द्यावापृथिवी हृदयं सस्वध्री? येनेदं त्वष्टा व्याकृणोतु धीरः ।
तस्योशना क्रतुभिस् संविदानश् चित्तं विवेद मनसि प्रविष्टम् ॥६॥
चित्तं चैतद् आकृतिश् च येन देवा विषहिरे ।
एतत् सत्यस्य श्रद्धया ऋषयस् सप्त जुह्वति ॥७॥ ॥का१॥

४.१२

क १०.८४.१-७ शौ ४.३१.१-७

तैमा २.४.१.१० । शौ हविता-
[सो (हवितासो वा) सायणः
[रुषितासः तैमा धृषता

त्वया मन्यो सरथम् आ रुजन्त हर्षमाणसो धृषता मरुत्वन् ।
तीक्ष्णेषव आयुधा संशिशाना उप प्र यन्ति नरो अग्निरूपाः ॥१॥
अग्निर् इव मन्यो त्वर सासहस्य सेनानीर् नस् सङ्घे हृत एधि ।
जित्वाय शत्रून् वि भजस्व वेद ओजो मिमानो वि मृघो जुदस् ॥२॥
सहस्य मन्यो अभिमातिम् असे रुजन् मृणन् प्रमृणन् प्रेहि शत्रून् ।
उग्रं ते शत्रौ नन् आ रुजन्? वशी वशं नयासा एकज त्वम् ॥३॥
एको बहुनाम् असि मन्यव ईडितः पशन्पशन् युद्धाय सं शिशाधि ।
अकृत्तकृ त्वया युजा वयं युमन्तं घोषं विजयाय कृण्महे ॥४॥
विजेषकृ इन्द्र इवानवव्रवो ऽस्माकं मन्यो अधिपा भवेह ।
प्रियं ते नाम सङ्घे गृणीमसि विद्वा तम् उत्सं यत आबभूय ॥५॥
कामृत्या सहसा? वज्र सायक सहो विभर्ष्य अभिभूत उत्तरम् ।
क्रत्वा नो मन्यो सह मेव एधि महाधनस्य पुरुहूत संसृजि ॥६॥
संसृष्टं धनम् उभयं समाकृतम् असभ्यं दत्तं वरुण च मन्यो ।
भियो दधाना हृदयेषु शत्रवः पराजिता यन्तु परमां परावतम् ॥७॥ ॥का२॥

४.१३

शौ २.२५.१

शौ २

शौ ४.५ । शौ ४^४ अनुदहन्निहिशौ ५^१ गच्छन्ति

शौ ३

शं नो देवी पृश्निपण्यं अशं निर्कृतये ऽकरत् ।
उग्रा हि कण्वजम्भनी तां त्वाहार्षं सहस्वतीम् ॥१॥
सदान्वाग्नी प्रथमा पृश्निपण्यं अजायत ।
तया कण्वस्य शिरश् छिन्नश्चि शकुनेर् इव ॥२॥
ऊर्जधृतं प्राणधृतं प्रजानाम् उपतपणीम् ।
सर्वासं त्वं पृश्निपण्यं अतः कण्वा अनीनशः ॥३॥
समाकृतीन् आ निर् अदात? स्तीर्णशृङ्ग इवर्षभः ।
[अ]रायं कण्वं पाप्मानं पृश्निपर्णिं सहस्वति ॥४॥
त्वम् अग्रे पृश्निपण्यं अग्निर् इव पृन्वहि? ।
कण्वा जीवितयोपनीर् गिरिम् एना [अ] वेशय ।
तमांसि यत्र वाश्छास्? तत् पापीर् अप पातय ॥५॥
[अ]रायम् अशुक्पावानं यश् च स्फाति जिहीर्षति ।
गर्भाद् कण्वं नाशय पृश्निपर्णिं सहस्वति ॥६॥
या नो गयान् या नो गृहान् या च स्फातिम् उपाहरन् ।
उग्रे पृश्निपर्णिं त्वं तां कण्वाम् आ नाशयेतः ॥७॥ ॥का३॥

४.१४

यस्मिन् ऽ आ सीस्तिहित इदं तश्छल्यो वेणुर् वेष्टनं तेजं च ।
ऽमौ निर्जनित्री जनयेहि शृण्वम् अयं तातुमयतहितु ग्रहित? ॥१॥
अस्थि भित्वा यदि मज्जः ऽ पापाथ यदि वा सरितः पुरुषं निकामे? ।
उर्वी गव्यतिम् अत्य एष्टा अवाङ् पश्चाद् रस्मीन् उद् धनस् सूर्यस्य ॥२॥
मातरिश्वन् पवमानास्व अयं सूर्यआजन् तन्वां दशीकः ।
अस्रो गन्धात् पुंसः प्रत्य अवस् वि मुच्यस्व यो ऽन्य आस्ते ऽव ॥३॥

...मति * *
इष्टे दवानां...
...इन्द्रम् * * त्वायं * *
अविन्दां...
येन मे...
...व्यकृणोतु *
तसा उशनः *...
चित्तं...
...अहय * * जुह्वती

...कथमानासो ऋषदा मरुवं
तीक्ष्ण इषव * संशिशानोप...
* * * त्वार * सेनानीन् * * हुत *
* * * भजासु... उदम्ब(उपरि त्व)
* * * अम्भे... शत्रून्
* * * अश्वो * * रुक्मे * * नवासाह * * वं
* * * मन्यमीडिता *...
अकृत्तकृ कया अजा...
...वन्वो * * मधिपा *
वियं * * * गृणीमसि... यव *
आवभूया * * सायकस्...
* * * मव...
संसृष्टन्... वरुणश् * *

* * * पृथ्वपण्यं...
...स्वती
...पृथ्व * *
* कण्वसां * * शकुनीर् *

* त्वा पृथ्वपर्णी वतः * अनीनश्
...शृङ्ग कर्षभः
...पृथ्वं महन्वती
* * पृथ्वि...
* * नी प्रमेणावेशय
...पातयः
...जिहीर्षति
* * नाशयं पृथ्वं सहस्वती
आ * गावा नो गृहा... हरा
* पृथ्वपर्णिस्तं कण्वामानशेतः

अस्ति * वद मज्ज *...
...अरसीतुदतस् *
...रिश्वान् * आयं सूर्यां तन्वां दृशेकः
...यस्ते *

प्रत्य अवस्व तान् अत्य पृष्ट्वा अर्वाङ्क तांस् ते विष्णु बहुधाव वीर्ये ।
 इमास् स्वस्तारो अयम् इत् पिता चैव ते मातेमम् एहि बन्धुम् ॥४॥
 अमित्रैर् अस्त्वा? यदि वा सुमित्रैर् देवैर् वा देवी प्रहितावसृष्टा ।
 वृष्टान्शृङ्गं पुरुषे जहाति शृङ्गो शिखरस् सं सृजाम् इतः? ॥५॥
 सिपासि सको यदि वास्व अग्रे यदि वास्व अरितः? पुरुषस्य मांसे ।
 वृष्टङ्क पाशान् उपवृज्य मुकाक्षि शस्यः कृणुतां आयिनाय ॥६॥
 इस्ताभ्यस्तं शमयो भ्रीयमाणो वहिष्ठापक्यां वीरुधां बलेन ।
 अङ्गिः प्राणक्त स्यात् सत्यकः कोनो जमीनां निहतं ह्य अंसः ॥७॥
 षष्टिरात्रे षष्टिदास्य शस्यस्य परिधिः कृतः ।
 यतस् त्वाम् अद्य देवयुम् आस्थानान् छथावयामसि? ॥८॥ ॥का०५॥

४.१५

सं [ते] मज्जा मज्जा भवतु सम् उ ते परुषा परः ।
 सं ते मांसस्य विस्त्रस्तं सं छावम् अस्तु पर्व ते ॥१॥
 मज्जा मज्जा सं धीयताम् अस्थनास्थि वि रोहतु ।
 छाव ते सं दध्मः छात्रा चर्मणा चर्म रोहतु ॥२॥
 लोम छोत्रा सं धीयतां त्वचा सं कल्पया त्वचम् ।
 अयुक्ते ते [अ]स्त्रा रोहतु मांसं मांसिन रोहतु ॥३॥

रोहिण्य् असि रोहिण्य् अस्थनश् शीर्णस्य रोहिणी ।

रोहिणी रोहिण्याम् अहं आतासि? रोहिण्य् अस्व ओषधे ॥४॥
 यद् उ शीर्णे यद् उ सुप्तम् अस्थि पेषे? त आत्मनः ।
 धाता तत् सर्वं कल्पयात् सं दधत् परुषा परः ॥५॥
 यदि वज्रो विस्त्रष्टा स्थारका जातु पतित्वा यदि वा विरिष्टम् ।
 वृक्षाद् वा यदि वा विभ्यसि शीर्षं र्मुह इति स एवं संधामि ते परः? ॥६॥
 उत् तिष्ठ प्रेहि सम् उ धाहि? ते परः सं ते धाता दधातु तन्वो विरिष्टम् ।
 रथस् सुचक्रस् सुपविर् यथैति सुखस् सुनाभिः प्रति तिष्ठ एवम् ॥७॥
 ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

४.१६

उद्यन्व् आदित्यो ब्राणान् हन्तु सूर्यो निम्नोचन् रश्मिभिर् उ हन्तु ।
 तावन् नो अधि संहतम् ॥१॥
 अप्सरा मूलम् अखनद् गन्धर्वः पर्य अन्नवीत् ।
 तेन वो वृत्रहा सूर्यो नि जह्यान् नि शृजत? ब्राणान् ॥२॥
 ब्राणान् हन्तु आपती ब्राणान् हन्तु परायती ।
 ब्राणान् [अ]वम्रती हन्तु ब्राणान् पिनष्टि पिपती ॥३॥
 ब्राणां किं चनेह वः [... ... ...] ।
 प्रतिबुद्धा अभूतन प्रदोषे तस्करा इव ॥४॥
 ब्राणानां मध्यतो ज्येष्ठः कनिष्ठ उत मध्यमः ।
 हता वस् सर्वे ज्ञातयो हता माता हतः पिता ॥५॥
 यथा फेन उदके दृशाम्ना निजस्यति ।
 एषा वयं ब्राणान् सर्वान् साकं वाचा नि आसयामसि ॥६॥
 नि गावो गोष्ठे असदन् नि मृगास्तो अविक्षत ।
 नित्यम् आदित्य रश्मिभिर् ब्राणान् सर्वान् अजीजसः ॥७॥
 उद्यन् रश्मीन् आ तनुष्व् बाणान् अभि सम् अर्पय ।
 ब्राणान् त्वं पर्वणादित्य घोरया तन्वा तपः ॥८॥ ॥का०१॥

४.१७

यानतः परणतो? वारोद् इवापतक्षणम् ।
 शकौटो नाम वा असि कुतस् त्वं विषवान् असि ॥१॥

* अवस्ता तौस् * अवोङ्क्...
 * * * अत् * चयं...
 ... वृष्टा
 °श्र(उपरि च)नं...

* त्वम् * देवयमास्थाना इया°
 सं मजा...
 ... स्वावमस्र * *
 मज्जा... अस्थनास्थि * *
 छाव * * दध्म... रोहतु
 ... त्वचं * * *

रोहिणी सं रोहिण्य्...

* अ शीर्णे... तास्युनः
 * * * कल्पयाया सं दधत...

... तन्नो विरिष्टां
 रथस् चक्रम् सुपवयैर् यथैति सुखस्...

* * * गुणान्... वन्तु

* * * अवनद्... अन्नवीत्
 * * * वज्रहा * * * जस्सया * * * भ्रां
 गुणान् * * * भ्रा...
 ... गुणान् * * * पिशती
 गुणान्...

गुणानां मध्यतः * कनिष्ठा...
 * वा...
 ... जस्यतु
 पवान् * * * गुणान्...

* * * * गुणान्...
 उचं रभीन् * * * बाणवनि...
 वृषा...

* * * वासि * * * विषवान्

श्री ४.१२.३

श्री ४.१

श्री ४.१

श्री ४.१.१

श्री ४.१.१

श्री ४.१.१

श्री १.१.१ रोहिण्यसि रोहिण्य-
 स्मन्निष्ठस्य रोहिणी साव-
 नः रोहिण्यसि रोहिण्यस्म-
 निष्ठस्य रोहिणी

श्री २.१.१ रोहिण्यसि रोहिणी

श्री ६

श्री २.१.४.१.१

श्री २.१.४.१.२

श्री ३.१.१.१.१

श्री ३.१.१

श्री ३.१.१.१.१

श्री ३.१.१.१.१

शौ ७.५६.८

शौ ६.१३८.३६

क १.१९१.१५

क १४

पै ३.९.७

शौ ९७.८

क १.१९१.११

क १०

क १२

पै ३.९.१

य उभयेन प्रहरसि पुच्छेन चास्येन च ।
 आस्ये च न ते विषं कुतस् त्वं पुच्छधाव् असत् ॥२॥
 विदप्युत इय? दानवस्य तस्य त्वं नषादसि? ।
 तस्याग्निं अरसं विषं ततस् त्वं अवारसं? विषम् ॥३॥
 [अ]रसारसं त्वाकरं वध्रे वधिं त्वाकरम् ।
 वधिं त्वा चक्रुर् देवा अमृतासासुरम्? ॥४॥
 [इ]यत्तकं कुतुम्भकस् तर्कं भिनद्य अहमना ।
 ततो विषं परा सिचम् अपाचीम् अनु संवतम् ॥५॥
 इमां पद्वा मयूर्यस् सप्त स्वसारो अयुवः ।
 तास् ते विषं वि जहृर् उदकं कुम्भिनीर् इव कृपात् कुलजनीर् इव ॥६॥
 नवानां नवतीनां [विषस्य] रोपुषीणाम् ।
 [सर्वासाम्] अग्रभं नाम वीतापतारसं विषम् ॥७॥ ॥का० २॥

४.१८

वातम् अह सपक्षिणां वातं तुण्डीयशाम्? उत ।
 वातं बुद्धिवर्लानां महं प्रध्वां रक्षा? इव चातये ॥१॥
 प्रवका? प्रमादैता निम्ना तन्दीस् तीतीयका? ।
 तान् जङ्गिडस्याग्निना सर्वा अप यजामहि ॥२॥
 अशुन्धान् न परि पाहि रक्षोभ्य उत जङ्गिड ।
 यातुधानात् किमीदिनस् तस्मान् न परि पाहि जङ्गिड ॥३॥
 अप्सराभ्यो गन्धर्वभ्यो देवेभ्यो असुरेभ्यः ।
 यातुधानात् किमीदिनस् तस्मान् न पातु जङ्गिडः ॥४॥
 निस् ते शत्रून् द[ह]ति देवो अग्निर् निर अरतिम् असितं यातुधानम् ।
 आ याहि शत्रून् दुरितापघ्नायांस? तान् नो यक्ष्मेभ्य परि पाहि
 जङ्गिड ॥५॥
 अकमोग्निम् अधिपाम् अस्य देवम् अन्व आ रप्स्व सहसा दैव्येन ।
 सहस्वान् नस् सहसा पातु जङ्गिडो यतो जयेम घृतनाज्येषु ॥६॥
 सत्यो [अ]ग्निस् सत्या आपस् सत्ये इमे यावापृथिवी ।
 विश्वशंसु सत्यम् इदं ब्रह्मास्माकं कृतम् अस्तु ।
 यम् अवघ्नाद् उशनेन्द्राय तं ते बध्नामि जङ्गिडम् ॥७॥ ॥का० ३॥

४.१९

इयत्तिका शकुन्तिका सका जघास ते विषम् ।
 महं सृण्व? असाव् असौ पुरुषो [अ]मृतः ।
 सो चिन् [तु] न मराति मा वयं मरामारे ।
 अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत् ॥१॥
 सूर्ये विषं सं सृजामि हति सुरावतो गृहे ।
 महं सृण्व? असाव् असौ पुरुषो अमृतः ।
 सो चिन् तु न मराति मा वयं मरामारे ।
 [अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत्] ॥२॥
 त्रिस् सप्त विष्णुलिङ्गका विषस्य पुष्पकम् अक्षन् ।
 महं सृण्व? असाव् असौ पुरुषो अमृतः ।
 [ताथ चिन् तु न मरान्ति मा वयं मरामारे ।
 [अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत्] ॥३॥
 आल्वन्तरोटं विषं वितारी? करम्भो [अ]रसं विषम् ।
 महं सृण्व? असाव् असौ पुरुषो अमृतः ।
 सो चिन् तु न मराति मा वयं मरामारे ।
 [अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत्] ॥४॥
 वा उग्रम् अरसं विषम् अग्निश्च विश्वचर्षणिः ।
 महं सृण्व? असाव् असौ पुरुषो अमृतः ।
 सो चिन् तु न मराति मा वयं मरामारे ।

यात्ये... दावसत्

* * चक्रुर्...

* कुतुम्भकस् * भिनद्य तं मया

...सिच सपाचीम् * संवितं

रम...

* * * * * जहृर्...

* नवतीनामित्येका (पूर्वत्र साकश्येनाधीत-
[त्वादत्र प्रतीकेन निर्देशः])

तां जंगिप्रस्थां सर्वं * यजामसि (ग्राम्ये महि)

अशुन्धान्... जंगिनः

... जंगिदुः (उपरि ङः)

वत्सराभ्यो...

... पातु जंगिदुः

नि... अग्निस्तिररातुम् * भानां

} ...तां * * * * * ङः ॥ नि ते शत्रून् दहति

} देवो भिक्षिरातुमसितं यातुधानां । आ याहि

[शत्रून् दुरितापघ्नायांस तां नो

[यक्ष्मेभ्य परि पाहि जंगिडः ॥

* * सत्यापः सत्ये मे *

विश्वशंसु...

* * सखा जघाम...

* * असौ (तथैव षष्ठे मन्त्रे)...

स ज न मराति...

भ्यो जनं हरिष्ठा...

सूर्ये विष * * द्वितीयं...

वि पुषा विष्णु * * अक्षना

[अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत्] ॥५॥
 शकुन्तिका मे अग्रवीद् विषपुष्पं धयन्तिका ।
 न रोपयति न सादयति न विषं हन्ति पूरुषम् ।
 ऽमह सृष्ट्? असात् असौ पुरुषो [अ]मृतः ।
 सो चिन् [नु] न मराति मा वयं मरामारे ।
 अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत् ॥६॥
 नवानां नवतीनां [विषस्य रोपुपीणाम् ।
 [सर्वासाम् अग्रमं नाम वीतापतारसं विषम्] ॥७॥ ॥का०४॥

४.२०

ॽमधुमती पत्येस्सियश्चाराय मधुमत्तरः ।
 ॽअथो मधुमव्यसे भंसो मधो नि पतनेहं ॥१॥
 मधुना मा सं सृजामि मासुरेण सुराम् इव ।
 वाह् महे मधुना संसृष्टाह्यो मे मधुसंदशी ॥२॥
 मधु दौर् मधु पृथिवी मध्व इन्द्रो मधु सूर्यः ।
 स्त्रियो या जह्निरे मधु ताभ्यो ऽहं मधुमत्तरा ॥३॥
 मधुमतीर् ओषधय आपो मधुमतीर् उत ।
 गावो या जह्निरे [म]धु ताभ्यो ऽहं मधुमत्तरा ॥४॥
 मधोर् जातो मधुघो वीरुघा बलवत्तमः ।
 तेनाहं सर्वस्मै पुंसे कृण्वे निकरणं हृदि ॥५॥
 यथास्वो बन्धनेष्टो वडवाम् अभिधावति ।
 एवा त्वम् उग्र ओषधे [अ]मुं कनिक्कदत्तम् आ नय ॥६॥
 ॽअंगोनमो दिवि श्वसो अंगोनमो दिवि स्तनः? ।
 अन्या विवित्समानो अन्याः पराजिघांसन् ।
 माम् अनु प्र ते मनश् शय्यायां तम् इवानयत् ॥७॥ ॥का०५॥ ॥अनु०४॥

४.२१

ॽखनन्ति त्वा तयिमातादामारसि बाहवः ।
 ॽदासस्य प्रकीदुस्तु तस्मै मरससं विषम्? ॥१॥
 अदन्ति त्वा कर्कटश कुरङ्गा अधि सानुषु ।
 पापी? जग्धि प्रसू अस् अश्रिताते? न रुरुपः ॥२॥
 अव ज्याम् इव धन्विनश् शुष्मं तनोमि ते विष ।
 ॽपरा रोरस्य पातय सूर्यपूवां शवोषसुः? ॥३॥
 सिन्धुः पश्चात् परिहितस सूर्यस्योदयनं पुरः ।
 ततो यद् अन्तरा विषं तत् सर्वं वि[ष]दूषणम् ॥४॥
 मधु त्वा मधुकृत् कृणोतु पितुं त्वा पितुकृत् कृणोतु ।
 ततो निषद्य ॽपातये रघो वाय? तिष्ठते ॥५॥
 ॽजघास त्वा लोमकण्यस् तन् माम् उपरिष्ण्यापद् ।
 ॽउद् दैमैश् चक्रिरे सृज सर्वं न्वैषजो विषम्? ॥६॥
 उर्व्यैरक्षतस्तुरायातुरस्य? च ।
 भूम्या हि अग्रमं नाम विषं वारयताद् इति विषं दूषयताद् इति ॥७॥ ॥का०१॥

४.२२

ॽअहं वा इन्द्रमातरम् इन्द्रो माम् इन्द्रभ्रातरम् ।
 ॽइन्द्रादिवकां वीरुधम् अर्षं विषदूषणी? ॥१॥
 यत् किं चित् पद्वच् छफवद् यत् काण्डे यच् च पुण्यवत् ।
 उद् एजतु प्रजापतिस सर्वं तद् विषदूषणम् ॥२॥
 सिन्धुः पश्चाद् वरुणस्य सूर्यस्योदयनं पुरः ।
 ततो यद् अन्तरा विषं तद् वाचा दूषयामसि ॥३॥
 यावत् सूर्यो ऽधिपतिर् यावच् च दौर् विषदयति ।
 तावद् विषस्य दूषणं वचो निर् मन्त्रयामहे ॥४॥

* * * मदीद्...^०कः
 * * * मादयति ... पौरुषं
 * * * असौ ...
 स जन न मराति ... मरामारे
 स्यो वनं ह(प्रान्ते ह)रिष्ठा मर...
 * नवतीनामित्येका (पूर्वत्र साकल्येनाधीत-
 [त्वादत्र प्रतीकेन निर्देशः])

... संसृष्टाह्यो मी *

...^०त्तरः

* उषधय...

...^०त्तरः

मधुर् * मधुग ...

...^०क्रदतिम् * *

* * * त्र * * * छायायन्...

इदन्ति * कर्कटशः कुरङ्गा * सानिषु

... अश्रिताते * रुरुपः

* शामि विषः

(प्रान्ते वशोपमः)

सिन्धुः ...

... वारयताम्...

यदि किं चि पद्वत् समवद् वात् * यश् * *

* एजितु...

* * वरुणस् * पुनः

* * विपति यात्रक्षा या वपश्यति

<p>श्री १९.३९.२^१ न धायं पुरुषो [विषव</p>	<p>जिह्वा मे मधुसंस्त्रावा जिह्वा मे मधुवादिनी । जिह्वे वर्चस्वती भव माप ते पुरुषो र्विषत् ॥५॥ हाही? कल्याणि सुभगे पृश्निपण्यं अनातुरे । इमं मे अद्य पौरुषे दीर्घायुत्वायो अन्यः? ॥६॥ या द्यौर् वर्षन्तु वृष्टयो याभिर् जीवन्त्व अघ्न्याः । ता मे विषस्य दूषणीस् सविता काशयत् ॥७॥ ॥का^१२॥</p>	<p>... साप * * * ... पृणि * * यो ... अन्वा त ...</p>
<p>श्री १९.४६.१, २, ६, ५, ३, ४, ७</p> <p>श्री उल्लुसो</p>	<p>४.२३ प्रजापतिष् द्वा चक्रातु प्रथमम् अस्तुतं वीर्याय कम् । तं ते बध्नाम्य आरुषे वर्चस ओजसे च बलाय चास्तुतस् त्वाभि रक्षतु ॥१॥ ऊर्ध्वस तिष्ठन् रक्षन् अग्रमादम् अस्तुतेमं मा त्वा दभन् पणयो यातुघाताः । इन्द्र इव दस्यून् अव धू[तु]न् पृतन्यतस् सर्वांश् छनून् वि षह- स्वास्तुतस् [त्वाभि रक्षतु] ॥२॥ घृताद् उल्लुघो मधुमान् पयस्वा[न] सहस्रप्राणश् शतयोनिर् वयोधाः । शंभूश् च मयोभूश् चोर्जस्वांश् च पयस्वांश् चास्तुतस् [त्वाभि रक्षतु] ॥३॥ अस्मिन् मणाव् एकशतं वीर्याणि सहस्रं प्राणा असिन् अस्तुते । व्याघ्र शत्रून् अभि तिष्ठ सर्वान् यस् त्वा पृतन्याद् अधरस् सो [अ]- स्व् अस्तुतस् [त्वाभि रक्षतु] ॥४॥ शतं चन प्रहरन्तो भिदन्तो न तस्मिन् । यस्मिन् इन्द्रः पर्यदत्त चक्षुः प्राणम् अथो बलम् अस्तुतस् [त्वा- भि रक्षतु] ॥५॥ इन्द्रस्य त्वा वर्मेणा परि धा[पया]मो [... ..] । पुनस् त्वा देवाः प्र णयन्तु सर्वे अस्तुतस् [त्वाभि रक्षतु] ॥६॥ यथा त्वम् उत्तरो [अ]सो [अ]सपत्नस् सपत्नहा । सजातानाम् असो वशी तथा त्वा सविता करद् अस्तुतस् त्वाभि रक्षतु ॥७॥ ॥का^१३॥</p>	<p>... अमृतं * * * [७मे मन्त्रे तत् त्वाभि] ... वर्चसोर्भमे * * * तत् त्वाभि * (अधस्तात्) * तिष्ठं रक्षं नप्रमादसम्युतेमनु * * * दभं * ना इन्दीव व धस्यू दवि * पृतन्यतः * छनून् ... * मधुवां * सहस्रं * धा * मनाम् ... वसिन्मन्त्रिरे * शत्रून् ... परेन्वाह ... * * * भिजन्तो ... यस्मिन् * पर्यदत्त ... अमृतः * * * देवा ... त्वरतः * * * सो ... ... त्वा अभि</p>
<p>श्री यो देवानामधिराजो बभूव</p> <p>अधस्तात् ५.१.४</p>	<p>४.२४ अपश्य च रवश् चोष्मा च वाः पञ्च शोकश् चाभिविषोक । वृतीयेकश् च परेपरश् च ते तक्मनेतो नश्यतः ॥१॥ वेद वै ते तक्मन् नामाग्निष् टन् नामासितम् । त्वतो वि नयामस्य अतु तक्मन् वृत्रस्य रोमि? नभस्यो नपात् ॥२॥ द्यौश् चास्तत् पृथिवी च तक्मानं नाशयताम् इतः । पञ्चपत्सु निव? नाम ते माता अस्येकप्सु नृत्यसे ॥३॥ तस्याहं वेद ते नाम अश तक्मं निद्र अतो ध्रुवः? । दुहुर अस्य नामास्ति म्रियातिथिश् च तम् इतो नाशयामसि ब्रह्मणा वीर्यावता ॥४॥ यो ऽसि अजल्पश् च लपश् चां मायुश् च तपैश् च । वृतीयेकश् च परेपरश् च ते तक्मनेतो नश्यतः ॥५॥ विकिलेद् वि रोहतु वृकामः कलित्य अर्जुन । गिरि गच्छ धूमकेतो ऋषेण मां स संदते? । बृहत् त्वम् अग्ने रक्षो अघि सं जहि मध्यमम् उत्तमम् शृणीहि ॥६॥ शं नो अग्निर् ज्योतिर् अनीको अस्तु शं द्यावापृथिवी अनेहसा । मातेव पितेव रक्षतैर् मुञ्चतैर् पर्य अंहसः ॥७॥ ॥का^१४॥</p>	<p>... तक्मं * * * टं * ... तक्मां ... ओहुर * नामासि * * तन्नेतो * * वता ... तक्मानेतो नचत ... मध्यमं वृत्तमं * * * * अनेको * सं * वनेहसा * * * रक्षत एनं ...</p>
<p>श्री १९.१०.४^१ श्री १.२५.२३, २४^१ [श्री ४.३७.११, ५.१]</p> <p>उपरिष्ठात् १.१.४</p> <p>श्री ४.१०.१ श्री हिरण्यजाः श्री ६। श्री सोमाद्</p>	<p>४.२५ वाताज् जातो अन्तरिक्षाद् बिद्युतो ज्योतिषस् परि । स नो हिरण्यदाश् शङ्खः कृशानः पात् अंहसः ॥१॥ हिरण्यानाम् एको ऽसि स होमाद् अघि जहिषे । रथेषु दशतस् त्वम् इधुघो रोचनस् त्वम् ॥२॥</p>	<p>* * * दा ... ... होसाचभि * * * * दशतविषयौ * *</p>

श्री २

यो [अ]प्रतो रोचनानां समुद्राद् अधि जज्ञिषे ।
शङ्खेन [ह]त्वा रक्षोस्व अविणो वि बहामहे ॥३॥
ये [अ]विणो यातुधाना रक्षसो ये किमीदिनः ।
सवाय छङ्ग त्वया वयं विषुचो वि बुधामहे? ॥४॥

श्री ३

शङ्खेनामीवाम् अवयं शङ्खेनोत सदान्वाः ।
शङ्खो नो विश्वमेधजः कृशानः पात्व अहसः ॥५॥
दिवि जातस् समुद्रतस् सिन्धुतस् पर्य आधृतः ।
स नो हिरण्यदाय शङ्ख आयुष्यतरणो मणिः ॥६॥

श्री ४ : 'श्री समुद्रजः'

श्री ५ : 'सावपतु देवानामस्ति'

देवानाम् अस्थि कृशानं बभूव तद् आत्मन्वच्च खरत्प अप्स्व अन्तः ।
तं ते बभ्राम् आयुषे वचसे बलाय च कार्शनस् त्वामि रक्षतु ॥७॥
॥का०५॥ ॥अनु०५॥

क ८.११.१, २, ४, ३, ५, ६, ७

४.२६

क उभयव सुनवे

कन्या वाद् अवायती सोमम् अ[पि] सुताविद्वत् ।
अस्तं भरन्त्य अब्रवीद् इन्द्राय सुनवानि त्वा शक्राय सुनवानि त्वा ॥१॥
असौ य एषि वीरको गृहं गृहं विचाकशत् ।
इमं जम्मसुतं पिब धानावन्तं करम्मिणम् अपूपवन्तम् उक्थिनम् ॥२॥
कुवि]च्च क्वत् कुविच्च क्वत् कुविन्न नो वस्यसस् करत् ।
कुविच्च पतिद्विषो यतीह इन्द्रेण संगमामहे ॥३॥
आ चन त्वा चिकित्सामो ऽधि चन त्वा नेमसि ।
शनैर् इव शनकैर् इवेन्द्रायेन्दो परि झव ॥४॥
इमानि त्रीणि विष्टपा तानीन्द्र वि रोह्य ।
शिरस् ततस्त्वोर्वराम् आद् इदं म उपोदरे ॥५॥
असौ च या न उर्वराद् इमां तन्वं परि ।
अथो ततस्व यच्च छिरस् सर्वा ता रोमशा कृधि ॥६॥
खे रथस्व खे ऽनसः खे युगस्व श[न]कतो ।
अपालाम् इन्द्र त्रिः पूव्य अकृणोस् सूर्यत्वचम् ॥७॥ ॥का०१॥

४.२७

श्री १.२९.४'

श्री ४.८.४'

दिवस् पृष्ठे मधुपृचस् सुपर्णाः पञ्चशते भुवनस्य गोपाः ।
आनुजावरम् अनुरत्तः उग्रा तेषाम् इन्द्र वीरैरयन्त ॥१॥
पुरोहितः परमेष्ठी स दा जा या मि व धे म्? अस्मै कृणोद् बृहस्पतिः ।
तेन सपत्नान् अधरान् कृणुष्व क्षेमे पशून् बहुलान् वर्धयित्वा? ॥२॥
जैत्रायोद् यातु रथवाहनं ते ।
गोमातम् उपन्त ये समानास् सर्वे समग्रा दधृषा भरन्त ॥३॥
अभि वर्धस्व भ्रातृव्यान् अभि ये त्वा धृतन्यतः ।
नि शिण्ठि सर्वान् धूर्वतो अमीवर्थो यथाससि ॥४॥
अभिवर्धम् अभिप्रवम् अमीयेणं महागणम् ।
विशस् त्वा सर्वा वाञ्छन्त्वा आपो दिव्याः पयस्वतीः ॥५॥
अभि वर्धस्व प्रजया वावृधानो अम्प अनीकैः पशुभिर् भवासि ।
ब्रह्मराजनैर् विश्वैर् वावृधानश् शूद्रैर् अतीह? सभया धृतन्यतः ॥६॥
वर्धस्व क्षेवैः प्रदत्तस्व? प्रजया वर्धस्व वीरैः पशुभिर् बहुर् भव ।
श्रिया स उत्कैर् यमस् त्वा धृतन्याद् आयुतस् तुभ्यं शपलः? क्रत्याय
तिष्ठतु ॥७॥ ॥का०२॥

क १.१०६.१-७

४.२८

इन्द्रं मित्रं वरुणम् अग्निम् उतये माकृतं शधो अदिति हवामहे ।
रथे न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विष्वस्मान् नो अहसो निष् पिपतेन ॥१॥
त आदित्या आ गता सर्वतातये भूत देवा वृत्रवर्षेणु संभुवः ।
रथे न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विष्वस्मान् नो अहसो निष् पिपतेन ॥२॥
अवन्तु नः पितरस् सुप्रवाचना उत देवी देवपुत्रे क्रतावृधा ।

* * रोचनानां...

* * 'धानां...

*मिवाम् * शङ्खेनोतस्सदान्वा

...आयुःप्र' मतिः

* अस्त...आर्त्तन * * *

...कार्ष्णिणस् * *

...शुतावद्वत्

हस्त * अत्र * शनिममि * * शनिममि *

अस्येषु वीरको * विचकशत्

* * पिव ...

* सतिवशो ... 'मही

* चनि ...

...मा *

* * * * उर्वीतिरा * तत्वस् *

* तदस्तु ...

ख...योगस्य *

...अकृणोत् *

* * * सुपर्णाः...

...वीचा(उपरि यी) इरयन्त

...अस्मा * * (अधः बृहस्पतयुक्तः)

* सपत्नान्...वर्धयित्वा

गोमातम् ऊ' ...दधृषा *

...धृतन्यतः

* शिण्ठि सर्वा * भीमीवर्धतो *

अभी ...भवामि

...धृतन्यतः

...धृतन्याद्...। अ' दाधृतस्त्वन्वं शपलः क्रत्याय
[तिष्ठतु]

* * * * सुदानवो ...

* * * गत...संभुवः

* * * * सुदानवो ...

* * * * चन...

रथे न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विश्वस्मान् नो अहसो निष् पिपर्तन् ॥३॥
नराशंसं वाजिनं वाजयन्तं क्षयक्षीरं पूषणं सुक्षैर् ईमहे ।
रथे न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विश्वस्मान् नो अहसो निष् पिपर्तन् ॥४॥
बृहस्पते सवम् इन् न[स] सुगं कृधि शं योर् यत् ते मनुर्हितं तद् ईमहे ।
रथे न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विश्वस्मान् नो अहसो निष् पिपर्तन् ॥५॥
इन्द्रं कुत्सो वृत्रहणं शचीपतिं काटे निबाढ ऋषिर् अह्वद् उतये ।
रथे न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विश्वस्मान् नो अहसो निष् पिपर्तन् ॥६॥
देवैर् नो देव्य् अदितिर् नि पातु देवस् त्राता त्रायताम् अप्रयुच्छन् ।
तन् नो मित्रो वरुणो मामहन्ताम् अदितिस् सिन्धुः पृथिवी उत
द्यौः ॥७॥ ॥का०३॥

४.२९

अप नश् शोशुचद् अघम् अग्ने शुशुभ्य आ रयिम् ।
अप नश् शोशुचद् अघम् ॥१॥
सुक्षेत्रिया सुगातुया वसूया च यजामहे ।
अप नश् शोशुचद् अघम् ॥२॥
प्र यद् भन्दिष्ठ पषां प्रासाकासश् च सुरयः ।
अप नश् शोशुचद् अघम् ॥३॥
प्र यत् ते अग्ने सुरयो जयेमहि प्र ते वयम् ।
अप नश् शोशुचद् अघम् ॥४॥
प्र यद् अग्ने[स] सहस्रतो विश्वतो यन्ति भानवः ।
अप नश् शोशुचद् अघम् ॥५॥
त्वं हि विश्वतोमुख विश्वतः परिभूर असि ।
अप नश् शोशुचद् अघम् ॥६॥
द्विषो नो विश्वतोमुखाति नावेव पारय ।
अप नश् शोशुचद् अघम् ॥७॥
स न् सिन्धुम् इव नावयाति पर्षस् स्वस्तये ।
अप नश् शोशुचद् अघम् ॥८॥ ॥का०४॥

४.३०

देवाश् शरणकृतश् शरणा मे भवत ।
प्राच्या दिशो ऽग्निना राक्षायक्षेण यशा भूयासम् ।
यशसं मा कृणुत चारुम् अन्त्राद् परा द्विषन्तं शृणीत ॥१॥
देवाश् शरणकृतश् शरणा मे भवत ।
दक्षिणाया दिश इन्द्रेण राक्षायक्षेण यशा भूयासम् ।
यशसं मा कृणुत चारुम् अन्त्राद् परा द्विषन्तं शृणीत ॥२॥
देवाश् शरणकृतश् शरणा मे भवत ।
प्रतीच्या दिशो वरुणेन राक्षायक्षेण यशा भूयासम् ।
यशसं मा कृणुत चारुम् अन्त्राद् परा द्विषन्तं शृणीत ॥३॥
देवाश् शरणकृतश् शरणा मे भवत ।
उदीच्या दिशो सोमेन राक्षायक्षेण यशा भूयासम् ।
यशसं मा कृणुत चारुम् अन्त्राद् परा द्विषन्तं शृणीत ॥४॥
देवाश् शरणकृतश् शरणा मे भवत ।
भुवाया दिशो विष्णुना राक्षायक्षेण यशा भूयासम् ।
यशसं मा कृणुत चारुम् अन्त्राद् परा द्विषन्तं शृणीत ॥५॥
देवाश् शरणकृतश् शरणा मे भवत ।
अर्वाया दिशो बृहस्पतिना राक्षायक्षेण यशा भूयासम् ।
यशसं मा कृणुत चारुम् अन्त्राद् परा द्विषन्तं शृणीत ॥६॥
देवाश् शरणकृतश् शरणा मे भवत ।
उत्तमाया दिशः प्रजापतिना राक्षायक्षेण यशा भूयासम् ।
यशसं मा कृणुत चारुम् अन्त्राद् परा द्विषन्तं शृणीत ॥७॥

* * * * * सुभानवो ...
... अमहे

* * * * * सुभानवो ... मजुरीतं तुरीमहे

* कुत्सं * * * कटे निबाढ ... उतये

* * * * * सुभानवो ... (उपरि इन्द्रं मित्रं दीवीन्
... देवास् * * *

(उपरि प्राप्ते अपवाटके)

{ ओं कुत्स ऋषिः गायत्र्याश्छन्दः अभिदेवता
{ अपवाट अष्टौ शुचये विनियोगः ॥ ॥ ओं अप *
[* अग्ने शुचकर * *

सुक्षेत्रियां सुगां ...

अपत् ...

* * * * * एतां ...

... वायेमहे * * * ति *

अपत् ...

अपत् ...

अपत् ...

अपत् ...

... नावयाति * *

अपत् ...

ओं ... (प्राप्ते षडृतं सक्तं)

प्राच्यां ...

... दक्षीतः

दक्षिणाया दिशो ...

उदीच्यां ...

श्री ४.३३.१-८

श्री नावाति

[देवाश् शरणकृतश् शरणा मे] भवत ।
परमाया दिशः परमष्ठिना राक्षाध्यक्षेण [यशा भूयासम् ।
[यशसं मा कृणुत चारुम् अन्नादे परा द्विषन्तं शृणीत] ॥८॥
देवाश् शर[ण]कृतश् शरणा मे भवत ।
सर्वाभ्यो [दि]म्य ईशानेन राक्षाध्यक्षेण यशा भूयासम् ।
यशसं मा कृणुत द्विषन्तं शृणीत ॥९॥ ॥का०५॥ ॥अनु०६॥

४.३१

प्रातर् अग्निं प्रातर् इन्द्रं हवामहे प्रातर् मित्रावरुणा प्रातर् अश्विना ।
प्रातर् भगं पूषणं ब्रह्मणस् पतिं प्रातस् सोमम् उत रुद्रं हुवेम ॥१॥
प्रातर्जितं भगम् उग्रं हुवेम वयं पुत्रम् अदितेर् यो विधत्तौ ।
आध्रश् चिद् यं मन्यमानस् तुर्यश् चिद् राजा चिद् यं भगं भक्षीत्य
आह ॥२॥

भग प्रणेतर् भग सत्यराधो भगेमां धियम् उद् अवा ददन् नः ।
भग प्र णो जनय गोभिर् अश्वेर् भग प्र नृभिर् नृवन्तस् स्याम ॥३॥
उतेदानीं भगवन्तस् स्यामोत प्रपित्व उत मध्ये अह्ना[म्] ।
उतोदितौ मधवन् सूर्ये वयं देवानां सुमतौ स्याम ॥४॥
भग एव भगवी अस्तु देवस् तेना वयं भगवन्तस् स्याम ।
तं त्वा भग सर्वं इज् जोहवीमि स नो भगः पुरपता भवेह ॥५॥
सम् अध्वरायोषसो नमन्तु दधिकावेव शुचये पदाय ।
अर्वाचीनं वसुविदं भगं नो रथम् इवाश्व वाजिन आ वहन्तु ॥६॥
अश्ववतीर् गोमतीर् न उपासो वीरवतीस् सदम् उच्छन्तु भद्राः ।
धृतं दुहाना विश्वतः प्रवीणा यूयं पात स्वस्तिमिस् सदा नः ॥७॥ ॥का०१॥

४.३२

यस् ते मन्यो ऽविधद् वज्र सायक सह ओजः पुण्यद् विश्वम् आनुषक् ।
साह्याम दासम् आर्यं त्वया युजा वयं सहस्कृतेन सहसा महीयसा ॥१॥
मन्युर् इन्द्रो मन्युर् एवास देवो मन्युर् होता वरुणो जातवेदाः ।
मन्युर् विशा ईडेते मानुषीर् याः पाहि नो मन्यो तपसा सजोषाः ॥२॥
अमीहि मन्यो तवसस् तवीयान् तपसा युजा वि जहीह शत्रून् ।
अमित्रहा वृत्रहा दस्युहा च विश्वा वसुन् आ भरा त्वं नः ॥३॥
त्वं हि मन्यो अभिभूत्योजास् स्वयंभूर् भामो अभिमातिपाहः ।
विश्वचर्षणिस् सडुरिस् सहीयान् असास्व ओजः पृतनासु धेहि ॥४॥
अभागास् सन् अप परेतो अग्निं तव क्रत्वा तविषस्य प्रचेतः ।
तं त्वा मन्यो अक्रतुर् जिहीडाहं स्वा तनूर् बलदावा न एहि ॥५॥
अयं ते अस्म्य उप मेष्टु अवोह प्रतीचीनस् सडुरे विश्वदावन् ।
मन्यो वज्रिन् उप न आ ववृत्स्व हनाव दस्यून् उत बोध्य आपेः ॥६॥
अभि प्रेहि दक्षिणतो भवा नो ऽधा वृत्राणि जङ्गनाव भूरि ।
बुद्धोमि ते धरुणं मघ्वो अग्रम् उभा उपांशु प्रथमा पिबेव ॥७॥ ॥का०२॥

४.३३

अग्नेर् मन्वे प्रथमस्य प्रचेतसः पाञ्चजन्यस्य बहुधा यम् इन्दते ।
विशोवि[शः] प्रविशिर्वासम् ईमहे स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥१॥
सुजातं जातवेदसम् अग्निं वैश्वानरं विभुम् ।
हन्यवाहं हवामहे स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥२॥
यथा इत्यं वहसि जातवेदो यथा यक् कल्पयसि प्रजानन् ।
एषा देवेभ्यस् सुमर्ति ह्य आ वह स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥३॥
यामन्यामन् उपयुक्तं वहिष्ठं कर्मन्कर्मन् अभगम् अग्रिम् ईडे ।
रक्षोहणं यक्षवृधे घृताहुते स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥४॥
येनर्यो बलम् अघोतय[न्] युजा येनासुराणाम् अयुवन्त मायाः ।
येनाग्निना पणीन् इन्द्रो जिगाय स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥५॥

...सृचुणीतः

अधिश्...

* प्रणेतर्...उव * उद * *

* प्रा...इवन्तस् *

* मधवद्...

* * भगवान् * देवास्तेन ...

* * भगस् सर्व...

* * नसतो ...

...इवाश् * अवन्तु

...इच्छन्तु *

* * सथो...मनुवं

...यः...

* * तपसस्तवीर्यं * * विजीह सत्तुन्

अभित्वाहा ...

...भासो मातिपाहः

...क्रवा तवविषस्य प्रचेताः

...तुनुमलावा * *

...सडुरे विश्वदावं

मनु वज्रिन् * ना ववृत्स्व * * पोष्यापे

...वहन्त्याणि जंघनाच *

* * धरुणे...पिबेव

* विशिशिर्वासम्...

सजातं * अधिर...

यामन्यामन्वपयुक्तं वहिष्ठं कर्मकर्मत्वं * * *

* यक्षवृत्...

* * यो * यना अयजन्त *

* * जिगाय...

श्री ४.१६.१-७

श्री विश्वतः प्रणीत

श्री ४.३२.१-७ का १०.८३.१-७

श्री सहावान्

श्री बलदेवाय मेहि

श्री विश्वपायः

श्री श्री पिपाय

श्री ४.२३.१,४,२,३,५,६,७

<p>श्री ४.२५.१,२,३,६,५,४,७</p>	<p>येन देवा अमृतम् अन्वविन्दन् येनौषधीर् मधुमतीर् अकृष्वन् । येनेदं स्वर् आभरन् स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥६॥ यस्येदं प्रदिशि यद् विरोचते यज् जातं जनितव्यं च केवलम् । स्तौम्य अग्निं नाथितो जोहवीमि स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥७॥ ॥का०१॥</p>	<p>..येनौषधी * * * * आभरं ... * अग्निं ...</p>
<p>श्री युषितम्</p> <p>श्री कोशेषु भूयिष्ठं शिमिदां साय- [णस्तु समिधां]</p>	<p>४.३४</p> <p>वायो[स] सवितुर् विदधानि मन्यहे याव् आत्मन्वद् विशयो यौ च रक्षथः । यौ विश्वस्य परि[भू] बभूव[धु]स तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥१॥ ययोस् संख्याता वरिमाणि पार्थिवा याभ्यां रजो गुणितम्? अन्तरिक्षे । ययोः प्रायं नातु कथं चनानशे तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥२॥ तव व्रते नि विशान्ते जनासस् त्वय्य उदिते प्रेरते चित्रमानो । युवं वायो सविता च भुवनानि यच्छथस् तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥३॥ प्र सुमतिं सवितर् वा[य] उतये महस्वन्तं मत्सरं मादयेताम् । अवाप्य वामस्य प्रवता नि यच्छतस् तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥४॥ रयि मे पोषं सवितोत वायुस् तन् दक्षम् आ सुवतां सुशेवौ । याव् अयक्ष्मतां महो अस्मासु धत्तं तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥५॥ अपेतो वायो सविता च दुष्कृतम् अप यक्ष्मं समिदां सेधतं परा । सं ह्य ऊर्जया सृजथस् सं बलेन तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥६॥ उप श्रेष्ठा न आशिषो देवयोर् धामन् अस्थिरन् । स्तौमि देवं सवितारं च वायुं तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥७॥ ॥का०४॥</p>	<p>...आत्मन्वद्विशतो ये * रक्षतः * संख्याता... * प्रवां * वृश् च नातुये... * * * विशान्ते * त्वैवते प्रेरिते चित्रमानो दिवं वायोस् * * * यच्छतस् ... * * सनुमतर् * * महस्वन्तं ... ...तनो जक्षिवां सवितानुषवौ अवेयक्ष्मतां सुहस्ताम्... * वायोस्... उप यक्ष्मं ससमितां सेदति पर * * ऊर्जो स्रजत... * * नाशिषो * ध्वनन्स्थिरं स्तौम...</p>
<p>श्री ४.२७.१-७</p> <p>श्री वाजसाते अवन्तु</p>	<p>४.३५</p> <p>मरुतां मन्ये अधि मे भुवन्तु प्रेमं वाजं वाजसाता अवन्तु । आशान् इव सुयमान् अह उतये ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥१॥ उत्सम् अक्षितं व्यचन्ति ये सदा ये वा सिञ्चन्तु रसम् ओषधीषु । पुरो दधे मरुतः पृष्णिमातृन् ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥२॥ पुरो धेनुनां रसम् ओषधीनां जवम् अर्वातां कवयो य इन्वथ । शग्मा भवन्ति मरुतस् स्योनास् ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥३॥ अपस् समुद्राद् दिवम् उद् वहन्ति दिवस् पृथिवीम् अग्निं ये सृजन्ति । ये अङ्गिर ईशाना मरुतश् चरन्ति ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥४॥ ये कीलालेस् तर्पयन्ति ये घृतेन ये वा वयो मेदसा संसृजन्ति । ये [अङ्गिर] ईशाना मरुतो वर्षयन्ति ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥५॥ यदीद् इदं मरुतो मारुतेन यदि देवा दैव्येनेह्य आर । यूयम् ईशिष्वे वसवस् तस्य निष्कृतेस् ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥६॥ तिग्मम् अनीकं विततं? सहस्वन मारुतं शर्धेः पृतनासुप्रम् । स्तौमि मरुतो नाथितो जोहवीमि ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥७॥ ॥का०५॥ ॥अनु०७॥</p>	<p>* मन्व * * भुवन्तु * बोधो वाजसातावन्तु आयर् * सुवमां भूते... * * वचन्ति * * व... * * मारुतः पृष्णिमातरं... * * धेनुनां * * ववस्...इन्व सग्मा भवन्ति मरुतं सोनास्... * * दिवम्...या * यद्गीशानां स्रजत... * * तर्पयन्तो घृतेन व... * * मारुतो...दैवेनयश्नगरः * * एसिदे * * निष्कृते... ...सहस्वं * शवः पृतनासु उग्रं * * मारुतो नाथिते...</p>
<p>श्री ४.२६.१,२,४,५,६,३,७</p> <p>श्री अप्रयेथाम् सायणस्तु अप्रये- [ताम्]</p> <p>श्री कोशेषु भूयिष्ठं प्रबुद्धे सायणस्तु [प्रविद्धे]</p>	<p>४.३६</p> <p>मन्ये वां द्यावापृथिवी सुभोजसौ ये [अ]प्रयेताम् अमिता योजनानि । प्रतिष्ठे ह्य अभवतं वसुनां ते नो मुञ्चतम् अंहसः ॥१॥ प्रतिष्ठे ह्य बभूवथुर् वसुनां प्रविद्धे देवी सुभगे उरुची । द्यावापृथिवी भवतं मे स्योने ते नो मुञ्चतम् अंहसः ॥२॥ ये स्त्रोत्या विभृथो ये मनुष्यान् ये अमृतं विभृथो ये हवींषि । द्यावापृथिवी भवतं मे स्योने ते नो मुञ्चतम् अंहसः ॥३॥ ये उस्त्रिया विभृथो ये वनस्पतीन् ययोर् वा विश्वा भुवनान् अन्तः । द्यावापृथिवी भवतं मे स्योने ते नो मुञ्चतम् अंहसः ॥४॥ ये कीलालेस् तर्पयथो ये घृते[न] याभ्यां नतं किं चन शक्नुवन्ति । द्यावापृथिवी भवतं मे स्योने ते नो मुञ्चतम् अंहसः ॥५॥ असंतापे सुतपसा हुवे वाम् उर्वी गभीरे कविभिर् नमस्ये । द्यावापृथिवी भवतं मे स्योने ते नो मुञ्चतम् अंहसः ॥६॥</p>	<p>* * अभवन्तं... ...उरुची * प्रोत्या विभृतो * मनुष्या * सुतं विभृतो... यश्नभिया विभृतो... * * तपयो... असंतापय स्वपसा...</p>

श्री ४.२८.१, २, ३, ४, ५, ६, ७

४.३७

येन मेदम् अभिशोचति येन वा येन कृतं पौरुषेयं न दैव्यम् ।
स्तौमि चावापृथिवी [नाथितो] जोहवीमि ते नो मुञ्चतम् अंहसः ॥७॥
॥का० १॥

श्री यः कृत्वाकृन्मूलकृत्वातुधानो
[नि तस्मिन्वत् वज्रमुग्रौ

श्री ४.२९.१, २, ३, ४, ५, ६, ७

श्री ४.३०.१, २, ३, ४, ५, ६, ७ का
[२२.१५

४.३८

मन्वे वां मित्रावरुणाव् ऋतावधौ सत्यौजसौ दृहणो यौ नुदेथे ।
यौ सत्यावानम् अवथो हवेषु तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥१॥
सत्यौजसौ दृहणो यौ नुदेथे प्र सत्यावानम् अवथो हवेषु ।
यौ गच्छथो नृचक्षसा वभृणा सुतं तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥२॥
याव् अक्रिरसम् अ[व]थो याव् अगस्ति मित्रावरुणा ज[मदग्नि]म् अत्रिम ।
यौ कश्यपम् अ[व]थो यौ वसिष्ठं तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥३॥
यौ भरद्वाजम् अवथो [यौ] वज्रधृष्यं विश्वमित्रं वरुण मित्रं कुत्सम् ।
यौ कक्षीवन्तम् अवथः प्रोत कण्वं तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥४॥
यौ अश्विवाक्स्वम् अवथो यौ गविष्ठिरं मित्रावरुणा पु[रु]मीढम् अत्रिम ।
यौ विमदम् अवथस् सप्तवर्धं तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥५॥
यौ मेघातिथिम् अवथो यौ विशोकं मित्रावरुणा उशानां काव्यं यौ ।
यौ मुद्गलम् अवथो गौतमं च तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥६॥
ययो रथस् सत्यवर्त्मजुरस्मिन् मिथुया चरन्तम् अभियाति दूषयन् ।
स्तौमि मित्रावरुणा नाथितो जोहवीमि तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥७॥
॥का० ३॥

श्री ४.२४.१, २, ३, ४, ५, ६, ७

४.३९

श्री उग्रीणास्

श्री यस्मै शुक्रः पवते

इन्द्रस्य मन्वे शश्वद् यस्य मन्विरे वृत्रघ्न स्तोमा उप मेम आगुः ।
यो दागुपस् सुकृतो हवम् एयात् स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥१॥
यश् चर्वणिग्रश् चर्वणिस् स्वर्विद् यस्य प्रावाणः प्रवदन्ति नृगणम् ।
यस्याध्वरस् सप्तहोता मधुच्युत् स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥२॥
य उग्रीणास् उग्रबाहुर [ययुर] यो दानवानां बलम् आससाद् ।
येन जितास् सिन्धवो येन गावस् स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥३॥
यस्य वशास् ऋषभास् उक्षणा यस्मै मीयन्ते स्वरवस् स्वर्विदे ।
यस्मिन् शुक्रः प्रवर्तते ब्रह्मशुम्भितस् स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥४॥
यस्य जुष्टि सोमिनः कामयन्ते यं हवन्त इषुवन्तं गविष्टौ ।
यस्मिन् अर्कश् विश्वे [य]स्मिन् ओजस् स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥५॥
य उत्तमः कर्मकृत्याय जज्ञे यस्य वीर्यं प्रथमस्यानुबुद्धम् ।
येनोद्यतो वज्रो ऽभ्यायताहि स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥६॥
यस् संभ्रामान् नयति सं बुधे वशी यः पुष्टानि संसृजति द्रयानि ।

* * वी...

यावैषाते * यश् ...

* * उभ * वीरे ... इषुमृतांस् *

* शर्वा ...

* ओरभे ... उग्रो * चेतस्वराष्ट्रम् * *

... स्तोने तो * * * *

... ० हती सुनेनी उग्रो

... वज्रम् *

* * वृत् पृतनास उग्रौ ... ० दि

... सत्योजसौ दृहणा यो निरेते

सत्योजसौ दृहणी यो निरेथे ...

* गच्छतो नृचक्षस आपभृणा ...

* यश्क्रिरसोम् * यावगस्ति ...

* भार * * वध्यध्वं ...

* * अवतः ...

* यावात्यम् ...

* यो * * सप्तवर्धं ...

* यो * * अवतो ... उशानं काव्य

* * वर्त्मरज्जुरस्मिन् * * चरन्तिम् ...

... स्तोमा * मेमा अगुः

* * * * एथा ...

* * प्र चर्वणि ... नृगो

* यस्याध्वर्युस् * मुदिच्युत् ...

* यो ग्रणाम् ...

* वशास् * * यस्मिन्विदे स्वर्वस् *

* शुक्रः * * शुम्भितस् ...

* जुष्टियं * * यो ...

* अर्कस्यथिवे ...

... अत्ये * * बुद्धं

* यो * * ० हं ...

... पुष्ट्यान्स् संसृजत *

स्तौमीन्द्रं नाथितो जोहवीमि स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥७॥ ॥का०४॥

४.४०

शुनं वत्सान् उपाकरोमि शुनं वधामि तन्त्याम् ।
आग्रयणं ब्रह्मणा हविस् तस्मिन् जागर कथं चन ॥१॥
बाहुं वत्सम् उपानयन् पात्रे गां दुहन् अग्रवीत् ।
अरिष्टं ब्रह्मभ्यो हविश् शिवं कृणोतु कश्यपः ॥२॥
त्रयस् तिष्ठन्ति सुकृतस्य लोके त्रयो ऽतीकाशा[स्] त्रीणि शीर्षाण्य् एषाम् ।
त्रयस् तिष्ठन्ति प्रगृह्य कुम्भं यथा हविः कश्यपो यताते ॥३॥
सत्यात् संभूतो वदति तण्डुलान् क्षीरं आवपम् ।
ऋषिर् ब्रह्मभ्य आग्रयणं नि चेद् एतु कश्यपः ॥४॥
ऋतुमुखे चन्द्र भागाः पात्रम् ओदनम् उद् धरात् ।
प्रापन्तु ब्रह्माणो हविर् यथा वेदेन कश्यपः ॥५॥
ये भूतान्य् अमृजन्त ये भूतान्य् अकल्पयन् ।
सर्वस्य विद्वात् अध्वर्युष षण्णां भवति कश्यपः ॥६॥
शिवा आपो वत्सेभ्यश् शिवा भवन्त्व ओषधीः ।
वातो वत्सेभ्यः कश्यपश् शिवं तपतु सूर्यः ॥७॥ ॥का०५॥ ॥अनु०८॥

इत्यथर्ववेदे पैपलादशाखायां चतुर्थः काण्डस् समाप्तः ॥

* वात्मानपाकरोमि * * तंभ्यां

आग्रयण...

* * उपनयं ...

यत्रस् ...

... कश्यपुं यथाते

... तण्डुलात् क्षीरावधं

* ब्रह्मलायेणं ...

प्रापतुं ... कश्यप

* * न्ति...

... कश्यप

शिवापो ...

* वत्सेभ्यः * शिवशिवं * *

इति अथर्वणपैपलादं ... ताः

५.१

नमः पिशाङ्गभावै सिन्धुजाताया उग्रायै ।

यो अस्यै नम इद् अकरद् अपेद् अस्य गृहाद् अयत् ॥१॥
अपेहि नो गृहेभ्यो [अ]पेहि वत्सतन्त्याः ।
आत्मानम् अत्र ऽरोचित् सवरोहम्? अहा नश ।
[.....] हाम्ब सूतले [अ]थो वै सा म शंसम? ॥२॥
पुत्रो यस् ते पुत्रिबाहुस् तम् उ त्वं शासनं कृधि ।
अथो दुहितरं नप्त्रीम् अथो त्वं शासना भव ॥३॥
भूतपतिर् निर् अजत्व इन्द्रश् चेतस् सदान्वाः ।
गृहस्य बुध्न आसीनास् ता वज्रेणाधि तिष्ठतु ॥४॥
अपेतस् सदान्वा अहिंसन्तीर् इमं गृहम् ।
घेनुर् वात्र स्थाम्य् असत्य् अनङ्गान् वेडया सह ॥५॥
यस् सहमानश् चरसि सासहान इवर्षभः ।
सदान्वाभं त्वा वयं जैत्रायच्छावदामसि ॥६॥
सहस्व नो अभिमाति सहस्व पृतनायतः ।
सहस्व सर्वा रक्षांसि सहसानास्य ओषधे ॥७॥
त्वं व्याघ्रान् सहसे त्वं स्पृही? उभयावृतः ।
सक्षश् चेतः कृण्वाना मधु त्वं सहस्वौषधे ॥८॥ ॥का०१॥

५.२

[इ]यं पित्रे राष्ट्र्य पत्य् अग्रे प्रथमाय जनुषे भूमनेष्टाः ।
तस्मा एतं सुखं ह्यारम् अहं धर्मं श्रीणन्तु प्रथमस्य धासेः ॥१॥
ब्रह्म जज्ञानं प्रथमं पुरस्ताद् वि सीमतस् सुखो वेन आवः ।
स बुध्न्या उपमा अस्य विष्टास् सतश् च योनिम् असतश् च वि वः ॥२॥

शा औ ५.१.१.६ आश औ ४.६.३

[शौ ४.१.२

शौ ४.१.१

{ अथ पञ्चमाः काण्डा लिख्यते ॥ ॥ ओं नमो
गणेशाय ॥ ओं नमो ज्वालाभगवतैः ॥ ॥ ओं
नमः पिशाङ्गभावै ...

* स्यै नमेत कनद्...

... तंभ्या

... पुष्णि * अ ...

* * नप्त्रीप् * * सामना भव

* * अनात् * * चेतित् सदान्वा

* बुभ्रासीना ...

अपेतित् सदान्वाहिंसन्ती ...

* * स्थाम्य् * * वेदया *

... सासहानैव ऋषभ

अं * * जैत्रायत्तावदामसि

सहस्विनो भिमातिर्...

* व्याघ्रां ... उभयावृत

मक्षश् चित ... सहस्वौषधे

* * राष्ट्र्यत् * * भूमिनेष्टी

* * सुखं ... शृण्वन्तु प्रथमस्य धासेः

* बुध्न्या उपमांस विष्टा * * असतस् ...

का १०.१३ शी ४.१.३

का शी ४.१.४

शी ५.१.२

[पण्डु पूर्वस्य

शी ६। शी पूर्वस्य अपि। साय-

शी ४.१.२। शी अर्थे विहिते ससन्तु

शी ४.१.२। शी कृतस्था

शी ५.१.४। शी विप्राः

शी ७

प्र यो जज्ञे विद्वी अस्य वन्तुं विश्वा देवा[नां] जनिमा विवक्ति ।
 [ब्रह्म] ब्रह्मण उज्जु जभार मध्यान् नीचाद् उच्चा स्वधयाभि प्र तस्थौ ॥३॥
 महान् मही अस्कभायद् वि जातो द्यां द्विता पार्थिवं च रजः ।
 स बुध्याद् आप्नु जनुभाभ्य अग्रं बृहस्पतिर् देवता तस्य सन्नाद ॥४॥
 नूनं त[द]स्य काव्यो हिनोति महो देवस्य पूर्वस्य मही ।
 एष जज्ञे बहुभिस् साकम् इत्या पूर्वाद् अराद विदु रश्च सहुः? ॥५॥
 स हि दिवस् स हि पृथिव्या ऋचेष्टा? मही क्षामन् भ्राजसी विष्कभायति ।
 अहर् यच्च युक्तं ज्योतिषो जनिष्टाद्या युमन्तो वि वसन्त् अरिप्राः ॥६॥
 यथा वाथवा पितरं विश्वदेवं बृहस्पतिर् समसाव च गच्छात्? ।
 त्वं विश्वस्य जनुषो? धातास्य अग्रे कविर् देवी अदभाग्यस् स्वधावान् ॥७॥
 मूर्ध्ना यो अग्रम् अभ्यर्त्त ओजसा बृहस्पतिम् आ वि वासन्ति देवाः ।
 भिनद् बलं विमृषो दर्दरीति कनिष्ठदति गा? स्वर् अपो जिगाय ॥८॥
 ॥का१२॥

५.३

का १.१.११.११.८

शी २.३२.१

उद् अपसद् असौ सूर्यः पुरुदृष्टो अदृष्टहा ।
 उदायन् रश्मिभिर् हन्तुदायन् रसी अकः ॥१॥
 ऽन्य अत्रोचद्? असौ सूर्यो विश्वदृष्टो अदृष्टहा ।
 निप्रोचन् रश्मिभिर् हन्तु निप्रोचन् रसी अकः ॥२॥
 ये च दृष्टा ये चादृष्टा उत ये अविध्यवः? ।
 तेषां वो अग्रमं नाम सर्वे साकं नि जस्यत ॥३॥
 अदृष्टहन्ती वीरुद् असि भोज्या विषासहिः ।
 च्युकाकणि त्वं जक्षिषे? सादृष्टां जातसोहि? ॥४॥
 जहि ज्येष्ठम् अदृष्टानां सपाणां मोघचारिणाम् ।
 किमीणां सर्वजातानि ऽपौञ्जरी यवयं शृणा? ॥५॥
 यथ च तोदो यथ च सपां यथ चादृष्टा च यो वृषा ।
 च्युकाकणि त्वं तान् वक्षीर् वृक्षं परशुमान् इव ॥६॥
 सं वृक्षैर्नाथं च्युकाकणि वृक्षं परशुमान् इव ।
 किमीणां सर्वजातानि संदहासिर् इवोल्पम् ॥७॥
 मेथिष्टा अग्निर् अखिलस् त्विपीमान् किमीणां जातानि पृतन्यतु सर्वा ।
 बृहस्पतिर् मेदिनी जातवेदा अदृष्टान् हन्तु द्रवदेव साकम्? ॥८॥ ॥का१३॥

५.४

का १०.१२८.१ शी ५.३.१ तै ४.

[७.१४.१]

का ६ शी २ तै २,३

का २ शी ३ तै १

का ४ शी ४ तै २

का ३ शी ५ तै १,२

का ५ शी ६.२ तै २

शी ७.१.४

का ८ शी ८ तै ३,४ । का तै

[यस्य]

का ७ शी ९ तै ३

का तै मय्यान्

ममाग्ने वचो विहवेष् अस्तु वयं त्वेन्धानास् तन्वं पुष्यम् ।
 मह्यं नमन्तां प्रदिशश् चतस्रस् त्वयाभ्यक्षेण पृतना जयेम ॥१॥
 अग्ने मनुं प्रतिनुदन् परेषां त्वं नो गोपाः परि पाहि विश्वतः ।
 अपाञ्चो यन्तु प्रबुधा दुरस्यवो अमैषां चित्तं बहुधा वि नश्यतु ॥२॥
 मम देवा विहवे सन्तु सर्वे इन्द्रवन्तो मरुतो विष्णुर् अग्निः ।
 ममान्तरिक्षम् उरुलोकम् अस्तु मह्यं वातः पवतां कामे अस्मिन् ॥३॥
 मह्यं यजन्तां मम यानीष्टाकृतिस् सत्या मनसो मे अस्तु ।
 एतो मा नि गां कतमच्च चनाह विश्वे देवा अभि रक्षन्तु माम् इह ॥४॥
 मह्यं देवा द्रविणम् आ यजन्तां ममाशीर् अस्तु मम देवहृतिः ।
 देवा होतारस् सनिषन् न पतद् अरिष्टास् स्याम तन्वा सुवीराः ॥५॥
 देवीष्व वद् उर्वीर् उरु नस् कराथ विश्वे देवास् इह मादयध्वम् ।
 मा हासहि प्रजया मा धनेन मा रधाम द्विषते सोम राजन् ॥६॥
 उरुयवा नो महिषश् शर्म यच्छद् अस्मिन् हवे? पुरुहूतः पुरुक्षुः ।
 स नः प्रजायै हर्यश्च मृडयेन्द्र मा नो रीरिषो मा परा दाः ॥७॥
 धाता विधतो भुवनस्य यस्य पतिस सविता देवो [अ]भिमातिषाहः ।
 बृहस्पतिर् इन्द्राग्नी अश्विनोभा देवाः पान्तु यजमानं निर्वर्था[त्] ॥८॥
 इहावाञ्चम् अति ह्य इन्द्रं जैत्राय जेतवे ।
 अस्माकम् अस्तु वर्णो यतः कृणोतु वीर्यम् ॥९॥

प्रा * * * विद्वा * * * विश्वा ...

... जितः * * *

* बुध्याराद् अकं ...

* * गन्धो हनोति...पहि

... मयि क्षामं भ्रजसी *

आयंश्चुकं * धनिष्टाधा भ्यमन्तो * * अरिप्रा

... मनसा वो दत्त्व

* * जनुषा धतस्याग्रं * देवां अथमायुस् स्वधाव

... बृहस्पतिर् मा * * *

भिन्नद् बलं विमृषो दर्दरीति ... जिगाय

... पुरुदृष्टो *

उदायं रश्मिभुवन्तुदायं * *

नि व्रत...

निप्रोचं रश्मिभक्तु निप्रोचं...

... उम * विध्यवः

... जस्यच

... तोजा विषासहि

... सृणा

... वृक्षि * * *

संवृक्षीनांश्चुकाकणिर्... । संवृक्षीनांश्चुकाकणि-

कृमीं ...

[वृक्षं परशुमानि व]

मेतिष्टाभिरखलस् 'मां कृमीं * पृतनोद् *

... साक्षां

* * प्रतिनुदं...

* * प्रबुधा * ममीषा ...

... इन्द्रवचो * * *

* * * यानीष्टाकृतिस् ...

योनो ...

... यजन्ता समा * * *

* * सनिषं * पतरिष्टा * तन्वास् *

देवीः * * अणुरस् कराधवि * देवास् *

* * हस्महि ... दधाम द्वि[उपरि दि]धते *

... वाते पुरुहूतः पुरुक्षस्

* * * हर्यस्व मृडयेन्द्र ...

याहवाञ्चम् * हयार ...

* * वर्ण ...

तै ४.७.१४.४ शौ ११

शौ ७.८६.१

शौ ५.३.७१.२

क्र ९ शौ १०

अर्वाञ्चम इन्द्रम् अवतम्? हवामहे यो गोजिद् धनजिद् अश्वजिद् यः ।
 इमं नो यज्ञं विहवे जुषस्वासाकं रुण्मो हरिवो मेदिनं त्वा ॥१०॥
 ज्ञातारम् इन्द्रं अवितारम् इन्द्रं हवेहवे सुहवं शूरम् इन्द्रम् ।
 हुवेम शकं पुरुहूतम् इन्द्रं स्वस्ति नो मघवान् उ पात्व इन्द्रः ॥११॥
 तिस्रो देवीर् महि मे शर्म यच्छन् प्रजायै मे तन्वे यच्च च पुष्टम् ।
 मां विशस् संमनसो जुषन्तां पित्र्यं क्षवं प्रति ज्ञानात् अस्मात्? ॥१२॥
 यो नश् शक्राभिमन्युनेन्द्राभिज्ञो हि जिघांसति ।
 तं त्वं वृत्रहन् जहि [श]वस् सो ऽसभ्यम् आ भर ॥१३॥
 ये नश् शपन्त्य अप ते भवन्त्व इन्द्राग्निभ्याम् अप चाधाम योनिम्? ।
 आदित्या रुद्रा उपरिस्पृशो माम् उग्रं चेत्तारम् अधिराजम् अक्रन् ॥१४॥
 ॥का०४॥

५.५

पृथिवी वशा साग्निं गर्भं दधे ।
 सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा ॥१॥
 अन्तरिक्षं वशा सा वायुं गर्भं दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥२॥
 द्यौर् वशा सा सूर्यं गर्भं दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥३॥
 क्रूर वशा सा सामं गर्भं दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥४॥
 विद् वशा सा क्षत्रियं गर्भं दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥५॥
 दक्षिणा वशा सा यज्ञियं गर्भं दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥६॥
 वाय वशा सा परमेष्ठिनं गर्भं दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥७॥
 वशा वशा सा राजन्यं गर्भं दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥८॥
 समा वशा सा संवत्सरं गर्भं दधे ।
 सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा ॥९॥
 ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

५.६

सप्त सूर्या दिवम् अनुप्रविष्टास् तान् पथेवान् एतु दक्षिणान् ।
 ते अस्मै सर्वे घृतम् आ तपन्तूर्जं दुहाना अनपस्फुरन्तः ॥१॥
 ॥आ तपन् क्षीदनीया च सव्याधि निष् टपन् ।
 ॥अर्धांयत् तपत् सूर्य उदयद् बृहतीर् अनु ॥२॥
 ॥आत् पिता पितृन् विष्णु दम्बून् इनिष्टस् ता वयम्? ।
 गुहा आयन् ये सूर्यास् स्वधाम् अनु चरन्तु ते ॥३॥
 ॥द्यौस् सतेर्वेवराश् जनासः पञ्च त्वे पुरो दिवा क्षियन्ति ।
 ॥तां ब्रह्म देवं बृहद् आ विवेश तान् प्र वेद प्रचरम् अधिर्यता? ॥४॥
 यो ददाति यो यजते यं धीरश् श्रद्धानो घृते ।
 यमो वैवस्वतो नु राजा सर्वान् उक्षतु सवधीः? ॥५॥
 मा विघ्न पयायिणो ये ऽदक्षिणाः परिमुष्णन्ति धत्तम्? ।
 सुगण? तान् पथा सर्वान् यमो राजाति नेषन् ॥६॥
 येन पथा वैवस्वतो यमो राजा ययौ ।
 अग्निं नस् तेन नयतु प्रजान् वैश्वानरं पथिक्कद् विश्वपृष्टिः? ॥७॥
 न हि ज्योतिर् निहितं मर्त्येषु येन देवासो अतरन् अरातीन् ।
 तेनेम सेतुम् अति गेष्म सर्वे वैश्वानरं ज्योतिर् अमीह देवाः ॥८॥
 उद् वयं तमसस् परि ज्योतिष् पश्यन्त उत्तरम् ।

तै आ १.७.४
अपस्ता १०१.४

शौ ७.५३.७

... कृण्वो * * *
 * * अवतारम् ...
 * * * स्वस्ते ...
 तिस्रो ... तन्व यश् * *
 ... एत * *
 * * चक्राभिमन्युनेन्द्रमितो ...
 ... स * * *
 * * * उप ...

* * सा अग्निं गर्भं च दधे
 * * ...

* वशाशा सा ...

सो मं ...

... तां * अवतु ० वा
 तस्यै ... दुहानानपस्फुरन्ता
 * तपं ... टपं

... दम्बू (प्राप्ते न्यु) न् * * *
 गुहायन् * सूर्या ...

... धीनश् अद् *
 * वैवस्वता ...
 सा विषं ० यणो यो ...
 * तां ... नयषत्
 ... ययु
 ... तपु * वैश्व * *
 * * ज्योतिर् निहत मर्त्येषु * * अराती

ते आ १.७.१ । ते आ आरोगो-
उपरिष्ठात् १.७.१ । आज्ञः पटः

श्री ४.१५.१ । श्री वन्तु

श्री २ । श्री समीक्षयन्तु

श्री ६

श्री ५

श्री ४

श्री ७

श्री ९.१

श्री १०

श्री ८

श्री ११ । सायनः विष्णोः
शौनकमन्त्रविभागः सर्वार्थ
[विजहाति]

श्री १२

श्री १३

श्री १४ । सायनः ऋ ७.१०३.१

श्री १५

[वाचं]

श्री १६

श्री ४.६.२

श्री ३

श्री ४ । श्री वस्त आस्वत्

श्री ५

श्री ६

श्री ७

श्री ८

श्री ४.७.१

देवं देवत्रा सूर्यम् अगन्म ज्योतिर् उत्तमम् ॥९॥
आरोकोभ्राजः पवारः पतङ्गस् स्वर्णरो ज्योतिषीमान् विभासः ।
ते अस्मै सर्वे घृतम् आ तपन्तुर्ज दुहाना अनपस्फुरन्तः ॥१०॥ ॥का०१॥

५.७

समुत्पतन्तु प्रदिशो नमस्वतीस् सन् अन्नाणि वातजूतानि यन्ति ।
महर्षभ्य नदतो नमस्वतो वात्रा आपः पृथिवीं तर्पयन्तु ॥१॥
सम् ईक्ष्यद् विष्वक्वातो नभांस् अपां वेगासः पृथग् उत् पतन्तु ।
वर्षस्य सर्गा मृदयन्तु भूमिं पृथग् जायन्ताम् ओषधयो विश्वरूपाः ॥२॥
अभि क्रन्द स्तनयार्दयोर्दधिं भूमिं पर्जन्यं पयसा सम् अङ्घ्रि ।
त्वया वर्षं बहुलम् पेतु सृष्टम् आसत्तैषी कृपयुर् पत्न्य अस्तम् ॥३॥
उद् ईरयत् मरुतस् समुद्रतस् त्वेषा अर्का नभ उत् पातयन्तु ।
प्र वर्षयन्ति तविषास् सुदानवो अपां रसेर् ओषधीः सचन्ताम् ॥४॥
गणास् त्वोप गायन्तु मारुताः पर्जन्यं वोषिणः पृथक् ।
सर्गा वर्षस्य वर्षतस् सृजन्तु पृथिवीम् अनु ॥५॥
सम् अवन्तु सुदानव उत्सा अजगरा उत ।
वाता वर्षस्य वर्षतः प्र वहन्तु पृथिवीम् अनु ॥६॥
वातो विष्टुद् अन्नं वर्षं सम् अवन्तु सुदानवः ।
प्रा प्यायस्व प्र विष्टुः सं भूमिं पयसा सृज ॥७॥
अपाम् अग्निस तनुभिस संविदानो य ओ[व]धीनाम् अधिपो बभूव ।
स नो वर्षं वनुतां जातवेदाः प्राणं प्रजाभ्यो अमृतं दिवस् परि ॥८॥
आशामाशां वि द्योततां वाता वान्तु दिशोदिशः ।
मरुद्भिः प्रच्युता मेघा वर्षन्तु पृथिवीम् अनु ॥९॥
प्रजापतिस् सलिलाद् आ समुद्राद् आप ईरयन् उदधिम् अर्दयाति ।
प्रा प्यायतां वृष्णो [अ]भ्यस्य रेतो अर्वाङ् पतेन स्तनयितुनेहि ।
अपो निषिञ्चन् असुरः पिता नः ॥१०॥
भ्यसन्तु गर्गरा अपाम् अव नीचीर् अपस् सृज ।
वदन्तु पृथिव्याहवो मण्डूका इरिणातु ॥११॥
संवत्सरं शशायाना ब्राह्मणा व्रतचारिणः ।
वाचं पर्जन्यजिन्वितां प्र मण्डूका अवाविषुः ॥१२॥
उपप्रवद् मण्डूकि वर्षम् आ वद् तादुरि ।
मध्ये द्वदस्य प्लवस्व विष्टुः चतुरः पदः ॥१३॥
महान्तं कोषम् उद् अचाभि पिञ्च सविद्युतं भवति वातु वातः ।
तन्वतां यज्ञं बहुधा विष्टुष्टम् आनन्दिनीर् ओषधयो भवन्तु ॥१४॥ ॥का०२॥

५.८

यावती द्यावापृथिवी वरिष्णा यावद् वा सप्त सिन्धवो वितष्टुः ।
वाचं विषस्य दूषणीं ताम् इतो निर् अवाविषम् ॥१॥
सुपर्णस् त्वा गरुत्मान् विष प्रथमम् आदयत् ।
नारोपयो नामादय उतास्मा अभवः पितुः ॥२॥
ऽयां चास्तुतत् पञ्चाङ्गुलिर् वक्राच्च चिद् अधि धन्वनः ।
अपस्कम्पस्य बाहोर् निर् अबोचम् अहं विषम् ॥३॥
शल्याद् विषं निर् [अ]बोचम् आज्ञनात् पर्णधेर उत ।
अपाङ्गाच्च कृक्तात् कुस्मलात् निर् [अ]बोचम् अहं विषम् ॥४॥
अरसस् त इषो शल्यो अथो ते [अ]रसं विषम् ।
उतारसस्य वृक्षस्य धनुषं दे अरसारसम् ॥५॥
ये अपीषन् ये अदुष्यन् ये आस्यन् ये अवास्तुजन् ।
सर्वे ते वज्रयस सन्तु वज्रिर् विषगिरिः कृतः ॥६॥
वज्रयस ते खनितारो वज्रिर् [य]तो जातम् इदं विषम् ॥७॥
वज्रिस् स पर्वतो गिरिर् [य]तो जातम् इदं विषम् ॥७॥
वा इदं वारयाते वरणावत्याः आभूतम् ।

... मां विभास
तस्मै ... तपतोर्ज दुहानानव

*** सपवाणि ***
मार्षभ्य *** वात्राफ *** तर्पयन्तु
तमिक्षद् *** नपांस्...
*** सर्गा मायन्तु ... विश्वरूपाः
*** स्तनयान्दयोर्दधि ... अग्नि
तया *** एत सृष्ट सामारिषो कमजुल्यतसं
... त्वेषाकानभूत ***
*** तमिषा *** पां रसीर् ***
*** तोष ...
स्वर्गा *** वर्षतुस्...
*** सुदानवोत्साजगरा ***
*** वर्षतुः ...
... अव सुदानवः
*** पिष्टुस्व मे ...

... वैतुतां जातवेदः प्राणं प्राणं ... । ओ प्राणं प्र-
आमामासां ... [आभ्यो अमृतं दिवस्परि
* मल्लता ...
... आपीर्य निदधिम् *
* विष्णो * नेतो ...

स्वसन्तु गर्गरापाम् ... अप *
वन्तु * माण्डूका कणानु
... ब्राह्मणा *
वाते विन्विता * माण्डूका *
* माण्डूकि ... तादुरि

* * उत जाभि ...
... आनिर्दिनीर् * *

* * वरिष्णा ... विचष्टुः
... अवाविषं

* नामादयोतास्माभवन् *
... वक्रा * अति धन्विनः
... निबोचमह *

अपाङ्गाङ्गुलाद् कर्मलान् ...
रमस्वेको शल्यो उतो ...
उतारसस्य ... रमारसम्
ये पीषुषं य दुष्यं याम्यं नेववासजं
... गिरिः कृतम्

वज्रिस् * * गिरि...
वाद् * * वरणावत्या

	तत्रासृतस्यासिकं तच्च चकारारसं विषम् ॥८॥ ॥का०३॥	
	५.९	
अधस्तात् ६, ७ अवसाने	खादरेण शल्लेनाथो कङ्कतदन्त्या । अथो विषस्य यद् विषं तेन पापीर् अनीनशम् ॥१॥ कित्याशु? शतपर्वणस् सहस्राक्षेण शमेणा । तीक्ष्णाभिर् अग्निभिर् वयं निर् अवामास्? सदान्वान् ॥२॥ मासहासस्यमीदं काष्ठा परो नुदः । मायाधनागता याशु चिह्नं गृणीः पुरः? ॥३॥ न चा इत्यान चा इहा व मासतो? अक्षे व[श] शृङ्गवच्च छिरः । सदान्वा ब्रह्मणस् पते तीक्ष्णशृङ्गोदयन् इहि ॥४॥ विते न्मन्थाश्च शिरे वित देते अगदो हि नि ददौ । ते अभ्यगौ? कण्वे परेह्य अवर् वृणे? ॥५॥ यास्ते अङ्गे तिष्ठन्ति? या वलीके या पर्यङ्गे प्रेङ्खयन्त्य? उत यानि घोरा । या गर्मान् प्रमुशन्ति सर्वा? पापीर् अनीनशम् ॥६॥ यश्च चेलं वसता उत या नक्ष दुर्ष? नीलं पिशङ्गम् उत लोहितं याः । या गर्मान् प्रमुशन्ति सर्वा? पापीर् अनीनशम् ॥७॥ याकिदन्ती? विषदन्ती? प्राणम् अस्यापि निव्यत? । दुर्णास्त्रीस् सर्वास् संगत्य मामुष्योत् सिक किं चन ॥८॥ ॥का०४॥	...पामीर् * * 'णास् ... चर्मणा ... अवा(?)मास् सदान्वा * ब्राह्मणस् * 'दृशन् * * * न्के तिष्ठन् * * * प्रयंसे प्रयंखयन्त्य * * * * गर्माव... ... पिशङ्गम् * * या * गर्मा... * विषदन्तीविषदन्ती प्राणम् * * दुर्णास्त्रीस्...
	५.१०	
अधस्तात् ६	यंया मुशलाहता द्विशतपृष्ठा विषा सुत । तपुर अग्निस तपोर् द्यौस् तपन्वं सुरे भव विषं त्वेतो अकम् रोहन्तो अवृवन? ॥१॥ विषं कुम्मे [अ]व ख्व विषं तामनोसुरे? । विषं त्वं हस्ताहत विषं प्रतिहिता? भव ॥२॥ सिंहस् ते [अ]स्तु तण्डुलो व्याघ्रः पर्य ओदनं प्रजा । कूरस्य नकडुर्? वृकस्य हृदि संस्त्रवः ॥३॥ यं व्यापात्रा सुताशप्पस्स का विषस् परि । चराहमन्य रुजंनु सानपादसन्दयः ॥४॥ उददनी प्रच्यवनी अपां सुभगा विषस् परि । उताखातमन्य रुजंन्युत पश्चात् तपुरस् कृधि ॥५॥ विषं ते पवने सुरे रुधिरं स्थाले अस्तु ते । मथनन्त् अन्यो अन्यस्माद् इधुधियं तद् धनुस् त्वत्? ॥६॥ इधुपावानो रुधिराशु चरन्ति पातारो मर्त्यास् तव ये सुमेरे? । हतासो अन्ये योधयन्त् अन्यास्? त्वमदिच्छिरं समहिमानं सुराया? ॥७॥ त्वं वीरुधो विस्त्रवो बलेनोत् पातय सादय योधनायै । भिन्नास्तिभिर्भिन्नशीर्णा सम कच्छताम् आत्मचेलो विस्त्रवं ते सुराया ॥८॥ विषो सुतां पिबति चक्रपाणो मरुता संसृष्टान् रुधिरं मिश्रान्? । छिन्नहस्तश्च चरति ग्रामे अन्तर् वीरहत्यानि बहुधा पणायन् ॥९॥ असुमतीम् इधुमतीम् उन् नयाम सिताद् अघि । साधयामि साधया हरिर्वीणां परि रोपया । अन्यो अन्यस्य मोच्छिषम्? ॥१०॥ ॥का०५॥ ॥अनु०२॥	द्विषं... * * इत्याहत... * * * तण्डुलो... कूनस्य... ...धनस् * त्वां * * बलेन उत... भिन्नास्... * * पिबति ... 'ष्टां * मिश्रां ...पणायं * इधुमतीस्... * सादय... ...वल्की(उपरि वमी) * * * वायो न जानीष यदिम् इन्द्र वृहस्पते आञ्जनं * कृष्णः पुंसमकम् * यनेतत्... * * त्वेनसः...
	५.११	
	अनु ते मन्यताम् अग्निं वरुण[स्] ते अनु मन्यताम् । ततस् ते पुत्रो जायतां स वल्की गोषु युध्यताम् ॥१॥ इदं वायोर् अजानीहदम् इन्द्राद् वृहस्पतेः । आञ्जनं पुत्रवेदनं कृष्णम् पुंसवनं वयम् ॥२॥ येनैतत् परिष्ठमिदं यस्मात् पुत्रं न विन्दसे । इन्द्राग्नी तस्मात् त्वेनसः परि पाताम् अहर्दिवि ॥३॥	

श्री ५.२५.३

अथर्वाणो अङ्गिरसो विभ्वे देवा क्रतावृधः ।
 शृण्वन्त्वं अभि मे हवम् अस्य पुत्राय वेत्तवे ॥४॥
 इन्द्राणी वरुणानी सिनीवाल् उतादितिः ।
 ऽमरुतकृपा पत्नीनां पुत्रम् अभ्य अनु देष्टु ते ॥५॥
 पुत्रं ते मित्रावरुणा पुत्रं देवी सरस्वती ।
 पुत्रं ते अभिनौ देवा आ धत्तां पुष्करस्त्रजा ॥६॥
 यथा च नाम जग्रभ तेषां च नोप सस्मर ।
 देवास ते सर्वे संगत्य पुत्रं जैवालुकं दध्रे ॥७॥
 आत्मनीनं निर् मिमीष्व स त्वत् परि जायताम् ।
 त्वं बीजम् उर्वरेव त्वं विमर्षि योन्याम् ॥८॥
 पृथिवी सह यक्षैर् नक्षत्रैस् सह सूर्यः ।
 वातः पतत्रिभिस् सह पुत्रम् अभ्य अनु देष्टु ते ॥९॥ ॥का०१॥

५.१२

श्री ५.२५.९

वृषा जह्रे मघवानो [अ]यं मधुमतीभ्यः ।
 [अ]सौ ते योनिम् आ शयां बद्ध दक्षः पुरुषो भुवन् ॥१॥
 योनिं गच्छ मघवान योन्यां पुरुषो भव ।
 ततः पुनर् निर् आ यासि शीर्ष्णां श्रोणीभिन् नोनुदत् ॥२॥
 बाणवान् इषुधेर् इव कृण्वन् पुत्रोर् यथा मियम् ।
 ओण्योर् ऽमन् अन्तरा दशमास्य आ यासि ॥३॥
 स प्रत्यङ् प्रत्य आ वर्ता एते संवत्सरे पुनः ।
 यथा जीवांसि भद्रयामि भर्ता महान् भवेः ॥४॥
 सं ते योनिम् अचीकल्पं सुप्रजस्त्वाय भद्रया ।
 तत्रा सिञ्चस्व वृण्यं दशमास्यम् अभि व्रतम् ॥५॥
 गर्भस् ते योनिम् आ शायि गर्भो जपस्व आ शयाम् ।
 कुमार उल्बम् आ शयां त्वष्टा कल्पतो यथापरः ॥६॥
 यथा राजन् मघवान तं बीजं विरोहयसि ।
 एषा त्वम् अस्या निर् विन्धि कुमारं योन्या अधि ॥७॥
 गर्भाधानो मघवानो गर्भं देवो बृहस्पतिः ।
 गर्भं त इन्द्रश् चाग्निश् च गर्भं धाता दधातु ते ॥८॥ ॥का०२॥

५.१३

श्री ५.२५.५

शिवश् शिवाभिर् वयस्त्वं सं गच्छस्व तन्वा जातवेदः ।
 रक्षं दधानस् सुमना पुरस्ताद् गृहेभ्यस् त्वा वर्चसे निर् वपामि ॥१॥
 पृथिव्यां घर्मस् स्तभितो अन्तरिक्षे दिवि ध्रितः ।
 द्यौर् एनं सचेतः पातु यस् त्वा पचत्य ओदन ॥२॥
 ये समुद्रम् परेयन् ये च सिन्धुं ये अन्तरिक्षं पृथिवीम् उत धाम् ।
 ये वातेन सरयं यान्ति देवास् तान् आप्नोत्य ओदनः पाकान् ॥३॥
 कृत्वा कुम्भी नि घीयतां साक्षा पच्यत ओदनः ।
 अंशं सोमस्यैकं मन्ये वैश्वदेवम् इदं हविः ॥४॥
 उल्लूले मुसले यश् च शूर्पे भूम्याम् उखायां यदि वासि संज ? ।
 या विप्रुषो या विनिर्जनानि सर्वं तत् ते ब्रह्मणा सूदयामि ॥५॥
 ऊर्ध्वं प्रेहि माप ऽव्यक्ता व्यरुजो अन्तरम् ।
 रक्षांसि सर्वा तीर्त्वा यथा रोह दिवं त्वम् ॥६॥
 तुरो नो [अ]तुरो भव सं धीभिर् वीयताम् अयम् ।
 सं पृथिव्या सम् अक्षिना सं सूर्यस्य रश्मिभिः ॥७॥
 सं देवानाम् अपस्व आ च द्विषस् सुकृतस्य लोके ।
 तृतीये नाके अधि रोचने दिवः ॥८॥
 मृत्योः पदं योपयन्तो अन् पत ।
 पृच्छामि कृत्यः मृत्युम् पदयोपनेन ॥९॥ ॥का०३॥

श्री ५.५.५

श्री ५.५.२१ ते मा ३.७.६.२१

श्री ५.८६.२७

अपूर्णां ऽर्धं मन्त्रः । श्री १२.२.३०

श्री २९ मृत्युं प्रत्यौह्य पदयोपनेन

आ...
 * अभ्य... वेतवे
 ... बाली उता
 ... अन् *

... पुष्करस्त्रज
 ... संस्मर
 ... वैवायिकं दधे
 आत्मनेनं * ममीष्व...

पृथिवी...
 ... अरि *

* वशी...
 ... व(र्)क्षः * भुवं
 * मघवानो...
 * पुनर् * * यामि शीर्ष्णां * *
 बाणवां * * कृण्वं...
 श्रोणियो * * दशमास्यायसि
 * प्रत्यां प्रत्यावन्ता...
 * * भद्रयाविमन्ता मक्षा भवे
 * * * अचेक्षिपं...

... शयी * जराधु वा शया
 कुमार उल्बम्... क्लृप्तो *
 * राजं मधुवानस् * * रोहसि
 ... योन्याधि
 * धान...

... गच्छस्व (उपरि ध्व) * *

* घम... श्रुतः
 * एनां... पचत्योदनः
 * * अवीरयं...
 ... ओदना *
 * कुपि दिनीयता * पच्यतोदना

* मुकुले...
 * विपुरुषो * विनिर्जनानि...
 ऊर्ध्व...

... रश्मिषु

सत्योरपदं * अन्येत्वं

५.१४

भूत्या मुखम् असि सत्यस्य रश्मिर् उच्चैश्शोको दिवं गच्छ ।
उच्च क्षियतां हविष्कृतौ साधु देवान् सपथेताम् अजैषत् अप लुस्पतु ॥१॥
आपो देवीर् यज्ञकृतः शुक्रा देवीर् हविष्कृतः ।
एकपात्र ओदनो अग्निष्टोमेन संयतः ॥२॥
गायत्री हव्यवाद् असि देवतानिस् सप् इध्यसे ।
सहस्रधारं सुकृतस्य लोके घृतपृष्ठम् अमल्युः ॥३॥
तपश् च सत्यं चौदनं प्राश्नीतां परमेष्ठिनौ ।
ताभ्यां वैश्वानराभृतं तेनाधिपतिर् उच्यसे ॥४॥
उद्गायोशिवायोः प्राणेन सम्यतः ।
अपवृष्टाणि मज्जह्य ॥५॥
अप क्षीय दुरितम् अहम् अप रक्षांसि तेजसा ।
देवेभ्यो हव्यम् अर्चतं व्यचस्वान् सुप्रथास् स हि ॥६॥
उच्चैस् सुपर्णो दिवम् उत्पतासीन्द्रियं देवेभ्य आकृण्वन् ऋषिभ्यः ।
परि देहि मां शुक्रं शुक्रेण भक्ष्यं पिबन्तु सुकृतो मधु ॥७॥
इथा देवास् तपनं यज्ञम् आकुर्यान् ओदनो द्विषदे याश् च पृष्ठः ॥८॥
आदित्या अङ्गिरसस् स्वर्गम् इमं प्राप्नन्त्व ऋतुभिर् निषद्य ॥९॥ ॥का०५॥

५.१५

पीयूषस्य क्षीरस्य सर्पिणो अन्नस्याग्रं सं भ्राम्य पतत् ।
यथाभारं हुतादो अन्ये अहुतादो अन्ये वैश्वदेवं हविर् उभये सं
चरन्ति ॥१॥
ते सम्यञ्च इह मादयन्ताम् इषम् ऊर्जे यजमाना यम् इच्छतः ।
मो स भवो मा शर्वो वधीद् ग्राम्यान् वत्सान् क्रोमश्च यो वदन् ॥२॥
ये जाता ये च गर्भेष्व अन्तरि अरिष्टा अग्रेस् तन्वम् आ रभन्ताम् ।
इमा गावो विजावतीः प्रजावतीस् स्त्रीषु संमनसो भवन्तु ॥३॥
आ सभौमान् अपि पृच्छन्ति देवास् सांवत्सरायुषा मेदसा सं सृजामि ।
प्र वीयन्तां स्त्रियो गावो विष्णुर् यो योनिम् अनुकल्पयाति ॥४॥
प्रति गृह्णात्य ऋषभस्य रेत उक्षानङ्गांश् चरति वाशिताम् अनु ।
प्रेरम् अग्रं न हिनस्ति किं चन यथाकामं कृणुत सोम्यं मधु ॥५॥
साधुर् यज्ञस् स हुतादो नयतु रायस् पोषा यजमानं सचन्ताम् ।
नि ते प्रथां पृथिवीं यन्तु सिन्धवो यद् ओषधयो निहितां प्रेडताम् इराम् ॥६॥
पर्जन्यस्य मरुतो दधिर्यसान् वात भद्रं सस्यं पच्यतां मोदतां जगत् ।
सप्तर्षयस् सप्त स्वरांस्य एषां सप्त क्षयोऽश्विनोः ॥७॥
पञ्च वाजाः प्राणो व्यानो मन आकृतिर् वायु देवी ।
देवेभ्यो हव्यं वहतु प्रजान् ॥८॥
ये च दद्या ये चाहृष्टाः क्रिमयः किरुषाश् च ये ।
तेषां शिरांस्य असिना छिनत्ति यथा सांवत्सरायुषा मेदसा संसृजामि ॥९॥
॥का०५॥ ॥अनु०३॥

५.१६

द्यौश् चेमे यज्ञं पृथिवी च सं दुहातां मातरिद्वा पवमानः पुरस्तात् ।
त्वष्टा वायुस् सह सोमेन वात इमं सं दुहर् अनपस्फुरन्तः ॥१॥
धर्मं तपाम्य अमृतस्य धारया देवेभ्यो हव्यं परिदां सवित्रे ।
शुक्रं देवाय श्रुतम् अदन्तु हव्यम् आसन् जुह्वानम् अमृतस्य योनौ ॥२॥
उद् वासयाग्नेश् श्रुतम् अकर्म हव्यम् आ रोह पृष्ठम् अमृतस्य धाम ।
वानस्पत्या उप ब्रह्मिस् स्तूणीत मध्वा सप् अरुक्थ घृतवत् कराथ ॥३॥
योप्सी यक्ष्मशः शमयामि तं च ऊर्जे गव्यति सप् अनजम् एताम् ।
तं न क्रीः क्षीरम् अविषं नः कृणोम्य अशं तयन्तो पीयूषम् पतत् ॥४॥
इडाणां पीता उत पित्र्याणां पयो धयन्त् अहणीयमानाः ।

भूत्या...

* * हविष्कृतो * * सपथेताम्...
...शुक्र देवीन् *
एकपात्रोदनो * संयता

* वैश्वाराधृतं...

...सुप्रथा * *
...पतासुन्द्रियं * * *
...भक्ष्यं पिबन्तु * *
* देवा तपनो ...
आदित्याङ्गिरसस्...

...अन्यस्याग्रं * भ्राम्य *
पतभागं(१)स ... उभये *

...ऊर्जे यजमाना यमत्त्व
मे ... ग्रामा वत्सां *
...अरिष्टाभित् तनुर् * *
...स्त्रीष्वसंमनो *

त्र विधन्तां ...
* गृह्णाती(१) ... वाषताम् *

साधुर् यज्ञसदुहादो नयन्त ... सचन्ताम्
... पृथिवी ... निहितां प्रेडता मिराद्

...मनाकृतिर् * *
...प्रजानां

...सांवत्सराणां * *

...सन्दहातां ...
...दुहर् आनपं *
* त्वष्टान् ... परिदे *
* * भुतमर्जु * आसे जुह्वानाय ...
* * श्रुतम् ...
वनस्पत्या * बर्हि * वध्वा(१)समत् * *
...वो जे गव्यतिषं शमनजिमे येषां
* * अविषं ... पित्र्यमेतः
इडाणां(१)नां पिता * पितृवाणां ... अहणीयमानः

को ७३.१४

को १५.१२

अधस्तात् ५

श्री २.३४.१४

उपरि ४

१-३ मा ३.७.४.१५

वै १४.१

को २.३७

को ३६ मध्वा समन्जस्

श्री ३.३.२.५

ऋतुभिस् सस्यम् उत कल्पन्तम् अस्तु यो गोपा रक्षतु वायुर् एनम् ॥५॥
 पिवत घृतं यत? धावयेद् गुहा यतं निहितं मानवेषु ।
 विश्वे देवा वैश्वदेवस्याज्ञौ यथाभागं हविषो मादयध्वम् ॥६॥
 यो देवानाम् असि श्रेष्ठो रुद्रस् तन्तिचरो वृषा ।
 अरिष्टा अस्माकं वीरा मेतद्? अस्तु हुतं तव ॥७॥
 पूर्णम् अहं करीषिणं शतवन्तं सहस्रिणम् ।
 विश्वेभिर् अग्ने देवेर् इमं गोष्टोमं ददह? ॥८॥ ॥का१॥

५.१७

श्री ६.१११.३

श्री ८.२.२७, ६.१११.३

देवैर्नसाद् उन्मदितं क्षेत्रियाच् छपथाद् उत ।
 मुञ्चन्तु तस्मात् त्वां देवा उन्मत्तं रक्षसस् परि ॥१॥
 मुनिं भवन्तं मर्याणि वावृतो रक्षांस्य कुडला कनिकृती? ।
 अतस् तं नो अधि पाहि वाजिन् इन्द्रेण मेदी बृहते रणाय ॥२॥
 यथाग्ने देवा ऋग्वो मनीषिणो [अमु]म् उन्मत्तम् अस्तुजन् आर एनसः ।
 एव ते शक्तो अभयं कृणोतु मुञ्चस्वैनसो वि नयासि रक्षः ॥३॥
 यथा गावश् च भूम्यां पुरुषाश्चिन्त्य? ओकसः ।
 एवोन्मत्तस्य ते मुने स गृह्णातु पृथिवीम् अनु ॥४॥
 मुनिं दाधार पृथिवी मुनिं द्यौर् अभि रक्षति ।
 मुनिं हि विश्वा भूतानि मुनिम् इन्द्रो अदीधरत् परा रक्षस् सुवामि ते ॥५॥
 इमं मे अग्ने पुरुषं मुमुग्धि यो विवदो ग्राह्या लालपीति ।
 अतो ऽपि ते कृणवद् भागधेयम् अनुन्मदितो अगदो यथासत् ॥६॥
 अग्निवृं दे नि शमयतु यत् ते तन् मन उद्धृतम् ।
 जुहोमि विद्वांस ते हविर् यथानुन्मदितो भवः ॥७॥
 पुनस् त्वा दुर् अप्सरसः पुनर् वातः पुनर् दिशः ।
 पुनर् यमः पुनर् यमस्य दूतास् ते त्वा मुञ्चन्त्व अहंसः ।
 जीवातवे न मतेवे अथो अरिष्टतातये ॥८॥ ॥का२॥

५.१८

श्री १०.१३७.१ श्री ४.१३.१

श्री ४ श्री ५

श्री २ श्री २

श्री ३ श्री ३

श्री ५ श्री ४

श्री १०.१३०.१२ श्री ६

श्री १०.१३७.७ श्री ७

श्री ३ श्री ३.७.५ श्री ३.२.७

श्री ३.३०.१

श्री २

उत देवा अवहितं देवा उद् धरथा पुनः ।
 उतो मनुष्यं तं देवा देवाः कृणुत जीवसे ॥१॥
 आ त्वागमं शतातिभिर् अथो अरिष्टतातिभिः ।
 दक्षं ते भद्रम् आभार्य परा सुवान्य अनयं? ते ॥२॥
 द्वाव ध्रुवौ वातो वात आ सिन्धोर् आ परावतः ।
 दक्षं ते अन्य आ वातु परान्यो वातु यद् रपः ॥३॥
 आ वात वाहि भेषजं वि वात वाहि यद् रपः ।
 त्वं हि विश्वभेषजो देवानां दूत ईयसे ॥४॥
 त्रायन्ताम् इमं देवास् त्रायन्तां महतो गणैः ।
 त्रायन्तां विश्वा भूतानि यथायम् अगदो ऽसति ॥५॥
 घृतेन द्यावापृथिवी घृतेनापस् समुक्षिताः ।
 घृतेन मुञ्चस्वैनसो यद् आ त्वा कृतम् अहृथाः ॥६॥
 अयं मे हस्तो [भगवान् अयं मे] भगवत्तरः ।
 अयं मे विश्वभेषजो [अयं] शिवाभिमर्शनः ॥७॥
 हस्ताभ्यां दशशाखाभ्यां जिह्वा वाचः पुरोगवी ।
 अनामयितुभ्यां शंभुभ्यां [ताभ्यां] त्वाभि सुशामसि ॥८॥
 आप इद् वा उ भेषजीर् आपो अमीवचातनीः ।
 [आपो विश्वस्य] भेषजीस् तास् त्वा कृण्वन्तु भेषजम् ॥९॥ ॥का१॥

५.१९

सहृदयं सामनस्यम् अविद्वेषं कृणोमि वः ।
 अन्यो [अन्यम्] अभि नवत वत्सं जातम् इवाभ्या ॥१॥
 अनुव्रतः पितुः पुत्रो मात्रा भवति संयतः ।

*** क्षिप्तम्...
 पिवत ... निहतं *
 ... यथाभागो * *
 ... तन्तिचरो *
 अरिष्टस्माकं ... दहतं *
 * करीषणं ...
 ... गोष्टमां दुहं

* तस्मात् त्वा ... पवि

... यर् *
 * * शक्ते ... नवामि *
 * गावान् ...
 यवोन्मत्तस्य * * रा ...

मुनिनयं हि ... रक्ष स्वामि *
 ... समुग्धि या विमो * ललापीति
 उतोदिते कृणवमंगधेय मुनिं मुदितो * *
 * * न शमयतु * * उन् * *
 ... यथानुदितो भव
 * * तुरप्सरः ...

... धरता *
 ततो ... देवः * *
 * * भि ...
 * * * आरिषं * सुवास्यानयत्
 ... वात * *

... क्षता
 ... आहतः

... वातः *
 इनामयितुभ्यां संभुभ्यां त्वा अभिमर्शमसि
 ... ते * *

* साक्षत्यम्...
 * * * नृत...
 ... सुन्नतः

शौ ३

शौ ४

शौ ५

शौ ६

शौ नाभिमिवाभितः

शौ ७

शौ ७.७०.४^२शौ ५.२२.१०^{२.४}शौ ५.२२.१०^{२.४}शौ ५.२२.१०^{२.४}शौ ४^{२.४}

जाया पत्ये मधुमतीं वाचं वदतु शान्तिवाम् ॥२॥
 मा भ्राता भ्रातरं द्विषन् मा स्वसारम् उत स्वसा ।
 सम्यञ्चस्व समता भूत्वा वाचं वदत भद्रया ॥३॥
 येन देवा न वियन्ति नो च विद्विषते मिथः ।
 तत् कृष्णो ब्रह्म वो गृहे संज्ञानं पुरुषेभ्यः ॥४॥
 ज्यायस्वन्तश्चित्तिनो मा वि योष्ट संराधयन्तस्स सधुराश्च चरन्तः ।
 अन्यो [अ]न्यस्मै वल्यु वदन्तो यात समग्राः स्थ सध्रीचीनान्[...] ॥५॥
 समानी प्रपा सह वो अन्नभागस्स समाने योक्त्रे सह वो युनज्मि ।
 सम्यञ्चो ऽग्निं सपर्यतारा नाभिम् इवाभृताः ॥६॥
 येन देवा हविषा यजत्रा अप पाप्मानम् अपुनत ।
 क्रोधं मन्युम् कृतं भागं दुरुक्तम् अशोचनं रज्जं नि दम्पसि ॥७॥
 सध्रीचीनान् वस् समनसः कृणोम्य एकस्नुष्टीन् संवननेन सहदः ।
 देवा इवेद् अमृतं रक्षमाणास् सायंप्रातस् सुसमितिर् वो [अ]स्तु ॥८॥

...शान्तिवां

* भ्राता * धृक्(उपरि धृक्)...
 * सुवता...वदतु *
 * * * वीयन्ति...
 * कृष्णो...
 जायस्वन्तश्चित्तनो * * * बंधस् * सुधुराश्च *
 * * * वदन्तु वच...नां
 ...न्यभागस्स समान् योक्त्रे * * *
 * * * सपरीवतादा * * * युता
 * * * यजत्राप * आनुत
 * मान्यम्...
 * चीनां नस् * * एकस्नुष्टीन् * संहृद
 * येवद् * * भागम्...

॥का^१५॥

५.२०

ऽपरो ऽपरश्च परस्तन्मपरस्तरं ।
 अग्नेर् वातस्य ध्राज्याप वाधे अहं ताव ॥१॥
 उदकस्येदम् अयनं चान्तस्येदं निभञ्जनम् ।
 ऽअग्नेर् नमस्यायं पन्था नेह तर्दायनं तव ॥२॥
 परि त्वा कृष्णवर्त्मन्य अग्निर् धूमेनाविषा ।
 स त्वं तर्द परश्च चराण्य अतो ऽध्व अह्नीषी ॥३॥
 ऽयवा पतन् मासुरेपिताश्च च ये ॥
 सर्वास् ताव ब्रह्मणा वयं शलभान् जम्भयामसि ॥४॥
 शलभस्य शलभ्यास् तर्दस्योत पतत्रिणः ।
 अग्नेर् वातस्य ध्राज्यापि नह्याम्य आस्यम् ॥५॥
 यदीदं गवि भेषजं विश्वाद् ऋपात् समाभृतम् ।
 आखोर् घुणस्य तर्दस्य तेषां स्नात्वापि नह्यत ॥६॥
 तृष्टा त्वम् असि गन्धेनौषधिर् घुणजम्भनी ।
 आखोर् घुणस्य जातानि तानि जम्भय तेजसा ॥७॥
 तुलं तर्दस् तृणस्यासु मूलम् आखुर् धियेषितः ।
 अथो वृक्षस्य फल्यु यद् आ घुणा यन्तु सयवम् ॥८॥ ॥का^१५॥ ॥अनु^१॥

अग्निर्...

* एतं...

अग्निर्... तन्दायनं तवा

...वर्त्मनि * धूमेनाविषा

* तन् तर्धो * चरान्यत * *

...शलभां *

* शलभ्यस्तन्दस्योद् *

अग्निर् * ध्राज्यापि निप्याम्यासं

यदीदं...

* * तन्दस्व तेषां * नह्यतः

...गन्धेन औषधिर् घुणजम्भनी

* तन्दस्योतास्यासु...

* * * अ... सायवम्

५.२१

द्यौश्च धाः पिता पृथिवी च माता चाग्निश्च च नृचक्षा जातवेदाः ।
 ते तक्मानम् अधराञ्च न्यञ्चं दशाहं नमस्यं त्वरधिः दूरम् अस्मत् ॥१॥
 ऽतक्मन् इमं ते क्षेत्रभागम् अपभजन् पृथिव्याः पूर्वं अर्धे ।
 ऽअति ह्रायति मति नो हिनस्विद् प्राहिः क्रीत्वा गृहेष्व इति किला
 सुशीर्ष्णः ॥२॥
 तक्मन् पर्वता इमे हिमवन्तस्स सोमपृष्ठाः ।
 वातजुतं मिषजं नो अकन् नश्यतो मरजान् अग्नि ॥३॥
 न त्वा स्त्रियः कामयन्ते न पुमांसः कतिमेः वन ।
 ऽनेह तक्म काम्यालोरो ऽतितरो महान् ॥४॥
 मा नो हिंसीर् महतो मा हिंसीर् महीयस् त्वम् ।
 कुमारान् बभ्रो मा हिंसीर् मा नो हिंसीर् कुमारीर् इह ॥५॥
 यस् साकम् उत्पादयसि बलासं कासम् अन्व क्रजुम् ।
 भीमास् ते तक्मन् हेतयस् ताभिस् स परि वृद्धि नः ॥६॥
 अन्यक्षेत्रे न रमते सहस्राक्षो [अ]मर्त्यः ।
 अभूद् उ प्रार्थस् तक्मा ऽत्सो नो मृडायिष्यति ॥७॥
 तक्मन् न भहियाश्वाः न गावो नेह ते च गृह्णाः ।
 शर्कभरस्य मुष्टिहा पुनर् गच्छ महाधुधान् ॥८॥ ॥का^११॥

* इव * * * मवे...

तक्मन्...

वातं जुतं * * अकं * मरजांश्च

...पुतांसः * *

* * हिंसीन् * * हिंसीर् मखास् *

* * * हिंसीन् * * हिंसीर् कुमारः *

...बलासं * * क्रजं

मीमस्... ना

* प...

अभूति * तक्म...

...गृह्णा

शतं नरस्व... इषाम्

५.२२

श्री ६.१३.२४

श्री ६.२२.२५

श्री ६.२७.२६

श्री ४.१७.१

श्री २

श्री ३

श्री २.३६.४

श्री २.७.२

श्री ४.१७.४

श्री तथा सावणतु त्वया

श्री ५

श्री ६

श्री ४.१८.१

श्री २

श्री ३
श्री ४
श्री ५
श्री ६
श्री ७
श्री ८
श्री ९
श्री १०
श्री ११
श्री १२
श्री १३
श्री १४
श्री १५
श्री १६
श्री १७
श्री १८
श्री १९
श्री २०
श्री २१
श्री २२
श्री २३
श्री २४
श्री २५
श्री २६
श्री २७
श्री २८
श्री २९
श्री ३०
श्री ३१
श्री ३२
श्री ३३
श्री ३४
श्री ३५
श्री ३६
श्री ३७
श्री ३८
श्री ३९
श्री ४०
श्री ४१
श्री ४२
श्री ४३
श्री ४४
श्री ४५
श्री ४६
श्री ४७
श्री ४८
श्री ४९
श्री ५०
श्री ५१
श्री ५२
श्री ५३
श्री ५४
श्री ५५
श्री ५६
श्री ५७
श्री ५८
श्री ५९
श्री ६०
श्री ६१
श्री ६२
श्री ६३
श्री ६४
श्री ६५
श्री ६६
श्री ६७
श्री ६८
श्री ६९
श्री ७०
श्री ७१
श्री ७२
श्री ७३
श्री ७४
श्री ७५
श्री ७६
श्री ७७
श्री ७८
श्री ७९
श्री ८०
श्री ८१
श्री ८२
श्री ८३
श्री ८४
श्री ८५
श्री ८६
श्री ८७
श्री ८८
श्री ८९
श्री ९०
श्री ९१
श्री ९२
श्री ९३
श्री ९४
श्री ९५
श्री ९६
श्री ९७
श्री ९८
श्री ९९
श्री १००

[अक्षरि सावणतु अक्षरि]

श्री ५.११.११, ५.१८.६ । श्री

यौ हेमन्तं शापयथो बलेनार्वाग् दिव एत्थ उत यो परो दिवः ।
भवारुद्रयोस् सुमतिं वृणीमहे अन्यत्रास्मद् अघविषा व्य एतु ॥१॥
यो धाम् आतनोतु यो ऽन्तरिक्षं स्तभ्रात् ओजसो जायमानः ।
तस्मै रुद्राय हविषा विधेमान्यत्रास्मद् अघविषा व्य एतु ॥२॥
ययो रोधान् नापपद्यते किं चनान्तर् देवेषूत मानुषेषु ।
ताभ्यां रुद्राभ्यां हविषा विधेमान्यत्रास्मद् अघविषा व्य एतु ॥३॥
याव् ईशाते पशूनां पार्थिवानां चतुष्पदाम् उत वा ये द्विपादः ।
ताभ्यां रुद्राभ्यां हविषा विधेमान्यत्रास्मद् अघविषा व्य एतु ॥४॥
यस्य प्रतिहिता यास्स ? व्यञ्जन्तु यस्यारण्याः पशव उत प्राभ्यासः ।
तस्मै रुद्राय हविषा विधेमान्यत्रास्मद् अघविषा व्य एतु ॥५॥
यस्माद् ऋष्टयो वेध्रीयमाणा यन्त्य अस्मान् रक्षसो न शुच्छन्ति विश्वे ? ।
तस्मै रुद्राय हविषा विधेमान्यत्रास्मद् अघविषा व्य एतु ॥६॥
यः पर्वतान् वना दधिषे ? विद्वान् यो भूतानि कल्पयसि प्रजानन् ।
तस्मै रुद्राय हविषा विधेमान्यत्रास्मद् अघविषा व्य एतु ॥७॥
याद् ईशानौ चरतो द्विपदो यौ चतुष्पदो याव् उग्रौ क्षिप्रघन्वानौ ।
ताभ्यां रुद्राभ्यां हविषा विधेमान्यत्रास्मद् अघविषा व्य एतु ॥८॥
पुनश् चक्षुः पुनः प्राणं पुनर् आयुर् देहि नो जातवेदः ।
रुद्र जलापमेव विद्वान् हस्तेना ? हविषा विधेमान्यत्रास्मद् अघविषा
व्य एतु ॥९॥ ॥का०२॥

५.२३

ईशानं त्वा मेघजानां विजेष आ गृहीमहे ।
चक्रे सहस्रवीर्यं सहस्वान् ओषधे त्वम् ? ॥१॥
सत्यजितं शापयथावर्नी सहमानां पुनश्चराम् ।
सर्वास् सन् अहश् ओषधीर् इतो मा पारयान् इति ॥२॥
या शशाप शापनेन या सर्वा मूर्ध्ना आदधे ।
या वा रसस्य प्रासारेण ? तोकम् अन्तु सा ॥३॥
प्रतीचीनफलो हि त्वम् अपामागो बभूविथ ।
[सर्वां मच्च छपथी अघि वरीयो यावयास् त्वम्] ॥४॥
यच्च च आतुष्यश् शापति यच्च च जनुश् शापति नः ।
ब्रह्मा यन् मन्युतश् शापात् सर्वे तन् नो अधस्पदम् ॥५॥
यां ते चक्रुर् अमे पात्रे यां सूत्रे नीललोहिते ।
अमे मांसे कृत्यां यां चक्रुस् त्वया कृत्याकृतो जहि ॥६॥
दुष्पुण्यं दुर्जीवितं रक्षो अभ्यम् अराध्यः ।
दुर्वाचस् सर्वे दुर्भूतं तम् इतो नाशयामसि ॥७॥
क्षुधामारं दुष्णामारम् अगोताम् अनपत्यताम् ।
अपामारं त्वया वयं सर्वे तद् अप मृज्महे ॥८॥ ॥का०३॥

५.२४

समा भूमिस् सूर्येणाह्वा राज्ञी समावती ।
कृणोमि सत्यम् उतये [अ]रसात् सन्तु कृत्वरीः ॥१॥
यो देवाः कृत्या कृत्वा हराद् अविदुषो गृहम् ।
वत्सो धारु इव मातरं तं प्रत्यग् उप पद्यताम् ॥२॥
अमा कृत्वा पाप्मानं यस् तयान्यं जिघांसति ।
अश्मानस् तस्यां जगधारया ? बहुलाः कद करिकतु ॥३॥
सहस्रधामन् विशाखान् विप्रीवान् शायया त्वम् ।
प्रति स्म चक्रुर् कृत्यां प्रियां प्रियावते हर ॥४॥
यां चकार न शशाक शश्वे पादम् अकुलिम् ।
चकार भद्रम् अस्मभ्यम् अमगो भगवद्भ्यः ॥५॥

यो ... देवैस्तु ये * *
* सुमति ... अघहविषा * *

... अघहविषा * *

... अघहविषा * *

* ऐशाते ...

[व्येत्तु]

... अघहविषा * * । अं अन्यत्रास्मद् अघहविषा

... यारण्याः * * * *

... अघहविषा * *

यस्मादोषट्यो वं यन्तीस्मान् रक्षासो * युजन्ति *

... अघहविषा * *

* पर्वतां न्यन देधति ... जागन्

... अघहविषा * *

* ऐशानो * * यश् * वा उग्रो *

... अघहविषा * *

... अघहविषा

ईशानं ... विजेषागृणीमहे

* धावनीयं सहस्रानां *

सर्वा * अहस्योषधी कृतो ...

* सिसाप * * वाप ...

* * रथस्य * तोषसुखं सः

* फला श्लेका (पूर्वत्र साकल्येनाधीतत्वाद्वा

[प्रतीकेन निर्देशः])

यश्च आतुर्विद्वपति यश्च जानुश् * *

ब्रह्मार्थं मन्त्रतश्चपात् * तं * *

यामे ... चक्रस्त्वया ...

दुस्स्वप्नं * * भ्योमरात्य

... अधोतामनुपद्यतां

... अपि सजुमहे

... ००

* * कृत्यो कृत्या ...

* धार * * त्वं ...

आमा ... त्वयात्र

अस्मादस्मात् * * फटि ००

* धामं * खां व्यधीवां शया *

* * चक्रुर् ... मियावते *

... शशाक शशिरे * *

... अभगा *

शौ ४.१८.५

शौ ७

[सर्वा अराध्यः

शौ ८.१.२ अपमृज्य यातुधानानप

शौ ४.१९.१

शौ २

शौ ३

शौ ४

शौ ५

शौ ६

शौ ७.१.२

शौ १.४७.३.५

शौ ८

अनयाहम् ओषध्या सर्वाः कृत्या अदुदुषम् ? ।
यां क्षेत्रे चकुर यां गोभ्यो यां वा ते पुरुषेभ्यः ॥६॥
अपामागो [अ]प माष्टुं क्षेत्रियं शपथय च यः ।
अपाह यातुधानीह अप सर्वा अराध्यः ॥७॥
[... ..] ।
अपामागं प्र जया त्वम् [अरा]व्यो अति सृजस्व नः ॥८॥ ॥का१४॥

५.२५

उतैवास्व अवन्धुक्रुद् उतैवासि तु जामिहत् ।
उतो कृत्याकृतः प्रजां नडम् इवा छिन्धि वार्षिकम् ॥१॥
ब्राह्मणेन प्रयुक्तसि कण्वेन नार्येदेन ।
सेनैवैषि त्विषीमती न तत्र भयम् अस्तु यत्र प्रामोष्य ओषधे ॥२॥
अत्र एह्य ओषधीनां ज्योतिषेवाभिदीपयन् ।
उत पाकस्य वातास्य उत हन्तासि रक्षसः ॥३॥
यद् अदो देवा असुरांस त्वयाग्रे निरकृण्वत ।
तस्माद् अधि त्वम् ओषधे अपामागो अजायथाः ॥४॥
विभिन्दती शतशाखा विभिन्दन् नाम ते पिता ।
प्रत्यग वि भिन्धि त्वं [तं] यो असी अभिदासति ॥५॥
असद् भूम्यास् सम् अभवत् त[द्] द्याम् एति बृहद् व्यचः ।
ऽतद् वै ततो विधूपायत् ? प्रत्यक् कर्तारम् ऋच्छतु ॥६॥
प्रत्यक् हि संबभूविथ प्रतीचीनफलस् त्वम् ।
प्रतीचीः कृत्या आकृत्यामुं कृत्याकृतं जहि ॥७॥
शतेन मा परि पाहि सहस्रेणापि रक्ष माम् ।
इन्द्रस् ते वीरधां पते भद्र ? ओज्जमानम् आ दधत् ॥८॥ ॥का१५॥ ॥श्रु१५॥

५.२६

रा ? द्यावापृथिवी छिन्नं मूलम् अथो शिरः ।
विच्छिद्य मध्यतस् पृष्टीस् तां कृण्वथायम् अधस्पदम् ॥१॥
इदं शृणु जातवेदो यद् अमुष्याद् ? वचो मम ।
ऽरात्यात् सर्वम् इष्यत् पृष्णिद् बृहत्तम् अश्विनां ? ॥२॥
या खमे या [च] चरति दौर्भृत्या जनी अनु ।
अरातिम् इन्द्र त्वं जहि ताम् अमिह इव सं दह ॥३॥
श्रेष्ठो मे राजा वरुणो अयं सत्येन गच्छतु ।
अरातिं हत्वा संतोकाय ? उग्रो देवो ऽमि दासतु ॥४॥
ज्येष्ठा च या सिनीवाली सप्त तिस्रो ऽभ्य आयन् ।
[अ]रातिं विश्वा भूतानि घ्नन्तु दासीम् इवागमीम् ॥५॥
सोमो राजौषधीभिस् सूर्याचन्द्रमसा उभा ।
अरातिं सर्वे गन्धर्वा घ्नन्तु अप्सरसश्च च याः ॥६॥
भवो राजा भवाशर्वा इन्द्रो वायुर् इहस्पतिः ।
त्वष्टा मे ऽध्यक्षः पूषा ते ऽरातीन् घ्नन्तु सुवताः ॥७॥
ये च देवा भूमिचरा ये चासी दिव्य आसते ।
ये [अ]न्तरिक्ष आसते ते ऽरातीन् घ्नन्तु सुवताः ॥८॥
या चेपितासुरैर् देवेभिर् इषिता च या ।
अथो या मन्योर् जायते अरातिं हन्मि ब्रह्मणा ॥९॥ ॥का१६॥

५.२७

ऽतरिर् मे अदित्सदं ? महद् यक्षं बृहद् वपुः ।
विश्वैर् देवैर् निर्जितस् त नायुजा मरं सृत्योर् ह जायते ॥१॥
ऽंसुं सृष्टिस्तात् पयो वदद् अहिं वै राजन्तम् ओजसा ।
ऽआयुश्छति गुत्सम् अतिमम् अन्द यणि क्ति हि सुम् ओजसा ? ॥२॥
यावती द्यावापृथिवी वरिष्णा यावद् वा सप्त सिन्धवो महित्वा ।

शौ ५.८.१.१.२

... सर्वा कृत्यावादिदुषो गृहं

** चकुर...

** माष्टुं...

अपाह यातुधानोनुप * १५

*** व्या...

उत एवास्व * उतैवस्व न जामित

... नभसिवादिहन्द् *

ब्राह्मणेन परिपुक्तसि ...

... प्रातोष *

अमिह ... पिथीपयं

... हन्तासु *

* अर्धो दवास्तुरास् * १८:

... अजायत । अं अपामागो अजायत

विन्दती * विभिन्द...

* मित...

असद् भूम्या ... इहस्पतः

उदि त्वचो व्यभमवत्...

मयं हि संबभूवप...

प्रतीः कृत्याकृत्या अमुं...

... मं

... पत भद्रोचमनमादधुः

* दष्टं...

विच्छिद्य सप्तत् पृष्ठास् * कण्वथायम् *

... दौर्भृत्या **

रातिम्... त्वाम् ** सा *

... इ **

रातीयं इत्वा...

... त्व आया

... इवागमी

* राजोष ...

रातीयं... यः

... इव ... सुवत

* स्येते * रातीयं * सुवत

... रात्री हामि *

अपस्तात ४^१, ५^१

ते ४.२.५.४ का ३८.१३ ।^१ति
बन्द्मानः का बाधमानः
ते दस्ये का दमये
ते ४.२.५.२ का प्रति सूरि (का स्-
तिर) वि चटे

ते ४.२.५.२ श्री ६.३४.५

वे १०.१७

वे २.२८.४

तावती निर्कृतिर विश्ववारा विश्वस्य या जायमानस्य देवी ॥३॥
विश्वस्य जायमानस्य देवि पुष्टयस्य वा पुष्टिपतित्वं भूयथा ? ।
नमो ऽस्तु ते निर्कृते मा त्म मस्मान्परा भजे ना परं हातया सि ? ॥४॥

देवीम् अहं निर्कृतिं वर्धमानः ? पितेव पुत्रं वसते ? वचोभिः ।

विश्वस्य या जायमानस्य देवी शिरश्चिरः ? प्रदिशोरोनुदस्ये ? ॥५॥
असुन्वन्तम् अयजमानम् इच्छ स्तेनस्येत्यां तस्करस्यानु शिक्ष ।
अस्मद् अन्यम् ? इच्छ सा त इत्या नमस् तु ते निर्कृते अहं कृणोमि ॥६॥
असुन्वका निर्कृतिसं संजिघत्सुर् नास्याः पिता विद्यते नोत माता ।
मध्या इच्छन्नाम् अनु जिघासि सर्वं न देवानां सूर्यं सम् आप ? ॥७॥
यद् अस्य पारे तमसश् शुक्रं ज्योतिर अजायत ।
स नः पर्षद् अति द्विषो [अ]ग्नि वैश्वानर द्युमत् ॥८॥ ॥का^२॥

५.२८

प्रमुच्यमानो भुवनस्य गोप पशुर् नो [अ]त्र प्रति भागम् एतु ।
अग्निं यद् त्रिवृतं सप्ततन्तुं देवो देवेभ्यो हव्यं बहव प्रजानन् ॥१॥
यौ ते दंष्ट्रा सुदिहौ रोपयिष्णु जिह्वायेते दक्षिणा सं च पश्यतः ।
अनाष्टं नः पितरस् तत् कृणोत यूयं बह्वं प्र वि मुच्यमा ? यद् अन्नम् ॥२॥
अक्लिष्टस् त्वम् अभिजुष्टः परेहीन्द्रस्य गोष्ठम् अपि धाव विद्वान् ।
धीरासत् त्वा कवयस् सं सुजन्तु इषम् ऊर्जं यजमानाय मत्सतः ? ।
अपिमिषं द्वा सप्तमिषं अत्रिणाहं प्रति शृण्वामि भुवने स्योने ॥३॥

जमदग्निः कश्यपस् स्वाह एतद् भरद्वाजो मध्व अहं कृणोतु ।
प्रतिग्रहीत्रे गोतमो वसिष्ठो विश्वामित्रो ददर्श ? शर्मं यच्छात् ॥४॥
यन् नो अग्रं हविष आजगामान्नस्य पात्रम् उत सर्पिणो वा ।
यद् वा घनं बहूतोर् आजगामाग्निष् टद् धोता सुहुतं कृणोतु ॥५॥
यद् आज्यं प्रतिजग्राह यांश् च व्रीहीन् आजं चन्द्रेण सह यज् जगाम ।
बृहस्पतिर हविषो नो विधत्ता मा नो हिंसीत् सह गो अश्वो
विषा च ? ॥६॥

अग्निं नयतु प्रति शृण्वान् बृहस्पतिः प्रत्य एतु प्रजानन् ।
इन्द्रो मरुत्वान् सुहुतं कृणोत्व अवेक्ष्यान्नम् अनमीवो [अ]स्तु ॥७॥
यन् नो ददुर् वराम् अक्षितिं वसु यद् वा कल्पम् उपनेनेन ? नस् सह ।
यद् धाव्येतं सह वृष्टनोता ? अग्निष् टद् धोता सुहुतं कृणोतु ॥८॥
यन् नश् शालां विश्वभोगाम् इमां ददुर् गृहं वा योक्त्रं सह कृत्योत ।
यद् वाहरन् उपनायेन देवा अग्निष् टद् धो[ता] सुहुतं कृणोतु ॥९॥ ॥का^३॥

५.२९

सूर्यवर्च इति यच्च क्षुधावाहं येन प्रजा ज्योतिर अग्राथ चरन्ति ।
सोमे वचो यद् गोषु वचो मयि देवा राष्ट्रभृतस् तद् अकृन् ॥१॥
यद् वचो मरुतो यद् अहहन् वायुः पशून् पूजत् ? सं भगेन ।
गन्धर्वाणाम् अप्सरसां यद् अस्मै [मयि देवा राष्ट्रभृतस् तद् अकृन्] ॥२॥
यद् वचो यजमाने च वचो यद् अभिषिक्ते राजनि यच्च वचः ।
सुरायां वचो [अ]धि यन् [मयि देवा राष्ट्रभृतस् तद् अकृन्] ॥३॥
रथे वचो रथवाहने च वचं इषुधौ वर्चः कवच एव वर्चः ।
अश्वेषु वचो [अधि यन् मयि देवा राष्ट्रभृतस् तद् अकृन्] ॥४॥
सभायां वर्चस् समित्यां च वचो वध्यां वर्च उत वचो वरेषु ।
दक्षिणायां वचो [अ]धि यन् [मयि देवा राष्ट्रभृतस् तद् अकृन्] ॥५॥
सिंहे वर्च उत वचो व्याघ्रे वृके वचो मध्वारे ? च वर्चः ।
शयने वर्चः पतुनां ? यद् बभूव मयि देवा राष्ट्रभृतस् तद् अकृन् ॥६॥
हिरण्यवर्चसम् उत हस्तिवर्चसं संग्रामं यद्यद् जिघां वचं आहुः ।

...देवा

* * निर्कृतिर ...

विश्वस्यै जां देवि ...

अपन्वन्तम् * * तेनसेभ्यां * *

स्वपन्तम् इच्छ * * त यीभ्यां ...

* * संजगसुन् ...

* * * * * देवं ...

यू * * सुधयो * जिह्वेते ... त

...कृणोतु ...

अक्लिष्टवस्तमविजुष्टः परेहि रिन्द्रस्य ...

* * * * * सजन्द् ...

प्रतिग्रहित्र ...

...जगामान्वस्य पुत्रम् * * *

...सुहते * *

...यंश्च * * व्रीहन् अजं * * * * * जघाम

* * सुहते * * अवैश्वर्चनम् ...

* * उदुर् ... दस्यम् * * *

...सुहते * *

* * वाहरम् ...सुहते * *

* * यत् सुभवाहं ...

* * * * * वचं ... अकृन्

* * मरुतोश्चददृहं ...

* * सी ...

...आभिषिक्ते ...

* * वचं * * वचो ...

* * वचो ...

* * सुमित्यां ...

* * वचो ...

	<p>कृप्यां क्षेत्रर्षयो ऽन्व आनुधुर् मयि देवा राष्ट्रभुतस् तद् अकन् ॥७॥ मयि चर्चो मयि श्रवो मयि युञ्जं मयि त्विषिः । अधस्पदं पुतन्यवो [अ]हं भूयासम् उत्तमः ॥८॥ ॥का०४॥</p>	<p>* * * आनधुर्... * * * सुनो... * * * पुतन्यवो...</p>
शौ ३.२४.१	<p>५.३० पयस्वतीर् ओषधयः पयस्वन् मामकं वचः । अथो पयस्वतां पय आ हरामि सहस्रशः ॥१॥ अहं वेद यथा पयश् चकार धान्यं बहु । संभृत्वा नाम यो देवस् तं वयं यजामहे सर्वस्यायज्वनो गृहे ॥२॥ यथा द्यौश् च पृथिवी च तस्थतुर् वरुणाय कम् । एवं स्फातिं नि तनोषि मथनेषु खलेषु च ॥३॥ यथारूपश् शतधारस् सहस्रधारो अक्षतः । एवा मे अस्तु धान्यं सहस्रधारम् अक्षतम् ॥४॥ शतहस्त समाहरस् सहस्रैव सं किरः । यथेयं स्फातिर् आयसि कृतस्य कार्यस्य च ॥५॥ इमा याः पञ्च प्रदिशो मानवीः पञ्च कृष्टयः । सर्वाश् शंभुर् मयोभुवो वृष्टे शापं नदीर् इवेह स्फातिं समावहान् ॥६॥ इह स्फातिर् ओषधीनां देवानाम् उत संगमा । इहेवाश्विनोर् अस्तो द्वापरस्योर् उत ॥७॥ तिष्ठो मात्रा गन्धर्वाणां चतस्रो गृहपत्याः । तासां या स्फातिवत्तमा तथा त्वामि मृशामसि ॥८॥ ज्येष्ठस्य त्वाङ्गिरस्य हस्ताभ्याम् आ रमामहे । यथासद् बहुधान्यम् अयक्ष्मं बहुपूरुषम् ॥९॥ ॥का०५॥ ॥अनु०६॥</p>	<p>* ओषधयः पयस्वान्... ...हरामि सहस्रानि सहस्रसा ...बहुः * नाप * वेदस्त वं * सर्वस्यायज्वनो * ...तस्थतु * * * स्फाति * तनोषि मथनेषु... ...गिरः यथेय...कृतश्च * * ...मानवीः * कृष्टयः ...वृष्टे * * * शंभुर् इह * * * इह ...गम ...पत्न्यः * * * वर्तमा...सर्षामपि ...पूरुषम्</p>
शौ २०.५३.४	<p>५.३१ अत्प आसरत् प्रथमा धोक्ष्यमाणा सर्वान् यज्ञान् विभ्रती वैश्वदेवी । उप वत्सं सृजत वाद्यते गौर् व्य असृष्ट सुमना हिंरुणोति ॥१॥ बधान वत्सम् अभि धेहि भुञ्जती निज्य गोधुप उप सीद दुग्धि । हराम् अस्मा ओदनं पिन्वमाना कीलालं घृतं मदम् अन्नभागम् ॥२॥ सा धावतु यमराज्ञस् सवत्सा सुरुतां पथा प्रथमेह दत्ता । अथो ऽवृष्टिदत्ता प्रथमेदम् आगन् वत्सेन गां सं सृज विद्वरूपाम् ॥३॥ प्रथमेदम् आगन् पूर्वस्माद् अत्रैताभ्य अस्मिन् लोके मध्य उ त्वा ददाति । सेमं धेनो प्रथमं पात्यासि श्रद्धया दत्ता परमे व्योमन् ॥४॥ जानीह सि संस्तीर्य धेनवो गोपतिं यस् त्वा ददातु प्रथमस् स्वधावान् । पूर्वा हि तत्र सुरुतः परेह्य अतैवेता रजसः परस्तात् ॥५॥ अति धेनुर् अनङ्गाहम् अन्यन्नद् ययोः कमीम् ? । अति वत्सानां पितरम् ऋषभं प्रति सासरत् ॥६॥ ज्योतिष्मती प्रथमा याहि सूरं स्योनास् ते धेनो पतयो भवन्तु । सप्त त्वा सूर्या अन्वातपन्तीर् इदं धाम सातिसरः पराचैः ॥७॥ धात्रे सूत्रय मह्यं दधानोभो लोको भुञ्जती वि क्रमस्व । इषम् ऊजं दक्षिणां संवसाना भगस्य धाराम् अवसे प्रतीमः ॥८॥ सहस्राङ्गा शतं ज्योतिषां ह्य अस्या यज्ञियस्य पप्रिर् अमृता खर्गा । सा न पेतु दक्षिणा विश्वरूपाहिंसन्तीं प्रति गृहीम एनाम् ॥९॥ ॥का०१॥</p>	<p>अम्प * * धोक्ष्यमाणा... * * * सृजद् * * * विष्टस् * * * कृणोमि बधान् धेहि मयि धेहि भुञ्जन्ती नषगोर् * * * * * * माना...मधुर् अन्नभागं * * * यमराज्ञस्सवत्सा... अथो * प्रथमेनसां...विश्वरूपा * आगं पूर्वमाद् अत्र यतान्स्मिन् लोके मध्य... * धेनो... * संस्तीर्य...प्रथमं स्वधावां ...राजसः * * * * पितर...सासरत् ...सोनस् * * * धेनवो * * * * * * सूर्यानां * इमं... ...प्रतीम * * * ज्योतिषं... * * * धेनु * * * रूपा अहिंसन्ती...</p>
शौ ४.१६.६ । शौ रुक्मन्तः सावण- [रुक्मन्तः]	<p>५.३२ ये ते पाशा वरुण सप्तसप्ततीस् त्रेधा तिष्ठन्ति रुषता रुषन्तः । छिनत्वा सर्वे अनृतं वदन्तं यस् सत्यवाद्य अति तं सृजामि ॥१॥ इह स्पशः प्र चरन्तीमे अस्य सहस्राक्षा अति पश्यन्ति भूमिम् । सो स्पशतं प्र मुनाति कश्च वन न स मुच्यते वरुणस्य पाशात् ॥२॥ उतेयम् अस्य पृथिवी समीची दौर् दृढत्य [उर्द्व] अन्तरिक्षम् । उतो समुद्रौ वरुणस्य कक्षात् उतासिन् अल्प उदके निषक्तः ॥३॥</p>	<p>* * * वरुणा... ...सत्यवाद्य् अति तुं * * * * प * * * स्वाम... * * * कश्चनस्स मुच्यते... उतेयम्...दृढतीर्... * * * समुद्रौ * * * कक्षात्...नमक्ताः</p>

श्री २

श्री ५

श्री ८

श्री ७

सायनः संखयित्वा

श्री ६.१३३.१

श्री २

श्री ३

श्री ६.१३४.१

श्री २। 'श्री अधरो ऽधर उत्तरेभ्यः

श्री ३

श्री ६.१३५.१

श्री २

श्री ३

श्री ६.१३६.४

श्री ५

यस् तिष्ठति मनसा यश् च वञ्चति यो निलायं चरति यः प्रलायम् ।
 द्वौ यद् वदतस् संनिषद्य राजा तद् वेद वरुणस् तृतीयः ॥४॥
 सर्वं तद् राजा वरुणो वि चष्टे यद् अन्तरा रोदसी यत् परस्तात् ।
 संख्याता अस्य निमिषो जनानाम् अक्षान् न श्वघ्नी भुवना मिमीते ॥५॥
 त्वम् एव राजन् वरुण धर्ता देवानाम् असि विश्वरूपः ।
 दुश्चर्मासु? तद् असः पिशङ्को यस्य सत्यां वाचम् अनृतेन हन्ति ॥६॥
 यस्य समाम्यो वरुणो यो व्याम्यो यस्य संदेश्यो वरुणो यो विदेश्यः ।
 यो दैव्यो वरुणो यश् च मानुषस् सर्वासु त्वयि तान् प्रति मुञ्चाम्य अत्र ॥७॥
 शतेन पाशैर् वरुणामि धेहि मा ते मोक्ष्य अनृतवाङ् नृचक्षः ।
 आस्तां जालम् उदरं शंसयित्वा कोश इवावन्ध्रः परिकृत्यमानः ॥८॥
 उतो चित् प्रपातय चितो? तद् अपि नह्यसि ।
 उतो तद् अस्य मं? कृत्वा राजा वरुण ईयते ॥९॥
 पेनं छिनत्ति वरुणो नडं कशिपुने यथा ।
 मूलं तस्य वृश्चति य एनं प्रमिमीषति ॥१०॥ ॥का०२॥

५.३३

य इमां देवो मेखलाम् आबन्ध यस् संननाह य उ मा युयोज ।
 यस्य देवस्य प्रशिषा चरामि स पारम् क्रच्छात् स उ मा वि मुञ्चात् ॥१॥
 आहुतास्य अभिहुत कपीणाम् अस्प आयुधम् ।
 पूर्वा व्रतस्य प्राश्नती वीरघ्नी भव मेखले ॥२॥
 मृत्योर्ह अहं ब्रह्मचारी यद् असि भूतान् नियाचन् पुरुषं यमाय ।
 तम् अहं ब्रह्मणा तपसा श्रेणानयैनं मेखलया सिनामि ॥३॥
 अयं वज्रस् तपयतां व्रतेनावास्य राष्ट्रम् अव हन्तु जीवम् ।
 शृणुतु स्कन्धान् प्र शृणातुष्णिहा [वृचस्येव शचीपतिः] ॥४॥
 अधरो ऽध्रम् अधरो ऽध्रेण गूढः पृथिव्या मोत् सृपत् ।
 वज्रेणावहतश् शयाम् ॥५॥
 यो जिनाति तम् अन्व इच्छ यो जिनाति तम् इज् जहि ।
 जिनतो वज्र सायक सीमन्तम् अन्वञ्चम् अनु पातय ॥६॥
 यद् अश्रामि बलं कुर्वे वज्रम् अनु पातयति? ।
 स्कन्धान् अमुष्य शातयन् वृचस्येव शचीपतिः ॥७॥
 यत् पिबामि सं पिबामि समुद्र इव संपिबः ।
 प्राणान् अमुष्य संपिबन् सं पिबाम्य अहं पिबम् ॥८॥
 यद् गिरामि सं गिरामि समुद्र इव संगिरः ।
 प्राणान् अमुष्य संगिरन् सं गिराम्य अहं गिरम् ॥९॥
 श्रद्धाया दुहिता तपसो ऽधि जाता स्वसर्पाणां भूतकृतां बभूव ।
 सा नो मेखले मतिम् आ धेहि मेधा[म् अ]थो नो धेहि तप इन्द्रियं च ॥१०॥
 यां त्वा पूर्वं भूतकृतं ऋषयः परिबधिरे ।
 सा त्वं परि ष्वजस्व मां दीर्घायुन्वाय मेखले ॥११॥ ॥का०३॥

५.३४

इयं ते इवशूर वदतु इवशूरस् ते अशंतरम् ।
 देवात् ते अभिशोचनं ब्रह्मविद्वेषणं कृतम् ॥१॥
 आ क्रन्द्य उलुलाकः वच आ धेह्य अप्रियं शिरः ।
 लिप्सम्य अहस्ताभ्यां केशान् ते अभिशोचनम् ॥२॥
 ये केशयोः प्रतिदिताः कुरीरम् ओपशम् ।
 अथो ये ते स्वास् सन्ति सर्वे ते अभिशोचनम् ॥३॥
 अप त्रिसमुधाना दर्माद्? इदं कृणोमि ते ।
 अथो यत् ते संवासस् सर्वं तत् ते अभिशोचनम् ॥४॥
 अर्कम् अद्भिः प्रपतातो मुनिचक्षुः कृणोमि ते ।
 अथो इवभ्यो ऽरायभ्यः प्रति स्त गगणं? कुरु ॥५॥
 उत् तिष्ठारे पलायस्व मरीचीनां पदं भव ।

...वाचति...

* * अवदतस् ...वेत * तृतीया

सर्वं...यम् *

संशतश्च * * अक्षां * स्वघ्नी * ममीते

...पत्ता देवानम् * *

* सामान्यो...यद्व्यंदेश्यो * * विदेश्यः

...लितानि * * *

...मोक्षयन्तवा *

आस्थां * उदरं शंसीत्या कोशवावभिः * माना

...वरुणीवते

* छिनत्त्य * नतं कशिपुने *

मूले * वृश्चती...

...सुग्राह यमाह योजः

* * प्रदिषा * * फारसुदृष्टा सौ * * मुञ्चा

* वृषस्य प्राणाती अवीरघ्नी ...

* * ब्रह्मचार्याद् * * भूतां निर्वर्जं...

* * आर्य * * तमसा श्रेणानेन...

* * तपयतां व्रतेन । आवास्य ...

किनरु स्कन्धा पृशणा तृष्णिह

* गूढत्वं * मो *

* वहतु श्रयां

* जनाति * * * * जनाति...

* * सायकः सीमन्तम् अन्वञ्चम् * *

* उष्णामि ...

* * शातयं...

* पिबामि * * पिबामि समुद्रं संपिब

* * संपिवां * * पिबाम्य * * पिबं

...२

* * गिरं...

* * पतिम्...

...मेधिरे

* * षजस्व मा ...

अयं...

* * कुर वाच ... शिरो

* केशयोः प्रतिधीत * * यूपशः

* * * स्वा ...

* तिष्ठरे * सरीचीनां * *

अथो उद् अकार्यं कुर्व आसां सम् अर्षि मुष्कयोः ॥६॥
उपक्षेदामि? चालय वातस् तूलम् इवीजय? ।
अङ्गिस् सिन्धोश् च बाहोर् दध्यस् रवस्तु वे? ॥७॥
अभि गाय शाबलीयं श्रोणीयं साधुवाहनम् ।
कालं स्या कीक्षरकृष्ण? आयतः प्रति चालय ॥८॥
[... ...] ह्रस्वपुच्छं वातरोहं मनोजवम् ।
तं ते रथं सं भरन्ति देवास् तेना चरामि पतिम् इच्छमाना ॥९॥ ॥का०४॥

५.३५

श्री ४.३९.१ तै ७.५.२३.१

अग्नये सम् अनमन् तस्मै पृथिव्या सम् अनमन्
यथाग्नये पृथिव्या समनमन् [एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
[वित्ति भूति पुष्टि पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
[संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा] ॥१॥
वायवे सम् अनमन् तस्मा अन्तरिक्षेण सम् अनमन्
यथा वायवेऽन्तरिक्षेण समनमन् [एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
[वित्ति भूति पुष्टि पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
[संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा] ॥२॥
सूर्याय सम् अनमन् तस्मै दिवा सम् अनमन्
यथा सूर्याय दिवा समनमन् [एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
[वित्ति भूति पुष्टि पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
[संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा] ॥३॥

श्री ३ तै

श्री ५ तै

श्री ७ तै

चन्द्राय सम् अनमन् तस्मै नक्षत्रैस् सम् अनमन्
यथा चन्द्राय नक्षत्रैस् समनमन् [एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
[वित्ति भूति पुष्टि पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
[संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा] ॥४॥
सोमाय सम् अनमन् तस्मा ओषधीभिस् सम् अनमन् ।
यथा सोमायौषधीभिस् समनमन् [एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
[वित्ति भूति पुष्टि पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
[संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा] ॥५॥
यज्ञाय सम् अनमन् तस्मै दक्षिणाभिस् सम् अनमन्
यथा यज्ञाय दक्षिणाभिस् समनमन् [एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
[वित्ति भूति पुष्टि पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
[संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा] ॥६॥
समुद्राय सम् अनमन् तस्मै नदीभिस् सम् अनमन्
यथा समुद्राय नदीभिस् समनमन् [एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
[वित्ति भूति पुष्टि पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
[संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा] ॥७॥
इन्द्राय सम् अनमन् तस्मै वीर्येण सम् अनमन्
यथेन्द्राय वीर्येण समनमन् [एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
[वित्ति भूति पुष्टि पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
[संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा] ॥८॥
ब्रह्मणे सम् अनमन् तस्मै ब्रह्मचारिभिस् सम् अनमन्
यथा ब्रह्मणे ब्रह्मचारिभिस् समनमन् [एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
[वित्ति भूति पुष्टि पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
[संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा] ॥९॥
देवेभ्यस् सम् अनमन् तेभ्यो अमृतं सम् अनमन्
यथा देवेभ्यो अमृतं समनमन् [एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
[वित्ति भूति पुष्टि पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
[संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा] ॥१०॥
प्रजापतये सम् अनमन् तस्मै प्रजापतिभिस् सम् अनमन्

तै २

दक्षिस्सिन्धुस्व * *
* * शान्तये श्रोणयं *

ह्रस्वपुच्छं...

अग्नय * अनमं * पृथिव्यास् * अनमं
* पृथिव्यास् ...

* * अनमं तस्मान्तरिक्षेण * अनमं
* * * नमं

* * अनमं * दिवस् * अनमं
* * * नमं (एवमग्नेऽपि सर्वत्र अनमन्
[इत्यस्य स्थाने अनमं इत्येव]

वा २६.१

अथस्तात् ८

वि ३.३९.१

श्री ६.९७.२

क १०.१३६.१

यथा प्रजापतये प्रजापतिभिस् समनमन् एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
वित्ति भूतिं पुष्टिं पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा ॥११॥
सप्त संनमो [अ]ष्टमी धीति[स्] साधनी ।
सकामान् अध्वनः कृणु संज्ञानम् अस्तु नो धने ॥१२॥ ॥का० ५॥ ॥अनु० ७॥

५.३६

ये वारुणा उत नैनुयस्? पथीनां वीरुषां च पाशाः ।
ये भौमा भूम्या अधि संबभूवुस् ते त्वा न हिंसान् शिवतातिर् अस्तु [ते] ॥१॥
ये अन्तरिक्षे दिवि ये च पाशान् ये विचृ[.....] ।
[.....] ते त्वा न हिंसान् शिवतातिर् अस्तु ते ॥२॥
य ते मानुषं मनुष्याश्च श्रयन्ते यां वा होत्रां पित्र्याम् आरभन्ते ।
समाप्त्यो वरुणो य आजगाम स त्वा न हिंसाच्च छिवतातिर् अस्तु ते ॥३॥
अपप्रगा यदि वा समाभिषे [अ]ग्निम् आरेभिषे यदि वा समिद्धम् ।
विद्वान् अविद्वान् अनुतं यद् उवकथ त्वा ता त्वा न हिंसान् शिवतातिर्
अस्तु ते ॥४॥

यत् प्रतीच्यां द्विषतः ॥ पृष्टांस पेव्यं चामपात्रे ऽपपपात? ।
हीनस् सत्येनानुतं यद् उवकथ [ता] त्वा न हिंसान् शिवतातिर् अस्तु ते ॥५॥
यं ब्राह्मणम् आरभन्ते येनांश्च अभिषुन्वन्ति सोमम् ।
यद् वा धनं धनकामो निरेभिषे क्षत्रं गाम् अश्वं पुरुषं वोभयादत् ।
[ते] त्वा न हिंसान् शिवतातिर् अस्तु ते ॥६॥
यो बाणवन्तं सुधियं जघान तस्याश्मा शानाद् अधि लोष्टाभृतस्य ।
[स्] त्वा न हिंसाच्च छिवतातिर् अस्तु [ते] ॥७॥
अपप्रगा यदि वा व्याभिषे [अ]ग्निम् आरेभिषे यदि वा समिद्धम् ।
विद्वान् अविद्वान् अनुतं यद् उवकथ त्वा ता त्वा न हिंसान् शिवतातिर्
अस्तु ते ॥८॥

॥ जाम्या हस्तं घृतम् आ रेभिषे धनुर् वोद्धतम् इत्था चक्रमिवा ।
मन्युर् वा राक्षो वरुणस्या ममन्य स त्वा न हिंसाच्च छिवतातिर्
अस्तु ते ॥९॥ ॥का० १॥

५.३७

॥ या ते प्रजा पीहता पराभूद् योनिर् वा मुग्धा निहता पिशाचैः? ।
अस्त्राणां वाभ्य उपतिष्ठसि घोरं सर्वं तत् ते ब्रह्मणा पूरयामि ॥१॥
यद् अस्याः प्रजा वरुणेन शुषिता? दुर्णामानो वा ऋत्विग्यम् अ-
स्यार्हन्ति? ।

॥ द्वेषात् सहपत्न्याद् विधि चक्रम् अस्या यत्त्वान् राष्ट्रा अप हन्त्व
अग्निः? ॥२॥
अस्यास् स्त्रिया यदि लक्ष्मीर् अपुत्र्या गर्भो वास्या यातुधानैः पराश्रुतः ।
दुष्कृष्यं वा यत् स्वपती द्दर्शेन्द्राग्नी तत् कृणुतां भद्रया पुनः ॥३॥
देवेनसाद् यदि पुत्रं न विन्दसे मनुष्याणां वा त्वा शपथो रराघ ।
पितृभिर् वा ते अधि सूतः प्रतिष्ठित इदं तन् निष् टन्वो जनयासि पुत्रम् ॥४॥
वैश्वानरो जन्मना जातवेदाः प्रजापतिस् सिञ्च[तु] रेतो ऽस्याम् ।
वाघेया द्वेषो निर्कृति पराचैः पुत्रिणीम् इमां प्रसवं कृणोतु ॥५॥
इह प्रजाम् अग्निर् अस्यै ददात्य् आदित्येभिर् वसुभिस् संविदानः ।
विश्वे देवा हवम् आ यन्तु मे सं पुत्रो [अ]स्यां जायतां वीर्यवान् ॥६॥
येन देव्य् अदितिर् गर्भम् आघत्से येन प्रजास् खजतु प्रजापतिः ।
तेनाहम् अस्यै हविषा जुहोमि यथा पुमांसं जनयासि पुत्रम् ॥७॥
वन्धे ते पुत्रं परि देवताभ्यो अनु मन्यन्तां मरुतः पुश्चिमातरः ।
गर्भस् त्वा दशमास्थः प्र विशात् कुमारं जातं पिपृताद् उपस्थे ॥८॥ ॥का० २॥

५.३८

केस्य अग्निं केशी विषं केशी विभर्ति रोदसी ।

* * * समनमं नेया ...

* * * अध्वनिः ...

...पतीनां * * * पाशात्
* भूमा ... ह्यमां शिवं ...

...अपत * * * होत्रान् भित्त्याम् *
* * * बाजगाम ... हिंसा शिवं * * *
अप्रप्रगा ह्यारि ...
* अवविद्वान् ... इवक्त * * * सिंसां *

...पेक्ष्यां जामपात्रे पपापाथ
हिनस्सत्येनानुतं * इवक्त * * * हिंसां ...
... रमन्तं चत् वन्वन्ति *
... वोभयादत्
* * * हिंसां ...
ये * * * तस्यश्म ...
* * * हिंसं शिवं ...
* हदि ...

... इत चक्रमिवा
* वो * * * मिमत्थ * * * हिंसां शिवं

अस्त्रानं वाधिप तिष्ठामि ...
... दुर्णामानो ...

आग्निः
यस्या ... भृतात्
दुष्कृष्यि * * * तिरदशै इन्द्राग्नी ...
... शपथे *
... टण्वो * *

... प्रसवं *
* * * असी ददात्य् ...
* * * * मै ...
* * * * आदते ...

... पुष्टिं
... उपस्थे

अ २

अ अविश्वत

अ ३

अ ४

अ ५

अ ६

अ ७

अ १०.१२६.१,२,३,७,५,६,४,८

केशी विश्वं खर् द्यो केरीदं ज्योतिर् उच्यते ॥१॥
 मुनयो वातरशनाः पिराङ्गा वसते मला ।
 वातस्यानु भ्राजि यन्तु यद् देवासो अयुक्षत ॥२॥
 उन्मदिता मौनेयेन वाती आ तस्थिमा वयम् ।
 शरीरं अस्माकं यूयं मतांसो अभि पश्यथ ॥३॥
 अन्तरिक्षेण पतति स्वरं भूतावचाकशत् ।
 मुनिर् देवस्यदेवस्य सौकृत्याय सखा यतः ॥४॥
 इन्द्रस्याश्वो वायोस् सखाथो देवेषितो मुनिः ।
 उभौ समुद्राव् आ क्षेति सद्यः पूर्वम् उतापरम् ॥५॥
 गन्धर्वाणाम् अप्सरसां देवानां चरणे चरन् ।
 मुनिः केतस्य संविद्वान् सखा खादुर् मदन्तमः ॥६॥
 वायुर् अस्मा उपामन्थत् पिनिष्टि स्मा कुर्ननमा ।
 मुनिर् विषस्य पात्रेण यद् रुद्रेणापिबत् सह ॥७॥
 संयुक्ते द्यावापृथिवी तिष्ठन्ते विमुक्त्ये ? ।
 केशेनैकस्य देवस्य विष्टभाच्च छन्तीपतिः ॥८॥ ॥का१॥

५.३९

न तम् अंहो न दुरितं देवासो अष्ट मर्त्यम् ।
 सजोपसो यम् अर्यमा मित्रो नयन्ति वरुणो अति द्विषः ॥१॥
 तद् धि वयं वृणीमहे वरुण मित्रार्यमन् ।
 येन निर् अंहसो यूयं पाथ नेथाथ मर्त्यम् अति द्विषः ॥२॥
 ते नूनं नो ऽयम् ऊतये वरुणो [मित्रो अर्यमा] ।
 नयिष्ठा नो नेषणि स्थ पर्विष्ठाः पर्वण्य अति द्विषः ॥३॥
 शुनम् अस्मभ्यम् ऊतये वरुणो मित्रो अर्यमा ।
 शर्म यच्छन्तु सप्रथ आदित्यासो यद् ईमहे अति द्विषः ॥४॥
 आदित्यासो [अ]ति सुधो वरुणो मित्रो अर्यमा ।
 रुद्रं मरुद्भिर् उग्रं हुचेमेन्द्रम् आदित्य स्वस्तये ऽति द्विषः ॥५॥
 नेतार ऊ षु णस् तिरो वरुणो मित्रो अर्यमा ।
 अति विश्वानि दुरिता राजानश् चर्षणीनाम् अति द्विषः ॥६॥
 यूयं विश्वं परि पाथ वरुण मित्रार्यमन् ।
 युष्माकं शर्मणि प्रिये स्याम सुप्रणीतयो ऽति द्विषः ॥७॥
 यथा ह त्यद् वसवो गौर्यं चित् पदि पिताम् अमुञ्चता यजत्राः ।
 पवो ष्व् अस्मन् मुञ्चता व्य अंहः प्र तार्य अग्रे प्रतरं न आयुः ॥८॥ ॥का२॥

५.४०

देवस्य त्वा सवितुः प्रसवे अश्विनोर् बाहुभ्यां पूष्णो हस्ताभ्यां प्रसृतो
 ब्राह्मणेभ्यो निर् वपामि ।
 स मे मा क्षेष्ट मदम् इष्यमाणः ॥१॥
 पितृणां लोके अनु मदं पृथिव्येमं पचाम्य अनु द्यौर् मन्यताम् अन्व
 अन्तरिक्षम् ।
 अनु मन्यताम् अदितिर् देवपुत्रा पिबेत् स्वर्गे लोके ऽस्तु ॥२॥
 ब्रह्मणोषाम् अधि दद्याम्य अग्नौ भूम्यां त्वा भूमिम् अधि धारयामि ।
 अग्निः पचं रक्षत्व ओदनम् इमं रक्षः पिशाचान् नुदतां जातवेदाः ॥३॥
 अच्युतम् अक्षितिं विश्वदानिम् उत्सम् इव मदम् अक्षीयमाणम् ।
 पिता पितामह उत यस्य तृतीयः प्रयतं भागम् उप जीवन्त्व अत्र ॥४॥
 प्रपीनम् अक्षितिं विश्वदानिं सोमम् इव पुनर् आप्यायमानम् ।
 पुत्रः पौत्र उत यः प्रपीत्रस् तेषाम् अस्तु निहितो भाग एषः ॥५॥
 मामिजार्थः निहितो भाग एष मातुषं मार्षतः क्लृप्तो ऽस्तु ।
 वैवस्वते निदधे शेवधिम् एतं तोसत् रुजातु मह्यम् एव पुनः ॥६॥
 पूर्वतां यो ददन् तस्यादेनो ऽयं तिष्ठन् अक्षितिस सदा ।

* * स्वरं द्यौः...

* वातरशनाः ... मलाः

* मौनेयेन वाचां आ शक्तिमा *

... मन्तासो वि पश्यत

* पततिस्वनं भूताविचा *

* देवस्या * * यत । ओ असौकृत्याय सखायत

... सखातो दिविषितो *

* * * क्षिति ...

... चरं

* केतुस्य ...

... कुर्ननमः

* विश्वस्य * * रुद्रेणापिबत् *

... वरुणो मिला अर्यमन्

यन् नो निरहो ... मर्त्यम् * *

तत्रो तन् वृषत् * वरुण

* * नैषणि ष्ट * * पर्वणि * *

... वरुण भित्वावमन्

* यच्छन्तु सुप्रथ * अद्...

... अदितिं * * *

नेतार ...

* विश्वानि * * चर्षणीनाम् * *

* शर्माणि प्रया ...

* * लदि * * चित् प्रपता वि मुञ्चता *

* इव ... प्रतरन्त *

* * * प्रसवैभिः ...

ब्रह्मणेभ्यो ...

स मे मा क्षिष्ट ...

* * * मर्षा ... मन्ताम् *

... पिशाचां * *

* * दानीम् ...

* अक्षतिं दान्यो ... अप्यायमानं

... निहतो * *

* निहतो ... रुद्रो *

* य ... अक्षितिस *

का १.४ इत्यादि

पे ६.२२.९१

९१

S
 294.514
 R126.1

श्री १८.४.३६

वैवस्वतेन क्लृप्तो ऽस्तु राक्षा समेता उप जीवन्तु मे स्वाः ॥७॥
शतधारं सहस्रधारम् उत्सम् अक्षितं व्यज्यमानं सलिलस्य मध्ये ।
ऊर्जं दुहानम् अनपस्फुरन्तम् उपासीयास् सुकृता यत्र लोकाः ॥८॥
॥का० ५॥ ॥अनु० ८॥

इत्यथर्ववेदे पैपलादशाखायां पञ्चमः काण्डस् [समाप्तः] ॥

* खुणो * * समीतोप * * स्वा
* * * अक्षतं यदचमानं ...
* * * उपासीय ... ॥ ओ० उपासीय सुकृता यत्र
लोकाः (द्विरुक्तिः काण्डसमाप्तिसूचिका)

इत्यथर्वेणि ...

श्री १०.१२०.१-९, श्री २०.
[१०७.४-१२]

६.१

तद् इद् आस भुवनेषु ज्येष्ठं यतो जह उग्रस् त्वेषनुग्णः ।

सद्यो जहानो नि रिणाति शत्रून् अनु यं विश्वे मदन्त्य ऊमाः ॥१॥
वायुधानस्य शवसा भूयो जायते शत्रुर् दासाय भियसं दधाति ।
अव्यनच् च व्यनच् च सखि सं ते नवन्तः पिपृता मदेषु ॥२॥
त्वे क्रतुम् अपि वृजन्ति विश्वे द्विर यद् एते त्रिर भवन्त्य ऊमाः ।
स्वादीयस् स्वादीयस् स्वादुना रुजा सम् अदस् सु मधु मधुनामि योधीः ॥३॥
इति विद् धि त्वा धना जयन्तं रणेरणम् अनुमदन्ति विप्राः ।
ओजीयो धृष्णो स्थिरम् आ तनुष्व मा त्वा दभन् दुरेवा यातुधानाः ॥४॥
त्वया वयं शारास्रहे रणेषु प्रपश्यन्तो युधेन्यानि भूरि ।
चोदयामि त आयुषा वचोभिसं सं ते शिशामि ब्रह्मणा वयांसि ॥५॥
स्तुषेय्यं पुरुवर्षसम् ऋभ्वम् इनतमम् आप्त्यम् आप्त्यानाम् ।
आ दधते शवसा सप्त दानून् प्र साक्षते प्रतिमानानि भूरि ॥६॥
नि तद् दधिषे ऽवरं परं च यस्मिन् आविधावसा दुरोणे ।
आ मातरा स्थापयसे जिगत्स् अत इनोपि कवेरा पुरुणि ॥७॥
इमा ब्रह्म बृहदिवो विवकीन्द्राय शूषम् अग्रयस् स्वर्षाः ।
महो गोत्रस्य क्षयति स्वराजो दुरयश् च विश्वा अवृणोद् अप स्वाः ॥८॥
एवा महान् बृहदिवो ऽथर्वावोचत् स्वां तन्वम् इन्द्रम् एव ।
स्वसारा मातरिभ्यरीर् अरिप्रा हिन्वन्ति च शवसा वर्धयन्ति च ॥९॥ ॥का० १॥

६.२

॥बुधर्मन्त्र योनि नो विभावा? अमृतासुस् स्वजन्मा वर्धमानः॥
अद्वन्धासुर् ॥ आजसा इहव? त्रितो दाधार त्रीणि ॥१॥
धि नि यो धर्माणि प्रथमस् ससाद् ततो वपुषि कृणुते पुरुणि ।
यश् च योनिं प्रथम आविवेशा यो वाचम् अनुचितां जिगाय ॥२॥
यस् ते शोकस् तन्वा रिरेच क्षरद् धिरण्यं शुचयो अनु स्वाः ।
अत्रा दधृषे [अ]मृतानि नामास्ते वस्त्राणि ॥ विश परयन्ताम्? ॥३॥
प्र यद् एते प्रतरं पूर्वं गुस् सवस्सद् आतिष्ठन्तो अनुयम् ।
कविश् शुषस्य मातरा रिहाणे जायै पुयं पतिम् परयेयाम्? ॥४॥
तद् ऊ पु ते महत् पृथुजम्न? नमः कविः काव्येना कृणो[मि] ।
॥यत् सम्यज्जो ऽभ्यज्जो यक्षादामैवोद् चक्रा ववर्धा? ॥५॥
सप्त मर्यादाः कवयस् ततश्चुस् तासाम् अनेकाम् अभ्य अहुरो गात् ।
॥उतामृतासु व्रते कृण्वे असुराः पृतस् स्वधया समदगु? ॥६॥
उतायु[रि] ज्येष्ठो रक्षा दधात्य ऊर्जा ॥ वायुं च ते कविर् दात्? ।
पुनो वा यद् पितरं क्षत्रम् ईडे ज्येष्ठं मर्यादम् अहयन् स्वस्ति ॥७॥
वयोन् तु ॥ तां वरुणे च इष्टाद् आवरज्जत? कृणवो वपुषि ।

{ अथ षष्ठः काण्डा लिख्यते ॥ ओ० नमो उवा-
लाभगवले ॥ ओ० नमो तिलोतमायः ॥ ओ०
उद् * * * यवनेषु ... त्वेच' (उपरिध)

* * * अन् कृणीत ...
* * * शत्रून् ...
* * * अव्यनच् * सखि ...
... ऊमा
* * * स्वादीय * * * अधम् ... योधी
* * * वि ...
* * * धिरम् ... दभं दुरववा *
* * * शास् ...
* * * धातुधा ...
खुं * * * ऋत्वम् ...
* * * शयते ...
न्य विद् वदिषे ... आवथा *
* * * मातर * * * जिघन्व ...

* * * * दुराश ...
* * * मां * * * धर्वावोचत् * * * तनुम् ...
... ववसा * *

... अमृतासु * *
अद्वन्धासु * * * त्रितो ...
* * * * धर्मणि प्रथम स्वसा अतश् वपुंसि * * * पुरोणि
* * * * प्रथमाविवेश ...
* * * * * शुविरण्यो * * * न स्वा
* * * * नामास्मि वस्त्राणी धरयन्त
प्रेर एते * * * * स्वधसपातिष्ठन्तो दुर्ग
करि * * * * जामीवध्वयुः प्रतिमानमीता
* * * * त महा प्रथुर्वसं ...

* * * * पितरा धनुम् ईन्ते ... अहयं *
दर्श ...

श्री ९.१.२
श्री ९.१.६

अर्धम् अर्धेन शवसा पूणक्ष् अर्धेन शुष्म वर्धयसे असूर ॥८॥
अवीवृधाम शम्भ्यं सखायं वरुणं पुत्रम् अदितेर् इषिरम् ।
कविशस्तान् अस्मै वपुष्प्य अवोचाम रोदसी सत्यवाचो ॥९॥ ॥का० २॥

६.३

को वः पश्चात् प्राविच्छायत् कः पुरः पुरास्त्रन्त् पथा यद् एजातु
परिमाणं वरुणप्रसूता अपः प्रजापतिर् असृजत स पुरः
पुरा स नो अवास्त्रजत् तेन सृष्टाः क्षरामसि ॥१॥
पुनानासो बहुधा क्षियन्तीमांश् च लोकान् प्रदिशश् च सर्वाः ।
पुरं तस्माद् दुरिताद् अविद्या मुञ्चन्तु मृत्योर् निर्कृतेर् उपस्थात् ॥२॥
आपो अस्मान् मातरस् सृदयन्तु घृतेन नो घृतपुवः पुनन्तु ।
विश्वं हि रिप् प्रवहन्तु देवीर् उद् इद् आभ्यश् शुचिर् आ पूत एमि ॥३॥
आपो देवीर् मातरस् सृदयिष्णवो घृतदुत्तो मधुना सं पपृञ्च ।
ता अस्मभ्यं सृदयो विद्वन् आयुः क्षप उक्ता वरिवस्यन्तु शुभाः ॥४॥
उदकस्योदकत्वम् आ रेवस्त्वम् आ रेवतीनाम् ।
शुन्धोत्वाम् आपश् शुन्धन्त्व अस्मान् ॥५॥
यूयम् आपो वीरभियो यूयं सृदयथा शुचिम् ।
यः कुमाकमिद् दिशो महिर्यन्ते प्रदिशः पृथक् ॥६॥
यूयं मित्रस्य वरुणस्य योनिर् यूयं सोमस्य घेनवाम् अधिष्ठाः ।
यक्ष्मान् देवीर् देवा क्षीयतीर्य रुरी यूयं जिन्वत ब्रह्म क्षत्रम् आपः ॥७॥
शश्वदाभिश् शशदाणां शमनां नयामसि ।
आपो विश्वस्य सृदनीर् या देवा मनेव दधुः ॥८॥
यद् धावन् विपुनतेदद् आपो यस् तिष्ठति शुद्धा यद् उद् भवन्ति ।
नासाम् अवद्यम् अवदत्स रिप् सनाद् एव मधुना सं पपृञ्च ॥९॥
हिरण्यवर्णाश् शुचयः पावकाः प्र चक्रमुर् हित्वावद्यम् आपः ।
शतं च वः प्रस्त्रवणेषु देवीस् सहस्रं च पवितारः पुनन्ति ॥१०॥
तास् त्वा भूरी ब्रह्माणं सृदयन्त्य अङ्गोष्ठिया स्तोत्रिया जीवधन्याः ।
या विश्वस्य सुचक्रियो वया धोर्गवैवपयसास् ता अजायः ॥११॥
विश्वाद् रिप्मान् मुञ्चन्तु सिन्धवो नो यान् पनांसि चक्रमा तनुभिः ।
इन्द्रप्रसृष्टा वरुणस्य प्रसूताः सिञ्चतापो मध्वा समुद्रे ॥१२॥ ॥का० ३॥

६.४

रात्री माता नमः पितार्यमा ते पितामहः ।
शिलादी नाम वा असि सा देवानाम् असि स्वसा ॥१॥
यस् त्वा पिबति जीवति त्रायसे पुरुषे त्वम् ।
धर्त्री च शश्वताम् असि शश्वतां त्यन्वन्ती ॥२॥
यद् दण्डेन यद् इष्वा यद् अरु हरसा कृतम् ।
तस्य त्वम् असि भेषजी निष्कृतिर् नाम वा असि ॥३॥
भद्रा प्रक्षेण तिष्ठस्य अश्वत्ये खदिरे धवे ।
भद्रा न्यग्रोधे पर्णे सा न एष्य अरुन्धति ॥४॥
वृक्षवृक्षम् आ रोहसि वृषण्यन्तीव कन्यला ।
जयन्ती प्रत्यातिष्ठन्ती संजया नाम वा असि ॥५॥
हिरण्यवर्णे युवते शुष्मे लोमशवक्षणे ।
अपाम् असि स्वसा लाक्षे वातो हात्मा बभूव ते ॥६॥
हिरण्यबाहु सुभगे सूर्यवर्णे वपुष्टमे ।
रुतं गच्छसि निष्कृते सेमं निष् कृधि पूरयम् ॥७॥
घृतावी नाम कानीनो अजबभु पिता तव ।
अश्वो यमस्य यश् द्यावस् तस्य हास्तास्य उक्षिता ॥८॥
अश्वस्यास्तस् संपतिता सा पर्णम् अभि सिन्धदे ॥९॥
सरा पतत्रिण्य असि सा न एष्य अरुन्धति ॥१०॥

* * * पूणक्ष् * शुष्म * सुर
* शम्भ्यो साधारं...
कविशस्तान् अस्मै वपां वोचाम * *

* सो * अनवास्त्रजत् * सृष्टा *
* सी...लोकां * * सर्वा
* तस्मा...उदस्थाः

...वेमि
...पपृञ्च
...आयु...
उदकं * रेवत्वम्...

* * * शिवोर् * सुदं *

...ययं सोमस्ये * *
यक्ष्मां...क्षत्रायः

...यत् तद् *
...पपृञ्च
* * * पावक * चक्रमुर् * आपा
...पुनन्ती

...अ(उपरि द्र)जाय
...पनांसि * *
* * * प्रवृष्टा ...

* * * वासि...
...पिबति...
भरती...
...उष्टा * अदुर् * *
* * * श्रीषजी निष्कृतिर् * वासी
* प्रक्षेण...
...नेष्टरुन्धती
...वासी
...लोमशवक्षणे
* * * * * तस्मा बभूव्ये
...ह...
रुतं गच्छसि निष्कृति * * * यौ
* * * तवभू * भव
* यमस्ये श्रावत् तस्य हात्वास् उक्षता
* हास्...शुष्यत
सरा पतत्रिण्य मा नेष्टरुन्धती

श्री ५.५.१
श्री शिलाची

श्री २

श्री ४

श्री ६

श्री ५

श्री ३

श्री ७

श्री ६

श्री ४

श्री ८

श्री ९

	<p>धृताचक्रे वामरते विद्युत्पणे अरुन्धति । १ यातु रङ्गमिष्टासि त्वम् अङ्ग निष्करीयसि ॥१०॥ २ यत् ते जग्रधं पिशाचैस् तत् ताहीप्यायतां पुनः । ३ लाक्षाय त्वा विद्वभेषजी? देवेभिस् प्रायतां सह ॥११॥ ॥का०४॥</p>	...ती
श्री २.१५.१	<p>६.५ यथा द्यौश्च पृथिवी च न बिभीतो न रिष्यतः । एवा मे प्राण मा बिभेद् एवा मे प्राण मा रिषः ॥१॥ यथा वायुश्च चान्तरिक्षं च [न बिभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥२॥ यथा सूर्यश्च [च] चन्द्रमाश्च [न बिभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥३॥ यथा ह्यश्च रात्री च [न बिभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥४॥ यथा धेनुश्च चानङ्गुश्च [न बिभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥५॥ यथा मित्रश्च वरुणश्च [न बिभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥६॥ यथा ब्रह्म च क्षत्रं च [न बिभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥७॥ यथेन्द्रश्च चेन्द्रियं च [न बिभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥८॥ यथा वीरश्च वीर्यं च [न बिभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥९॥ यथा प्राणश्च चापानश्च [न बिभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥१०॥ यथा मृत्युश्च चामृतं च [न बिभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥११॥ यथा सत्यं चानृतं च [न बिभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥१२॥ यथा भूतं च भव्यं च न बिभीतो न रिष्यतः । एवा मे प्राण मा बिभेद् एवा मे प्राण मा रिषः ॥१३॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥</p>	...पान * रिषया
श्री १.३४.३	<p>६.६ मधुमन् मे निक्रमणं मधुमन् मे परायणम् । वाचा मधुमद् उद्यामास्त्यौ मे मधुसंहरी ॥१॥ १ माम् अनुप्रसारय स स पत्तो नि मे दिवाम्? । २ अथो ते पुनर् आयतो अक्षी कामेन शुष्यताम् ॥२॥ वशा मधुघ ते मातोक्षा आजर्षमः पिता । धेन्वा अधि प्रजातो ऽसि राजा स मधुमत्तमः ॥३॥ वृषाणं वृष्ण्यावन्तं सा पर्णम् अभि शिष्यतम्? । इन्द्राण्य् अग्र अभवं? मधुरी भगाय कम् ॥४॥ पितुभोजनो मधुघस् सौःकाम्यो? हृदयाय कम् । स मा मधुना व्य अनक्तु यथाहं कामये तथा ॥५॥ सिन्धुप्रजानो मधुघो ऽश्वीव नीयते जनीं अनु । स मा [मधुना व्य अनक्तु यथाहं कामये तथा] ॥६॥ मधुमती सिनीवाली मधुना मा सम् अक्षतु । सा मा मधुना व्य अनक्तु यथाहं कामये तथा ॥७॥ यथा मधु मधुकृतस् संभरन्ति मधाव् अधि । एवा युनज्मि ते मनो अह्य अस्यां मामकी तन् ॥८॥ यत् ते मनः परागतं यद् वम्? इह वेह वा । तत् तथा वर्तयामसि अपि वज्राग्निं ते मनः ॥९॥ ॥का०१॥</p>	<p>...पान * रिष</p> <p>* * उचाम अक्षो ...</p> <p>...क्षो * *</p> <p>* मधुग * * आजर्षमः *</p> <p>धेन्वापि ... सं *</p> <p>विं ...</p> <p>* अग्रभरं ...</p> <p>* मधुगत् ...</p> <p>* * * वक्तु ...</p> <p>सिन्धुः प्रजानो मधुगो ...</p> <p>* मां</p> <p>* * मधुनानक्तु * * *</p> <p>एवान् * * * इह * * तद्</p> <p>ये तु ...</p>
श्री १.१.१६.१	<p>६.७ कश्यपश्च सुपर्णश्च यन् मरीच्याम् अभिष्टताम् । सुपर्णः पर्य अवापश्यत् समुद्रे भूमिम् आवृताम् ॥१॥ सुपर्णम् अभि पिच्छतां पर्य अपश्यद् अन्तरं महत् अणवे । तां सुकरत्नान् मायां तिरस् समुद्राद् उद् आमरत् ॥२॥ यां समुद्राद् उदामरद् भूम्यां सुकरमायाम्? । सैषा विषस्य दूषण्य् अस्मै भवतु भेषजी ॥३॥ अच्युता हिरण्येन या सत्ये अचितिष्ठति । तस्यास् ते विश्वघायसो विषदूषणम् उद् अरे ॥४॥</p>	<p>कश्यपस्व सुपर्णश्च ...</p> <p>* * पश्यत् ...</p> <p>* * पश्यतां * अपश्य ...</p> <p>* * माया ... आमर</p> <p>* * उदामरो * * माया</p> <p>... भवतु *</p>

पै ३.१५.४

यस्याः कुलाय [सलिले अन्तरं महत् अर्णवे ।
[तस्यास् ते विश्वधायसो विषदूषणम् उद् भरे] ॥५॥
यस्या भूम्या उपचीका उद् गृहं कृण्वतात्मने ।
तस्यास् ते विश्वधायसो विषदूषणम् उद् भरे ॥६॥
यस् त्वा भूमिं नाविन्दद् यस् त्वा भूमिम् उदाभरत् ।
तयोस् सहस्रधामान् अहं नामानि जग्रभ ॥७॥
यान् उ इन्द्रो अरुणोद् भौमे नामानि वृत्रहा ।
तानि ते बभ्रोस् सं विभ्रस् सहैव विषदूषणि ॥८॥
यानि ते मरुतश् चक्रुः यानि सप्तर्वयो विदुः ।
विश्व आदित्या यां विदुस् सा भूमिर् विषदूषणी ॥९॥ ॥का०२॥

६.८

वा १२.९९

सहस्र यातुधानान् सहस्र यातुधान्यः ।
सहस्र सर्वा रक्षांसि सहमानास् ओषधे ॥१॥
सहमाने सहस्रति सहन्याहम् उत्तरा ।
उताहम् अस्मि सासहि[स्] सहसेव सदान्वाः ॥२॥
या सहमाना चरति सासहान इव वृषभः ।
सदान्वाग्नी रक्षोग्नी सा त्वम् उग्रास् ओषधे ॥३॥
ऽखेले हलं मनस्तनिनश्चेभः पुरामुतः पथानत्वा ममभ्यतदिहो ज-
क्षे बुभुक्षु वच्छिरः ॥४॥
ऽअमुवाने बहुपुत्रे अनन्त्रश्ये महोदरि ।
ऽपथस्तत्सत्तरे त्वं शर्करावत्सतीतरः ॥५॥
य इरायाश् चरति पाकस्येच्छन् त्वा शुचिम् ।
तान् अग्ने कृणावर्तने? तीक्ष्णशृङ्गोद्वन् इहि ॥६॥
अदो यद् दारु प्लवते सिन्धोर् मध्ये अपुरुषम् ।
तद् आ रमस्व दुर्हेणो तेन याहि परस्तरम् ॥७॥
ऽअस्याजनिष्ठम् इष्टुर्गो? अरिष्टाः किमयः पुरुषाय ।
ऽतस्यै बलासपत्नी? नमः कृणोमि ॥८॥
ऽकुण्ठी सर्वपुत्रे भव पत्नियो दुत्रात्तस्य सदान्वे? ।
तस्याधि पुत्रान् भ्रातृश् च यत्र त्वा वि नयामसि ॥९॥ ॥का०१॥

६.९

तैत्रा २.४.७.१

तैत्रा

तैत्रा ३

तैत्रा

तैत्रा १,२

तैत्रा पृथिव्या अभ्यक्षम्

तैत्रा २

तैत्रा

वृषायम् अंशुर् वृषभाय गृह्यते वृषायम् उग्रो वृचक्षसे ।
दिव्यो निर् यो अविश्रुत् बृहन् नामवेमस्य यत् ककुत् ॥१॥
विषुवान् वृण्यो भवत् अयं यो नृपतिर् मम ।
अथो इन्द्र इव देवेभ्यो वि ब्रवीतु जनेभ्यः ॥२॥
मनुषेभ्यो ऽधि ब्रवीतु सजूर् इन्द्रेण मेदिना ।
अग्निश् च तुभ्यं सहस्यो? राष्ट्रं वैश्वानरो दधत् ॥३॥
यस्यायं भागः ऋषभ इन्द्राय परिणीयते ।
स हन्तु शत्रून् आयतो अथो हन्तु परायतः ॥४॥
स हन्ता शत्रून् भवतु हन्ता भवतु दोषताम्? ।
विपासहः प्रणीर् अयद् अग्र उन्निवृताम् असत् ॥५॥
आयुष्मन्तं वरस्वन्तम् अथो अधिपतिं विशाम् ।
अस्याः पृथिव्याश् चेतनेम्? इमम् इन्द्र वृषभं कृणु ॥६॥
यस् सुशृङ्गस् सुवृषभः? कल्याणो बर्हिर् आसदत् ।
कार्षीविलप्रगाणेन ऋषभेन यजामहे ॥७॥
ऋषभेण यजमाना अक्षरेणेव सर्पिषा ।
मृधश् च सर्वा इन्द्रेण पृतनाश् च सहामहे ॥८॥
यं तुभ्यं भागम् ऋषभं देवाः केवल्यं ददुः ।
तेन वृत्राणि जोहन्तः शत्रूश् च जघ्ना आहवे ॥९॥
जहि शत्रून् प्रति रन्ध्रस्व कृष्यात्? संभूतो ऽसि धीर्यवान् ।

अत्वाः कुलाय शयका (एवंत्र साकश्येना-
[वीरत्वाद्वा प्रवीर्येन निर्देशः])

...उपचीकां गृहं *

*** न विन्द...

* भामन्...मः

यानि...

...मी

विश्वदित्या...

* नां * न्याः

* * संहत्वा *

...सधान्वा

* भान ...सासहानेव *

येरावाः * उच्छे...

*** इच्छन् *

उत् * रमस्य...

* कतुर...

*** कर्त नर्...

विष्टु * भवत्...

* इन्द्रेण * वि विम्रवीतु *

* * तुभ्यं...

यस्यायं भागम् ऋषभम्...

...अहन्ता *

...अग्र मयुभिरेताम् *

अस्य शृङ्ग सुशृङ्गदः ***

कार्षीविलप्रगाणेन...

* * क्रौर्यैव *

...सामहे

* सत्रं प्रन् प्रति * कृष्यात्...धीर्यं *

श्री ५.५.२^१
श्री १४.१.२८^२
क १.१.२.५^३
श्री ५

इन्द्राय भागं परि त्वा नयामो [अ]रुङ् नो लोको अपृतन्यो ऽस्तु ॥१०॥
धृतवृद्ध धृताहुत सहस्रशृङ्ग सुन्दुत ।
धृताहवन श्री[दि]हि ॥११॥
यो धृतेनाभिधारित उग्रो जैत्राय तिष्ठसि ।
स नस् संकासु पारया धृतनासाहोषु च ॥१२॥ ॥का^४॥

६.१०

कविसु सुभागर्षभस्य पत्नी प्रजाकामा वशिनी वाशिता गौः ।
तां सहस्रम् एकमुखा ददाति गर्भं दधाना मिथुना चरन्ती ॥१॥
गर्भं दधाना अप इद् दुहाना अग्निहोत्रं वैश्वदेवीर् दुहानाः ।
दौर्गमा हिंसीह वरुणस्य पत्नीः क कर्त्या या निः? सुमनसो ऽभि गावः ॥२॥
प्रजाम् इच्छन्तो धिषणाश् चरन्तीमान् पन्व अदिति[र] विश्वरूपा ।
अभि क्रन्दन्ति भुवनान्प उरूणि? ॥३॥
प्रजापतिनेषिताम् ऋत्विगावतीं न हीनां प्रजाया ऋषभाश् श्रयन्ते ।
वृषण्यन्तां वृषणस् सप्तनाभ्यां हिंरुण्वन्तो अभि सुदन्ति वाशिताम् ॥४॥
सा प्रत्युसनिस्? सुषदा सुवर्णा शुक्रं वसाना वरुणश् च निर सुवः ।
वैश्वदेवी सुधयाम् आ रभन्ते प्रजां दाता पुष्यतु गोपतिष्ठे ॥५॥
स्वयं स्थावरी वृषभाय तिष्ठति प्रतीची सोमं प्रति सूर्यम् अग्निम् ।
अहिंसन्ती वाशितेमाम् उपेहि पशून् दाता पुष्यतु गोपतिष्ठे ॥६॥
वशीदा? भवतु वाशितायाम् अग्रे भागम् उक्षियां यो ददाति ।
मियं धाम हृदयं सौम्यं मधु वाजिनीं त्वा वाजिनो वाजयन्तु ॥७॥
यो वाशितायां गव्यं अन्तर् अग्निर् यद् अस्यां नृगं महिना बभूव ।
नमस् ते ऽस्तु प्रतिगृह्णन् गृणामि स्योना मे ऽस्तु तन्वे सुरोवा ॥८॥
येम गं वाशिता तां प्रतीमं पुंसां वातेन सा पुष्टयाना गौः? ।
ऊर्ज दधाना धृतम् इद् दुहाना सहस्रपोषाय मे ऽस्तु दात्रे ॥९॥
॥का^५॥ ॥अनु^२॥

६.११

अथा जहानं [प्रथमं पुरस्ताद् वि सीमतस् सुरुचो वेन आवः ।
[स बुध्न्या उपमा अस्य विष्टास् सतश् च योनिम् असतश् च वि वः] ॥१॥
अमासा ये वः प्रथमा यानि कर्माणि चक्रिरे ।
वीरा[व] नो अत्र मा दभन् तद् व एतत् पुरो दधे ॥२॥
प्रह्वान् मानात् परि ये संबभूवुश् श्लोकवन्तस् सौमनस्य मन्तवः ।
अपानक्षासो वधिरा अह्नासत क्रतस्य पन्थां न तरन्ति बुध्नतः ॥३॥
सहस्रधारम् अभि ते सम् अस्वरन् दिवो नाके मधुजिह्वा असञ्चतः ।
तस्य स्पशो न नि मिषन्ति सूर्ययः पदेपदे पाशिनस् सन्तु सेतवे ॥४॥
पर्य ऊ बु प्र धन्व वाजसातये परि वृत्राणि सक्षणिः ।
दिवस्तु दर्शवान् नीयसे? ॥५॥
सहस्रशो? नामासि त्रयोदशो मासः । इन्द्रस्य गृहो ऽसीन्द्रस्य
शर्मासीन्द्रस्य वर्मासीन्द्रस्य वरूथम् असि ॥६॥
व्य एतेनारात्सीर् असौ स्वाहा ।
तिग्मायुधौ तिग्महेती सुरोवा अग्नीषोमाव इह सु मुडतं नः ॥७॥
[अवैतेनारात्सीर् असौ स्वाहा] ।
[तिग्मायुधौ तिग्महेती सुरोवा अग्नीषोमाव इह सु मुडतं नः] ॥८॥
[अपैतेनारात्सीर् असौ स्वाहा] ।
[तिग्मायुधौ तिग्महेती सुरोवा अग्नीषोमाव इह सु मुडतं नः] ॥९॥
सुसुक्तम् असाव शुभीयाद् अवचाज जुषेयां यज्ञम् ।
अमृतम् असासु घृतं स्वाहा ॥१०॥
वक्षुपो हेते मनसो हेते अक्षुणो हेते [तपस्य च हेते] ।
मेन्या मेनिर् असि अमेनयस् ते सन्तु ये ऽस्माव अभ्यधायन्ति स्वाहा ॥११॥

... रं * * * *
... सुडतः

* रितम् ...
* * संकुसु ...

कवीत् * पत्नी * ...

* दधानापेदुहानाभिहोत्रं वी दुहाना
* * पत्नी * स * *
* * णश् ... विश्व^१
* * * ऊनां
* * वती ... ऋषभा *
* * न्ती ...
... सुवर्णास् * * * * निन् *

* स्वावर्ष वृषभाया तिष्ठति ...

* वाशितायाम् * अंतर् ... नृग्यां * *
* * * * गृणोमि ... वै
* * * * नां पोषाह * * *

प्रजा जहानमित्येका (पूर्वत्र साकल्येनाधीत-
[स्वाद्यत्र प्रतीकेन निर्देशः])

... दभं तद् वेतत् * *
प्रत्नालानात् ... वेतवः
* वधिरमस्तस्य पन्था ...
* * * * समस्मरं ... अशस्यतः
* सरशो * * * * तूण्यः ...
पर्युष * * वाज्र ...

शर्मासि इन्द्रस्य वर्मासि इन्द्रस्य वै *

धीतेनवेतेनमेतेनरात्सीदद् असौ स्वाहा तिग्मा-
युधौ तिग्महेती सुरोवा अग्नीषोमाविह सुमुडतं नः

समुक्तम् अस्माद् ...

* * * * अनेनयस् * * यो * अभ्यधायन्तु *

शौ ५.९.८	यो ऽस्मांशु चक्षुषा मनसा यश् च वाचाकृत्या चित्या ब्रह्मणाघायुर् अभिदासात् त्वम् अग्ने तं मेन्यामेति कृणु स्वाहा ॥१२॥	...दि(प्रान्ते चि)त्या *
शौ	उद् आयुर् उत् कृतम् उद् बलम् उन् मनीषाम् । उद् इन्द्रियं नृणाम् अस्मासु धेहि स्वाहा ॥१३॥	*** त्वं ... *** नद् बलम् ननीषो यद् इन्द्रं ...
शौ ५.९.११	आयुष्कृद् आयुष्मती स्वधावन्तौ गोपा मे स्थो गोपायतम् मा । आत्मसदो मे स्त मे सुशेवौ मा मा हिंसिष्टं स्वाहा ॥१४॥ ॥का०१॥	आयुष्कृतायुष्मती *नन्तो...गोपायतन् वा *सधू *स्तन् वे सुशेनौ...
शौ १२	इन्द्रस्य गृहो ऽसि [तं त्वा प्र विशामि सर्वं सर्वात्मा सर्वशुस् सर्व- पूरुषो यन्? मे ऽस्तु तेन] ॥१॥	
शौ १३	[इ]न्द्रस्य शर्मासि [तं त्वा प्र विशामि सर्वं सर्वात्मा सर्वशुस् सर्व- पूरुषो यन्? मे ऽस्तु तेन] ॥२॥	
शौ १४	इन्द्रस्य वर्मासि [तं त्वा प्र विशामि सर्वं सर्वात्मा सर्वशुस् सर्व- पूरुषो यन्? मे ऽस्तु तेन] ॥३॥	
शौ ५.९.७	इन्द्रस्य वरुधम् असि तं त्वा प्र विशामि सर्वं सर्वात्मा सर्वशुस् सर्व- पूरुषो यन्? मे ऽस्तु तेन ॥४॥	* गृहं त्वम् * त...सर्वा *** गौरुषः सन् वे ***
शौ ५.९.७	अस्तुतो नामाहम् अयम् असि स आत्मानं परि दधे द्यावापृथिवीभ्यां गोपीधाय प्र ह्वयसे ॥५॥	* * अवाम् * मात्मानं *** गोपीधाय *
शौ ५.९.७	अस्तुतो नामा प्राजापत्यो देवपुरायं? अन्तः प्रहागां? देवपुरात् सह ग्रामस् स्वस्तये ॥६॥	
शौ ५.९.१०.१	संवत्सरस्य सप्यतस् सर्वैस् सहोदरैस् सह प्रहणगां देवापुरायेवासि मे वनं यो मा कथं चाभिदासति स प्रजापतिम् इव गच्छति? ॥७॥	*** सहोदरी सह । ओ सर्वैस्सहोदरी सह *
शौ २	अस्मासु प्रतिस्पशः पाहि रिषः पाहि द्विषः पाह्य अदेव्या अभि- शस्त्यास् स म इह तन्वं पाहि ॥८॥	* * स्पशः * ...पाहि देव्याभि- शस्त्यात् स मीष * *
शौ ३	यो [अ]स्मान् प्राच्या दिशो ऽघायुर् अभिदासाद् पतत् स ऋच्छाद् अदमवर्मं गो ऽस्तु ॥९॥	...दिस्ताद्
शौ ३	[यो] अस्मान् दक्षिणाया दिशो [ऽघायुर् अभिदासाद् पतत् स ऋच्छाद् अदमवर्मं गो ऽस्तु] ॥१०॥	* अस्मां ...
शौ ५.९.१०.४	[यो] अस्मान् उदीच्या दिशो [ऽघायुर् अभिदासाद् पतत् स ऋच्छाद् अदमवर्मं गो ऽस्तु] ॥११॥	
शौ ५	[यो] अस्मान् ध्रुवाया दिशो [ऽघायुर् अभिदासाद् पतत् स ऋच्छाद् अदमवर्मं गो ऽस्तु] ॥१२॥	
शौ ६	यो [अ]स्मान् ऊर्ध्वाया दिशो ऽघायुर् अभिदासाद् [प]तत् स ऋच्छाद् अदमवर्मं गो ऽस्तु ॥१३॥	...दिस्ताद् अदमवर्मं ...
शौ ५.९.१.५	प्राच्ये दिशे स्वाहा ॥४॥	प्राच्ये ...
शौ ६.४	दक्षिणायै दिशे स्वाहा ॥५॥	प्राच्ये ...
शौ २.६	प्रतीच्ये दिशे स्वाहा ॥६॥	प्रतीच्ये ...
	उदीच्ये दिशे स्वाहा ॥७॥	
	ध्रुवायै दिशे स्वाहा ॥८॥	
	ऊर्ध्वायै दिशे स्वाहा ॥९॥	
	दिवे स्वाहा ॥१०॥	
	अन्तरिक्षाय स्वाहा ॥११॥	
	पृथिव्यै स्वाहा ॥१२॥ ॥का०३॥	देवे स्वाहा ॥ इति राक्षोमयजन्म् ॥
अपपाठबहुलो ऽयं काण्ड आत्मानं न विशृणोति	महाकण्ठं करीषजम् अबद्धयादम् अनाहुतम् । ओष्ठः कोकमुल्लथ च यस तान् इतो नाशयामसि ॥१॥	* करीषजम् ... * कोष्ठसु ...ताम् * *

रासभदन्तं? सोदरं प्रहायम् अहिनासिकम् उपवृत्तं बलाहकं खेनं गदे-
भनादिनम् ।

गृह्णं हस्त्यायनं त्या प्रवृत्त्यादिन सत्यमं? [तान् इतो नाशयामसि] ॥२॥

भीमहस्तं सरीसृपं भृष्टाक्षं मृदङ्गुलिम् ।

नखोभ्रं दंशवीर्यं तां पर्यन्दमि मिषापदं? [तान् इतो नाशयामसि] ॥३॥

जिगीषमाणो रूपकम् अथो शल्लभ्यं रोचलताम्? ।

तण्डुलम् अग्रे तुण्डिक दल्यंश? उत वत्सपं [तान् इतो नाशयामसि] ॥४॥

दासप्रन्थं सनिस्त्रसम् उद्रण्यदं चारुस्यन्तां? ।

इदियज्ञानं? केशवं रक्षशं चरत्प आहुतं [तान् इतो नाशयामसि] ॥५॥

बर्हिः प्रेदम् इच्छति अस्यौ नपास्योश् चगे ।

बाहु रायां शुकिष्ठानस? तान् इतो नाशयामसि ॥६॥

यः कुमारो जरस्यामि तणां दासासुर् अरायः के

इया किल नयो हनान इत्थं किच? तम् इतो नाशयामसि ॥७॥

हीराहो नाम गेह्यो ऽरायो नाम सुनुहा ।

तम् इतो नाशयामसि ॥८॥

नितुलंभक्षम् आसिदं वनकोशं च रोहहम् ।

आमादं प्रथतीषिणं पर्यदानं परिद्वं वृकस्य नृचगं प्राणं? तान् इतो
नाशयामसि ॥९॥ ॥का०५॥

६.१५

यश् च भूमा या च स्फातिर् या चोर्जा यो रसश् च ते ।

हरामि शक तान् अहं त्वया प्रचान् शचीपते ॥१॥

क्षेत्रात्क्षेत्राद् आ हरामि स्फातिं सर्वां शचीपते ।

तथाहं वृत्रहन् पितुम् आ हरामि शुद्धौ उप ॥२॥

यास् ते सीता भगाः क्षेत्र आराधिर्? यश् शचीपते ।

अथो या निष्ठा ते क्षेत्र इत आहारिं ब्रह्मणा ॥३॥

यत् खले रसम् आर्द्रिदे यद् गोष्ठे यच्च च शेवधौ ।

अथोक्तुस्स्यासे? तस्य ते रसम् आ ददे ॥४॥

ऊर्जा या ते नृपतस्योर्जा यावहतस्य? ते ।

ऊर्जा ते पच्यमानस्योर्जा पिष्टां त आ ददे ॥५॥

[ऊर्जा या ते नृपतस्योर्जा वाता अस्य? ते ।

ऊर्जा ते पिच्यमानस्योर्जा पकां त [आ ददे] ॥६॥

ऊर्जा या ते प्रवृत्त्यस्योर्जा या मथितस्य ते ।

ऊर्जा ते दुह्यमानस्योर्जा दुग्धां त आ ददे ॥७॥

आ ते ददे गन्धाम् ऊर्जाम् ऊर्जाम् अर्धनाम् आ ददे ।

अजानाम् ऊर्जाम् आदायात ऐकशफाम् आ ददे ॥८॥

ऊर्जा या ते पुक्कणाम् ऊर्जा चित्तेचक्षुषे? ।

ऊर्जा ते सर्वेषाम् अहं शुद्धानां ब्रह्मणा ददे ॥९॥ ॥का०५॥

६.१६

पितुं नु स्तोषं महो धर्माणं तविषीम् ।

यस्य त्रितो व्य ओजसा वृत्रं विपर्वम् अर्दयत् ॥१॥

स्वादो पितो मधो पितो वयं त्वा विवृङ्महे? ।

अस्माकम् अविता भव ॥२॥

उत नः पितव् आ गहि शिवश् शिवाभिर् ऊतिभिः ।

मयोभू अद्विषेण्यस् सखा सुशेव पथि नः ॥३॥

तव त्वे पितो रसा रजांस्य अनु विष्टिताः ।

दिवि वाता इव धिताः ॥४॥

तव त्वे पितो ददतस् तव स्वादिष्ट ते पितो ।

प्र क्षाप्रानो रसानां बुविम्रीवा इवेरते ॥५॥

यत् ते पितो महानां देवानां मनो हितम् ।

रासभदन्त सोदनं ...

* °सृपं(प्रान्ते पाठः सरीसृपं) अस्ताक्षं *

जिगीषमाणो ...

बर्हिः(उपरि हिः)...

...ताय् *

...राय नाम सुनुह

...ताय् *

** भीमा ** स्फाति ययोजे ** रस त्व *

हरामि * तां हन् तव **

...स्फाति **

* वृत्रहं पतुम् ...

यम् * भगा ... चशीपते

...रत्वं **

** नमय् ...

...दधे

ऊर्जे * °जं पिष्टात् तादधे

ऊर्जे * पिष्टमा° पक्वा ते

...प्रवृत्त्यस्योर्जा * मथितस्य *

ऊर्जा ... °जं * ताददे

** तदे * ऊर्जम् * अविता दधे

अजानाम् ऊर्जाम् * एकशपा दधे

*** पुरवृत्तां *

ऊर्जा ...

* न ...

...विपर्यय *

उत * पितव् (पितुव्) ...

...स्वादिष्ट **

...वृषम्रीवा *

न १.१८७.१-७,९,८,१०,११

[का००८

२ क का परिशाम्

अकारि चारु केतुना तवाहिम् अवसावधीत् ॥६॥
 यद् अद्ः पितो अजगन् विवस्व पर्वतानाम् ।
 अत्रा चिन् नो मधो पितो [अ]रं भक्षाय गम्याः ॥७॥
 यत् ते सोम गवाक्षिरो यवाक्षिरो भजामहे ।
 वातापे पीव इद् भव ॥८॥
 यद् अपाम् ओषधीनां बलिस्म? आरिशामहे ।
 वातापे पीव इद् भव ॥९॥
 करम्भ ओषधे भव पीवो वृक्क उदारयिः ।
 वातापे पीव इद् भव ॥१०॥
 तां त्वा वयं पितो वचोभिर् गावो न हव्या सुष्टुदिम ।
 असभ्यं त्वा सधमाद देवभ्यस् त्वा सधमादम् ॥११॥ ॥का० ६॥

६.१७

क १.१९.१,२,३,४,५,६-९

प्रति त्वं चारुम् अध्वरं गोपीथाय प्र ह्वयसे ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥१॥
 नहि देवो न मर्त्यो महस् तव क्रतुं परः ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥२॥
 ये महो रजसो विदुर् विश्वे देवासो अद्भुहः ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥३॥
 ये शुभ्रा धोरवर्षसस् सुक्ष्म्रासो रिशादसः ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥४॥
 य उग्रा अर्कम् आनुचुर् अनाष्टृष्टास ओजसा ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥५॥
 ये नाकस्याधि रोचने दिवि देवास सहासते ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥६॥
 य ईङ्गयन्ति पर्वताव तिरस् समुद्रम् ओजसा ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥७॥
 आ ये तन्वन्ति रश्मिभिर तिरस् समुद्रम् अर्णवम् ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥८॥
 अभि त्वा पूर्वपीतये सृजामि सोम्यं मधु ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥९॥
 आ यन्तु मरुतो गणे[स्] स्तुता दधतु नो रयिम् ।
 आ त्वा कण्वा [अ]हृषत गृणन्तु विप्र ते धियः ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥१०॥ ॥का० ७॥ ॥अनु० ३॥

६.१८

क १.१४.२

श्री ७.३३.१

सं मा सिञ्चन्तु मरुतस् सं पूषा सं बृहस्पतिः ।
 सं मायम् अग्निस् सिञ्चतु प्रजया च धनेन च ।
 दीर्घम् आयुः कृणोतु मे ॥१॥
 सं मा सिञ्चन्तु आदित्यास् सं मा सिञ्चन्तु अम्यः ।
 इन्द्रस् सम् अस्मान् सिञ्चतु [प्रजया च धनेन च ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥२॥
 [सं मा] सिञ्चन्तु अरुषास् सम् अर्का ऋषयश् च ये ।
 पूषा सम् [अस्मान्] सिञ्चतु [प्रजया च धनेन च ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥३॥
 [सं मा सिञ्चन्तु] गन्धर्वाप्सरसस् सं मा सिञ्चन्तु देवताः ।
 भगस् सम् [अस्मान्] सिञ्चतु प्रजया च धनेन च ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥४॥
 [सं मा] सिञ्चतु पृथिवी सं मा सिञ्चन्तु या दिवः ।
 अन्तरिक्षं सम् [अस्मान्] सिञ्चतु प्रजया च धनेन च ।

*** मधु... गम्यां
 *** गवाक्षिरो...

करम्भ...

तं...

अस्मान्भ्यं * सदमादं...सदमादम्

...पुराः

य मोह...

...रिशादसः

...आनुचुर् अनाष्टृष्टास *

अर्णं क्षयन्ति पर्वतां...

* * पीतव...

*** अनुषा...

[दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥५॥
 [सं मा] सिञ्चन्तु प्रदिशस् सं मा सिञ्चन्तु या दिशः ।
 आशास् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥६॥
 [सं मा] सिञ्चन्तु कृषयः सं मा सिञ्चन्तु ओषधीः ।
 सोमस् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥७॥
 [सं मा] सिञ्चन्तु नद्यस् सं मा सिञ्चन्तु सिन्धवः ।
 समुद्रस् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥८॥
 सं मा सिञ्चन्तु आपस् सं मा सिञ्चन्तु वृष्टयः ।
 सत्यं सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 दीर्घम् आयुः कृणोतु मे ॥९॥ ॥का० १॥

६.१९

सं भगो वर्चसा माग्ने सं विष्णुः पुष्ट्यासृजत् ।
 क्षेत्रं सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 आयुष्मन्तं कृणोतु माम् ॥१॥
 सं विराट् वर्चसा माग्ने सं देवी पुष्ट्यासृजत् ।
 इडा सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥२॥
 सं धाता वर्चसा माग्ने सं सक्तिः पुष्ट्यासृजत् ।
 सं देवो [अस्मान् अयमा प्रजया च धनेन च ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥३॥
 सम् अशो वर्चसा माग्ने सं वायुः पुष्ट्यासृजत् ।
 वातस् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥४॥
 सं सभा वर्चसा माग्ने सं सरा पुष्ट्यासृजत् ।
 सूर्यस् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥५॥
 सं सविता वर्चसा माग्ने सं सूर्यः पुष्ट्यासृजत् ।
 चन्द्रस् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥६॥
 सं पशवो वर्चसा [मा]ग्ने सं यज्ञः पुष्ट्यासृजत् ।
 दक्षिणा सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥७॥
 सं मा सिञ्चन्तु द्रविणं सं मा सिञ्चन्तु इन्द्रियम् ।
 तेजस् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥८॥
 सं मा सिञ्चन्तु वर्चांसि सं मा सिञ्चन्तु भूतयः ।
 सरस्वती सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 आयुष्मन्तं कृणोतु मा[म्] ॥९॥ ॥का० २॥

६.२०

आ रात्रि पार्थिवं रजः पितुर् अप्रायि धामभिः ।
 दिवस् सदांसि बृहती वि तिष्ठस आ त्वेषं वर्तते तमः ॥१॥
 न यस्याः पारं ददशो न योयुवद् विश्वम् अस्यां नि विशते यद् एजति ।
 अरिष्टासस् त उर्वि तमस्वति रात्रि पारम् अशीमहि भद्रे पारम्
 अशीमहि ॥२॥
 ये ते रात्रे नृचक्षसो द्रष्टारो नवतिर नव ।

आशा ...

संमासं

* * * नभ्यत् ...

समुद्रात् ...

* मात् ...

स्यो ...

चन्द्र ...

सा ...

... पितरः प्रायु *

* सुधांसि बृहती व * * * त्वेषं ...

... योयवद् यस्य सस्यां निमिषते रजति

अरिष्टा शस्य च उदुर्वति सस्य च रात्रि * * * *

ए * * * द्रष्टारो * नवः

५तु इति सायणः । शौ न
६-९ मन्त्राणां शौनकोशेषु तदनुक्रम-
ण्यां च नाना विभागः संख्यातिद्वच

१शौ कोशेषु अध, अन्ध

शौ १९.४८.१-६

शौ ४.२४.१

शौ २

शौ ३.१.५, ४.१

शौ ४.१.५, ३.१

शौ ५.१.२

शौ ७

शौ ६

शौ ५.१.५

शौ ८

अशीतिसु सन्त्वं अष्टा उतो ते सप्त सप्ततिः ॥३॥
पष्टिश्च च षड् उ च रेवति पञ्चाशत् षड्व नशानिहि ? ।
चत्वारश्च चत्वारिंशच्च च त्रयस् त्रिंशच्च च वाजिनि ॥४॥
द्वा च विंशतिश्च च ते रात्र्य एकादशावमाः ।
तेभिर् नो [अ]द्य पायुभिर् तु पाहि दुहितर् दिवः ॥५॥
रक्षा माकिर् णो अघशंस ईशत मा नो दुश्शंस ईशत ।
मा नो [अ]द्य गवां स्तेनो मावीनां वृक ईशत ।
माश्वानां भद्रे तस्करो मा नृणां यातुधान्यः ॥६॥
परमेभिः पथिभिः स्तेनो धावतु तस्कुरः ।
परेण दत्वती रज्जुः परेणा[घा]युर् अर्षतु ॥७॥
अन्धो ? रात्रि तिष्ठधूमम् अशीषाणम् अहिं कृणु ।
हनू वृकस्य जन्मयास् तेन तं द्रुपदे जहि ॥८॥
त्वयि रात्रि विशामसि स्वपिष्यामसि जागृहि ।
गोभ्यो नश् शर्म यच्छाद् अश्वेभ्यः पुरुषेभ्यः ॥९॥ ॥का०१॥

६.२१

अथो यानि तमस्सहे ? यानि चान्तः परीणहि ।
तानि ते परि दक्षसि ॥१॥
रात्रि मातर उषसे नः परि देहि ।
उषा नो अहे परि ददात्व अहस तुभ्यं विभावरी ॥२॥
यदि किं चेदं पतेद् यदि किं चेदं सरीसृपम् ।
यदि किं च पृथग् आसुन्वन् ? तस्मात् त्वं रात्रि पाहि नः ॥३॥
सा पश्चात् पाहि सा पुरस् सोत्तराद् अधराद् उत ।
गोपाय नो विभावरी स्तोतारस् त इह स्मसि ॥४॥
ये रात्रिम् अनुतिष्ठन्ति ये च भूतेषु जाग्रति ।
पशून् ये सर्वान् रक्षन्तु ते न आत्मसु जाग्रतु ते नः पशुभिर् जाग्रतु ॥५॥
वेद वै रात्रि ते नाम घृतावी नाम वा असि ।
तां त्वा भरद्वाजो वेद सा नो विचे ऽधि जागृहि ॥६॥ ॥का०४॥

६.२२

ब्रह्मास्य शिरो बृहद् अस्य पृष्ठं वामदेव्यम् उदरम् ओदनस्य ।
छन्दांसि पक्षौ मुखम् अस्य सत्यं विष्टा[री] यज्ञस् तपसो ऽधि जातः ॥१॥
अनस्थाश् शुद्धाः पवनेन पूताश् शुचयश् शुचीन् अपि यन्ति लोकान् ।
नैतेषां शिष्टं प्र दहति जातवेदास् स्वर्गे लोके बहु स्नेहम् एषाम् ॥२॥
विष्टारिणम् ओदनं ये पचन्ति नैनान् यमः परि मुष्णति रेतः ।
आस्ते यम उप याति देवान् सं गन्धर्वैर् मदते सौम्यैः ॥३॥
विष्टारिणम् ओदनं ये पचन्ति नैनान् अवर्तिस सचते कुतश् चन ।
रथी ह भूत्वा रथयान ईयते पक्षी ह भूत्वाति दिवं सम पति ॥४॥
एष यज्ञो विततो बहिष्ठो विष्टारको दिवम् आ ससाद ॥५॥
चतुष्कुम्भ्यं चतुर्धा ददाति क्षीरेण पूर्णम् ? उदकेन दध्ना ।
एतास त्वा कुल्या उप यन्ति विश्वहा स्वर्गे लोके स्वधया पिन्वमानः ॥६॥
घृतहृदा मधुकुल्या[स] सुरोदकाः क्षीरेण पूर्णा उदकेन दध्ना ।
एतास त्वा कुल्या उप यन्ति विश्वतस् स्वर्गे लोके स्वधया मादयन्तीः ॥७॥
पुण्डरीकं कुमुदं सन् तनोति विसं शालूकं शफको मुलाली ।
स्वर्गे लोके स्वधया पिन्वमाना उप मा तिष्ठन्ति पुष्करिणीस् सम-
क्ताः ॥८॥
यम् ओदनं पचसि मिश्रद् दधानो ? विष्टारिणं लोकजितं स्वर्ग्यम् ।
स मे मा क्षेष्ट मदम् इष्यमाणो विश्वरूपा कामदुषा धेनुर अस्तु मे ॥९॥
वृषभं सन्तं सह ससृताय स्वर्गे लोके अमृतं दुहानम् ।
य इमे पुत्राः पितरश्च सन्ति ते त्वा विष्टारिण् उप सर्वे सदेयुः ॥१०॥

* * आष्टा ...
ष्टयन् ... रेवत्यं चाश्वं वच *
... वादिनि
... रात्री एकादशावमा
... नृ * दुहितर् *
... मावीनां वृकैवतः
सा (प्रान्ते मा) ...
... दावतु *
... अश्वतु
... णिम् * *
हनो * जन्मया हैनं द्रुपते *
तै * * सपुष्टयामसि जागृषि

... परीणहि
* ये * दध्मसि
... ना * पेहि
जुषा * अह्ना ...
... देदं *
... ना
* * साहि मा धुरस् सत्तराद् * *
... णि
* * * * * नावमसि वाग्रतु ...
... नामि वासि
... जागृषि (प्रान्ते पितृयज्ञं)

ब्रह्मासि ...
... जाता
अनस्ताश् ... [ण्यां ... लोक * स्निग्धम् *
नैहिषां सिन्धो प्र ददाश् जातवेदाः नैहिषां सि-
... रता (३.१.२ द्विः, २.१.३ इति कोशे पाद-
यास्ते ... असदिति स्त्रीभ्यः [क्रमः]
* * * * * नैननिवन्ति सजते ...
* * * * * रथयान् * * य भूत्वाय दिवं समयति
'ह्र(उपरि कुम्भ्यां ... प्रजा * *
... ना
* * * स्वरोदका ...
* * * तुल्या ... लोक * * ती
* * कुमिदं ... विसं शालूकं शफको *
* * * स्वधया ...
'क
... वितियं *

* * सह संमृताया ... दुहाने
ये मे * * * सति * * * रिर ...

य इमान् यज्ञान् अभि विष्टितो ऽसि यस्येमे लोकास् स्वधया समक्ताः ।
 य इमे पौत्रा उत ये पितामहास् तेभ्यो विष्टारिन् अमृतं नि धुक्व ॥११॥
 यदि पृथिवी यद् अन्तरिक्षं यदि दिवं देवतावा? जगन्थ ।
 य इमे प्रपौत्राः प्रपितामहाश् च तेभ्यो विष्टारिन् अनु प्र ज्ञु?
 तत्र ॥१२॥
 स्वर्गे लोके अप्सरस पत्नान् जाया भूत्वोप शेरते ।
 विष्टारिणम् ओदनं ये पचन्त्य् अस्मिन् लोके दक्षिणायाः परिष्कृतम् ॥१३॥
 निन्तु दैनां स्वान् अप तनाद् अघि ।
 विभ्रं शम् अस्यै कृण्वो विशुद्भीशतामसु? ॥१४॥
 अपाचीं प्रतिमां कृष्य अघराचीं ध्रियं नय ।
 अतीमान् दश पर्वतान् अतीमा नाव्या दश ॥१५॥
 अघराचीम् अपाचीम् अतो कुलशलां भिषं ।
 विभ्रं शम् अस्यै कृण्वस् तेनैनं प्रतिमामसि? ॥१६॥
 आजनिरुज्ज विलं विलाद् अरण्यम् आ कुर्व् अरण्याद् अरणं जनम्? ।
 सृगान् अनु प्र पातय वातस्येनां शिखां कुरु ॥१७॥
 वाताग्रे यस्य हृदयं मनोद् एष्व् अनु दध्मसि ।
 विभ्रं शम् अस्यै कृण्वो विद्धं समामकुण्डसे? ॥१८॥
 शर्वम् अनु परि प्लव ताम् अन्तरा द्यावापृथिवी उभे ।
 यथा न वञ्चि दान्तराद्? विशा तूलम् इवोपरि ॥१९॥
 अशम् अस्यै वातो वात्स् अशं तद् अति सूर्यः ।
 अघो यद् अशम् अश्नाति तद् अस्तु विषवचरम् ॥२०॥
 सिद्धस् ते ऽस्तु चक्षुषो व्याघ्रः परिशु? जने ।
 [अग्निर् वाम् अस्तु अन्तरो यथा वां नशासति?] ॥२१॥
 एष वाम् अग्निर् अन्तरः स विष्वज्जो व्य् अस्यतु ।
 यथा वां सा मन्य उत्तरस्त्योश् चनायुषी ॥२२॥
 उत्पातय शिमिदाव् अति । इमो व्य् अस्य दम्पतीः पक्वं मांसम् इवाशि-
 नां मेहम् अस्मिन् । पतौ रंस्तमोस्सो शयने स्वे । जहति वस-
 नोय् चम्? अहिर् जीर्णम् इव त्वचम् ॥२३-२४॥
 यथा मृताश् च जीवाश् चास्मिन् लोके व्योक्तसः ।
 पवेमो दम्पती स्ताम् अस्मिन् लोके व्योक्तसो ॥२५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०४॥

इत्यथर्ववेदे पैप्पलादशाखायां षष्ठः काण्डः समाप्तः ॥

७.१

सुपर्णस् त्वान् अविन्दत् सूकरस् त्वास्त्रनन् नसा ।

विप्सौषधे त्वं दिप्सन्तं प्रति कृत्याकृते दह ॥१॥

[... ..]

अथो यो [अ]स्मान् दिप्सति तम् उ त्वं जह्य ओषधे ॥२॥

अग्ने पृतनाषाद पृतनास् सहस्र ।

प्रति कृत्यां कृत्याकृते प्रतिहरणेन हरामसि ॥३॥

इष्या ऋजीयः पततु द्यावापृथिवी तत्सुतत्? ।

उत तं मृगम् इव विष्यत् कृत्ये कृत्याकृते कृता ॥४॥

य इमान् * * विष्टतानि * * स्वस्वधया *
 ये मे पौत्रा (उपरि पिता) ... विष्टारन् अमृता * *
 यद् पृथिवीव...
 ये मे ...

* * * एनं ...

* * अस्यै ...
 अपाचं प्रतिमा कुष्य अघराचीयं स्त्रियं *
 अतीमां ...

... अन्याम् * * * * *

सृगां ... ना * *

* यस्ता ...

* * * * ततस् सी विषुवत्तरम्
 * * * चक्षुष इत्येका (पूर्वत्र साकश्येनाधी-
 तत्त्वाद्वा प्रतीकेन निर्देशः)
 * * अग्निम् अन्तरा ...

... चार्षि * *

पिताः पितरौ तुष्टामातामातामहास् तेन ब्रह्मास् तेन
 चन्द्रसास् स्वर्गो लोकास् स्वर्गस्य लोकार् गमयते
 य इव वेद ॥अनु०४॥ ॥ इति श्राद्धब्रह्मणम् ॥ ॥
 ओ अस्मिन् लोके व्योक्तसो ॥ ॥ इत्य् अथर्वणि
 पैप्पलादशाखायां षष्ठः काण्डः ॥

{ अथ सप्तमः ओ नमो नारायणाय ॥ ओ नमो
 ज्वालाभगवतैः ओ नमो तिलोतमायैः ॥ ॥
 ओ सुपर्णस्त्वान् ...
 दिप्सोषधे ... कृतो *

... पृतना *

याः कार्षीय पततु...
 उद् * * * विद्धत् ...

पे २.५८.३

श्री ५.१४.१

श्री २ । श्री अव जहि वातुषाना-
[नव कृत्याकृतं जहि]

श्री ८

श्री १२

शो १०.१.५१-३

शे २.३८.३

शो ५.१४.४

शो १०

शो ११

शो ३

शो ७

शो ६

शो ५.२३.१-५, ९, ६, ७, ८, १३

अघम् अस्त्वं अघकृते शपथम् शपथयिष्यते ।
 प्रत्यक् प्रति प्र हिष्मसि यश्चकार तम् कच्छतु ॥५॥
 यस् त्वा कृत्ये [प्रजिघाय विह्वी अविबुधो गृहम् ।
 [पुनस् त्वा तस्मै दध्मो यथा कृत्याकृतं हनत् ॥६॥
 पुनः कृत्या कृत्याकृते प्रतिहरणेन हरामसि ।
 समक्षम् अस्मिन् आ दध्मो यथा कृत्याकृतं हनत् ॥७॥
 पुन इव पितरं गच्छ स्वज इवामिच्छितो दृष्ट ।
 तन्तु इवाव्ययन् इति कृत्ये कृत्याकृतं कृता ॥८॥
 उद् एणीव वारण्य् अमिकन्दं मृगीव ।
 कृत्या कर्तारम् कच्छतु ॥९॥
 ऋश्यस्येव परीक्षासं परित्राय परि स्वचः ।
 दुर्होदै चकुषे कृत्यां ग्रीवासु प्र[ति] मुञ्चत ॥१०॥
 या कृत्ये देवकृता या वा मनुष्यजासि ।
 तां त्वा प्रत्यक् प्र हिष्मसि प्रतीचीनेन ब्रह्मणा ॥११॥
 यदि स्त्री [य]दि वा पुमान् कृत्यां चकार पाप्मने ।
 ताम् उ तस्मै नयामस्य् अश्वम् इवाश्वामिधान्वा ॥१२॥ ॥का० १॥

७.२

ओते मे दावापृथिवी ओता देवी सरस्वती ।
 ओतौ म इन्द्रश्च वासिष्ठा च किमि जम्भयताम् वृषम् ॥१॥
 अत्येन्द्र कुमारस्य किमि चक्षते जहि ।
 हता विश्वा अरातस्य उन्नेन वचसा मम ॥२॥
 यो अक्ष्यो परिसर्पति यो नास्ती परिसर्पति ।
 दतां यो मध्यं गच्छति तं किमि जम्भयामसि ॥३॥
 विरूपो ह्यी सरूपो ह्यी कुण्ठो ह्यी रोहिती ह्यी ।
 वधुश्च व बभ्रुकर्णश्च व शृङ्गश्च कोकश्च त्व ते हताः ॥४॥
 मे किमयश्च शितिवक्षा ये कृष्णाश्च शितिवहवः ।
 ये के च विश्वरूपास् ताव किमि जम्भयामसि ॥५॥
 यो द्विशिषिश्च त्रुष्टश्च किमि सारङ्गो अर्जुनः ।
 शृणाम् अस्य पृष्टीर् अप वृक्षामि यच्च छिरः ॥६॥
 उद् असौ सुखे अमाद् विश्वदृष्टो अदृष्टहा ।
 दृष्टश्च व ग्रन् अदृष्टश्च व सर्वाश्च व असुण्णः किमीन् ॥७॥
 येवाषासः कच्छपासो शुक्लामशः च परिशुक्लवः ।
 दृष्टश्च व हन्यतां किमि अदृष्टश्च ओत हन्यताम् ॥८॥
 हतो येवाषो हतश्च व प्रविद् हतश्च वृण्णही उत ।
 हता विश्वा अरातयो अनेन वचसा मम ॥९॥
 सर्वेषां च किमीणां [सर्वासां च किमीणाम्] ।
 भिनमस्य अहमना शितो दहाम्य अग्निना मुखम् ॥१०॥ ॥का० २॥

७.३

तिग्मेमिद् अग्ने अर्विमिश्च शुक्रेण देव शोचिष्य ।
 आमादो नि वह त्वम् अन्यम् आसु नि कृष्व तां ॥१॥
 शोचिषाग्ने अर्विषा च निर् दहेतो अमायवः ।
 सख्यम् आसं कृष्महे त्वां आमाद् उप शोभुषम् ॥२॥
 निर् आमादो नयामसि निष् कृत्यादो गृहेभ्यः ।
 सम्यादो? नाम ये देव ते अग्ने मा रन्तां ॥३॥
 आमादश्च व कृत्यादसश्च चादस्यो अया? सह ।
 प्रजां ये चक्रिरे भागं तान् इतो निर् नयामसि ॥४॥
 य आमेव् अरसतमं पकम् उत दाष्टुः ।
 ते यन्तु सर्वे संभूयान्यत्रेतो [अ]मायवः ॥५॥

क ६.४८.७.२

...ऋषिभिर्ने

प्रत्यक् * * हिष्वासि ... अरक्षतु

* * कृत्येत्वेका (एवैत्र साकश्येवाधीतत्वा-
[द्वय प्रतीकेन निर्देष्टः])

...हरणं *

...हनः

...स्वदेवामिच्छतो *

* * अयं विदि * * कृष्णः

* * एणैव वास्यम् * * मृगैव

ऋषस्येव परीक्षासं ... त्वच

दृष्टाग्ने चकुषे...

* * प्रत्यक् ... प्रतीचीनवन *

यद् * * * स्मान...

* * * नयामस्य् आश्वम् *

ओते मे ... ओकता * *

ओकतो ... कुमि * *

अत्येन्द्र * * कुमि...

* * विश्वारातयोमेन * * मिमा

* * ह्यी * * रे ...

नतां * * गरुडमि * * कुमि *

...कुण्ठो * * *

...कोकश्च * * *

* * सितवक्षा * * सितवाहवः

...वहो *

...अदृष्ट

दृष्टांस्वर्गि नदृष्टां * * * प्रदृणं *

यवाववासासः का * * कि र्वागो शुक्लाम(अपरि
[स]व * *

विश्वो यवालो ... हतो * *

* * विश्वारातय ...

(अपरि सर्वासां च किमीणां शितोवपुस्तके)

* * अरिसवा ...

* * अश्विर् ...

...त्वं चमाम् *

* * नयामसि * * कृत्यायो *

...आम् * * *

आमेव् अरसतम् * * दाष्टु

* * * ससम् *

<p>का ३८.५ आपश् शुन्धन्तु मेनसः क २.३३.१ शी ४.२३.७ शी १५.१३.१-११</p>	<p>ये नस् सेदुः कृत्याकृतः कित्विषकृतसः सख्यम् । पुनस् तान् यक्षिया देवा नयन्तु यत आगताः ॥६॥ अवरेण सर्वरजो नेनजं हस्ति बलं ? । घाता नो भद्रया नेषत् स नो गोपायतु प्रजाम् ॥७॥ कृष्णे ऽहं रोदसी वर्म स्याम सवितुस् सवे । माता नो भद्रया भूमिर् यौश् चास्मान् पात् अंहसः ॥८॥ यद् असुराणाम् अहन्त्य अस्मान् पापात् मेधिनः । देवानां पश्य दैव्यम् आपश् शुन्धन्तु माम् इमाम् ? ॥९॥ आ ते पितृ मरुतां सुन्नम् एमि मा नस् सूर्यस्य संदशो युवथाः । अभि नो वीरो अर्बेति क्षमेत प्र जायामहि रुद्र प्रजया ॥१०॥ यो गर्भे अन्तर् यो वृधे अन्तर् यत् जातं जनितव्यं च पौरुषम् । तस्मा क्रद्धया सं हविषा हुवध्वं स नः प्रजां जरदष्टि कृणोतु ॥११॥ ॥का ३॥</p>	<p>* न सीदुः कृतकृत कित्विषकृत * * त्वान्... * * * नेषत्(उपरि ३४) * * * या * पितु... * हृषा * * ह्रमध्य स नः(अधः प्रान्ते मा [नः)... इषत्...यमा * * त योक्षि प्रथम योगागत * चतम् असुराणां * *</p>
<p>क १०.१०३.१ क २ क ३ क ५ क ६.५ क ६.२ क ७ क ४ क ८ क ९ क ११</p>	<p>७.४ इन्द्रस्य बाहू स्थविरौ वृषाणौ चित्रा इमा वृषभौ पारयिष्णु । तौ योक्षे प्रथमो योग आगते याभ्यां जितम् असुराणां स्वर यत् ॥१॥ आशुश् शिशानो वृषभो न भीमो घनाघनः क्षोभनश् चर्षणीनाम् । संक्रन्दनो ऽनिमिष एकवीरश् शतं सेना अजयत् साकम् इन्द्रः ॥२॥ संक्रन्दनानिमिषेण जिष्णुनायोध्येन दुश्च्यवनेन धृष्णुना । तद् इन्द्रेण जयत तत् सहध्वं युधो नर इषुहस्तेन वृष्णा ॥३॥ स इषुहस्ते स निषक्किमिर् वशी संक्रष्टा स युध इन्द्रो गणेन । संक्रष्टजित सोमपा बाहुदार्ध्य ऊर्ध्वधन्वा प्रतिहिताभिर् अस्ता ॥४॥ बलविज्ञायस् स्थविरः प्रवीरस् सहस्वान् वाजी सहमान उग्रः । अभिवीरो अभिसत्वा सहोजिज् जैत्रम् इन्द्र रथम् आ तिष्ठ गोविदम् ॥५॥ इमं वीरम् अनु हर्षध्वम् उग्रम् इन्द्र सत्वानो अनु सं रभध्वम् । ग्रामजितं गोजितं वज्रबाहुं जयन्तम् अजम् प्रमृणन्तम् ओजसा ॥६॥ अभि गोत्राणि सहसा गाहमानो अदाय उग्रश् शतमन्युर् इन्द्रः । दुश्च्यवनः पृतनाषाद् अयोध्यो ऽस्माकं सेना अवतु प्र युत्सु ॥७॥ बृहस्पते परि दीया रथेन रक्षोहामित्री अपवाधमानः । प्रमञ्जन् शत्रून् प्रमृणन् अभिमान् अस्माकम् पथ्य अविता तनूनाम् ॥८॥ इन्द्र एषां नेता बृहस्पतिर् दक्षिणा यन्नः पुर एतु सोमः । देवसेनानाम् अभिमञ्जतीनां जयन्तीनां मरुतो यन्तु मध्ये ॥९॥ इन्द्रस्य वृष्णो वरुणस्य राक्ष आदित्यानां मरुतां शर्धे उग्रम् । महामनसां भुवनच्यवानां घोषो देवानां जयताम् उद् अस्थात् ॥१०॥ अस्माकम् इन्द्रस् समृतेषु ध्वजेष्व अस्माकं या इषवस् ता जयन्तु । अस्माकं वीरा उत्तरे भवन्त्व अस्मान् देवासो ऽवता हवेषु ॥११॥ ॥का ४॥</p>	<p>...वृष्ण्या * * * नकृतिमिर् * संक्रष्टा अधि * * * * बाहोशब्द(उपरि ६) * * * । ओं उ- [ध्वधन्वा प्रति हिताभिरस्या * अभिसत्वा... जैत्रायै आ रथम् * * कोविदम् * * * हर्षध्वम् ... ...अजम् * * * * * मदयुस्माश् चतमस्तुर् * बृहस्पती... प्रमञ्जं शत्रून्... * * नवता * दक्षिणो... * * मरुतस्य ... ...अस्ताम् * * वीर * भवत् अस्मां ...</p>
	<p>७.५ वैश्वानराद् अरोचत जातो हिरण्ययो मणिः । तम् आभरद् बृहस्पतिः कश्यपो वीर्योय कम् ॥१॥ बृहस्पतिस् तम् अकृणोन् मणिं वैश्वानरं सह । ससर्षयो बलाय कं सं दधुषु द्वा वयोधसः ॥२॥ विश्वे देवास त्व इन्द्रियं ससर्षयश् च सं दधुः । जातो हिरण्ययो मणिर् अग्नेर् वैश्वानराद् अधि ॥३॥ अश्वत्थो जातः प्रथमो अग्नेः प्रियतमा तनूः । वैश्वानरस्य सृष्टया कृत्यादृषिः कृतो मणिः ॥४॥ कृत्यादृषिं त्वाविद् कृत्यादृषिं भ्रामि त्वा । कृत्यादृषिं कृणोमि त्वा कृत्यादृषिं वयोधसम् ॥५॥ पतत्री पक्षी बलवान् कृत्यादृषिस् सपत्नहा ।</p>	<p>...कश्यपो * * बृहस्पतस्... अश्वथो... ...सपत्नहा</p>

<p>३क १.९.१.१९^३</p>	<p>नितानि[र] ? विश्वभेषज उग्रः पतिको मणिः ॥६॥ पतत्री ते बलाय कं नितानि ? भेषजाय ते । जातो हिरण्ययो मणिः अप रक्षांसि सेधतु ॥७॥ देवो मणिस् सपत्नहा रक्षोहामीवचातनः । हिरण्यमयं नरदमान ? कश्यपेनाभृतं सह ॥८॥ वैश्वानरं ते नामैकम् आहुर् अग्नेर योनेस् सह चन्द्रेण जातम् । गयस्फानः प्रतरणो वयोधः कृत्यादुषिर् बलगहास्य उग्रः ॥९॥ यस्येदं भूम्याम् अधि निष्कान्तं पांसुरे पदम् । मुदा नस् तन्वो यद् रपस् तस्यान्नाहि तनूवशिन् ॥१०॥ दूषां त्वा विभ्र वयं देवस्य सवितुस् सवे । जीवातवे भरामसि मग्ना अरिष्टतातये ॥११॥ आलेदन् प्रच्छेदनी द्विषतस् तपनो मणिः । शत्रुंजयस् सपत्नहा द्विषन्तम् अप बाधताम् ॥१२॥ ॥का^५॥ ॥अनु^१॥</p>	<p>* * नमेकम्... * * वयोधः... * तन्नो बहू(वपरि द)पस् तस्वन्नाहि तनूवशी दूषा * विदं ... * प्रलेदनी ... शत्रुंजयः ...</p>
<p>शौ १३.१.७^४ तेन देवा अमृत- ५क १०.४७.८^३ [मन्वविन्दन्]</p> <p>शौ २.१२.४</p> <p>शौ ३.५</p>	<p>७.६ १ पत्यस्य स्थूणां पृथिवी दाधार ऋतेन ? देवा अमृतम् अन्व अविन्दन् । भुवेण त्वा हविषा धारयाम्य अभि तद् द्यावापृथिवी गृणीताम् ॥१॥ येभिर् होमैर् विश्वकर्मा दाधारेमां पृथिवीं मातरं नः । तेभिष् द्वा होमैर् इह धारयाम्य ऋतं सत्यम् अनु चरन्तु होमाः ॥२॥ इह भियध्वं धरुणे पृथिव्या उशस्या मातुस् सुभगाया उपस्थे । अपराणुत्वा ? महसा मोदमाना अस्मिन् वास्तो सुप्रजसो भवायः ॥३॥ सुप्रजसो महसा मोदमाना वर्धन् पृथिव्या उपरि श्रयध्वम् । अस्यै शालायै शर्म यच्छन्तु देवा धाराभिर् एनां पृथिवी पिपतु ॥४॥ इमां शालां श्रेष्ठयतमां वसानाम् अरिष्टवीराम् अभि सं चरेम । ददा उपमितो भवन्तु स्थिरवीरा उपसदो भवन्तु ॥५॥ इमां शालां सविता वायुर् इन्द्रो बृहस्पतिर् नि मिनोतु प्रजानन् । उक्षन्तुक्षा मरुतो घृतेन भगो नो राजा नि कृषिं ददातु ॥६॥ मानस्य पत्नि हविषो जुषस्व तीमान्तस्य बहुलमध्यमस्य । आ त्वा शिशुर् वाश्यताम् आ कुमार आ वाश्यन्तां धेनवो नित्यवत्साः ॥७॥ ददास् ते स्थूणा भवन्तु भूम्याम् अधि ददाः पक्षासस् तविषे विशाले । स्थिरवीरा अश्रसिता न एधि शर्म नो यच्छ द्विपदे चतुष्पदे ॥८॥ शाला देवी गार्हपत्याय चकल्पे तृणं वसाना जगती सुशेवा । स्थिराङ्गां त्वा स्थिरपौरुषाम् अस्य ऽपत्निः स्थिरा ? त्वा वीरा अभि सं चरेम ॥९॥ वास्तोष् पते प्रति जानीह्य अस्मान् स्वावेशो अनमीवो न एधि । यत् त्वेमहे प्रति नस् तज् जुषस्व चतुष्पदो द्विपद आ वेशयेह ॥१०॥ ॥का^१॥</p>	<p>...अमृतम् * * भुवेण * हविषा...गृणीताम् * * दधारं ... * * * * धारयाम्य ... * सहसा ... प्रजसो भवाय सुप्रजसो सहसा ... * * तमं ... * त(प्रान्ते उ)पतितो * स्थिरा ... ...बृहस्पतिनिन्तोतु * उक्षन्तुक्षा ... कृष * * * शशिर्वाक्यताम् * * * वाश्यन्तां ... ...तविषे * ...चक्षि * * * पुशेवा 'राजं * 'स्वान् ... यत् * पत * * * * द्विपदा वैश्वह</p>
<p>शौ १९.३.२.१ शौ २.४.२.५</p>	<p>७.७ दर्म उग्र ओषधीनां शतकाण्डो अजायत । [मणिस्] सहस्रवीर्यः परि णः पातु विश्वतः ॥१॥ यथा दर्मो जायमानस् त्वचं मिनसि भूम्याः । पवास्य सिधतां जनो यो नः पापं चिकित्सति ॥२॥ अप नात्रम् अप कृत्याम् अप रक्षांसि धन्वा । अमीवाथ चातयामसि सर्वाथ च यातुधान्यः ॥३॥ अस्थि ? वै निवत उद्वलं न वै सर्वम् अनुल्लवम् । असि त्वं तस्य दूषणो यो नः पापं चिकित्सति ॥४॥ परि सायं परि प्रातः परि मज्यंदिनं परि । दर्मो हिरण्यहस्तः परि णः पातु विश्वतः ॥५॥ गिरौ जातस् स्वरा[इ अ]सि साकं सोमेन बभ्रुणा ।</p>	<p>दर्मोय ... * यमो अजायमानस् * मिनस्य भूम्यां ...रक्षस् धान्वा * * सर्वाथ यातुधानः(वपरि न्यः) यमो ...</p>

मा पापकृत्वन्तश्च शिखो? मा पाकः पुरुषो रि[बत् प]रि णः पातु
विश्वतः ॥६॥
सहस्रकाण्डस्य तविषस्य तीक्ष्णवद्व्यो विषासहिः ।
दर्भेण सर्पा[न] रक्षांस्य अमीवाश्च चाप धामसि ॥७॥
अपदग्धं दुष्कृष्यम् अपदग्धा अरातयः ।
सर्वाश्च यानुधान्यः ॥८॥
मा त्वा दभन् यातुधाना मा गृन्तुश्च शकुनिः पतन् ।
दर्भो राजा समुद्रियः परि णः पातु विश्वतः ॥९॥ ॥का० २॥

७.८

यो नः पापेन वचसा घोषतो हक्तवृषत्? ।
आराच छपथम् प्रास्वाम्? अप नुघतु सर्वतः ॥१॥
यन् नथ शपाद् वरो नो यत् सपत्नी इवधूर वा यच्च क्लृणुरो वा शपाति ।
ज्यायस्य शपथान् वा ये अवैनान् यावयामसि ॥२॥
१यां समस्यन्ते पथां वाक्षेपानुत्याम् अधि ।
२युवं ते विभ्रद् बाहो पूर्वः प्रतिष्मणीयतां? ॥३॥
कलुकेशो यवोम? वधूर मघवा नो न साध्यः ।
३हिरण्यधन्वां शपथां तुपेजतु? तां पीत्वेन्द्रो वृत्रं शक्रो जघान ॥४॥
४वासवसैपाह्यत ऋषभस् सहस्रं शपथां इव? ।
आराच चरन्तु शपथा इतइतो जिह्वेदिता अरसास् सन्तु सर्वे ॥५॥
नास प्रांहा वा चो हे डादीक्षिता? ।
अघोरचक्षस[श्च] शर्म ते वर्म कृष्मसि ॥६॥
अपाञ्चो यन्तु शपथा अनेनास्ता अघायुना ।
यो नो दुरस्यां? जीवसे सेना नाकस्थेयते ॥७॥
परि [मा] पातु शपथाद् अनुताद् दुरिताद् उत ।
परि मा ज्यायस्य शंसाद् देवो रक्षतु माम् इषम् ॥८॥
अनास्त? यक्षं शपथैर् अनुविद्याद्वयं? कृतम् ।
बृहद् वर्म प्रति मुञ्चामि ते ॥९॥
युवं तर्ह्येयायां सीव? पक्षणा ।
[आ] विशान्तु पतत्रिणश्च शसारं शपथा पुनः ॥१०॥ ॥का० ३॥

७.९

आ नो दिश मा परि ष्ठा अराते मा नो धक्षीर् दक्षिणां यातुमावान् ।
पुनः प्र धाता सविता च यच्छतां नमो वीर्त्साया असमृद्धये च कृष्मः ॥१॥
यम् अराते पुरोधन्ते पुरुषं परि[रा]पिणम् ।
नमस् ते तस्मै कृष्मो मा वनि मम व्यथः ॥२॥
अनवधाभिः प्र युज्महे मनसा हृदयेन च ।
अराते तन्वो मा वीर्त्सेर् दित्सन्ते परि[रा]पिणी ॥३॥
प्र णो वनिर् देवकृता दिवा नक्तं च सिध्यतु ।
[अ]रातिम् अनु प्रेमो वयं नमो [अ]स्तु अरातये ॥४॥
उत नग्ना बोधुवती स्वप्नया सचसे जनम् ।
[अ]राते चित्ति वीर्त्सेन्स् आकृति पुरुषस्य च ॥५॥
परो मेभ्य असमृद्धे वि ते हेति नयामसि ।
यं द्विप्सु तं विद्वकव्या भूत्वा सुमणी? रुक्मणी दृशेत् ॥६॥
१नमस् ते [अ]स्तु समृद्धे मा माहं पुरोधि कृण्व अथ वर्मा त्वाहं ।
२नमीवन्तीं तुतवन्तीं मा ते मय्यां ससन्त्येभ्यो अधि निर्वदन्तीं? ॥७॥
मा नो वनि मा वाचं वीर्त्सा उग्राव् इन्द्राग्नी न आ भजतां वसुनि ।
सर्वे नो [अ]द्य दित्सन्तो अरातिं प्रति हयंत ॥८॥
[... .. १]

विद्वद्भ्यः

... सदि

गर्भेण ...

दुग्धं दुष्कृषि ...

सर्वेश ...

* दर्भे भानां सा सा भ्रान्तिश्च * पयम्

आराच छपथम् * उप नघातु *

* * * वर णो * सपत्निश्च ...

* चपथां वयिद्वेन *

... साम्य

आरा * * शताहतो दितारसास् * *

* * शपथादनेनास्तावायुना

... दिवो * * *

बृहद् ...

* * * शपथारं ...

[मावां

अ * दिशे * * पठारतेर् * * दक्षीर् दक्षिणा

* * जाता * * * वीरिद्विषासमृद्धये * * कृष्म

* * पत्सै * * दृणं

* * * कृष्मो ...

अनवधाभिः ...

अराती * * वीरिद्विषे दिद्विषन्तं दृणी

पु ...

* * प्रेमो ... अरातये

* नग्न आपोभवति स्वप्नया सचसे चनं

* चित्ति वीरिद्विष्य * * *

* * असिमुद्धे दृ * * *

* * * विन्व * ...

* * * * वीरिद्विष्य * * नां * *

* णो * दिद्विष्य * * हयंतां

श्री ५.७.१

श्री २

श्री ३

श्री ८

श्री ७.१

श्री ७.१

श्री ६

[नो इवामहे

श्री ४ सरस्वतीमनुमतिं अगं य-

शौ वाचं जुष्टं मधुमतीम्
शौ ५

शौ १९.३९.१-१०

शौ यं वा त्वा कुष्ठ कायः
शौ यं वा वसो यमात्स्यः

शौ ३.२१.१०

क १०.१६२.३^{१.२} शौ २०.९६.
[१३.१.२]

क ४^१ शौ १४^१

क ४ शौ १४

क ६^{१.२} शौ १६^{१.२}

[... ...] स वदानि देवानां देवदूतिषु ॥९॥
यं वाचा मम कुर्याज् जिह्वयौष्ठापिधानया ।
अद्वा तम् अद्य विन्दतु दत्ता सोमेन वभ्रुणा ॥१०॥ ॥का^१५॥

७.१०

पेतु देवस् त्रायमाणः कुष्ठो हिमवतस् परि ।
तक्मानं सर्वं नाशयन् सर्वांश्च यं यातुधान्यः ॥१॥
त्रीणि ते कुष्ठ नामानि नद्यमारो नद्यारिणो न घायं पुरुषो रिषत् ।
अस्मै परि ब्रवीमि त्वा सायंप्रातर् अथो दिवा ॥२॥
जीवला नाम ते माता जीवन्तो नाम ते पिता मार्षा नाम ते स्वसा ।
[न घायं पुरुषो रिषत् ।
[अस्मै परि ब्रवीमि त्वा सायंप्रातर् अथो दिवा] ॥३॥
उत्तमो [अ]स्म्य ओषधीनाम् अनङ्गान् जगताम् इव व्याघ्रश्च श्वपदाम् इव ।
न घायं पुरुषो रिषत् ।
अस्मै परि ब्रवीमि त्वा सायंप्रातर् अथो दिवा ॥४॥
त्रिंशु शान्धुभ्यो [अ]ङ्गिरेभ्यस् त्रिंशु आदित्येभ्यस् परि ।
त्रिंशु जातो विश्वदेवेभ्यः ।
स कुष्ठ विश्वभेषज साकं सोमेन तिष्ठसि ।
तक्मानं सर्वं नाशयन् सर्वांश्च यं यातुधान्यः ॥५॥
अश्वत्थो देवसदनस् तृतीयस्याम् इतो दिवि ।
तत्रासृतस्य चक्षुषं ततः कुष्ठो अजायत ।
[स कुष्ठ विश्वभेषज साकं सोमेन तिष्ठसि ।
[तक्मानं सर्वं नाशयन् सर्वांश्च यं यातुधान्यः] ॥६॥
हिरण्ययी नोर् अवरद् घिरण्यबन्धना दिवि ।
[तत्रासृतस्य चक्षुषं ततः कुष्ठो अजायत ।
[स कुष्ठ विश्वभेषज साकं सोमेन तिष्ठसि ।
[तक्मानं सर्वं नाशयन् सर्वांश्च यं यातुधान्यः] ॥७॥
यत्र नावः प्रभंशं यत्र हिमवतश्च शिरः ।
तत्रासृतस्य चक्षुषं ततः कुष्ठो अजायत ।
स कुष्ठ विश्वभेषज साकं सोमेन तिष्ठसि ।
तक्मानं सर्वं नाशयन् सर्वांश्च यं यातुधान्यः ॥८॥
यं त्वा वेद पूर्वं इक्ष्वाको यं वा त्वा कुष्ठिकाश्च ? ।
अहि इयावसो अनुसारिश्छस् ? तेनासि विश्वभेषजः ॥९॥
शीर्षालाकं तृतीयकं सद्भिर् यश्च ह्रायनः ।
तक्मानं विश्वधावीर्याघराञ्च परा सुव ॥१०॥ ॥का^१५॥ ॥अनु^१२॥

७.११

ये पर्वतास् सोमपृष्ठा आप उत्तानशीवरीः ।
वातः पजन्य आद् अग्निस् ते क्रव्यादम् अशीशमन् ॥१॥
यस् ते हन्तु चराचरम् उत्थास्यन्तं सरीसृपम् ।
गर्भं यो दशमास्यं तम् इतो नाशयामसि ॥२॥
यद् अग्निभ्यो [अ]प्सरसो गन्धर्वा गेह्मा उत ।
क्रव्यादो मूर्देविनस् तान् इतो नाशयामसि ॥३॥
यस् त ऊर्वं आरोहत् अस्वक् ते रेदणाय कम् ।
आमादः क्रव्यादो रिपुस् तान् इतो नाशयामसि ॥४॥
यस् ते ओष्णी व्यवेत् अन्तरा दम्पती शये ।
योनिं यो अन्तर् आरोहत् तम् इतो नाशयामसि ॥५॥
यस् त्वा स्वप्नेन तमसा मोहयित्वा निपद्यते ।
[अ]रायं कण्वं पाप्मानं तम् इतो नाशयामसि ॥६॥
हा ही खर्व खलुते नैगुरकणं तुण्डिल ? ।

... जिह्वयो^०
अद् वम् * * दत्तास्...

* * माण...
* * नाशयं...

... दिवः
... इवशाः

... व्याघ्र त्वपदाम् *

... दिवः
तिथ्यामिनिषो गिरिवेभ्यस् * * *

* कुष्ठो...
* * नाशयं...

... त्वम् * जावताम्

सः हिरण्ये नोनचरदिरण्यबन्धना *

स यत्र नवः परिअर्थं...

* कुष्ठं...
* * नाशं...
* * * पूर्वइवाको...

... सदन्ती * * *
* * शीर्षा अर्धं * सुवः

* * पृष्ठाप * परि
* पजन्याद् * * * शमं

* अग्निभ्य * गन्धर्वा * *
* * देवेनस्ताम् * *
* ता उर्वं...
* क्रव्यादे * तात् * *
* * व्यावयत्...
शोनी...

इन्द्रस्य तिग्मम् आयुधं तेन त्वा नाशयामसि ॥७॥
नमस् तुण्डाय नमः कुसुमाय नमः प्रतिष्ठाम्ने नमः कश्यपे ? ।
नमस् तुभ्यं निर्वृते विश्ववारे जले संघापये तां विद्वरूपाम् ॥८॥
यावद् द्यौः यावत् पृथिवी यावत् पथेति सूर्यः ।
तावत् त्वम् उग्र गुल्गुल परीमां पाहि विश्वतः ॥९॥ ॥का०१॥

७.१२

एकरात्रीम् एकव्रताम् एकस्थाम् एकलामिकाम् ? ।
पाटां सपत्नीचातनीं जैत्रयाच्छावदामसि ॥१॥
एकरात्र्यै एकव्रत एकस्थ एकलामिके ।
न त्वा सपत्नी ससाह शैरेचनवाह्या ॥२॥
उत्तराहम् उत्तराभ्य उत्तरेद् अधराभ्यः ।
अधस् सपत्नी सामक्त्य ? अधरेद् अधराभ्यः ॥३॥
न सैन्धवस्य पुण्यस्य सूर्यस्य स्नापयति त्वचाम् ? ।
पाटे स्नापया त्वया सपत्न्या वर्च आ वदे ॥४॥
न वै पाटेपाटे ? बहसि सुभगं करणीद् अस्ति ।
पाटे भगम् आ नो धेय्य अथो मा महिषीं कृणु ॥५॥
यत् पाटे अधो वृक्षे वातप्लवा महीयसे ।
जयन्ती प्रत्यातिष्ठन्ती संजया नाम वा अस्ति ॥६॥
उत्तानपर्णां सुभगां सहमानां सहस्वतीम् ।
अच्छा वृद्धदां वद पाटां सपत्नीचातनीम् ॥७॥
पाटाम् इन्द्रो व्य आभ्राद् धन्तवा असुरेभ्यः ।
तया सपत्नीं साक्षीय महन्द्रो दाववान् इव ॥८॥
पाटा विभर्त्य अङ्गुशं हिरण्यवन्तम् अङ्गिम् ।
तेन सपत्न्या वर्च आ लुम्पसि समेधमत् ॥९॥
इमां खनाम्य ओषधिं वीरुधां बलवत्तमाम् ।
अथा सपत्नीं बाधते कृणुते केवलं पतिम् ॥१०॥ ॥का०२॥

७.१३

यासाम् आराद् आघोषासो वातस्येव पृथग् यताः ।
तासां सन्वनाम् ? इन्द्रो अप कृन्तच् छिरः ॥१॥
याः पुरस्ताद् आचरन्ति स्नाकं सूर्यस्य रश्मिभिः ।
[तासां सन्वनाम् ? इन्द्रो अप कृन्तच् छिरः] ॥२॥
या वाचम् अनसर्व्य न्य ? अन्तरिक्षाद् अथो दिवः ।
[तासां सन्वनाम् ? इन्द्रो अप कृन्तच् छिरः] ॥३॥
यासां प्रेङ्खो दिवि वृक्षो अन्तरिक्षे हिरण्ययः ।
[तासां सन्वनाम् ? इन्द्रो अप कृन्तच् छिरः] ॥४॥
याः पतन्ति वातरथाद् उत्तानाः पादधातिनीः ।
[तासां सन्वनाम् ? इन्द्रो अप कृन्तच् छिरः] ॥५॥
[या] वृक्षं परिसर्पन्ति साचक्षुः करिकति ।
[तासां सन्वनाम् ? इन्द्रो अप कृन्तच् छिरः] ॥६॥
याथ च त्वा रिशं गच्छन्ति विकुम्भाश्च बेलनाशिनीः ।
[तासां सन्वनाम् ? इन्द्रो अप कृन्तच् छिरः] ॥७॥
यासां सिकतावान् इधुर् गृहो मितो हिरण्ययः ।
[तासां सन्वनाम् ? इन्द्रो अप कृन्तच् छिरः] ॥८॥
या रोकैः प्रपद्यन्ते पुष्कले इव जामयः ।
[तासां सन्वनाम् ? इन्द्रो अप कृन्तच् छिरः] ॥९॥
या नदीः प्रतिगाहन्ते संरभ्य कन्यया वयः ।
[तासां सन्वनाम् ? इन्द्रो अप कृन्तच् छिरः] ॥१०॥
यास् तीर्थम् अवगाहन्ते अघ्न्याश्च भ्रसती इव ।

इन्द्रश्च ...

नसस्तण्डाव ... प्रदिष्टाम्ने * *

... संघापये * ०५

* * उग्रगुल्गुले ...

एकरात्रीम् ...

* सपत्नीचातनीं *

एकरात्रीं व्रतां सा *

* * * ससाह *

... सूर्यो * *

... सपत्न्या वर्चोवधे

... सुभगं *

* भगवन् नो धेय्यो * * *

* * अध ...

* * सजाया वासि

* वृद्धदा * पाटं सपत्नीं

* इन्द्राणां धन्तवा असुरेभ्यः

* सपत्न्या ...

... वातस्ये * यतः

* * इन्द्र * कृन्तच् *

... अन्तरिक्षेदयो *

* प्रेङ्ख्यो ...

... पादधातिनी

... नाशिनी

* सिकतावाम् ...

* * प्रपद्यन्ते ... जामय

* * गाहयन्ते * कन्या *

* तीर्थम् * घ्न्यास्वशितीर् *

	<p>[तासां सन्वनाम्? इन्द्रो अप कृन्तन् छिरः] ॥११॥ यास् समुद्राद् उच्चरन्त्य उच्चैर् घोषान् करिक्रति । आगच्छन्तीर् जनंजनम् इच्छन्तीः प्रहितं बहु । तासां सुन्वतीम्? इन्द्रो अप कृन्तन् छिरः ॥१२॥ ॥का०१॥</p>	<p>न्ती ... ... कृतम् *</p>
<p>तै २.३.१०.३ का ११.७</p>	<p>७.१४ अग्निर् आयुष्मान् स वनस्पतिभिर् आयुष्मान् । स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु ॥१॥ वायुर् आयुष्मान् सो अन्तरिक्षेणायुष्मान् । [स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥२॥ सूर्य आयुष्मान् स दिवायुष्मान् । [स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥३॥ चन्द्र आयुष्मान् स नक्षत्रैर् आयुष्मान् । [स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥४॥ सोम आयुष्मान् स ओषधीभिर् आयुष्मान् । [स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥५॥ यज्ञ आयुष्मान् स दक्षिणाभिर् आयुष्मान् । [स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥६॥ समुद्र आयुष्मान् स नदीभिर् आयुष्मान् । [स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥७॥ इन्द्र आयुष्मान् स वीर्येणायुष्मान् । [स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥८॥ ब्रह्मायुष्मत् तद् ब्रह्मचारिभिर् आयुष्मत् । तन् मायुष्मद् आयुष्मन्तं कृणोतु ॥९॥ देवा आयुष्मन्तस् ते [अ]मृतेनायुष्मन्तः । ते मायुष्मन्त आयुष्मन्तं कृण्वन्तु ॥१०॥ प्रजापतिर् आयुष्मान् स प्रजाभिर् आयुष्मान् । स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु ॥११॥ ॥का०४॥</p>	<p>... कृणोतु</p>
<p>तै का तै का तै का तै का</p>	<p>७.१५ दक्षिणा मा दक्षिणतो दक्षिणा पातु सव्यतः । पश्चाद् अनव्याधात्? पातु सर्वस्या भवेत्स्याः ॥१॥ पशुना त्वां पशुपते द्विपादत्ता? वतुष्पदा । आत्मन्वती दक्षिणा प्राणदत्ता प्राणे[न] हि ॥२॥ यां दधासि श्रद्धधानो दक्षिणां ब्राह्मणकृते । सा त्वा यक्ष्मात् पारयत्य अग्नेस् संतापाद् दिव्यस्य शोकात् ॥३॥ ददामीमां दक्षिणाम्? आताममया छल्याद् यक्ष्माद् विबर्हामो वर्य ते? । कर्णशीलम् उपहत्यापतीस् सर्वे यक्ष्मा उप तिष्ठन्तु साकम् ॥४॥ अन्येन प्राणी वतुते तिरोधत्ते परिधालेन यक्ष्मा? । हिरण्यम् अश्वे गां ददातु कृणुते वरं दक्षिणा ॥५॥ उष्णीशांस्या शीर्षेक्त्या ह्रासस्त्वात्तनामया चन्द्रं हिरण्यं मिथ्या- कर्णाद् दत्तं शुक्रं भाजतु वायुर्यात् पातु दक्षिणा । उपवर्हणं कृत्वा श्रीवा मया मणयो यक्ष्माद् अवव्या आङ्गुरोगाद्? ॥६-७॥ अभ्यञ्जन मन्यन्तां निष्कामया? अधस्पदा । दामयतं पदो रोगान् उपानहौ दण्डस् त्वा दत्तं परि पातु सर्पात् ॥८॥ दक्षिणतः प्रेतो दक्षिणेन सौमनसं दक्षिणां धोक्यमाणः । इषम् ऊजं दक्षिणां संवसाना घृतस्य घोराम् अ[व]सि प्रतीमः ॥९॥ सहस्राङ्गा शतं ज्योतिषां ह्य अस्या यज्ञस्य पमिर् अमृता स्वर्गा । आ न एतु दक्षिणा विश्वरूपाहिंसन्तीं प्रति शृङ्गीम एनाम् ॥१०॥ ॥का०५॥ ॥अनु०३॥</p>	<p>... ओषधिभिर् *</p> <p>इन्द्रेणसुं ...</p> <p>युष्मात् तत् * आयुष्मान् * मायुष्मा **</p> <p>* वा आयुष्मन्त आयुष्मन्तं कृणुत</p> <p>* * आयुष्मन्त *</p> <p>... दक्षिणा * * *</p> <p>... हित्वा</p> <p>* * यद्धानो ... ... अग्ने * * शोका ... छल्यान्महमा * * * * * रातिस् ...</p> <p>... दत्त(उपरि वा)तु ... * शीर्षेक्त्या ...</p> <p>* * * उपनहः ... सर्पा ... दक्षिमाण</p> <p>सहस्राङ्गा * ज्योतिषं ... * त्रेतु ... अहिंसन्ती * * *</p>
<p>तै ५.३१.८३.४ तै ९</p>		

श्री १९.१७.१-१०

७.१६

अग्निं मा पातु वसुभिः पुरस्तात् ।
 तस्मिन् क्रमे तस्मिन् अये तां पुरं ब्रवीमि ।
 स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि ददे स्वाहा ॥१॥
 वायुर् मान्तरिक्षेणेतस्या दिशः पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् अये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि ददे स्वाहा ॥२॥
 सोमो मा रुद्रैर् दक्षिणाया दिशः पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् अये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि ददे स्वाहा ॥३॥
 वरुणो मादित्यैर् एतस्या दिशः पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् अये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि ददे स्वाहा ॥४॥
 सूर्यो मा द्यावापृथिवीभ्यां प्रतीच्या दिशः पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् अये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि ददे स्वाहा ॥५॥
 आपो मौषधीमतीर् एतस्या दिशः पातु ।
 तासु क्रमे तासु अये तां पुरं ब्रवीमि ।
 ता मा रक्षतु ता मा गोपायन्तु ताभ्य आत्मानं परि ददे स्वाहा ॥६॥
 विश्वकर्मा मा सप्तर्षिभिर् उदीच्या दिशः पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् अये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि ददे स्वाहा ॥७॥
 इन्द्रो मा मरुत्वान् एतस्या दिशः पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् अये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि ददे स्वाहा ॥८॥
 प्रजापतिर् मा प्रजननवान् सह प्रतिष्ठाया ध्रुवाया दिशः पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् अये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि ददे स्वाहा ॥९॥
 बृहस्पतिर् मा विश्वैर् देवैर् ऊर्ध्वाया दिशः पातु ।
 तस्मिन् क्रमे तस्मिन् अये तां पुरं ब्रवीमि ।
 स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि ददे स्वाहा ॥१०॥ ॥का'१॥

श्री १९.१८.१-१०

७.१७

अग्निं ते वसुमन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायवः प्राच्या दिशो ऽभिदासान् ॥१॥
 [वायुं ते ऽन्तरिक्षवन्तम् ऋच्छन्तु ।
 [ये माघायव एतस्या दिशो ऽभिदासान् ॥२॥
 सोमं ते रुद्रवन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायवो दक्षिणाया दिशो ऽभिदासान् ॥३॥
 वरुणं त आदित्यवन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायव एतस्या दिशो ऽभिदासान् ॥४॥
 सूर्यं ते द्यावापृथिवीवन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायवः प्रतीच्या दिशो ऽभिदासान् ॥५॥
 [अपस् त ओषधीमतीर् ऋच्छन्तु ।
 [ये माघायव एतस्या दिशो ऽभिदासान् ॥६॥
 विश्वकर्माणं ते सप्तर्षिवन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायव उदीच्या दिशो ऽभिदासान् ॥७॥
 इन्द्रं ते मरुत्वन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायव एतस्या दिशो ऽभिदासान् ॥८॥
 प्रजापतिं ते प्रजननवन्तम् ऋच्छन्तु ।

... तस्मिन् अयेतां * *
 ... तस्मात्मानं * * *
 * 'क्षेण तस्या ...

वरुण मा नतीनेतस्या दिशस्

अपो सोषसितीर् * * *
 * * ताआश्रयेतां * *
 ... ताभ्यानुत्मानं * * *
 * * * उदीचा ...

* * * सप्त भिष्टाया...

* * तस्मिन् अयेतां * *
 ... तस्मात्मानं * * *

इमामाघायवः ... 'दासां

इ... 'दासां
 * त्वादित्यं *
 इ... 'दासां
 * * 'वन्त इच्छन्तु
 इ * एतस्या * भिदासां

इ... 'दासां
 * मे...
 ... 'दासां

	<p>ये माघायवो ध्रुवाया दिशो ऽभिदासान् ॥९॥ बृहस्पतिं ते विश्वदेववन्तम् ऋच्छतु । ये माघायव ऊर्ध्वा[या] दिशो ऽभिदासान् ॥१०॥ ॥का०१॥</p>	<p>६... दासां ... विश्वदेवानामृच्छन्त ६... दासां</p>
श्री ५.८.१	७.१८	
श्री २	<p>वैकङ्कतेनेध्मेन देवेभ्य आज्यं वह । अग्ने ती इह सादय सर्व आ यन्तु मे हवम् ॥१॥ इन्द्रा याहि मे हवम् इदं करिष्यामि तच्च कृणु । इमम् इन्द्रातिसरा आकृतिं सं नमन्तु मे । तेभिश्च शकेम वीर्यं जातवेदस् तनुवशिव ॥२॥ यद् असाव् अमुतो देवा अदेवस् संश चिकीर्षति । मा तस्यासि हव्यं साक्षीद् धवं देवा अस्य मोप गुरु ममैव हवम् एतन ॥३॥ अति धावतातिसरा विश्वस्येशाना ओजसा । वृश्चतामुष्य जीवति? इन्द्रेण सह मेदिना ॥४॥ अतिस्वतातिसरा इन्द्रस्योजसा हत । अवि वृकीव मथनीत ततो वो जीवन् मा मोचि । [प्रतीचः] पुनर् आ कृधि यथासुं तृणहं जनम् ॥५॥ यम् अमी पुरोदधिरे ब्रह्माणम् अभिभूतये । इन्द्र स ते अधस्पदं तं प्रत्य अस्यामि मृत्यवे । कव्याद् एनं रामयतु ॥६॥ यदि प्रेयुर् देवपुरा ब्रह्म वर्माणि चक्रिरे । तनूपानं परिपाणानि चक्रिरे सर्वं तद् अरस् कृधि ॥७॥ अथैनम् इन्द्र वृत्रहन् उग्रो मर्मणि विध्य । अत्रेवेनम् अभि तिष्ठश्च शक मेघ अहं तव । अनु त्वेन्द्रा रभामहे स्याम सुमतौ तव ॥८॥ यथेन्द्र उद्गातनं? लब्ध्वा चक्रे अधस्पदम् । कृण्वे ऽमुम् अधरं तथा शरवतीभ्यस् समाभ्यः ॥९॥ ॥का०१॥</p>	<p>अग्नेयथान् * * * सर्वा * * * इममिन्द्रातिराकृती सं नवंभू मे ... वशि यदासाममुचो देवादिवासन् * * वा ... देवाश्च * * ... यदुनः * ... घ्रा ... ... मेधिना अतिस्वतातिसराव् "स्वोजसा * * * सक्षीव * * जीवं * मोचिः ... यथा मन्त्रिणहं * इन्द्रस्य ते * त्वं पशुछाति * ... समयतु यदिप्रै... ... विद्व(?) अत्रेवेनम् * * * * नेबहतवः यथेन्द्रम् ... कृण्वे मित्र...</p>
श्री ४.१.१	७.१९	
श्री ५	<p>आङ्गिरसो जन्मनासि तम् उ हाहुर वनस्पतिम् । स पीलो रक्षो बाघस्व साकम् इन्द्रेण मेदिना ॥१॥ अप रक्षसि बाघस्व बाघस्व परिरापिणः । पिशाचान् पीलो कव्यादो बाघस्व मूर्देविनः ॥२॥ अथाहुस् तिष्ठं? कडुकम् अवगृहं पले कुलम् । तस्यै हिरण्यकेश्यै नमः कृण्मो अरातये ॥३॥ या महती महोन्माना सर्वा आशा व्यानशे । तस्यै हिरण्यकेश्यै नमः कृण्मो अरातये ॥४॥ यस् ते योनिं प्रतिरेदथ आण्डादो गर्भदूषणः । रायं पुत्रं प्राप्य त्वं पीलोस् सहज्रासिथ ॥५॥ यदा पील मङ्गिसः पको तिष्ठ? वनस्पते । तद् आहुर इन्द्रं जज्ञानं शक्रं प्रज्जहो? प्रति ॥६॥ यथा सेदिम् अपबाधतापश्यमानो वनस्पते । एवा पीलो रक्षो बाघस्व साकम् इन्द्रेण मेदिना ॥७॥ यत् पिशाचैः पुरुषस्य जग्धं भवत्य आत्मनः । आ पीलो प्यायते पुनस् तव चाश्रातु पिप्पलम् ॥८॥ पीलुं त्वाहुः पीत्व आहुर अथो त्वाहुर वनस्पतिम् । सर्वा ते भद्रा नामानि तेभिर् नः पाण्ड अंहसः ॥९॥ रक्षोहणं वृत्रहणं पीलुं पिशाचजम्भनम् । जज्ञानम् अग्ने वृक्षाणां तं ते बध्नाम्य आयुषे ॥१०॥ ॥का०४॥</p>	<p>आङ्गिरसो ... स्व... मेधिना ... परिरापण ... रू ... कृण्वो * * सहती महोन्माना सर्वासा * * * नमस्कृण्वो * * * प्रप्यस् * पीडुस्सहज्रासिता * सेधिम् ... ... चण्णातु पिप्लवं * वि * मातामानि ... ... ॥</p>

७.२०

सगराय शत्रुहणे स्वाहा ॥१॥
 शरं नीलाय? शत्रुहणे स्वाहा ॥२॥
 सदेसाय? शत्रुहणे स्वाहा ॥३॥
 इषिराय शत्रुहणे स्वाहा ॥४॥
 अवस्यवे शत्रुहणे स्वाहा ॥५॥
 वायवे शत्रुहणे स्वाहा ॥६॥
 वाताय शत्रुहणे स्वाहा ॥७॥
 समुद्राय शत्रुहणे स्वाहा ॥८॥
 मातरिद्वने शत्रुहणे स्वाहा ॥९॥
 पवमानाय शत्रुहणे स्वाहा ॥१०॥ ॥का०५॥ ॥अनु०५॥

इत्यथर्ववेदे पैपलादशाखायां सप्तमः काण्डः समाप्तः ॥

इत्यथर्ववेदिकपैपलादशाखायां शाखायां * * *

श्री ५.११.१-११

८.१

कथा विव्यायासुराय ब्रवामः? कथा पित्रे हरये त्वेषनुरुणः ।

पृश्नि वरुण दक्षिणां ददावान् पुनर्मघं त्वं मनसा चिकित्से ॥१॥
 न कामेन पुनर्मघो भवामि सं पृच्छे कं पृदिनम् एताम् उपाजे ।
 केन स त्वम् अथर्वन् काव्येन केन जातेनासि जातवेदाः ॥२॥
 सत्यम् अहं गभीरः काव्येन सत्यं जातेनासि जातवेदाः ।
 न मे दासो नायो महित्वा व्रतं मीमाय यद् अहं धरिष्ये ॥३॥
 न त्वद् अन्यः कवितरो न वेघा अनु? धीरतरो वरुण स्वधावः ।
 त्वम् अङ्ग विश्वा जन्मानि वेत्थ स चिन् नु त्वज् जनो मायी विभ्राय ॥४॥
 त्वं ह्य अङ्ग वरुण स्वधावो विश्वा वेत्थ जन्मा ऽश्रद्धानि ते? ।
 किम् एना रजसः परो ऽस्ति किम् अवरेणावरम् अमूर ॥५॥
 यद् एकम् एना रजसः परो ऽस्ति पर एकेन दूडाह्यं? चिद् अन्यत् ।
 तत् ते विद्वान् वरुणः प्र ब्रवीम्य् अधोवचसः पणयो भवन्तु
 नीचैर् दासा उप सर्पन्तु रिप्रा ॥६॥
 त्वं ह्य अङ्ग वरुण ब्रवीषि पुनर्मघेष्व अवधानि भूरि ।
 मो धु पर्णीर् अम्य् एतावतो भून् मा त्वा वोचन् अराधसं जनासः ॥७॥
 मा मा वोचन् अराधसं जनासः पुनस् ते पृश्नि जरितर् ददामि ।
 स्तोत्रं मे [वि]श्वम् आ याहि जनेष्व अन्तर देवेषु मानुषेषु विप्र ॥८॥
 या ते स्तोत्राणि बन्धनानि यान् अन्तर देवेषु मानुषेषु विप्र ।
 देहि तन् मह्यं यद् अदत्तम् अस्ति युज्यो नस सप्तपदस् सखासः ॥९॥
 समा नौ बन्धुर् वरुण समा जा वेद वैतद् वंदं? समा जा ।
 ददामि तुभ्यं यद् अदत्तम् अस्ति युज्यस् ते सप्तपदस् सखासि ॥१०॥
 देवो देवाय गृणते वयोधा विप्रो विप्राय स्तुवते सुमेधाः ।
 अजीजनो हि वरुण स्वधावन् अथर्वाणं पितरं वैश्वदेवम् ।
 तस्मा उर्वायुः? कृणुहि प्रशस्तं सखा नो ऽस्ति वरुणश् च बन्धुः
 ॥११॥ ॥का०१॥

८.२

वृषा मे रवो रभसा नि तन्यतुर् उग्रेण तं वचसा बाधे तु ते ।
 अहं तम् अस्य नृभिर् अग्रमे रसं ज्योतिषेव तमस उद् एतु सूर्यः ॥१॥

श्री ५.११.१

{ अथाष्टमं लिख्यते ॥ ओं नमो नारायणाय ॥
 ओं नमश्शिवाय गवत्यै ओं कथा दिव अ-
 सुराय प्रवामः * * * हरयेस् * }

पृश्निर् * * * वां ...
 ... पृश्नि * पृश्नि * उपाजेत्
 * म * अथर्व ...
 सत्वसं गभीरम् * सत्व * * *
 म * * * महित्वं व्रतम् * * * हनिष्य
 * * * वेत्थमतं न तुज्जनो मां विभायः
 ... श्रद्धानीते
 ... अमूर
 य... परेकेन * लज् *
 त त्वे * * * ब्रवीम् ...
 नीचीमांसाय * * *

सो खपाण्वद्भ्य वतावतामूर् * * * अराधस्स *
 आ * * * अराधस्सं ... पृश्नि जनभिर्दासि
 ... रिप्रा
 * * * यानि
 * तं * यदितत्वम् * यथो * पतस् *
 * नो * वरुणस् * जाः वद ...
 दजामि * यदितत्वम् *
 * * * स्वधावं ... विश्वेदेवं

... बाधे * *
 * * * ग्रभिर् * * * तपसोदयतु *

श्री २	यत् ते अपोदकं? विषं तत् [त ए]तामिह अग्रभम् । गृह्णामि मध्यम[म् उत्तमं रस]म् उतावमं भियसा तेरादाद् उ ते ॥२॥	* * मोदक ... ... नेरादाद् * * ... तमो सन्मि * तद् अपेण... जीवी * अनेतु
श्री ४	बलेन ते बलं हन्मि तन्वा हन्मि ते तनूम् । विषेण हन्मि ते विषम् अहे मरिछा? मा जीवी* प्रत्यग् अभ्य एतु त्वा विषम् ॥३॥	* तविमातस्व ... मात्राहस्तस्व * * उग्रस्व धन्वनो ... रथा * कैलास्यस्वतमिं वभूवा मे श्रुतासितकीका * नस्युष्काममश्रुतास्वाव्यादौ वर्षे * ... स्वा * * * * विद्र तो बढतो वभूवु स ... ... जायशम्या
श्री ५	सात्रासाहस्य मन्योर् ज्याम् उग्रस्येव धन्वनो वि मुञ्चामि रथी इव ॥४॥ कैरात पृश्न उपतण्य वभ्रव आ मे शृणुतासिता अलीकाः । मा नस् सख्युस् स्थामानम् अपि धाताश्रावयन्तो नि विष रमध्वम् ॥५॥	... गिरिद * * * वेमा ...
श्री ७ । 'श्री आलिगी च विलिनी	* आलका च व्यचलु? पिता यस्य ते माता च । विष ते विश्वतो बन्धु सो ऽरस* किं करिष्यसि ॥६॥	
श्री ८	उदकूलाया? दुहि[ता] जाता दास्यसिक्न्या । प्रतंगतं दुहशीनुषा? अहीन् अरसी अकः ॥७॥	
श्री ९	कण्वा? श्वाविद् अग्रवीद् गिरेर् अवचरन्तिका । या* काथ चेमा* खनित्रिमास् तासाम् अरसतमं विषम् ॥८॥	
श्री १०	* तावुचं न तावुचं न हेरसिकं [तावुचम्] । * तावुचेनारसं विषम् ॥९॥	
श्री ११	* तस्तुवं [न तस्तुवं] न हरिसिकं तस्तुवम् । * तस्तुवेनारसं विषम् ॥१०॥	
श्री ८.२.६३	[अ]रसं ते ऽहे विषम् इयं कृणोत्व ओषधिः । त्रायमाणं सहमानां सहस्वतीम् अहातायद्? गोर् अद्वात् पुरुषाद् विषम् ॥११॥ ॥का' २॥	
८.३		
श्री ४.९.९	यद् आज्ञनं त्रैकुदं जातं हिमवतस् परि । यातुं च सर्वान् जम्भयत् सर्वाश् च यातुधान्यः ॥१॥	* * त्रैकुदं ... यातुं * सर्वा ... उतावासि ... आज्ञनः
श्री ३	उतावासि परिपाणं यातुजम्भनम् आज्ञन । उतामृतत्वस्येशिष उतास* पितुभोजनम् ॥२॥	परिमाणं * * माणं रकाम * अस्मानां सर्वतामि परिमाणहि तस्मिन् ... पाह्य * रातिर ... तर * * *
श्री २	परिपाणं पुरुषाणां परिपाणं गवाम् असि । अश्वानाम् अर्वातां परिपाणाय तस्थिषे ॥३॥	* निनिष्कन्ध ... आज्ञनः आसमन्त्यां दुष्पन्था ... द्रष्टुं ... अज्जन * वसताजनस्य * वलसरादे * पक्षतानां ... वृषसास ... औ * सर्व ... वासि ... गन्धर्वपरिवाचनं यताजन * ततोष् * * वास ... उमव ते भद्री नास्तीं ताभ्याम् * * अज्जन यस्याज्जनः प्रसर्पसाक्ष
श्री २.७.४	परीमां परि ण* प्रियं परि ण* पाहि यद् धनम् । अरातिर् नो मा तारीन् मा तारीत् किं चना समत् ॥४॥	* * वाष ध्वम् * * * नैनोन्नतु पूर्वापणो न मन्वा इव * ... अज्जन * * अजन्त ... * * * वासा * * पीरवः
श्री ४.९.५	न तं प्राप्नोति शपथो न कृत्या नाभिषोचनम् । नैनं विष्कन्धम् अश्नुते यस्य त्वां विमर्त्य आज्ञन ॥५॥	
श्री ६	असन्मन्त्र्याद् दुष्पन्थात् क्षेत्रियाच्च छपथाद् उत । दुर्हार्दश् चक्षुषो घोरात् तस्मान् न* पाह्य आज्ञन ॥६॥	
श्री ८	त्रयो दासा आज्ञनस्य तस्मा बलास आद् अहिः । वर्षिष्ठ* पर्वतानां त्रिकुन् नाम ते पिता ॥७॥	
श्री १	वृत्रस्यासि कनीनिका पर्वतस्यास्य अक्ष्यौ । देवेभिस सर्वै* प्रोक्तं परिधिर् नाम वा असि ॥८॥	
श्री १० । 'श्री वायुनम्	वेदो हि वेद ते नाम गन्धर्वपरिवादनम् । यद् आज्ञन प्रजायसे तद् एह्य अरिष्टतातये ॥९॥	
श्री ४ क १०.९७.१२	यदि वासि त्रैकुदं यदि वासतुम्? उच्यसे । उभे ते भद्रे नास्ती ताभ्यां न* पाह्य आज्ञन ॥१०॥	
श्री ६.७६.४.२	यस्याज्जन प्रसर्पस्य अङ्गमङ्गं परुषरुः । तस्माद् यक्षं वि वाध त्वम् उग्रो मध्यमशीर् इव ॥११॥	
श्री ४.९.७	नैनं जन्ति पर्यायिणो न सखी अव गच्छति । जने स न प्रमीयते यस्य त्वां विमर्त्य आज्ञन ॥१२॥	
क १०.९७.४.२	इदं विद्वान् आज्ञन सत्यं वक्ष्यामि नानृतम् । सनेयम् अश्वं गां वास आत्मानं तव पुरुष ॥१३॥ ॥का' ३॥	

शौ ५.१६.१-११

८.४

य एकवृषो ऽसि सृजारसो ऽसि ॥१॥
 यो द्विवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥२॥
 यस् त्रिवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥३॥
 यश् चतुर्वृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥४॥
 यः पञ्चवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥५॥
 यष् षड्वृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥६॥
 यस् सप्तवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥७॥
 यो अष्टवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥८॥
 यो नववृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥९॥
 यो दशवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥१०॥
 यो ऽपोदको ऽसि सृजारसो ऽसि ॥११॥ ॥का०४॥

[को ऽसि

शौ यथेकादशो ऽसि सो ऽपोद-

शौ ५.१५.१-११

८.५

एका च मे दश चापवकार ओषधे ।
 ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत् ॥१॥
 द्वे च मे विशतिश् चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥२॥
 तिस्रश् च मे त्रिंशच् चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥३॥
 चतस्रश् च मे चत्वारिंशच् चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥४॥
 पञ्च च मे पञ्चाशच् चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥५॥
 षट् च मे षष्टिश् चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥६॥
 सप्त च मे सप्ततिश् चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥७॥
 अष्ट च मे अशीतिश् चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥८॥
 नव च मे नवतिश् चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥९॥
 दश च मे शतं चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥१०॥
 शतं च मे सहस्रं चापवकार ओषधे ।
 ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत् ॥११॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

८.६

आ पश्यसि प्रति पश्यसि परा पश्यसि पश्यसि ।
 याम् अन्तरिक्षम् आद् भूमिं तत् सर्वं देवि पश्यसि ॥१॥
 तिस्रो दिवस् तिस्रः पृथिवी[र्] षट् चेमाः प्रदिशो महीः ।
 तथाहं सर्वान् यातुन् पश्यामि देव्य ओषधे ॥२॥
 सुपर्णस्य दिव्यस्य तस्य हासि कनीनिका ।
 सा भूमिम् आ रोहेर वह्म आन्ता वधूर इव ॥३॥
 तावन् मे सहस्राक्षो देवो दक्षिणे हस्त आ दधत् ।
 तेनाहं सर्वं पश्यामि यद् भूतं यच्च भव्यम् ॥४॥
 यथा इवा चतुरक्षो यथाश्वश्च इयावो ऽर्वताम् ।
 यथाग्निर विश्वतः प्रत्यङ्कु एवा त्वम् अस्य ओषधे ॥५॥
 कश्यपस्य चतुरक्षस्य? शुन्याश् च चतुरक्ष्याः ।
 वीथी सूर्यम् इव सर्पन्तं मा पिशाचं तिरस् करः ॥६॥

शौ ४.२०.१

शौ २

शौ ३

शौ ४

शौ ७

* वृषो ...
 * चतुर्वृषो ...
 * * * * *

यू...

...चापवकारोषधे
 यदिचाद दतावरि...

...शक्च

...शक्च

...ष्टिश्

...तिश्

...तिश्

...तिश्

...शतं च

* * * * * वक्तुरोषधे
 यदिचाद पतावरि...

...चेमस् सुदिशो मही

* सर्वो यातुन * * *

...महं * * *

...हस्ताददत्

* पश्याम्यङ्गूतं ...

* * * यथाश्च स्वावो *

* * प्रलं ...

* चतुरक्षस्स(प्रान्ते त्वं)न्याश्चतुरक्षा
 ...कर

श्री ६.१.२

श्री ८ । श्री परिपाणाद् यातुधानं

श्री ९

श्री ५

दर्शय मा यातुधानान् दर्शय यातुधान्यः ।
 आपस्स्पृग् एव तिष्ठन्तं दर्शय मा किमीदिनम् ॥७॥
 उद् अग्रभं परिपाणं यातुधानात् किमीदिनः ।
 तेनाहं सर्वं पश्याम्य उत शूद्रम् उतार्यम् ॥८॥
 यथा सूर्यश्च चन्द्रमाश्च च विश्वा भूता विपश्यतः ।
 एवा वि पश्यतात् त्वम् अघायुर् मोष गाद् इह ॥९॥
 यो अन्तरिक्षेण पतति भूम्या यश्च चोपसर्पति ।
 दिवं यो मन्यते नाथं तं पिशाचं हरे कुरु ॥१०॥
 आविष् कृणुष्व रूपाणि मात्मानम् अप गृह्थाः ।
 एवा सहस्रचक्षो त्वं प्रति पश्यास्य आयतः ॥११॥ ॥का१॥

८.७

।सौक्ष्मे जांस्त्वोदांस्तु मलं पतिष्ठाम उपार्पतां ? ।
 अहीनां सर्वेषां विषम् अरसं कृण्व ओषधे ॥१॥
 अद्वक्कन्दस्य वाण्डस्य ? पृदाकोर् गोतुरोर् ? उत ।
 श्वित्राणां सर्वेषां विषम् अरसं कृण्व ओषधे ॥२॥
 द्यापाकस्य ? गवकस्य गोधापिष्टे ? अहेर् उत ।
 असितानाम् एतज् जातम् अरिष्टे [अ]रसं कृधि ॥३॥
 एतज् जातं स्वजानां तद् उ बभ्रो ऽरसं कृधि ।
 सर्वस्य बभ्रो भेषज्य असीय ? वि[ष]दूषणी ॥४॥
 त्रायमाणा प्र ब्रवीतु सर्वं राक्षो महीनाम् ।
 तिरश्चिराजैर् असितान् अथोपशयाश्च च ये ॥५॥
 सहस्वान् यातुधानं सासह यातुधान्यस्य सहस्वान् सासह ।
 सं ह नाम जग्रभ महस्साकं ? पैद्वेनोप्रेण वचसा मम ॥६॥
 ।अन्धायुंश्च च हृदयांश्च ? च शपथांश्च च रथं बृहः ।
 समा उत पथन्तां सर्वान् अरसी अकः ॥७॥
 ।असितस्य विद्रघस्य हरितो यश्च च विद्रघः ।
 ।रमंक्षी विद्रघानां यो सृजां त्वयि ता अजीजनत् ? ॥८॥
 यस्य स्वजानां नीलप्रीवो यस्य स्वजानां हरिर् उत ।
 कल्माषपुच्छम् ओषधे जम्भयास्य अरुन्धति ॥९॥
 मायं सलज्ज हि जष्टः पितरस्मात्स द्विषं ? ।
 इमां ह्य अस्मा ओषधिम् आ हुराम्य अरुन्धतीम् ॥१०॥
 एतज् जातं पृदाकूनाम् अरसं जीवले कृधि ।
 इन्द्रस्य भद्रिका वीरुज्ज्यसीय ? विषदूषणी ॥११॥ ॥का२॥

८.८

शतम् अर्वाक् प्र स्यन्दन्ते प्र स्यन्दन्ते शतं परः ।
 शतं वृत्रस्य काण्डानि तेभ्य आपो वि धावता ॥१॥
 अन्तरिक्षे पथयिष्वो नमसः परि जज्ञिरे ।
 आपो हिरण्यवर्णास् तास् ते भवन्तु शं हृदे ॥२॥
 शं ते सन्तु हृदयाय शं ते हृदयाभ्यः ? ।
 शं ते अक ? क्लोमद्भयश्च शम् उ ते यन्वेष्टेभ्यः ? ॥३॥
 यद् अक्लैर् अपः पस्पृशे यच्च छीर्णां यच्च च पृष्टिभिः ।
 आपस् तत् सर्वं निष् करन् त्वष्टा रिष्टम् इवानशत् ॥४॥
 सं हृदयेन हृदयम् ओपशेन सम् ओपशः ।
 अङ्गिर मुञ्चापस् सितं तार्ष्ण्यो ? [अ]तस् सम् एतु ते ॥५॥
 आचरन्तीः पर्वतेभ्यो देवीर् देवेभ्यस् पति ।
 आपो यम् अद्य प्रापन् न स रिष्यात् पुरुषः ॥६॥
 शं त आपो हैमवतीश्च शम् [उ] ते सन्तुत्स्याः ।
 शं ते सनिष्यदा आपश्च शम् उ ते सन्तु वर्ण्याः ॥७॥

दर्शये * जां शवय *
 आपस्स्पृग्...
 तद्... दिन
 ...उतर्ष
 * * चन्द्रमत्सा * * त
 * * पश्यता ...
 * * * भोमीय *
 ...त्वं * * *
 ...अपि रुहता
 ...पश्याम्यायत

...प्रदाकोर् *

...अ * * *

तिरश्च * पसवाश्च * *
 शांसां * सहस्र * ससहस्वाश्च *
 मं हा...
 ...रथ त्रिहः
 सासा * पवतां * अरसं *
 * विद्रदस्य * यस्य विद्रघ

य * * य * हरीर *
 कल्माषपुच्छम् * जम्भयान्यरुन्धती

इमा...
 * * प्र...

...पर
 * * काण्डा(उपरि ण्वा)नि... धावताः
 * पथयिष्वो...
 ...सं *
 * * * हृदयाय ...

* * अप सस्पृशे...
 ...करं * * शः
 * हृदेन * ओपसेन...

...प्रापं * * * पौरुषः
 * तापो... तृष्टा
 शं सनिष्यदापः...

श्री १.१०.११

नीलरुद्रोपनिषदि २१

श्री ६.२४.२१

श्री १९.२.१

श्री २	शं त आपो धन्वन्याश् शम् उ ते सन्त्स् अनूण्याः । शं ते खनित्रिमा आपश् शं याः कुम्भेभिर् आश्रुताः ॥८॥	सन्तापोधन्वि° * * * सन्त न्यण्या * * * खनित्रमापः...आश्रुता ... गम्भीरेप्ता
श्री ३	अनभ्रयः सनमाना विप्रा गम्भीरे ऽपसः । मिषग्न्यो मिषकरा आपो अच्छावदामसि ॥९॥	* मिषकरापो वत्सावदामसि * * * मासोदत्सानां
श्री ४	अपाम् अह दिव्यानाम् अपां श्रोतस्यानाम् । अपाम् अह प्रणेजने अश्वा भवत वाजिनः ॥१०॥	* * * प्वा... तापदिशवापो अवयद्म° *
श्री ५	ता अपश् शिवा अपो अयद्मंकरणीर् अपः । यथैव नृप्यते मयस् तास् त आ दत्त भेषजीः ॥११॥ ॥का° १॥	अथैव दृश्यते * त्वाभ्यत्व भेषजी
८.९		
श्री १५.२२.२१, २३.३०	ब्रह्मज्येष्ठा संभृता वीर्याणि ब्रह्माग्रे ज्येष्ठं दिवम् आ ततान । भूतानां ब्रह्म प्रथमो ऽधि जज्ञे तेनाहति ब्रह्मणा स्पर्धितुं कः ॥१॥ ब्रह्मे चावापृथिवी ब्रह्मे सप्त सिन्धवः । ब्रह्मे सर्वे आदित्या ब्रह्म देवा उपासते ॥२॥ ब्रह्म ब्राह्मणो वदति ब्रह्म रात्री नि वसते । सावित्रे? ब्रह्मणो जातं ब्रह्मणाग्निर् वि रोचते ॥३॥ ब्रह्मौषधयो ऽनु तिष्ठन्ति ब्रह्म वर्षन्तु वृष्टयः । ब्रह्मेदं सर्वम् आत्मन्वद् यावद् सूर्यो विपश्यति ॥४॥ ब्रह्म होता ब्रह्म यज्ञो ब्रह्मणा खरवो मिताः । अध्वर्युर् ब्रह्मणो जातो ब्रह्मणोन्तर्हिते? हविः ॥५॥ ब्रह्म सुचो धृतवतीर् ब्रह्म ऋषभो भद्ररेता ब्रह्म गावो हविष्कृतः । ब्रह्म रथस्य दैवस्य युजे याति स्वरंरुतम् ॥६॥ ब्रह्मणा सादं वनति ब्रह्मणा युज्यते रथः । ब्रह्मणा पुरुषो ऽभ्यपानं व्ययते चरन् ॥७॥ ब्रह्मणो जाता ऋषयो ब्रह्मणो राजन्या उत । ब्रह्मेदं ब्रह्मणो जातं ब्रह्मणो विष्यन्नम्? ॥८॥ ऽब्रह्म शूद्रा राजन्यानां ब्रह्मैषाम् उत चिक्षतः? । ब्रह्मैषां भद्रं सादनं? ब्रह्मणैषां सभा सदा? ॥९॥ ऽब्रह्म दासद् ब्रह्म दासाद्? ब्रह्मे कितवा उत । स्त्रीपुंसौ ब्रह्मणो जातौ? स्त्रियो ब्रह्मोथ वाचना? ॥१०॥ ब्रह्मोद्भूतो निवतो ब्रह्म सर्वतो वानस्पत्या पर्वता वीरधो ब्रह्मेदं सर्वम् अन्तरा उतानाम्? अन्तरा चावापृथिवी उभे ॥११॥ ब्रह्मैवाभवद् उत्तरं जातवेदो अद् वज्रो यातुधानं महाबलम् । भवासावौ तपुर्षी हेतिम् अस्मै नयशितौ? वि सृजतां वधाय ॥१२॥ ॥का° ४॥	°ज्येष्ठास्...ततानः ...स्पर्धितुं * * सर्ववदित्या ... ब्रह्म ओषधयो न... ...हरो मिता * * * ब्रह्मणोचरिते * * शूचो...?कृत * * * दैवस्य युज्यते * °कृता ...वरं * जात ... ...ब्रह्मेते * * ब्रह्मोभ्यतो... ...अन्त्रा भव° उपुषिर्त्यं... ॥ अनूपब्रह्मवक्तम् ॥१॥
८.१०		
श्री ४.१०.७.५	यद् अश्विना ओषधीष्व् आसिकां पुष्करस्तजा वीरधो मधु बिभ्रतीनः? । तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अग्निं पिञ्चामि नायोः ॥१॥ [यद्] अश्विना पुष्पाद् अधि माक्षिकं मधु संभृतम् अग्ने लवणेन मधुमतेन । तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अग्निं पिञ्चामि नायोः ॥२॥ [यद्] अश्विना गुग्गुलम् आज्ञने मधु संभृतं यद् अस्मिन् मधुघ्ने मधु । तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अग्निं पिञ्चामि नायोः ॥३॥ यद् अश्विना क्ष? मधु गोष्व् अश्वेषु यन् मधु । सुपायां सिच्यमानायां कीलाले ऽधि यन् मधु । तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अग्निं पिञ्चामि नायोः ॥४॥ यद् अश्विना गोवर्चसं हिरण्यवर्चसं हस्तिवर्चसम् अश्विना । तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अग्निं पिञ्चामि नायोः ॥५॥ अग्निं नन्दम् अग्निं मोदम् अग्निं तरुणं कृणोमि ते । आ ते भगं वर्तयेताम् अश्विना पुष्करस्तजा ॥६॥	* * * °सिक्तं... तिनाहमस्य * * * नायः * * * गुग्गुलं...मधुगो * तेन * * * मोदम्... या * * * वच्येताम् * °स्तृजा
श्री ६.६५.१.५		

पे ४.२.७१.२

पे ५.११.६

यद् अप्सु ते वर्चस् सुभगे जिह्वायां ते मधूलकम् ।
 अक्षयौ न करणी? तव प्रतीकं मधुमत्तरम् ।
 ऽआशितस्य तलाशेव वृक्षैवापतिक्रः पति? ॥७॥
 त्वं सम अग्रभीः पुंसश् इयेन इवान्यान् पतत्रिणः ।
 आयि? ते ऽहार्षम् उदकम् अपो भगादिषेचनम्? ॥८॥
 यत् ते वर्चो ऽपक्रान्ते ऽमनस्य प्रतिचक्षणः? ।
 पुनस् तद् अद्विना त्वय्य आ धत्तां पुष्करज्जा ॥९॥
 अभि त्वा वर्चसासृजन् दिव्येन पयसा सह ।
 यथा पतिर्विस्यसो? देवभ्यो मधुमत्तरा ॥१०॥
 भगं ते मित्रावरुणा भगं देवी सरस्वती ।

भगं ते अद्विनोभा धत्तां पुष्करज्जा ॥११॥

पतिं ते राजा वरुणः पतिं देवो बृहस्पतिः ।
 पतिं त इन्द्रश् चाग्निश् च पतिं धाता दधातु ते ॥१२॥ ॥का०॥ ॥अनु०॥

८.११

चतस्रस् ते खल सक्तीह अथो मध्यम् अहं खल ।
 धाराश् चतस्रस् तोष्यामि वेदिं मानुष्यवर्धनीम् ॥१॥
 ऊर्जस्वन्तम् आ रभध्वं स्फातिवन्तं पुनीत नः ।
 इन्द्रो बीजस्याभ्यावोढा भग एतु पुरोगवः ॥२॥
 भगस्य हानङ्गाहौ युजाते राशिवाहनौ ।
 अधः पृथिव्याः कीलालम् इहा वहताम् अद्विना ॥३॥
 अमिहितः परिहितो धानेन विभुः प्रभुः ।
 धर्ता मनुष्याणां जज्ञे देवानाम् आज्यं खलः ॥४॥
 ऽसृचा संपनी सृणीका परिष्कृत ।
 ऽकीनाशा सं नो तारो बीजदासाद् धविष्मतिः ॥५॥
 ऽइहेन्द्र मुष्टिर्ध्वं सृजस्व पूर्णां विह सोमनसस् ससृक्षयताम्? ।
 होतारो ये च गन्धर्वास् ते हि स्फातिं सम आवहन् ॥६॥
 अतिपश्योन् चायकयङ्कः? पक्कम् आ भर ।
 ईशाना गन्धर्वा भुवनस्य सं वहन्तु खले स्फातिम् इहासौलतां? अ ॥७॥
 आ पश्चाद् आ पुरस्ताद् उत्तराद् अधराद् उत ।
 इन्द्राय वसोऽ ईशानः खले स्फातिं सम आवहन् ॥८॥
 स्फातिम् इन्द्रः खले बह्वीम् ऽइहोत्पाणम् उद पृणत्? ।
 स्फातिं मे विद्महे देवास् स्फातिं सोमो अथो भगः ॥९॥
 स्फातिर् मे अस्तु हस्तयोस् स्फातिर् यज्ञ मा रास्मे ।
 शतहस्तेन मोल पृण समुद्रस्येव मध्यतः ॥१०॥
 इह मे भूय आ भर यथाहं कामये तथा ।
 यथेयम् अद्य स्फायते यवैव हस्तिनस् सह ॥११॥ ॥का०॥

८.१२

स्वद्वियं? ता अश्विना सुरे कृणुतां पुष्करज्जा ।
 याम् असिञ्चन् सौधन्वना विश्वे देवा मरुद्विणाः ।
 याम् अद्विनासिञ्चतां सा सुरा बहु धावन्तु ॥१॥
 स्वादोस् स्वादीयसी भव मधोऽ मधुतप भव ।
 अथ क्रध्येस्य यवमाध्येवाक्यं? सुभगे भव ॥२॥
 अन्ना[ज्] जातं वर्षा[ज्] जातम् अथो जातं दिवस् परि ।
 अथो समुद्राज् जातं तत् सुराधरणं भव ॥३॥
 नाडीनाम् असि जनुषा सा सुराधरणी भव ।
 शाखा हि भद्रस्थासि ऽवृक्ष स्वातु विक्रान्तं? ॥४॥

अक्षौ * तनसुतीकं *

* * "मीव...

...दत्तां "आः

* * "सुचं...

* * देव क्रन्धो मनुमत्तरा

...दिवी *

{ * * * दत्तां आदत्तां पुष्करज्जा (भान्ते भगं
 ते मित्वावरुणो भगं देवी सरस्वती भगं ते
 अभिनो देवी आ दत्तां पुष्करज्जा ॥ पाठः)

पतिपति ते...

...दाता ददातु *

...विनी

ऊर्जस्वन्तम्...पुनीदि *

...भगेतु पुरोगव

* हुनं वंजात राशिनी

अथा...वहन्तम् *

...खल

...सम् आवहः

* * * स...

...आशां

स्फाति...

* सुर...

* * भूषा * * * *

* अथ स्फायातेनैव * *

* असिञ्चं सौधन्विना ...

* * मासुना * *

...विदम् *

...सुराधरणं *

* आसि...

सक्ता * "सी ...

असुरस् त ऊर्ध्वनभसश् चकार प्रथमस् स्वरे ।
 सुरे दासश् चित्वा गृहे सिरश्चान्धस्य चक्रतुः ॥५॥
 निष् पुष्पकं कशीकाया? निष् धारय सुराम् उत ।
 उद् पद्दि वाजिनीवति किम् अङ्कतिष् इच्छति ॥६॥
 किम् एतं जन्या आसते ऽगस्तीर् अभिधृष्णवः ।
 सुरे देवि परि प्रेहि मादयन्ती जनंजनम् ॥७॥
 अस्या गृह्णामि स्थालेन गाम् अद्वं धान्यं वसु ।
 सा सुरा बहु धावतु ॥८॥
 आचरन्तीः पर्वतेभ्यः खनमाना अनभयः ।
 यासां समुद्रे संस्थानं यासां नास्ति निवेशनम् ।
 तासु ते ददतु बुद्बुदम् इदं कुरु चेमां सुराम् ॥९॥
 यां हृदा कामयामहे तावन्मः भगस् ताम् अश्विना तावन्मावहः ?
 सरस्वती ।
 अयं देवो मयूलवधः? इवशुराद् अरणं ददत् ॥१०॥
 संस्त्रवणाः परिस्त्रवणा गिरिभ्यस् पथे आभृताः ।
 मध्ये शतस्य मणिसङ्को? [अ]नङ्गान् इमा मेहतु ॥११॥ ॥का०२॥

४.५८.१-११ का ४०.७

८.१३

समुद्राद् ऊर्मिर् मधुमी उद् आरद् उपांशुना सम् अमृतत्वम् आनद ।
 घृतस्य नाम गुह्यं यद् अस्ति जिह्वा देवानाम् अमृतस्य नाभिः ॥१॥
 वयं नाम प्र ब्रवामा घृतस्यास्मिन् यज्ञे धारयामा नमोभिः ।
 उप ब्रह्मा शृणवच्च छस्यमानं चतुस्त्रङ्गो ऽवमीद् गौर एतत् ॥२॥
 चत्वारि शृङ्गा त्रयो अस्य पादा द्वे शीर्षे सप्त हस्तासो अस्य ।
 त्रिधा बद्धो वृषभो रोरवीति महो देवो मर्त्यै आ विवेश ॥३॥
 त्रिधा हितं पणिभिर् गुह्यमानं गवि देवासो घृतम् अन्व अविन्दन् ।
 इन्द्र एकं सूर्यं एकं जजान वेनाद् एकं स्वघया निष् टतक्षुः ॥४॥
 एता अर्पन्ति हृद्यात् समुद्राच्च छतवजा रिपुणा नावचक्षे ।
 घृतस्य धारा अभि चाकशीमि हिरण्ययो वेतसो मध्ये आसाम् ॥५॥
 सम्यक् अवन्ति सरितो न घेना अन्तरं हृदा मनसा स्यमानाः ।
 एते अर्पन्त्य ऊर्मयो घृतस्य मृगा इव क्षिपणोर् ईषमाणाः ॥६॥
 सिन्धोर् इव प्राध्वने शूघनासो वातप्रमियः पतयन्ति यज्ञाः ।
 घृतस्य धारा अरुषो न वाजी काष्ठा भिन्दन् ऊर्मिभिः पिन्वमानः ॥७॥
 अभि प्रवन्त समनेव योषाः कल्याण्य[स] स्यमानासो अग्निम् ।
 घृतस्य धारास् समिधो नसन्त ता जुषाणो हर्यति जातवेदाः ॥८॥
 कन्या इव बहुतुम् एतवा उ अञ्ज्य अज्ञाना अभि चाकशीति ।
 यत्र सोमस् सूर्यते यत्र यज्ञो घृतस्य धारा अभि तत् पवन्ते ॥९॥
 अभ्य अर्पे[त] सुष्टुतिं गव्यम् आजिम् अस्मासु भद्रा द्रविणानि धत्त ।
 इमं यज्ञं नयत देवता नो घृतस्य धारा मधुमत् पवन्ते ॥१०॥
 घामन् ते विश्वं भुवनम् अधिभितम् अन्तस् समुद्रे ह्य अन्तरं आयुषि ।
 अपाम् अनीकात् समिधाद् य आभृतस् तम् अश्याम मधुमन्तं त
 ऊर्मिम् ॥११॥ ॥का०३॥

४.१५.१-११

८.१४

द्वे विरूपे चरत[स्] स्वर्थे अन्यान्या वत्सम् उप धापयेते ।
 हरिर् अन्यस्यां भवति स्वभावान् शुक्रो अन्यस्यां दृढो सुवर्चा ॥१॥
 दशमे त्वष्टर् अनयन्त गर्भम् अतन्द्रासो युवतयो विभुत्रम् ।
 तिग्मानीकं स्वयशसं जनेषु विरोचमानं परि र्षी नयन्ति ॥२॥
 वीणि जाना प्रति भूषन्त्य अस्य समुद्र एकं दिव्य एकम् अण्डु ।
 पूर्वाम् अनु प्र दिशं पार्थिवानाम् ऋतूर् प्रशासद् वि दधाद् अनुष्टु ॥३॥
 क इमं वो निष्यम् आ विकेत वत्सो मान् जनय[त] स्वधाभिः ।

... धाराया *
 * इहि * * तीष् *
 * * जन्यासते * अभिधृष्णव

* गृह ...

... ५

* * * बुद्बुदं ...

०णाद् ... ०भृतः

... ०म *

* ०मि मधुमां ... आनत्

ह्वयं नामा ... नवो(उपरि मो)भिः

* ब्रह्मादृष्टवत् ... गौर *

* शृङ्ग * * * दि ...

* हिकं ...

... छतक्षुः

... निपुणा *

... रितसो * *

* * * देवा ...

... ! ओ युग इव क्षिपणोरीषमाणास्

* इव * र् वातः प्रिमयः * यज्ञां

* * अर्षो * * * भिमैत्य * *

* ०वन्ति ...

* * * रसन्ति ...

* * वातमतेतवा उ अन्य जाना * *

* * * आजम् ...

... पवन्ते

* * * ०भृतम् ...

* * समिधाद् वाभृतस् तपश्यामि * कुरु

* ०रूप ...

* * * स्वधावां ...

* त्वाष्टर् ... विभुत्रं

* दृ ... ०षी *

* जानाद् ...

... ऋतूर् * * * *

... विकेतु * मातृ ...

[वह्नीनां गर्भो अपसाम् उपस्थान् महान् कविर् निश् चर]ति स्व-
धावान् ॥४॥

आविष्करो वधते चारु आसु जिह्मनाम् ऊर्ध्व[स] स्वयशा उपस्थे ।
उभे त्वष्टुर् विभ्यतुर् जायमा[ना]त् प्रतीची सिंहं प्रति जोषयेते ॥५॥
उभे भद्रे जोषयेते न मेने गावो न वाभ्रा उप तस्थुर् एवैः ।
स दक्षाणां दक्षपतिर् बभूवाञ्जन्ति यं दक्षिणतो हविभिः ॥६॥
उद् यंयमी[ति] सवितेव बाहू उभे सिचौ यतते भीम क्रञ्जन् ।
उच्चं लुकम् अत्कम् अजते सिम् असान् नवा मातृभ्यो वसना जहाति ॥७॥
त्वेपं रूपं कृणुत उत्तरं यत् संपुञ्चानस् सद्ने गोभिर् अङ्गिः ।
कविर् बुध्नं परि मर्त्ययेते धीस् सा देवताता समितिर् बभूव ॥८॥
उरु ते जयः परं एतु बुध्नं विरोचमानं महिषस्य धाम ।
विश्वेभिर् अग्रे स्वयशो[भि]र् इहोऽदग्नेभिः पायुभिः पात् असान् ॥९॥
धन्वन् स्रोतः कृणुते गातुम् ऊर्मि शुक्रैर् ऊर्मिभिर् अभि नक्षति क्षाम् ।
विश्वा सनानि जठरेषु धत्तेऽन्तर् नवासु चरति प्रसृष्ट ॥१०॥
एवा नो अग्रे समिधा गृणानो रेचत् पावक भ्रवसा वि माहि ।
तन् नो मित्रो वरुणो मामहन्ताम् अदितिस् सिन्धुः पृथिवी उत द्यौः ॥११॥
॥का०॥

८.१५

यो जामदग्न्य इह कौशिक आग्नेय उत काश्यपो यः ।
भारद्वाजा गौतमा ये वासिष्ठास् तेभ्यः प्र ब्रूम इह किल्बिषाणि ॥१॥
आगस्त्यो यः काण्वः कुत्सापञ्चवणा विश्वरूपा गागां मुद्रला अयस्काः ।
शौनकास् संकृतयो ब्राह्मणा ये न दुग्धास् तेभ्यः प्र ब्रूम इह कि-
ल्विषाणि ॥२॥

यो नो ऽतिष्ठद् ब्राह्मणो नाधमानेनान्येन? तृप्त उत धैर्येण ।
विश्वे देवा उपद्रष्टारो ऽत्र तस्मिन् इषं सं नयां किल्बिष्यं ॥३॥
यारोपयन् किल्बिषे ब्राह्मणस्याथा निजीनांसि? बहुधा दुष्कृतानि ।
अनुतिष्ठन् प्रोक्तात्मा तु तन् नि धत्ते तस्मै तद् देवा उत वेशयन्ति ॥४॥
नाहनीयान् न पिबेत न शयीत न निशीत जायाम् ।
नोत पुत्रं ब्रह्मकिल्बिषे प्रोक्तो देव तिष्ठेस्वरितस्य पन्था? ॥५॥
शतचिन्तो माध्यमा ये महर्षयः क्षुद्रसूक्तानाम् उत या प्रजेह ।
ऋषीणां यानि जनिमानि विष्य तेभ्यः प्र ब्रूम इह किल्बिषाणि ॥६॥
सोदर्याणां पञ्चदशानां शतानां त्रयस्त्रिंशद् उत शिष्यन्तु देवाः ।
एकस्मिन् विष्टे सर्वे इष्यं त्वद्? ब्राह्मणकिल्बिषम् अन्व अविन्द्व ॥७॥
तस्मै तद् दृष्ट्वा हीदं नायद्? यो नो ऽतिष्ठद् यो नो जातो ऽस्मिन् ।
ब्राह्मणस्य किल्बिषं नाथितस्य सोदर्यताम् इच्छतो ब्राह्मणेषु ॥८॥
उत्तिष्ठद् ब्राह्मणास् सं विदध्वं जीतं याचामि पुनर् एतु सर्वम् ।
इन्द्राग्नी विश्वे देवास् ते मे जितं पुनर् आ वधेयन्तु ॥९॥
स दीर्घम् आयुषं कृणोति सुप्रजायै जिपीयति ।
यो ब्राह्मणस्य ब्राह्मणो हुतो अतु? किल्बिषे ॥१०॥
नास्य प्रजां शर्वो हन्ति न रुद्रो नाशनिः ।
यो ब्राह्मणस्य ब्राह्मणस् सत्यं वदति किल्बिषे ॥११॥
त्वं सोमपीथो जुगुथे नृचक्षा प्रावमिस् सह ।
यो ब्राह्मणस्यास्त इदस् सूर्य इवापातुपत् तमः ॥१२॥
य उत्थाय किल्बिषे ब्राह्मणस्यान्नम् ऐच्छन् अवायते ।
उतैनं द्यावापृथिवी सं तप्ताम् अथैत् कृतस्य पन्थाम् ॥१३॥ ॥का०॥
॥अनु०॥

८.१६

नव च या नवतिश् च रुढा वक्षणा अनु ।

...विह्वानम् * त्ववशान् *
* * विभ्यन्तर् * * ची * * जोषयेते
...वाभ्रा * * एवै
* दक्षिणां * बभूवा बुञ्जन्ति ...
उभं ... सम यजेते * रुञ्जन्
* * अत्कम् लुम् * समस्ता * * नसना *
...सदनं * *
* अघ्नं * सपुञ्जते ... सविदुर् *
* * पतेयु वध्नं * महिषस्य *

धन्वं * कृणोते गातम् ...
...तुन् * * *
एव * * वृणानो * पावकश्च ...

* * वं वसिष्ठास् ...
अगस्त्य ... गागां * *
...दुग्धास् तथाः * * * *

* * तिष्ठद् ...
०५ ...
०६ * * वं ...
०७ * * पिबेत * शयीत * निशीतु *

* * * विष्य ...

...अन्विन्दं
...जाता *

...याचामि * * *

...प्रजायै विगिरहति

...नि
यो ब्राह्मणस्य ब्राह्मणास्तस्मै वदति किल्बिषे
...चक्षाम् * *
* ब्राह्मणस्यास्त * सूर्येवापातुपत् *
...ब्राह्मणस्यान्नम् ऐच्छन् नवायते
* * * तप्तान्नमेष्वक्षस्य *

...वक्षणातु

श्री ३
श्री २
श्री २
श्री १
श्री १
श्री २.३.३.५.१

इतस् तास् सर्वा नश्यन्त्य अनुत्ताः प्रत्यक्षो मयः? ॥१॥
सप्त च यास् सप्ततिश् चारुडा वक्षणा अनु ।
इतस् तास् सर्वा नश्यन्त्य अनुत्ताः प्रत्यक्षो मयः? ॥२॥
पञ्च च याः पञ्चाशत् चारुडा वक्षणा अनु ।
इतस् तास् सर्वा नश्यन्त्य अनुत्ताः प्रत्यक्षो मयः? ॥३॥
ऊरभ्यां ते [अ]जीवद्भ्यां पाणिभ्यां भंससः ।
स्त्रिया जारैव पुत्थगीत? प्र मृणीमसि ॥४॥
अनसृष्टाम् अहनेषु पूरुणां पापीयां शमिद्धतीम्? ।
ताम् पतां दस्युनां दासीं प्र दहेतश् चुकाकणि? ॥५॥
प्र पताति सुकृहालि शुकेः कुकीतको यथा ।
स्वके ते त्रिषु बुक्षामि सा न शिष्यसि पुत्थगी? ॥६॥
यदास्यास् सुके दहेद् यदा मूर्धानम् अग्निना ।
ताम् पतां दस्युनां दासीं प्र प्रथगेन लयिष्यते? ॥७॥
संवत्सरम् अजरो सुरेभ्यः पतं किमीत्? ।
यत्र क्षेत्रस्य दुर्गन्धि तत् त पतन् न्यञ्जनम् ॥८॥
नैतत् तव मातृणं स्थां न त पतन् न्यञ्जनम् ।
अस्माकम् पतद् वीरेभ्यो देवैः प्रजननं कृतम् ॥९॥
गिरोते ऽसि पृतम् उदकं हिमवत्सु तत्रोप प्रस्कृद्य
नृनुप्रजामि यूथेगपुत्थगी? ॥१०॥
स त्वं गोभिर् अह्वैः प्रजया प्रजननं भव ।
यो मा तत्र प्राह्वीष्ट यत्र जीवन्तु भद्रया ॥११॥ ॥का०१॥

८.१७

मित्रः पृथिव्योद् अक्रामत् तां पुरं प्र णयामि वः ।
ताम् आ विशत तां प्र विशत सा व[श] शर्म च वर्म च यच्छतु ॥१॥
वायुर् अन्तरिक्षोद् अक्रामत् तां पुरं प्र णयामि वः ।
[ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥२॥
सूर्यो दिवोद् अक्रामत् तां पुरं प्र णयामि वः ।
[ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥३॥
चन्द्रमा नक्षत्रैर् उद् अक्रामत् तां पुरं प्र णयामि वः ।
[ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥४॥
सोम ओषधीभिर् उद् अक्रामत् तां पुरं प्र णयामि वः ।
[ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥५॥
यक्षो दक्षिणामिर् उद् अक्रामत् तां पुरं प्र णयामि वः ।
[ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥६॥
समुद्रो नदीभिर् उद् अक्रामत् तां पुरं प्र णयामि वः ।
[ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥७॥
ब्रह्म ब्रह्मचारिभिर् उद् अक्रामत् तां पुरं प्र णयामि वः ।
[ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥८॥
इन्द्रो वीर्येणोद् अक्रामत् तां पुरं प्र णयामि वः ।
[ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥९॥
देवा असृतेनोद् अक्रामत् तां पुरं प्र णयामि वः ।
ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु ॥१०॥
प्रजापतिः प्रजामिर् उद् अक्रामत् तां पुरं प्र णयामि वः ।
ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु
॥११॥ ॥का०२॥

८.१८

संव्यञ्जन्तः प्रकृषन्तो यद् वो देवा उपोचिरे ।
इताम् एभ्यस् सत्याम् आशिम् इन्द्र खत्वान् समृद्धयः? ॥१॥

यदस्तस् * निव्यन्त्य * * *
* ज यस् * * वक्षणा
यदस्तस् * निव्यन्त्यानुताः * *
* ज(उपरि न्या) वा पञ्चाश * वक्षणा
यदस् तास् सर्व...
* द्वे... भंससः

* * तस्युनां दासी * दहेतश् *

* * देवभ्यवा(प्रान्ते वदा) ...

* एता तस्युना ...

...उत् तेत *

* * * * * तेत *

* * * प्राह्वी... भद्रयः

...व

* * विशत * * विशत आ ...

* अन्तरतरिक्षोस्...

* दिवश्...

* * उ

* ओषधीभृत्

* दक्षिणाभृत्

* नदीभृत्

* ब्रह्मचारिभृत्

देवाभृते अक्रामत्...व

ते मा विशन्तु ते मा प्र विशन्तु ते * चर्म * * *

...व

[यच्छतु]

* * विशन्तु ता * विशन्तु...

संव्यञ्जन्तः * न्त...

* * * * *

श्लो ८.१२.६३

श्लो २०.५

श्लो ८.११.९३

श्लो १८.१.७२

श्लो ९.५.२७

श्लो २८

श्लो २८

अनङ्गाहस् सत्यावानस् सीरं कृणोतु मे वचः ।
 अत्राहीतद्? वि जायते तत् पर्जन्यो ऽभि वीक्षुषत् ॥२॥
 दिव्या आपो वै शाकरीर् अनु [र]मन्तु गङ्गरे ।
 ऊर्जस्वती[र] घृतवती× पयस्वतीर् दृशे भवथ मा गुहा ॥३॥
 उद् एहि वाजिनीवति पूर्णपात्रा त्विषीमती ।
 दुहाना पोषं रक्षता? कामम् एषां सम् आ पृणः ॥४॥
 अहिंसिता फलवती शतचल्सा वि रोहनु ।
 इमे सहस्रभोगम् अस्या इन्द्र उपावतु ॥५॥
 अश्विना फलं कल्पयेताम् उपावतु बृहस्पतिः ।
 यथासद् बहुधान्यम् अयक्ष्मं बहुपूरुषम् ॥६॥
 यद् वो देवा उपोचिर इह भूयस् स्याद् इति ।
 इह ताम् उत् पृणां वयं देवीम् उप ह्वयामहे ॥७॥
 इदं व उत् पृणाद् इति स्फाति व उत् पृणाद् इति ।
 राशि मे वधेयाद् इति ऽस्फातिकारो बहुकारस् स्फिरस्फोटाय मा-
 क्षिकः? ॥८॥

अस्मिन् धामन् न्युप्यते यवो व्रीहिर् अथो तिलः ।
 तस्य गृहीत यत् कृतं परिक्षाय? चतुश्शतम् ॥९॥
 शर्कार्यवज्रयावश्चकैवृत्? किं च यद् वृषे ।
 तद् वै स्फातिर् उपायती सर्वम् एवातिरिच्यसि? ॥१०॥
 सहन् जने परा जहि सहस्रपोषमन्द्ये ।
 बह्वी न ओषधे भव समुद्रस्येव संस्रवः ॥११॥ ॥का०३॥

८.१९

आज्याद् अजस् सम् अभवद् देशेभ्य ओदनाय ।
 येनातिपश्यन् बृहस्पतिस् स वै पञ्चोदनो ऽभवत् ॥१॥
 चतुर्धियतां? सम् अभव ओदनस् त्वं बृहस्पते ।
 अज [आ]ज्याज् जातस् स एषां पञ्चमो भव ॥२॥
 धूम्रेन दिवम् आप्नोत्य अन्तरिक्षम् अधोष्मणा ।
 दिश आप्नोतु चक्षुषा अजः पञ्चोदनस् सवः ॥३॥
 यत् ते माता यत् ते पिता भ्रातरो यच्च च ते स्वसा ।
 अजं पञ्चोदनं पक्त्वा सर्वे तम् उप जीवत ॥४॥
 ये ते पूर्वे परागता अपरे पितरश्च च ये ।
 तेभ्यो घृतस्य कुल्यैतु शतधारा व्युन्वृती ॥५॥
 ये सर्वदा ददति ये वारं चरन्त्य ओदनम् ।
 ते वै यमस्य राज्याद् उत्तरे लोक आसते ॥६॥
 नातिरात्र आप्नोतु नैनम् आप्नोत्य उक्थ्यः ।
 नाग्निष्टोम आप्नोत्य अजं पञ्चोदनं सवम् ॥७॥
 दशरात्रेण सम्यतो द्वादशाहेन कल्पते ।
 दीर्घमात्रेण सम्यतो [अ]जः पञ्चोदनस् सवः ॥८॥
 य[द्] एषां बहिष्यं सर्वे यन् नष्टं यच्च च संयतम् ।
 यच्च च तेनोपायति स एषां पञ्चमो भव ॥९॥
 या पूर्वं पतिं विस्त्वा यथान्यं विन्दते ऽपरम् ।
 पञ्चोदनं च ताव् अजं पचतो न व्य अञ्चतः ॥१०॥
 समानलोको भवति पुनर्मुखापरः पतिः ।
 अजं च पञ्चोदनं दक्षिणाज्योतिषं ददत् ॥११॥ ॥का०४॥

८.२०

सूर्यो मा वर्चसोऽक्षतुक्षताम् अश्विनोभा ।
 आदित्य ऊर्ध्वं उत्तरन् असौ मा वर्चसोऽक्षतु ॥१॥
 वर्चसा मां पितुर्? अग्निर् वर्चसा मा बृहस्पतिः ।

...शृणोतु * *

...वीक्षुषत्
 दिव्यापो व शकः...

* पूष...
 अहिंसीता * वक्षं...
 * भोगास्या * *
 * फालं...
 ...वीक्षं
 * * * उपोचिर...

* * * स्फातिकारो कार स्फोटाय मं

अस्मि धां तुं...

सहं...सहस्रां
 * नोषधी...व

...पञ्चोदनो *

* * * अन्तरिक्षं अधो
 दिशानोतु * * * पञ्चमोदनस्यवः
 ...मे स्वा
 * पञ्चोदनं...जीवित
 यद् * * परागतापरं...
 * * कुल्यैतु धारां विचूर्ति
 * * ददत्येव * *
 ...लोकासते
 * * रात्रामोतु...
 * * श्रीमामोतु...

...सयतं

* * * स्ते य * * *
 ...विस्त्वा यथान्नं * *
 * * * अतः * * * आचतः
 * * पुनर्मुखा *
 ...दक्षिण्य * *

* * वर्चसोऽक्षतुक्षताम् *
 * * उत्तरं...

सुरायास् सिच्यमानायाः कीलालो वर्चसा येन ।
 तेन माम् अभिनोभा उक्षतां पुष्करञ्जजा ॥२॥
 वर्चस्वन् मे सुखम् अस्तु रोचमानं विषासहि ।
 यो मा हिरण्यवर्चसं कृणोमि पश्यतां प्रियम् ॥३॥
 मघोर् अहं मधुतरो मधुमान् मधुमत्तरः ।
 माम् अनु प्र विशतु वर्चं क्रयमो वाशिताम् इव ॥४॥
 यद्मांजनमानमवर्चस्वसा कनिकदं ? ।
 अथा कनिकदच् चराणि वर्चसा च भगेन च ॥५॥
 वर्चसाग्निर्[१] मा ददाति वर्चसा ददाति सूर्यः ।
 यावद् वर्चो गोर् हिरण्यस्य तावन् मे वर्चो भूयात् ॥६॥
 यावत् त्वं देव सूर्योद्यन्न् अभ्यवपश्यसि ।
 तावन् मा वर्चसाभ्य अवपश्य ॥७॥
 पूर्णो भगस्याहं भूत्वा तक्षन् वर्चसो रथम् ।
 स मा वहतु सर्वदायुष्मन्तं सुवर्चसम् ॥८॥
 भगेनाहं परिहितो वर्चसा द्रविणेन च ।
 यथा चराणि सर्वदा रोचमानो विभावसुः ॥९॥
 एवा मा भग आगमद् एवा मा वर्च आगमत् ।
 एवा मा तेज आगमद् एवा मा यश आगमत् ॥१०॥
 हिरण्ययेन चक्रेण भगस्यापिहितो गृहः ।
 तं युग्जापि ? ब्रह्मणा तस्य मे दत्ताम् अभिना दत्तां मे पुष्करञ्जजा ॥११॥
 ॥का० ५॥ ॥अनु० ४॥

इत्यथवेदे पैपलादशाखायाम् अष्टम् काण्डस् समाप्तः ॥

... कीलाल वर्चसेनसा

वर्चस्वात्...

... ता *

... मा *

*** विशन्तु... वाधि *

यथा कनिकदन्...

** दधति वर्चसो यदति *

** गोर्हिरण्यस्य...

... अभवे

पणो ** उक्षं...

... नं *

यवा * भगागमद् ** वर्चागमत्

** तेजागमद् ** वशागमत्

हिरण्येन * पिहितो *

... दत्तम् * दत्ते * जः

इत्यथवेदिक पै...

श्री ५.२७.१-१२, का १८.१७
 मि २.१२.६ ते ४.१.८ इत्यादि

९.१

ऊर्ध्वा अस्य समिधो भवन्त्य ऊर्ध्वा शुक्रा शोर्चीष् अग्नेः ।

सुमत्तमा सुप्रतीकस्य सूनोः ॥१॥

तन्नूपाद् असुरो विश्ववेदा देवो देवेषु देवः ।

पथो ऽयुक्तं मध्वा घृतेन मध्वा यज्ञं नक्षति प्रीणानः ॥२॥

नराशंसो ऽग्निस् सुकृद् देवस् सविता विश्ववारः ।

अच्छायम् पति शवसा घृतेन ॥३॥

इडे वह्निं नमसामि सृचो ऽध्वरेषु प्रयत्सु ।

सुवे ? यज्ञद् अस्य महिमानम् अग्नेः ॥४॥

स्वनमिन्द्र सुप्रयुत्सु ? ।

वसुथ चेतिष्ठो वसुधातमश् च ॥५॥

द्वारो देवीर् अन्व अस्य विश्वेद् व्रता ददन्ते ऽग्नेः ।

उरुव्यचसा धाम्ना पत्यमानाः ॥६॥

ते [अ]स्य वृषाणो ? दिव्या न योना उपसानका ।

इमं यज्ञम् अवताम् अध्वरं नः ॥७॥

वैवा होतार इमम् अध्वरं नो अग्नेर् जिह्याभि गृणीतम् ।

कृणुतं नस् स्वष्टिम् ॥८॥

तिष्ठो देवीर् बर्हिर् एदं सदन्व इडा सरस्वती महाभारती गृणानाः ॥९॥

तन् नस् तुरीपम् अदभुतं पुष्टं त्वष्टा सुवीर्यम् ।

रायस् पोषं वि प्यतु नाभिम् अस्ते ॥१०॥

{ नवमं आरम्भः कृतः । ओं नमो नाराय-
 णाय । ओं नमश्शारिकाभगवत्यैः ओं नम-
 स्सरस्वत्यैः ॥ ओं ऊर्ध्वा... शुचीष् *
 सू...
 पादम्भसुरो विश्ववेदाः...

नुरार्शस्सुक्ष्म * * *

* * नमसाभि... प्रयुत्सु

* क्षतस्य * अग्ने

* * अन्य...

व्यचस्व * पच्य

... जिह्वेभि गृणीतः

कृणुता न *

... ना

तं...

* * विश्वत नाभिम् अस्ते

शौ ५.२६.१,२,३,५,४,६,७,८,
[११,१०,९,१२

९.२

वनस्पते ऽव सृजा रराणस् सुमना देवेभ्यः ।
अग्निर् हव्यं शमिता सृज्याति ॥११॥
अग्ने स्वाहा कृणुहि जातवेद इन्द्राय भागम् ।
विश्वे देवा हविर् इदं जुषन्ताम् ॥१२॥ ॥का१॥

... सृजयति

यजूषि यज्ञे समिधसु स्वाहाग्निः प्रविद्वान् इह वो युनक्तु ॥१॥
युनक्तु देवस सविता प्रजानन् अस्मिन् यज्ञे सयुजसु स्वाहा ॥२॥
इन्द्र उक्थामदानि यज्ञे अस्मिन् प्रविद्वान् युनक्तु सयुजस् स्वाहा ॥३॥
छन्दांसि यज्ञे मरुतस् स्वाहा मातेव पुत्रं पिपृतेह युक्ताः ॥४॥
मैषा निविद आग्रियो यजूषि शिष्टाः पत्नीभिर् बहतेह युक्ताः ॥५॥
पयम् अगन् बर्हिषा प्रोक्षणीभिर् यज्ञं तन्वानादितिस् स्वाहा ॥६॥
विष्णुर् युनक्तु बहुधा तपांस् अस्मिन् यज्ञे सयुजस् स्वाहा ॥७॥
त्वष्टा युनक्तु बहुधा विरूपा अस्मिन् यज्ञे सयुजस् स्वाहा ॥८॥
इन्द्रो युनक्तु बहुधा वीर्याण्य अस्मिन् यज्ञे सयुजस् स्वाहा ॥९॥
सोमो युनक्तु बहुधा पयांस् अस्मिन् यज्ञे सयुजस् स्वाहा ॥१०॥
भगो युनक्तु आशिषो न्व अस्मा अस्मिन् यज्ञे सयुजसु स्वाहा ॥११॥
अश्विना ब्रह्मणेतम् अवाग् वषट्कारेण यज्ञं वर्धयन्तो ।
बृहस्पते ब्रह्मणेभ्य अवाङ् यज्ञो अयं स्वर इदं यजमानाय धेहि स्वाहा ॥१२॥
॥का२॥

यजुषि * * * स्वाहाग्ने * ...

* * * न्व अस्मिन् ...

* युक्ताः * ... प्रनक्तु * *

* यज्ञं * ... पिपृतेह युक्ताः * *

* नविदाग्रियो * ... नातिह युक्ता

येम् अगं * प्रोक्षणीभिर् ...

* * * तपांस् अस्मिन् * * *

... विरूपास्मिन्

* * * न्व अस्मास्मिन् ...

... वर्धयन्तो स्वाहा

* ब्रह्मणेभ्य अवाङ् यज्ञो अयं स्वर इदं यजमानाय धेहि स्वाहा * * *

९.३

आपः पुनन्तु वरुणः पुनात्व अयं च यः पवते विश्वदानीम् ।
यज्ञो भगो अधिवक्ताधिवक्ताग्निश्च च नः पावयेतां सूर्यश्च ॥१॥
दशशीर्षो दशजिह्वा वा रमे वीरुधो मिषकृ ।
मा ते रिपन् खनिता यस्मै च त्वा खनामसि ॥२॥
दशरात्रेण किलासस्य वीरुधा वेद भेषजम् ।
यतस् तद् अभियाखनं किलासं नाशयामसि ॥३॥
अप्स्व अन्या वि रोहति धन्वन् अन्याधि तिष्ठति ।
किलासम् अन्या नीनशद् वर्चसान्या सम् अज्जु ॥४॥
आज्येन घृतेन जुहोमि किलासभेषजम् ।
वीरुधाम् अग्नेस् संकाशे किलासं नातु विघते ॥५॥
पिशङ्गं रूपे भवति कल्माषम् उत संहति ।
किलासं नश्येत परं प्र त्वा घक्षामि वीरुधा ॥६॥
यानि पृथग् उत्पतन्ति नक्षत्राणीव संहरो ।
किलासं सर्वं नाशयन् नो भीवाद्येमः वीरुधा ॥७॥
यदि वा पुरुषेषिताः किलासं पर्याजगन् ।
नमो नमस्यामो देवान् प्रत्यक् कर्तारम् ऋच्छतु ॥८॥
शीर्ष्णस् ते स्कन्धेभ्यो ललाट्यात् परि कर्णयोः ।
ओषध्या वर्षजूतया किलासं नाशयामि ते ।
शस्ता वर्णा इत्य् अनरातिस् सहोषधिः ॥९॥
प्रीवाभ्यस् त उणिह्वाभ्यः कोकसाभ्यो अनुक्यात् ।
ओषध्या वर्षजूतया किलासं नाशयामि ते ।
शस्ता वर्णा इत्य् अनरातिस् सहोषधिः ॥१०॥
असाभ्यां ते दोभ्यां बाहुभ्यां परि हस्तयोः ।
ओषध्या वर्षजूतया किलासं नाशयामि ते ।
शस्ता वर्णा इत्य् अनरातिस् सहोषधिः ॥११॥
पृष्टिभ्यस्ते पाश्र्वाभ्यां ओणिभ्यां परि भंससः ।
ओषध्या वर्षजूतया किलासं नाशयामि ते ।
शस्ता वर्णा इत्य् अनरातिस् सहोषधिः ॥१२॥

* * * वन्ताभिश्च * * * सूर्यस्य

* जिह्वारमे वीरुधो * *

* * * रिपं खनितास्ते * * *

* किलमस्य ...

* युद्धं ... नाशयामि ते

... धन्वन् * *

* * * नीनीनशद् ...

वीरुधाम् ...

* रूपं * कल्माषम् ...

... दक्षामि * *

... इति

* * * नाशयं ...

* * * तात् किलासं * *

* * * नैवो ...

... सहोषधी

* ता ...

... भंससे

शौ ३३.९.२

शौ २.१४.५

शौ ४.७.२१

पै १.७.६१.१

ऊरुभ्यां ते [अ]ष्टीवद्भ्यां पार्णिभ्यां प्रपदाभ्याम् ।
ओषध्या वर्षजुतया किलासं नाशयामि ते ।
शस्ता वर्णा इत्य् अतुरोतिस्? सहौषधिः ॥१३॥ ॥का०१॥

९.४

सहैव वो हृदयानि सह विज्ञानम् अस्तु वः ।
सहेन्द्रो वृत्रहा कर्त्तुः सह देवो बृहस्पतिः ॥१॥
समानम् अस्तु वो हृदयं समानम् उत वो मनः ।
समानम् अग्निर् वो देवः ॥२॥
समानं? राष्ट्रम् उपाध्वं सं जानीध्वं सहृदयाः ।
सर्वे संमनम्? अस्तु वः ॥३॥
नष्टो वो मन्युर जीर्णं ऋष्यात् सह जीवाथ भद्रया ।
यथा पुत्रः प्रवावद् पितृभ्यां वदतु प्रियम् ॥४॥
सहैव वो धान्यानि समानाः पशवश् च वः ।
सह पृथिव्यां वीरुधस् सह वस् सन्त् ओषधीः ॥५॥
सह दीक्षा सह यज्ञो विवाहो वस् सहमतिः ।
सह प्रफर्वा नृत्यन्ति सह वस् स्त्रिय [आ]सताम् ॥६॥
सहैव वो वीर्याणि सत्यानि रन्ध्रयाध्वे ।
सह पतत्रिणीम् इधुम् अन्यस्मै हेतिम् अस्यत ॥७॥
सं वाशयामि सुमर्ति मधुना वाचमां रिरिषम्? ।
युष्माकम् अन्ये शृण्वन्तुदितं संगये जने ॥८॥
युष्मान् अमित्रा वृणुतां युष्मान् प्रतिजना उत ।
युष्मे ज्ञातित्वं प्रेष्ठन्? अमृतं मर्त्याय च ॥९॥
सं समिधस् समाकरं? सह यूथा गवाम् इव ।
समानम् अस्तु वो मनो ज्येष्ठं विज्ञानम् अन्वतः? ॥१०॥
यद् ईं यद् एषां हृदयं तद् एषां हृदये भवत् ।
अथो यद् एषां हृदं तद् एषां हृदि श्रितम् ॥११॥
समानम् अस्तु वो मनश् श्रेष्ठं विज्ञानम् अन्वतः? ।
यद् ईं यद् एषां मन एषां यानि मनांसि च ।
मद्रथम् पन्द्र तच् कृणु रथे पादाव् इवाहितौ ॥१२॥ ॥का०४॥

९.५

सहजबाहुः पुरुषस् सहस्राक्षस् सहस्रपात् ।
स भूमिं विश्वतो वृत्वात् अतिष्ठद् दशाङ्गुलम् ॥१॥
त्रिमिः पद्भिर् घाम् अरोहत् पादो ऽस्यहाभवत् पुनः ।
तथा व्य अक्रामद् विष्वङ्क अशानानशने [अनु] ॥२॥
तावन्तो [अ]स्य महिमानस् ततो ज्यायांश् च पुरुषः ।
पादो ऽस्य विश्वा भूतानि त्रिपाद् अस्यामृतं दिवि ॥३॥
पुरुष एवेदं सर्वं यद् भूतं यच्च च भव्यम् ।
उतामृतत्वस्येश्वरो यद् अन्येनाभवत् सह ॥४॥
यत् पुरुषं व्यदधुः कतिधा व्यकल्पयन् ।
मुखं किम् अस्य किं बाहू किम् ऊरू पादाव् उच्येते ॥५॥
ब्राह्मणो ऽस्य मुखम् आसीद् बाहू राजन्यो ऽभवत् ।
मध्यं तद् अस्य यद् वैश्यः पदभ्यां शूद्रो अजायत ॥६॥
विराद् अग्ने सम् अभवद् विराजो अग्नि पुरुषः ।
स जातो अत् अरिच्यत पश्चाद् भूमिम् अथो पुरः ॥७॥
यत् पुरुषेण हविषा देवा यज्ञम् अतन्वत ।
वसन्तो अस्यासीद् आज्यं ग्रीष्म इध्मश् शरद् अग्निः ॥८॥
तै यज्ञं प्रावृषा प्रीक्षन् पुरुषं जातम् अग्रशः ।
तेन देवा अयजन्त साध्या वसवश् च ये ॥९॥
तस्माद् अश्वा अजायन्त ये च के नोभयादतः ।

ऊरुभ्यां ते... प्रापदाभ्यां
ओषधा... नाशयामि ते
... षधि

सेन्द्रो...

... रो * (प्रान्ते समाना हृदयं मनः पाठः)

सा... सहृदयात्

... अस्त व

... भद्रयः

* * प्रवावद् ...

... सहमतिः

... व * *

... सत्यानि *

सा ...

* वश्यामि ...

* * वृणुता निष्मान * *

युष्मे ...

* * * सा ...

* ईं ...

... श्रुतं

* ईं ...

मभिषन्...

... क्षास् *

... पाद * *

* * क्रापुद् विष्यं अशानाशयन्

... पुरुषः

पाद ...

... सहः

... व्यमकल्पयन्

* * * आसीत ...

* * अस्तु ...

* अग्ने * अमरद् * * पौरुषात्

* * अभ्य... पुरा

... इध्माश् * *

* * शूषात् प्रीक्षं... अग्रशः

सौ १९.६.१-६.९-१६ क १०.
[९०.१ इत्यादि]

गावो ह जह्निरे तस्मात् तस्माज् जाता अजावयः ॥१०॥
 तस्माद् यज्ञात् सर्वहुत कचस् सामानि जह्निरे ।
 छन्दांसि जह्निरे तस्माद् यजुस् तस्माद् अजायत ॥११॥
 तस्माद् यज्ञात् सर्वहुतस् संभृतं पृषदाज्यम् ।
 पशून् तांश्च चक्रिरे वायव्यान् आरण्यान् ग्राम्यांश्च च ये ॥१२॥
 सतास्यासन् परिधयस् त्रिंशत् सप्त समिधः कृताः ।
 देवा यद् यज्ञं तन्वाना अवधन् पुरुषं पशुम् ॥१३॥
 मूर्ध्ना देवस्य बृहतो अंशवस् सप्त सतिः ।
 राक्षस् सोमस्याजायन्त जातस्य पुरुषाद् अधि ॥१४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

९.६

इमां खनाम्य ओषधिम् अदष्टदहनीम् अहम् ।
 अश्वस्यावो ददाति त्वा वैरूपो वाजिनीवतिः ॥१॥
 नादष्टा वो जिह्वास् सन्ति न दन्ता हन्वोर् अधि ।
 नापि मध्यम्यः शिरस् ते यूयं किं करिष्यथ ॥२॥
 इन्द्रमिमांसा इन्द्रं हता तु वहास्ति नुञ्जते ? ।
 इन्द्रो वस् सर्वासां साकं शक्रस् तृणेदुः वृत्रहा ॥३॥
 अश्वतरान् अयश्शक्रान् यान् इन्द्रो अधि तिष्ठति ।
 तैर् वो ऽपि नह्येते मुखाभ्युदु च सर्पिणः ॥४॥
 अपिनद्धम् अदष्टानां मुखं पादं हतेर् इव ।
 उतैषां जिह्वा जिघृन्ताः न दन्ता हन्वोर् अधि ॥५॥
 अवधिकम् असुगादा न्यक्रोडावालिप्यत ।
 अभीत्सं सर्वेषाम् आत्मानि ये दष्टाः पृथिवीक्षितः ॥६॥
 क्रय्यासः पौरुषाक्षो दभ्रांसो वैरिणा उत ।
 मोक्षा अदष्टास् सैर्यास् सर्वे साकं नि जस्यत ॥७॥
 अदष्टानां सप्त जाता पृथिवी निषसे मही ।
 तान् इन्द्रो बाहुभ्यां सर्वान् शक्रो न्व अपावपत् ॥८॥
 व् अस्यन्तु सप्त जाता अदष्टाः पुरुषादिसः ।
 प्रावणांशून् इव सोमस्य तान् अहं सर्वान् प्र मूर्णीमसि ॥९॥
 य आत्मजा ये वास्थिजा अरुषा य उतोदिमः ।
 तेभ्यः खनाम्य ओषधिं तेभ्यो बिम्बी वधः कृता ॥१०॥
 अदष्टभ्यस् तरुणेभ्यो धवेभ्यस् स्थविरेभ्यः ।
 अहार्पम् उग्राम् ओषधिं तेभ्यो बिम्बी वधः कृता ॥११॥
 ये च दष्टा ये चादष्टास् तितीलाभ्यलुनांश्च च ये ।
 तेनाग्ने सर्वान् सं दह क्रिमीन् अनेजातो जहि ॥१२॥ ॥का०१॥

९.७

वीतजलायत शीतावात उपागन्तुः हिमेनाग्निनावृतः ।
 हिमेनाग्निः परीवृतस् तं त्वा देवा उरुधेनात् समुद्रियम् अजावयः ॥१॥
 हिमो जघान वो ऽजं हिमो वक्षन् हि मत्सतिः ।
 हिमाद् अधि प्र यामसि हिमे ऽग्निविमोचनम् ॥२॥
 हिमवटं शधरनधेन्द्रस् सप्तवधे ।
 अवका तत्र रोहतु खले परि बिलं तव ॥३॥
 अचिष्टं दे अग्ने प्रथमम् अङ्गनाम् अपरम् उत ।
 गृभ्णाभि ब्रह्मणा नाम धामघातम् परुषरुः ॥४॥
 शीतिका नाम ते माता जलापो नाम ते पिता ।
 इह त्वम् अन्तरा भव वाहीकम् अस्तु यद् रपः ॥५॥
 हिमे जातोदके वृद्धा सिन्धुतस् पर्यामृता ।
 तया ते अग्रभं नामाश्वम् इवाश्वमिधान्या ॥६॥
 आमा नामास्य ओषधे तस्यास् ते नाम जग्रभ ।

छन्दो ह जह्निरे...

सतास्यासन्... ॥१०॥ *

* * * असवस्...

राजस्...

... महीनाम् *

... हन्वोर् *

... करिष्यथः ॥ ॥ ओ ते यूयं किं करिष्यथः

ओ इन्द्रो...

... तृणेषु *

... यो * या...

तैर्...

* ना * पाद...

... हन्वोर् *

... शक्रः

... वीरणा *

... जायन्त

... सर्वा * तु पावपत्

व्यु * * जातादष्टा *

... यस् * * तयाहं...

... वस्तिनास्था * *

... कृत

... धवन्व *

अहर्पम्... कृत

... अनेजातो *

* इता त...

... वक्षं *

... स्वविमोचनं

... अपरां *

गृभ्णाभि... परुषरुः

... वाहीकम् * * रपा

... यत

... पिधान्या

... त * जग्रभः

१०१६.७

१०१७

क १.११.१.३ । १० शरासः कु-

१०१७

[शरासः

अगस्त्यस्य पुत्रासो मा विधातुः पुरुषान् मम ॥७॥
 मा नो अग्ने तन्वं मा वाससो ऽस्य रीरिषः ॥८॥
 यं त्वा समुद्रज वयम् आरोहाम स्वस्तये ।
 दिवस्तादावापद् रुन्धारात् समुद्रिया? ॥९॥
 अप हिरण्यकुम्भो हरितो ऽवकाभिः ।
 परिवृते तेनाग्निं शमयामसि ॥१०॥
 शमयाम् अर्चिर् अग्ने शिषस्तस्तुमविधा? ।
 युमीते धावापृथिवी युमीतं पार्थिवं रजः ॥११॥
 नि मुञ्जेषु यद् उदकं नि नडेषु यद् अन्तरम् ।
 यत् समुद्रं यत् सिन्धौ तेनाग्निं शमयामसि ॥१२॥
 वेतसस्यावकाया? नडस्य वीरणस्य च ।
 रोहीतकस्य वृक्षस्याग्निशमनम् उद् धरे ॥१३॥
 आयती उत जायौ? वि ते हरन्तु यद् रपः ।
 परायती? परावतं परा वहन्तु यत् तपः ॥१४॥
 हिमस्य त्वा जरायुणाम्ने परा व्ययामसि ।
 शीतिके शीतिम् इत् करो हिमके हिमम् इत् करः ॥१५॥ ॥का० २॥

९.८

अकृष्वत लाङ्गलेन पद्धता पथयिष्णुना ।
 लाङ्गलपुष्पाचर्कुर्बुद् वृकेण यवम् अश्विना ॥१॥
 देवा पतं मधुना संयुक्तं यवं सरस्वत्याम् अधि मणाव् अचर्कुषुः ।
 इन्द्र आसीत् सीरपतिश् शतक्रतुः कीनाशा आसत् मरुतस् सुदानवः ॥२॥
 हिरण्यवं कलमं सुदानवो दिव्यया कृतम् अवाभृतम् अश्विना सारघं मधु ।
 ततो यवो व्य अरोहत् सो ऽभवद् विषदूषणः ॥३॥
 यवावाँयांसरघाय? पृषायमश्वाभरत्? ।
 [ततो यवो व्य अरोहत् सो ऽभवद् विषदूषणः] ॥४॥
 यद् बुक्कं मधुपावनं सं वर्धयतम्? अश्विना ।
 [ततो यवो व्य अरोहत् सो ऽभवद् विषदूषणः] ॥५॥
 कूरण्डा नाम सरयो वृकस्य संस्थाधि? ।
 ततो यवो व्य अरोहत् सो ऽभवद् विषदूषणः ॥६॥
 यद् अस्य ऽभरयो मधु सरघा सर्थश् चरत्? ।
 सघस् तु सर्वतो यवं पुनर् आ धत्तम् अश्विना ॥७॥
 यो वां दिग्धविद्धो ऽहिदृष्ट उपाचरत् ।
 तीर्थं रभ्रम् इव मज्जन्तम् उत् तं भरतम् अश्विना ॥८॥ ॥का० ३॥

९.९

स यं वहन्त्य अष्टायोगा षड्योगा यं चतुर्गवाः ।
 सर्वे ते विषं वि बाधन्ताम् उग्रो मध्यमशीर् इव ॥१॥
 यस्य यव प्र सपेस्य अङ्गमङ्गं परुषरुः ।
 तस्माद् विषं वि बाधस उग्रो मध्यमशीर् इव ॥२॥
 शकलं चनते? यवो ऽन्यान् हन्त्य ओषधिः ।
 यवैद् यावयद् गोर् अम्भात् पुरुषाद् विषम् ॥३॥
 यवो राजा यवो भिषग् यवस्य महिमा महान् ।
 यवस्य मन्थं पपिवान् इन्द्रश् चकार वीर्यम् ॥४॥
 आ भराभृतं घृतस्य [घृतस्य] पुष्पम् आ भर ।
 अनभिघातोषधिर् इदं दूषयद् विषम् ॥५॥
 इक्षायन्तु दिग्धविद्धा[श्] शुद्रा राजन्या उत ।
 चक्षुर मे सर्वो दृश्यते [या]यन्तु कदा पुनः ॥६॥ ॥का० ४॥

९.१०

जीवातवे न मर्तवे शिरस् त आ रभामहे

... वासं स्व *

* ता ...

* शिरणं ...

* ०दी *

... नद्रे(प्रान्ते अ)धु * *

... तेनाग्न्यं *

... पर *

... किर

अकृष्वता ...

०शुहचरक्रतुर् बुक्केणवम् *

... अयु * अचरक्रतु

* * सरपतिश् * कनीशासर् ...

* * विरोहत् * * ०दूषणा

* * ०पावान सवाययत्तम् *

* यतो विरोहत्... ०दूषणाः

... चनत्

* * * युवं ...

* वं * विरेद्योपाचरत्

... नाः

... वा

... धातान् * * *

यत्वेव ...

* * * बाधस्व ...

* युवा * * *

* यानवायर् ...

... रभ

अनभिघातोषधे ...

... तारभामहे

पै २.२.३.४

रसं विषस्य नाविदम् ऊर्ध्वं फेनम् अदन्न् इव ॥१॥
 भूम्या मध्याद् दिवो मध्याद् भूम्या मध्याद् अथो दिवः ।
 मध्ये पृथिव्या यद् विषं तद् वाचा दूषयामसि ॥२॥
 अश्वत्थे निहितं विषं कपाले निहितं विषम् ।
 शिलायां जले तैमातः प्रथमो विषदूषणः ॥३॥
 विषस्याहं वैन्दकस्य विषस्य दाह्यस्य च ।
 अथो विषस्य मैत्रस्य शमनीं वाचम् अग्रभम् ॥४॥
 तद् इद् वदन्त्वं अर्थिता उत शूद्रा उतायोः ।
 विषाणां विश्वगतानां सर्वथैवारसं विषम् ॥५॥
 पुरुषस् त्वामृतं कण्वो विषं प्रथमम् आ वयम् ? ।
 यथा तन्वारोपयस् तथास्य अरसं विषम् ॥६॥
 यद्वा देवा उपचीका यद् वेधं सुशिरं दधुः ।
 तन्नामृतस्यासिक्तं तच्च चकारारसं विषम् ॥७॥
 शकुन्तिका मे [अ]ब्रवीद् विषपुष्पं धयन्तिका ।
 न रोपयति न सादयत्य् अरसं शरव्यं विषम् ।
 अभ्य अप्पत्तानि दुर्गाणि सारीश शकुनयो यथा ॥८॥
 इहेन्द्राणीं वरुणानीं सिनीवालीं क्रकोष्याम् ? ।
 गृहान् शरपुत्रान् देवं याचामो विषदूषणम् ॥९॥
 आलकं व्यालकं यावं जाल्य जिगीमहे ।
 चरद्विषं यवा भिषग् वयम् इच्छासामहे ? ॥१०॥
 अस्याद् द्यौर् अस्यात् पृथिव्य् अस्याद् विश्वम् इदं जगत् ।
 अस्थुर् विश्वस्यारोपयो अनङ्गाहः कृपायवः ? ॥११॥
 यावत् सूर्यो ऽभितपति यावच्च चाभिषिपस्यति ।
 तेनाहम् इन्द्र तत् तेन कृणोम्य् अरसं विषम् ।
 तद् विषम् अरसं विषम् अधोभागे ऽरसं विषम् ॥१२॥ ॥का०॥

पै ४.६.२९

पै ४.१९.६१-३

पै ४.४०.५१

९.११

मातरिश्वा समं अमरद् धाता समं अदधात् पुरुः ।
 इन्द्राग्नी अभ्य अरक्षतां त्वष्टा नाभिम् अकल्पयत् ॥१॥
 भगस् त्वाभ्य् अरक्षत् रुद्रस् ते असुम् आभरत् ।
 रात्रीस् त्वाभ्य् अगोपाय[न्] सा त्वं भूते अजायथाः ॥२॥
 द्यौर् ऽ आयुर् गोपायद् अन्तरिक्षम् असुं तव ।
 माता भूतस्य भग्नस्य पृथिवी त्वामि रक्षतु ॥३॥
 यां त्वा देवास् समदधुस् सहस्रपुरुषां सतीम् ।
 साजे विस्रम् आस्येजम् अपाज व्यज विषम् ॥४॥
 याः पुरस्तात् प्रस्यन्दन्ते दिवा नक्तं च योषितः ।
 आपः पुरस्तात् स्रवन्तीस् ता उ ते विषदूषणीः ॥५॥
 आतपस् ते वर्षम् आसीद् अग्निश् छायाभवत् तव ।
 उल्वं ते अभ्रम् आसीत् सा त्वं भूते अजायथाः ॥६॥
 गन्धर्वेस् ते मूलम् आसीच्च छात्राप्सरसस् तव ।
 मरीचीर् आसन् पणानि सिनीवाली कुलं तव ॥७॥
 अजरा देवा आदधुर् अमृतं मर्त्येष्व् आ ।
 तस्यैतद् अग्रम् आ दधे तद् उ ते विषदूषणम् ॥८॥
 अनभ्रयः खनमाना विप्रा गन्भीरे ऽपसः ।
 भिषक् चक्षुर् भिषक् खनं तद् उ ते विषदूषणम् ॥९॥
 याः पुरस्ताद् वितिष्ठन्ति गावः प्रमाजिनी इव ।
 अमृतस्येव वा अस्य अतो हास्य् अरुन्धती ॥१०॥
 यवमयस् सरघायाः पोषाय मध्व् आभरत् ।
 ततो यवः प्राजायत सो ऽभवद् विषदूषणः ॥११॥
 यवस्यैतत् पलालिनो गोधूमस्य तिलस्य च ।

पै ८.८.९१

पै ९.८.४

...उग्रः ***

...मध्या भूम्यां त्वाद् **

* इतं * * इतं *

...भी

* वैदकस्य...

...सामानी *

...वतार्थ

...उद् वेदं सुशिरं *

...तश् चाका *

शकुन्तिका...

...साम्य *

गृही पुत्रां...

अस्ता * अथात्...

* * वितपति * * विषद्वयति

उद्...

* * अनक्षद्...

...अजायताम्

श्रीष्टयुर्...

* * * इदं सहस्रपुरुषं *

...व्याज *

* पुरस् * * * मे भी

आतपस्...तमः

...अजायताम्

* आसं पूर्णानि...

* देवादुर्...

* * * दे...

अनभ्रौ "न विषं * प्तं

* * * खनं...

* वास् *

योमयस्सरघाया पणाय *

* * प्राजायतस् * * विसदूषण

* * गोधूमस्य...

म्रीहेर यवस्य देवेन कृणोम्य् अरसं विषम् ॥१२॥
 महीयोनी समुद्रस् स्यान् न निर्दे नृचायव ? ।
 तां देवा गुह्याम् आसीनां समुद्राच्च चोद् आभरन् ॥१३॥
 समुद्राच्च चोदाभृत्योत् तां पुष्करा अदधुः ? ।
 अस्याः पृथिव्या देव्याश् चक्षुर् आकाशम् असि विषदूषणम् ॥१४॥
 ॥का०६॥ ॥अनु०२॥

९.१२

समानम् अयं पारयन्ति देवा रूपं रूपं तपसा वर्धमानाः ।
 तद् आदित्यम् अभि सं विशन्ति तद् एकैकम् अमृतत्वम् पशाम् ॥१॥
 देवो देवेभिर् आगमन् मंहन् नो अदितिः पिता ।
 समीत जातवेदसम् एकरूपो गुह्या भवं ॥२॥
 आतिथ्यम् अभि अवतु देव उभयम् पितृभिस् संविदानः ।
 महान् मरीया उप भक्षम् आगन् सं गुर आदित्यां निविष्टवन्तिः ? ॥३॥
 त आ विशन्ति पुरुषं शयानं प्राणा विष्टाः नि शमयन्त्य एनम् ।
 ते नो राज्या सुमनस्यमाना अह्ना रक्षन्त्व अहणीयमानाः ॥४॥
 पशुभ्यो नः पशुपतये सृष्टस् सर्वस्यो निर् हायताम् ? ।
 मा नः प्राणो ऽप रीरिषः ॥५॥
 वायुस् सत्ये ऽधिष्ठितः प्राणापानाद् अभिरक्षन् प्रदायुरेदिमां देवा-
 यत्ता प्रजापता सादित्याश् च येमिरे ? ।
 पूषा रश्मिषु यत ।
 आदित्यो विष्णुर् आक्रमे स्वा रोहन् दिवं रोहति ॥६-७॥
 प्र यातु देवस् सविता सर्वे ? त्वष्टा रूपाणि पिशतु ।
 अजन्तो मधुना पयः ॥८॥
 अतन्द्रं यातम् अश्विना विश्वे देवाः प्रयातन ।
 आदित्यासस् सजोषस् पुरः पश्चात् स्वस्तये ॥९॥
 ब्रह्म वर्म बृहस्पतिस् संगवो नो ऽभि रक्षतु ।
 देवो देवैः पुरोहिताः ? ॥१०॥
 मरुतो वृष्ण्या न आगमन् सत्यधर्माण ऊतये ॥११॥
 अपराहेतु जिन्वित इन्द्रो राजा दिवस् परि ।
 रहर मिमाय तिष्ठसि ? स न इमाः कल्पयाद् दिशः ॥१२॥ ॥का०१॥

९.१३

आवतस् ते परावतः परावतस् त आवतः ।
 इहैव भव मा नु गा मा पूर्वी अनु गा गतान् असुं बभ्रामि ते दृढम् ॥१॥
 यत् त्वामिचेरुः पुरुषस् त्वो यद् अरणो जनः ।
 उन्मोचनप्रमोचने उमे वाचा वदामि ते ॥२॥
 यद् दुद्रोहिथ शेषि स्त्रियै पुंसे अचिस्था ।
 उन्मोचनप्रमोचने उमे वाचा वदामि ते ॥३॥
 यद् एनसो मातृकृताच् छेषे पितृकृताच् उत ।
 उन्मोचनप्रमोचने उमे वाचा वदामि ते ॥४॥
 यत् ते माता यत् ते पिता जामिर् आता च सज्जत ।
 प्रलक् सेवस् भेषजं जरदृष्टि कृणोमि ते ॥५॥
 पशेहि पुनर् एहि सर्वेण मनसा सह ।
 वृत्तौ यमस्य मातु गा अधि जीवपुरा [इ]हि ॥६॥
 अनुवृत्तः पुनर् एहि विद्वान् उदयनं पथः ।
 आरोहणम् आक्रमणं जीवतो जीवतो ऽयनम् ॥७॥
 मा विभेर् न मरिष्यसि जरदृष्टि भविष्यसि ।
 निर अवोचम् अहं यक्षम् अङ्गेभ्यो अङ्गज्वरं तव ॥८॥
 शीर्षरोगम् अङ्गरोगं यश् च ते हृदयामयः ।

* यवस्यवस ...
 महीयोम्यो ...
 ... च उदाभरं
 * च उदाभृत्य उताम पुष्करादधुः

* * पारयन्ति * रूपं रूपं ...
 उद् आदित्याम् * मं विषन्ति * एको ...
 * * आगमं मंहं ...

... आगं मं * * *
 ताविशन्ति * * * निष्ट्वा * पसन्त्य *
 * * * नाः अह्ना रक्षात् नां

... पु *
 * * श्रुतः नान् रक्षं ...

* * यत्ता-
 दित्यो ... त्व रोहं दिव *
 * * * सविदु ...

* यातुन् अश्विनां ...
 दित्यास्तस् ...

* * नागमत् ...
 अपराहेतु जिन्वतः ...
 ... नैमा * *

इहैव * * * ग * पूर्वा ... दृढं
 यत् ... सो * अरणो जनः
 * उभय वादा ...
 * अद्रोहित * स्त्री * चित्वा

... मातरिकाश् * पितृपुताद् *
 * उभय ...
 ... जामन् * * *
 * छेवस् ...
 येषिहि पुनर् ...
 शतो * * गाधि ...
 अनुवृत्तः ...

* विभेर् * परिष्यसि * *
 * बोचमं यक्षम् ...
 ... मय

श्री ५.२५.५

श्री ५.१०.१-१०

शौ ५.३०.११-१७

शौ कृष्णात्

शौ त्वया यक्षं निरबोचम्

शौ ५.१७.१ क १०.१०९.१

शौ २ क २

शौ ३ क ३

शौ ४

शौ ५ क ५

शौ ६ क ४

शौ ७

शौ १२३.४

क ६ शौ १०

शौ ११ क ७

शौ ५.१७.१८

शा ५.१९.२५

यक्षमथ इयेन इव प्रापसद् वाचा नुतः परस्त[रा]म् ॥९॥
 कृषी बोधप्रतीबोधाव् अस्वप्नो यश् च जागृविः ।
 तौ ते प्राणस्य गोप्तारौ दिवा स्वप्ने च जाग्रतुः ॥१०॥ ॥का०१॥

९.१४

अयम् अग्निर् उपसद्य इह सूर्य उद् एतु ते ।
 उद् एहि मृत्योर् गम्भीरात् कृच्छ्राच्च चित् तमसस् परि ॥१॥
 नमो यमाय नमो [अ]स्तु मृत्यवे नमः पितृभ्य उत ये नयन्ति ।
 उत्पारणस्य यो वेद तम् अग्निं पुरो दधे [अस्मा अरिष्टतातये] ॥२॥
 एतु प्राण एतु मन एतु चक्षुर् अथो बलम् ।
 शरीरम् अस्य सं विदां तत् पद्मधां प्रति तिष्ठतु ॥३॥
 प्राणेनाग्ने चक्षुषा सं सृजेमं सम ईरय तन्वा सं सृजेनेन ।
 वेत्थामृतस्य मा मृत मो पु भूमिगृहो भुवत् ॥४॥
 मा ते प्राण उप दसन् मापानो अपि धायि ते ।
 सूर्यस् त्वाधिपतिर् मृत्योर् उदायच्छति रश्मिमिः ॥५॥
 इ[य]म् अन्तर् वदत्य उग्रा जिह्वा पणिण्पदा ।
 तया रोगं वि नयामथ शतं रोपीथ च तक्मनः ॥६॥
 अयं लोकः प्रियतमो देवानाम् अपराजितः ।
 यस्मै त्वम् इह जक्षिषे दिष्टः पुरुष मृत्यवे ।
 तस्मै त्वानु ह्वयामसि मा पुरा जरसो मृथाः ॥७॥ ॥का०१॥

९.१५

ते ऽवदन् प्रथमा ब्रह्मकिल्बिषे [अ]कृपारस् सलिलो मातरिश्वा ।
 वीडुहरास् तप उग्रं मयोभुव आपो देवीः प्रथमजा कृतस्य ॥१॥
 सोमो राजा प्रथमो ब्र[ह्म]जायां पुनः प्रायच्छद् अहणीयमानः ।
 अन्वर्तिता वरुणो मित्र आसीद् अग्निर् होता हस्तगृह्णा निनाय ॥२॥
 हस्तेनैव ग्राह्य आधिर् अस्या ब्रह्मजयेति चेद् अबोचत् ।
 न दृताय प्रहेया तस्य एषा तथा राष्ट्रं गुपितं क्षत्रियस्य ॥३॥
 याम् आहुस् तारकां विकेशीडत् प्राग्? ग्रामम् अवपद्यमानाम् ।
 सा ब्रह्मजाया प्र दुनोति राष्ट्रं यत्र प्रापाद् शश उल्कुपीमान् ॥४॥
 ब्रह्मचारी चरति वैविषद् विषस स देवानां भवत्य एकम् अङ्गम् ।
 तेन जायाम् अन् अविन्दद् बृहस्पतिस् सोमेन नीतां जुहं न देवाः ॥५॥
 देवा एतस्याम् अजायन्त पूर्वं सप्तर्षयस् तपस् ते ये निषेदुः ।
 भीमा जाया ब्राह्मणस्यापनीता दुर्धा दधाति परमे व्योमन् ॥६॥
 ये गर्भा अवपद्यन्ते जगद् यच्च चापलुप्यते ।
 वीरा ये हन्यन्ते मिथो ब्रह्मजाया हिनस्ति तान् ॥७॥
 सर्वे गर्भाः प्र व्यथन्ते कुमारा दशमास्याः ।
 यस्मिन् राष्ट्रं निरुध्यते ब्रह्मजायाचिरया ॥८॥
 पुनर् वै देवा अददुः पुनर् मनुष्या उत ।
 राजानस् सत्यं कृण्वाना ब्रह्मजायां पुनर् ददुः ॥९॥
 पुनर्दाय ब्रह्मजायां कृत्वा देवैर् निकिल्बिषम् ।
 ऊर्जं पृथिव्या भक्तवोरुगायम् उपासते ॥१०॥ ॥का०१॥

९.१६

न तत्र धेनुर् दोहा नानङ्गान् सहते धुरम् ।
 विजानि[र] यत्र ब्राह्मणो रात्रि वसति पापया ॥१॥
 न वर्षे मैत्रावरुणं ब्रह्मज्यम् अभि वर्षति ।
 नास्ते समितिः कल्पते न मित्रं नयते वशम् ॥२॥
 असुहृमती? चरति ब्रह्मजाया शालं पङ्कीः प्रदिशथ चतस्रः ।
 यः क्षत्रियः पुनर् एनां ददातु स दिवो दारां ययातु प्रपीनाम् ॥३॥
 पुनर्दाय ब्रह्मजायां राजा कल्पे न पद्यते ।

यक्षम इयेनैव प्रापसत्तद्...
 ... जागृवि
 ते * प्रणम्य गोक्षारो ... जाग्रतु

** नममो *** पितृभ्यः ...
 उत्पारिणस्य ** स्वम् ...

शरीरम् * * विदा ... तिष्ठतु
 प्राणेनाग्नय ... सृजेनेन

** * * दत्तं * प धाव *
 * * मलोर् ...
 ... मणिः पदा
 तावया रोमं * * * रोमी * उक्कसा

तस्मै ... अदृष्टः * *
 * त्वानि ह्वयामसि ... रुधा

तं वदं प्रथा ...

वीडुहरस् ... अपोपो * * *

अन्वर्तिता ... रुधा *

* * आदिर् ...

* * प्रथा तस्त * * राष्टे ...

... प्रागाममपपममाना

* * * तिनातु * * * प्रापाद् शश उल्कुपीमां

* * वैविषद् ... भावत् * *

... निहता * * *

* एतस्यापजवतु ...

* * ब्रह्मणस्यापितिहिता दुर्धा दधाति ...

य गर्भावपम्य(उपरि त्व)न्ति * * चापिहृप्यते

* * हन्यन्ते ... ताम्

सर्वे ...

अस्मिन् ... वादित्या

* * कृण्वानो * न पुनर् *

यो पुनर्दाय ... निकिल्बिषं

... भक्तवोरुगायम् *

* * धेनु श्रोहे ...

... राति * * * (प्रान्ते विदम)

... ब्रह्मज्याम् * *

भास्ते ...

* * जायां ...

... णाम्

यो पुनर्दाय ...

श्री ५.१९.४

श्री १०

श्री ८

श्री ६५.८४

श्री ५.१८.१२

द्विजिह्वा द्विप्राणा भूत्वा सा राष्ट्रम् अव धृनुते ॥१०॥ ॥का०॥

९.१९

ब्रह्मगवी पच्यमाना यावत् साभि विजङ्गहे ।
 तेजो राष्ट्रस्य निह्नन्ति न वीरो जायते पुमान् ॥१॥
 आक्रमणेन वै देवा द्विपन्तो भ्रन्ति पूरुषम् ।
 ते अजन् ब्रह्मज्यं क्षेत्रे [अ]थानुतवादिनम् ॥२॥
 विषम् एतद् देवकृतं राजा वरुणो अब्रवीत् ।
 न ब्राह्मणस्य गां जग्ध्वा राष्ट्रे जागार कश्चन ॥३॥
 तद् वै राष्ट्रम् आ क्षवति भिक्षां नावम् इवोदकम् ।
 ब्राह्मणो यत्र जीयते तद् राष्ट्रं हन्ति तुच्छुना ॥४॥
 एकदातं वै जनता भूमिर् या व्यधृनुत ।
 प्रजां हिसित्वा ब्राह्मणीम् असंभवं परामवन् ॥५॥
 याम् उदाजन्त ऋषयो मनीषिणश् शपुसातां ? बृहतीं देवजूताम् ।
 सा ब्रह्मज्यं पचति पच्यमाना राष्ट्रम् अस्य बृहती यच्च च वर्चः ॥६॥
 वाचा ब्राह्मणम् इच्छति जामियं ? हन्ति चित्या ।
 मित्राय सत्ये द्रुहति यं देवा भ्रन्ति पूरुषम् ॥७॥ ॥का०॥

९.२०

एकपाच्च छन्द एकपदश्च पशून् स तद् आप्नोति चाव च रुन्दे
 प्रथमया राज्या प्रथमया समिधा ॥१॥
 द्विपाच्च छन्दो द्विपदश्च पशून् [स] तद् आप्नोति चाव च रुन्दे
 द्वितीयया राज्या द्वितीयया समिधा ॥२॥
 त्रिपाच्च छन्दस् त्रींश्च लोकांश्च स तद् आप्नोति चाव च रुन्दे
 तृतीयया राज्या तृतीयया समिधा ॥३॥
 चतुष्पाच्च छन्दश्च चतुष्पदश्च पशून् [स] तद् आप्नोति चाव च रुन्दे
 चतुर्थया राज्या चतुर्थया समिधा ॥४॥
 पञ्च दिशः पञ्च [च] प्रदिशस् [स] तद् आप्नोति चाव च रुन्दे
 पञ्चम्या राज्या पञ्चम्या समिधा ॥५॥
 षष्ठ्यं छन्दो विराजं स्वराजं सम्राजं [स] तद् आप्नोति चाव च
 रुन्दे षष्ठ्या राज्या षष्ठ्या समिधा ॥६॥
 सप्त प्राणान् सप्तापानान् सप्तर्षींश्च [स] तद् आप्नोति चाव च
 रुन्दे सप्तम्या राज्या सप्तम्या समिधा ॥७॥
 ओजश्च तेजश्च सहश्च बलं च [स] तद् आप्नोति चाव
 च रुन्दे अष्टम्या राज्याष्टम्या समिधा ॥८॥
 अम्भश्च महश्च चान्नं चान्नायं च [स] तद् आप्नोति चाव च रुन्दे नवम्या
 राज्या नवम्या समिधा ॥९॥
 ब्रह्म च क्षत्रं चेन्द्रियं च ब्राह्मणवर्चसं च [स] तद् आप्नोति चाव च रुन्दे
 दशम्या राज्या दशम्या समिधा ॥१०॥
 विश्वावसु च सर्ववसु च [स] तद् आप्नोति चाव च रुन्दे एकादश्या
 राज्यैकादश्या समिधा ॥११॥
 पाङ्क्तं छन्दः प्रजापतिं संवत्सरं [स] तद् आप्नोति चाव [च] रुन्दे द्वादश्या
 राज्या द्वादश्या समिधा ॥१२॥ ॥का०॥ ॥अनु०॥

९.२१

यो वा एकशरावं निर्वपेद् एकऋषिम् एवानु निर्वपेत् ।
 एष वा एकऋषिर् यद् अग्निः ।
 एकऋषिं चैव लोकं चावकन्दे ।
 एकऋषिर् इव तपत्य एकऋषिर् इव दीदायैकऋषिर् इवासादो भवति
 य एवं वेद ।
 स एवं विद्वान् प्राक्षीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥

...अभि *

* पश्यमाना... वज्रगर्ध

...पौरुषं

* आर्चं ब्रह्मवं * ता अनृतं

ते * * दुग्धा * जागर...

...कं । ब्राह्मणो वच जीयते तद्राष्ट्रमात्मवति विजिह्वा

...एषि दुग्धना [चापमिषोदकं]

* * वक्ता * वाह विधूतः *

प्रजा हिसित्वा ब्राह्मणीम् असंभवं परामवन्

* * आर्चं गृध्रो...

* * * पथ(उपरि) प्रान्ते पच्यमाना ...

...चित्वा

...पौरुषम्

* * एककावृत्तं त आप्नोति ...

* प्राणां सप्तानां...चा

...राज्या अष्टम्या *

* * * च अर्चं च अन्नायं ...

पाङ्क्तः...

ओ यो...एकऋषिम् *

* * तपत्ये * * दीदायैकऋषिर्...

एकऋषेस् त्वा चक्षुषा पश्याम्य एकऋषेस् त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 एकऋषेस् त्वात्येन प्राश्नाम्य एकऋषेस् त्वा जठरे साधयामि ॥
 इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति ॥१॥
 [यो] वै त्रिशरावं निर्वपेत् प्राणापानाद् एवानु निर्वपेत् ।
 एते वै प्राणापानौ यन् मातरिभ्या चाग्निश् च ।
 प्राणापानौ चैव लोकं चाव रुन्दे ।
 ज्योग् जीवति सर्वम् आयुर् एति न पुरा जरसः प्र मीयते य [एवं वेद् ।
 [स एवं विद्वान्] प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 प्राणापानयोस् त्वा चक्षुषा पश्यामि प्राणापानयोस् त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 प्राणापानयोस् त्वात्येन प्राश्नामि प्राणापानयोस् त्वा [जठरे साधयामि ।
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति] ॥२॥
 [यो] वै त्रिशरावं निर्वपेत् त्रीण्य एव त्रिकद्रुकाण्य अनु निर्वपेत् ।
 एतानि वै त्रीणि त्रिकद्रुकाणि यद् ऋचस् सामानि यजुषि ब्राह्मणम् ।
 ब्रह्म चैव लोकं चाव रुन्दे ।
 ब्राह्मणवर्चसी भवति य [एवं वेद् ।
 [स एवं विद्वान्] प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 ब्रह्मणस् त्वा चक्षुषा पश्यामि ब्रह्मणस् त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 ब्रह्मणस् त्वात्येन प्राश्नामि ब्रह्मणस् त्वा [जठरे साधयामि] ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति] ॥३॥
 [यो] वै चतुश्शरावं निर्वपेत् चतस्र एवोर्वा अनु निर्वपेत् ।
 एता वै चतस्र उर्वारि यद् दिशः ।
 दिशश् चैव लोकं चाव रुन्दे ।
 कल्पन्ते ऽसौ दिशो दिशां त्रियो भवति य [एवं वेद् ।
 [स एवं विद्वान्] प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 दिशानां त्वा चक्षुषा पश्यामि दिशानां त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 दिशानां त्वात्येन प्राश्नामि दिशानां त्वा [जठरे साधयामि] ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति] ॥४॥
 [यो] वै पञ्चशरावं निर्वपेत् वैश्वानरम् एव पञ्चमूर्धानम् अनु निर्वपेत् ।
 एष वै वैश्वानरः पञ्चमूर्धा यद् द्यौश् च पृथिवी च रसावति प ? ।
 वैश्वानरं चैव लोकं चाव रुन्दे ।
 वैश्वानर इव तपति वैश्वानर इव दीदाय वैश्वानर इवाज्ञादो भवति य
 [एवं वेद् ।
 [स एवं विद्वान्] प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 वैश्वानरस्य त्वा चक्षुषा पश्यामि वैश्वानरस्य त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 वैश्वानरस्य त्वात्येन प्राश्नामि वैश्वानरस्य त्वा [जठरे साधयामि] ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति] ॥५॥
 [यो] वै षडशरावं निर्वपेत् षडभ्याम् एव देवान् अनु निर्वपेत् ।
 एते वै षडभ्यामानो देवा यद् ऋतवः ।
 ऋतूश् चैव लोकं चाव रुन्दे ।
 कल्पन्ते ऽसा ऋतवो गर्तुष्व आबुध्यत ऋतूनां त्रियो भवति य [एवं वेद् ।
 [स एवं विद्वान्] प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 ऋतूनां त्वा चक्षुषा पश्याम्य ऋतूनां त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 ऋतूनां त्वात्येन प्राश्नाम्य ऋतूनां त्वा [जठरे साधयामि] ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति] ॥६॥
 [यो] वै सप्तशरावं निर्वपेत् सप्तऋषीन् एवानु निर्वपेत् ।
 एते वै सप्तऋषयो यत् प्राणापानध्यानाः ।
 सप्तऋषीश् चैव लोकं चाव रुन्दे ।
 सप्तऋषिर् इव तपति सप्तऋषिर् इव दीदाय सप्तऋषिर् इवाज्ञादो भवति
 य [एवं वेद् ।
 [स एवं विद्वान्] प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ।

*** पश्यामि एकं ...रमेद्
 * त्वात्यनु...

...रमेद्

* त्वात्यनु...

[त्रिकाद्रुकाण्यनु निर्वपेत्
 ...त्रिकाद्रुकाद्रुकाण्य * * । एतानि वै त्रीणि
 ...त्रिकाद्रुकाण्य अनु यजुस् सामानि * *

ब्राह्मणस् * * * ब्रह्मणस्...रमेद्

* * चतुश्शरावं...
 * वैश्व...

...रमेद् । दिशानां त्वा चक्षुषा पश्यामि दिशानां
 [त्वा हस्ताभ्यामारमेद्]

एते...

वैश्वानरं तपति वैश्वानरीव * वैश्वानरीवाज्ञादो * *

...रमेद् । वैश्वानरस्य त्वात्येन प्राश्नामि वैश्वान-
 [रस्य त्वा हस्ताभ्यामारमेद्]

* * "वानो...

कल्पन्ते त्वे * * आबुध्यत ऋतूनां...

* * * पश्यामि...रमेद्
 ...आमि ऋतूनां...

...पानाभ्याना
 सप्तषीश्...
 सप्तर्षिर् * * सप्तर्षिर् * * सप्तर्षीभ्यान्दो *

सप्तऋषीणां त्वा चक्षुषा पश्यामि सप्तऋषीणां त्वा हस्ताभ्याम् आ रभे ।
 सप्तऋषीणां [त्वा]स्येन प्राश्नामि सप्तऋषीणां त्वा [जठरे साधयामि ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति] ॥७॥
 यो वा अष्टशरावं निर्वपेद् विराजम् एवाष्टापदीम् अनु निर्वपेत् ।
 एषा वै विराद् अष्टापदीर् यद् द्यौश् च पृथिवी चापश् चौषधयश् च ।
 विराजत् अस्मिन् च लोके ऽमुष्मिन् च ।
 वैराज ऋषभ इत्य एनम् आहुर् य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 विराजस् त्वा चक्षुषा पश्यामि विराजस् त्वा हस्ताभ्याम् आ रभे ।
 विराजस् त्वास्येन प्राश्नामि विराजस् त्वा [जठरे साधयामि ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति] ॥८॥
 [यो] वै नवशरावं निर्वपेत् नवयान् एव देवान् अनु निर्वपेत् ।
 एते वै नवयामानो देवा यन् मासः ।
 मासश् चैव लोकं चाव रुन्दे ।
 कल्पन्ते ऽस्मै मासा मासानां प्रियो भवति य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 मासानां त्वा चक्षुषा पश्यामि मासानां त्वा [जठरे साधयामि ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति] ॥९॥
 [यो] वै दशशरावं निर्वपेद् द्वादशम् एव देवान् अनु निर्वपेत् ॥
 एषा वा इडा धेनुर् यद् यज्ञः पशवः ।
 इडां चैव धेनुं च यज्ञं च लोकं च पशून् चाव रुन्दे ।
 कल्पन्ते ऽस्मा इड इडां प्रियो भवति य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 इडायास् त्वा चक्षुषा पश्यामीडायास् त्वा हस्ताभ्याम् आ रभे ।
 इडायास् त्वास्येन प्राश्नामीडायास् त्वा [जठरे साधयामि ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति] ॥१०॥
 यो वा एकादशशरावं निर्वपेद् रोहितम् एवानु निर्वपेत् ।
 एष वै रोहितो यद् इन्द्रः ।
 इन्द्रं चैव लोकं चाव रुन्दे ।
 कल्पन्ते ऽस्मा इन्द्रिया प्रिय इन्द्रस्य भवति य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ।
 इन्द्रस्य त्वा चक्षुषा पश्यामीन्द्रस्य त्वा हस्ताभ्याम् आ रभे ।
 इन्द्रस्य त्वास्येन प्राश्नामीन्द्रस्य त्वा [जठरे साधयामि ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति] ॥११॥
 यो वै द्वादशशरावं निर्वपेद् विश्वान् एव देवान् अनु निर्वपेत् ।
 एते वै विश्वे देवा यद् इदं सर्वम् ।
 विश्वांश् चैव देवान् लोकं चाव रुन्दे ।
 कल्पन्ते ऽस्मै विश्वे देवाः प्रियो विश्वेषां देवानां भवति य एवं वेद ।
 स एवं विद्वान् प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 विश्वेषां त्वा देवानां चक्षुषा पश्यामि विश्वेषां त्वा देवानां हस्ताभ्याम्
 आ रभे ।
 विश्वेषां त्वा देवानाम् आस्येन प्राश्नामि विश्वेषां त्वा देवानां जठरे साधयामि ॥
 इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति ॥१२॥ ॥का१॥

९.२२

इमां सातां ? निर्वप ओदनस्य तस्य पन्था मुच्यतां किल्बिषेभ्यः ।
 अमि द्रोहाद् एनसो दुष्कृताच्च च पुनातु मा पवनैः पवित्रः ॥१॥
 भद्रो हस्ती भद्रा जिह्वा भद्रं भवतु मे वचः ।
 महो पवित्रम् ओदनं ब्रह्मणा निर् वपामसि हस्ताभ्यां निर् वपामसि ॥२॥

सप्तऋषीणां त्वा * * सप्तऋषीणां...रभे
 सप्तऋषीणां * * सप्तऋषीणां...

...पदीर् * *
 एष बावा...चोष *
 विराजम्...
 * * * अनम्...

...रभेद् । विराजस्त्वा चक्षुषा पश्यामि विराजस्त्वा
 ...त्वा ॥१॥ [हस्ताभ्यामारभेद्]

...यवानो * * मासा

...रभेद्

एष बावा इडा...

* रभे इडो...

...रभेद्

...रोहितम् * *

* सी इन्द्रियावे प्रिये इन्द्रस्य...

...रभेद्

...विश्वसि एव * * *

* * देव...

* रभेद्

...देवानां त्वा जठरे साधयामि

श्री १०.५.२२^१श्री ७.६५.३^१श्री ७.६५.३^१

श्री ३.७.१२.५

यन् मयि गर्भे सति माता चकार दुष्कृतम् ।
 अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः ॥३॥
 यद् अर्वाचीनम् ऐकहायनाद् अनृतं किं चोदिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥४॥
 यद् दुष्कृतं यच्च छमलं यद् एतच्च चक्रुमा वयम् ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥५॥
 यन् मातरं यत् पितरं यद् वा जामातरं हिंसः ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥६॥
 यन् मातृभ्रा यत् पितृभ्रा भ्रूणभ्रा यत् सहासिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥७॥
 श्यावदत्ता कुनखिना स्तेनेन यत् सहासिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥८॥
 गुण्डानां पौष्कलानां तत् कृणां? यद् अन्नम् आशिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥९॥
 यद् अपाम् अपि जहुर मुन्मुज्य अपि? सोदकम् ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥१०॥
 यद् उक्ताद् आमन्यतो वयं ब्राह्मणस्य निजभ्रतु पदावागामु? पेदिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥११॥
 यद् ब्रह्मचर्यं ज्ञातचर्यं अनृतं किं चोदिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥१२॥
 किलासेन दुश्चर्मणा बण्डेन यत् सहासिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥१३॥
 [यद्] धारामिषिकेन [... ...सहासिम] ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥१४॥
 यत्र क्षेत्रम् अभितस्थाथाभ्वं वा यन् निरेमिषे ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥१५॥
 यद् अश्वेषु हिरण्येषु गोष्व अश्वेषु यद् घने अनृतं किं चोदिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥१६॥
 चक्षुर? जायां खां दासीं सुतिकां लोहितवतीम् अशुद्धां यद् उपेयिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥१७॥
 परिविद्य परिवेदेनाभ्यवस्नातेन? परिभक्षितेन दिदिषूपत्या यत् सहासिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥१८॥
 यद् उक्तसीद् विमेजमद्? विमेयं भनकाम्याः ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥१९॥
 य[द्] द्वये कं य[त्] त्रये कम् उभये कम् इति यद् द्वा ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥२०॥
 यत् परमाणं शेवलम् अपकं मांसम् आशिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥२१॥
 यद् अन्नम् आशिमा वयं यद् अन्नम् अन्नकाम्या ओदनस्यापि शक्या ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥२२॥
 यदि विद्वांसो यदि [वा]विद्वांसो अनृतं किं चोदिम ।
 अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः ॥२३॥
 यद् देवस्य सवितुः पवित्रं सहस्रधारं विततं हिरण्यमयम् ।
 येनान्द्रो अपुनाद् अनारतम् आर्त्यास् तेनायं मां सर्वपशुं पुनातु ॥२४॥
 येनान्द्रो सविता रेवतीर् अयो येनान्द्रो वरुणश्च वयः ।
 येनेमा विश्वा भुवनानि पूता तेनायं मां सर्वपशुं पुनातु ॥२५॥
 अति कामाणि दुरितं यद् एनो जहामि रिपुं परमे सधस्ये ।
 येनेन्द्र [ए]व पुनाति दुष्कृतस् तम् आ वहेम सुकृताम् उ लोकम् ॥२६॥
 मा यक्षं मिहामिष्टमारिहन्तो विधातुः नः ।

* मे ...

* उर्वा...चोदिमः

* * * * * रा जामदि संशिमः

... संशिमः

न्याव...यश् चहाशिमः

शुशुण्डानां पीशकलानां ...आशिमः

... [का] १ ॥

* उक्तं * * ब्राह्मणस्य निजभ्रतु ...

... बण्डे * सहाशिमाम्

धारामिषिकेन मा

* * 'तिष्ठतांश्च * यं *

...रूपेयि

[सिम

विषं परिविद्येनानां भक्षतेन दिदिषूपत्या *

...उपयै * * * *

* * माणा श्ववल्म...आशिमः ॥ [का] २ ॥

...अद् * अन्नकाम्योदनं शक्या

यद्...चोदिमः

यद्...वितथं *

येनेन्द्रो अपुनं नातिमत्यांस् ...

...वरुणस्य वायः

* * * पूतास् ... [जहामि रिपुं परमे सधस्ये

... रिपुं * * * । येनेन्द्र पुननाति दुरितं यदेनो

* * पुनं नाति * धम्...

समैव पुण्यम् अस्तु नस् तृणं नयतु दुष्कृतम् ॥२७॥
इमं पचाम्य ओदनं पवित्रं पचनाय कम् ।
स मा मुञ्चतु दुष्कृताद् विश्वस्माच्च जैनसस् परि ॥२८॥ ॥का० २॥

९.२३

सहस्राक्षं शतधारम् ऋषिभिः पावनं कृतम् ।
तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम् ॥१॥
येन पूतम् अन्तरिक्षे यस्मिन् वायुर् अक्षिभित्तः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥२॥
येन पूते द्यावापृथिवी आपः पूता अथो स्वः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥३॥
येन पूते अहोरात्रे दिशः पूता उत येन प्रदिशः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥४॥
येन पूतो सूर्योचन्द्रमसौ नक्षत्राणि भूतकृतस् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥५॥
येन पूता वेदिर् अग्नयः परिधयस् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥६॥
येन पूतं वहिर् आज्यम् अथो हविर् येन पूतो यज्ञो वषट्कारो हुताहुतिः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥७॥
येन पूतो ब्रीहियवा [या]भ्यां यज्ञो अधिनिर्मितः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥८॥
येन पूता अभ्वा गावो अथो पूता अजावयः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥९॥
येन पूता ऋचस् सामानि यजुर् ब्राह्मणं सह येन पूतम् ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१०॥
येन पूता अथर्वान्निस्सो देवतास् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥११॥
येन पूता ऋतवो येनार्तवा येभ्यस् संवत्सरो अधिनिर्मितः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१२॥
येन पूता वनस्पतयो वानस्पत्या ओषधयो वीरुधस् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१३॥
येन पूता गन्धर्वाप्सरसस् सर्पपुण्यजनास् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१४॥
येन पूताः पर्वता हिमवन्तो वैश्वानराः परिभवस् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१५॥
येन पूता नद्यस् सिन्धवस् समुद्रास् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१६॥
येन ता विश्वे देवाः परमेष्ठी प्रजापतिः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१७॥
येन पूतः प्रजापतिर् लोकं विश्वं भूतं स्वर् आजमार ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१८॥
येन पूतस् स्तनयितुर् अपाम् उत्सः प्रजापतिः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१९॥
येन पूतम् ऋतं सत्यं तपो दीक्षा पूतयते ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥२०॥
येन पूतम् इदं सर्वं यद् भूतं यच्च च भव्यम् ।
तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम् ॥२१॥ ॥का० ३॥

९.२४

उच्चैर्घोषो दुन्दुभिस सत्वनायन् वानस्पत्यस् संभृत उन्निराभिः ।

* * * नो...

... विदममस्याम् * *

तेनतेना ...

... भुतः

येन पूते द्यावापृथिवी आपः पूता अथो स्वः

* * * सर्वाश्चन्द्र ...

... पूतो * वषट्कार *

... ताः

* पूताश्वा ...

* * कचास् * * माक्षण ...

* पूताम् आर्ध ...

* * सरोतस् ...

... नरः * * * *

* * सनवितुर् * वत्सः *

येन ...

* * सत्वनाय ...

श्री ५.२०.१, २, ४, ३, ५, ८, ९,
[६, ७, ८, ९, ८, ९, ७, ९-१२]

वाचं क्षुण्णानो दमयन् सपत्नान् सिंह इव द्वेषन् अभि तंस्तनीति ॥१॥
 सिंह इवास्तानीद् दुवयो विवदो अभिक्न्दन् ऋषभो वाशिताम् इव ।
 वृषा त्वं वधयस् ते सपत्ना ऐन्द्रस् ते शुभो [अ]भिमातिषाहः ॥२॥
 संजयन् पृतना ऊर्ध्वमायुः[३] गृह्या गृह्णानो बहुधा वि चक्षः ।
 देवीं वाचम् आ गुरस्व वधाथ शत्रूणाम् उप भरस्व वेदः ॥३॥
 वृषेव यूथं सहसा विद्वानो गव्यन् अभि रोह संघनाजित् ।
 शुचा विष्य हृदयं परेषां हित्वा ग्रामान् प्रच्युता यन्तु शत्रवः ॥४॥
 दुन्दुभे वाचं प्रयतां वदन्तीम् आशृण्वती नाथिता घोषबुद्धा ।
 नारी पुत्रं धावतु हस्तगृह्यामित्री भीता समरे वधानाम् ॥५॥
 धीमिः कृतः प्र भरस्व वाचम् उद् धर्षय सत्वनाम् आयुधानि ।
 अमित्रसेनाम् अभिजङ्गमानो द्युमद वद दुन्दुभे सन्नुतावन् ॥६॥
 पूर्वो दुन्दुभे वि बहस्व शत्रून् भूभ्यास् पृष्ठे वद बहु रोचमानः ।
 इन्द्रमेदी सत्वनस् सं ह्यस्व मित्रैः अमित्रान् अव जह्वनीहि ॥७॥
 अन्तरेमे नमसी घोषो अस्तु पृथक् ते ध्वनयो यन्तु शीभम् ।
 अभि क्रन्द स्तनयोत्पिपानथ श्लोककृन् मित्रतूर्याय श्रद्धी? ॥८॥
 संक्रन्दन् प्रस्तावेन घृण्युषेणः प्रवेदकृद् बहुधा ग्रामघोषी ।
 श्रेयो वन्वानो वयुनानि विद्वान् कीर्तिं बहुभ्यो वि भज द्विराजे ॥९॥
 श्रेयःकेतो वसुधितिंस् सहीयान् मित्रं वधानस् त्विषितो विपश्चित् ।
 अंशून् इव प्रावा वृषणेः ऽद्रिर् गव्यन् दुन्दुभे अधि नृत्य वेदः ॥१०॥
 शत्रूणां नीषाद् अभिमातिषाहो गवेषणः सहमान उदभृत्? ।
 वाग्वी मन्द्रां? प्र तनयस्व वाचं सांग्रामजित्यायेषम् उद् वदेह ॥११॥
 अच्युतच्युत् समदो गमिष्ठो मृधो जेता पृतनाषाद् अयोध्यः ।
 इन्द्रेण क्लृप्तो विदधा निचिक्यद् धृद्योतनो द्विषतां याहि शीभम् ॥१२॥

॥का०२॥

९.२५

इमास् तपन्व ओषधीर् ओषधीनाम् अयं रसः ।
 अश्वत्थस् ते ऽयं हृद्य अग्निर् भूतो व्य ओषतु प्र पतानु ममाध्यः ॥१॥
 यथा ऽसुतं लाक्षा रक्त माज्येनातु विष्यध्यते? ।
 एवा ते कामस् सपत्न्य अन्तर अर्थेषु मज्जसु प्र [पतानु ममाध्यः] ॥२॥
 यथा कुष्ठं प्रयस्यति यथा दहते अक्षिषा ।
 एवा ते दहतां मनः प्र [पतानु ममाध्यः] ॥३॥
 पुंसः कुष्ठं प्र क्षरति स्तोका आधीमिर् आभूतः ।
 स ते हृदये विवर्ति तन् मन आधीमिस् तव प्र [पतानु ममाध्यः] ॥४॥
 एष ते स्तोको हृदयं दिग्धेवेषुः प्र पद्यता[म्] ।
 अस्त्राखणं यथेष्टिता कामो विध्यतु त्वा मम प्र [पतानु ममाध्यः] ॥५॥
 हरितेति शुष्काक्षा सर्वदा हृदयामयी ।
 त्रिहस्ते अन्याम् अदृष्टासुर्? अथो त्वा चाभि शोचतु प्र [पतानु ममाध्यः] ॥६॥
 शोचीनुद्? अस्तु ते शयनं शोचानुद्? अपि वेशनम् ।
 शुची[र्]नुद् अस्तु ते मनो यथा त्वनरमासा? [प्र पतानु ममाध्यः] ॥७॥
 वाचीन मनस् सप्रो निर् माम् अय? संगथेषु ।
 च पानं? त्वामि शोचतु स्तोकास्तोक उत्तरोत्तरः प्र [पतानु ममाध्यः] ॥८॥
 अन्तर महतु चर्मणोस्थिवासेमिर् आभूतम् ।
 सर्वान् यज्ञः प्र याशयाद्? इडा धीमिस् तव प्र [पतानु ममाध्यः] ॥९॥
 हृदये तु सम् क्रथतां स्वेर् दसेमिर् एषते ।
 अग्निः कामस्य यो महान् स महं रन्धयतु त्वा प्र [पतानु ममाध्यः] ॥१०॥
 अश्वम् अग्निम् आज्यम् इन्द्रं तान् उ कृण्वे मनोजवान् ।
 अग्निश्चरम् इवार्चिषा कामो विध्यतु त्वा मम प्र [पतानु ममाध्यः] ॥११॥
 शयानम् अग्न आसीनम् अश्वत्थस्य सवासिनौ ।

* खण्णानो * सपत्नान् सिंह इव द्वेषन् * संस्तनयति
 सिंहवाचानीद् दुवयो विवदो * कन्दन् * वाशिताम् *
 वृषा त्वं * सपत्नान् इन्द्रस् ...
 संजयं ...
 देवी * गुरस्व मेधा शत्रूणाम् * भरस्व वेदाः
 * सहसं * गव्यं अभ ...
 सुमा विदि * हुत्वा ...
 दुन्दुभिर् ...
 * * * इन्द्रगृह्यामित्री भीताः * वधानः
 * * * पू भरस्व * धर्षय सत्वनाम् *
 अभिलेखनानाम् * दिमद् बल * *
 ... * मानाः
 * सेदीन् * * इयस्व अभित्वैर् ...
 अन्तरेतो ... धनयो * *
 * * स्तनयोत्पिपानथ कोक कृपतूर्याय *
 प्रववेणो ...
 श्रेयो वन्वानो * * कीर्तिं बाहुभ्यो ...
 श्रेयःकेतो ...
 अंशून् * आवा ...
 शत्रूणां नीषाद् * शाहो * सहमानोदभृत्
 * मिन्द्रं प्र तनयस्व * सङ्ग्रामजित्यायेषम् * वदेहः
 अच्युतच्युत् समदो गमिष्ठ मधो जयता ...
 * क्षितो वितथा निचिक्युद् युभ्योतनो ... शीतम्

... पतानो ममाध्य

... काम सपत्न्य त्वं धृष्ट * प्रा

... स्तोकाधीमिर् *

... विवर्त तान् मनाधीमिस् ...

... दिग्धेवेषु * *

अस्त्राखणं यथेष्टा * विध्यतु तामव प्रा

* क्षस् ...

... शामि * *

... अप *

* उत्तरोत्तर प्रा

... दसेमिर् *

... रुन्धयतु * प्राः ॥८॥

* * * इ तानि * * जवां

... प्राः

* आग्रामीनश्च ...

१ चरतुम् उपतिष्ठन्त समाधीभिर् वि विद्वथते? प्र [पतानु ममाध्यः] ॥१२॥
 २ चरन्ति स्थ तिष्ठन्त मासीदमुप संस्रति? ।
 रेष्मा तृणम् इव मग्नानु वहन् कामरथो मम प्र [पतानु ममाध्यः] ॥१३॥
 यथेन्द्रायासुरान् अरन्धयद् बृहस्पतिः ।
 एवा त्वम् अग्रे अश्वत्थान् अमूर्न् मल्लम्? इहा नय प्र [पतानु ममाध्यः] ॥१४॥
 अहं ते मन आ द्दे गुडेन सह मेदिना ।
 द्वा मनुष्या गन्धर्वास् ते मह्यं रन्धयन्तु त्वा प्र [पतानु ममाध्यः] ॥१५॥
 यथाश्वत्थस्य पर्णानि निलयन्ति कदा चन ।
 एवासौ मम कामेन माव स्वाप्सीत् कदा चन प्र पतानु ममाध्यः ॥१६॥
 कुष्ठं तपन्त मरुतस् साध्यं द्वा राजानं? स्वरयन्तो अविषा ।
 यथा न स्वपात् कतमश् चनाहवैव गच्छान् ममाध्यः ॥१७॥
 ॥का^५॥ ॥अनु^५॥

इत्यथर्ववेदे पैप्पलादशाखायां नवमः काण्डस् समाप्तः ॥

१०.१

१ हास्व तेजने धेनो लम्बनस्तनि ।

२ न तद् विदो यद् अश्नसि यद् अविक्तं न तद् घसः? ॥१॥

पुत्रो यस्य ते पृश्निबाहुस् तम् उ त्वं सामनं? रुधि ।

अथो दुहितरे नप्नीम् अथो त्वं सामना? भव ॥२॥

३ असामि कुरु मैतृगुर् अस्य श्वसाराते निन्दते म ते स्नुहि ते ।

४ परेत कस्तूपर्कवः पुनर् ददामि योन-

५ वेहद् त्वं हद्? तस्यास् तपनु सिष्णिहम् ।

तस्याधि पुत्रान् भ्रातृन् च तस्य गोष्ठं वि तावत? ॥३-४॥

६ यस्य सोत नास्ति वाकी? यस्याम् आवा हविर्गृहम् ।

दुर्नास्तीस् तत्र गच्छत तत्र सर्वाः परेतन ॥५॥

परि धामान्य [आसाम् आशुः गाच्छाम् इवासरम् ।

[अजैर्षं सर्वान् आजीन् वो नश्यतेतस् सदान्वाः] ॥६॥

७ अन्न श्वारान् कोशे चराम्? अथो गोष्ठान् विचारिणीम् ।

अथो यास् स्वमे पश्यामि ता इतो नाशयामसि ॥७॥

कण्वा या गर्दभीव निभ्रजन् सूकरीव ।

तस्यै प्रति प्रवर्तय तप्तम् अरुमानम् अशनिम्? ॥८॥

९ योनिर् याभि गच्छात् प्रियं कस्तौ प्रस्तौपिनीं कस्तौ पमस्याश् छिद्याद्?

अथैनां चातयाते परमां चेत् परावताम् ॥९॥

या भद्रा या शिवा योर्जा पयसा सह ।

अग्निष् द्वास्माकं गृहे गार्हपत्यो नि यच्छतु ॥१०॥

इदं नो देवस् सवितेदं देवो बृहस्पतिः ।

इदं वो विश्वे देवा अवसानम् अनुक्षन्त? ॥११॥

परि प्रागाद् देवो अग्नी रक्षोहामीवचातनः ।

सेधन् विश्वा अप द्विषो दहन् रक्षांसि विश्वह्वा ॥१२॥

परिमे गाम् अनेषत पर्यं अग्निम् अहवत ।

देवेष् अकत श्रवः क इमी आ दधर्षति ॥१३॥ ॥का^१॥

१०.२

त्वयीन्द्रियं त्वयि वर्चस् त्वं धर्मपतिर् भव ।

* * एव मत्वातु बहं * * प्रा

* अरन्धयतु *

... अमयन् * * प्राः

* * मना दधे ...

... रन्धयतु * * प्रः

... नील्यन्ति * *

... पततातो पमाध्यः

* नस् * * चनाहवैव * * अनु^५॥

इत्यथर्वणिकपैप्पलाद^५...

{ अथ दशमस्थारन्धः ॥ ॥ ओं नमो नारायणाय ॥
 { ओं हास्व ...

पत्रो * * पृश्निबाहुमल्लकं * *

* * नदेषु ...

... गृहः ।

दुर्नास्तीस्त्र गच्छतु ...

* धामानीत्येका (पूर्वत्र साकश्येनाधीतत्वादन
 [प्रतीकेन निर्देशः])

* यत् ... इत *

... निर्धजत् *

तस्यै ... आसिनी

* * वां ...

* वो ...

... देवावसानमनुक्षन्त

... ओक्षीसि *

पर्यं ... अहवत

* अकतश् ... रमां गा *

त्वम् उत्तरो भ्रातृव्येभ्यस् तव लक्ष्मीः पयस्वती ॥१॥
 तवेताम् अश्विना वाहो? तव राष्ट्रं दिवि श्रितम् ।
 त्वम् आयुष्मान् सपत्न्योत्तरो द्विपतो भव ॥२॥
 तीक्ष्णशृङ्गो वृषभस् समुद्र इवाक्षतृदकम् ।
 त्वं सहस्रवीर्यस् तवावाहो? गवां पते ॥३॥
 भ्रातृव्यश् च सपत्न्यश् च यस् त्वा शत्रुश् जिघांसति ।
 श्रियन्तं सर्वेषां ददातु य इव वेद ।
 श्रियन्तं सर्वेषां मादायो गृह वि धारय? ॥४॥
 त्वं वशी सत्याकृतिस् सत्यधर्मा गवेषणः ।
 अनाष्टस् त्वं सर्वास्ती? त्वं भ्रातृव्याणां श्रियं रुह ॥५॥
 तुभ्यं श्रयन्तु बलयस् तुभ्यं शुल्कः प्र दीयताम् ।
 तुभ्यं विराट् पयो रुहो त्वां वाञ्छन्तु विशो मही ॥६॥
 वाञ्छन्ति त्वा गृहद्राष्ट्रं त्विषिस् तेषां सुखाहिता ।
 त्वं देवानां भव प्रियस् त्वयि गावो अधिधिताः ॥७॥
 त्वयीन्द्रियं त्वयि वर्चस् त्वयि यज्ञो अधिधितः ।
 तवायन्तु हवं देवीस् त्वं प्रियो ह? गृहस्पतेः ॥८॥
 अग्नीषोमा पवमानो विराट् देवी पयस्वती ।
 अतन्द्र सर्वे रक्षन्तु राष्ट्रं ते नापदाय? ॥९॥
 अग्निर् इव तृणं प्रदह्य कण्कूलम् इवा रुज ।
 श्रियं भ्रातृव्याणाम् अधस् श्रियाण्डिकम् इवाधिपः कराः? ॥१०॥ ॥का० २॥

१०.३

अश्व इव रथम् आ घत्स्व सिंह इव पुरुषं हर ।
 हस्तीवावाह बले भङ्ग्यि भ्रातृव्याणां श्रियं रुह ॥१॥
 उत् ते कृणोतु कश्यपो ब्रह्म देवैर् अभिष्टुतम् ।
 आप्रीतम् इबारदुकम् एतं खदिरम् आ ह[र] ॥२॥
 × × [व]मो हराद् बतैतं पर्णम् आ हराद् अविदुषो गृहं यत् ।
 इमां देवैस् समां भूतां तां प्र [द]वाद् गृहस्पतिः ॥३॥
 तान् आ धेहि समाहिते [अ]ग्नी सूर्यविचक्षण ।
 तेभिर्द्रुम् उत्तरो भव भ्रातृव्याणां श्रियं रुह अथो एषां पयो हर ॥४॥
 आदित्या रुद्रा वसव ऋषयो भूतकृतश् च ये ।
 श्रियं च क्षत्रम् ओजश् च तुभ्यं देवा असाविषुः ॥५॥
 असुरो ऽसीन्द्रनामायुष्मान् शतशारदः ।
 स इन्द्र इव देवेषु त्विषीमान् विश आ वद ॥६॥ ॥का० ३॥

१०.४

इदं राष्ट्रं प्रथतां गोभिर् अश्वैर् इदं राष्ट्रं मध्येनेरया? रसेन ।
 अस्मै पद् उर्वारं उप सं नमन्तु सप्तहोत्रा हतशत्रून् सचित्तान् ॥१॥
 इमे राजान इषुभिर् भ्रन्तु शत्रून् इमे राजानस् समित्यां वदेयुः ।
 इमे राजानः पृतनास् सहन्ताम् अहं ब्रह्मा विमृचो ऽहं निरक्षाः ॥२॥
 इदं राष्ट्रं कृतमद् वीरवज्रं जिष्णुमस् इदं राष्ट्रं गातुमच्च त्विषोषम् ।
 अस्मै राष्ट्राय बले नि हरन्त्व अहं देवेभ्यो हविषा विधेयम् ॥३॥
 यदि युद्धे यद् मृजतं? वो [अ]स्तु देवैनसाद् यदि वा पित्र्येण ।
 येन त्वियाद् एनो वो अस्तु तस्मा अहं देवेभ्यो हविषा जुहोमि ॥४॥
 यद् व × क्रूरं मनसा यच्च च वाचो देवैनसाद् यदि वा पित्र्येण ।
 अपैव दुष्कृत्यम् अपि घत्स्व बद्धम् अथा नन्दिनस् सुमनसस् समेत ॥५॥
 एकव्रता श्रियन्तं भजत्वपुरोहि? तेन वो राष्ट्रं प्रथयन्तु देवाः ।
 सम्यग् वो राष्ट्रं सह वो मनांसि समीची[ना]नां पशवो विश्वरूपाः ।
 समीचीनानां वो अहम् अस्मि ब्रह्मा सम्यज्जो देवा इवम् आ यन्तु म इमम् ॥६॥
 यथापस् समुद्राय समीचीर् वहन्तु श्रियम् ।

मेवे * वहं ... श्रुतं

... समुद्रैवाक्षतोदक

* वीर्यास् * पती

* समुल्लश ... शत्रो *

... गवेषणः

अनाष्टास् * त्वा...

... शुल्का *

... विषो मही

... द्विषिस् * सुखाहित

... अधिश्रुत

... त्वं * श्रुतः

... हं गृहस्पतिः

अतन्द्रं ...

* * * प्रथय ...

... इवादिपुष्कराय

अश्वैव ... सिंहैव *

हस्तीवर्ह वलां ...

... श्रुतं

* इवराडकं ...

* हरम् ...

* * * बहि * * * स्यात्

... येषां *

असुरसीन्द्रा? शारद

* इन्द्रोव ... विशा *

... राष्ट्रमध्यनेरया *

... सचित्तां

इमे * इषिभिर् ...

* * * पृतना ...

... जिष्णु उग्रम् * * * गदमस् *

अस्मै राष्ट्रा बलम ने ...

... देवैनसाद् * * *

येन कृत्विषादेन वो ...

... देवैनसाद् * * *

आपैव दुष्कृत्यम् * * * दत्तं वृषम् ... सुमेता

... प्रथयन्तु *

... इवाम् * * * मेयिमम्

... वहन्तु *

श्री १०.३.१.१-१४

१०.५

श्री धारवाचि रथिरसि रथि मे वेदि

पवा राष्ट्राय मे देवास् सम्यञ्चो वहन्तु श्रियम् ॥७॥
 संसृष्टं वो राष्ट्रं प्रथयन्तु गोभिर् अश्वैस् संसृष्टम् अन्येनेरया रसेन ।
 मया ब्रह्मणा प्रथमानासो वसीयांसस् सदम् उग्रा भवाथ ॥८॥
 बहुर् यो वा प्रसृणो धृष्णुर् अस्तु बहुकुमाराः प्रतिरूपाः पितृणाम् ।
 सत्यं वदन्तस् सुमतिं चरन्तो मित्रं शुक्लाना जनासो यन्तु सख्यम् ॥९॥
 इह क्षत्रं युज्यम् उत राष्ट्रं शमी त्व इन्द्रियं पशुभिस् संविदानम् ।
 मध्रातु तान् अप्रियान् यांश् च द्विष्मः ॥१०॥
 इदं राष्ट्रं प्रथतां सर्वदेव[म्] इदं राष्ट्रं कृतमद् वीरवज् जिष्णुम्रम् ।
 इदं राष्ट्रं पशुमद् ब्रह्मवृक्षम् इदं राष्ट्रं हतशत्रु जिष्णु ॥११॥
 सपत्नसाहं प्रसृणम् इदं राष्ट्रं ददम् उग्रम् ।
 साढामित्रम् अभिमातिपाहं सर्गो जिगाय ऽधृतवा वृष्टिः ? ॥१२॥ ॥का०५॥

औदुम्बरेण मणिना पुष्टिकामाय वेधसा ।
 पशूनां सर्वेषां स्फाति गोष्ठे मे सविता कर्तु ॥१॥
 यो [नो] अग्निर् गार्हपत्यः पशूनाम् अधिपा असत् ।
 औदुम्बरो वृषा मणिस स् मा सृजतु पुष्टया ॥२॥
 करीषिणीं फलवतीं स्वधाम् इरां च नो युद्धे ।
 औदुम्बरस्य तेजसा धाता पुष्टिं दधातु मे ॥३॥
 यद् द्विपाच [च] चतुष्पाच च यान्य अज्ञानि ये रसाः ।
 शुक्लीयां तेषां भूमानं बिभ्रद् औदुम्बरं मणिम् ॥४॥
 पुष्टिं पशूनां परि जग्नभाहं चतुष्पदां द्विपदां यच्च च धान्यम् ।
 पयः पशूनां रसम् ओ[ष]धीनां बृहस्पतिस् सविता मे नि यच्छात् ॥५॥
 अहं पशूनाम् अधिपा असानि मयि पुष्टिं पुष्टिपतिर् दधातु ।
 मह्यम् औदुम्बरो [मणिर् द्रविणानि नि यच्छतु ॥६॥
 [उप औदुम्बरो] मणिः प्रजया च धनेन च ।
 इन्द्रेण जिन्वितो मणिर् आ मागन् सह वर्चसा ॥७॥
 देवो मणिस सपत्नहा धनसा धनसा[त्]ये ।
 पशोर् अश्वस्य भूमानं गवां स्फातिं नि यच्छतु ॥८॥
 यथाग्ने त्वं वनस्पते पुष्टया सह जज्ञिषे ।
 पवा धनस्य मे स्फातिम् आ दधाति सरस्वती ॥९॥
 आ मे धनं सरस्वती पयस्स्फातिं च धान्यम् ।
 सिनीवाल्स्य उपावदद् अयं चौदुम्बरो मणिः ॥१०॥
 त्वं मणीनाम् अधिपा वृषासि त्वयि पुष्टिं पुष्टिपतिर् जज्ञात् ।
 त्वयीमे वाजा द्रविणानि सर्वौदुम्बर स त्वम् अस्मत् सहस्वारण्ड
 अरातिम् अभीतिं क्षयं च ॥११॥
 ग्रामणीर् असि ग्रामणीर् उत्थायाभिषिक्तो ऽभि मा सिञ्च वर्चसा ।
 तेजो ऽसि तेजो मयि धारया न धरीरशरीर् मयि धेहि ॥१२॥
 पुष्टिर् असि पुष्टया मा सन् अङ्घ्रि युद्धमेधी शुहपति मा कणु ।
 औदुम्बर स त्वम् अस्मासु [येहि] रथि [च नस्] सर्ववीरं नि यच्छ ।
 रायस् पोषाय प्रति मुञ्जे अहं त्वाम् ॥१३॥
 अयम् औदुम्बरो मणिर् वीरो वीरायोच्यते ।
 स नस् सानि मधुमतीं कणोतु रथि च नस् सर्ववीरं नि यच्छात् ॥१४॥ ॥का०५॥

१०.६

भगस्य राज्ञस् सुमतिं गमेम यं हवन्ते बहुधा मातृयासः ।
 कमे कृण्वानो भगम् आ वृणीते स नो जज्ञेषु सुभमान् कृणोतु ॥१॥
 भगं पुरस्तात् प्रतिबुध्यमानां पश्येम देवीम् उग्रसं विभालीम् ।
 प्रतीची शुभा द्रविणेन साकं भगं वहत्व अदितिर् न पेतु ॥२॥

...वहन्तु *
 ...वशीयांस स्वदम् * *
 * * * धृष्णिर्...
 ...जनसो * *
 मत्तत्त्वानाप्रियान्पादच द्विष्म
 ...शत्रु *
 * प्रसृणामोदं...
 * * सर्ग...

...वेधसा
 * * * गोष्ठं...
 उद् (उपरि ओष्ठ)...
 करीषिणं फलवतीं... गृह
 उद्...ते
 * * * च यन्माये *
 ... नौमानं विभ्रता बहुम्बरं *

* जिन्वितो * * * मं च वर्चसाः
 * अन्यस्व भीमानं...
 ...ददाति *
 * * भिनो...
 ...चोदु * । ओ अयं चौदुम्बरो मणिः
 ओ त्वं * हपा * त्रै...
 त्वयिमे * * सवो...
 * अभिति * *
 * * ग्रामणीश्छायाभिषिक्तो...

...अग्निं गृहमेधे * * *
 उद् * त्वेने रमासु रथ्यं...
 ...तां
 * ओ... वीराय उच्यते
 * * सती...

...यो * * *
 ...सुभगां
 ... उग्रसं * * *
 ... अदितिन्मा एतु

भगं नो ऽद्य सचिता दधातु देवानां पन्था विभिन्नो न एहि ।
 अर्वाची भद्रा सुमतिर् न एत्वं अथा भगो सा सुमना नो [अ]स्तु ॥३॥
 भगेन वाचम् इषितां वदानि सरस्वतीं मधुमतीं सुवर्चसम् ।
 भगेनादत्तं उप मेदम् आगन् यथा वर्चस्वान् समितिम् आवदानि ॥४॥
 भगो मा गोष्वा अवतु भगो मावतु धान्ये ।
 अक्षुषु स्त्रीषु मा भगो भगो मावतु राज्याम् ॥५॥
 भगो मा मध्यमाह्निषु प्रातर् मा भग आ गमत् ।
 भगो मा प्रातर् अवतु भगो मध्यंदिनं परि ॥६॥
 अपराह्णे वयं भगं वास इव परि दध्म ते ।
 भगं देवेभ्यस् सुभगं भगं मनुष्येभ्यः ॥७॥
 दिवस् पृथिव्या अहम् अन्तरिक्षाद् भगं वृणे ।
 सो ऽग्रे रमतां मयि स मा प्रावतु वर्चसा ॥८॥
 भगं वृणावर्चं? वहन्ति वने प्रयन्तो भगम् इद् धवन्ते ।
 भगेनादत्तम् उप मेदम् आगन् विश्वं भूतं द्रविणेन भद्रम् ॥९॥
 भगेन देवस् सम् अगन् मयीमा विश्वा भुवनाभिवस्ते ।
 प्रयच्छन् एति बहुधा वसुनि स नो दधात्व अतमद्? वसिष्ठम् ॥१०॥
 वातो भगो वरुणो वायुर् अग्निः क्षेत्रस्य पत्नी सुहवा नो [अ]स्तु ।
 हिरण्याक्षो अतिपश्यो नृचक्षास् सर्वस्व साकं सज्जमानो न एहि ॥११॥
 उद् एहि देव सूर्य सह सौभाग्येन ।
 सहर्षेभ्यस् वाजेन सहावतां करणेन ॥१२॥
 हिरण्येन[... ..] ॥१३॥ ॥का०१॥ ॥अनु०१॥
 [... ..] ॥१३॥ ॥का०१॥ ॥अनु०१॥

१०.७

गोमिषं द्वा पात्व ऋषभो वृषा त्वा पातु वाजिभिः ।
 वायुषं द्वा ब्रह्मणा [पा]त्व इन्द्रस् त्वा पात्व इन्द्रियैः ॥१॥
 सोमस् त्वा पात्व ओषधीभिर् नक्षत्रैः पातु सूर्यः ।
 माद्ध्यस् त्वा चन्द्रो वृत्रहा वातः प्राणेन रक्षतु ॥२॥
 तिस्रो दिवस् तिस्रः पृथिवीस् त्रीण्य अन्तरिक्षाणि चतुरस् समुद्रान् ।
 त्रिवृतं स्तोमं त्रिवृत आप आहुस् तास् त्वा रक्षन्तु त्रिवृतस् त्रिवृद्भिः ॥३॥
 त्रीन् नाकान् त्रीन् समुद्रान् त्रीन् ब्रह्मान् त्रीन् वैष्टपान् ।
 त्रीन् मातरिभ्यस् त्रीन् सूर्यान् गोप्तृन् कल्पयामि ते ॥४॥
 धृतेन त्वा सम् उक्षाम्य अग्न आज्येन वर्धयन् ।
 अग्नेश् चन्द्रस्य सूर्यस्य मा प्राणं मायिनो दधन् ॥५॥
 मा वः प्राणं मा वो ऽपानं मा हरो मायिनो दधन् ।
 आजन्तो विश्वेवदसो देवा दैव्येन मावत ॥६॥
 प्राणेनाग्निं सं दधति वातः प्राणेन संहितः ।
 प्राणेन विश्वतोमुखं सूर्यं देवा अजनयन् ॥७॥
 आयुषा युक्ता जीवायुष्मान् जीव मा मृथाः ।
 प्राणेनात्मन्वतां जीव मा मृत्योर् उप गा वशम् ॥८॥
 देवानां निहितं निधि यम् इन्द्रो अन्वविन्दत् पथिभिर् देवयानैः ।
 आपो हिरण्यं जुगुप्सु त्रिवृद्भिस् तास् त्वा रक्षन्तु त्रिवृतस् त्रिवृद्भिः ॥९॥
 त्रयस्त्रिंशद् देवास त्रीणि च वीर्याणि त्रियायमाणा जुगुप्सु अन्तः ।
 अस्मिंश् चन्द्रे अधि यद् धिरण्यं तेनायं कृणवद् वीर्याणि ॥१०॥ ॥का०१॥

१०.८

ये देवा दिव्यं पकादश स्थ ते देवासो हविर् इदं जुषध्वम् ॥१॥
 [ये देवा अन्तरिक्षं पकादश स्थ ते देवासो हविर् इदं जुषध्वम् ॥२॥
 [ये देवा पृथिव्याम् पकादश स्थ ते देवासो हविर् इदं जुषध्वम् ॥३॥]
 असपत्नं पुरस्तात् पश्चान् नो [अ]भयं कृतम् ।

भगो * * स्तविते ... विभिन्नो * *
 * भद्रस् ... म सुमता * *
 ... ती * सुवर्चसः
 * * * आगान् ...

* न मध्यमानेषु * * भगागमत्

... वासैव * दर्म ते

* पृथिव्याहम् ...

* * * वसि ...

भगेन दत्तम् * * आगं ... भद्रा

* देवास ...

* अयति ...

* अथि ...

सा ऋषभस्य * सहावतं *

हिरण्येनेत्येका (प्रतीकैर्नैव निर्देशः)

* * पास्वर्षभो ...

* * ब्राह्मणा ... इन्द्रो

माधितिसु ...

* * त्रिवृताप ... त्रिवृतास् त्रिवृत्तिभिः

* नाकां त्रीणि समुद्रां त्रीणि ब्रह्मां त्रीणि वैष्टपां

त्रीणि * त्रीणि * गोपितृन् ...

... वर्धयं

... दधं

* व ... मयिनो दधं

... मावतः

* * दधत * * संवृत

... अजनयं

आयुष्कृता जीवायुष्मां ... मृथा

* नात्मान्यतां ... विषं

* निहतां निधिमिन्द्रान्वविन्द ...

* * जुगुप्सु ... त्रिवृतास् *

श्री ११.२.७.१-२०

श्री ११.२.७.११-१५

	सविता मा दक्षिणत उत्तरान् मा शचीपतिः ॥४॥ दिवो मादित्या रक्षन्तु भूम्या रक्षन्तु अग्नयः । इन्द्राग्नी रक्षतां मा पुरस्ताद् अश्विनाव् अभितश् शर्म यच्छताम् । तिरश्चीनाग्नेया रक्षन्तु जातवदा भूतकृता मे सर्वतस् सन्तु वर्म ॥५॥ ॥का०२॥	... दक्षिणतु उत्तरान् * * ... रक्षन्तु अग्नयः * शमा ... वर्मः
सा मा १.७.१ शो १६.१.३	ये ऽप्स्व अन्तरं अग्नयः प्रविष्टा भ्रोको मनोहा खनो निर्दाह आत्मदुषिस् तनुदूषिः ।	... प्रविष्टस्तोको * * निर्दाह * तनोदूषि * त्वान् अतु * निर...
शो १०.२.२१	इदं तान् अति सृजामि निरं पनं निर्रक्तं सृजामि ॥१॥ आभूत्या सत्वोयः? निरं दुष्पञ्च्यं सुवामि । वसिष्ठाकन्धती सा मा पातां प्रजापते ॥२॥ प्रस्तरो बृहस्पतेः केशा अर्धुक् चक्षुस् सुश्रुतौ कर्णौ । अक्षतौ प्राणापानौ ऽहृदयाजरसं मा मासीन् मध्यमारिषः ॥३॥ आपो मा शुन्धन्तु दुष्कृता दुरिता यानि चक्रम । ऽअयो म शुद्धा उदितस् तनूमिः? ॥४॥ वैश्वानरो रश्मिभिः नः पुनातु वातः प्राणेनपिरो नमोभिः । द्यावापृथिवी पयसा पयस्वती ऋतावरी यज्ञिये मा पुनीताम् ॥५॥ पुनन्तु मानयो गार्हपत्याः पुनन्तु मा पुश्रयो देवजूताः । पुनन्तु मा शक्वरीस् सोमपृष्ठाः पवमानासो वज्रिणः ॥६॥ यः पविता स पुनातु मा बृहद्भिर् देव[स्] सविता वषिष्ठैर् द्यात्मवो परि? ॥७॥ ब्रह्मसवैः पुनातु मा राजसवैः पुनातु मा । शते पवित्रा वितता तिरश्च या तेभिर् मा देवस् सविता पुनातु ॥८॥ शते च मा पवितारः पुनन्तु सहस्रं च स्रवणेष्व आपः । आप इव पृतो ऽस्मि अग्निर् इव सुवर्चा[स्] सूर्य इव सुचक्षाः ॥९॥ उरुणसाव् असुतुपा उदुम्बरो यमस्य दूतो चरतो जनां अनु । ताव् अस्मभ्यं दशदशेदः? सूर्याय पुनर् दाताम् असुम् अघह भद्रम् ॥१०॥ ॥का०३॥	... प्रजापतेः ... अर्धुक् चक्षुस् सुश्रुतौ * ... योमा चक्रम ... तनोभिः ... नवोभिः * सा अग्नयो ... पुण्या देदेवजतां ... सविताः वषिष्ठैर् * * असुपा ... चरतो जनां * ... दाताम् असुम् देहि *
मे १.२.१	अगन् ऽदेवास् स्वर् अगन्म? ज्योतिर् अगन्म । महेन्द्रो ऽसि परमेष्ठी सुमित्र विभ्रतोमुखम् आ ते अयानि संदशः ॥१॥ उद्यन्न् अद्य मित्रमहस् सपन्नान् मे [अ]व जहि । दिव पनां रश्मिभिस् सह रात्रीणां तमसा वधीस्? ते यन्व अघमं तमः ॥२॥ सूर्यस्यावृतम् अन्वावर्ते दक्षिणाम् अन्व आवृतम् । अग्नेस् तेजसा तेजसी भूयासम् इन्द्रस्येन्द्रियेणन्द्रियावान् भूयासम् ॥३॥ इदम् अहम् अग्नेस् तेजसेन्द्रस्येन्द्रियेण सोमस्य युष्मेन विश्वेषां देवानां क्रतुनामुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्रस्य वर्चस् तेज इन्द्रियं प्राणम् आयुर् नि वेष्टयामि । आयुर् नि यच्छेत् ॥४॥ इदम् अहम् अग्नेस् तेजसेन्द्रस्येन्द्रियेण सोमस्य युष्मेन विश्वेषां देवानां क्रतुनामुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्रस्य वर्चस् तेज इन्द्रियं प्राणम् आयुर् आदाय ऽतृत्यायनं पाशेशित्वा? दुष्पञ्चमेन संसृज्य मृत्योर् व्याप्ते सम अपि दद्यामि ॥५॥ ॥का०४॥	* देवासु * अगन्मागन्म * * ... सपत्नां मे * * दिदीनां * * रात्रीणांस् ... इन्व * तमा * अन्वावृते ... * * * तेजस्वेन्द्र * ... * * * तेजस्वेन्द्र * ... व्याप्ता संन् * *
शो १०.५.३७.१	यो नस् स्वो यो अरणो भ्रातृव्यश् च जिघांसति । इन्द्रश् च तस्याग्निश् च मर्म स्कन्धेषु विन्दताम् ॥१॥ यो मा शयानं जाग्रते यश् च सुते जिघांसति । इन्द्रश् च तस्याग्निश् च बाह्व मर्मणि वृश्चताम् ॥२॥ यो मा चरन्ते तिष्ठन्तम् आसीनं च जिघांसति ।	* * शम्भानां ...

इन्द्रश्च तस्मिन् अग्निश्च बुरितं प्रति मुञ्चताम् ॥३॥
 यो मा चक्षुषा मनसा [य]श्च वाचा जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्मा अग्निश्च [च] हिनांसि बहता पिता ? ॥४॥
 यः पिशाचो यातुधानः क्रव्याद् यो मां जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च क्रुद्धो दिग्धाभिर् अस्यताम् ॥५॥
 यो मा ब्रह्मणा तपसा यश्च यज्ञैर् जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च हृदये धनं विन्दताम् ॥६॥
 यो मे ब्रह्म यो मे तपो बलं श्रेष्ठं जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च सूर्धानं प्रति विन्दताम् ॥७॥
 यो मे अन्नं यो मे रसं वाचं श्रेष्ठं जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्मा अग्निश्च चाखं हिंताम् अस्यताम् ॥८॥
 यो मे तन्तुं यो मे प्रजां चक्षुश्च श्रोत्रं जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्मा अग्निश्च हेतिं देवेषु विन्दताम् ॥९॥
 यो मे गोभ्यो भीक्षुर् भिक्षुर् अश्वेभ्यः पुरुषेभ्यः ।
 इन्द्रश्च तस्मा अग्निश्च ज्यानं देवेषु विन्दताम् ॥१०॥ ॥का०५॥

१०.१२

यो मे भूतिम् अनामयद् युक्तम् आयुर् जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्मा अग्निश्च दिवो ऽश्माशानिम् अस्यताम् ॥१॥
 यो मे वेदम् यो मे शाफान् भियं श्रेष्ठं जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च कृत्यां वि तनुतां गृहे ॥२॥
 यो मे मृत्युम् असमृद्धिम् अह्ना रात्र्या विस्सति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च चाखिषा बृहतां स्वम् ॥३॥
 यो मे प्राणं यो मे ऽपानं ज्यानं श्रेष्ठं जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च प्राणप्राणम् अनु हताम् ॥४॥
 यो मा देवजनैस् सर्पैर् विध्यता ब्रह्मणा धमा ? ।
 अगस्त्येन मेदिनाव् इन्द्रश्च चाग्निश्च तं हताम् ॥५॥
 तं सप्तौजाः प्र दहताम् अग्निर् वैश्वानरो वृषा ।
 यो मा बुरस्याद् देवतैर् यश्च दिप्सति विद्वलः ॥६॥
 यो मा दिप्सत् अदिप्सन्तं यश्च दिप्सति दिप्सन्तम् ।
 वैश्वानरस्य दंष्ट्रयोर् अग्नेर् अपि दधामि तम् ॥७॥
 अग्निं तं धावापृथिवी संतपतां तत् ते ऽघमेनिर् उच्यताम् ।
 निर्ऋत्या बध्यतां पाशे यो नः पापं चिकित्सति ॥८॥
 प्रत्यग्बधः प्रत्य उज् जहि आतुव्यान् घोरचक्षुषः ।
 इन्द्राग्नी एनान् बृहतां मैषाम् उच्च छेपि कश्च न ॥९॥
 प्रत्यग्बधेन प्रच्युतान् आतुव्यान् द्विषतो मम ।
 अपानान् प्राणान् सचिद् यद् द्विषतस् पारयाधरा ? ॥१०॥
 अग्ने ये मा जिघांसन्तु अग्ने ये च द्विषन्ति माम् ।
 अग्ने ये मोष तप्यन्ते तेषां प्रियतमं जहि ॥११॥
 तं द्विषन्तम् अवधिषम् अन्धेन तमसावृतम् ।
 एतं मर्त्योऽपि पद्यस्व मा ते मोचि महोदरः ॥१२॥ ॥का०६॥

१०.१३

धावापृथिवी सं नहोथां मम राष्ट्राय जयन्ती अग्निरेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्ती ॥१॥
 बाता पवमानौ सं नहोथां मम राष्ट्राय जयन्ता अग्निरेभ्यो हेतिम् अस्य-
 न्तौ ॥२॥
 इन्द्राग्नी सं नहोथां [मम राष्ट्राय जयन्ता अग्निरेभ्यो हेतिम् अस्यन्तौ] ॥३॥
 मिबावहणा [सं नहोथां मम राष्ट्राय जयन्ता अग्निरेभ्यो हेतिम् अस्यन्तौ] ॥४॥
 अवाशर्वा सं नहोथां मम राष्ट्राय जयन्ता अग्निरेभ्यो हेतिम् अस्यन्तौ ॥५॥

* * तस्मिन्...

* * तस्माहि...

... वन विन्तां

... तपं * * *

* * तस्माहिश्...

... श्रेष्ठं *

* * तस्माद् * चात्सं बृहत् *

* * तस्माहिश् बेहितं * *

* * तस्माहिश्...

... इमाश्चानम् *

... बेहिम * * * लकां * श्रेष्ठं *

... व्य तनतां *

... देससि

... प्राणान् *

... विषता ब्राह्मणा *

* * मेदिने...

त्वं सभ्य उदा प्रदहत्वमशिर् * *

* * तुरस्सं ... विद्वलः

* * दिप्सति दिप्सन्तं ...

* * संततां * * * पमेन्य *

* * बध्यतां ...

... जहिः आतुव्यां चक्षुषा

... नहिषासुत्सेभि * *

प्रत्युवधेन प्रच्युतां व्यां * *

अपानां प्राणां ...

वतं ...

वतं ...

* * * अस्यन्तां

अभिना सं नहोथां मम राष्ट्राय जयन्ता अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्तौ ॥६॥
 मरुतस् सं नहध्वं मम राष्ट्राय जयन्तो [अ]मित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्तः ॥७॥
 पितरस् सं नहध्वं मम राष्ट्राय जयन्तो [अ]मित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्तः ॥८॥
 सूर्याचन्द्रमसौ सं नहोथां मम राष्ट्राय जयन्ता अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्य-
 न्तौ ॥९॥
 अहोरात्रे सं नहोथां मम राष्ट्राय जयन्ती अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्य-
 न्ती ॥१०॥ ॥का०७॥

१०.१४

गन्धर्वाप्सरसस् सं नहध्वं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तः ॥१॥
 सर्वपुण्यजनास् सं [नहध्वं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तः] ॥२॥
 वनस्पतयस् सं [नहध्वं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तः] ॥३॥
 वानस्पत्यास् सं [नहध्वं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तः] ॥४॥
 ओषधयस् सं [नहध्वं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तः] ॥५॥
 वीरुघस् सं नहध्वं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्तः ॥६॥
 सूर्याचन्द्रमसौ सं नहोथां मम राष्ट्राय जयन्ता अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तौ ॥७॥
 प्रजापते सं [नहध्वं मम राष्ट्राय जयन्त अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्] ॥८॥
 परमेष्ठिन् सं नहध्वं मम राष्ट्राय जयन्त अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन् ॥९॥
 उदारा उदीर्ध्वं विश्वानि भूतानि सं नहध्वं मम राष्ट्राय जयन्त
 अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्ति ॥१०॥ ॥का०८॥

१०.१५

अग्नी रक्षिता स इमां सेनां रक्षतु ।
 अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे ॥१॥
 इन्द्रो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥२॥
 सोमो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥३॥
 वरुणो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥४॥
 वायू रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥५॥
 त्वष्टा रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥६॥
 धाता रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥७॥
 सविता रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥८॥
 सूर्यो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥९॥
 चन्द्रमा रक्षिता स इमां सेनां रक्षतु ।
 अनुष्ठातर् अनु [तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥१०॥ ॥का०९॥

१०.१६

अहो रक्षित तद् इमां [सेनां रक्षतु] ।

... जयन्ता * *

* जनस् *

* * वनस्पत्यास्तं

... जननन्थो * * *

... नहध्वं * * जयं अभित्रेभ्यो *

प्रजापते *

परमेष्ठिन् ... जयं * * अस्मां

... नहोथां * * जयन्ती

* * अत्यन्ती

* रक्षता * इमां सेना *

* रक्षता (एवमुत्तरत्राणि)

अह रक्षतु ...

अनुष्ठातर् अनु [तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥१॥
 रात्री रक्षित्री सेमां [सेनां रक्षतु] ।
 अनुष्ठातर् अनु [तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥२॥
 इन्द्राणी रक्षित्री [सेमां सेनां रक्षतु] ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥३॥
 वरुणानी रक्षित्री [सेमां सेनां रक्षतु] ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥४॥
 सिनीवाली रक्षित्री सेमां [सेनां रक्षतु] ।
 अनुष्ठातर् अनु [तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥५॥
 समुद्रो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु] ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥६॥
 पर्जन्यो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु] ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥७॥
 बृहस्पती रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु] ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥८॥
 प्रजापती रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु] ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥९॥
 परमेष्ठी रक्षिता स इमां सेनां रक्षतु ।
 अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे ॥१०॥ ॥का१०॥ ॥अनु१॥

इत्यथर्ववेदे पैपलादशाखायां दशमः काण्डस् समाप्तः ॥

* रक्षत्री (एवमुत्तरत्रापि) सायमां
 अनुष्ठात्रियतु

* रक्षत्री सा इमाम्
 अनुष्ठात्रियतु
 * रक्षता (एवमुत्तरत्रापि)

इत्यथर्वपिपैपलादशाखायां...

११.१

बुधा ते ऽहं वृषण्यन्त्यै गर्भं दधामि योन्याम् ।
 यदि देवपरिष्ठिता प्रजां तोकं न विन्दसे ॥१॥
 धाता ते तं सिनीवाली वरुणानी प्र यच्छति ।
 पुमांसं पुत्रम् इन्द्राणी सततायां? दधातु ते ॥२॥
 संवृकस् ते वक्षणास्तु गर्भः पुंसां पुमान् कृतः ।
 सर्वाङ्गस् तान्यो जायताम् अग्निर् वारण्योर् वृत्तिभिः ॥३॥
 गर्भमीरं कमेण्यं प्रस्थं तान् वधीन् सर्वांन् कृणोमि ।
 आत्मनस् ते लोहिताद् गर्भस् सं वर्ततां वृषाकपेः ॥४॥
 त्वष्टा पिशतु ते प्रजां धाता तोकं दधातु ते ।
 राका सीव्यच् च सूच्या भूतस्येशाना भुवनस्य देवी ॥५॥
 सिनीवालीम् अनुयाति राकां शुङ्गं सरस्वतीम् ।
 देवानां पत्नी या देवीन्द्राणीम् अवसे हुवे ॥६॥
 अभिजाता बृद्धगर्भा अरिष्टास्ति वीरसूया ।
 वि जायतां प्र जायतां बह्वी भवतु पुत्रिणी ॥७॥
 परिश्रुतं गर्भं धेहि मास्याः प्र च्योष्ट लोहितम् ।
 अनून् पुणो जायताम् अस्थापु? ऽनन्धो ऽपिशाचधीतः ॥८॥
 त्वं दधासि द्विपदे चतुष्पदे गर्भं प्रजाम् एजते विश्वरूपे ।
 कनिकदद् वृषमो वीडुमोपा? प्रजापते तन्वां धेहि गर्भम् ॥९॥
 अभिक्रन्दन् स्तनयन् धेहि गर्भं विद्योतमानः पवमानो ऽविभिः ।
 एजन्त्येमां पृथिवीं रेतसाविधापां रसेनोषधीनां पशूनाम् ॥१०॥
 आ ते नयामि वृषाणं यः प्रजातां प्रजापतिः ॥

{ अथ एकादशाः काण्डान् लिख्यते ॥ ॥ ओं नमो
 नारायणाय ॥ ओं नमस्तिलोतमायै ॥ ओं नमो
 ज्वालाभगवत्यै ॥ ॥ ओं नमो गणेशाय ॥ ॥
 ओं बुधा...वृषण्यन्ती * दधामि *

ओं धाता...

* तानोर्...वारण्यो द्विभिः
 धस्तीरं * प्रस्तं ता वभि सर्वेषां *

* अनुमती * युगं *
 * पत्न्यै * दवी इन्द्राणीन् * *
 अभिजाता बृद्धगर्भा अरिष्टारि * यां

परिश्रुच * देहि...
 अनोनोः...
 * * द्विपदेश...पचते * रूपा

...देहि *
 'क्रन्द'...वीडिः [पशना
 पञ्चन्योमां पृथिवीं रेतसावधापां रसीरोवधीनां
 * * * वृषाणं...

आ शु २.१८.२

आ म १.११.१.१

आ ५.८१.१

आ ७

स ते दध्यात् तृतीयं गर्भं योन्यां विजां प्रजाम् ॥११॥
ये वृषाणो गर्भकृत ऋत्विगानां सुमेधसः ।
तांस् ते हयामि [सूतवे] तद् उ ते सं पद्यताम् ॥१२॥
अग्नेस् ते त्वष्ट्रं वरुणाद् इन्द्रात् सोमाद् बृहस्पतेः ।
पुत्रं ते पुत्रकामायै देवेभ्यो निरु ममे प्रजाम् ॥१३॥
अङ्गादङ्गात् सं खचतु तद् योनौ प्रति तिष्ठतु ।
प्रजा ते ऽवक्षाणा शया तं? ते बीजं निरु ऊहतु ॥१४॥ ॥का०१॥

११.२

अहं ससौ यमनं ससौ भूतिरु यक्ष्मम् अजीजरत् ।
इमं सहस्रभाग इन्द्रो विषं नाशयति ते ॥१॥
यः कार्यो यश्च कृतस् स्वयंज उत हार्यः ।
देवा इन्द्रज्येष्ठा इन्द्रो विषं नाशयति ते ॥२॥
विशरस्य विजम्भस्येपुधिर् माता धनुः पिता ।
आदित्याः पुदित्याः? विषं नाशयन्तु ते ॥३॥
धन्विनो ज्याया इष्वा अपस्कम्भस्य बाहोः ।
अपाष्ठाच्च वृक्षात् कुर्मलाद् विषं नाशयामि ते ॥४॥
अलवतेरु आर शीर्ष्णम् अथो [अ]स्या यन् मुखम् ।
देवीः पर्जन्यरेतस इषवे कृणुता नमः ॥५॥
इमाम् अन्नयो ऽङ्गिरसो गौतमा वीरुधं विदुः ।
तया भरद्वाजः कण्वो विषं नाशयति ते ॥६॥
यास् त्वा खैणा उपसदो याः पुंसो [अ]ध्य आरुहन् ।
आङ्गान्तं संकुण्ठं ऽस्त्राव तकु? ते कल्पयामसि ॥७॥
वाता इवाभ्रं ज्यावयामि यक्ष्मं ते तन्वः परि ।
वाता य[च] चक्रुस् ते गुर्वे अरुजा लघु कृष्मसि ॥८॥
तेनाहम् क्रतो? तेन विषं नाशयामि ते ।
यथा नस् सत्यं पुरुष सदा वदितुम् अर्हसि ॥९॥
विष्कन्धं तद् अपिशरं विशरं वृण्व्या वयम् ।
जम्भहनुं ग्राहं शङ्खं त्वानुजयेनां? अजामसि ॥१०॥
शुनम् इद् वा ओषधयो नि दध्रे भेषजाय कम् ।
धनायवस् सनायवः पुरुषं पारयिष्णवः ॥११॥
या ते पत्राणी देवजूता वीरुद् आयुष्या कृता ।
तयाहम् इन्द्रदत्तया विषं नाशयामि ते ॥१२॥
अलस्य व्यञ्जनस्य वेष्टतस् स्कोतपेणधे? ।
ग्रन्थे[१] ज्याया इष्वास् तु यद् विषं नाशयामि ते ॥१३॥
साकं विष्कन्धं प्र पत चापेण किकिदीव्या ।
साकं वातस्य भ्राज्या साकं नद्य निहाकया ॥१४॥ ॥का०२॥

११.३

जङ्गिडो ऽसि जङ्गिडो रक्षितासि जङ्गिडः ।
द्विपाच्च चतुष्पाद् असाकं सर्वं रक्षतु जङ्गिडः ॥१॥
ऽयाः कुच्छास्? त्रिपञ्चाशीश् शतं कृत्याकृत्य च ये ।
सर्वान् विनक्तु? तेजसो अरसान् जङ्गिडस् करत् ॥२॥
[अ]रसं कुत्रिमं नाडम् अरसास् सप्त विस्त्रसः ।
अपेतो जङ्गिडामतिम् इषुम् अस्तेव साधय ॥३॥
कृत्यादूषणो वा अयम् अथो [अ]रातिदूषणः ।
अथो सहस्वान् जङ्गिडः प्र ण आयुषि तारिषत् ॥४॥
स जङ्गिडस्य महिमा परि ण पातु विम्बतः ।
विष्कन्धं येन सासह संस्कन्धम् ओज ओजसा ॥५॥
निष्? द्वा देवा अजनयन् निष्ठितं भूम्याम् अधि ।

* * दधात्...
... सुमेधसः
... पद्यतां

* ससौ * ससौ... अजीजनत्
... विशन् * *
... स्वयंजा * *
... विशन् * *
* विजम्भस्येपुधर्...

* जाया * अपस्कम्भस्य *
* छंणात्...
अलवतेरु अर... यो *
देवी रितम्...

... विशन् * *
यस् * स्त्रीणा यः...

वातिवाभ्रं... तन्व *
* * चयुस् ते शुभ रुजा...
... विशन् * *
... पुरुषस् * वदितुम् *
* * आपिशरं...
... इतु...
* * वोष * दधे...
* सनायवः *
आ त... वीरुधापिष्या *
... विशन् * *

* ज्याया शुभास् त्विर् विविन्...
... चापेण दिव्या
... द्राज्या * नद्य निहाकय

जंगिडिस् * रक्षितासि *
... ॥१॥
या कुच्छात् * छत्...
सर्वं व्युनक्तु * रसां...
... अरसत् * *
अपेतु... शुपस्तेन साधया
दूषण वायम्...
* * ह्वां... परि ण योषि तारिषं
* * मदीसा...
विशं स्कन्धं * सामहा संस्कन्धोन् *
* * अजनयं...

शो १९.३४.१-१०

[व्या०, जा०]

१शो कोशेषु नाना ज्यागुत्स्यस्, या०,

२शो कोशेषु नाना विनिष्ट, भिनक्ति,

३शो नादस् [विनक्त, भिनक्तु]

४शो अस्तेव शातय

१शो कोशेषु सर्वेन तुष्टु (अविष् द्वा?)

१ शो अयोपदान
२ शो उग्रा प्रसत

१ शो आशरीकं

शो ११.३.५.१-५

शो कोशेषु य कृष्णवो देवकृताय
[[देवकृता य वा] उतो वयुधे-
[[ति वा]न्यः

१ शो १८.४.५०^१

तम् उ त्वाङ्गिरा इति ब्राह्मणाः पूव्या विदुः ॥६॥
न त्वा पूर्वा ओषधयो न त्वा चरन्ति या नवाः ।
विबाध उग्रो जङ्गिडः परिपाणस् सुमङ्गलः ॥७॥
अश्वयोपदानि? भगवो जङ्गिडमितवीर्य ।
पुरा त उग्राय सत उपेन्द्रो वीर्यं दधौ ॥८॥
उग्र इत् ते वनस्पत इन्द्र ओजमानम् आ दधौ ।
अमीवास सर्वा रक्षांसि जहि रक्षांस्य ओषधे ॥९॥
आशरीरं? विशरीकं बलासं पृष्ट्यामयम् ।
तक्मानं विश्वशारदम् अरसं जङ्गिडस् करत् ॥१०॥ ॥का^१३॥

११.४

इन्द्रस्य नाम शुक्लन्त ऋषयो जङ्गिडं ददुः ।
देवा यं चकुर भेषजम् अग्रे विष्कन्धदूषणम् ॥१॥
स नो रक्षतु जङ्गिडो धनपालो धनेव ।
देवा यं चकुर ब्राह्मणाः परिपाणम् अरातिहम् ॥२॥
दुहोदं घोरचक्षुषं पापकृत्वानम् आगतम् ।
तांसं त्वं सहस्रचक्षो प्रतीवोधेन नाशय परिपाणो ऽसि जङ्गिडः ॥३॥
परि मा दिवः परि मा पृथिव्याः पर्यं अन्तरिक्षात् परि मा वीरुद्धयः ।
परि मा भूतात् परि मोत भव्या[द्] दिशोदिशो जङ्गिडः पात्व
अस्मान् ॥४॥

य ऋष्णवो देवकृता य उतो विश्वेभ्यः ।
सर्वासं तान् विश्वभेषजो अरसान् जङ्गिडस् करत् ॥५॥ ॥का^१४॥

११.५

प्रतिगृह्णाणि पृथिवीनियतम् एतद् आज्यस्य मथितम् ।
शरीरम् [इ]मां धेनुम् अस्थ दातुस् त्वं रक्ष बर्हिष्या यथासत् ॥१॥
उत त्वाहुर वरुणस्य पत्नीम् अथो त्वाहुर अदिति विश्वरूपाम् ।
अधिजरायुम् आधारे हव्यवाहम् अग्राव् अस्या महिमानं जुहोमि ॥२॥
स सहस्वान् तन्तुम् अन्व आ ततान सो ऽग्निष्टोमान् दशतं सम् आप ।
अधिजरायुं सवत्सां यो ददाति तं वै देवास स्वर् आ रोहयन्ति ॥३॥
अधिजरायु[स्] स्वर् आ रोहयत्य् अनेन दत्ता सुदुषा वयोधाः ।
सहो ऽस्मै दुहां शतघारम् अक्षितम् अमुष्मिन् लोके युग उत्तरस्मिन् ॥४॥
पूर्ववत्सेन सा वत्सिनी गौर येणस्या? वत्सो अजरो जरायुवत् ।
तृतीयं मांसं परिनिन्दितं यत् तस्माद् देवा अधिजरायुम् आहुः ॥५॥
आ धावय शवसा बावृधानो [अ]न्तरा त्वक् क्षुवादे? ऽस्मै ।
इमम् इन्द्र महता मे वि रक्ष सं प्रजया तन्वा सं बलेन ॥६॥
दुर्वेदावस्ताद् बहुधा परस्ताद् विश्वे देवाः प्रति पश्यन्त्य आयतीम् ।
या भद्रा या सर्वतस् समीची सेद् आहुर् भवतु मे ऽजरायुः ॥७॥
गृष्टिं धेनुम् अधिजरायुं स्वधां कृष्णान् प्र ददातु ब्रह्मणे ।
सहो ऽस्मै दुहां सहस्रधारम् अक्षितम् अमुष्मिन् लोके परमे व्योमन् ॥८॥
वत्सं जरायु प्रददत् पीयूषं यो नो ददातु सुदुषाम् उ धेनुम् ।
तस्य देवा अपि ववत्सयुस् स आ रोहतु सुकृताम् उ लोकम् ॥९॥
परीवालाम् अधिजरायुं नधा जीवो यद्वां दप्रपतां? ।
स्योनां शग्मां शिवां शिवेह मा नो हिंसीह [म]हसा दैव्येन ॥१०॥
भद्रकृतं सुकृतम् आदिशं भुवं सरां भुवं प्रति गृह्णास्य आयतीम् ।
घृतश्रियं नभसी संवसानो देवान् मनुष्यान् असुरान् अतर्हि? ॥११॥
पञ्च देवाः प्रविष्टवन्त एताम् इन्द्रस् त्वष्टा वरुणो मित्रो अग्निः ।
ते सर्वे सवितुर् मह्यम् पतां त इह जीवं प्र तिरन्त आयुः ॥१२॥
कश्यपो ऽयं जसदग्निर् वसिष्ठ ऋषयो युनस्य? सेतुर् अग्र एताम् ।
भरद्वाजो गोतमो अतिरंनः? स्योनं विश्वामित्रो ददुषः प्र तिरन्त्य आयुः
॥१३॥

*** यति ब्राह्मणः...
... चरन्त्या नवा
... पाणास् *
... सुतवीर्यः
... सतोपेन्द्रो * * ॥६॥
* * ये वनस्पतय इन्द्रोऽमानसा(उपरि मा) *
* * रक्षांसि * रक्षांस्य *
* * चलासं पृष्ट्यामयं
... ॥७॥

* * य * * उग्र *
... धनैव
... अरातिहं
दुहोदसं घोरचक्षुं...

पर * * पर... पर * *
पर * * पर मोध...

ये * * योवो *
सर्वस्वान् * रसां ...

* * धनुम् ...
*** पतिवम्...

* सहस्वं * * * ततानः * शिष्टोमां ...
... रोहयन्ती
* * * रोहयन्त्य दत्ताः ...
सह... अक्षतममुष्मिन् * * *

... जरायम् *

* * * * नि... तन्वा * *
* वस्थाद् धेनुधा ...
* * * * समीचीन् ...
गृष्टि... दधातु *
सह * * * सहस्रधारमक्षतम् ...
* जरायुः प्रददत्... दधातु * * *
* दवापि ववत्स आयुः सा रोहतु * अ *

* * शिवा ...
* * * * भुव सरं...

* * * * इवम् ...
... तेह * * * *
... सेतुर् * *
* ग्रीतमो * स्योनम्...

को ८९.१२

अ १०.९७.१-११ तै ४.२.६.

[१-४ मै २.७.१३ का १६.१३

[इत्यादि]

ऊर्जं देवेभ्यस् सुभग ऊर्जं पितृभ्यो अगृह्णाम् ।
ऊर्जं दधतु मा विश ऊर्जं मनुष्या उत ॥१४॥ ॥का०५॥

११.६

या जाता ओषधयो देवेभ्यस् त्रियुगं पुरा ।
मन्ये तु वधूणाम् अहं शतं धामानि सप्त च ॥१॥
शतं वो अम्ब धामानि सहस्रम् उत वो रुद्रः ।
अथा शतक्रतवो यूयम् इमं मे अगदं कृत ॥२॥
पुष्पवतीः प्रसूमतीः फलिनीः अफला उत ।
अश्वा इव सजित्वरीः वीरुधः पारयिष्णवः ॥३॥
ओषधीः इति मातरो यद् वो देवीर उषं ब्रुवे ।
रपांसि विघ्नतीर इद् रक्ष्य चातयमानाः ॥४॥
निष्कृतिर नाम वो माता निष्कृतिर नाम वः पितर ।
सदा पतत्रिणीस् स्थानं यद् आर्मयति निष् कृत ॥५॥
अश्वत्थे वो निषदनं पूर्णे वो वसतिः कृता ।
गोमाज इत् किलासथ यत् सन्वथ पूरुषम् ॥६॥
यद् अहं वाजयन् इमा ओषधीर हस्त आदधे ।
आत्मा यक्ष्मस्य नश्यति पुरा जीवयुग्मे यथा ॥७॥
उच्च लुष्मा ओषधीनां गावो गोष्ठाद् इवेरते ।
धनं सनिष्यन्तीनाम् आत्मानं तव पूरुष ॥८॥
यद् ओषधयस् सम्यग्मत राजानस् समिताव इव ।
विप्रस् स उच्यते मिषय रक्षोहामीवचातनः ॥९॥
अश्वावतीं सोमावतीम् ऊर्जयन्तीम् उदोजसम् ।
आ वित्तिं सर्वा ओषधीरु वृताः मा पारयाव इति ॥१०॥
अति विश्वाः परिष्ठासु स्तेन इव ब्रजम् अक्रमुः ।
ओषधयः प्राञ्ज्युर् यत् किं च तन्वो रपस् ॥११॥ तै शची विषदूषणम् ॥११॥
॥का०६॥

११.७

अहिजम्भाश् चरामसि मुष्काबहो गवाम् इव ।
कीला उपसृजन् हन्म्य उपस्तम्भे पुदाकम् ॥१॥
ये के चे लमपा श्वेषु वां तुं दमी ते निषदलं नृपधीपापते शुद्धः ।
आच्छिन्ने त्वा वातो हत्व आच्छिन्नम् अभि वर्षतु ।
आकुलेन भेषजेन तेनाहीन जम्भयामसि ।
स श्वेत तन्नामक्षकः शयनाद् अरसी अकः ॥२-३॥
असितस्याहं विषम् उभयोस् स्वजस्य च ।
अधिक्रस्य या रोपीस् ता इतो वि नयामसि ॥४॥
इदं पैवो अजायतेदम् अस्य विवर्तनम् ।
इदं कनिकदो मगो विषते तु परावसम् ॥५॥

श्री १०.४.१०

श्री ७.१

...अम्ब

[२,३]

...विशकोशे पादानां क्रमोऽन्यथा १,४,

* न ... सत्त्व तः

ओ शतं ... उत * * । ओ इमं मे अगदं कृत

ओ पुं ...

* ववस्थारि त्वरीर * *

ओ ओषधी कृत ... उषं ब्रुवे

अपांसि * इति रक्षाश्चातयमानां

...पिता

सदा पुं ...

अदधे * वसतिः *

गोमासि तत् किञ्चित् यत् सनो अभिषीविषम्

यदाहं वाजयन् * * इत्यत आ दधे

* * नृ ...

* सनिष्यन्तीनाम् * * पौरुषः

* विश्वं समतं नृ वं *

अश्ववतीं ... उदोजसं

(अवसाने पादः स्वरेण हीयते)

* * * स्तेनैव * अक्रमे

* प्राञ्ज्युर् यत् * * तन्वो ...

जम्भस् * बहो ...

* उपसृजं हसि ...

अच्छिन्नं ... अच्छिन्नम् ...

* श्वनानं * अक

असिताहं ...

* * * ताव ...

* * अजायते इदम् * *

विष्वचीन् वाता वहन्तु विष्वग् वर्षन्तु वृष्टयः ।
 विष्वग् विषं प्र मेह त्वं शतधार इवावटः ॥६॥
 निरतं हरितस् सृजन् मित्रो वर्तयते रथम् ।
 तेनापि लब्धीय तेन पीयूषं नहिनापिनः? ॥७॥
 येनेन्द्रजस्य येन नृणो येन वृत्रं पराभिनः ।
 तेना शतक्रतो त्वम् अहर् जातानि जन्मयः ॥८॥
 प्रत्य् अमोदत् पृथिवी प्रति द्यौः प्रति सूर्यः ।
 पैदो यद् अश्वमाता क्रन्देनाहीन् अपावपत् ।
 रज्जुश्च च दत्त्वती शरे पयन्ती? पृथिवीम् अनु ॥९॥
 आपो जीर्यन्ते नात्रत सेन्द्राणी अविधवाभवत् ।
 न त्वामस्ते? विष्वग् विषम् आखनम् इव सायकम् ॥१०॥
 इन्द्राग्नी मित्रावरुणा त्वष्टारम् अदिति भगम् ।
 ह्यमो अवाञ्छं पैदं मा नो ऽयं पुरुषो रिषत् ॥११॥
 सद्यो जातो ऽकनिकदत् स उल्लो अघ् अघुनुत ।
 क्रन्देनाश्वस्य वाजिनो हन्यन्ताहय पृथक् ॥१२॥ ॥का०॥ ॥अनु०॥

इत्यथर्ववेदे पैपलादशाखायाम् एकादशः काण्डम् समाप्तः ॥

वीपुचीनां...विश्वग् * *
 विश्वग् विष... ॥३॥
 * * सृज...

...जन्मयं ॥२॥

* * दर्वती...॥४॥
 * * नाश्रुतं है...
 * * विश्वग् * अखनम् * * ॥५॥
 * * वरुणस्...
 ह्यमर्षन्तं * मानयं * विषत्
 ...सोत्त्रो यधुनतः
 ...हन्यन्ताहय * ॥६॥

इत्यथर्वणि पैपलादशाखायाम् एकादशोऽध्यायः
 [समाप्ताः]

क. १.१४.१.२.४.२.६.५.७-

[१६]

१२.१

इमं स्तोमम् अर्हते जातवेदसे रथम् इव सं महेमा मनीषया ।

भद्रा हि नः प्रमतिर् अस्य संसृग् अग्ने सख्ये मा रिषामा वयं तव ॥१॥
 यस्मै त्वम् आयजसे? स साधत्य अनर्वा क्षेति दधते सुवीर्यम् ।
 स त्वाव नैनम् अश्रोत्य अंहतिर् अग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥२॥
 भरमेभ्यं कृणवामा हवींषि ते चितयन्तः पर्वणापर्वणा वयम् ।
 जीवातवे प्रतरं साधया धियो अग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥३॥
 शक्रेम त्वां समिधं साधया धियस् त्वे देवा हविर् अदन्त्य आहुतम् ।
 त्वम् आदित्यो आ वह तान् म् उदमस्य अग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥४॥
 त्वम् अध्वर्युर् उत होतासि पूर्यः प्रशास्ता पोता जनुषा पुरोहितः ।
 विश्वा विह्वी आर्तिज्या धीर पुण्यस्य अग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥५॥
 विशां गोपा अस्य चरन्तु जन्तवो द्विपच यद् उत चतुष्पद अकुभिः ।
 चित्रः प्रक्रेत उपसो मही अस्य अग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥६॥
 यो विश्वतस् सुप्रतीकस् सदङ्गुह् अस्मि दूरे चित् सन् तलिद् इवाति रोचसे ।
 रात्र्याश्चिद् अन्धो अति देव पश्यस्य अग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥७॥
 पूर्वो देवा भवतु सुष्वतो? रथो [अ]स्माकं शंसो अभ्य अस्तु दृढयः ।
 तद् आ जानीतोत पुण्यता वचो अग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥८॥
 वधैर् दुदशंसो अव दृढयो जहि दूरे वा ये अन्ति वा के चिद् अत्रिणः ।
 अघा यज्ञाय गृणते सुगं कृष्य अग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥९॥
 यद् अयुष्या अरुषा? रोहिता रथे वातजूता ऋषमस्येव ते रवः ।
 आद् इन्वसि वनिनो धूमकेतुनाग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥१०॥
 अध खनाद् उत बिभ्युः पतत्रिणो द्रप्सा य[त्] ते यवसादो व्य अस्थिरज् ।
 सुगं तत् ते तावकेभ्यो रथेभ्यो [अ]ग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥११॥
 अर्य? मित्रस्य वरुण[स्य] धायसे [अ]वयातां मरुतां हेलो अदभुतः ।
 मुह्यो सु नो भूत्वा एषां मनः पुनर् अग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥१२॥
 देवो देवानाम् असि मित्रो अदभुतो वसुर् वसुताम् असि चा[हर्] अ[ध्वर] ।

* अन्वेर इहापि च तत्किद्विचान्ति
 [रोचसे इति साधीयान् पाठः]

{ अथ द्वादशोऽध्यायः अथर्वणध्यायं लिख्यते ॥
 ओ नमो नारायणाय ॥
 ओ इमं...जातवेदसे...दहेमा सनीकया *
 ...संसृग् * संख्ये * * * *
 * * आहुर्मजसे * आदित्यनर्वां क्षोत तदते
 * भू... [सुवीर्यम्]
 ...जितेअन्तः * *
 ...दयो द्वे
 संसम त्वं समिधं सादये * ते...
 * * * हव ताभ्याश्मस्योभि
 ...पोतार * हिताः
 ...आहर्तिज्या * * अग्नेः
 दिशां गोपास्य चरन्तु * द्विपाच...
 * प्रक्रेतस * मही * अग्ने
 * * * सद्रुहसि * दिदृच्छन् * इवाति रोचते
 रात्राश्चान्नो * * * अग्ने
 ...अन्य * *
 ...वतो द्वे
 वधुनुशंसो अवि...
 * * शृणुते * कृष्य *
 * उक्ता पा रोहितो...
 युजिन्वसि * *
 * स्वनाड् * रिषवः * अस्ता...
 त्वं...धयस्य * मस्तं * *
 देवे...

<p>प्रजावता</p>	<p>शर्मन् स्याम तव सप्रथस्तमे [अ]ग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥१३॥ तत् ते भद्रं यत् समिद्धस् [स्वे दमे] सोमाहुतो जरसे सुड्यन्मः । दधासि रत्नं द्रविणं च दाशुषे अग्ने सख्ये मा रिषामा वयं तव ॥१४॥ यस्मै त्वं सुद्रविणो ददाशो अनागास्त्वम् अदिते सर्वताता । यं भद्रेण शवसा चोदयासि प्रजावन्तो राधसा ते स्याम ॥१५॥ स त्वम् अग्ने सोमगत्वस्य विद्वान् अस्माकम् आयुः प्र तिरेह देव । तन् नो मित्रो वरुणो मामहन्ताम् अदितिस् सिन्धुः पृथिवी उत द्यौः ॥१६॥ ॥का०१॥</p>	<p>... रजसे सुड्यात्तसः ददासि रत्नं * * * धेः ... अस्मै * सोद्रविणे ददाशो नागास्त्वम् * तात ... प्रजावन्तो राधसा * * * * * वरुणो मां अदितिम् * पृथिवी * द्यौः</p>
<p>सौ १९.५३.१-१०,५४.१-५</p> <p>सन्तः</p>	<p>१२.२</p> <p>कालो अश्वो बहवु सत्तरश्मिस् सहस्राक्षो अक्षरो भूरिताः । तम् आ रोहन्ति कवयो विपश्चितस् तस्य चक्रा भुवनानि विश्वा ॥१॥ सप्त चक्रान् बहवु काल एष सप्तास्य नामीह अमृतं न्व अक्षः । स इमा विश्वा भुवनान्य अजन् कालस् स ईयते प्रथमो नु देवः ॥२॥ पूर्णं कुम्भो अधि काल आहितस् तं वै पश्यामो बहुधा नु सन्तम् ? । स इमा विश्वा भुवनानि प्रत्यङ् कालं तम् आहुः परमे व्योमन् ॥३॥ स एव सं भुवनान्य आभरत् स एव सं भुवनानि पर्य पेत् । पिता सन्न अभवत् पुत्र एषां तस्माद् वै नान्यत् परम् अस्तु तेजः ॥४॥ कालो ऽम् दिवम् अजनयत् काल इमां पृथिवीम् उत । कालेन ? भूतं भव्यं चेपितं ह वि तिष्ठते ॥५॥ कालो भूतम् असृजत काले तपत सूर्यः । काले विश्वा भूतानि काले चक्षुर वि पश्यति ॥६॥ काले मनः काले प्राणः काले नाम समाहितम् । कालेन सर्वा नन्दन्त्य आगतेन प्रजा इमाः ॥७॥ काले तपः काले ज्येष्ठं काले ब्रह्म समाहितम् । कालो ह सर्वस्येश्वरो यः पितासीत् प्रजापतेः ॥८॥ तेनेपितं तेन जातं तद् उ तस्मिन् प्रतिष्ठितम् । कालो ह ब्रह्म भूत्वा बिभर्ति परमेष्ठिनम् ॥९॥ कालः प्रजा असृजत कालो [अ]ग्ने प्रजापतिम् । स्वयम्भूः कश्यपः कालात् तपः कालाद् अजायत ॥१०॥ कालाद् आपस् सम अभवन् कालाद् ब्रह्म तपो दिशः । कालेनोद् अयत सूर्यः कालेन विशते पुनः ॥११॥ कालेन वातः पवते कालेन [पृथिवी मही । [द्यौर् मही काल आहिता ॥१२॥ [कालो ह] भूतं भव्यं च पुत्रो [अ]जनयत् पुरः । कालाद् ऋचस् सम अभवन् यजुः कालाद् अजायत ॥१३॥ कालो यज्ञं सम ऐरयद् देवेभ्यो भागम् अक्षितम् । काले गन्धर्वाप्सरसः काले लोकास् समाहिताः ॥१४॥ काले ऽयम् अङ्गिरा देवो [अ]थर्वा चाधि तिष्ठतः । इमं च लोकं परमं च लोकं पुण्यांश् च लोकान् विभृतीश् च पुण्याः । सर्वान् लोकान् अभिजित्य ब्रह्मणा कालस् स ईयते परमो नु देवः ॥१५॥ ॥का०२॥</p>	<p>* स्वे बहवुस् ... * * * विपश्चितस् ... सा ... अंवं काल सैवते * * * * * * कालाहितस् ... नि * * यव ... यव * परीयैः * संनभवतु ... ... कालेमां * * * * * च एषतं ... * * असृजत् कालो ... * मन्ताः * प्रणः ... ... प्रदा * ... ससमाहितम् * * सृजति ... ... ततः * * * * * अभवत् ... ... ! कालेन विशते पुनः * ऋचस् ... * यज्ञो * ऐरयद् ... अक्षति ... तिष्ठत ... पुण्या * * अभिचित्य ब्रह्मणाः काल सैवते ...</p>
<p>हविस् तिष्ठते</p>	<p>१२.३</p> <p>सत्तैतं सप्तऋषयश् शल्यकर्ता द्वादश आर्दि शल्यं चाक्रतुर् इन्द्रराशिर् महोदरम् ? ॥१॥ इन्द्रराशिं मित्रावरुणाव् आविर्जं निर अकृन्ततम् । प्रसृतम् इन्द्रेणोग्रेण ब्रह्मणा नाम सर्वतः ॥२॥ नैनम् अश्रीयत ब्रह्मणो न गृहान् प्र हरेत् स्वान् ।</p>	<p>* यव ... यव * परीयैः * संनभवतु ... ... कालेमां * * * * * च एषतं ... * * असृजत् कालो ... * मन्ताः * प्रणः ... ... प्रदा * ... ससमाहितम् * * सृजति ... ... ततः * * * * * अभवत् ... ... ! कालेन विशते पुनः * ऋचस् ... * यज्ञो * ऐरयद् ... अक्षति ... तिष्ठत ... पुण्या * * अभिचित्य ब्रह्मणाः काल सैवते ...</p>
<p>सौ कोशेषु सर्वं दिवोथर्वा</p>	<p>१२.३</p> <p>सत्तैतं सप्तऋषयश् शल्यकर्ता द्वादश आर्दि शल्यं चाक्रतुर् इन्द्रराशिर् महोदरम् ? ॥१॥ इन्द्रराशिं मित्रावरुणाव् आविर्जं निर अकृन्ततम् । प्रसृतम् इन्द्रेणोग्रेण ब्रह्मणा नाम सर्वतः ॥२॥ नैनम् अश्रीयत ब्रह्मणो न गृहान् प्र हरेत् स्वान् ।</p>	<p>* यव ... यव * परीयैः * संनभवतु ... ... कालेमां * * * * * च एषतं ... * * असृजत् कालो ... * मन्ताः * प्रणः ... ... प्रदा * ... ससमाहितम् * * सृजति ... ... ततः * * * * * अभवत् ... ... ! कालेन विशते पुनः * ऋचस् ... * यज्ञो * ऐरयद् ... अक्षति ... तिष्ठत ... पुण्या * * अभिचित्य ब्रह्मणाः काल सैवते ...</p>

तुष्टं विषम् इव तैमातम् इन्द्राशिश् शाले शये ॥३॥
 अयं शये तन्वो रक्षाणो अयं [.....] ।
 [.....] अ]दिवनाभ्य अवचक्षाणाव पनम् ॥४॥
 मध्ये खलस्य निर्मित इन्द्राशिश् महोदरः ।
 भीमो अन्यस्य शङ्कसे अश्वेवाभ्युत्सिनी? नडम् ॥५॥
 अन्येन्द्राशिश् इवैतु वर्धयतु खलमन्या ।
 स्फाति च खल्यां गृह्णातु गवां च बहु पुष्यतु ॥६॥
 यम् ओव? अश्विना शेपतुर् यम् इन्द्रो ब्रह्मणस् पतिः ।
 तं शक् शिवम् अस्मभ्यं पृषयो? जीवनाय कम् ॥७॥
 दडांशा कुन्तमयः? धृतम् आसीच्च क्वापदम् ।
 एकुरास्सुप्यन्तःशेर? यत् तन्व [अ]हुतं हविः ॥८॥
 अनडुहान् पृष्टिवहान् बहतान् बहर? आपृणाम् ।
 कीनाशस्य समस् त्वेदाद्? इन्द्राशिश् अजायत ॥९॥
 यदि कीनाशस् सस्वेद पति शिरस्तस् तन्वं परि ।
 अपां गाव इव तुष्यन्तीन्द्राशि सो [अ]श्रुते ॥१०॥
 यदि कीनाशं सीरपतिर् दण्डेन हन्तु मन्युतः ।
 यदि किं च खल्वं सदान्वा इन्द्राशा उदाहृतम् ॥११॥
 उल्लखलं मुसलं तानि? चोदयन् प्र शूर्पं नय पवते कृणुष्व ।
 वाहि पुत्राय गौतमम् इन्द्राशिश् मधुमन्तं कृणोतु ॥१२॥
 एतच्च क्लृपं जनिताद् आहरोल्लखलं मुसलं कुम्भ्या गहि ।
 पुत्रा नो ऽथ सुजनिन्वे अहि पितुम् अश्नन्ति मधुमन्तम् ओषम् ॥१३॥
 अग्निर् नो दूतः प्रहितो [अ]यम् आगन् मनो मन्यम् ।
 अन्नम् अविषं कृणोमि ॥१४॥
 निराविद्धम् अकृतं ब्रह्मणे नो अदो मन्दं पितुम् अव्ययस्ता? ।
 स्वादो पितो मधो पितो उप नः पिताव् आ गहि शिवश् शिवा-
 मिर् उतिभिः ॥१५॥
 सिद्धो भूत्वा गा मृणान्य अग्निर् भूत्वा धान्यम् ।
 इन्द्राशिश् निर्मितो मयाथारं वाचं गच्छतु ॥१६॥ ॥का०३॥

१२.४

शतकाण्डो दुश्च्यवनस सहस्रपर्ण उत्तिरः ।
 दर्भो य उग्र ओषधिस् तं ते बभ्राम्य आयुषे ॥१॥
 नास्य केशान् प्र वपन्ति नोरसि ताडम् आ ध्रुते ।
 यस्मा अक्षिष्यर्णेन दर्भेण शर्म यच्छतु ॥२॥
 दिवि ते तूलम् ओषधे पृथिव्याम् अधि निष्ठिता ।
 त्वया सहस्रकाण्डेनायुः प्र वर्धयामहे ॥३॥
 तिक्तो दिवो [अ]त्य अतृणत् तिक्तो द्यां पृथिवीम् उत ।
 त्वया दुर्हादो जिह्वां नि तृणधि वचांसि च ॥४॥
 त्वम् असि सहमानो अहम् अस्मि सहस्वान् ।
 उभौ सहस्वन्तो भूत्वा सपत्नान् सहिषीवहि ॥५॥
 सहस्व नो अभिमार्ति सहस्व पृतनायतः ।
 सहस्व सर्वान् दुर्हादस् सुहादो मे बहून् कृधि ॥६॥
 दर्भेण देवजातेन दिवि छम्भेन शश्वद् इत् ।
 तेनाहं शश्वतो जनीं असनं सनवानि च ॥७॥
 प्रियं मा दर्भं कृणु ब्रह्मराजन्याभ्यां शूद्राय चार्याय च ।
 यस्मै च कामयामहे सर्वस्मै च विपश्यते ॥८॥
 यो जायमानः पृथिवीम् अदहद् यो [अ]स्तभ्राद् अन्तरिक्षं दिवं च ।
 यं बिभ्रतं ननु पाप्मा विवेद स नो ऽयं दर्भो धरुणो ऽधिवाकः ॥९॥
 सपत्न्यां शतकाण्डस सहस्वान् ओषधीनां प्रथमस् सं बभूव ।

*** त इमातिम्...

... अवचक्षाणि *

** निमित्तो...

** शङ्काशे...

येहेन्द्राशिश्निवयातु वर्धयतु खलमान्या

** खल्वं...

[मत्स्यमृषयोज

इमोवशिवनः शेपो इम् *** । त्वं चक्र शिव

त्वं चक्र * अस्मभ्य...

... आसीत्कापदं

** या...

हानं पृष्णिहाम् बहतां...

... अजायताः

** सस्वेदेति सतस्सु *

* गावेव तुष्यन्ती इन्द्राशी...

* 'सं सीर' * * मन्यतः

... सादान्व इन्द्राशो उदाहितम्

उल्लखलं मुसुलं * * प * नाय...

... मुसुलं कुरुष्या *

... सुजनिदे * पितुसिण्यते मधुमन्तमौतं

* * डतः... आगं * मर्षम्

अन्नम्...

* अकृतं...

* * मधु...

* * 'पर्णम् *

* योम...

... भ्रती

यस्माक्षिन्नं...

तया...

तया दुर्हादो जिह्वा * तृणादे...

... सहस्वां

उतौ... सपत्नाव् 'बही

सहस्विनो मिमातिर् सहस्वा *

* सर्वा हुहान्दस्स्वाहान्दो * बहू *

* * दिव * शश्वजि

* सस्वतो दनानशनं शनवानि *

अस्मै... द *

क १.१८७.२१,३१

श्री १९.१२.१-१०

श्री तिष्ठ इमाः पृथिवीस्त

श्री वरुणो दिवा कः

श्री १२.१.७.१-५

श्री सहस्रार्घः

श्री देवो

श्री उल्लुषो

श्री १२.१.७.६३.५

श्री १२.१.७.११.२ श्री २.१.२

श्री १०.१.७.१४.५

श्री १२.१.७.५

श्री १२.१.७.४ श्री १.४६.६

स नो ऽयं दर्भः परि पातु विश्वतस् तेन साक्षीय घृतनाः पृतन्यतः ॥१०॥
॥का०५॥

१२.५

सहस्रार्घ्यं शतकाण्डः पयस्वान् अपाम् अग्निं वीरुधां राजसूयम् ।
स नो ऽयं दर्भः परि पातु विश्वतो दैवो मणिर् आयुषा सं सृजातु नः ॥१॥
घृताद् उल्लुषो मधुमान् पयस्वान् भूमिर्दहो ऽच्युतः ॥२॥
उदन् सपत्नान् अधरांश्च कृण्वन् दर्भां रोह महताम् इन्द्रियेण ॥२॥
त्वं भूमिम् अत्य एष्य ओजसा त्वं वेद्यां सीदसि चारुं अध्वरे ।
त्वां पवित्रम् ऋषयो भरन्तस् त्वं पुनीहि दुरितान्य् अस्मत् ॥३॥
तीक्ष्णो राजा विषासही रक्षोहा विश्ववर्षणिः ।
तेजो देवानां बलम् उग्रम् पतत् तत् ते चक्षामि जरसे स्वस्तये ॥४॥
दर्भेण त्वं कणु वीर्याणि दर्भं बिभ्रद् आत्मना मा व्यधिष्टाः ।
अतिष्ठाय वर्चसे ऽध्य अन्यान् सूर्य इवा भाहि प्रदिशश् चतस्रः ॥५॥
॥का०५॥

१२.६

उद् ईरतं पृथिवी जीरदातुश्च शातेनामन्त् अर्वाङ् अनु वाति वातः ।
ऋत्विगावती पृथिवी प्रति गृह्णातु बीजं सहस्रवलिशं सुदुष्टा रोहन्ती ॥१॥
इन्द्रः ॥२॥ चैनां हयस्वो अग्निर् वा रोहिताश्वः ।
अश्विना रासभाश्वा कृषिं देवीम् अयोजुजन् ॥२॥
शुनं वरत्राम् आ यच्छ शुनम् अष्टाम् उद् इक्ष्य ।
शुनं तु तप्यतां फालश्च शुनं वहतु लाङ्गलम् ॥३॥
युनक्त वाहा वि युगा तनोत कृते क्षेत्रे वपतेह बीजम् ।
तथा धाता तथा भगस् तथा कणुताम् अश्विना तथा देवी सरस्वती ॥४॥
सुपिप्पला ओषधयो नहीनाम् अक्षतस् तद् ? ।
इन्द्रो वरुणो वायुर् अश्विनेदं मे प्रावता वचः ॥५॥
धाता पूषा बृहस्पतिर् भूम्यास् समजीम् अक्रन् ।
कृषिं देवास् स्वविदः कल्याणी सुभगेव या ॥६॥
संस्था यान् पुषेण्यासान् तस्मिन् रात्रि मधुमन्तम् अंशम् ।
अन्यस्य भौमा पुरुषस्य भौमा भौमा पशूनां नु हि श्रयन्ताम् ॥७॥
तीव्रा वर्षन्तु वृष्टयो भूतये महसे वृष्टे ।
पिन्वानः पजेन्यस् तिष्ठति स पुरुषयोद् पतिः ।
सूर्य आनन्दं जनयन् युवः सर्वा अरातीर् अपवाधमानः ॥८॥
वि जिहीष्व पृथिव मयूः विपक्षा ।
मृद्री भव भद्रं रोहतु धान्यम् ॥९॥
उत्सेध सेध गा अजान् विन्देहेरां बहस् कृषि ।
मा नो रिपत् कूटग्राहो मा वा शालिलाङ्गलम् ॥१०॥
सो ऽस्माकम् उग्रस् संरब्धस् तं न किं चनाममत् ।
रायस् पोषं शुनासीराथो सीता भगश्च यः ॥११॥
ज्येष्ठी समुद्रं सिनीवाली कृषिं नो ऽभीहेन्वतः ।
इमा याः पञ्च प्रदिशस् तां वातो ऽभीहेन्वतु ।
वलीके सत्वताम् इव तीव्रा वर्षन्तु वृष्टयः ॥१२॥
शुनं कीनाशो अन्व पति वाहान् शुनं फालो विनीतम् पतु भूमिम् ।
शुनासीरा हविषा वावृधाना शुनं धान्यानि कणुतम् ॥१३॥
या नः पीपरद् अश्विना ज्योतिष्मती तमस् तिरः ।
ताम् असे रासाथाम् इषम् ॥१४॥ ॥का०६॥

१२.७

ऊर्ध्वश्चुतो वै नामैता आपो यद् ओषधयश्च वनस्पतयश्च । तासां
अग्निर् अधिपतिः । यो वा पता ऊर्ध्वश्चुत आपो वेदाग्निम् अधिपतिम्

... सृतना * ॥५॥

सहस्रार्घ्यं ...

घृताल् * मधुवी पयस्वी दुहो ...

... महतामहेन्द्रियेण

... भूमि गन्त् ... शिरसि * अधवा

... पुनिह * *

... सहि * णी

... विभ्रद् * *

अतिष्ठायो * धन्या सूर्यवा * चतस्र

... अर्वाङ् * * वाता

ऋत्विगावती ... बीजं सृजतु * *

* चनां ...

... जं

* वृषाम् ... इषयः

शुनकु * व्योगा तनोह हत ...

... अश्विना ॥५॥ * * *

... अक्षं

... मधुमन्तम् *

* वर्षन्तो (प्राग्ने नु) * भूपये ...

* * तिष्ठत सा * अयति

... सवोरातीर् *

* जीष ... विपक्ष

* सेद गावं रान् * *

* रो ...

* प्पाकसुप्रासं रन्धास्तन * ...

* * रावो (प्राग्ने यो) ...

* समुद्र ... भीरीव (उपरि न्व) तः

... भीरीवतु

... वाहां * * विनतं नयतु *

* * नाः ...

युवं ...

* असे रासाथाम् *

* श्वितो * नामैतापो यश् ओषं ...

* * * यता ऊर्ध्वश्वितापो * *

अथैतम् एता ऊर्वा उप तिष्ठन्त्य एव । एतम् ऊर्वा उप तिष्ठन्त्य
अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद ॥१॥
प्रस्कद्वरी[र] वै नामैता आपो यत् परुषास् । तासाम् आदित्यो अधि-
पतिः । यो वा एताः प्रस्कद्वरी[र] आपो वेदादित्यम् अधिपतिम्
अथैता एतस्मिन् उद्यति प्र स्कन्दन्त्य एव । अस्मिन् आयति प्र स्क-
न्दन्ति । अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद ॥२॥
तक्करी[र] वै नामैता आपो या[स] सुदयः । तासां पृथिव्य अधिपती ।
यो वा एतास् तक्करी[र] आपो वेद पृथिवीम् अधिपती[म्] अथैता
एतस्यां प्रणुत्तास् तक्करी[र] यन्त्य एव । एतेन द्विषन्तः प्रणुत्ता यन्ति ।
अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद ॥३॥
वशिनी[र] वै नामैता आपो या[स] स्यन्दन्ते । तासां वरुणो अधिपतिः ।
यो वा एता वशिनी[र] आपो वेद वरुणम् अधिपतिम् अथैष
एतासां स्यन्दमानानां वशम् आदत्त एव । द्विषतां वशम् आ दत्ते
अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद ॥४॥
ऊर्जा वै नामैता आपो यद् भावः । तासां त्वष्टाधिपतिः । यो वा
एता ऊर्जा आपो वेद त्वष्टारम् अधिपतिम् ऊर्जस्वी तेजस्वी
भवति प्रसहन् पशून् आगोति । अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां
च य एवं वेद ॥५॥
ओजो वै नामैता आपो यद् मधु । तासाम् इन्द्रो अधिपतिः ।
[यो वा एता ओज आपो वेदन्द्रम् अधिपतिम्] ओजस्वी
वीर्यावान् इन्द्रियावी भवति परराजसभायां मधुपर्कम्
आगोति । अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद ॥६॥
वर्चो वै नामैता आपो यद् घृतम् । तासां पूषाधिपतिः । यो वा
एता वर्च आपो वेद पूषाणम् अधिपतिं वर्चस्वी तेजस्वी भवति ।
एतस्यान् इत्य उक्तस्य मुखं रोचते । अधिपतिर् भवति स्वानां
चान्येषां च य एवं वेद ॥७॥
उग्रा वै नामैता आपो यद् भ्रातृनयः । तासां मरुतो अधिपतयः । यो वा
एता उग्रा आपो वेद मरुतो अधिपतीन् उग्रो बलवान् भवति । मारुतं
शर्ष इत्य एतम् आहुर् । अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां
च य एवं वेद ॥८॥
सहो वै नामैता आपो यद् वर्षम् । तासां पर्जन्यो अधिपतिः ।
यो वा एतास् सह आपो वेद पर्जन्यम् अधिपतिम् अथास्मै मित्रबाहवो
भवन्त्य अथैतेन स्वा तन्दन्त्य अस्माद् वयम् इत्य अस्माच्च छवौ
वृष्टे महीयते । अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद ॥९॥
अभिमन्या वै नामैता आपो यत् स्वराः । तासाम् अश्विनाधिपती ।
यो वा एता अभिमन्या आपो वेदाश्विनाम् अधिपती अभि मन्यते
भ्रातृव्या[न्] नैनं भ्रातृव्या अभि मन्यन्ते । तस्मान् मन्तोर् मत्तम् ?
अनु मन्यन्ते । अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां च य
एवं वेद ॥१०॥
परिचितो वै नामैता आपो याः करिष्वांसः । तासां यमो अधिपतिः ।
यो वा एताः परिचित आपो वेद यमम् अधिपतिं पर्य एनं
स्या स्य विश्वा स्याः वशन्ति । अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां
च य एवं वेद ॥११॥
रन्तयो वै नामैता आपो यास् स्त्रियः । तासां कामो अधिपतिः । यो
वा एता रन्ती[र] आपो वेद कामम् अधिपतिं रमन्ते ऽस्मिन्
रमणीयो भवति काम एव स्त्रीणाम् । अधिपतिर् भवति स्वानां
चान्येषां च य एवं वेद ॥१२॥
विश्वभृतो वै नामैता आपो यत् पुष्यः । तासां सृत्युर् अधिपतिः ।
[यो वा एता विश्वभृत आपो वेद सृत्युम्] अधिपतिं चिद्वस्य

* * नामैतापो * परुषास् ...
* * * यताः ...
... यावति * *
* * नामैतापो ...
* * यतास् ...
* * प्रणुत्तास् तक्करी[र]... प्रणुता *
* * नामैतापो ...
* * यता ...
ऊर्जे * नामैतापो ... भासां त्वष्टाधिपतयः * *
यता ऊर्जापो ...
* * नामैतापो ... अधिपतीपतीन्
* इन्द्रियावे ...
[यतावर्चोपो वेद पूषाणमधिपतयः * *
* * नामैतापो * * * पूषा अधिपतयः । यो वा
यता वर्चोपो ...
* * नामैतापो * भ्रातृदयस् ...
भ्रातो ...
* * नामैतापो ... पतयः
* * यता मरुतो वेद ... महस्त्वै *
भवत्येधेनेन * * अस्माग् * इति * *
अभिमन्य * नामैतापो ... अधिपतीन्
* * यतामभिमन्यापो वेद अभिनामधिपतीन् *
* * भ्रातृव्याभिमन्यन्ते ...
* मते ...
चिन्तो * नामैतापो * * तां ...
* * यता परिचितिर् * * यमम् * * एण
* वश्यन्त्य ...
* * नामैतापो ...
* यता ...
रमणीयोपो * कामैव ...
* * नामैतापो ...
... अधिपतीन् *

भर्ता भवति विश्वम् एनं विश्वतस् सं त्रयो अग्नयो गृहे धीयन्ते
दक्षिणाग्निः[१] गार्हपत्य आहवनीयः । एनं चत्वारि वामानि
गच्छन्ति निष्कः कसो अश्वतरो [ह]स्ती? । अधिपतिर् भवति
स्वानां चान्येषां च य एवं वेद ॥१३॥
हिमा वै [नामैता आपो यत...] तासाम् अपां हिमवान् नोधास् सोमो
वत्सः परमेष्ठ्य अधिपतिः । यो वा एता [हिमा आपो वेद
ता]साम् अपां हिमवन्तं नोधसं सोमं वत्सं परमेष्ठिनम् अधि-
पतिम् परमेष्ठी भवतु गच्छतु परमेष्ठिन्? रामम् । अधि-
पतिर् भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद ॥१४॥ ॥का०७॥
॥अनु०१॥

इत्यथवेदे पैपलादशाखायां द्वादशः काण्डस् समाप्तः ॥

... विभर्ताः * * * गृह *
* गार्हस्पत्याहवनीयः...

इमां वाक्... हिमवानोयः *
* * * यता
... नौधं * * * परमेष्ठ्य *
पतिः ...

इत्यथवेदिकापैपलाद... समाप्ताः

१३.१

अग्निस् तक्मानम् अप बाधताम् इतस् सोमो प्रावा मरुतः पूतदक्षाः ।

वेदि[१] वहिस् समिधस् संशिशाना अप रक्षांस्य अमुया धमन्तु ॥१॥
अयं रूरो अभिशोचयिष्णुर् विश्वा रूपाणि हरिता कृणोषि ।
तस्मै ते अरुणाय बभ्रवे तपुर्मघवाय? नमो ऽस्तु तक्मने ॥२॥
तक्मन् सार्धेनम् इच्छस्व वशी सन् मृलयसि नः ।
अथेहि यत्र ते गृहा अन्यत् पूर्तेषु दाप्यतु ॥३॥
यः परुषः पार्श्वयो अवध्वंस इवारुणः ।
तक्मानं विश्वधावीर्याधराञ्च परा सुव ॥४॥
अधराञ्च प्र हिणोमि नमः कृत्वाय तक्मने ।
शर्करस्य मुष्टिहा पुनर् गच्छ महावृषान् ॥५॥
महावृषान् मूजवतो केधि? परेत्य ।
प्रैतानि तक्मने ब्रूमो [अ]न्यक्षेत्राणि वा इमा ॥६॥
ओको अस्य मूजवन्त ओको [अ]स्य महावृषाः ।
महान् जातस् तक्मन् तद् असि वह्निकेषु न्योचरः ॥७॥
तक्मन्[न] व्याल वि गद् द्यङ्ग भूरि यावय ।
दासीं निष्टकरीं पृच्छ तां वज्रेण सम् अर्पय ॥८॥
गिरिं गच्छ गिरिजा असि रौतेन मायुपो गृहाः? ।
दासीम् अन्व इच्छ प्रफर्य तां तक्मन् नीव धूतुहि ॥९॥
यस् त्वं शीतो अथो रुरस् सह कासावीरिषः ।
भीमास् ते तक्मन् हेतयस् तामिस् स्म परि वृद्धि नः ॥१०॥
तक्मन् आता बलासेन स्वस्त्रा कासिकया सह ।
पाप्मा आतुव्येण [सह] नश्येतो मरुजाः? अभि ॥११॥
गन्धारिभ्यो मूजवद्भ्यः काशिभ्यो मगधेभ्यः ।
धाने प्रियम् इव शोबधि तक्मानं परि दक्षसि ॥१२॥
नाकं विदो नाविं दालां न कीर्यर्वतु कावती? ।
प्रैतानि तक्मने ब्रूमो [अ]न्यक्षेत्राणि वा इमा ॥१३॥
अन्यक्षेत्रे न रमते सहस्त्राक्षो [अ]मर्त्यः ।
अभूद् उ प्रार्थस् तक्मा स गमिष्यति वह्निकान् ॥१४॥
अदो गच्छ मूजवतस् ततो वा गः परस्तराम् ।
मा स्मातो ऽभ्यः ऋणोः पुनः प्र त्वा तक्मन् उप वुवे ॥१५॥

{ अथ त्रयोदशः काण्डा लिख्यते ॥
अं नमो नारायणाय ॥
अं अभिस् * * * वायताम्... दक्षाद्
* अहिस् * संशिशानोप * अमुग्या यमन्तु

तक्मं... सं * *
यथेष्टान् * गृहान्यद् * दम्यतु
* पुरुषः * बभ्रवंस हिवारुण
* विश्वधारीवीर्याधराञ्च * *
... हिणोषि * कृत्वाय *
... वृषां
वृषां... परेत्यः
प्रैतानि... यसां
कौस्य * ओक * वृषां
मया * तक्मं * * वह्निकेषु न्योचरः
* * * कद् व्यंभ तर् यावयः
* नल्लकुटीरम् ...
* गिरिजासि ...
* कालुद्वह * तौस्तक्मं ...
... शीत * रुरस् सहस्त्राक्षोवीरिष
भीमस्... वृद्धि ना
तक्मं ...
अपाशा... मरुचंन् * ॥१॥
गां मौजमद्भ्यः * मगधेभ्यः
जाने * * शोबधि तक्मानं * दक्षमसि
प्रैतानि... ब्रुमां
* इ प्रातुस् * स गमिष्यति वह्निकं ॥१४॥
... ग परस्तर
* * भीमोः पुनः ...

श्री १२

[अनष्टीर

श्री ८ । श्री अनष्टीर मायणतु

श्री हविरदान्

श्री १०

श्री ११

श्री १२.५.५३.१

१३.१.५.२३.१

जाया इद् वो अप्सरसो गन्धर्वान् पतयो यूयम् ।
 अप कामत पुरुषाद् अमर्त्या मर्त्यं मा सचध्वम् ॥१२॥
 भीमा इन्द्रस्य हतयश् शतपृष्टीर् अयस्मयीः ।
 तामिर् गन्धर्वान् अभेद्याः अवकादान् व्य कषत ॥१३॥
 अवकादान् अभिशोचान् मिश्रिष्ठः द्योतय मामकान् ।
 गन्धर्वान् सर्वान् ओषधे कृणु तस्वपपरायणः ॥१४॥
 उन्मादयन्तीर् अभिशोचयन्तीर् मुनिम् अग्निं कृण्वन्तीर् मोक्षसिनम् ॥
 अप्सरसो याश् चरन्ति गन्धर्वपत्नीर् अजशृङ्ग्य आशे ॥१५॥
 द्वैधीकृण्वान् परुषं विश्वा रूपाणि वो ऽभवत् ।
 श्वेवैकं कपिर् इवैकं कुमारस् सर्वकेशकः ।
 प्रियो दश [इव] भूत्वा गन्धर्वे[स] सचत स्त्रियं तम् इतो नाशयामसि ॥१६॥
 ॥का ४॥

१३.५

यो वै वशां देवयते पचते [हुता] बाहुतां वा ।
 मृत्योस् स वच्यते पारो देवानां च यमस्य च ॥१॥
 दक्षिणां स्याम अदिति सरस्वतीं मृडया कल्पयन्तः ।
 इमां वशावाचम् आहुर् वशेति तिस्रो वशा अतिहतास् सधस्ये ।
 तासाम् अग्नौ मनसैका जुहोमि तां नस् स्वाह्वीं भूतपतिम् कृणोतु ॥२॥
 स्वाह्वीं न एतां सविता कृणोतु स्वाह्वीं न एतां जनिता पशूनाम् ।
 जुहुन्म्य अग्रे वयुनानि विद्वांस तां नस् स्वाह्वीं भूतपतिम् कृणोतु ॥३॥
 इदं तृतीयं वशिनी वशासु महिष्ठेण्वः गर्भो ऽस्या विवेशः ॥
 उशती त्वम् उशतो गच्छ देवान् सत्यास् सन्तु यजमानस्य कामाः ॥४॥
 इमां भजा वाजस्वते स्ते मे जोः ॥ यस्याम् इन्द्रो वरुणस् तद् विशाति ।
 रुम्णां स उहम् आ गधीरम् पशुर् वीर्यम् आ विवे[श] ॥५॥
 वशासि सुव स्थिरं विपश्चितं वशासि सुव बन्धकं दिविस्पृशम् ।
 वशासि सुव तरुणं विभाजने वशासि सुव संचितं धनानाम् ॥६॥
 यत् प्रोक्षणम् अयुतद् बहिष्यस् परि दक्षिणतो वेद्या अवेतु ।
 वशा संवृका यथा गौरि अमीमे[त्] तस्याः पीनो अभवद् वर्मवासः ॥७॥
 नमो महिस् उत चक्षुषे वां वशर्षभौ मनसा तत् कृणोमि ।
 देवीं अमीतं पथिमिश् शिवेभिर् मा नो हिंसिष्टं हरसा दैव्येन ॥८॥
 वशम् अस्कन्धद् कृषभस् तिष्ठन्तीम् अदितिं त्रिषु ॥
 गर्भे तम् अद्य गो[र्] वेद इति या सोम कल्पतः ॥९॥
 रूपम् एकं परं अभवद् राजा नामैक उच्यते ।
 प्रतिरूपस्यैकं [रूपं] रूपम् एकस्य कर्तन ॥१०॥
 प्रजापतिः परमेष्ठी सृत्युर् वैश्वानरश् च ॥
 सरस्वत् आनस्वाः यज्ञश् च वशाया अधि जज्ञिरे ॥११॥
 यस्य गृह आजायेत वशा देवकृतं हविः ।
 निधानम् अस्या येभ्यां दुहितरो पत्याम् इव ॥१२॥
 नास्यात्मकृतं प्र तिष्ठन् नास्य सुता गृहे स्यात् ॥
 वशा कनेव दुन्दुकाः परित्या विजानता ॥१३॥
 नैनां रक्षे ब्राह्मणेभ्यो न मा वि ग्लापयाति च ।
 अतीमं न प्रत्य आवर्तयद् यस्य गोषु वशा स्यात् ॥१४॥
 नास्य वशाम् आ रुन्धन्ति देवा मनुष्या अतीताः ।
 वशी यद् अन्विषे ब्रह्मणां तस्माद् एता भरद् वशाः ॥१५॥
 वशां कृण्वाना वशिनीयम् आगन् पदं कल्याण्य अपवास्यमाना ।
 अविष्टम् अभिजायमाना यज्ञस्य मात्राम् अभिजल्पमाना ॥१६॥
 इन्द्रवन्तस् ते मरुतस् तुरीयं भेजिरे वशे ।
 तुरीयम् आदित्या रुद्रास् तुरीयं वसवो वशे ॥१७॥
 तुरीयभाज आदित्यान् वशायाः कवयो विदुः ।

* दोवे प्सरसो...
 * काम...सिचध्वं ॥२॥
 ...अयस्मै
 नाभिर् * * अवकाशात्पार्यतः ॥३॥
 अवकाशं शाचो * भ्यांतय मानकां
 * सर्पान्... ॥४॥
 * वन्तीव् * मुनिन् * कृणुतीन् *
 * रघवे याश्... ॥५॥
 देती * ... सुवत्
 शैवैकं पूर्वैकं * केशिषः
 * दृशे ... सचते स्त्रियं ... ॥६॥

...पचदे बाहुताव मा
 * व ... ॥७॥
 ... सरस्वती * *
 ... वशातिहता * [सविता कृणोतु]
 ... तावत्स्वादीन् * * ॥८॥ स्वाह्वीं नयतां
 * नयतां ... नयतां * *
 ... साह्वी * * ॥९॥
 ॥१०॥
 * * उषतो ... सचा[उपरि त्या]म् * * कामः
 * * यस्याम् ...
 वशासि सव * विपश्यते वसाति सव वस्कयं दिव्
 * सव ... सुव सचितं *
 ... चक्षिणतो वेदयावतु
 वशी संवृत्त्या अद्य ... वर्मवाससं ॥१॥
 * महिस् [प्रान्ते नमो महिष्ठाः पाठः] ... वशर्षभौ
 [* *]

... नामयिक *
 प्रती ... एकस्स कर्तुं न *
 ... वै[प्रान्ते वि]श्वानरस्य
 ... यज्ञस्य वशायाधि *
 * गृहाजा ...
 ... दुहितो * *
 * कृत प * नस्य ...
 ... परित्या *
 * ओरक्षे * ना ...
 अती ...
 नास्या वशम् * रंधति * मनुष्यातिता
 वशं * वशिनीयमागं * * वस्यमानः
 ... मानाः
 ... तुरेय * *
 ... वसवो वशे
 * भाजदित्यां ...

श्री १२.४.१८

श्री १०.१०.२३

क १.३२.१-१५

क हादुनि च
क युयुधाते

अथास्यास् सत्य एका तनुश् शतस्य चाकल्पे दशः ॥१८॥
वशां वन्द्याम् अन्व अपश्यन् नाकपृष्ठां स्वर्विदः ।
[अ]दित्याय नमन् आयन् क्रषयश् च तपस्विनः ॥१९॥
पदेपदे [अ]कल्पन्तादित्याङ्गिरसो यजुः ।
इडानां वयो दशानां तद् ईड्यं सह मुच्यते ॥२०॥
वशेडा वशानुमतिर् वशाम् आहुस् सरस्वतीम् ॥
विराजं मन्यन्ते वशां वशाशा पृथिवी [व]शा ॥२१॥
वशा देही सिनीवाली वशोषा निर्ऋतिर् वशा ।
वशायां मन्युर् अविश[त्] तं मन्युम् अविशद् वशा ॥२२॥
अग्निर् वाग् उदकं चक्षुर् मनो वातो वशी वशा ।
तन्वं को ऽस्यास् तां वेद यथोदकामद् एकया ॥२३॥
यां चक्षुषा मनसा संविदाना हृदा पश्यन्ति कवयो मनीषिणः ।
तस्याः प्रजाधिपतिः पशूनां वशा राक्षानां तवीयसा स्विष्टा ॥२४॥
को वशाया ऊधो वेद क उल्वं च जरायु च ।
स्तनान् तस्याः को वेद क उत वेद यद् वहे ॥२५॥
अहम् अस्या ऊधो वेदाहम् उल्वं जरायु च ।
स्तनान् अस्या अहं वेदाधोत वेद यद् वहे ॥२६॥
नैनां रक्षे ऽहं त्वद् या आमावास्याश् च मे ।
स्तनान् अस्या अहं वेद क्षीरम् उल्वं जरायु च ॥२७॥
ऽकतुर् यो निदधी वासो जरायु पाण्डमुत्वं ? नाभिर् उष्णीषम् ।
अस्याम् अजरं दुहे तु मातरं वशी ब्रह्मभिः कलसस् स ह्य अस्या बन्धुः ॥२८॥
॥का^१५॥ ॥अनु^११॥

१३.६

इन्द्रस्य नु वीर्याणि प्र वोचं यानि चकार प्रथमानि वज्री ।
अहन् अहिम् अन्व अपस् ततर्द प्र वक्षणा अभिनत् पर्वतानाम् ॥१॥
अहन् अहिं पर्वते शिथ्रियाणं त्वष्टास्मै वज्रं स्वयं ततक्ष ।
वाधा इव धेनवस् स्यन्दमाना अजस्र समुद्रम् अव जग्मुर् आपः ॥२॥
वृषायमाणो ऽवृणीत सोमं त्रिकद्वकेष्व अपिबत् सुतस्य ।
आ सायकं मघवादत्त वज्रम् अहन् एनं प्रथमजाम् अहीनाम् ॥३॥
यद् इन्द्राहन् प्रथमजाम् अहीनाम् आन् मायिनाम् अमिनाः प्रोत मायाः ।
आत् सूर्यं जनयन् धाम् उपासं तादीक्षा शत्रुं न किला विवित्से ॥४॥
अहन् वृत्रं वृत्रतरं व्यसम् इन्द्रो वज्रेण महता वधेत ।
स्कन्धासीव कुलिशेना विवृक्णाहिश् शयत उपपृक् पृथिव्याः ॥५॥
अयोधेव दुर्मद आ हि जुह्वे महावीरं तुविवाधम् कञ्जीपम् ।
नातादीद् अस्य समृतिं वधानां संरराणाः पिपिष इन्द्रशत्रुः ॥६॥
अपाद् अहस्तो अपृतन्यद् इन्द्रम् आस्य वज्रम् अधि सानो जघान ।
वृष्णो वधिः प्रतिमानं बुभूषन् पु[र्व]त्रा वृत्रो अशयद् व्यस्तः ॥७॥
नदं न भिन्नम् अमुना शयानं मनो रुहाणा अति यन्त्य आपः ।
याश् चि[द्] वृत्रो महिना पर्यतिष्ठत् तासाम् अहिः पत्सुतदशीर् बभूव ॥८॥
नीचावया अभवद् वृत्रपुत्रेन्द्रो अस्या अव वधर् जभार ।
उत्तरा सूर् अघर् पुत्र आसीद् दातुश् शये सहवत्सा न धेनुः ॥९॥
अतिष्ठन्तीनाम् अनिवेशनानां काष्ठानां मध्ये निहितं शरीरम् ।
वृत्रस्य निष्यं वि चरन्त्य आपो वीर्यं तम आशयद् इन्द्रशत्रुः ॥१०॥
दासपत्नीर् अहिगोपा अतिष्ठन् निरुद्धा आपः पणिनेव गावः ।
अपां विलम् अपिहितं यद् आसीद् वृत्रं जघन्वी अप तद् ववार ॥११॥
अह्न्यो वातो ऽभवत् तद् इन्द्र खक य[त्] त्वा प्रत्यहन् देव एकः ।
अजयो गा अजयश् शूर सोमम् अवासुजस्र सतवे सप्त सिन्धून् ॥१२॥
नास्मै विद्युन् न तन्यतुस् सिषेध न यां मिहम् अकिरद् धाजिनं च ।
इन्द्रश् च यद् विविधाते अदिश चोतापरीभ्यो मघवा वि जिन्ये ॥१३॥

यथास्याः सतीका * चतस्र साङ्गे *
वशा वंध्याम् * अपाद्वं * धुष्ठं स्वविदा
* नामजायं ...

इडानां न्यावं दशां उदीढं * *
* वशानोमतिर्...
* * वशां वादवशा...
...वशोखा * *
...तां * अवशद् *

तनं... तान् * यथोदकाहृद् *

* प्रजा अधिपतिः * वश राक्षानान्तववसास्विष्टिः
* वशाय तपो * * उल्वं * * जा
तदा ... करो वुत * इद् *
* * उदो वेदा अहम् * * जः
उदानस्याहं वेदा अधोतु * इहद् *
नैनामोरक्षे * * यामिवस्याश् * *
उदानस्याहं... जः
... शम्
{ * अजरं दहे... अस्य * । इत्यथवेणि पैपला-
दयादशास्त्राणां त्रयोदशा काण्डस्तसमाप्ताः ॥ }
प्रथमातुवाकः ॥

अथ चतुर्दशा लिख्यते ॥ ॥ ओ नमो नारायणाय ॥
[ओ इन्द्रस्व न ...

अहंनहीम् * अपहस्तुतर्द * * वक्षमाणा...
अहंन् * पर्वत ... उतक्ष
अवाला * * मानांजः...
* वृणीम्...
... अहंनहीनं * *
* ई * * आत् मयि * * प्रत *
* रवर् * * त्याम् * तवित्ता * * * यद्वश्
अहं * इत्युत्प्रे सुम्...
... शयतं उपपृक् *
योधेव... जिह्वे * * कञ्जीशं
* * सुमहिं वसानां रराणा पिपिष *
* * अपुनन्त * अहस्य ... शानो जघ्यानः
धृष्णो...
* * भिनम्...
... तिष्ठन् * * पश्यतः शीशीम् *
... अर वदज् *
उत्तरा ... अये * * *
अतिष्ठन्तीनामनुवेशनानां काष्ठारां...

* * अतिष्ठं...
... जघन्वां * उद् *
अह्न्यो * * मभस्तुन्द्रशत्रुके * * प्रत्यहं...
* गाम् * खुर सोम धवावजल सप्तवे * *
... सिषेधं * यान्यामिह * *
* वेद विधाते * चोतापवतीभ्यो... जघे

श्री २०.३४.१-१५, १८, १९, १७

श्र २.१२.१

श्र ०

श्र ३

श्र ४

श्र ५

श्री श्र विज

श्र ६

श्र ७

श्र ८

श्र ९

श्र १०

श्र ११

श्री श्लोकाः सायणवच नाना । द्विती-
यस्मिन्नर्थे सायणो यथाश्र

श्र १२

श्र १३

१३.७

अह[र] यातारं कम् अपश्य इन्द्र हृदि यत् ते जघ्नुषो भीरु अगच्छत् ।
नव च यन् नवति च स्रवन्ती[श] श्येनो न भीतो अतरो रजांसि ॥१४॥
इन्द्रो यातो ऽवसितस्य राजा शमस्य च शृङ्गिणो वज्रबाहुः ।
सेद् उ राजा क्षयति चर्यणीनाम् अरान् न नेमिः परि ता बभूव ॥१५॥
॥का० १॥

यो जातं एवं प्रथमो मनस्वान् देवो देवान् क्रतुना पर्यभूषत् ।
यस्य शुष्माद् रोदसी अभ्यसेतां वृष्णस्य महो स जनास इन्द्रः ॥१॥
यं पृथिवीं व्यथमानाम् अहं हृद् यं पर्वतान् प्रकुपितो अरम्णात् ।
यो अन्तरिक्षं विममं वरीयो यो घाम् अस्तभ्रात् स [जनास इन्द्रः] ॥२॥
यो [ह]त्वाहिम् अरिणात् स[स] सिन्धून् यो गा उदाजद् अपचां बलेस्य ।
यो अश्मनोर् अन्तर अग्निं जजान संचूक समस्तु स [जनास इन्द्रः] ॥३॥
येनेमा विश्वा च्यवना कृतानि यो दासं वर्णम् अधरं गुहाकः ।
श्वघ्नीव यो जिगीवी लक्षम् आदद् अयं पुष्टानि स [जनास इन्द्रः] ॥४॥
यं स्मा पृच्छन्ति कुह सेति योरम् उतेम् आहुर नैवो अस्तीत्य एनम् ।
सो अयं पुष्टीर् भज? इवा मिनाति अद् असौ धत्त स [जनास इन्द्रः] ॥५॥
यो रभस्य चोदितो यं कृशस्य यो ब्रह्मणो नाधमानस्य कीरैः ।
युक्तग्राणो यो ऽविता सुशिप्रस सुतसोमस्य स [जनास इन्द्रः] ॥६॥
यस्यांश्वासः प्रदिशि यस्य गावो यस्य ग्रामा यस्य विश्वे रथासः ।
यस सूर्यं य उपसं जजान यो अपां नेता स [जनास इन्द्रः] ॥७॥
यं क्रन्दसी संयतीं विह्वयेते परे ऽवर उभया अमित्राः ।
समानं चिद् रथम् आतस्थिवासा नाना हवेते स [जनास इन्द्रः] ॥८॥
यस्मान् न ऋतै विजयन्ते जनासो यं युध्यमाना अवसे हवन्ते ।
यो विश्वस्य प्रतिमानं बभूव यो अच्युतच्युत् स [जनास इन्द्रः] ॥९॥
यं शश्वतो मन्त्र एनो दधानान् अनुध्यमानान् शर्वा जघान ।
यं शधेते नातुर्ददाति शृङ्गा यो दस्यो[र] हन्ता स [जनास इन्द्रः] ॥१०॥
यं शम्बरं पर्वतेषु क्षिर्यन्तं चत्वारिह्र्यां शरथं अन्वविन्दत् ।
ओजायमानं यो [अ]हिं जघान दातुं शयानं स [जनास इन्द्रः] ॥११॥
यं शम्बरं पर्यरक्षन् छचीभिर् यो वाकृक्षद् यो वापिवत् सुतम् ।
अन्तर गिरौ यजमानं बहु जनं यस्मिन् आमुर्छत् स [जनास इन्द्रः] ॥१२॥
यस सप्तरश्मिर् वृषभस तुविष्मान् अवास्तुजत् सतेवे सप्त सिन्धून् ।
यो रौहिणम् अस्फुरद् वज्रबाहुर घाम् आरोहन्तं स [जनास इन्द्रः] ॥१३॥
धावा चिद् अस्मै पृथिवीं वसेते शुष्माच्च चिद् अस्य पर्वता भयन्ते ।
यस सोमपा निजितो वज्रबाहु[र] यो वज्रदस्तस स [जनास इन्द्रः] ॥१४॥

* यतारम् क्रम् * इन्द्र * जघ्नुषो भोर् *
* * यं * * च्योनो ...
* यतो वशितस्य * शमस्य * नो *
अयति * * अला * लेमिः पलि * *

अं यो...

* * * अन्त्यसेता ...

* पृथिवी वन्यतमानाम् ... प्रकुपितो अरिणां

यो अन्तं ... घाम् अस्तभ्रात् *

* * ऋणात् ... युष्माजन् अपचां वदस्य

* धमनो ... संचूकामस्तु सः

येनेसा विश्वा ... उदरे *

स्यघ्नीव * जिगीवी लक्ष्म्यादधिर्यः पुष्टयानि *

यो ... योरम् * नैवो * एनं

सूर्यः पुष्टीर् * इमा मिनाति अर्द्धस्मे ...

... कृष्यस्य * * नादमानस्य *

... सुशिप्रा सुतसोमनस्यमानः (उपरि मन्वः)

... रथासः

... अपां * सुः

... यते परि * * *

* * * नाना...

यस्मानन्ते ... हरन्ते

* * प्रतिमानं बभूव * च्युतच्युत् सः [जघान]

यस्य श्रुतो * एनो द्रः (उपरि दा) धानान् * सर्वो

* अहते नातुर्ददाति शृङ्गा यो ... सप्तन्द्र

* * पर्वतेषु * रिव्या ... विन्दन्

ओजायमानो ... सः *

यदशम्बरं पर्यरक्षन् * * वाकृक्षस्य *

... आसौरक्षत् *

... अवस्तुजत् सतेवे *

* रो * वहर् * आरोहन्ताजं सः

* च तस्मै * वसते शुष्मश् ...

* सोमका निजितो ... स * इन्द्रः

क १४

क १५

श्री क विश्वह

[व्यक्षः, व्यक्तः]

श्री कोशेषु नाना व्यक्षत्, व्यक्षयत्,

श्री स्तविष्यमाणो नो यो अस्मद्

श्री १५.१०.१-१०, ११.१-६
 श्र ७.१५.१-१०, १२, ११,
 १३-१५; ५.४७.७

यस् सुन्वतम् अवति यः पचन्तं यश् शंसन्तं यश् शरामानम् ऊर्तौ ।
 यस्य ब्रह्म वर्धनं यस्य सोमो यस्येदं राधस् स जनास् इन्द्रः ॥१५॥
 यस् सुन्वते पचते दुध्र आ चिद् वाजं ददधि स किलासि सत्यः ।
 वयं त इन्द्र विशन्तः ? प्रियांसस् सुवीरासो विदधम् आ वदेम ॥१६॥
 जातो व्य अक्षत् ? पित्रोर् उपस्थे भुवो न वेद जनितुः परस्य ।
 तविष्यमाणो नो यो ऽक्षद् ? व्रता देवानां स जनास् इन्द्रः ॥१७॥
 यस् सोमकामो हयंभस् सुरिर् यस्माद् रेजन्ते भुवनानि विश्वा ।
 यो जघान शम्बरं यश् च गुणं य एकवीरस् स जनास् इन्द्रः ॥१८॥ ॥का०॥

१३.८

शं न इन्द्राग्नी भवताम् अवोभिश् शं न इन्द्रावरुणा रातहव्या ।
 शम् इन्द्रासोमा सुविताय शं योश शं न इन्द्रापूर्वणा वाजसातौ ॥१॥
 शं नो भगण शम् उ नश् शंसो अस्तु [शं नः पुरंधिश् शम् उ सन्तु रायः ।
 [शं नस् सत्यस्य सुयमस्य शंसश्] शं नो अयमां पुरुजातो अस्तु ॥२॥
 शं नो धाता शम् उ धर्ता नो अस्तु शं न उरुर्वी भवतु स्वधाभिः ।
 शं रोदसी बृहती शं नो अद्रिश् शं नो देवानां सुहवानि सन्तु ॥३॥
 शं नो अग्निर् ज्योतिरनीको अस्तु शं नो मित्रावरुणाश्विना शम् ।
 शं नस् सुकृतां सुकृतानि सन्तु शं न इषिरो अभि वातु वातः ॥४॥
 शं नो धावापृथिवी पूर्वहृतौ शम् अन्तरिक्षं दशये नो अस्तु ।
 शं न [न] ओषधीर् वनिनो भवन्तु शं नो रजसः पतिर् अस्तु जिष्णुः ॥५॥
 शं न इन्द्रो वसुभिर् देवो अस्तु शम् आदित्येभिर् वरुणस् सुशंसः ।
 शं नो [रुद्रौ] रुद्रेभिर् जलाणश् शं नस् त्वष्टा आग्निर् इह शृणोतु ॥६॥
 शं नस् सोमो भवतु ब्रह्म [शं नश्] शं नो ग्रावाणश् शम् उ सन्तु यज्ञाः ।
 शं नस् स्वरुणां मितयो भवन्तु [शं नः प्रस्वश् शम् व अस्तु वैदिः ॥७॥
 [शं नस् सूर्य उरुचक्षा उद् एतु] शं नो भवन्तु प्रदिशश् चतस्रः ।
 शं नः पर्वता भुवयो भवन्तु शं नस् सिन्धवश् शम् उ सन्तु आपः ॥८॥
 शं नो अदितिर् भवतु व्रतेभिश् शं नो भवन्तु मरुतस् स्वर्काः ।
 शं नो विष्णुश् शम् उ पूषा नो अस्तु शं नो भविर् शम् व अस्तु
 वायुः ॥९॥

शं नो देवस् सविता त्रायमाणश् शं नो भवन्तु पसो विभ्रातीः ।
 शं नः पर्जन्यो भवतु प्रजाभ्यश् शं नः क्षेत्रस्य पतिर् अस्तु शम् ॥१०॥
 शं नस् सत्यस्य पतयो भवन्तु शं नो अर्धन्तश् शम् उ सन्तु गावः ।
 शं न क्रमवस् सुकृतस् सुहस्तास् शं नो भवन्तु पितरो हवेषु ॥११॥
 शं नो देवा विश्वदेवा भवन्तु शं संरखती सह धीमिर् अस्तु ।
 शम् अभिषाचश् शम् उ रातिषाचश् शं नो दिव्याः पार्थिवाश्

* * अवति य... शंसन्तं * * *

* वक्ष... जनस्स *

...दुध्र * * वाचं ददधि स किलास *

हयंभस् इन्द्र... सुवीरासो विदधम् * विदध

जातो * * पुत्रो... जनितः परस्या

भवि हो जो... इन्द्र

* * हयस्य शूर... भुवनानि *

ययो... जनास् इन्द्रयः ॥१॥

* न...

* * यस्सविताय... वाजस्यतौ

* * * जेति... कृणां व दिवना *

शम्स * सुकृतानि... वात

* * * * देवो...

...आग्निर् * *

* * सोमो... यज्ञः

* * स्वरुणा मितयो...

...अपः

...भवन्तु * *

...भविर् * * उ वस्तु

शं... विभ्राती

* * * विरे... *

* आभि... आप्वाश्

<p>क जुषन्त</p> <p>क यक्षिया यक्षियानाम्</p>	<p>शं नो अयाः ॥१२॥</p> <p>शं नो अजं पंकपाद् देवो अस्तु शं नो ऽहिर् बुध्न्यश् शं समुद्रः ।</p> <p>शं नो अपां नपात् पेक्ष् अस्तु शं नः पृश्निर् भवतु देवगोपाः ॥१३॥</p> <p>आदित्या रुद्रा वंसवो जुषन्ताम् इदं ब्रह्म क्रियमाणं नवीयः ।</p> <p>शृण्वन्तु नो दिव्याः पार्थिवासो गोजाता उत ये यक्षियासः ॥१४॥</p> <p>ये देवानाम् कृत्विजो यक्षियासो मनोर् यज्ञत्रा अमृता कृतज्ञाः ।</p> <p>ते नो रासन्ताम् उरुगायम् अद्य यूयं पात स्वस्तिमिस् सदा नः ॥१५॥</p> <p>तद् अस्तु मित्रावरुणा तद् अग्ने शं योर् अस्मभ्यम् इदम् अस्तु शस्तम् ।</p> <p>अशीमहि गाधम् उत प्रतिष्ठां नमो दिवे बृहते सादनाय ॥१६॥ ॥का०८॥</p>	<p>* * आप्याश्</p> <p>... शोभो दिवुध्न्यश् शं *</p> <p>* * अपां ...</p> <p>... जुषतां विदं * * नवीवश्</p> <p>... ये *</p> <p>* गातुम् ... साधनाय</p>
<p>श्री ४.३९.९</p> <p>श्री ५.२९.१</p> <p>श्री २</p> <p>श्री ४</p> <p>श्री ५</p> <p>श्री ८</p> <p>श्री ७</p> <p>श्री ११.९</p> <p>श्री १०.१.४</p> <p>श्री ९</p>	<p>१३.९</p> <p>अग्नाय अग्निश् चरति प्रविष्ट कषीणां पुत्रो अधिराज एषः ।</p> <p>तस्मै जुहोमि हविषा घृतेन मा देवानां योयुवद् भागधेयम् ॥१॥</p> <p>युक्तो वह जातवेदः पुरस्ताद् अग्ने विद्धि क्रियमाणं यथेदम् ।</p> <p>त्वं भिषग् भेषजस्यासि कर्ता त्वया गाम् अश्वं पुरुषं स्नेम ॥२॥</p> <p>तथा त्वम् अग्ने कृणु जातवेदो [अ]नन विद्वान् हविषा यविष्ठ ।</p> <p>पिशाचो [अ]स्य यतमो दिदेव यथा सो [अ]स्य परिधिः पताति ॥३॥</p> <p>यो [अ]स्य दिदेव यतमो जघास यथा सो [अ]स्य परिधिः पताति ।</p> <p>तथा त्वम् अग्ने कृणु जातवेदो विश्वेभिर् देवैस् सह संविदानः ॥४॥</p> <p>अक्ष्यो नि विध्य हृदयं नि विध्य जिह्वां नि तुन्दि प्र दतो शृणीहि ।</p> <p>पिशाचो [अ]स्य [य]तमो जघासाग्ने यविष्ठ प्रति तं शृणीहि ॥५॥</p> <p>यद् अस्व हृतं यद् इतं यत् पराश्रुतम् आत्मनो जग्धम् उत यत् पिशाचः ।</p> <p>तद् अग्ने विद्वान् पुनर् आ भर त्वं शरीरे प्राणम् असुम् इरया सं सृजेम ॥६॥</p> <p>अपां त्वा पाने यतमो ददम्भोदने मन्थे दिव उत लेहे ।</p> <p>तद् आत्मना प्रजया पिशाचा वि यातयन्ताम् अगदो [अ]यम् अस्तु ॥७॥</p> <p>क्षीरे त्वा मांसं यतमो ददम्भाकृष्टपच्ये [अ]शने धान्ये यः ।</p> <p>तद् आत्मना प्रजया पिशाचा वि यातयन्ताम् अगदो [अ]यम् अस्तु ॥८॥</p> <p>आमे सुपके शबले विपके यो मां पिशाचो [अ]शने ददम्भ ।</p> <p>तम् इन्द्रो वाजी वज्रेण हन्तु मिनत्तु सोमश् शिरो [अ]स्य जिष्णुः ॥९॥</p> <p>दिवा त्वा नक्तं यतमो ददम्भ क्रव्याद् यातुश् शयने पिशाचः ।</p> <p>तद् अग्ने [वि]द्वान् पृथक् शृणीह्व अन्यं पनं धेहि निर्ऋते[र्] उपस्थे ॥१०॥</p> <p>सोमस्येन्द्रस्य वरुणस्य राक्षो विष्णोर् बलेन सवितुस् सवेन ।</p> <p>अग्नेर् होत्रेण प्र गुदे पिशाचं मनोहनं जहि जातवेदस् सहोभिः ।</p> <p>अजेमश् ? जुषतां दक्षिणायुर् ? यथा जीवने अगदो भवासि ॥११॥</p> <p>पुनस् त्वा प्राणः पुनर् ऐत्व आयुः पुनश् चक्षुः पुनर् ऐतु श्रोत्रम् ।</p> <p>अप [ति]ष्ठ[न्] नो दुरितानि विम्बा शतं हिमास् सर्ववीरा मदेम ॥१२॥</p> <p>पुनर् अस्मै मनो धेहि पुनर् आयुः पुनर् बलम् ।</p> <p>अपानम् अस्य प्राणं चाग्ने वर्षेय जीवसे ॥१३॥</p> <p>चक्षुस् सूर्यं पुनर् धेहि वात प्राणं सम् ईरय ।</p> <p>शरीरम् अस्य मांसान् अग्ने सं भावया त्वम् ॥१४॥</p> <p>सम् आ भर जातवेदो यज् जग्धं यत् पराश्रुतम् ।</p> <p>गात्राण्य् अस्य कल्पन्ताम् अंशुर् इवा प्यायताम् अयम् ॥१५॥</p> <p>[सोमस्येव जातवेदो अंशुर् आ प्यायताम् अयम्] ।</p> <p>अग्ने विरिण्डान् मेध्यम् अयस्मं कृणु जीवसे ॥१६॥</p> <p>सं मा सिञ्चतु मरुतस् [सं पूषा सं बृहस्पतिः ।</p> <p>[सं मायम् अग्निस् सिञ्चतु प्रजया च धनेन च ।</p>	<p>अश्वविनिश् चरति प्रविष्टा कषीणां पुत्रो * *</p> <p>... पूषवद् *</p> <p>युक्तो * * परं ... यथेदं</p> <p>* भिषजद् भेषजं गार्थां ...</p> <p>... शः</p> <p>* * तपो ... पतातिः</p> <p>* * तदेव * जघासि * सोमस् * पतातिः</p> <p>मोक्षो न विद्धि * न विद्धि * नृदधि * दम *</p> <p>... यविष्ठः प्रथ(उपरि च) तां *</p> <p>य अस्य कृतं ... जगधम् * * *</p> <p>... असिम् परया * *</p> <p>... ददम्भ ओदने * * ओत *</p> <p>... * * व्यातयन्ताम् ...</p> <p>... ददम्भ आङ्घ्रिपास्थे शतने धान्य *</p> <p>* * * व्यातयन्ताम् ...</p> <p>यामे स' शबले * इमं * * दिदम्भः</p> <p>त्वम् ... यन्तु मनस्व * * स्तु *</p> <p>* * * दिदम्भः ...</p> <p>उद ... देहि * *</p> <p>* * पृ गुते ...</p> <p>... जीवन्त्यु * *</p> <p>* * * पुनर् शत्रु ...</p> <p>... शीरो *</p> <p>अपानमस्याः * चाग्रय ...</p> <p>... देहि वातः * * ईरयश्</p> <p>शरीरिस् * मांसान् ...</p> <p>* * सिनं ...</p> <p>* * सिञ्चतु मरुत इत्येका (पूर्वत्र साकल्येना- [धीतत्वाद् अत्र प्रतीकेनैव निदर्शः])</p>

श्री ६.११

आप श्री ४.६.४

श्री १०.१२.९

श्री १९.२८.१

श्री २

श्री ३

श्री कोशेषु विरुजं अपि

श्री ४

श्री ६

श्री ५

श्री ८

श्री ९

श्री १०

श्री १९.२९.१

[दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥१७॥ ॥का°९॥

१३.१०

वि मुञ्चामि ब्रह्मणा जातवेदसम् अग्निं होतारम् अजरं रथस्पृतम् ।
 सर्वो देवानां जनिमानि विद्वान् यथाभागं बहवु [ह]व्यम् अग्निः ॥१॥
 ये पुमांसो यातुधाना यास् स्त्रियो यातुधान्यः ।
 बलवद् इन्द्रस्य वज्रेणावाचीना नि बध्यन्ताम् ॥२॥
 यं शपामो यो नश् शपाति यं द्विभ्यो यो द्वेषत् पिशाचः ।
 कन्यादम् अग्ने[र] महता वधेन तम् अत्रापि प्र द्वाज् जातवेदाः ॥३॥
 आ रेमे ऽस्य वधा अस्याप्सरा यः कपेन संविद् यातुमावान् ।
 उलूकयातु[र] भ्रमलो यश् च यातुस् त्वं या नुदेषि वधास् सपित्र्यास्
 तेन श्रयाहिर् उत मंहिधेहिभिः? ॥४॥
 यः प्रपाद् रोधनस्यादिदेवं? कन्यात् पिशाचः कविषस् तिलुप्सन् ।
 उलूकयातु[र] भ्रमलो यश् च यातुस् त्वं या नुदेषि वधास् सपित्र्यास्
 तेन श्रयाहिर् उत मंहिधेहिभिः? ॥५॥
 यः पौरिषेति रथेन कन्याद् यातुः पिशुनः ।
 पिशुनः पिशुनः पिशाचो वैश्वानरेण संयुजा सूर्येण ॥६॥
 मो नो वन्ति मृगयां? यश् च नः कृषिं प्रतिष्ठाद् यातुभिः ।
 यश् च नश् शफदस्ता रुद्रस् सरथं त्वायुनस्यताम्? ॥७॥
 वाशातुमावृत्रतमृडतारम्? आलोका अस्मै प्रदिशो भवन्तु ।
 सम एनं तपतां रोदसी उभे तम् अत्रापि प्र द्वाज् जातवेदाः ॥८॥
 ज्योतिष्मतीस् तपना या[स्] सुरोचनाः प्रत्योषन्तीस् तन्वो यास् ते अग्ने ।
 तामिर् मे वर्माण्य अभितो नुदस्व मा मा दभन् यातुधाना नृचक्ष[स्] ॥९॥
 आपो देवीः पिशाचानाम् अपि नष्टन्व आस्यम् ।
 यथेयमं समात्मनम्? अनाघृण्य पुनः पतात् ॥१०॥
 सदं पुण्ये सदं फले सदम् इन्द्राभिरक्षताम् ।
 सदा पिशाचा मीयन्तां मैषाम् उच्च छेषि कश् चन ॥११॥
 ये पतन्तो यातुधाना दिवा नक्तम् उपाचरान् ।
 रात्री मा तेभ्यो रक्षत् अह्नात्मानं परि ददे ॥१२॥ ॥का°१०॥

१३.११

इमं बध्नामि ते मणिं दीर्घायुत्वाय वर्चसे ।
 दर्भं सपत्नजम्भनं द्विषतस् तपनं हृदः ॥१॥
 [द्विषतस् तापयन् हृदश्] शत्रूणां तापयन् मनः ।
 दुर्हार्दस् सर्वास् त्वं दर्भं धर्म इवाभीन् सं तापयन् ॥२॥
 धर्म इवाभितपन् दर्भं द्विषतो निशोचन् मणे ।
 हृदस् सपत्नानां भिन्दीन्द्र इव विरुजन् बलम् ॥३॥
 भिन्दि दर्भं सपत्नानां हृदयं द्विषतां मणे ।
 उद्यन् त्वचम् इव भूम्याश् शिर एषां वि पातय ॥४॥
 छिन्दि दर्भं सपत्नान् मे छि[न्दि] मे पृतनायतः ।
 छिन्दि मे सर्वा[न्] दुर्हार्दश् छिन्दि मे द्विषतो मणे ॥५॥
 भिन्दि दर्भं सपत्नान् मे भिन्दि मे पृतनायतः ।
 भिन्दि मे सर्वा[न्] दुर्हार्दो भिन्दि मे द्विषतो मणे ॥६॥
 क्रुन्त दर्भं सपत्नान् मे क्रुन्त मे पृतनायतः ।
 क्रुन्त मे सर्वा[न्] दुर्हार्दः क्रुन्त मे द्विषतो मणे ॥७॥
 पिश दर्भं सपत्नान् मे पिश मे पृतनायतः ।
 पिश मे सर्वा[न्] दुर्हार्दः पिश मे द्विषतो मणे ॥८॥
 विध्य दर्भं सपत्नान् मे विध्य मे पृतनायतः ।
 विध्य मे सर्वा[न्] दुर्हार्दो विध्य मे द्विषतो मणे ॥९॥
 निक्ष दर्भं सपत्ना[न्] मे निक्ष मे पृतनायतः ।

... रयस्युतं

* * * धानां या...

... तु वृषतां ॥ ओं अवाचीना नु वृषतां

ओं * शपो * निश्...

कन्यापन्...

... बाधास्पसराजुः * * * मावां

* भ्रमलो वस्य * * * निदेसि बाषां सिपि-
[न्वास्]

... पिशाच कविषस्तुष्टं

यातुं भ्रमलो वस्य * *

* * * गेत ... यात * *

... सरथ * *

... अलोकास्मै * *

स नेमं ... वेदः

* ततश्चा * सलोचनां * वातीस् तनो...

* * * मर्माण्य...

अपो दिवीः पशां अप तिथ्यन्त् *

... पथा

... तं

* पिशाचान्मियन्तांमहिषामृतेषि * *

* * * धानां ... रं

रात्रे...

... शत्रूणां * * *

दुर्हान्दस् ... धर्मैवाभीन् स तापयं

धर्मैवाभितपन् * * * निचक्षन् *

हृदिः * भिन्दीन्द्रैव विरुजं *

उषं * * * भूम्यां श्रवेषां * पातयः

* * * दुर्हान्दः (एवमुत्तरञ्च) छिन्दि ...

क्रुन्त दर्भो * * * क्रुन्त ...

क्रुन्त * * * दुर्हान्दः क्रुन्त ...

विदि ... विदि * *

विदि * * * दुर्हान्दो विदि...

श्री २

श्री ३

श्री ४

श्री ५

श्री ६

श्री ७

श्री ८

श्री ९

श्री १०.३०.१

श्री २

श्री ३

श्री ४

श्री ५

निक्ष मे सर्वान् दुर्हादो निक्ष मे द्विषतो मणे ॥१०॥
 तृन्दि दर्म सपत्नान् मे तृन्दि मे पृतनायतः ।
 तृन्दि मे सर्वान् दुर्हादो तृन्दि मे द्विषतो मणे ॥११॥
 भङ्गि दर्म सपत्नान् मे भङ्गि मे पृतनायतः ।
 भङ्गि मे सर्वान् दुर्हादो भङ्गि मे द्विषतो मणे ॥१२॥
 मृद दर्म सपत्नान् मे मृद मे पृतनायतः ।
 मृद मे सर्वान् दुर्हादो मृद मे द्विषतो मणे ॥१३॥
 मन्थ दर्म सपत्नान् मे मन्थ मे पृतनायतः ।
 मन्थ मे सर्वान् दुर्हादो मन्थ मे द्विषतो मणे ॥१४॥
 पिण्ड दर्म सपत्नान् मे पिण्ड मे पृतनायतः ।
 पिण्ड मे सर्वान् दुर्हादो पिण्ड मे द्विषतो मणे ॥१५॥
 ओष दर्म सपत्नान् मे ओष मे पृतनायतः ।
 ओष मे सर्वान् दुर्हादो ओष मे द्विषतो मणे ॥१६॥
 दह दर्म सपत्नान् मे दह मे पृतनायतः ।
 दह मे सर्वान् दुर्हादो दह मे द्विषतो मणे ॥१७॥
 जहि दर्म सपत्नान् मे जहि मे पृतनायतः ।
 जहि मे सर्वान् दुर्हादो जहि मे द्विषतो मणे ॥१८॥
 यत् ते दर्म जराभृत्युश शतं मर्मसु मर्म ते ।
 तेनेमं मर्मणि? कृत्वा सपत्नान् जहि वीर्यैः ॥१९॥
 शतं ते दर्म वर्मणि सहस्रं वीर्यणि ते ।
 तम् अस्मै विश्वे त्वां देवा जरसे भर्तवा अदुः ॥२०॥
 त्वाम् इन्द्र देववर्माहुस् त्वां दर्म ब्रह्मणस् पतिम् ।
 त्वाम् इन्द्रस्याहर् वरं त्वं राष्ट्रणि सर्वा रक्षस्व ॥२१॥
 सपत्नक्षयणं दर्म द्विषतस् तपनं हृदः ।
 मणि क्षत्रस्य वृद्धस्य तनूपानं कृणोमि ते ॥२२॥
 यत् समुद्रो [अ]भ्यक्रन्दत् पर्जन्यो विद्युता सह ।
 ततो हिरण्ययो विन्दुस् ततो दर्मो अजायत ॥२३॥ ॥का११॥

१३.१२

अन्तर्हितं मे बृहद् अन्तरिक्षम् अन्तर्हिताः पर्वता अग्नयो मे ।

श्री ४.४०.१

महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि ॥१॥
 तपस्व मावान्तरो मद् भवथा दिवं वरं पृथिवीं च कृण्वहे ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥२॥
 अन्तर्हितं मे साम प्रस्थितम् अन्तर्हितः परमेष्ठी प्रजापतिः ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥३॥
 अन्तर्हितस् सर्पराज्ञो विराण् मे अन्तर्हितः पुरुषो मेध्यो मे ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥४॥
 अन्तर्हिता मे षड् उर्वीस् सध्रीचीह् अन्तर्हितास् साध्या अपापता मे ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥५॥
 [अन्तर्हिता] म ऋषयः प्रचेतसो अन्तर्हितस् सूर्यो मातरिश्वा ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥६॥
 अन्तर्हिता नद्यस् स्पन्दमाना अन्तर्हिता ओषधीः पुष्पिणीह् मे ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥७॥
 अन्तर्हिताः पशवः कक्षा मे अन्तर्हितं [मे] वयो यत् पतत्रि ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥८॥
 अन्तर्हिता म इषवो ब्राह्मणानाम् अन्तर्हिता वनस्पतयो म्यला ? ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥९॥
 अन्तर्हिता देवतत्पाः पुरो मे [अ]न्तर्हिता जगतीह् छान्दसा मे ।

* * * दुहान्दो (एवमुत्तरम्) ...

भक्ति... भक्ति(प्रान्ते भक्ति) * *

भक्ति * * * दुहान्दः भक्ति...

रुड ... रुड * *

रुड * * * दुहान्दः रुड...

* दर्मा ...

* * * दुहान्दः पिण्ड ...

* दर्मसु ... दह सह मे *

* * * दुहान्दो ... महे

... शते सन्मसु मन्म *

* भन्मणि कृत्वा सपत्नाञ् * वीर्यो(उपरि ये) [माय]

त्वम् ... ददुः

* इन्द्राद् ... दर्मा ब्राह्मणस् *

... वर्मा * * * सर्व *

* क्षेणं * च द्विषतस् ...

सनि * वर्धस्य तदु ...

{ ... ॥ इति कुशदर्भसूक्तम् ॥ ॥

{ इत्यथर्वणिकोपपलादयदशाखायां त्रयोदशः

{ काण्डसु समाप्तः ॥ काण्ड १३ ॥

{ अथ त्रयोदशः प्रथमपादः ॥ ओं नमो नारा-

{ यणाय ॥ ओं नमो महागणपतये ॥ ओं नमो

{ ज्वालाभगवतः ॥ ओं नमस्तिलोत्तमायै ॥ ओं

{ नमस्तुभ्य ॥ ओं अन्तर्हित ...

महिषां राक्षसचार एषत् प्रत्यक् एनां ...

* मावन्तरो * भवथो... कृण्वहे

* म माम ... परमेष्ठी * *

* रात्रि ...

... सप्रचीर * * * पपता *

* मर्षयः प्रचीतसो ...

* नवाः * मान् ...

... स्पतय *

... छन्दसान् *

तै.ब्रा. २.४.२.२
श्री ७.७०.४.१.२
तै. ३

पै. १.४४.२.३ [किं च तन्वो रपः
पै. २.३.१.४.१०.१० यत्
क्र. १२ पै. ८.३.१.१.१.१.२

क्र. १४

क्र. १७

क्र. १८.१.१

क्र. १५.१.५

प्राणाशिहोमोपनिषदि १

[महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥१०॥
अन्तर्हिता अग्नयो धृष्ण्या मे अन्तर्हिता ऋतव आर्तवा मे ।
[महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥११॥
अन्तर्हिता समुद्रा द्वादशा मे [अ]न्तर्हिता उपसी तारका मे ।
[महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥१२॥
अन्तर्हिता मे प्रदिशश् चतस्रो अन्तर्हितं भूतं हव्यं च देयम् ।
महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि ॥१३॥ ॥क्र. १२॥

१३.१३

हन्मि ते ऽहं कृतं हविर् यो मे घोरम् अचीकृतः ।
अपाञ्चो त उभौ बाह्व अपि नह्याम्य आस्यम् ॥१॥
अपि नह्यामि ते बाह्व अपि नह्याम्य आस्यम् ।
अग्ने देवस्य मनुया तेन ते ऽवधिषं हविर् यो मे घोरम् अचीकृतः ॥२॥
उदितश् शतयोजनम् इन्द्रो वर्तयते रथम् ।
सायकं क्षुरवन्तं मानिमहेर्जातानि? जम्भय[त्] ॥३॥
तुडा शयन्ति य आयन् हता उदरे सर्पिणः ।
पृच्छसि हे द्वायन्तस्त्वापि षडमदन्? युव ॥४॥
पापक पापरूपक किं मे सखायम् आ तुदः ।
नमामि शच्यागतम्[.....] रपः ॥५॥
यस्योषधयः प्रसर्पथाङ्गमङ्गं परुण्डः ।
तस्माद् यक्ष्मं वि बाधध्वम् उग्रो मध्यमदर्शि इव ॥६॥

अन्या वो अन्याम् अवत् अन्यान्यस्या उपावत ।
ओषधयस् संविदाना इदं मे प्र तिरता वचः ॥७॥
अवपतन्तीर अवदन् दिवं ओषधयस् परि ।
यं जीवम् अश्ववामहै न सं रिष्याति पुरुषः ॥८॥
या ओषधयस् सोमराक्षीर वहीश शतविचक्षणाः ।
बृहस्पतिप्रसृतास् ता नो मुञ्चन्त्व अहसः ॥९॥
जीवलां नघारिषाम् आ ते वध्नाम्य ओषधिम ।
या त्वायुर् उपाहराद् अप रक्षांसि चातयात् ॥१०॥ ॥क्र. १३॥

१३.१४

किम् इन्द्रस्य परिहितं किम् अग्ने? किं विष्णोस् त्वष्टुर् वरुणस्य ।
वासो बृहस्पतेर् उत सोमस्य राक्षः किं वसाना मरुतो वर्षन्तु ॥१॥
धातु रुद्रस्य किं वायोर् वाजिनां वृजन् महत् ।
किं पूषा ब्रह्मणस् पतिर् विश्वे देवाश् च विभ्रति ॥२॥
किं देवानां परिधानं समानं यस्मिन् एषां साक्षः? संवभूव ।
क रात्री नि विशते काहः केदम् अग्ने भवति यत् समेति व्येति च ॥३॥
कतमेनापो दिवम् उद् वहन्ति कस्य तद् अग्नेनैति नेननेता? ।
वातस्य त्वा विद्युतो अस्तनयन् उरपां? पृच्छाम्य एवा न्य अग्ने ॥४॥
पृच्छामि त्वा पृषती रोहिणी च वत्सं पृच्छामि सहमातरं ते ।
इन्द्रं त्वा नि पृच्छामि साक्षात् सभानां च सभापतिम् ॥५॥
को वयसाम् अदधान् नामानि कः पशूनां कस् सपणिाम् ।
देवजना य आसन् को ऽस्य जन्तोर् अयद्? आ ब्रूहि नस् तत् ॥६॥
कति रोहा[स] स्वर आ रोहयन्ति येमी रोहितो दिवम् आरुरोह ।
राष्ट्रभूतः क्षत्रभूतो वसुभूतो वसुदीनवो? वसूयवः ॥७॥
कथं चित् तावान् वि कामते महित्वा को रक्षति को वदति प्रसादम् ।
पुरुषं त्वा नि पृच्छामि साक्षान् मृत्योर् अङ्गानि कति तानि वेत्थ ॥८॥
अहं पि च रुकथ? चर्षणीनाम् इन्द्रो वज्रं महिना स्पर्धमानः ।
येन वृत्रं मघवा [सं पिपि]षे तन् नः प्र ब्रूहि यद् इदं प्रवेत्थ ॥९॥

... ऋतवार्तवा *

* मे समुद्रा ...

... चतस्र अन्तर्भूत हव्यं * *

महिषां राध्ववचार एषत् प्रत्यक् एनां ...

... ये * * *

अपाञ्चो तो * * * * * प्यास्य *

* निष्यासि ... निष्याम्यस्यास्यं

* * मन्यमाना * * वर्ष ... घोरमरुदीकृतः

तुडा शेन्त्यायं * उदर सर्पिणाः

... तुरा

* पदयाग *

यस्योष ... परुषस्पथ

* यक्ष्मं * बाधस्त्वन् * मध्यमशीर् *

... उपावतः

उषधयस्संविधानां * * * * * त्वृता *

अवपतन्तीर् अविदं देवं ... परि

* * अश्ववामहि न ... पौरुषः

* * सोमं इति शतकचक्षणाः

... मुञ्चन्त्व *

व्या * अपा ... चतवा ॥ इत्यथेति नयोदशा
[काण्ड प्रथमोनुवाकः ॥

... वासाना * *

धातो ... ना व्रजिनं *

* देवा देवानां ...

* रात्री * * काह ... वेति *

... अग्नेनेति * * [रोहिणी च वत्सं

* * विषतास्तनयन् ... । पृच्छामि त्वा पृषति

* * पृषतिर्व ... सहमातरता

* * अदधां ...

* वासं को ... यत्

... एमी * देवम् *

... वष्टु

* * चत् त्वा * * क्रमते ... रक्षन्तु क वो *

... वेत्थ *

... वज्र * *

* * * * * वृषद् * * प्रवेथ

कः पर्वतानाम् अदधा[न] नामानि को वनस्प[ती]नाम् अदधा[न] चोषधीनाम् ।

पृच्छामि त्वा भुवनस्य नाभिं शं त्वा पृच्छामि कतमानि साक्षात् ॥१०॥

देवतत्त्वा देवकोशः केह तन् नः प्र ब्रूहि यद् इदं प्रवेत्थ ।

पृच्छामि त्वा गर्गर किं तेभ्यो अग्निर् हव्यं वहतु प्रजानन् ।

[आ]हुतं मर्त्यैर् अमृतो मर्त्येभ्यः ॥११॥

स्वप्नेनैकस् तपसा [सा]सहीत्य् अङ्गानि शृङ्गान् पुरु[ष]स्य चक्षुः ।

स प्रातर् एति तपसा पुनस् सहज्योतिर् एति कं सृजेति? ॥१२॥

[व]तपति मधुपति मधुपुचं मधुपतिम् ।

देवांस त्वां सर्वान् पृच्छाम्य् अहुताद[थ] च ते कति ॥१३॥

को अन्तरिक्षात् प्रतिपद्यत इदं यस्माद् अग्र इन्द्रियं संबभूव ।

महत् सदः कस्माद् अमयं वि भाहि कस्येकुत स्यान्धास्त्र कालो-

हितं? परापतत केह ॥१४॥

इत्थम् एके [अवाञ्छ] प्र व्रजन्तीत्यम् एके दक्षिणाः प्रत्यञ्चः ।

उदञ्चः प्राञ्चो [अ]भि वृञ्चन्त्य एके तेषां सर्वेषाम् इह संगतिस साकम् ॥१५॥

स एको भूतिं चरति प्रजानन् । मरीचिर् आसीत् सा मनसस् सम

अभवत् । सा प्रार्थीत सा गर्भम् आ धत्त । स गर्भो वर्धतु स वृद्धो

ऽब्रवीज् जायैति । तस्यै प्रजापतिर् जुहो[ति] स्वाधिष्ठानाद् एति

स्वाधिचरणाच्च चैति ॥१६॥

प्रजापति[स्] ससृजे कपाले विजिहातान्मासां? मत्वा पतिं महान्तं

लोकम् अभिपत्यमानः ।

सोजा? ऋतस्य जातस्य द्यावापृथिवी पार्श्वे अस्तां समुद्रौ कुक्षौ

सूर्योचन्द्रमसाद् अक्ष्यौ विराद् शिरः । तस्माज् जातास् सर्वे

पाप्मानो वि जायन्ते य एवं वेद ॥१७॥ ॥का० १४॥ ॥अनु० १॥

इत्यथर्ववेदे पैपलादशाखायां त्रयोदशः काण्डस् समाप्तः ॥

* * अरिषा ...

चो°

* * * * शां * पृच्छाम ...

* 'शा * ताम्र * ब्रूहिदि *

* * * * तोषेभ्यो ...

* हुतं मर्त्यैर् ...

* नेकस् ...

* * अति * * सहाज्योतिर् इति ...

* तपति * °पृषा *

* देवास्त्वं सर्व * अहुताद् * * * त *

* * °पक्ष्मतेदे यस्माद् ...

* सद ...

... व्रजन्ती इत्यम् * * प्रत्यञ्चो-

-दञ्च * * वृञ्चत् ...

* * भूतिस् * * मरीच ...

* * प्रार्थीत * * * धत्ता ...

* . जाययति ...

* ससृजो ... साहन्तं

* °माने

... पार्श्वयस्तां समुद्रौ *

* अक्षौ ... छिरः ...

इत्यथर्वणिकपैपलादयशाखायां त्रयोदशः ...

